www.KitaboSunnat.com

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

تفسیرِ محمدی

(منظوم پنجابی)

قرآن مجید مُترجم فارسی و پنجابی بین السطور

مفسرِ قرآن

حضرت مولانا حافظ محمد لکھوی بن بارک اللہ لکھوی

ناشر

مکتبہ اصحاب الحدیث

حسن مارکیٹ • مچھلی منڈی • اردو بازار • لاہور

بسم اللہ الرحمن الرحیم

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

مجلس التحقیق الاسلامی کے زیر اہتمام

محدث لائبریری

کتاب و سنت کی روشنی میں لکھی جانے والی اردو اسلامی کتب کا سب سے بڑا مفت مرکز

معزز قارئین توجہ فرمائیں

- کتاب وسنت ڈاٹ کام پر دستیاب تمام الیکٹرانک کتب ... عام قاری کے مطالعے کیلئے ہیں۔
- مجلس التحقیق الاسلامی کے علمائے کرام کی باقاعدہ تصدیق واجازت کے بعد (Upload) کی جاتی ہیں۔
- دعوتی مقاصد کیلئے ان کتب کو ڈاؤن لوڈ (Download) کرنے کی اجازت ہے۔

تنبیہ

ان کتب کو تجارتی یا دیگر مادی مقاصد کیلئے استعمال کرنے کی ممانعت ہے

کیونکہ یہ شرعی، اخلاقی اور قانونی جرم ہے۔

اسلامی تعلیمات پر مشتمل کتب متعلقہ ناشرین سے خرید کر تبلیغ دین کی کاوشوں میں بھرپور شرکت اختیار کریں

PDF کتب کی ڈاؤن لوڈنگ، آن لائن مطالعہ اور دیگر شکایات کے لیے درج ذیل ای میل ایڈریس پر رابطہ فرمائیں۔

KitaboSunnat@gmail.com

www.KitaboSunnat.com

www.KitaboSunnat.com

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ

تفسیرِ محمدیؒ

(منظوم پنجابی)

قرآن مجید مُترجم فارسی و پنجابی بین السطور

مفسرِ قرآن

حضرت مولانا حافظ محمدؒ لکھوی بن بارک اللہ لکھوی

ناشر

مکتبہ اصحاب الحدیث

حسن مارکیٹ ۔ مچھلی منڈی ۔ اُردو بازار ۔ لاہور

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

نام کتاب ---------- تفسیر محمدی

مفسر ---------- حافظ محمد لکھوی ؒ

سن طباعت ---------- 2002ء

پریس ---------- مطبعہ عربیہ

30-لیک روڈ' پرانی انارکلی' لاہور

ناشر ---------- عبداللطیف ربانی

طابع ---------- مکتبہ اصحاب الحدیث

ہدیہ ---------- کامل سیٹ سات جلدیں -/2000 روپے

اشاعت باجازت

مولانا معین الدین لکھوی (ستارہ امتیاز)

ناظم اعلیٰ جامعہ محمدیہ اوکاڑہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

(بدون اجازت مولوی محمد حسین پسر مصنف صاحب کوئی صاحب قصد طبع نہ فرماویں)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

الحمد للہ والمنۃ کتاب بے مثال و باکمال مسمّٰی بہ

تفسیر محمدی

سنہ ۱۳۹۰ھ

مع

قرآن شریف مترجم فارسی و پنجابی بین السطور

منزل اول ملقب بہ

موضح فرقان

مصنفہ جناب مولٰنا مولوی حافظ محمد صاحب مرحوم بن بارک اللہ صاحب متوطن لکھوکے

ناشر

مکتبہ اصحاب الحدیث

حسن مارکیٹ ⊙ مچھلی منڈی ⊙ اردو بازار ⊙ لاہور

قیمت جلد اول

تعداد طبع ۱۵۰۰

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فہرست مطالب تفسیر محمدی منزل اول

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۱	دیباچہ	۱۲۳	فضیلت ذکر الٰہی سبحانہ
۷	سورۂ فاتحہ	۱۲۵	فضیلت صبر و گفتن انا للہ
۹	بیان استعانت	۱۲۸	حکم توبہ ملحدان و مفسدان دین
۱۱	حکم فاتحہ خواندن مقتدی	۱۳۱	بیان محبت الٰہی و محبت غیر اللہ
۱۲	سورہ بقرہ	۱۳۳	بیزار شدن پیشوایان اہل شرک و بدعت
۲۳	اقسام شرک	۱۳۵	بیان تقلید گمراہان پیشینیاں را
۲۶	صفت اہل جنت	۱۳۸	مسئلہ ما اہل لغیر اللہ
۲۹	قصہ آدم علیہ السلام	۱۴۲	اقسام بر و نیکی
۳۶	شروع خطاب بہ بنی اسرائیل	۱۴۹	بیان قصاص
۴۱	قصہ ظلم فرعون بر بنی اسرائیل	۱۵۲	روزہ رمضان و احکام آن
۴۵	قصہ غرق شدن فرعون	۱۶۸	بیان حج و عمرہ و احکام آن
۴۷	قصہ عبادت بنی اسرائیل گوسالہ را	۱۷۷	شہادت خبیب رض
۵۱	قصہ ماندن ایشان در تیہ	۱۸۹	حکم خمر و سائر مسکرات
۵۹	شکار ماہی روز شنبہ	۱۹۴	بیان حیض و احکام آن
۶۰	قصہ ذبح کردن گاو	۱۹۷	بیان سوگند لغو وغیرہ
۸۴	بیان سحر و حکم آن	"	مسئلہ ایلا یعنے سوگند کردن از وطی زن خود
"	قصہ ہاروت و ماروت	۱۹۸	حکم عدت مطلقہ و احکام طلاق
۸۹	بیان منسوخ شدن بعض آیات	۲۰۸	حکم خواستگاری زن بیوہ و عدت
۹۱	بیان وجہ اللہ و صفات متشابہ	۲۰۹	تفصیل مسئلہ عدت و مہر مطلقہ
۱۰۱	بیان کعبہ شریفہ	۲۱۲	حکم محافظت بر نماز
۱۱۴	گواہی دادن امت محمدیہ برامم سابقہ	۲۱۳	بیان عدت یک سال بیوہ را
۱۱۷	قصہ تحویل حکم قبلہ	۲۱۴	قصہ گریختن بنی اسرائیل از خوف مرگ

www.kitabosunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
بیان اختلاف امت	۳۲۲	قصه طالوت وجالوت وشمویل وداؤد	۲۱۶
منع از صحبت کفار واشرار	۳۳۲	فضیلت پیغمبران علیهم السلام بر یکدیگر	۲۲۵
قصه جنگ احد	۳۳۴	آیت الکرسی وفضائل آن	۲۲۸
بیان اوصاف متقیان	۳۳۹	مجادله نمرود با ابراهیم علیه السلام	۲۳۱
حکایت پیغمبرے از بنی اسرائیل	۳۴۰	قصه شدن عزیر علیه السلام	۲۳۳
فضیلت توبه واستغفار	۳۴۱	زنده شدن جانوران بدست ابراهیم	۲۳۷
بقیه قصه جنگ احد	۳۴۳	فضیلت انفاق کردن در راه خدا تعالیٰ	۲۳۸
احکام نکاح ومهر زنان	۳۷۷	حکم ریا ومن وایذاء در صدقه	۲۴۰
بیان حقوق یتیمان	۳۷۹	مسئله عشر وخراج زمین	۲۴۴
بیان ورثه وترکه میت	۳۸۲	بیان ربوٰ یعنے سود گرفتن وحکم آن	۲۵۰
بیان ورثه پیغمبران ورد روافض	۳۸۷	حکم بیع نسیه وقرض ودستاویز	۲۵۴
بیان حد وتعزیر ولواطت	۳۸۹	بیان مواخذه وخیالهائے دل	۲۶۰
حکم توبه بوقت نزع جان	۳۹۱	فضیلت آیت آمن الرسول	۲۶۳
وارث شدن زنان بیوه را	"	سوره آل عمران وشان نزول آن	۲۶۴
محرمات نکاح از نسب ورضاع وصهریت	۳۹۲	بیان آیات محکمات ومتشابهات	۲۶۶
بیان گناه کبیره وصغیره	۴۰۱	قصه ولادت مریم علیها السلام	۲۸۰
فضیلت مردان بر زنان	۴۰۴	قصه زکریا ویحیی علیهما السلام	۲۸۲
حقوق زوجین بر یک دیگر	۴۰۵	قصه ولادت عیسیٰ علیه السلام ومعجزات وحواریان علیه السلام	۲۸۵
حقوق بندگان بر یکدیگر	۴۰۶	قصه رفتن عیسیٰ علیه السلام بر آسمان	۲۹۲
بیان ظلم بندگان بر یکدیگر	۴۰۹	ذکر مباهله آنحضرت صلی الله علیه وآله وسلم با نصاریٰ	۲۹۴
وجه تطبیق آیات نزد معارضه	۴۱۱	حکم اطاعت غیر ائمه باستقلال	۲۹۶
منع از نماز بحالت مستی	۴۱۲	قصه ہجرت صحابه بملک حبشه	۲۹۹
مسئله تیمم واحکام آن	۴۱۳	قصه بیعت اولی انصار در عقبه	۳۱۹
ذکر قباحت شرک وعذاب آن	۴۱۶	حکم امر معروف ونهی از منکر	۳۲۴

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۴۱۸	قصہ کعب بن اشرف یہودی و شرارت یہود	۴۶۳	گمراہ ساختن شیطان آدمیان را
۴۲۱	بیان اداے امانت	۴۶۴	آرزوہاے قریش و اہل کتاب
۴۲۲	اطاعت افسر و علما و حکم تنازع و رجوع بخدا و رسول	۴۶۶	سوال از آنحضرت دربارہ زنان و جواب دادن
۴۲۷	قصہ قتل کردن عمر بشر منافق را	۴۶۷	صلح زن باشوہر و گذاشتن چیزے از حق خود
۴۲۹	ذکر رفاقت انبیا و اولیا و محبت ایشان	۴۶۸	عدل استطاعت عدم حقیقی
۴۳۸	بیان سلام و مصافحہ و معانقہ	۴۷۰	راستی و درستی در گواہی اگرچہ برخلاف جان خود
۴۴۵	قصہ اسلام عباس رض برادر ابوجہل		خویشان خود باشد
۴۴۶	بیان قتل کردن مومن مومن را عمداً و عذاب آن	۴۷۵	ذکر منافقان و عادات شان
۴۴۷	کشتن اسامہ بن زید مرداس را بشمشیر	۴۷۷	ناپسند داشتن خداتعالی سخن بد را مگر شکایت مظلوم
۴۴۸	ہجرۃ مکہ از مکہ و تہدید بر ترک آن		برظالم
۴۵۱	حکم نماز مسافران	۴۷۸	اگر کسے بہ پیغمبرے ایمان آرد و بہ پیغمبرے ایمان نیارد
۴۵۲	حکم نماز خوف		مومن نہ باشد
۴۵۴	معجزہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم	۴۸۰	سوال اہل کتاب رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ را و
″	بیان اوقات نماز پنجوقتی		جواب دادن خداتعالی
۴۵۷	قصہ دزدی کردن منافقان و تہمت دادن پاکان را	۴۸۹	ذکر گروہاے نصارے و عقاید ایشان
۴۶۰	بیان خلاف کردن اجماع امت را	۴۹۲	حکم ورثہ کلالہ
۴۶۱	بیان تشنیع شرک و عذاب آن		تغیر محمدی منزل اول زیر نگرانی عبدالحلیم کے چھپی۔

عزیز القلوب ترجمہ اردو مکاشفۃ القلوب المقرب الی حضرت علام الغیوب مصنفہ امام حجۃ الاسلام امام محمد غزالی الامام غزالی جنکا نام نامی سے شاید ہی کوئی تعلیم یافتہ بیخبر ہو اس کتاب میں شریعت اسلامی کو تصوف کا رنگ دیکر ایسی خوش اسلوبی سے انجام دیا ہے کہ اس مضمون کی باقی کتب سے بدرجہا فائق ہو گئی ہے چنانچہ آپنے خوف الہی ریاضت صبر توبہ محبت عشق الٰہی توکل رضا بالقضا اللہ کی اطاعت فاصبر شکر و علم و زہد و تقوی اخلاص امر معروف کسب حلال محاسبہ مراقبہ کی کیفیت بیان کرتے ہوے ترغیب دیکر اتباع نفس و ہوا و شیطان فسق و فجور نفاق قطع رحم قساوۃ قلبی حرص و تکبر غیبت نمیمت حسد کذب بغض زنا شراب لغویات ریا شرک وغیرہ وغیرہ کو عیوب واضح کرتے ہوئے النسہ و کل کر اتباع رسول کریم اور آپ پر درود پڑہنے اور ذکر الٰہی کے فضائل حسن خلق خصوصاً نماز روزہ حج زکوۃ صلہ رحمی حقوق اللہ حقوق العباد و حقوق والدین و اولاد دیگر خویش و اقارب اکل حلال ترک حرام طہارت غنی کی باتفصیل کے ساتھ ملاوٹ کے حقائق و اسرار کا اظہار فرما کر اوراد وظائف و نفلی عبادات و قرآن شریف اور ماہ رجب شعبان اور رمضان المبارک و نماز تہجد و تراویح و عیدین ایام تشریق و لیلۃ القدر و محرم وغیرہ کے فضائل کو بوجہ اکمل و اتم درج کرتے ہوئے بہشت و دوزخ حساب کتاب قہر سکرات موت قبر کی موت قیام عذاب جنازہ کے آداب صفات الٰہی کے اسرار بالتفصیل نقلی و عقلی دلائل سے ثابت کرتے اور مخالفین کے دندان شکن جواب دیتے ہوئے اس کتاب کو رسول اللہ صلعم کی وفات پر اکیسو گیارہ بابوں میں ختم کیا ہے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ترغیب ترہیب مترجم اردو بین السطور مصنفہ امام حافظ عبد العظیم منذری

یہ کتاب نبی اکرم صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم کی احادیث صحیحہ کا بہت بڑا ذخیرہ ہے اور ہر مشروع فعل کی ترغیب اور ممنوع کی ترہیب پر علیحدہ علیحدہ باب باندھ کر اس کے ثواب وعقاب کے بارہ میں مرفوع احادیث لائی گئی۔ یہ کتاب عوام کے لیے عموماً اور واعظوں کے لیے خصوصاً مفید ہے تین حصوں میں مکمل ہو گی حصہ اول تقطیع ۲۲×۲۹ صفحات ۵۷۵ سفید کاغذ پر چھپ کر طیار ہو گئی ہے قیمت بلاجلد چار روپیہ آٹھ آنہ للعہ اور مجلد کے پانچ روپیہ آٹھ آنہ للعہ اور اس کا دوسرا حصہ بھی چھپنا شروع ہو گیا ہے

زبدۃ المرام ترجمہ اردو عمدۃ الاحکام

یعنے صحیح بخاری اور صحیح مسلم کا مجموعہ کل ائمہ محدثین کا اتفاق ہے کہ جس حدیث کو امام بخاری رحمۃ اللہ علیہ اور امام مسلم رحمۃ اللہ علیہ متفق ہو کر اپنی اپنی صحیح میں بیان کریں۔ قرآن شریف کے بعد وہ حدیث شریف جملہ احادیث پر مقدم اور سب سے بڑھ کر معتبر ہے۔ اور بلا چون وچرا تسلیم کر لینے کے زیادہ تر لائق ہے۔ لہذا امام مرحوم مولانا حافظ عبد الغنی صاحب نے دونو صحیحین کی احادیث متفق علیہ کو جو کہ احکام یعنے طہارت۔ نماز۔ روزہ۔ زکوۃ۔ حج۔ بیع۔ شرے۔ نکاح۔ طلاق۔ رضا۔ قصاص۔ حدود۔ قسموں۔ نذروں۔ اور فیصلوں کے بیان کھانے کے احکام کے متعلق تھیں ایک جا جمع کیا اور جناب حافظ عبد المنان صاحب محدث مرحوم وزیر آبادی نے بسرپرستی خود اسکا سلیس اردو میں ترجمہ کرایا۔ اور ہم نے بصرف زر کثیر بین السطور خوب قلم اسطری تقطیع درمیانہ پر مع حواشی جدید بصحت تامہ سطور حاشدہ کاغذ اعلے قسم پر طبع کرایا ہے قیمت صرف ایک روپیہ دس آنہ عہ/۱

ملنے کا پتہ

عبد الرحیم وعبد الرحمن پسران مولوی رحیم بخش صاحب مرحوم تاجران کتب مسجد چینیانوالی لاہور

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

سب حمد ثنا تعریف اللہ نوں پالنہار جہاناں
اوہ واحد لا شریک اُتھی عزت عظمت والا
اوہ شاہنشاہ شاہاں دا والی مالک زمیں آسماناں
جس کل رسول پیغمبر بھیجے جہت ہدایت ہاناں
اوہ نال قرآن کتاب حقانی بھیجیا رب دا آیا
توں لکھ درود سلام کروڑاں اسنوں بھیج الٰہی
جاں کل دنیا تے کفر شرک ہور ظلم فساد ہزاراں
جادو سحر تے ناحق خون بھی گوناگون بلائیں
تا ہادی خاص مربی کامل ہر جیا رب تعالیٰ
جو اندک ہتنے وچہ جگ تھیں بیخ فساد اٹھالی
ترے سو سٹھ آہا بت کعبے دو سو وچہ شہر دے
اس کیتے ہور تمام عرب تھیں بتاں بیخ ونجائی
نہ ایسا ہور مکمل کامل مرشد وچہ جہاناں
اوہ پاک کتاب کلام الٰہی لوکاں نت سناوے

جس کن تھیں کل مخلوق اپائی قادر پاک توانا
اوہ عالی شان عظیم معظم مالک ملک تعالیٰ
بھی کرسی عرش معلی مالک سنوا بینا دانا
تے خاص حبیب محمد خاتم نبیاں رسل تماماں
کر حلال حرام تے بھلا برا سب امت نوں سمجھایا
بھی آل اصحاب بھی تے بعد اراں امت پشت پناہی
زنا لواطت چوری دھاڑا مکر ٹھگی بدکاراں
سب دنیا وچہ پھیل گئی لا مشرق مغرب تائیں
اوہ قدرت کامل رب نمونہ اسم محمد والا
ترلو پیالاں دے وچہ لاکھاں لوکی ولی بنائی
سب ملکاں وچہ بتاں دی پوجا احمق مشرک کردے
اوہ جاہل مشرک ہوئے موحد عارف اہل صفائی
آدم تھیں تا اس دم تائیں جیہا نبی یگاناں
جو کفراں شرکاں ظلم فساداں جگ تھیں بیخ ونجاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

معجزے ہور رسولاں نبیاں باقی رہندیاں ناہیں
اس معجزے قائم دائم دی کجھ خدمت کسن ہن چاہیں
جو واضح کر تفسیر لکھاں کجھ نال زبان پنجابی
ہر آیت دے تری ترے وچہیں معنے ہن لکھ پائے
ہے موضح فرقان موافق نام تاریخ شروعی
پہلی سطر زبان جو فارس ہے فتح الرحمانوں
وچہ بعضی جا لحاظ رفیع الدین دے ترجمے والا
اینویں تیجی سطر پنجابی نثر دوہاں تھیں لکھی
پر لفظی معنے اس وچہ لکھے نثر پنجاب زبانی
اس تھیں تھلے شان نزول معالم کنوں لیاندے
بھی حل لغات اُنہاں تھیں لکھی جتھے حاجت ہوئی
معالم ہے تفسیر پرانی پنجویں صدی بنائی
بیٹا اوہ مسعود فرا دا جو بستین بنادی
ہے اوہ تفسیر میانی نہ کجھ کمی نہ بہت درازی
عبداللہ بن عباس کنوں وہ اکثر نقل لیایا
جسنوں کہیا پیغمبر دیہ تس علم کتاب خدایا
تفسیر ابن عباسوں بغوی ترے راہاں تھیں پائی
بھی علی جو ابن ابی طلحہ ہے ہور عطیہ راہوں
مجاہد بیٹا جبر جو مکی ہور عطا تفسیر دوں
بھی تفسیر ربیع بن مہران اینویں جو قرظی دی
کلبی نام محمد بیٹا سائب ابو النضر تھیں
بھی تفسیر ضحاک جو ابن مزاحم قوم ہلالی
بھی تفسیر مقاتل بن سلیمان بھی مثل اُٹھاندی

ایہ معجزہ ختم نبیاں والا رہسی نت بجائیں
نفس پلیہ یوں نثر شیطانوں بہتھیں رنگ بنائیں
جو لوک پنجاب نہ جانن عربی جاہل رہن خرابی
فارسی ہاسے تے ہور پنجابی نثر نظم وچہ آئے
سنہ ۱۲۹۵ باراں سو پچانوے ہجری بھی موافق ہو شروعی
پر وچہ عبارت کجھ تغیر جہت آسان بیانوں
پر اکثر شاہ ولی اللہ ترجمہ اول سطر ہے والا
بعضے جا لحاظ معالم مظہری نظر بھی رکھی
تیجی سطر مرادی معنے بندیاں جہت آسانی
جو مظہری کنوں یا ہور کتابوں لکھی نام تھاندی
ایہو طور لبھیسی اکثر جیکر فکر کیتو ئی
مصنف محی السنت بغوی نام حسین ایہا ئی
بغوی اے نسبت طرف شہر دی جو لکھتو رسنادی
نال حدیثاں با اسناداں واہ واہ عمدہ تازی
جو سب یاراں تھیں وڈا مفسر افضل امت پایا
بھی دینی سمجھ فقہ دی جسنوں تاہیں رتبہ پایا
بکر عدی کنوں جو مولیٰ اسد ابھی شاگرد ایہا ئی
بھی تابعیاں دیاں تفسیراں تھیں لیایا نقل تہاں ہو
بھی حسن جو بصری ہور قتادہ ابن دعامہ ہیرو
تفسیر جو زید بیٹے اسلم دی اینویں جو کلبی دی
اوہ ابو صالح تھیں کرے روایت ابن عباس جہیں
بھی تفسیر مقاتل ابن حیان بھی سدی والی
مغازی ابن اسحاق تے ورت سنہ نقل بھی آندی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ہتھاں تابعیناں تھیں نقل معالم اندر لیایا — اکثر با اسناد تے ورلا بے اسناد بھی پایا
ایہ سب تفسیراں کنوں مناسب نظر میرے وچہ آئی — میں شان نزول تے قول اماماں اس تھیں لکھی بھائی
فر کجھ حدیثاں وچہ معالم با اسناد لیایا — خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ نبی فرمایا
یعنے بہتر تساں جو پڑھے قرآن تے اگاں پڑھاوے — بخاری شعبہ کنوں روایت عثمانوں ایہ لیاوے
ترمذی حارث اعور کنوں جو حارث ایہہ فرمایا — میں مسجد وچہ حدیثاں لوکاں ڈٹھم جھگڑا پایا
میں خبر علی نوں کیتی آکھیوس ایہ گل ٹھیک جے ہوئی — میں سنیاں نبی تھیں ایہ گل فتنہ ہوسی شک نہ کوئی
میں آکھیا راہ نجات کی فتنوں تد حضرت فرمایا — کتاب اللہ دی جس وچہ خبراں اگلیاں پچھلیاں لیایا
اوہ حاکم کرے وچہ تساں جاں جھگڑا ڈٹھا اندر — جو چھوڑے اس نوں کاڈن بھنّ اس نوں بیخ نمانیں
جو اس تھیں باجھ ہدایت ڈھونڈیں اس نوں رب بھلائے — اوہ دستاویز اللہ دا محکم سدھا راہ بتاوے
اوہ ذکر حکیم جو پکے سچے موتی عجب پروے — تے اہل ہوا اوہاں آرزواں تھیں ڈنگا مول نہ ہووے
تے رلاندیو زباناں کنوں جے رنگا رنگ زباناں — تے عالم اس تھیں کدے نہ رجن ہووے نہیں پراناں
نہ اس دی کدی عجائب مکن نت لبھیوں تازے — جاں جناں سنیاں قرآن تاں لوئے نال بلند آوازے
جو سنیاں اساں قرآن عجیب جو سدھا راہ وکھاوے — سو منیاں اساں یقینوں ساتوں شرک نہ بن آوے
جو نال قرآن کہے سچ بولیا حضرت خود فرماوے — جو عمل کرے اس نال سو بدلا اجر اللہ تھیں پاوے
تے نال قرآن جو حکم کرے سو عادل بات نہ کوئی — جو اس دی طرف بلاوے ہادی سدھا راہ دل سوئی
عقبہ ٹھیا عامر آکھے سرور خود فرمایا — اس کھلاڑ نہ اگ لگے قرآن اندر جس آیا
عبداللہ بن مسعود کہے جو آکھیا پاک پیغمبر — جتنا سکو پڑھو قرآن جو ہے اللہ دا لنگر
اوہ دستاویز اللہ دی طرفوں ظاہر ہے روشنائی — اوہ دارو نافع جہدنا شفا جس پکڑیا عصمت پائی
جو پیروی اسدی کرے سو بچسی ہر تنگی تکلیفوں — نہ میلا تھیسے نہ ڈنگا نال کرن درست ضعیفوں
نہ اس دی کدی عجائب مکن تھیسے نہ مول پرانا — اس نوں پڑھیا اجر ولیسی رب پڑھن ایہہ بھانا
ہر ہر حرف کنوں دہ نیکی القول الاموں میمولا — الم ترے حرف گنیوں ناہیں یک نہ ہیوں جہ
ترمذی حسن حدیث صحیح ایہا ابن عباسوں لیایا — جو جس دے سینے اندر قرآن تھیں کجھ نہیں تنایا
جیونکر اوجڑیا گھر خالی اینویں اوہ ایہا نہیں — نبی عائشہ کنوں حدیث صحیح جو سرور خود فرمائی

www.KitaboSunnat.com

جو ماہر نال قرآن سو ساتھی پاک سفیر کراماں
صحیح بخاری وچہ روایت ابو موسیٰ تھیں لیایا
اس مثل جیسا خوشبو بھی چنگی نفع پڑھے تھیں دو توبر
ایہہ پونہیں کجھ اس تھیں جیوں کر حال چھوہارے
بو اس دی خوش آوے لوکاں ایہہ مزہ نہ کوئی
بھی ترمذی حسن صحیح حدیث ایہہ ابن عمر تھیں لیایا
جو وچ صبح پڑھے قرآن جویں وچ دنیا واضح پڑھدا
ابو امامہ کہے جو سنیوم سرور خود فرماوے
بھی آل عمران تے سورہ بقرہ پڑھو جو روز قیامت
بقرہ پڑھو پڑھن بس برکت چھوڑن تس پشیمانی
اوہ بدل وانگوں دونویں کرسن سایہ پڑھدیاں تائیں
جاں پاٹے قبر قرآن والے دی آوس یار پیارا
اوہ آکھے میں ہاں یار تیرا قرآن جو رات جگیندا
تے ہر سوداگر مگر تجارت تو اج تینے میرے
تہماں چلیاندی قیمت سوانہ ہو کجھ دنیا ساری
اوہ کہن تساڈے بیٹے دنیا پڑھیا قرآن پیارا
ابو ہریرہ کرے روایت خود سرور فرماوے
جو آیت اک قرآن پڑھے تس ملسی نور قیامت
جو چاہے پک تساں تھیں ڈاہیاں پاوے جاں گھر آ
اساں آکھیا آہو تد فرمایا ترسے آیت جیسے کوئی
معاذ کہیا جو کہے پیغمبر پڑھے قرآن پکاوے
روشنیاں دس تو پی دی بہتر سورج دی روشنائیوں
عمران بن حصین ڈٹھا اک مرد قرآن سنایا
صحابی ہے روایت ترمذی

جو کوئی حشمت پڑھنا اوکھیاں ہوں تس دُوا اجر انعاماں
جو مومن پڑھے قرآن سو وانگ ترنج نبی فرمایا
جو مومن ان پڑھ وانگ چھوہارے مزہ جیہا تس اوہ نویں
جو فاجر پڑھیا قرآن سو وانگ ریحان جینی گلزارے
تے فاجر ان پڑھ تمے وانگوں تلخ نہ کجھ خوشبوئی
جو روز قیامت قاری ہوسی حکم نبی فرمایا
ہے منزل تیری آخر آیت پڑھ پڑھ جاسی چڑھدا
پڑھو قرآن جو پڑھن والے نوں شافع تہیے چھوڑا ودے
بدل وانگ گھٹاں گھم آون جھگڑن نال شریعت
نکے لوگ نہ پڑھ سکن بس صحیح حدیث سنائی
یا جیونکر ڈار پکھیر واں سر صفاں کرن تے چھایا
آکھے تدہ کہیا تائیں کہے نہ جانم پارا
تے نو نہ پڑھ کھیا تر سیا پا شوقوں جدوں پڑھیندا
تس سر پر تاج مبارک چلے ماپیاں جن جنگیرے
ماپیو کہن انعام کیہیں ایہہ قیمت ہو یا بھاری
اس بدلے انعام تساں نوں اللہ بخشنہارا
جو آیت اک قرآنوں سنی سو دو نیکی پاوے
بھی ابو ہریرہ صحیح حدیث جو آکھیا نبی سلامت
ترے ڈاچیاں وڈیاں کون لگیاں موٹیاں عمدہ سبھے
وچ نماز پڑھے تس بہتر ترے ڈاچیاں تھیں ہوئی
تے عمل کرے تس اُتے تاج اس ماپیاں نوں پہنادی
کی جن تساں جس عمل کیتا خود روشنائیوں وڈیائیاں
جاں پڑھ کر فارغ ہویا تا لوکاں کنوں سوال الایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

عمران کہیا پھر انا للہ سنو تم پاک نبی تھیں ‏ جو پڑھے قرآن سو سوال کرے ہر حاجت خاص پیغمبیں
جو بعضیاں فرماں ظاہر ہوسن پڑھن قرآن ربانا ‏ فر سوال کرن جو لوکاں سیتی ایہہ کم ربّ بھانا
فر ابن عباسؓ سوں با اسناد جو سر در خود فرماوے ‏ جو وچہ قرآن کے بن علموں دوزخ جا بناوے
جو معنی کرے قرآن قیاسوں دوزخ اوس ٹکانا ‏ جو معنے کرن درست قیاسوں تاں بھی خطا نہ بھانا
بغوی کہیا وعید آیا ایہہ وچہ قرآن جو بولے ‏ تفسیر کیہہ بن علموں معنے فکر قیاسوں تولے
تفسیر ایہی جو سخن کرے وچہ شان نزول قصیاں دے ‏ ایہ جائز ناہیں مگر جو سنیاں اہوں نقل ثقیاں دے
تاویل دا ہے اہل علم نوں پھیرن معنے آیت ‏ احتمال ہوون جیہڑے بہت موافق علم درایت
تس اگلی پچھلی آیت نال مناسب معنی پھیرے ‏ جو نہیں خلاف قرآن حدیثوں اسنوں رخصت گھیرے
عبداللہ بن مسعودؓ کنوں فر با اسناد دیا رایا ‏ جو نبی کہیا قرآن خدا ست حرفاں اوپر آتاریا
ہر آیت نوں ظہر بطن ہے پٹھ تے پیٹ قرآنی ‏ تے ہر ہر حد کاران ہے مطلع سمجھن عالم دانے
معنے اس حدیث دے اندر اختلاف ایہائی ‏ ہک آکھن ظہر الفاظ قرآن تے بطن تاویل اس آئی
ہک آکھن ظہر جو ظاہر قصے اگلیاں ... ناں ‏ تہناں خبر عذاباں ظہر قرآنوں باطن پند جہاناں
جو وانگ تہناں دی بے فرمانی ہرگز کرے نہ کوئی ‏ تا مثل انہاں دی وچہ عذاباں نا پکڑیوے سوئی
ہک آکھن معنی ظہر تلاوت باطن فہم ایہائی ‏ ہر آیت دا ظاہر پڑھنا واضح خوب ادائی
تے باطن فکر تدبر کرنا رب جویں فرمایا ‏ تلاوت پڑھن پڑھاون لفظوں حاصل ہے سمجھایا
تے فہم نصیب حلال کماون تھیں نیت صدق صفائی ‏ بھی با تعظیم آداب پڑھن تھیں حاصل فہم ایہائی
لکل حرف حد بھی وچہ ہک روایت پایا ‏ یعنے حد تلاوت بھی تفسیر نہ لنگھن آیا
حد تلاوت اوہ جو لکھیا وچہ مصحف عثمانے ‏ حد تفسیر جو نبی تھیں پہونچیا لنگھن مول نہ دانے
لکل حد مطلع دا معنے سمجھ بھراوا ‏ یعنے جا طلوع صعود جو اس لگ پہونچ کٹھاواں
ہک کہن جو مطلع فہم ایہی جو کردے فہم معانی ‏ تدبر کردیاں کھولدیوے رب معنی خاص حقانی
ہک ہور حدیث جو شاید مولوی شیخ کنوں لیا پایا ‏ اس دی ناہیں عبارت میں یہ نقل اتھے لکھ پایا
جو عالم باہر معنے شوق تلاوت پڑھے قرآنوں ‏ پڑھ دیکھو ہوس قرآن جاں چھوڑ چلے متراں نوں
ایہہ تر کرن ودا عیاں ہوس قرآن تیار ستھولی ‏ اوہ سوہنی صورت نیکی آوے بہت کرے دلجوئی

www.KitaboSunnat.com

غسلوں کفنوں اگے سوہنا سر دی کول کھلو دی
جاں میت لٹاون وچہ قبر دے ہو دن جلا پیارے
اُس اوکھے ویلے سنہواں دس اوہ قرآن سہانا
قرآں کہے سونہ رب کعبے دی ہیں استھیں دکھ نہ سہواں
پھر اسول دیکھ کہے قرآن ہیں تدہ حبیب ہے بار یا
ایہن جوابوں بعد نہ کوئی تینوں غم اودا سی
اوہ ملک بانے جاون اوددں بعد قرآن سدھا د
فر مگر ہزار ملک قرآن سلام علیک کریسی
مین جنت بنج گیا ایہ کجھ بھی تیرے کارن لیاون
فر ملک مقرب قبر سدی نوں اتنیاں وہیں اورلایاں
فر ساوی فرش وچھاون ملکہ ہزاراں کچ ہاں تایں
استبرق سندس بر تا پو دھرن سرھاندی ہور لواندی
ہو نور بہشتوں نہ دکھ قبر ہیں بالیاں خوب چراغاں
فر سنوں سچو ماہر ہو کہ ملک چڑھن آسمانی
دن رات گھراندی خبر لیاوے نیک اعمال صفائیں
اوہ عالی شان قرآن اوہی کرسی پیار سچاویں
جیہا شان قرآن اوہیا پڑھنوں اجر منتہ آوے
ہن شاہ ولی اللہ دہلوی باندر فوز کبیر لکھیا یا
اول علم احکام شریعت واجب مستحب بوں
اوہ قسم عبادت تھیں احکام یا معاملیاں دی قسم ول
اسدی سب تفصیل فقہ وچہ کیتی شرح فقیہاں
یہود نصاریٰ مشرک ہور منافق فرقے چارے
تذکیر تذکر آلا اللہ خودو ذکر کرے الغایاں

کفنوں بعد قرآن پیارا سینے اتے ہووے
تے منکر ہور نکیر اٹھا بہاون کرن بولارے
ملک کہن ہو وکھا اس تھیں جو سوال جواب الانا
اس میت پیاری نوں تا اوڑک جنت وچہ پہنچاواں
تے جس دا ایہن حبیب اسدا رب پاک حبیب پیار یا
قرآنوں وہیچ خوب آرام دے نال جواب کریسی
ہور ملک ہزار مقرب منگ بہشتوں رختاں لیاوی
اے پیار یا توں گھبرایا ہوسیں پالی بہت اودہی
فر ملک ربانے پیار ےنوں وچہ قبر اٹھا بہاون
چار سو سالاں تیک اورلایاں عشاں چلیاں جایاں
اوہ ریشم سنر غلیچے جنت کستوری بھی پایئں
اوہ بھی عالیشان سرہانے قیمت نہ جھنا ندی
ہور شمع پوتنے پھل وچھان جنت والیاں پانیاں
قیامت تیک قرآن رہے اوتھے کول حبیب قرآنی
شغل قرآنوں بہتا راضی ہندیاں حق دعا تیر
اوہی پیار نہ ہور کسے تھیں سکی مائی بھا دیں
سردار کلاماں دا قرآن جو حضرت خود فرمادی
جو وچہ قرآن بیان علم ہے تیجے قسم ٹھہرایا
ہور مباح مکروہ حراموں ہویا بیان صوابوں
یا تدبیر معاش گھراں یا ملک سیاست رسموں
دو جا جھگڑا جو نہ فرقیاں دا جو گمراہ سفیہاں
وچہ علم کلام تنہاں جھگڑیاں دی وکیہ فروع پیارے
زمین آسمان پیدائش ذکر صفات کمانی نہایاں

چوتھا ذکر ایام اللہ جو اگلیاں قوماں قصے
پنجواں ذکر جو موتوں پچھے حشر ون نشر حساب ول
تفصیل انہاں تے جنہ علماں واعظ وعظ نصیحت دینے
بیان انہاں علماندا وچہ قرآن خدا فرمایا
جو کجھ بندیاں بہت ضروری اسنوں روشن کیتا
عام مفسر ہر آیت دا شان نزول بتاون
انہاں قصیاں بہت ضرورت نا ہیں ہر آیات بیانوں
ہور عقائد باطل توڑن بھی فاسد اعمالاں
ہے وچہ حقیقت شان نزول قرآن وجود انہاں دا
ہے تہذیب نفوس بندیاں دی غرض نزول قرآنے
جاں سوچن سمجھن لین نصیحت ہوون اہل کماوں
بد اخلاق جلدی چھوڑ قبولن نیک خصالاں
مومن خاص موحد مخلص عابد زاہد ہوون
صوم صلوٰۃ زکوٰۃ ادا ہور کعبے کرن زیارت
بھی ہکد وجے حق ادا کرن سب تھیون نبی بھائی

بے فرماناں تھیں عذاب تے نیکاں فضلوں حصہ
جنت دوزخ وزن اعمال صراط عذاب ثواب ول
ہور حدیثاں قول اصحاب بزرگاں نال ملیندے
عرب اول دے طور اتے رب جا بجا ہیں بتایا
بلجہ رعایت اول آخر ہور قواعد میتا
ہر آیت دی نال موافق قصہ ہک لیاون
جو وچہ حقیقت پاکی نفساں ہے مقصود قرآنوں
وجود ناپاکی نفساں ہور عقائد بد اعمالاں
ہے دور کرن مقصود قرآنوں انہاں بد چیزاں دا
رب ایہ کتاب مبارک بھیجی سمجھن سوچن والے
کفروں شرکوں بد اخلاقوں کچھ ہر سوم جہالوں
تابعدار نبی دے ہو کر تھیون اہل کمالاں
اہل توکل اہل قناعت حرص دلاں تھیں دھوون
ماں پیو دا حقوق بھی زن فرزنداں اہل قرابت
حسد عداوت کل تعدی چھوڑن کل برائی

سُوْرَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ بِالْاِجْمَاعِ

سورہ فاتحہ وچہ مکے دی نازل ہوئی ایہ صحیح قول دے (٧) لے ایہ ست آیتاں ہیں نال اتفاق دے

سورت فاتحہ قول صحیح وچہ مکے نازل ہوئی
بعضے کہن دو واری لتھی مکے ہور مدینے
نال اجماع ایہی ست آیت پہلی ہے بسم اللہ
تے بعضے آکھن ست آیت بسم اللہ باجھ ایہا ئی
پہلے کہن دلیل جو اول مصحف وچہ لکھیوے

ہک مدنی کہن جو وچہ مدینے آئی شک نہ کوئی
پہلا قول صحیح زیادہ عالم کہن نگینے
انعمت علیہم او پر نہ آیت قول علی عبد اللہ
انعمت علیہم او پر آیت سنویں انہاں ٹھہرائی
غیر قرآن نہ مصحف اندر لکھن روار کھیوے

www.KitaboSunnat.com

۸

دو جے کہن جو وچہ نمازاں پڑھی بلند نہ آئی
تے نام اس دے ہک فاتحہ ام کتاب بھی سبع مثانی
معنے سبع جو ست آیات مثانی کہن دوبارہ

جے فاتحہ آیت ہوندی تاں اس دا گنہ پڑھیندے بھائی
فاتحہ یعنے شروع قرآن تے اصل مطلب اس جانی
ہر وچہ نماز دو بار پڑھیوے ہور قرآن اکارہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع کرناں ہاں نال نام خدا دے　جو وڈا مہربان ہے　نہایت رحم والا

آغاز میکنم　بنام خدائے　بخشندہ　مہربان

میں شروع کراں نال اسم اللہ دی رحمت عامہ والا
اللہ اسم خدا دا ذاتی جامع سب کمالاں
بعضے کہن دوہاں دا اکو معنے رحمت والا
تے بعضے فرق کہن رحمٰن دا معنے عام بناون
رحیم بمعنے خاص جو رحمت کرسی روز قیامت

تے رحمت خاصہ والا جو ہے واحد پاک تعالیٰ
رحمٰن رحیم دو اسم صفاتی ناکر کجھ مقالاں
رغبت آس ودھاون کارن بھیجے رب تعالیٰ
جو دنیا اندر روزی دیندا دوست دشمن کھاون
گناہ معاف تے اجر بے اوڑک خاص پیاریاں رحمت

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۝

سب تعریف واسطے اللہ دی جو پالن والا جہاناں دا وڈا مہربان وڈی رحمت والا مالک دینہ جزا دا ہے

ستائش مر خدا را است که پروردگار عالمیان　بخشاینده مهربان　خداوند روز جزا است

سب تعریف اللہ نوں پالنہار جہاناں سائیں
معنے حمد سلاہن جس کا وصف بیان زباناں
شرط انعام نہیں کجھ اس وچہ شرط شکر وچہ آئی
معنے شکر ہے قدر شناسی نعمت حق ادائی
ہک وجہ تھیں عام شکر جو نا ہیں خاص زباناں
رب دا معنے مالک شے دا اینویں پالنہارا
عالمین ہے جمع عالم دی اصل آکھ علم علامت

رحمت عامہ خاصہ والا مالک روز جزا ئیں
جیہڑیاں صفتاں ہوں کیہو جہ کرنا ذکر تہاں نوں
محمود مقام خدا فرمایا سمجھن ہوسن بھائی
مدح زبان یا خدمت ہتھاں دل اعتقاد صفائی
تے ہک وجہ تھیں عام حمد جو شرط نہیں احساناں
بھی جیہڑ درست سوارن والا دیکھ معالم یارا
اہل علم شیطان فرشتے جن انسان سلامت

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جو علم کنوں مشتق کہن انہاں جو ہاں شامل کہندے
حیوانات نہ عالم داخل علموں خالی رہندے

علامت کنوں جو آکھن تا وچہ عالم ہر شے آئی
آسمان زمین جو وچہ انہاں دے ہر مخلوق جو بھائی

ایہ ہر ہر چیز علامت ربدی ہر تھیں خالق جاپے
بن خالق مخلوق نہ ہوندا نال یقین سنبھاپے

شمار عالم دے بوجہ بھی جھگڑا اک ہزار تا دن
چھ سو پانی اندر تے وچہ خشکی چار ٹھرا اون

اک اسی ہزار تا ون جالی خشکی جانی پانی
اک آکھن ہور ہزار اٹھاراں باجھوں دنیا جانی

اک کہن شمار عالم دا اللہ باجہ نہ جانے کوئی
ایہ وچہ تفسیر معالم عالم لغوی لکھہ گیوئی

معنے رحمن اللہ نوں خاص نہ بندیاں آکھن آیا
تے اسم رحیم نہ خاص اللہ نوں ہوراں جائز پایا

مالک یوم الدین دا معنے مالک روز جزائیں
بد اعمال بھی نیکی بدلہ دیسی اس دن سائیں

کجھ دنیا اندر ملک مجازی بندیاں تائیں آیا
وَالْاَمْرُ یَوْمَئِذٍ لِّلّٰهِ جو وچہ قرآن بتایا

یعنے اس دن سب کماں دا مالک اللہ ہوسی
بندیاں دا اختیار نہ کوئی عاجز سب کھلوسی

اِیَّاکَ نَعْبُدُ وَاِیَّاکَ نَسْتَعِیْنُ ۝

خاص تیری بندگی کردے ہاں اسیں — اتے خاص تیں تھیں یاری منگدے ہاں

مر ترا مے پرستیم — واز تو یاری — میخواہیم

اسیں تیری خاص عبادت کریے لائق ہور آیا
تے خاص تیرے تھیں یاری منگدے ہر دم بار خدایا

عبادت معنے ہیں اطاعت کرنی عجز نیاز ودل
معنے عبد ذلیل نمانا ویکھہ معالم سازوں

پہلے اسم جو ذکر ہوئے الحمد اللہ رب جہاناں
بھی رحمن رحیم نے مالک روز جزا لیکا ناں

سب تعریفاں لائق اسنوں جو انہاں صفتاں والا
اللہ صاحب سب کمالاں عیبوں پاک نرالا

بھی پالنہار جہاناں جنگیاں مندیاں ہر نوں پالے
بھی رحمت دنیا عام بھی خاص جو روز قیامت والے

بھی مالک روز جزا دیسی نیکاں بداں جزائیں
حمد عبادت لائق اسنوں جو انہاں صفتاں سائیں

ایہ پچھے صفتاں جو وچہ تعظیم بے اورک دیجہ
عبادت عجز نیاز نہایت سوا اس کارن کیجے

اسدے باجہ نہ روا عبادت وچہ غیر نہیں لیایا
تے یاری چاہن استھیں لائق غیراں شرک بتایا

ہے یاری چاہن دو قسماں اک اسباباں تھیں ارتی
جو بکھ طعاموں ترہیہ پانی تھیں عبادت ربدی جی تجہ

بھی دھیوں سالہ یہ کھیا گھر دا یاری کری بچاوے
بھی بادشاہوں سے داروں یاری جو معاشی کارن
ایہ قسم یاری غیر اللہ تھیں جائز شرع بتایا
جو نفع انہاں تھیں حکم خدا ہن سر خود کوئی نہ جانے
تے جنہاں نفع پچھانن مشرک سر خود اونہاں داؤں
فر اونہاں کنوں جو یاری چاہن شرک حقیقی آیا
جد نعبد کہیا عبادت نسبت کیتی اپنے تائیں
اول غائب طور عبادت اتہ خطاب حضوری
غائب کنوں مخاطب ہویا کرن جو کلاموں
یا اول کرن مخاطب پچھے غائب طور بتاون

بھی کجھ بیماری دارو درمل جائز شرع بتاوے
ایہ وچ حقیقت بدلہ خدمت تا ایہ شرک شمارن
نہ اس وچ شرک نہ کجھ کراہت وچ عزیزی پایا
مشرک ہوو موحد ہر کوئی ایہ اسباب پچھانے
جو پیر فقیراں وچ یا دیوتیاں ہر بلاواں
ایہ دین اسلاموں باہر مشرک وچ عزیزی لیایا
تا نستعین وچ فیق عبادت کیتا عرض عطائیں
التفات کہن ایہ صنعت عادت عرب ضروری
یا متکلم طرف تفنن کارن حسن انجاموں
اینویں ہی متکلم ول ہر ہر وچ قرآن بھی آون

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

وکھا سانوں رہ — سدھا راہ انہاں دا — جو نعمت کیتی ہے توں — اُپر انہاں دے

بنما مارا راہ راست — راہ آن کساں — کہ انعام کردہ بر ایشاں

وکھال سانوں رستہ سدھا مرضی اپنی والا
ہدایت معنی راہ وکھاون جو من راہ پر آوے
یا ایہ مراد جو کریں زیادہ روز بروز ہدایت
ایہ سدھا راہ قرآن ایمانی وچ حدیث جو آیا
وچ اصل لغت دے راہ واضح نام صراط اہا بھائی
انعمت علیہم لوک جنہاں انعام احسان سہانے
اوہ کل رسول صدیق شہید بھی صالح بندے سارے

راہ تنہاں انعام تیرا ہے اُپر جنہاں نرالا
اتہ مراد جو ثابت رکھیں ایہ راہ بھل نہ جائے
ہدایت ہے نہیں کجھ اوڑک ایہی باجھ نہ ہدایت
ہک جنت ہک اسلام کہن کیو سنت راہ بتایا
صراط نرا دہی ایہو معنی تہا دے لکھاں بھائی
جو محکم قدم شریعت اتے ثابت نال ایمانے
آل اصحاب نبی دے ہر ولی اللہ دے پیارے

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

نہ راہ انہاں دا — جو غضب کیتا گیا ہے — اُپر انہاں دے — تے نہ — راہ گمراہاں دا

بجز آناں کہ خشم — گرفتہ بر آنہا — و بجز گمراہاں

www.KitaboSunnat.com

نہ رستہ انہاں جو غضب تیرا ہے اوپر تنہاں ڈھایا
مغضوب علیہم لوگ یہود ولا الضالین نصاریٰ
جو ربدیاں پیاریاں ویر کرن ہور ناں یہوداں لدے
سورت فاتحہ جیہی سورت وچہ قرآن نہ کائی
وحی کیہا پیغمبر نوں خوشخبری ہووے تینوں
اوہ سورت فاتحہ آخر بقرہ جو امن الرسول دو آیت
ابوہریرہ رضہ کرے روایت پیغمبر فرمایا
کسنے پچھیا مگر امام جے ہوواں کیونکر کراں ادائی
جو میں حضرت توں سنیاں کہندے اللہ خود فرمایا
اوہ میرا تے اوہ بندے دا جو کجھ منگے پاوی
جو حمد اتے تعریف میری اس کیتی بندے پیاری
ثنا کہی ہن بندی میری یوم الدین جاں پڑھدا
جاں نعبد نستعین پڑھے اوہ اللہ ایہہ فرماوی
جاں آخر تیک پڑھے رب آکھے ایہہ سب بندی تائیں
ایہہ نال اسناد صحیح حدیثاں وچہ معالم ترائی
جو رب نماز کیہا فاتحہ توں لازم پڑھن تدائیں
نعبد رب دی خاص عبادت بندے حاجت یاری
اس مسئلے وچہ اہل علم نوں اختلاف ایہہ بھائی
بک فاتحہ وچ آکھن بھاویں وقت بلند قرارت
ایہہ پنج اصحاب تے شافعی ہور اوزاعی ایہہ فرماون
ایہہ ابن عمر رضہ ہور عروہ رضہ قاسم رضہ ابوبکر دی پوتے
تے بعضے کہن نہ ہولی وقت نہ وقت بلند پڑھیوے
منع والیاں دی سند جو سورت اعراف دی آخر آیت

تے نا رستہ گمراہاں دا جنہاں سدھا راہ بھلایا
بک کہن مراد جو بدعت والے سنت کنوں کنارے
جو پیاریوں صد لنگھاون انہاں وانگ نصاریاں گلدے
نہ وچہ توریت انجیل زبور پیغمبر آکھیا بھائی
دو نور دتے رب تینوں اگے دتے نہیں کسینوں
ہر حرف دعا جو پڑھن انہاں تھیں کرسی رب عنایت
جو فاتحہ باجھ نماز نہ کامل ناقص آکھ سنایا
ابوہریرہ آکھیا دل وچہ فاتحہ پڑھ توں بھائی
نماز ونڈی میں اپنے ہور بندے دے وچہ بتایا
عالمین تک پڑھے جاں بندہ اللہ ایہہ فرماوے
جاں الرحمن الرحیم کہو فر آکھے رب دوبارے
رب کہے بیان بزرگی میری بندہ میرا کردا
ایہہ سنہ میرے اتے بندے آپ منگی ہن جو بھاوی
جو بندی میتھوں منگیاں سبھ تیاں اوس عطائیں
غرض جو ابوہریرے دی ہن عاجز آکھ سنائی
یوم الدین تائیں ترسے آیت رب دا حمد ثنائیں
ایہہ آیت ساجھی باقی فاتحہ حاجت عبد پیاری
اصحاباں ہور تابعیناں بھی وچہ اماماں بھائی
ایہہ عمر علی عثمان معاذ بھی ابن عباس روایت
تے بعضے وقت بلند خموشی ہولی وقت پڑھاون
بھی زہری مالک ابن مبارک احمد ہور پیرو تے
ایہہ جابر رضہ تے سفیان ثوری ہور آکھن حنفی لوے
فاستمعوا وانصتوا اکٹھیں کھلیاں منہ قرارت
پر سنو چپ رہو

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو واجب کہن سو فاتحہ باجھوں پڑھنا منع تباں — فاتحہ پڑھن حدیثوں ثابت ترمذی کتوں جو لیا ون
عبادہ کہے نماز فجر دی حضرت نبی پڑھائی — بند قرارت ہوئی تابعد سلاموں آکھیا بھائی
لنسیں مگر امام قرارت پڑھدی یاراں آکھیا آہو — آکھیا نبی جو فاتحہ باجھہ نہ راہ قرارت جاہو
ہک فاتحہ پڑھو ضرور جو فاتحہ باجھ نماز نہ کائی — ایہہ سب تفسیر معالم اندر بغوی لکھیا بھائی
ہدائے وچہ محمد فاتحہ پڑھنا نیک بتایا — کارن احتیاط بھی احمد وچہ تفسیر لیایا
جو صوفیاں ہور مشائخ حنفیاں طرف جو پچھیاں یارے — تاواہک محمد فاتحہ پچھلیاں احسن جانن سارے
آمین آکھن فاتحہ پچھے سنت وچہ نماز اں — اس معنی یا رب کرتوں ایویں کریں قبول نیازاں
ہولی کہن یا اچی سنت اختلاف ایہائی — اصل ادا ہے ہر صورت وچہ نا کر جھگڑا بھائی
ایہہ سورت رب تعلیم بندیاں نوں عرض دا ول سکھایا — قولوا لفظ مقدر اول کہو الحمد بتایا

سورہ بقرہ مدنیہ است یعنی بمدینہ نازل شدہ و دو صد و ہشتاد و شش آیت و چہل رکوع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع کرداہاں — نال نام اللہ تعالے — بخشنے والے — مہرباں دے

بنام خدا — بخشائندہ — مہربان

الٓمّٓ ۚ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيْهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۙ

ایہہ کتاب کوئی نہیں شک وچہ اس دے — ہدایت ہے واسطے پرہیزگاراں دے

ایں کتاب ہیچ — شبہ نیست در آں — راہنما است برائے — پرہیزگاراں

ایہہ او کتاب حقانی ہرگز شبہ اس وچہ کوئی — متقیاں پرہیزگاراں نوں خاص ہدایت ہوئی
الف لام میم تے مثل ایہناں دی وچہ قرآن جو آئی — ایہہ سب اسرار قرآنی اللہ آپے راز چھپائے
مراد ایہناں دی رب نوں معلوم ہور نہ کوئی جانی — اکثر اہل سلف دا مذہب فرض ایمان جو آنے
تے بعضے کہن مراد ایہناں دی نبی نوں رب بتائی — بعضے کامل ولی بھی جانن عالماں کنوں چھپائی
معنے تقوی اصل اندر خود بچنا موذی چیزوں — شرکوں کفر گناہوں بچنا تقوی سمجھ تمیزوں

www.KitaboSunnat.com

ترے قسم ایہانی تقوی اول بچنا شرک کفر تھیں
دوجا بچن حراموں شبہیوں کل گناہ صغیر تھیں
تریجا الاعلیٰ تھیں بچنا سخن بیہودہ کاروں
تے جو شے ذکر الٰہوں شاغل سب تھیں ترک منجاروں
پہلی قسم ہے ادنیٰ مومن دوجا وسط میانہ
تریجا اعلیٰ قسم جو نبیاں ولیاں عالی شاناں
ہک آکھن تقوی فرض ادا ہور ترک حرام تماسوں
ہک آکھن تقوی جائز چیزاں چھوڑن خوف حراموں
ہک کہن جو تقوی سر خود کسے تھیں جھگا سوں نہ جانے
ہک آکھن پیروی پاک نبی دی تقوی سمجھ سیانے
ایہ متقیاں نوں خاص ہدایت رب کیہا اس یاروں
جو متقیاں نوں نفع قرآن نہ اہل نفاق کفاروں

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَ

اوہ لوگ جو ایمان لیاون تہ سواڈھے دے　تے قائم رکھن نماز　تے

آنانکہ ایمان　مے آرند بنادیدہ　و برپا دارند　نماز را　و

مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ

اس چیز تھیں جو دتا ہے اساں　انہاں نوں خرچ کرن

ازانچہ روزی　دادیم ایشاں را　خرج مے کنند

متقی اوہ جو ڈٹھی باجھوں صدق ایمان لیندے
تے قائم کرن نماز تے ساڈے دتیوں خرچ کریندے
غیب اوہ چیز جو دسے ناہیں جیونکر ذات ربانی
ہور فرشتے جنت دوزخ حشر قیامت جانی
بھی تقدیر صراط ترازو موتوں بعد اٹھاون
ایہ چیزاں وچہ ایمان جو لیاون ایمان نفع نہ پاون
قائم کرن نماز ہمیشہ وقتاں وچہ ادائی
وچہ ہے فرض حقوق جو اسدی پورے کرنے بھائی
وچہ لغت صلوٰۃ دعا نوں آکھن ویکھ معالم پیارے
وچہ شرع قیام رکوع بھی سجدہ فعل نماز جو سارے
جس شے تھیں کجھ نفع اٹھائے رزق اس نام لہائی
تے اصل لغت وچہ رزق نصیب یعنی حصہ بھائی

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ

تے اوہ لوگ جو ایمان لیاون نال اس چیز دے جو اتاری گئی طرف تیری تے جو اتاری گئی اگے

و آنانکہ ایمان مے آرد　بآنچہ فرود آوردہ شد　بسوئے تو و آنچہ پیش　از تو

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۵

تیں تھیں تے نال آخرت دے اوہ یقین کرن

وباآخرت ایشان یقین مے کنند

تے جیہڑی من جو کجھ تیں ول بھی تدہ پیش اتاریا	تے نال دہاڑے آخر دی اوہ کرن یقین پیاریا
ایہ آیت حق تنہاں جو مومن ہوئی اہل کتابوں	تے پہلی حق بیعلم جو مشرک سو مومن ہوئے صوابوں

اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ

ایہ لوک اوپر ہدایت دے ہیں رب اپنے تھیں تے ایہی لوک ہیں خلاصی پاون والے

آن گروہ بر ہدایت اند از پروردگار خویش وآن گروہ ایشانند رستگاران

ایہ لوک ہدایت اُپر آہین رب دی ولوں جو آئی	تے اوہی لوک جو دوزخ تھیں چھٹ جنت وچ پہلیائی
فلاح نجات بقا بھی یعنی ہور مراداں پاون	وچہ اصل قطع ہور چیرن یعنی قطعی خیر ہتھ آون

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے برابر ہے اوپر انہاں دے جو ڈراویں توں انہاں نوں یا نہ ڈراویں

البتہ آنانکہ کافر شدند برابر است برایشاں کہ بیم کنی ایشاں را یا بیم نکنی ایشاں را

لَا يُؤْمِنُوْنَ ۵

ایمان نہیں لیاوندے

ایمان نیارند

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے برابر اوپر تنہاندے	توں انہاں خوف سناویں یا نہ اوہ ایمان لیاوندے
کافراں کنوں مراد یہود یا مشرک مکے والے	جنہاں نصیب ایمان ناہیں اندر ازل نرالے
فرانہاں ڈراون تھیں ایہ نفع جو عذر نہ رہی انہاں نوں	بھی خبر عذاب کفر تنہاں پہنچی خوف بھی مسلماناں نوں
کفر انکار شرع وچہ ایمیوں حق چھپاون	اصل لغت وچہ چھپن لوکاں لتے پردہ پاون

رات نوں کافر کہن عرب جو نال انہیر لوکا دے انذار دا معنے خبر سناون خوف ڈراون والی	تے راہک نوں بھی کافر کہن جو بی وچہ زمیں چھپاوی ایہ محی السنت لکھ سدھا یا ویکھ تعالم عالی

خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ وَعَلٰى اَبْصَارِهِمْ

مہر لائی اللہ تعالیٰ نے اپر دلاں انہاندیاں دے تے اوپر کناں انہاندیاں دے تے اوپر اکھیاں انہاندیاں دے

مہر نہادہ خدا بر دلہائے ایشاں و بر شنوائی ایشاں و بر چشمہائے ایشاں

غِشَاوَةٌ وَّلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ

پردہ ہے تے واسطے انہاں دے عذاب ہے وڈا

پردہ الیست و برائے ایشاں عذاب بزرگ ست

مہر کیتی رب دلاں اپر تے کناں اپر تہاں ہاں نہ دلیں تہاندی وڑے ہدایت حق نہ سمجھن بولے مہر خاتم جس چیز کرن تس اندر کجھ نہ جاوے عذاب عظیم قتل وچہ دنیا قید غلامی خواری تے اکھیں مہر جاں آپے کیتی دل کنان میثاقی کہا اول مہر نہ کردا اللہ کیتے بعد انکاروں	تے اکھیں اپر تہاندیاں پردہ وڈا عذاب انہاں ہاں نہ کن انہاندے حق سنن نہ اکھیں حق قبولے نہ وچ لی شے تس وچوں نکلے نہ باہروں جا آوے تے روز قیامت دوزخ اندر دائم شرس نہاری تا فیر عذاب کیوں کرے تہاں رب انہاں وس نہ کائی جاں ضد انکار کیتا تد لگی مہر کفر منکاروں

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

تے بعض لوکاں تھیں اوہ ہے جو کہندا ہے ایمان لیائے اسیں نال خدا دے تے دن قیامت دے

واز مردماں کسے ہست کہ گوید کہ ایماں آوردیم بخدا و بروز قیامت

وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ

تے نہیں اوہ ایمان والے + و نیستند ایشاں ایمان آرندگاں

تے بعض لوکاں تھیں اوہ جو آکھن اسیں ایمان لیائے منافقاں تھیں اول ذکر جو مخلص اہل ایماناں	نال خدا تے روز قیامت نا اوہ مومن آئے فردا آیت ذکر کفاراں جو تابع شیطاناں

[illegible]

ومن الناس تھیں بیکراوڑک ختم کرکے تائیں	اہل نفاق فی کرجہ ظاہر مومن دل وچہ ناہیں

يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَمَا يَخْدَعُوْنَ اِلَّآ

فریب کہ دیندے ہیں خداں نوں تے مومناں نوں تے نہیں فریب دیندے سوا

فریب میدہند خدا را و آنہا را کہ ایمان آوردند ونمی فریبند بحقیقت مگر

اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ؕ

جاناں اپنیاں نوں تے نہیں سمجھدے — جانہائے خود را و شعور نمیدارند

اوہ دیندے فریب اللہ نوں نالے اہل ایماناں تائیں	تے نہیں فریب اوہ بن خود نفساں پر ایہ سمجھن ناہیں
اصل خداع وچہ لغت چھپاون ٹھگی عیب لوکاون	منافق ٹھگی ظاہر مومن دل وچہ کفر چھپاون
ایہ اپنی طرفوں کفر چھپاون رب تھیں لک لکائی	یاد کر اللہ وچہ جہت تبرک یا کجہ حذف ایہائی
اوہ ٹھگی طرف انہاں دی آوے ضرر رنہ ہور کتاہاں	اللہ خبر نبی نوں دیسی کرسی خوار انہاں نوں
تے روز قیامت سخت عذابے گوناگون خواری	ایہ سمجھن نہیں جو ٹھگی باہناں کرسی خوار درباری

فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ ۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ

وچہ دلاں انہاں دیاں دے ہے بیماری فر زیادہ کیتی انہاں نوں اللہ نے بیماری تے واسطے انہاں دے عذاب ہے

در دلہائے ایشاں بیماری است پس زیادہ کرد خدا ایشاں را بیماری و مر ایشاں راست عذاب

اَلِيْمٌ ۢ بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ۝

درد والا بدلے اوس دے جو آہے جھوٹھ بولدے — دردہندہ بسبب آنکہ دروغ میگفتند

وچہ دلاں تہاں بیماری فر انہاں اسے مرض ودھائی	تے کارن انہاں عذاب دے ہاندی بدلے جھوٹھ ایہائی
اوہ مرض نفاق تے شک تے حسد بنی دھدی جاوے	اہل نفاق ایہ مرض زیادہ جوں جوں آیت آوے
یا پہلا مرض جو دین قبول نہ کیا جو نادل چاہے	دو یا مرض جو جنگ تہاں سنگ جہناں خبر می آہے

[illegible]

جھوٹھا اُنہاندا ایہ جو ظاہر کہن ایمان لیاۓ | تے وچہ حقیقت مومن نا ہیں اوچہ کفر لوکاۓ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

تے جد کہیا گیا اُنہاں نوں نہ فساد کرو وچہ زمین دے کہیا اونہاں نے سوا اسدے نہیں جو اسیں ہاں سوارن والے

وچون گفتہ شود ایشاں را | کہ فساد مکنید در زمین | گویند جز ایں نیست کہ ما اصلاح کارانیم

جاں آکھیا گیا اُنہاں نوں نہ کرو فساد نہ وچہ زمینے
جینے مومن کہن جاں اونہاں کفر تیسیں کماؤ
تاکہن جو اسیں ہاں سوارن والے ایہہ بھی جھوٹھا الاون

آکھیا اُنہاں جو اسیں سوارن والے نال یقینے
جو مُن لوگ قرآن نبی نوں تاں تیں اُنہاں ہٹاؤ
اللہ جھوٹھا اُنہاندے ظاہر کردا کو یہ کاون

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ

خبردار تحقیق ایہو | لوک ہیں | فساد کرنے والے | ایہہ نہیں سمجھدے

آگاہ باش البتہ ایشانند فساد کنندگاں ولیکن آگاہی نمے دارند

جانوں ٹھیک جو اوہ منافق ہیں بگاڑنوالے | ایہہ سمجھن نہیں نفاقوں کہن اصلاح رزالے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ

تے جد کہیا گیا اونہانوں ایمان لیاؤ جویں ایمان لیائے لوک کہیا اُنہاں نے بھلا ایمان لیا لیۓ اسیں جویں ایمان لیایا بیوقوفاں نے

وچون گفتہ شود ایشاں را ایمان آرید چنانکہ ایمان آوردند مرداں گویند آیا ایمان آریم چنانچہ ایمان آوردند بے خرداں

جاں آکھیا اُنہانوں لوکاں وانگ ایمان لیاؤ
عبداللہ بن سلام جو یاراں نے ایمان لیایا
مرد وفیہ دُانہاں کھریانوں جاہل لوگ بناون

اُنہاں آکھیا بھلا اساں لانوانگ ایمان اساتھیں جاہو
یا جوں مہاجر تے انصاراں گھرایمان سہایا
خود دعوی علم دانائی رکھن کفر نفاق کماون

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ

خبردار رہو | تحقیق ایہو لوگ | ہیں بے وقوف | ایہہ نہیں جاندے

آگاہ باش | البتہ ایشانند | بیخبرداں ولیکن | نے دانند

www.KitaboSunnat.com

۱۸

جانوں ٹھیک جو اوہی جاہل اسیر جانن نا ہیں	سفیہ معنی کم عقل یا جو دتھا آخر سمن بھاہیں

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ

تے جد ملدے ہین مومناں نوں کہندے ایمان آندا اساں تے جد اکلے ہوندے نال شیطاناں اپنیاں دے کہیا تحقیق اسیں نال تساڈے ہاں

و چوں ملاقات کنند مومناں گویند ایمان آوردیم و چوں تنہا شوند با شیطانان خود گویند البتہ ما با شمائیم

جاں مومناں ملن تا کہن جو آندا سچ ایمان اساہاں	جاں جاون طرف شیطاناں آکھن ٹھیک اسیں نال تساڈے
شیطاں تھیں سردار مراد یا بیلی انہاں جو سارے	شیطان معنی سرکش ضدی جن انسان ہتھیاری

شیطنت دا معنے دوری اصل لغت وچہ آیا

شیطان جو دور بھلیائی تھیں نت وچہ ... دا ہا یا — برائی

إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

سوائے نہیں جو اسیں ٹھٹھا کرنوالے اللہ ٹھٹھا کردا نال انہاں دے تے مہلت دیندا انہاں نوں وچ گمراہی اپنی دے حیران پھردے

جز این نیست کہ مسخری کنندہ ایم خدا مسخری کند با ایشان و مہلت دہد ایشان را در گمراہی خود سرگشتہ شدہ اند

ٹھیک اسیں ٹھٹھا کردے نال محمد تے یاراں	اللہ مسخریاں دا بدلہ دیسی انہاں کفاراں
تے مہلت دیکے چھوڑی انہاں وقت وچہ گمراہی	نال حیرانی سرگردانی فردے وچہ تباہی
ہزء تے استہزا اوہ یک معنی مسخری ٹھٹھا آیا	وچہ اصل جاں کی جنت سبکی منظری اندر آیا
مدا تے امداد ودھاون لغت اصل وچہ بھائی	طغیان بہائی حدوں لنگھن وچہ گناہ برائی
عمہ مراد حیرانی سرگردانی تے پریشانی	دل دی اکھ ہووے جس انہی اصل عمٰی ثانی
دنیا وچہ منافق سمجھن عزت ودھی نفاقوں	رب اپیسے خوار ذلیل کرے سب جانن لوک اتفاقوں
سن وچہ معالم ابن عباسوں بغوی بایہ فرماوے	جو اہل نفاقاں نوں دروازہ جنت کھولیا جاوے
جاں نیڑے پہونچن نعمت ویکھن بند ہووے دروازہ	دوزخ دیوا دھکے سٹیں رودن بے اندازہ
بھی اہل ایماناں جاں ملسی جد پل اوپر جاون	اہل نفاق جاں پہونچن اوتھے جانن ہول باون
تے اہل ایماناں نوں آکھن ساں نوں چھوڑ نہ جاؤ	اسیں بھی نال تساڈے آہے ہن نال رلاؤ

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

تا جھگڑا کرن بہتیرا سورت وچہ حدید جو آوے | تاں سننے دیاں فرقیاں دی اللہ سیدہ کندہ بنادی

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

ایہ لوگ وہ جو خریدی انہاں گمراہی نال ہدایت پس نا فائدہ کیتا سوداگری انہاں دی نے تے نا ہوئے ہدایت پاون والے

ایشان آن کسانند کہ خریدند گمراہی را بعوض ہدایت پس سود نیافت تجارت ایشان و راہ یابندہ نبودند

انہاں لوکاں جان خریدی نال ہدایت دے گمراہی | پس نفع نہ کیتا وچہ انہاں دی نہیں ہدایت جا ہی

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ

مثال انہاں دی مانند مثال اس شخص دی ہے جو بالی اس نے اگ پھر جد چانن کیتا دوالے اس دے دور کیتا اللہ نے نور انہاں دا

مثال ایشان مانند مثال کسی ست کہ افروخت آتش را پس چون روشن کرد آتش نواحی او را ببرد خدا نور ایشان را

مثال انہاں دی وانگ مثال اس شخص جو اگ جلائی | اجاں روشن ہویا دوالا اس دا باد دور کیتی روشنائی

وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَّا يُبْصِرُونَ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

تے چھوڑیا انہاں نوں وچہ انہیریاں دے نہیں ویکھدے بولے گونگے انہے ہیں فر اوہ نہیں مڑدے

وبگذاشت ایشان را در تاریکی ہا ہیچ نہ بینند کر اند گنگ اند کور اند پس ایشان باز نمی آیند

تے چھوڑیاں انہاں وچہ انہیریاں ویکھن کجھ نہ سولے
ایہ اہل نفاق مثال جنہاں کلمہ پاک زباناں
بھی شامل وچوں حصہ لیں ہی ورثہ مسلماناں
ایہ دنیا اتے نور ہے وچہ قبر انہیرا سوایا
فر قبراں اندر بولے گونگے انہے اوہ لکائی
بھی روز قیامت نور نہ لسی اہل نفاقاں تائیں
یک آکھن جو نور انہاں اللہ دنیا وچہ لیجاوے
یک آکھن نور انہاں دا جد منہ طرف ہدایت لیاوے

بولے گونگے انہے فر اوہ طرف نہیں کت سولے
تا جاناں مال اولاد بچاون دنیا دی نقصاناں
بھی لیون دین نکاح تہاں تھیں کلمہ پاک بہاناں
اس لئے ایمان زبانی تھیں کجھ اگے نفع نہ آیا
نہ عذر کرن دی طاقت نہ کجھ دسیں بہانی
جیونکر وچہ قدید سورت فر ہوسی ذکر اتھائیں
جاں کفر نفاق تہاں دیاں خبراں ...
تسیاوی نوں جاں طرف کتاباں ...

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

ہاک گھین مرا اوا ایہو جہا اول تے اوڈیکاں کردے	بحرمت اس دی طلب فتح جد اہل کفر تھیں قردسے
ایہ نورا ہا قرنی جاں خطا سپکا فرصدا نکار دیں	فر بولے گنگے انہے حقوں ہے وہ صند غبار ضیں
یا جس نے اگ بالی جاں گیتا سبہی اہسائی	تے اہل نفاق جو لے تیتھاں نفع نہیں روشنائی
ظلمتیں جو راہ نہیں پاسکدے پاون	بلکہ اوہ بولے گنگے بھی فر کیونکر راہ عمل آون
نہ اکھ ہا نہ عقل تھاں جو راہ پچھاتا آپے	نہ اکھیں والیاں طرف رجوع فر کیونکر حق سنجھاپے

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ

یا مانند مینہ وڈی دی آسماناں تھیں جو وچہ اس دے انہیرے تے گجن تے لشکن ہو ڈالدے ہیں انگلیاں اپنیاں

یا مثال ایشاں مانند باراں بزرگ ست آمدہ از آسمان کہ دراں تاریکیہا و رعد و برق باشد دردی ارند انگشتان خود را

یا جیوں مینہ آسماناں اسدے وچہ انہیر قہر دے	بھی گجے گھوں تا انگلیاں خود کناں اندر کردے

فِي آذَانِهِم مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ۚ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

وچہ کناں اپنیاں دے بجلی تھیں واسطے خوف مرنے دے تے خدا گھیرن والا ہے کافراں نوں

در گوشہائے خود　از آواز صاعقہ　بخوف مرگ　و خدا در گیرندہ ہست بکافراں

اوہ بجلی کڑکیاں قردے موتوں انگل گنیں پاون	تے اللہ گھیرن اہل کفاراں ہنے کتھوں جاون

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُم مَّشَوْا فِيهِ

نزدیک ہے بجلی جو جھٹ لیجاوے اکھیں انہاں دیاں نوں ہر واری جو جاں ہووے روشنی انہاں نوں ٹرن وچہ اس دے

نزدیک ست کہ برق بربایدچشمہائے ایشاں را ہرگاہ کہ روشنی کند برق ایشاں را بروند دراں

تے نزدیک جو بجلی جھٹ لیجاوے نظر انہاں	جاں چانن ہوے انہاں نوں سو وچہ ٹر رہوں اگاں

وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا

تے جد انہیرا ہووے اوپر انہاں دے کھلے تے رہجاندے ہیں ✤ و چوں تاریکی دہد بر ایشاں بایستند

www.KitaboSunnat.com

تے جد فر ہووے انہیرا اوپر انہاں ٹھہر کھلوندے | انہیر جانن حیران کرے انہاں ایدہر اودھر کھلوندے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ع ٢ / ١٧

تے جیکر چاہے اللہ البتہ دور کر دی سننا تے دیکھن انہاں دی نوں تحقیق اللہ اوپر ہر چیز دے قادر ہے

واگر خواستے خدا البتہ دور کردے شنوائی ایشاں را البتہ خدا بر ہمہ چیز تواناست

تے جی چاہے رب دور کرے انہاں شنوائی بینائی | ٹھیک اللہ ہر شے پر قادر اس وچ شک نہ رائی
خطف یعنی چیز جھٹی مار شتاب لیجائے | صیّب یعنی مینہ بھی جو شے اُتوں ہیٹھاں وسّے
علی تے ابن عباس کہن ہور بہت مفسر بھائی | جو اک فرشتہ بدل ٹورے رعد اس نام اکھائی
تے برق ایہی چمکارا اس دی چابک اگ جو مارے | تے بعضے اُس آواز فرشتے آکھن رعد پیارے
ایہ دین اسلام قرآن مثال مینہاں دی رب فرمائی | جیوں اول مینہ وچہ سختی گجّن کڑکن لشکن بھائی
تے آخر مینہاں کنوں آبادی روزی انس حیوانان | تویں قرآنوں دین اسلاموں زندگی لال لے جاناں
جو اول اسدے وچہ جنگ لڑائیاں سختیاں کئی گونی | اوہ اہل نفاقاں سخت ڈراون ہا جو کرن زبونی
وچہ قرآن جو کفر شرک دا ذکر انہیر تہناں نوں | بھی ذکر وعید عذاباں دوزخ گجن کڑک انہاں نوں
تے وعدہ جنت غنیمت فتح جو بیان ہدایت والے | ایہ بجلی دے آنگ لیرن چمکارو وچہ انہیر اُجالے
ایہ جانن نویں تا دل خوش ہو کر ٹرن دو قدم اگیرے | جان جتنی دکھ عذاب سنن تاں ٹھہرن آنگ انہیرے
جان کہ عذاب وعید سنن وچہ کناں انگل پاون | ڈردے موت عذابوں لنبوں ہور کس طرف لگاون
جان سختی جنگ منافق دیکھن بس ہو تون ڈردے | اللہ گھیر کٹھے کرسی دیسی بدلے ہر دے
جان فتح اسلام غنیمت ویکھن کجھ قدم اگیرے | جان سختی جنگ ہزیمت ویکھن ٹھہر رہن پچھیرے
ایہہ اکثر وچہ معالم بعضے فہم موضح پایا | ہن اگے مظہری کنوں لکھیو قاضی جو لیایا
ایہا اہل نفاق مثال تہناں جو بن مینہ جنگل وچہ آوے | رات انہیری سخت کڑکے بجلی لشک ڈراوے
دین قرآن مثال مینہاں دے سختیاں آنگ انہیرے | صوم صلوٰۃ جہاد زکوٰۃ بھی تکلیفات ودھیرے
واجب فرض حلال حرام ہی ترک کرن شہوتاں | اہل نفاقاں سخت ڈراون آنگ انہیرے آناں
تے رعد جو ہے کڑکار بدل اس مثل وعید عذابا | تے برق کہوں چمکارہ مثل غنیمت فتح ثوابا

ع ١٦

ترجمہ شاہ رفیع الدین دی بھی ... تفسیر موضح القرآن شاہ عبد القادر دی ...

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جاں فتح غنیمت ویکھن سوکھا راہ اسلام دسیاوے	اوہ سختی تے تکلیفاں گلیاں جیہڑی انہاں بھلاوے
یا برق لیلاں روشن جو بسدے راہ بلاون	وعید عذاب جاں سنن منافق انگلیاں کنوچ پاون
کہن قرآن نہ سنئیے یارو رولا غل مچاوو	ڈردے موت مشقت جنگوں کہن نہ سنو بھراؤ
جاں برق غنیمت فتح اسلام تے شوکت شان دسیاوے	تادنیا حرص ہٹاندی نظر ضعیفوں ضعفا دا اُتوں
یا ویکھ دلیلاں روشن نظر انہاندیوں ضعف اٹھیوے	فرق حق نوں حق باطل نوں باطل ویکھن روشن دیوے
جاں برق غنیمت پچھے انہیرا سختیاں دی الائیہے	تا ہو حیراں منافق رہن کھلوتے وچ انہیرے
جے اللہ چاہے دور کرے تہاں شنوائی بینائی	جو حس ضعیف ہٹاوے بخشے حساں صحی صفائی
یا جیونکر کن تے اکھیں دِلدیاں اللہ تہاں وکھایا	ایہہ ظاہر اکھیں کن دکھاوے چاہے جداں گوایا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ای لوگو بندگی کرو رب اپنے دی جس نے پیدا کیتا تساں نوں اتے انہاں نوں جو اگے تساں تھیں سن تاں تسیں بچے

ای مرداں بپرستید پروردگار خود را آنکہ آفرید شمارا و کسانیکہ پیش از شما بودند تا در پناہ شوید

اے لوگو پوجو رب اپنے نوں جس نے تسیں اپایا	تے اگلے بھی اس خلقے تا تسیں بچن اگ جلاوے

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

جس نے بنایا واسطے تساڈے زمین نوں تہ وچھاونا تے آسمان نوں چھت تے اتاریا آسمان تھیں پانی

آنکہ ساخت برائے شما زمین را البساطے و آسمان را سقفے و فرود آورد از آسمان آبے

جس کیتی زمین فراش تساں تے انبر چھت گراہی	تے نازل کیتا آسماناں تھیں پانی مینہ انعامی

فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

پس باہر لیایا نال اس دے میوے روزی واسطے تساڈے پس نہ بناؤ واسطے اللہ دے برابری نے تسیں جاندے ہو

پس بیروں آورد بآن از میوہا روزی برائے شما　پس مقرر مکنید برائے خدا ہمتایاں و شما مے دانید

فر اس دے نال نکالے میوے کارن رزق تساڈے	نہ کرو شریک اللہ دے جانکار ہین ہو دوراڈے

www.KitaboSunnat.com

ند بمعنے مثل مانند بھی معنے ضد ایہائی
مثل جو آدم وانگ آدم دی گائیں وانگوں گائیں
لعل عسے دی معنے شاید دونویں حرف سیداں
ایہ سب ندیانوں عام حکم سب کرو عبادت سارے
زمین آسمان بنایوس فضلوں بھیجے رحمت باراں
جو ایہناں صفتاں والا اسدی خاص عبادت آکھی
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ کہیا رب جو ایہ باتیں سب جانو
وچ مشکوۃ بخاری مسلم بن مسعود روایت
حضرت آکھیا ایہ جو اللہ نال شریک پوکاریں
عبادت نرا سجود نہیں بل صوم صلوۃ زکوتاں
بدنی صوم صلوۃ تے مال زکوۃ نذر قربانی
ایہ سبھے قسم اللہ نوں خاص نہ سیر کسی وچہ آیا
وچہ تفسیر عزیزی اس آیت دے تحت لیائے
ایہ ظاہر کفر تے غیر عبادت وچہ جو شرک ملاون
اوہ نام غیراں دا جپدے جیونکر رب دا ذکر کچیوے
یا ذبح کرن قربانیاں نذراں کارن غیر الٰہی
یا غیر اللہ دا نام پکارن سختی وقت بلائیں
یا نفع امید غیراں تھیں رکھن منگن بخت مرادیں
جے کرن وسیلہ نام کسے دا جو مقبول رباندے
اس صورت وچہ شرک نہیں اس حاجت رب تھیں چاہی
یا نام غیراں دا نام اللہ دے نال برابر کردی
ابن ماجہ ہور نسائی ابن عباسوں کرن روایت
مَا شَاءَ اللّٰہُ وَشِئْتَ یعنی جو رب چاہے

اللہ یا کہ مانند مثل تھیں اینویں ضدوں بھائی
تے ضداں جیہیں انہیراچانن جیہیں نہ ہوں کتھائیں
پر وچہ کلام ربانی معنے ثابت یک گوئیداں
جو پالنہار اولیاوں والا جدی اڈ پیارے
فرکھیتی گھاہ اناج لکالے میوے باغ بہاراں
نہ اسدی وا عبادت جس وچہ صفت نہیں ایہ کائی
جو اللہ پاچہ نہ ایہ کسے صفتاں شرک کویں فرآنو
کسے کیتا سوال نبی نوں کیہڑا وڈا گناہ نہایت
تے اللہ پیدا کیتا تینوں غیر اگے جھکھ ماریں
ہے ترے قسم عبادت بدنی مالی قولی باتاں
قولی ہے تسبیح تلاوت ذکر ثنا ربانی
نہ جیونکر پیر پرستاں یکو سجدہ شرک ٹھہرایا
جو وچہ عبادت رب دی جہناں ہور شریک ملا کر
اوہ بھی یہنے یک نہاں تھیں فرجو غیر کی ول
اوہ قرب حضور غیراں ڈھونڈن شرک نام سدیرے
یا بندہ عبد فلانے رکھن مشرک نام تباہی
جو ناں اوہ دفع بلائیں ہووں شرک پیر گواہیں
کرن رجوع غیراں ول مشرک ڈبن شرک فسادی
رب کتھیں منگ مراد کہن ایہ حرمت نال فلانے
نام ولی دا ہویا وسیلہ جو مقبول الٰہی
قدرت عام تے علم اندر جیوں آیا وچہ خبر دی
جو یک شخص نبی نوں کہندن آکھیا وچہ حکایت
تے جو توں چاہیں حضرت سنوں وکیا کہندے آہے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

توں مینوں ند ٹھہرایا رب داشن شریک بنایا — بلکہ آکھ جو اللہ ہکو چاہے ایہہ سمجھایا
بھی اینویں ہور حدیث احمد ہور ابوداؤد نسائی — ہور ابن ماجہ تھیں وچہ عزیزی کنوں حدیث ایہہ آئی
بھی لکھیا جویں عبادت غیر اللہ دی کفر ایہائی — تویں طاعت غیر کفر ہے استقلالوں بھائی
یعنے سر جو دا اسدا آکھیا من فرض سمجھانے — نہ ربدی حکم پہنچاون الا اسدے تائیں جانے
بھاویں اسدا حکم مخالف ظاہر حکم الاہول — تا بھی اس تقلید ضروری جانے بھلا اہول
ایہہ بھی کفر محدث لکھیا ویکھ عزیزی والے — اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ تھیں اسدی سند ...

وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ

تے جیکر ہو تسیں وچہ شک دے اس چیز تھیں جو تاری اساں اُپر بندے آپنے دے پس لیاؤ ہک سورت مانند اسدے

واگر ہستید در شک ازانچہ فرود آوردیم بر بندہ خود پس بیارید یک سورت مانند آن

تے جیکر ہو تسیں وچہ شبہ جو بھیجیا اسان ایہائی — بندے آپنے تے پس لیاؤ سورت وانگ اس کائی

وَادْعُوا شُهَدَاءَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

تے بلاؤ حاضراں آپنیاں نوں سوا اللہ دے جے ہو تسیں سچے

وبخوانید مددگاران خودرا بجز خدا اگر ہستید راستگویان

تے مددگار بھی اپنے جو رب باجھ بلاؤ سارے — جیکر ہو تسیں سچے جو اوہ بندہ کرکے بلا رہے
شہدا کنوں مراد جو حاضر وقت فصیح عرب دے — جو تسیں بنا اوہ بھی ویکھن نالے لگے رب دے
اوہ آپے سچ گواہی دیسن فرق زمین آسمانی — بندیاں قول نہ رلدا ہرگز نال کلام ربانی
ہک آکھن شہدا مراد اوہ جنہاں عبادت کردے — بت تسیں بلاؤ اپنے مدد کرن جو سر دے
معجزہ ایہہ قرآن جیہا تیک قیامت جاری — اج لگ کسے تھیں نہ بن سکے ہک سورت ساری
حضرت کجھ نہ پڑھیا لکھیا جانن سبھے والے — لکھن پڑھن والے سبھ تھیں عاجز ہو ہو ہارے
اوہ ساری عرب مخالف دشمن سبھ یہود نصارے — پر سورت ہک نہ ہی کسے تھیں کر سکے جارے
جنہاں نصیب یا آن اجدے ایمان لیائے — تے جو محروم نہ نیہاں جنہاں حسدوں کفر کمائے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ

فرجیکر نہ کیتا تساں تے کدی نہ کرسکو گے پس بچو اُس اگ تھیں جو بالن اُسدا آدمی

پس اگر نہ کردید و ہرگز نتوانید کرد پس حذر کنید از آن آتش کہ ہیزم آن مردمان

وَالْحِجَارَةُ ۖ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

تے پتھر ہے تیار کیتی گئی ہے واسطے کافراں دے

و سنگہا باشد تیار کردہ شدہ برای کافران

جے نا کیتا تساں کدی نہ کرسو کر در ہیزم انسان وا	جو بالن اُسدا آدم پتھر جاے تیار کفار دل
ایہہ بھی معجزہ غیبی خبر جو کدی نہ ہوگ تساں تھیں	تے بالن دوزخ پتھر گندھک کالی سپ پتھراں تھیں
ہک آکھن سارے پتھر بلسن آتش سخت اوہی	ہک کہن جو بت پتھر اوہ سڑسن نال اوہی اندر ہی
یعنے جد تسیں عاجز ہوئے لیاون مثل قرآنو	جے منکر ہوسو دوزخ سڑسو منوں لوبچانو

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

تے خوشخبری دہ اُنہاں نوں جو ایمان لیائے تے کم نیک کمائے جو واسطے اُنہاں دی باغ ہین جو وگدیاں ہین تلے اُنہاں دے نہراں

و بشارت دہ آنہارا کہ ایمان آوردند و کارہا نیک کردند آنکہ ایشان را بوستان ہا اند میرود زیر آن جوہا

توں دیہ خوشخبر ایمان جو لیائے عمل بھی نیک کمائندے	جو اُنہاں کارن باغ بہشتاں نہراں تلے جنہاں دی

كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ رِّزْقًا ۙ قَالُوا هَٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِن قَبْلُ

ہر واری جو دتے جاون گے اُتھیں میوے تھیں روزی کہن گے ایہہ اوہو ہے جو کھوایا گیا سانوں اگے

ہر بار کہ دادہ شوند از انجا از قسم میوہ روزی وا دن گویند کہ این آن ست کہ روزی دادہ شدہ بودیم پیش ازین

ہر واری جو دتا جاسی میوہ کوئی انہاں نوں	کہن ایہہ ہے اوہ جو آہا ملیا اگے سانوں

وَاُتُوْا بِهٖ مُتَشَابِهًا ؕ وَلَهُمْ فِيْهَاۤ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۙ وَّهُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

تے دتے جاونگے اوہ روزی ہکو جیہی تے واسطے انہاں دے وچہ اُسدے بیویاں ہین ستھریاں تے اوہ وچہ اُسدے ہمیشہ رہنے والے ہین

وآوردہ شود بایشان آن روزی مانند یکدیگر و برای ایشان در آنجا زنان اند پاک کردہ شدہ و ایشان در آنجا جاویدانند

تے آندی جاسی ونھاں کارن روزی ہکو جیہی — انہاں کارن بیان پاک جنت وچہ رہسن نت دسی ہی

سن نبی کیے معاذ کنوں وہ صالح عمل ایہائی — جو نال علم اور نیت نیک کبھی صبر اخلاص صفائی

میوے جنت رنگ موافق دسن ہکو جیہے — جاں ہک کھاون دوجا ویکھن کہسن ایہ ہو ایہے

لذت ہری گوناگونی کھادیاں فرق لبھیوے — ہک کہن جو ہکو جیہے عمدہ برابر اک دسیوے

ہک کہن مشابہ میوے دنیا لذت وہ ایہائی — ہک کہن مشابہ نام انہاں ہر لذت مزہ جدائی

بیویاں پاک نفاسوں حیضوں تھیون غائط بولوں — بھی کل پاک سیوت سل پاکیون بدخوئیوں قولوں

اہل جنت وچہ جنت ہر دم موت کدی نہ انہاں نا ہے — نہ باہر آون کدی نہ سیری دکھ بیزار کدا ہیں

بھی نال باسناد بخاری راہیوں جو معلوم لیایا — ابو ہریرہ کہے جو سرور عالم خود فرمایا

پہلا ٹول جو جنت وڑسی صورت چن بدر دی — فردوم جماعت کوکب دی انگوں چانن کردی

نہ غائط بول نہ تھکن کنگھیاں انہاں رنگین — کستوری ہے انگ پنگھار انہاں انگیٹھیاں عود اگر تیسیر

بیویاں انہاں حور العین سیاہ ہو مو نگے آنے — اوہ سبھا صورت ہکو دھوسن نبی آدم قد ہو یلے

سٹھ گز لماں قد آدم تنہاں ایہو قد سہاوے — بھی ہور روایت وچہ ہیاں ہر ہر دو بہشتی پاوے

اوہ نازک بدن لطیف نہایت صفت نہ کیتی جاوے — مستوریات جوں ساق تہناں دی کیہ دسیا دسے

بھی انس کنوں جو نبی کہیا ہک حور جہات جے آوے — بھرن زمین آسمان بھی خوشبو تیسیر ہر جاوے

تس جیہی سر دنیا تھیں وچہ بھی جو دنیا دے پایا — بھی ہور روایت ابو ہریرہ یوں خود سرور فرمایا

جد اہل جنت بھی ہوسن جسم ولوں لوں نہ کوئی — کجلیاں اکھیں ہمیش پوشاک نہ کہنہ ہوئی

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْیٖۤ اَنْ يَّضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوْضَةً فَمَا فَوْقَهَا

تحقیق خدا تعالیٰ نہیں شرماندا اس تھیں جو بیان کرے کائی مثال مچھر دی وے یا جو کچھ اُپر اسدے ہے

البتہ خدا شرم ندارد از انکہ بیان کند مثالے را پشہ را پس آنچہ بالا تر ازان است

اللہ نہیں کیہ بیان مثالاں کردا نا شرماوے — مچھر نال تے جو وہ اس تھیں کیہ مثال جو بناوے

www.KitaboSunnat.com

وچہ سورت حج مثال لکھی دی اللہ جو فرمائی
جو جنہاں پکاروں میں بن مکھی سکن نہ بنائی

بھی سورت عنکبوت اندر رب ڈاورذکر لیایا
جو اللہ باجھ بناون بیلی ڈاورجیوں گھڑ پایا

کہیا یہود کمینیاں چیزاں اللہ ذکر کیوں کیتا
تد ایہ آیت نازل ہوئی ویکھ معالم میتا

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ

پس ایہ اوہ لوگ جو ایمان لیائے پس جاندے ہین جو اوہ مثال سچ ہے رب انہاندی تھیں

اما آنانکہ ایمان آوردند پس مے دانند کہ آن مثال راست است از پروردگار ایشان

ایہ لوک ایمان جو لیائے جانن ٹھیک مثالاں
ایہن سچ انہاندے رب تھیں نا ہین غیر مقالاں

وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَيَقُوْلُوْنَ مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا

تے ایہ اوہ جو کافر ہوئے پس کہندے ہین کیا چیز ارادہ کیتا اللہ نے نال اس مثال دے

و آنانکہ کافر شدند پس مے گویند چہ خواستہ است خدا باین مثال زدن

تے ایہ لوک جو کافر ہوئے پس اوہ آکھن سارے
جو کیا چاہیا رب ایس مثالوں عیب دہرن تہیارے

يُضِلُّ بِهٖ كَثِيْرًا وَّيَهْدِيْ بِهٖ كَثِيْرًا ۭ وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ اِلَّا الْفٰسِقِيْنَ

گمراہ کردا ہے نال اُسدے بہتیاں نوں تے ہدایت کردا ہے نال اُسدے بہتیاں نوں تے نہیں گمراہ کردا نال اُسدے مگر بدکاراں نوں

گمراہ می کند خدا بسبب آن مثال بسیارے را و راہ می نماید بسبب آن بسیارے را و گمراہ نمی کند بسبب آن مگر بدکاران را

گمراہ کرے اس نال گھنیاں بہتیاں راہ وکھاوے
تے نا گمراہ اس نال کرے بہ جو فاسق تھاوے

الَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ ۠ وَيَقْطَعُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ

اوہ بدکار جو توڑدے ہین عہد خدا تعالیٰ دی پچھے محکم کرن اُسدے دے تے قطع کردے ہین اُس چیز نوں جو حکم کیتا خدا نے جو پیوند کیتی جاوے

آن فاسقان کہ می شکنند پیمان خدا را بعد از بستن آن و می برند آنچہ امر کرد خدا بہ پیوستن آن

اوہ بدکار جو توڑن عہد اللہ دا بعد پکائے
تے قطع کرن اوہ کٹن جو گنڈھن رب فرمائے

www.KitaboSunnat.com

وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

تے فساد کردے ہیں وچہ زمین دے ایہ لوک اوہی ہن ٹوٹا کھانے والے

وفساد مے کنند در زمین آں گروہ ایشانند زیاں کاراں

ہے کرن فساد زمین اندر انہاں وڈی گھاٹی آئے	قرآن منیہہ آپ نہ من لوک بھی بہت گوائے
توڑن عہد مراد جو اندر روز ازل دے کیتا	یا اوہ عہد جو نبیاں تھیں سن امتاں اللہ لیتا
یا جو عہد توریت اندر رب بھیجیا طرف انہاں نوں	محمد نبی قرآن منیاں ہے توڑیا اوہ مردوداں
تے قطع کرن اوہ چیز جو اللہ گنڈھن حکم فرمایا	جو سب رسول کتاباں نہیوں ایہناں فرق بنایا
ایہ بعضیاں من بعض نہ منن قطع بیوند کریندے	یا صلہ رحم جو امر کیتا رب فاسق لوگ توڑیندے

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ

کس طرح کافر ہوندے ہو نال اللہ دے تے آہے تسیں مردے فیر جوالیا تسانوں فیر ماریگا تسانوں فیر زندہ کریگا تسانوں

چگونہ کفر کنید بخدا وحال آنکہ بودید بے جان پس زندہ کرد شمارا باز بمیراند باز زندہ کند شمارا

کویں کفر کرو تسیں نال اللہ دے مردے سب تسیں آہے	فر جان پایوس پھر تساں مرسی پھیر اوہ تساں جوائے

ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

فیر طرف اوسدی فیرے جاؤگے

باز بسوی او گردانیدہ خواہید شد

فر طرف اسیدی موڑی جاسو اندر روز حشر دے	جو نیک اعمال یا برے کمائی بدلے دیسی ہر دے
وجہ مٹی کیتا جو اول ہر دو اربعہ عناصر ہے	آتش خاک ہویا ہور پانی وت غذا بنیا ہے
فر خلطاں چار بنی رت بلغم سودا بھی صفراوں	فر نطفہ فر علقہ مضغہ ایہ سب روح رواؤں

فرجان پائی وچہ زندہ کیتس نعمت یاد کراوے

فیر مرسی ایہ بھی نعمت پیاریاں نال ملاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ

اوہ اللہ اوہ ہے جس نے پیدا کیتا واسطے تساڈے جو کجھ وچ زمین دے سب فر قصد کیتا طرف آسمان دی

وے آنست کہ بیافرید برائے شما آنچہ در زمین ست ہمہ پس قصد کرد سوے آفریدن آسمان

ہے اوہ جس اپایا جو سب وچ زمین تساں کارن　|　تے پچھے اس تھیں قصد کیتا اس طرف اسمان سوارن

فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فر درست کیتا انہانوں ست آسمان تے اوہ نال ہر چیز دے جانن والا ہے

پس راست کرد آنہا را ہفت آسمان و او بہمہ چیز دانا ست

تا ست اسمان بنا یوس لئے او ہر شے نوں جانے
جو اللہ زمین کیتی سن قوتاں پیش آسمان بنائے
بھی لکھیوس زمین اپائی اللہ آیت سوار دتی ئے
فر دو روزاں وچہ ویر جمعہ نوں ست آسمان بنائے

وچہ مظہری نقل معالم کہیں اتھا ابن عباسوں آئے
وت فر ست اسمان سوارے وت فر زمین وچھائی
فر دو روزاں وچہ قوت اپایوس شکل ہرہ پہاڑے
جویں سپارے وچہ ہیں جو تھے یا وچہ رب بتائے

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً

تے یاد کر جس وقت کہیا رب تیرے نے واسطے فرشتیاں دے تحقیق میں کرنے والا ہاں وچ زمین دے نائب

و یاد کن چوں گفت پروردگار تو بفرشتگان کہ من پیدا کنندہ ام　در زمین جانشینے را

تے کرتوں یاد جاں آکھیا سی رب تیرے ملکاں تائیں
سن وچہ عالم جاں رب خالق زمین اسمان اپائے
بہتی مدت بعد جنا نوں وچہ حسد عداوت پائی
رب لشکر اک فرشتیاں بھیجیا جن تہاں بھی گھیرے
ابلیس آہا سردار تہاں ہو مرشد وڈا عالم
اوہ ملک زمین وچہ وسن رب ابلیس دتی بادشاہی

ہاں ٹھیک میں کرنیوالا وچہ زمین دے نائب جائیں
فرشتے وچہ آسماناں وچہ زمین دے جن وسائے
اوہ ظلم تعدی بہت کیتے کرن فساد لڑائی
ایہناں جنات تھیں جن نام سو پایا جنت اندر رہندے
انہاں میں تھیں رتبہ اچا ہو وڈا اوہ جن جو ظالم
سب تاک زمین آسمان بھی جنت بادشاہی تس آہی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

کدی وچہ زمین عبادت کرداکدی جنت سمانی
دلوچہ عجب آیوس وڈیائی بدہا مدّہ غیطانی

فر اُسنوں سن شکر رب آکھیا میں اک نائب کردا
اوہ نائب آ رب دا حضرت آدم تابعدار امردا

تا حکم اللہ دا دا کری ہور لوکا نوچہ بھی جاری
تے ربدی طرف بلاوے راہ دکھاوے خلقت ساری

نہ ربنوں کجھ نائب دی حاجت بندیاں حاجت آہی
انہاں نا جہ وسیلے جنسوں مشکل لینا فیض الٰہی

قَالُوْا اَتَجْعَلُ فِيْهَا مَنْ يُّفْسِدُ فِيْهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ

کہیا فرشتیاں نے کیا پیدا کرداہیں توں وچہ زمین دے اُسنوں جو فساد کریگا وچہ اُسدے تے وہیٹے گا خون

گفتند آیا آفرینی درزمین آنرا کہ تباہی کند دراں وبریزد خون ہارا

کہیا فرشتیاں پیدا کریں کیوں اسوچہ انہاں تائیں
جو کرن فساد خرابی اسوچہ وہین خون ازائیں

وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۚ قَالَ اِنِّيْۤ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

تے اسیں تسبیح کردیاں نال تعریف تیری دے تے پاکی ذکر کردیاں واسطے تیرے فرمایا تحقیق میں جاندا ہاں جو تسیں نہیں جاندے

وما تسبیح مےکنیم با حمد تو و پاکی بیان مےکنیم برائے تو گفت البتہ من مے دانم آنچہ شمانمے دانید

تے اسیں کراں تسبیح سن حمد تے پاکی تیرے تائیں
رب فرمایا ٹھیک میں جاناں جو تسیں جانوں ناہیں

سبحان اللہ و بحمدہ دینہ راتیں اساں کہاوے
ایہ فضل کل کلاموں روفرشتیاں نہیں بتاوے

ہک کہن سوال فرشتیاں وا ایہ جہت تعجب آیا
وچہ حکمت دی پچھن لگے عجب انکاروں ناہا

رب فرمایا مینوں معلم خبر نہیں تساں کائی
نبی ولی انساں وچوں ہوسن صالح نیک کمائی

وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ

تے سکھایا خدا تعالیٰ نے آدم نوں نام چیزاں دے سبے فر پیش کیتا اونہاں نوں اُپر فرشتیاں دے

ودبیاموخت خدا آدم را نام ہای مخلوقات ہمہ باز پیش کرد آنچیزہارا بر فرشتگان

تے رب سکھائے آدم تائیں نام تمامی چیزاں
فر کیتیاں پیش اوہ چیزاں اُپر ملکاں کرن تمیزاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

۳۱

فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

پس فرمایا خبر دیو مینوں نال ناماں ایہناں چیزاں دیاں دے		جیکر ہو تسیں سچے

پس گفت خبر دہید مرا بنامہائے این چیزہا اگر ہستید شما راست گویاں

فر اکھیوس خبر دیو تسیں مینوں جو سب نام انہاں دے
سن وچہ معالم کہیا فرشتیاں جے رب کریسی پیدا
اتہ بھانویں بزرگ عالم ہوسی ساتھوں علم زیادہ
تا ظاہر کیتا رب انہاں نوں فضل علم آدم دا
ابن عباسؓ کہے ہر شے دا نام تا پایا پیالی
ہک آکھن نام اولاد آدم دے اللہ رب سکھائے

جیکر ہو تسیں سچے اپنے دعوی وچہ جو کہندے
ساڈے جیہی نہ اکرم اعلم کرسی خلق ہویدا
جو اس تھیں ڈٹھا سو اساں ڈٹھا اگے اسیں آمادہ
اس آیت تھیں ظاہر جاپے وڈا شان علم دا
ہک آکھن نام فرشتیاں بعضے نام کہن بہ کمالی
ہک کہن جو لغتاں سب سکھایاں ہر تھیں سخن الائے

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ

کہیا فرشتیاں پاکی تینوں نہیں کجھ علم واسطے ساڈے مگر اوہ جو سکھایا توں ساہنوں تحقیق توں ہیں وڈے علم تے حکمت والا

گفتند پاکی یاد مر ترا نیست ہیچ علم مارا مگر آنچہ تو آموختی مارا		البتہ توئی دانا باحکمت

کہیا فرشتیاں پاکی تینوں علم اساں کجھ نا ہیں
حکیم معنے حاکم عادل لغوی ایہہ فرمادے

مگر جو تدہ سکھایا توں ہیں علم حکمت دا سائیں
بھی یکیاں کماں والا جیدا کجھ کم خطا نہ جاوے

قَالَ يٰٓاٰدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ

کہیا اللہ تعالی نے اے آدم خبر دے انہاں نوں نال نام انہاں چیزاں دے پھر جد خبر دتیوس انہاں نوں

فرمود اے آدم خبر دہ فرشتگان را بنام این چیزہا پس چوں خبردار کرد		ایشاں را

بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ

نال ناماں انہاں دے کہیا بھلا نہیں کہیا سی میں تساں نوں

بنام ہائے آنہا فرمود آیا نہ گفتہ بودم		شمارا

جد کہیا آدم دس انہاں نوں نام سب شیاں دے		جا اس ویلے حق تعالی فرمایا کہیا میں تساں تائیں

www.KitaboSunnat.com

إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

جو تحقیق میں جانداہاں غیب اسماناں دے تے زمین دے جانداہاں میں جو کجھ ظاہر کردیو تسیں تے جو کجھ چھپاندے ہو تسیں

کہ البتہ من میدانم پنہان آسمانہا و زمین را و میدانم آنچہ ظاہر مے کنید و آنچہ پنہان میدارید

میں جاناں غیب اسماناں زمیاں ہرگز لک نہ کائی
ظاہر کہیا اتجعل فیہا مفسد لوگ اباویں

تے جاناں جو تسیں ظاہر کروے جو گل تساں چھپائی
تے ملکاں کہیا جو ساڈی جیہا نہ کوئی کرسی کہاویں

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا إِلَّآ إِبْلِيسَ

تے جد آکھیا اساں واسطے فرشتیاں دے جو سجدہ کرو واسطے آدم دے پس سجدہ کیتا انہاں سوا ابلیس دے ۞ وچوں گفتیم فرشتگاں کہ سجدہ

تے جد اساں کہیا فرشتیاں کر ہو سجدہ آدم ولے
تا سجدہ کیتا سبھناں ملکاں بن ابلیس ہکلے

أَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

انکار کیتس تے ہنکار کیتس تے ہویا کافراں تھیں ۞ انکار کرد و سرکشی نمود و گشت از کافران

اس انکار تکبر کیتا ہو گیا کنوں کفاراں
ہک کہن جو سجدے حکم فرشتیاں وچہ زمین جو رہندے
ہک کہن جو سجدے حکم اللہ نوں آدم قبلہ آیا
اوہ سجدہ جھکن تحیت آہا متھا زمیں نہ لاون
ابلیس فرشتیاں کنوں فرشتہ ابن عباس بتاوے
حسن کہے او جن آہا وچہ سورت کہف جو آیا
اوہ سب جناں دا اصل ایہی جیویں آدم اصل انساناں
فرشتیاں نسل اولاد نہیں اس بابت نسل قرآنوں
ہکٹول فرشتیاں ناروں پیدا جنت وچہ جو رہندے
وَجَعَلُوا بَيْنَهٗ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا رب فرمایا

ہک کہن آہا وچہ علم اللہ دے کفراں وچہ شماراں
قول صحیح جو کل فرشتیاں کیتا عالم کہندے
قول صحیح آدم نوں سجدہ تعظیموں فرمایا
اوہ وچہ اسلام سلاموں باطل بغوی ایہ فرماون
بھی اکثر کہن مفسر اینویں محی السنت لیاوے
كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ اللہ خود فرمایا
فرشتے نوروں اوہ آتش تھیں جیونکر وچہ قرآناں
پر اوہ قول صحیح جو سجدے حکم آہا ملکاں نوں
ابلیس بھی انہاں وچ آہا جن تہاں بھی کہندے
یعنی سب تھیں جہاں دی وجہ کافر لقب بنایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فرشتیاں نوں اوہ کاڑھیاں لہ دیاں کہندی ہے | ایہ جن فرشتے نہیں سورت ولطفت وکھیا ہے
سن وچہ معالم ابوہریرہ تھیں با اسناد بیاں وکی | جو نبی کہیا جد بندہ آیت پڑھکر سجدے جاوی
جعا ہووے شیطان بے ترووے پڑی کہ سجدہ کیتا نوں | اس نیاں حکم جنت میں منیاں دوزخ میںنوں

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا

تے کہیا اساں اے آدم رہ توں اتے بیوی تیری وچہ جنت دے تے کھاؤ اس تھیں کشادہ جتھوں چاہو تسیں

وگفتیم اے آدم سکونت کن تو وزن تو در بہشت و بخورید ازاں خوردن بسیار ہر جا کہ خواہید

تے کہیا اساں اے آدم وسیں توں سن بیوی وچہ جنت | تے کھاؤ اس تھیں کھلا وا جتھے چاہو سر نعمت

وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۝

تے ناں نیڑے جاہو اس درخت دے، فر ہو جاؤ گے ظالماں تھیں

ونزدیک مشوید بایں درخت پس خواہید شد از ستمگاراں

تے نیڑے اس درخت نہ جاہو فر تسیں ظالم | ہک خاص شجرہ جس شجر اوہ اکھن ویکھ معالم
ابن عباس تے کہو مقاتل اوہ رکھ سنبل آیا | ابن مسعود انگور تے ابن جریج انجیر بتایا
معنے ظلم جو حق کسے دا دیون دوجے تائیں | وچہ اصل ظلم دا معنے رکھن شے نوں بیجا اساتھیں
سن وچہ معالم آدم جنسوں جنت وچہ نکوئی | ستا آدم کھبی وکھیوں حوا پیدا ہوئی
دکھ نہ درد نہ خبر آدم نوں ڈھی ہر جائی جان آکیا | اوہ اعلیٰ احسن صورت بیٹھی سر دی کول دسائی
آدم کہیا کون تاخوا کہیا ہیں بیوی تیری | رب تیری خاطر تینوں سرجیا تینوں خاطر میری

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ

فر تلکایا انہاں نوں شیطان نے اس بہشت تھیں پس نکالیوس انہاں نوں اسی تھیں جو آہے وچہ اوس دے

پس بلغزانید ہر دو را شیطان ازاں جا پس بیروں آورد ایشاں را ازاں نعمت کہ بودند دراں

پس شیطان چلا کے انہاں جنت تھیں تھڑکایا | جس نعمت وچہ آہے دونویں باہر اوس کڈھایا

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

سن وچہ معالم کہیا جو شیطوں چاہے جنت جاواں
پر خازن جنت ڈرن ندیون سپ آہا اس پیارا
سپ نوں آکھیوس میئوں منہ وچہ لیکر جنت جائیں
بھی وچہ معالم محی السنت نقل حسن تھیں آندا
تے نعمت جنت ویکھ آدم کدی دلوچہ کری اندیشہ
جاں ایہ شیطان نے بجھا تا اسنوں بہت نصیحت کیتا لو
فریب تیاری دوہاں اگے جنت وچہ کھلویا
دینہاں اٹھ دخاص شیطانوں گاون داجی اینویں
جو توں کیویں رووین آکھیوس ووان موت تساڈی رووے
ایہ گل کہہ کر دو ہو یا ہر دوہاں نوں غم لایا
کہیا ای آدم رکھ ہمیشگی والا مدھ بتائیں
آدم آکھیا ایہ رب ہٹکیا میں ایہہ مول نہ کھاواں
اوہناں جاتا قسم اللہ دی کوڑی ہرگز کوئی نہ کھاوے
آپ کھادا فر آدم تائیں دلس اوس بھی کھایا
جو حضرت آدم ہوش اندا اس رکھ تھیں کھادا ایہا
اوس مستی اندر کھانے ساتوں لمیں ونہیں پایا
ہیں سب نعمت جنت دی تیری کارن بھی بنائی
آدم آکھیا یارب نعمت ہرگز کمی نہ آہی
رب فرمایا قسم میئوں میں زمین تے مدہ اتاراں
فر دوہاں جنت جاوے پاٹے تن تھیں ننگے ہوئے
کار لوہے دی رب سکھائی امر کیتا کر واہی
فر دانے کڈھے بیٹھے گدھا آٹا نان پکائی

تا آدم حوا نوں وچہ جنت کر وسواس بھلانواں
قسم چار ٹنگاں اٹھ وانگوں سوہنا خازناں وچہ گذارا
خازن غیب جانن منہ وچہ لیگیا اسدے تائیں
جو حضرت آدم سن حوا کدے جنت باہر جاندا
جیہے افسوس کریں ایہ نعمت ساتوں ہے ہمیشہ
ایس اندیشے طرفوں دشمن جانی داکم بنیاں
ڈاڈھے غم اندو ہوں دردوں ویناں کر کر دیا
آدم حوا اوس نہ جانن پچھن لگے دو دیں
جو چھوڑ جاسوتیں ایہ سب ایتھاں نعمت باجہ شماروں
اس تھیں کیتے کیسے ول شیطوں پھیرایا
جو اسنوں کھاویں کدی نہ مریسیں رہسیں نت اتھائیں
اوہ قسماں کھا کے باہد والے ہیں پتاں بھلاتا واں
وچہ فریب آئی فر حوا روڑی رکھ ول جاوے
لغوی کہے سعید مسیب کر کے قسم بتایا
حوا خمر پیوایوس مستی آیوس کھادس تاہیں
ابن عباس کہے آدم نوں اللہ تد فرمایا
ہاک کہ کارن اوہ سب نعمت تینوں تنگ دسیائی
پر میئوں ظن جو کرے نہ کوئی کوڑی قسم الٰہی
فرا وتھوں مدینہ ہوسی تینوں باجھوں اکھیا کیاں
فر جنت تھیں کڈھے دھرتی سٹے ہتھی درت روئے
فر واہی بیجی پانی دتا بکی وڈھی گاہی
فر کھادے بیٹھے سر پر منی جو رب حکم وگائی

www.KitaboSunnat.com

وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي

تے کہیا اساں اتر جاؤ بعض تساڈا واسطے بعض دے دشمن ہے تے واسطے تساڈے وچ

و فرمودیم کہ فرو روید بعض شما بعض را دشمن باشد و شمارا ہست در

الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

زمین دے جاۓ آرام دی تے فائدہ منددی ہے مدت تائیں

زمین آرامگاہ و بہرہ مندی تا مدتے

تے آکھیا اساں جو تلے وںجو تسیں یکدوجے دے ویری ائیں
تساں کارن وچہ زمین آرام تے فائدہ مر دیا تائیں
اہبطوا لفظ جمع دا ہے اتے آدم حوا دونویں
ہک کہن ابلیس تے سپ بھی نال جمع کدھر ابادویں
سراندیپ پہاڑ جو ہند زمین وچ آدم اوتھا اتاریا
تے ایلہ شام ولایت شہر ابلیس تھائیں ماریا
تے جدہ حرمین وچہ پاس مکے تہ حوا آئی
تے اصفہاں وچہ سپ گایا ویکھو معالم بھائی
ویر عداوت آدمیاں ہور سپاں آخر تائیں
بھی آدمیاں ابلیس عداوت ظاہر آکھ سنائیں
ہور وچہ معالم ابن عباسوں با اسناد لیایا
جو حکم اساں نوں مارن سپاں چھوڑن دا نہ آیا
جو سپ ماری ویروں ڈر دا آکھیا سا تھوں ناہیں
اساں جدوں تھیں ویر پیاندا تدھیں صلح نہ ہوئی کدائیں
ہور ابو سعید جو خدری لکھے پیغمبر فرمایا
جو وچہ مدینے ٹولہ جناں اوہ اسلام لیایا
پس وچہ مدینے سپ جو ویکھو ترے دن خبر اس کرو
جے فیر کتے ویکھو مارو سہ اوہ شیطول ہول نہ ڈرہو
وچہ تفسیر عباسی ہور بھی ایہناں جو ہاں نال لے
مدارک وچہ صحیح جو آدم حوا دوویں نکالے
اتھ لفظ جمع دا اسکارن جو وچہ اولاد بھی آہی
وچہ سورت طہ اہبطا آکھیا دوہاں کارن بھائی

فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِن رَّبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

فر سکھ لئے آدم نے اپنے رب تھیں کلمے تاں رجوع کیتا اللہ نے اوپر اسدے تحقیق اوہ رجوع کرنوالا مہربان ہے

پس فرا گرفت آدم از پروردگار خود سخنے چند پس بازگشت خدا بمہربانی بروی البتہ اوست بازگردندہ مہربان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فر سکھے آدم رب تھیں کلمے رحمت کینا پھیرا
ہے ٹھیک اوہ رحمت فیر یاتوال مہروں پاؤں گھیرا

تلقّے معنے سکھن سمجھن ہور قبولن لینا
اوہ اکثر کہن مفسر کلمے ربّنا ظلمنا کہنا

ابن عباس کہیا جد آدم حوا دنیا آئے
غم جنت تھیں دو سو سالاں دردو نیر وہائے

چالی روز نہ کھادا پیتا رو دن غم سدائے
ہک سو سال نہ آدم ہر گز پاس حوا دے آئے

ترے سو سال اگ ٹھایا نا سر آدم شرم خدا کوں
سب اولاد میری یاں سنجوں تھیں تس ہنجوں وہیا لنا

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى

کہیا اساں اتر جاؤ اس تھیں سارے اکٹھے ۔ فر جیکر آوے تساں نوں میرے ولوں ہدایت

فرمودیم کہ فرو روید ازانجا ہمہ پس اگر بیاید بشما از من ہدایتے

فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ

تا جو چلے لگا ہدایت میری دے

پس ہر کہ پیروی کرد ہدایت مرا

اساں آکھیا تسیں گھر جاہو اس جنت تھیں سارے
جے آوے تساں ہدایت میں تھیں جو تس کر سد جار کے

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

فر نہیں خوف اوپر انہاندے تے نہ اوہ غم کھاون گے

پس نیست ہیچ خوفے بر ایشاں و نہ ایشاں اندوہ خورند

فر نا کجھ خوف تنہاں پر ہر گز ناں غم کھان کراہیں
ہدایت یعنے نبی کتاب بیان شریعت راہیں

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تے جو لوگ کافر ہوئے تے جھوٹھایا آیتاں ساڈیاں نوں اوہ لوگ صاحب دوزخ دے ہین اوہ وچ اسدے ہمیشہ رہن والے ہین

وکسانیکہ کافر شدند و دروغ داشتند آیتہائے مارا آں گروہ صاحبان دوزخ اند ایشان در آنجا جاویدانند

تے جیہڑے کافر ہوئے تے ساڈیاں آیتاں جھوٹھ منایا
اوہ دوزخ والے تس وچہ اٹھ رہسن سخت بلایاں

يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

اے اولاد یعقوب دی سلے یاد کرو نعمت میری جو نعمت کیتی میں اوپر تساڈے

اے فرزندان یعقوب عم یاد کنید نعمت مرا کہ انعام کردم بشما

ای یعقوب دے فرزندو میری نعمت تسیں چتارو — جو میں انعام کیتے تساں اُتے نعمت شکر گذارو
اسرا معنے بندہ ایل ہے نام خدا عبرانی — ایہ لقب آہا یعقوب نبی دا خاص بندہ رحمانی
جو اگلیاں وچ پاوانو چہ ہوسی ذکر تنہاں انعاماں — پیو دادیاں دی نعمت وی ابھی لازم شکر تساں

وَاَوْفُوْا بِعَهْدِيْٓ اُوْفِ بِعَهْدِكُمْ ۚ وَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ

تے پورا کرو عہد میرا تا پورا کراں میں عہد تساڈا تے میں تھیں پس ڈرو

و وفا کنید بپیمان مرا تا من وفا کنم بپیمان شما وازمن بترسید

تے پورا کر ہو عہد میرا میں عہد کراں تساں پورا — تے میں تھیں ڈر رہو عہد نہ توڑ و شاکر ہو شکورا
اوہ وچ معالم عہد جو مائدہ ترئیجے وچ رکوعے — چھیویں سیپارے دوجے پا وچہ سیوم رکوع شروعے
جو قائم کرو نماز زکوۃ تے سب رسول منیا ہے — تے یاری کرو رسولاں حسنہ ربنوں قرض دیو یا ہے
تا بخشاں تساں گناہ تے کرساں جنت داخل ساریکے — جے اوہ تسیں پوراکر دتا میں فضلوں کھولاں بار کے
شاہ عبد القادر کہیا اوہ شام ولایت رب سائے — تے عمل تورات اُتے رسنگا وانہاں قول قرار بنائے
تے کہیا جو نبی میں بھیجاں اُسدی کر ہو مددگاری — جے عہد رکھو تاں شام ولایت ہی تساں سرداری
پر انہاں نیت بدل گئی تد لگے رشوت کھاون — تے دنیا طمع خوشامد کارن حکم شرع بدلاون
جاں نبی محمد آئے مول نہ تابعداری کینی — وچہ تورات جو صفت نبی دی بدل کیتی بدبینی
ہن اپنی نعمت اُنہاں خیانت اللہ یاد کراوے — وا ذ ابتلے تک ایتھوں لیکر تنہاں قصہ جاوے

وَاٰمِنُوْا بِمَآ اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُوْنُوْٓا اَوَّلَ كَافِرٍۢ بِهٖ

تے ایمان لیاہو نال اس چیز دے جو تاری میں سچا کر نیوالی واسطے اس چیز دے جو نال تساڈے ہے تے نہ ہوو پہلے کافر نال اسدے

و ایمان آرید بآنچہ فرود آوردم باور کنندہ آنچہ با شما ہست و مباشید نخستین منکر بآن

نے منو جو میں بھیجیا سچا کرے کتاب تمہاری	تے نا ہوو تسیں پہلے کافر نال اس دے انکاری
وچہ توریت نشان دتا رب آوے نبی حجر کوئی	جے جانے بیچ توریت تا منو سچے پیغمبر سوئی
اہل کتاب وچوں نہیں ہو نہ مہری وچہ کفر دی	تسیں اہل علم نشان مگر خلائق بہار تھیاں مہر دی

وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ

نے نا خریدو بدلے آیتاں ساڈیاں بدلے مل تھوڑا تے میں تھیں ڈرو

و مگیرید بعوض آیتہائے من بہائے اندک را و از من حذر کنید

آیتاں میریاں بدلے تسیں نہ تھوڑا مل وٹاؤ	تے میں تھیں ڈرو عذاب میرے تھیں اپنا آپ بچاؤ
علما یہود رئیس تہناں سر عاماں ٹھک ٹکائی	حصے کھیتیوں دوہوں نقدوں سال بسال وٹائی
جاں حضرت آئے سوچیا تہناں جے تابع الیس میں	اوہ ٹھکاں کھٹیاں متھوں دلسن کتھوں فیر کدوں میں

تاں صفت نبی متغیر کیتی احمد نام چھپایا
عاقبت چھوڑی دنیا لیتی وچہ معالم لیا یا

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

تے نہ ملاؤ سچ نوں نال جھوٹھ دے تے نہ چھپاؤ حق نوں تے تسیں جاندے ہو یعنی جان بجھ کے

و خلط مکنید راست را بنا حق و پنہاں مکنید حق را دشما میدانید

تے سچ نہ جھوٹھ دیاں ملاؤ نا تسیں حق چھپاؤ	تے جانو تسیں جو احمد سچا فر کیوں رولا پاؤ
ہک کہن جو صفت نبی اہناں ساری ولا رچھپائی	ہک کہن جو بعض چھپائی یعنی سمجھ سچ تبائی
رب فرمایا خلط نہ کر ہو کوڑوں سچ نتارو	تسیں جنگے پہلے جانو سچا فر کیوں ولاڑو

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

تے قائم کرو نماز نوں تے دیو زکوٰۃ تے رکوع کرو نال رکوع کرنیوالیاں دے

و بر پا دارید نماز را و بدہید زکوٰۃ را و رکوع کنید با رکوع کنندگاں

تے قائم کرو نمازاں پنج تے دیہو مال زکوتاں ‖ تے کرو رکوع رکوع کریندیاں نال اداصلوتاں
یعنے پڑھو نماز محمد نال بھی لسدیاں یاراں ‖ نماز یہود رکوعوں باجھ معالم وچہ اخباراں
وچہ مظہری کہیا مراد جماعت نال نماز گذارن ‖ جو سنت نبیؐ دے جب ہے تے بعضے فرض شمارن
صحیح بخاری مسلم اندر ابن عمرؓ تھیں آیا ‖ ستاویہ درجے دوہرکلیوں فضل نبیؐ فرمایا

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ

کیا حکم کردے ہو لوکاں نوں نال نیکی دے　　تے بھلا ندے ہو جاناں اپنیاں نوں تے تسیں پڑھدے ہو

آیا میفرمائید مردماں را بہ نیکی و فراموش مے کنید خویشتن را و شما میخوانید

الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

کتاب بھلا فر کیوں نہیں سمجھدے　　+　　کتاب آپلے نہ فہمید

کیوں دسو لوکاں نیکی تے بھلا ہوا سنے تائیں ‖ تے پڑھدے ہو تسیں کتاب بابی کیوں فر سمجھدنا ہیں
بغوی کہے علما یہوداں حق ایہ آیت آئی ‖ جاں مسلمان انہاں تھیں پچھدے دوست پیاری بھائی
دین اسلام بھی حال جیہا اکردی ایہناں آکھلا ‖ ہو سچا دین محمد سچا بھیجیا اس نوں اللہ
یعنے کہن جو عمل توریت اوہ لوکاں نوں فرماون ‖ تے آپ خلاف کرن توراتوں صفت نبیؐ چھپاون
اسامے کنوں لیایا بغوی نال اسناد بخاری ‖ جو نبیؐ کہیا اک شخص قیامت ویکھے سخت خواری
دوزخ دے وچہ آندراں پیٹوں باہر فرے دوالی ‖ جو نکر گدھا خراس اودا سب پچھن جو دوزخ والی
جو توں اساں نیکی دسیاد سدا کردا منع برائی ‖ کی حال تیرا ایہن کہسی ہیں خود عمل نہ کیتا بھائی
بھی با اسناد انسؓ تھیں لیایا خیر دے سرور فرمایا ‖ جو رات اندر معراج والی ہیں ٹولہ اک دسیا یا
کینچیاں آتش دالیاں نال جو ہوٹھ تہناں کترسیندے ‖ میں پچھیا جبرائیلا کون ایہہ سندے حال وسیندے
ایہ واعظ امت تیری جنہاں آپ عمل کمانے ‖ پڑھن کتاب تے لوکاں نیکی دس نفس بھلائے

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

تے مدد چاہو نال صبر دے تے نماز دے تے تحقیق اوہ نماز وڈی مشکل ہے　　مگر اپر عاجزی کرنے والیاں دے

و یاری طلبید بصبر و نماز و البتہ وے　　نماز دشوار است مگر بر فروتنی کنندگان

www.KitaboSunnat.com

تے یاری چاہو نال صبر تے نال نمازاں سارے
یعنی وقت مصیبت سختی صبر دی نفس سہارن
مجاہد کہے مراد صبر تھیں روزہ اتھ ایہا آئی
روزہ رغبت دنیا توڑے شہوت زور ونجاوے
صبر ایہی ترے قسم اک دلنوں ٹھلن گناہیں یائی
ترکیا وقت مصیبت سختی تنگی رزق بیماری
وچ اصل خشوع آرام ایہی اتھ معنی اہل ایماناں

تے ٹھیک اوہ وڈی بھاری بگر جو عاجزی کرن چاری
ہر ورد وقت ہم شتابی اٹھ نماز گذارن
جو تھہر الصبر کہن معنا نے لوک عربدی بھائی
نماز قیامت دیوں دلنوں رغبت راہ وکھاوی
دو وچ ادا فرائض واجب نفس سہارن بھائی
نہ تریے کرے نہ جزع فزع کجھ رکھے نفس سہاری
ہک خائف ہک سا طمع کہن ہک اصل تواضع دانا

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

اوہ جو ظن رکھدے ہین جو اوہ ملنے والے رب اپنے دے ہین تے اوہ طرف اوسدی رجوع کرنے والے ہیں

آنانکہ می پندارند کہ ایشاں ملاقات کنندہ اند پروردگار خویش وآنکہ ایشاں بسوی او باز گردندہ اند

خاشع اوہ جو جانن سچ انہاں ملنا رب دا یاری
بھی ظن مراد یقین ایہی پر جہت اشارت آندا
نا بھی عقل صحیح آساں کرسی تن صبر گناہاں
جویں ظن زہر وچہ کھانے پانی بھکھے ترہ جو دوجا لے
تر جسنوں ماں یقین جو اسہ دیسی عمل جزائیں
نماز ایہی معراج بندی دا وچ حدیثاں آیا
ایہی گہیا کر یاری مینوں بہت سجود نمازاں
جو بہتا قرب بندہ مینوں رب سجدیوں حاصل ہووے

تے ٹھیک رجوع ایہ کرسن سول دلیسی انہاں جزائیں
جس نال ظن جو دیسی ایسہ بدلہ سب عملاں دا
بھی طالب ایہ نفس سہارن تقل ہوسی تس جہاں
بھی ظن شفاؤں ار دو کوڑی پیوں کھان سکھالی
کیونکہ صبر آسان نہ ہووے اس مومن بن تائیں
ربیعہ عرض نبی نوں ہووان جنت تیں ہمسایا
بھی ابو ہریرہ کہے جو حضرت آکھیا سمجھو انداں
ایہ دونویں حدیثاں مسلم تھیں سہ ظہری وچہ ویکھیوے

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي

اے اولاد یعقوب دی یاد کرو نعمت میری جو انعام کیتا میں پر تساڈے تے ایہ جو

اے فرزنداں یعقوب یاد کنید نعمت مرا کہ انعام کردم بر شما وآنکہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ

بزرگی دتی میں تسانوں اوپر جہاناں دے ❊ فضیلت دادم شمارا بر جہاناں

اے یعقوب دی فرزند کرو یاد میرے احساناں	اُپر تساں جو کیتم فضل جد تم اوپر جہاناں
انہاں ہُو دادیاں باد س زمانے وچہ جہان وڈیایا	نبوت بادشاہی ہور عزت پچھلیاں شرف ہتھ آیا

وَاتَّقُوْا يَوْمًا لَّا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَيْئًا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ

تے پرہیز کرو اس دن تھیں جو فائدہ نہ کریگا کوئی شخص کسے شخص تھیں کجھ تے نا قبول کیتی جاویگی اُسنتھیں سفارش

دعذر کنید از آں روز کہ کفایت نکند ہیچکس از کسے چیزے را و قبول کردہ نشود از کسے سفارش

تے کرو پرہیز اس دن تھیں جو کر کفایت شخص نہ کوئی	شخص دوجے تھیں کجھ نا مقبول شفاعت ہوئی
نا مقبول شفاعت اہل کفر دی حق ایہہ آئی	اہل ایمان شفاعت نال اجماع حدیثاں آئی

وَّلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ

تے نا پکڑیا جاویگا اس تھیں بدلہ تے نا اوہ یاری دتے جاون گے

ودگرفتہ نمیشود از ہیچکس بدلہ و نہ ایشاں یاری دادہ شوند

تے پکڑیا مول نجاسی کسے شخص تھیں بدلہ کوئی	تے یاری مول نہ دتے جاسن ڈاڈھی مشکل ہوئی
ایہ دیہاڑا قول جو ساڈیاں بھاویں کیتا برباد	باپ اساڈے نبی ولی سبہا من وہ بخشایاں

وَاِذْ نَجَّيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ

تے جد خلاصی دتی اساں تسانوں قوم فرعون دی تھیں جیہڑے دیندے آہے تسانوں بُرا عذاب

و یاد کنید چوں برہانیدیم شمارا یعنے پدراں شمارا از قوم فرعون کہ میرسانیدند شمارا بدترین عذاب

تے یاد کرو جد اساں چھوڑایا یواں ساڈیاں تائیں	قوم کنوں فرعون تساں جو دیندے سخت ایذائیں

www.KitaboSunnat.com

يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُم

ذبح کردے آہے تیراں تساڈیاں نوں تے جیوندیاں رکھدے عورتاں تساڈیاں نوں تے وچہ اس دے

کہ ذبح میکردند پسران شمارا و زندہ میگذاشتند زنان شمارا و دریں کار

بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

آزمایش آہی رب تساڈے تھیں وڈی آزمایشے بود از پروردگار شما بزرگ

تے کہن تساڈیاں تیراں بندیاں سکھن وچیاں بھاری
بلاد معنے سختی بعضے آکھن نعمت بھاری
آل معنی اہل تے ٹبر خاص اشرافاں آیا
جو حضرت موسیٰ دا فرعون اس نام ولیدا بائی
حضرت یوسف وقت آہا ریان مصر دا والی
ولید پلید دی عمر زیادہ چار سو برسوں آہی
مظہری ہور معالم وچہ اوہ لساں عذاب چکھاون
بعضے کہن جو موڑن پیرن وچہ عذاب تسانوں
فرعون کیتے خود خادم مرد زناں سب اسرائیلی
ہک رلج عمارت کرن تے بعضے رائک اہن آہی
جو اہناں وچہ زور آور پتھر گھڑدی سنگتر اشی
ہک پتھر ڈھوون ہک اسارن وڈی محل بناون
تے جیہڑی وچہ ضعیف آہے سر اہناں جزیہ دھریا
جو لہندیوں اگے ادا نہ ہوندی گردن ستھ بٹھاوے
تے عورتاں کنوں کتاں کتاوی بھی تہناں کنوں لوناکم
بھی وچہ معالم لکھیا جو فرعون نوں سفنہ آیا

تے وچہ اس کم آزمایش آہی رب ولوں تساں بھاری
سختی تیراں کہن تے نعمت کنوں عذاب آہی
فرعون مصریاں بادشاہاں ندا القب قدیموں آیا
بیوا اسدا ہے مصعب جو ریان دا بیٹا ساکی
سنہ دوہاں دا چار سو برسوں وہ آہا کچھ چالی
لیسوں دا معنے اہناں اٹھ کلیاں ہی تباہی
تے سوم اصل وچہ معنی جو وچہ طلب جیہڑا اندی جاوے
جو ڈنگر جنگلوچہ چراون سائمہ کہن تہناں نوں
مشکل کمیں لا یوس اوکھے گونا گوں ذلیلی
کچھ خدمتگار حضور تے رہندیاں جزیہ لین تباہی
پتھر ڈھوندیاں ہوڈم بٹھیاں زخمی ہوئی خراشی
کچھ ترکھان لوہار بنے کچھ تھیں اٹ پکاون
ہر دینہ لہندیوں لگے بہر دی دکھ غریباں جریا
ہک مہینہ قید رکھے تس سخت سزا ایہو کجا دی
ایہہ محی السنت دہ بولیا وچہ معالم ویکھہ تباوے
جو بیت مقدس تھیں ہک آتش آئی مصر دبایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ادہ سارے گئے کل قبطی جو فرعون قبیلہ بھائی
نجومیاں تجھیوس اہناں آکھیا بادشاہی ندی ڈھلسی
حکم کیتا کا فر سب دایاں اپنے پاس بلایاں
تے بیٹیاں اہناں نہ مارو گھلے ہر ہک نال سپاہی
لوی ہزار کو ہابیں لڑکا بعضے گنت بتاون
فر قبطیاں ندی سردار آئے فرعون بناون جھورے
ہن اینی اتھیں کم اسانوں کرنا پوسی سارو
ہاروں بنیہ جیہاں جیہڑی سال اوہ کہندی نا ہے
وچ تفسیر عزیزی لکھیا جد فرعون منکا رہیا
جو مینوں سجدہ کردا نہیں ہامان اس سجدہ کیتا
تے جیہڑی تختوں دور تھاندے کارن بت بنائے
تے حکم کیتا ایہ صورت پوجو پوجن اگے سارے
نا اسرائیلیاں ندی سردار اس کافر سد بلائے
جے ایہ تسیں کم نہ کرسو دیساں گوناگون سزائیں
اہناں ہکدو جینوں کہیا ایہ سختی ساعت ہک ہاد
ہن صبر کرو سر جھلو جو اس کافر طرفوں آوے
نا کافر دیگاں تیل تپایاں گندرف بھی وچ پائی
اسرائیلیاں صبر کیا یا ثابت نال ایمانے
جو صند خرچی سب مرسن ہن اہناں لائق کر دہائی
نا رہندی جیہڑی ایہ کاراں مشکل تھاں بنایاں
فر خواب ڈٹھی فرعون انھی نزرے شاگرو سیائی
مجلے اسرائیلیاں ندی تھیں نانگ وڈا ہک آیا
نجومیاں کہیا جو اسرائیلیاں وچ ہک لڑکا ہوسی

تے اسرائیلی رہے سلامت کا فر سبب آئی
اسرائیلیاں وچ ہک لڑکا جمسی تدہ مرسی
جو لڑکا اسرائیلیاں جمے قتل کرن سب دایاں
پر جمیاں کون جو ہوڑے جو کم وچ تقدیر الٰہی
فر ڈٹھیاں اسرائیلیاں لوں بہوت گھل مرجاون
جو ڈویاں ہوت ہین اتے چھوٹے خادم تدہ نکھوڑے
فرعون کہیا ہک سال چھوڑدا تے ہک برس وچ
نے ڈیہی جمیاں سو وچ کہندی کردا رب جو چاہے
سد امیر وزیراں ہور رعیت حکم گذار یا
فر کل امیر وزیراں کل کچہری کیتا بیٹھا
سونے دی بت صورت اپنی اپر تخت ٹکائے
اسرائیلی ہول نہ پوجن بیٹھے رہے کنارے
کیوں سجدہ تسیں نہ کرو نہ صورت پوجہ بہت ڈرائی
سد جلاد کھلائے خون قتل تھاندی نائیں
تے سخت عذاب الٰہی دائم اوڑک انت نہ آوے
سجدہ ہول نہ کرنا اسنوں گر گذری جو بھاوے
جاں کلکن لگا تیل تے گندرف ڈالی وچ اسرائی
بہت شہید ہوئے فر کیتا عرض وزیر ہامانے
ایہ آپے سمجھ قبول کریسن جو گل سخن فرمائی
جیونکر وچ معالم لکھیا ایتھے کجھ لکھ پایاں
جو سارا شہر تے لکھ بلایس نجومی رہے اسرائی
تخت اتوں فرعون نوں اُٹھا دیوس خواب سیایا
جو تیری بادشاہی اوہ جد کریسی نا لے تدہ مرسی

www.KitaboSunnat.com

فرعون بلایاں مایاں آیاں جیوں کر ذکر سنایا
جو لاوی دی اولادوں سی سردار اوہ وڈا نامی
فرمایئس ہوسی جمیاں دائی جد اس مکھ دسایا
جد اوہ قصد کرے اس باراں ہن ناداں جا ہے
جو کیا تدبیر کچھوے لڑکا ماریا جاندا ناہیں
اوہ گوشت لیائی ہانڈی گھت منہ بدھا باہر لیائی
پیادیاں بہت نہ کوشش کیتی نال وساہ دائی دے
جو طالع ہویا ستارہ لڑکے اوہ کسی ہاریا ناہیں
تا اچاچیت بخبری پیادی گھر عمرانے دھائی
اس موسیٰ گودی اہا بلدی آتش وچہ وگائیں
پیادیاں بہت تلاشی کیتی گھر کجھ ہتھ نہ پایا
جاں پیادے گئے تا مائی کہیا مریم نوں کتھ بھائی
ڈھٹھا ماں تنور جو بھڑکے آتش لاٹاں مارے
جو نار عظیم اہیا آتش وانگ خلیل ہوئی ٹھنڈ ٹھنڈیوں
موسیٰ کہیا نہ ڈر آتش تھیں ہتھ تنور دگائیں
تا حیران رہا کیتس ڈٹھی قدرت عجب الٰہی
سن الہام رہا سو جیوں اس صندوق بنایے
تا باہر سیدیں جا بوسی کوئی پھیر کر پرورش کرسی
ہک ترکھان بلا کر خفیہ کہیا صندوق بنائیں
نا اس وچہ پانی وڑے نہ ہرگز اس کجھیا کی کردی
اس آ ترکھان گیا گھر سنیوس ہوکا کہے منادی
اس طمع پیادے جا کہیا کوتوال نوں خبر سنادی
ووہیں پہر بھی او وچہ زمیں دے دھسے گئے گستاں تائیں

فرعانہ نام عمران دی بیوی حمل شکم وچ آیا
یعقوب نبی دا وڈا بیٹا لاوی نام گرامی
بے اختیار محبت اسدی تھیں دل بھر آیا
اڈرک دالی جیب حقیقت مائی نوں سمجھائے
عانذ کہیا جو ہمسائے گھر گوشت آکھیں چاہیں
پیادیاں تائیں کہیوس ہن لڑکا کٹھا گھن میدھا ہی
نجومیاں خبر دتی فرعونے لڑکا پاس تائیں کر
فر کوتوالاں حکم تلاشی کیتس سخت تدائیں
تا ڈڈھی بھین موسیٰ دی مریم سن کوتوال دسائی
جو ہکا یہ مرسی بٹر بچسی دل اندیشے آئیس
جد ایہناں تنور نہ بھالیا ایہ دل وہم نہ آیا
اس اکھیا وچ تنور ہن سٹیا دھونس جاں دل بھائی
نا اسیرہ ہوئی فر موسیٰ وچہ تنور پکارے
ہوئی حیران جو اس آتش تھیں کیویں کڈھاں تھلی
تاں کڈھ لیا وہیں صحیح سلامت حضرت موسیٰ تائیں
دل وچہ فکر جو لڑکا روسی سنسن کدی سپاہی
اس وچہ بند کچھوے لڑکا اندر نیل لڑھائے
اسیں بھی ڈر کافر تھیں بچیے پتر بھی نامرسی
اتنا لماں جوڑ ادا دے وصل ہوند لگائیں
اس آکھیا لڑکا جمیاں ندی نوں ہائے ظلموں وردی
جو اسرائیلیاں حمایت دے سے دولت لئے زیادی
جاں باہر دھریا قدم تد انہاں ہویا تا کجھ دسیا
غیبوں ہک آواز سنیاں جد ایہ گل کسے نہ تائیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ترت زمیں وچہ غرق ہو جاسیں توبہ دے در آیا ۔۔۔ پیر چھٹے پھر اکھیں ملیاں جھٹ صندوق بنایا
رانیں گھر مائی دے آندس مائی دولت لیائی ۔۔۔ اس کہیا مریدیں اسدا خادم خوہش ماں ہکائی
اکھواری اس کراں زیارت ہیں محرم رکھیبر ۔۔۔ مائی آن ویکھیا موسی قدم دہری اس اکھیں
اول اوہ ایمان لیایا حضرت موسیٰ آئے ۔۔۔ فردوجی رات بنوا کر خوشبو لا کر جا ہی دسنے
وچہ صندوق کیتا بند لیکر روندی ہی سدہائی ۔۔۔ وچہ دریا لوڑھا کر غم تھیں روندی مڑ گھر آئی
ایہ سب تفسیر عزیزی تھیں کر موجز آکھ سنایا ۔۔۔ وچہ سورت قصص ایہ باقی قصہ کریں تمام خدایا

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ۝

تے جد چیریا اساں نال تساڈے دریا نوں فر خلاصی دتی تساں نوں تے غرق کیتا اساں قوم فرعون دی نوں تے تسیں ویکھدے آہے

و یاد کنید چوں شگافتیم بشما دریا را پس خلاصی دادیم شما را و غرق ساختیم قوم فرعون را و شما می دیدید

تے جد چیریا اساں نال تساڈے دریا تھیں بچائی ۔۔۔ تے ڈوبیا لشکر فرعونے تساں ڈٹھا اوہ دسیائی
جاں سب فرعون نوں مارن چاہیا حکم موسی نوں کیتا ۔۔۔ جو اسرائیلیاں نوں کڈھ مصر ل اتھیں لیجاہ ونیا
موسی کہیا انہاں نوں دیوے بالو وچہ گھراندے ۔۔۔ قبطیاں ندی وچہ موت پئی سب کوارے مر جاندے
اوہ کفن دفن وچہ قبطی رجھے دن اکھیر تائیں ۔۔۔ تا موسی رات لے ٹریا اسرائیلیاں تھا توں تائیں
چھ لکھ وییہ ہزار جوان اوہ جنگی لکھے آئے ۔۔۔ جو ویہ برساں تھیں گھٹ یا سٹھوں ودھ لکھے نا ہیں
تے جسدن سنگ یعقوب نبی دے وچہ مصر دے آئے ۔۔۔ ستر مرد زناں سب آہے اتنے رب ودھائے
جاں باہر نکلے راہ نہ لبھے اللہ پردہ پایا ۔۔۔ جو بڈھی اسرائیلیاں دی تنہاں موسی پاس لیایا
راہ تدبیر انہاں تھیں پچھے انہاں گل سنائی ۔۔۔ جو حضرت یوسف سد بھراواں آکھیا موت لیائی
جو مصروں مول نہ نکلو جد لگ مینوں نال لیجاؤ ۔۔۔ ایہ تائیں بند کیتا رب رستہ آکھیوس قبر بناؤ
قبر یوسف دی کوئی نہ جانے موسی کھلا پکارے ۔۔۔ ہک بڈھی سد موسی دا سنیاں آہی کسے کنارے
اس آکھیا قبر جے دساں تینوں دیس جو میں منگاں ۔۔۔ موسی ذات اللہ تھیں لیکر آکھیا سب جو منگاں
اس کہیا میں بڈھی ناٹر سکاں مصر ل کڈھ لیچلیں ۔۔۔ تے جنت وچہ بھی ساتھ رکھیں ہن ہسیں جنہیں چلیں
موسی منیاں تا اس دسی قبر اوہ وچہ نجر دے ۔۔۔ اس کیتی دعا مٹا یا اللہ پانی گرد قبر دے

ایہہ بھی دعا کیتی فر موسیٰ صبح نہ جھبدی ہو وے
فر پٹی قبر صندوق نکالیا سنگ مر مردا پایا
ملیا راہ تاں موسیٰ ٹریا لوگ لائے رب اگے
جاں خبر ہوئی فرعون تائیں اپنے لوگ بلائے سارے
قسم خدا اس ات نہ بولیا لشکر ہر گز کوئی
ستاراں لکھ ہامان کا فر دا لشکر اگے دہا وی
اک آکھن ستر لکھ آہے فرعونی لشکر سارے
پانی زور زیادہ حدوں لنگھن واہ نہ کالی
آکھن ہا موسیٰ جو وعدہ کیتا تیں اوہ کتھے
اگوں ہے دریا جے وچ ڈھائیں ڈب مریئے
تاں وحی کیتا مارا ای موسیٰ اس دریا نوں عصا
باراں ٹول آہے اوہ سبطی راہ بھی باراں ہوئے
فر حکم ربانا دھپیتے واؤں جھکڑ تلے سوکائی
فر ہکدوجے نوں دسن ناہیں وچ جیاں ہانولے
جالیاں وانگوں ہاریاں ہویاں اندر تہاں چولال
اوہ صحیح سلامت لنگھ گئے سب کنڈی پار کھلوئے
پاٹا ویکھ بحر اوہ بولیا پانا میرے ڈر نہیں
لشکر ڈرے وڑن نہیں فرعون نوں آکھن سارے
ز گھوڑے سب لشکر آہے مادی وچہ نہ کالی
نر تلکی فرعون تلے تس مشک مادی دا پایا
تاں فرعون دا زور چلی کجھ مشکی وڑیا زوردل
میکائیل جڑھیا فر پچھوں ہک چلائیوس سارے
جاں سب وڑی وچ بحر تے مہری پاس کنڈھے ہو دسے اُرے

جاں جاں یوسف گڈھ نہ لیتے تدرکے رات کھلوئے
لد لیا صندوق تاں شام ولایت وچ دبایا
ہاروں پیغمبر اگے سب قبیل موسیٰ تکنے لگے
اکھیوس مگر اینہاں دی لگو لشکر جاں پکارے
ڈر ہیں جڑھے فرعونی لشکر دھوتا دھام انوہی
ستر ہزار تہاں وچ گھوڑا ابلکی رنگ سیاہ دے
اسرائیلی ٹر کر پہنچے وچ دریا کنارے
پچھوں لشکر ملے دسیانے جاں گرد کی آہی
ہن لشکر فرعون ملیا ہن قتل کرے سب اتھے
موسیٰ کہیا جو نال میرے رب میرا کوئی ڈر ناہیں
جاں ماریوس پاٹ گیا تس پانی راہ ملیا ہر خاصہ
سنہ راہاں دے پانی اچے واںگ پہاڑ کھلوئے
سکے صاف ہوئے سب رستے اسرائیلی دھائے
ٹردن جو ہست اوہ یار مریون رب سوراخ نکالے
تاں ہکدوجے نوں دسن سارے سن گلاں سب یاراں
فرعون ہوری سن لشکر آ دریا پر حاضر ہوئے
ناہیں ملاں نکلا ماں ٹھیاں لنگھو پار سجھر تقیں
جے توں ہیں رب تاوڑ دریا وچ موسیٰ جیں ساہاری
تاں جبرائیل اسوار ماری تے اندر بحر وگالی
نر جبرائیل گھوڑی دے مشکی مگر دے دھایا
تس پچھے سب گھوڑے ہوئے داخل زوروں شوروں
ماہی کھے رہے نہ کوئی ملیو ملیو تہاں پکارے
حکم ربانیوں پانی وگیا ٹھاٹھاں مار ڈوبائے

www.KitaboSunnat.com

باراں کوہ تس پٹا بحر دا پاس مہر دے جاری
فرعون جاں ڈبن لگا اکھیوس میں ایمان لیایا
تا جبرائیل لے چکڑ تلیوں منہ اسدے وچہ پایا
بغوی ابن عباسوں لکھیا پیغمبر فرمایا
جبرائیل کہیا میں تلیوں لے کر گار بھر دی
فرعون ہویدا اسرائیلیاں اجے یقین نہ آدی
تا اسرائیلیاں ڈٹھا مردہ رہا شک نہ مولے

اسرائیلی کھلے تماشا دیکھن قدرت باری
جو اسرائیلیاں والے رب ابن ہوڑا کہ نہ آیا
جو ہن ایمان تے اگے عاصی کفر فساد مچایا
جو جد فرعون ڈبا تدا اکھیوس ہن ایمان لیایا
اسدی منہ وچہ تنی مٹا اس گھبری ڈٹھا مہر دی
حکم کیتا رب بحر کناری کڈھ فرعون وگا دی
اس تھیں پچھے مردے تائیں پانی نہیں قبولے

وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ

تے جد وعدہ کیتا اساں موسیٰ نوں چالیاں راتاں دا فیر پکڑیا تساں وچھا پچھے اسدے تے تسیں ظالم ہو

وچوں وعدہ کردیم با موسیٰ چہل شب پس گرفتید گوسالہ را بعد از رفتن موسیٰ و شما ظالم بودید

تے جد اساں وعدہ کیتا نال موسیٰ دے راتاں چالی
جاں دشمن اسرائیلیاں باری اللہ خوف گوائے
تا انہاں پاس کتاب نہ شرع جو تھیں اس پر آیا
جو چالی دن کوہ طور اتے وچہ بیٹھ عبادت کرتوں
موسیٰ کہیا لوکاں نوں میں ہن وچہ توریت لیاداں
ہارون خلیفہ چھوڑیا پچھے کیتی آپ تیاری
فرس حیات کہن اس گھوڑے جتھے قدم ٹکاوے
یک سامری مرد سنیارا آہا بہتا لوکر ماتوں
تے باطن وچہ منافق قوم اس گاو پرستی کردی
تس گھوڑی قدم تلے تھیں مٹی بھر کے مٹھ اٹھائی
تے اسرائیلیاں قبطیاں تھیں کجھ زیور منگ آہے
اوہ گہنے سبطیاں پاس رہے سب قبطی مار گوائے

فرقتاں بحر یا وچھا پچھے اسیتھیں ظالم چالی
تا اسرائیلی ٹر کر تساموں وچہ مصر دے آئے
رب توریت دیون دا وعدہ موسیٰ نوں فرمایا
ترپیہ ذی القعدہ دس دہ ذی الحج اوتھ وچہ ٹھہر لیا
اسدے وچہ سب احکام الٰہی پڑھ کر تساں سناداں
جبرائیل آیا چڑھ گھوڑی بہت عجیب سواری
اوہ جا پکڑ زندہ قدرت رب تھیں سبزی جد کجاوے
سامرہ نام قبیلے اسدی ظاہر اہل ایمانوں
جاں گھوڑی قدم وسایلیں سبزی آئیں چوب گھروی
جو اس مٹی کجھ زندہ کرسی اہر گل دل وچہ آئی
جہا کے گہنے سونے دی کر دیاں بہانہ چاہے
جاں موسیٰ وداع ہویا تد سامر سبطیاں نوں سمجھایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جِھ گئے اوہ نہ رو التسانوں ایہی لٹ کھاراں
ہن ٹوا کھڑ پو جد موسیٰ آوے عرض گذاراں

ہک آکھن ہارون ڈٹھا سے ہک ٹوٹے وچ سارے
جا جمع ڈٹھے سب گھنن سامری کیتے وڈی کاری

تے دہا لوچہ وچھا گھڑیوں اوہ مٹی وچ پانی
اوہ سونیوں عجب جہا ہر جڑیا صورت جد نکالی

اوہ وچھیاں وانگوں جھمکی بولے ٹر کے چال وکھالے
ایہ سامری کہیا اکہ لستا ڈا موسیٰ دا بھی نالے

موسیٰ بھلا چھوڑ گیا گھر بھالن کتھ سدھایا
جاں وہ یہ دن گذرے سبیلی آکھن موسیٰ کیوں جھ لایا

اوہ وینہ تے رات نوں وی دن گذرے دیہناں دا زبانی
انہاں جا تا موسیٰ فوت ہویا گل مننی سامری الی

ہک آکھن جو وعدہ تریہ اتاں فیر رب ہور ودھایا
انہاں ہا نوچہ پوجیا وچھا سامری دی الیاں کا پایا

باراں ہزار جوان رہیا اوہ نال ہارون دے باقی
رہندیاں سبھناں پوجا کیتی ہو ہارون نوں عاقی

ایہ قول صحیح ترمذی السنت وچہ معالم لیایا
تے حسن کہے کل پوجن وچھا ہک ہارون بچایا

ہک آکھن جو اٹھ ہزار پوجا رہے ہور نہ پوجی کوئی
رہندا ذکر اعراف سورت وچہ جو رب خواہش ہوئی

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

فر اساں معاف کیتا تساں تھیں پچھے اس تھیں　تاں تسیں شکر　کرو

پس معاف کردیم　از شما بعد ازین　تا شکر گذاری　کنید

پھر اساں معاف تساں تھیں کیتا پچھے ایس پوجا تیر
تاں تسیں شکر گذار و کرو نعمت یاد خدا تھیں

شکر ایہی فرمانبرداری دلوں زبان اعضاؤں
ہک کہن شکر خود عاجز جانن نعمت شکر اداؤں

موسیٰ کہیا انعام تیرے سبے اوڑک بار خدایا
توں امر کیتا کر شکر سو شکر بھی تیری نعمت آیا

تاں رب کہیا جو توں سمجھیا وہ سبھ تھیں علم نکوئی
ایہو بہت جو جانے نعمت سبھ ہیں طرفوں ہوئی

داؤد کہیا تریا کی جس نے عجز اقرار شکر تھیں
بندیاں طرفوں شکر بنایا کرم احسان مہر کتھیں

جو نکم عجز اقرار بندے دا کرے جو حق عرفانوں
حق دا عرفان بنایوس فضل کرم احسانوں

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

تے جس وقت دتی اساں موسیٰ نوں کتاب نے دلیل فرق کرنوالی تاں تسیں ہدایت پاؤ ۔ و چوں دادیم موسیٰ را کتاب تا باشند کہ شما راہ یابید

www.KitaboSunnat.com
محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

تے جد اساں دتی موسیٰ نوں تورت کتاب گرامی	جو باطل حق نکھیڑ دتا تسیں لگو راہ تمامی
فرقان بھی نام تورایت ایسی وجہ قول مجاہد بھی	واو زائدہ ایہ صفت توریتی کہے امام کسائی
ہک معجزیاں فرقان کہن جو باطل حق نکھیڑے	ہک شرع کہن ہک فلق بحر آیا وچہ معالم چھیڑے

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ

تے جس وقت کہیا موسیٰ نے واسطے قوم اپنی دے لئے قوم میری تحقیق تساں ظلم کیتا جاناں اپنیاں نوں نال پکڑنے ابنر دے وچھا

وچوں گفت موسیٰ قوم خود را ای قوم من البتہ شما ظلم کردید بر خویشتن بفرا گرفتن شما گوسالہ را

تے یاد کرو جد آکھیا موسیٰ قوم اپنی دتیاں ئیں	اے قوم میری ظلم کیتا تساں سر خود بکریا بچھ گا ئیں

فَتُوْبُوْٓا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ

پس رجوع کرو طرف سرجنہار اپنے دی پس مار ڈالو جاناں اپنیاں نوں ایہ کم بہتر ہے نزدیک سرجنہار تساڈے دے

پس باز آئید بسوی آفریدگار خود پس بکشید خویشتن را این کار بہتر است شما را نزدیک آفریدگار شما

فر کرو رجوع خدا اپنے ول مارو اپنیاں جاناں	ایہ کم نیک تساں نوں ہے نزدیک خدا جو دانا

فَتَابَ عَلَيْكُمْ ؕ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ

فر رجوع کیتا خدا نے اوپر تساڈے نال رحمت دے تحقیق اوہو ہے فر فر رحمت کرنیوالا مہربان

پس خدا باز گشت بر شما بہ مہربانی البتہ او ہست باز گردندہ مہربان

فر توبہ تساں قبولی اس رحمت موڑ مہاراں	ہک ٹھیکا وہ توبہ قبولن والا رحمت بہتیرا
باری معنے خالق یعنے پیدا کرنے والا	لتبوبی کہیا جاں منیاں سبطیاں حکم خدا تعالیٰ
مارکے گوٹھ میدان بیٹھے ہویا حکم نہ گوٹھ امارو	نا قابل دیول قطرا اٹھا ونیاں ہتھ ہیر لیارو
جو ایہ کم کرسی لعنت اس پر تو بہ اوس نہ کائی	کھچ کھلی تلواراں غازی مہردلاں وچہ آئی
کہن یا موسیٰ ہیو ہو یتر بھائی یار پیارے	اکھیں ویکھدیاں ہن ہتھیں کیونکر جاون مارے
ہک کالا بدل بھیجیا اسد گم کیتی پردستانی	جد بھلی پھر تا ئیں فر او نہاں غازیاں تیغ وگائی

www.KitaboSunnat.com

ہارون تے موسیٰ رودن لگے رب اگے گزاری — جو یار رب اسرائیلی جھکے کرہن رحم دوباری
اوہ بدل دور کیتا فرمایا کرہن بس قتل نہیں — ایہ قاتل تے مقتول جنت سبھا من الیں عمل تھیں
ستر ہزار شہید ہوئے ایہہ علی روایت کردا — رہندیاں نوں بھی بخشیا اللہ دہ گناہ کفر دا
اسرائیلیاں دی رب توبہ کیتی سخت بنائی — انہاں حکم الٰہی سر پر جھلیا شاباش انہاں کمائی
محمدؐ یانوں مونہہ خیبہ توبہ دل پشیمانی آئی — مرو مرا ہرت سوکھی توبہ مومن کیوں ڈھل لائی

وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً

تے جس وقت کہیا تساں اے موسیٰ کدی باور نہ کراں گے اسیں واسطے تیرے تاجو ویکھیے اسیں اللہ تعالیٰ نوں ظاہر

وچوں گفتند اے موسیٰ ہرگز باور نداریم ترا تا آنکہ ببینیم خدارا آشکارا

فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ

پس پکڑیا تساں نوں بجلی نے — پس گرفت شمارا صاعقہ

تے جد تساں کہیا اے موسیٰ کدیں اسیں باور نہ کریے تیرا — تا دیکھیے اللہ ظاہر فر تساں بجلی پایا گھیرا
سن وچہ معالم کہیا جو رب فرمایا موسیٰ تائیں — جو اپنے نال لیاویں لوکاں عذر خواہی کرواہیں
اوہ پوجا وچھے والی تھیں رل عذر کرن سنگ تیرے — ستر مرد چنے فر موسیٰ جو وچہ قوم چنگیرے
آکھیوس جو انہاں روزے رکھو نہاؤ دھو جامے — انہاں سبہ کجھ کیتا تدے چلیا پہونچ طور مقامے
انہاں آکھیا منگ اللہ تھیں جو خود اساں کلام سناوے — موسیٰ کہیا سوال ہیں کرساں سنی رب جو بھاوے
جاں موسیٰ پاس پہاڑ گیا اک بدل کالا آیا — سارا اوس پہاڑ کجیا فر موسیٰ نوں وچہ دھایا
قوم نوں آکھیوس نیڑے آؤ سبھو نیڑے آئے — بدل اندر داخل ہوئے سجدے سبہ سدھائے
جد موسیٰ رب کلام کرے تد نور لوے چمکارا — اوہ نور موسیٰ دے منہ پر چمکے کون جو کرے نظارا
تاں اس انہاں دی پردہ کیتا سنن کلام الٰہی — جو کجھ اللہ موسیٰ نوں فرمادے امر نواہی
تے آکھیوس ٹھیک میں اسیں ہیں معبود اللہ کوئی — ہیں مصر زمیں تھیں تساں نکالیا قدرت ظاہر ہوئی
ہک میری کرو عبادت ہیں بن ہور کسیدی ناہیں — جاں فارغ ہو کر آیا موسیٰ کہیا قوم تداہیں

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

جو تیرا اسیں یقین نہ کردے تا رب آپ دکھاوے | تا بجلی اگ پئی آسماناں ساڑے جو رب بھاوے
اوہ ساری بجلی مارے موسیٰ رو دے کر کر زاری | جو یارب ہیں کی آکھاں جا کر بھیجی قوم وچاری
سرداراں تھاناں ماریں تاں توں چاہیں مارے ساری | توں نہ ویں ساناں اس بدلے جو جاہل کرن تھسارے
جاں ڈاڈھا گریہ زاری کیتا اللہ انہاں جو ایا | اوہ مکدہ ہوئی تاں اٹھا دکھیں ہک ہک بیا اٹھایا
مکد نہ رات ہے اوہ مردے سٹھیں کھلے جیوے | ایہ وچہ تفسیر معالم لکھیا اسول نظر پیوے

وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

تے تسیں ویکھدے آہے فر اساں اٹھایا تساناں پچھے موت تساڈی دی تا تسیں شکر کرو

و شما میدیدید باز زندہ گردانیدیم شمارا بعد از مرگ شما تا شما شکر گذاری کنید

وانتم تنظرون ڈٹھا تساں مر کر جیون سارو | فر اساں زندہ کیتا تساناں تا تسیں شکر گذارو

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ

تے سایہ بنایا اساں اپر تساڈے بدل نوں　تے اتاریا　اپر تساڈے من تے سلوی

و سایہ بان ساختیم بر شما ابر را فرود آوردیم بر شما من یعنے ترنجبین و سلوی کہ جانورے بود

تے سایہ کیتا اساں تساڈے اوپر بدل تائیں | تے بھیجیا اوپر تساڈے من تے سلوی سائیں
تیہ آہا ہک جنگل جس وچہ لشکر اسرائیلی | ہک بیفر پانی تھا سن تھیں بے اندر کھسنہ چالی
اوہ قصہ ذکر موسیٰ وچہ سورت مائدہ جو رب چاہی | اتھ مطلب یاد کراون نعمت قصدا تھ سنیا ہی
غمام بدل دا نام تے من ترنجبین اکثر کہندے | اوہ گوندر وانگ درختاں اوپر پوندی وتھول لیندے
ہک کہن جو دانے دھنیا نوانگوں شہد انگوں مٹھیائی | تے وہب کہے من تپلے سنڈ ویکھ معالم بھائی
زجاج کہے من ہر نعمت جو بامحنت آوے | الکماۃ من المن جیوں حضرت نبی بتاوے
یعنے کھنب کھمن جو واہے بیجے بامحنت لبھیوے | تن پانی صحت العین کارن وچہ حدیث پڑھیوے
سلوی نام جناور عربی کہن سمانے بھائی | جو ہندی کہن بٹیرا یا اسحج ہیا ہور ایہا لائی
سن شاہ ولی اللہ کہیا جنگلو وچہ سایہ انہاں نہ لبھے | نہ کھادن پیون والی شے کجھ حاضر ہوئی سبھے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

موسیٰ دعا کیتی من سلویٰ کھانا رب اتاریا
تے سایہ بدل کیتا دینہ نوں بغوی کہے ربانی
اوہ من درختاں اپر پوندی جیویں تریل یا برفاں
ہر کوئی اٹھاں پہراں کھانا کرکے جمع لیاوے

تے پانی باراں چشمے سنگوں جلدی جاری عصا ماریا
جو رات اندھیری جاپن تہاں گرد اتھم نورانی
صبح کنوں دن چڑھدے تائیں ویکھو عالم حرفاں
تے سلویٰ طیر تکن بھن کھاوے ہر کوئی پکڑ جو بھاوے

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

کھاؤ انہاں پاکیزہ چیزاں تھیں جو روزی دتی اساں تساں نوں تے نا ظلم کیتو سانوں اپر آپے جاناں اپنیاں اتے ظلم کردے

بخورید از پاکیزہ چیزہا کہ روزی دادیم شمارا و نہ ظلم کردند برما ولیکن برخویشتن ظلم میکردند

کھاؤ پاک حلال جو روزی دتی اساں تسانوں
تہاں آہا حکم نہ کرن ذخیرہ ہر دن کھاون تازہ
نہ ساڈا کجھ گوایا انہاں رب سچا فرماوے

اتے ظلم نہ کیتا سانوں انہاں کیتا خود نقصانوں
ذخیرہ کیتا گندہ ہویا تے کیڑے بے اندازہ
اپنا حظ گوایا جو جنت نعمت مفتی آوے

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا

تے جس وقت کہیا اساں جو وڑو وچہ اس گراں دے پھر کھاؤ اس تھیں جتھے چاہو کھلا

وچوں گفتیم کہ در آئید دریں دہ پس بخورید ازانجا ہر جا کہ خواہید بافراغت

تے اساں کہیا جو داخل ہووو اندر ایس گراں مہر
اوہ ابن عباس اریحا قریہ کہو جو شہر جباراں
ملک بلیا کہن کئی بیت مقدس بعضے موربناوں

پھر کھاؤ ہو تسیں جتھوں چاہو کھلے رزق پا زمیں
علی القصص وچہ بہندی کہے جو جا دے جیل افترا
وچہ سورہ مائدہ انشاء اللہ ایہ سب دسیں آون

وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

تے داخل ہوو وچہ دروازے سجدہ کرکے آکھو بخشش تا بخشئے اسیں تسانوں گناہ تساڈے تے زیادہ دیوانگے نیکو کاراں نوں

و در آئید بدروازہ سجدہ کناں و بگوئید طلب آمرزش ست تا بیامرزیم شمارا گناہان شمارا و زیادہ دہیم نیکوکاراں را

تے وڑو بوہے وچہ سجدہ کرکے بخشش کہو سنگا ہیں
تا بخشئے اسیں گناہ تساڈے نیکیاں بہت دیواں ہیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

یعنے وڑو جانی روازیوں کر سجدہ شکر الٰہی
غفر بمعنے کجن پردہ پاون اوپر تباہی

یا سجدے کنوں مراد رکوع جو نال تواضع وڑیو
جھک کر عاجز ہو کر منہ تھیں استغفار بھی پڑھیو

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ

فیر بدلایا انہاں نے جو ظلم کمایا سخن نوں سوا اُس دے جو کہیا گیا اُنہاں نوں

پس بدل کردند کسانیکہ ظالم بودند سخنے بجز آن سخن کہ فرمودہ شد ایشانرا یعنے بجا حطۃ حنطۃ

فیر بدلایا اونہاں لوکاں جنہاں ظلم کمایا
سخن سوا اُس سخنوں جو رب کہتا اوہ فرمایا

حطۃ دا معنے جھاڑن کرن معاف گناہاں
اُنہاں آکھیا حنطہ حبّہ فی شعرۃ اَرکنک ساتی اسین چاہاں

مجاہد کہیا جا اوہ دروازہ نیواں بہت جھکایا
تا جھک کے وڑن جھکا دن سر قبل سجدا ایہہ ٹھہرایا

اوہ چتڑاں پر زور رڑھ کر داخل ہو چلے نمولے
دیکھے معالم قول فعل انہاں کیتے دونویں کسولے

فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

فیر اتاریا اساں اوپر اونہاں لوکاں دے جو ظلم کیتا اونہاں نے عذاب آسمان تھیں بدلے اُس دے جو آہی بدکاری کردے

پس فرود آوردیم برآنانکہ ظلم کردند عذابے از آسمان بسبب آنچہ بدکاری میکردند

فیر اساں اتاریا اونہاں اتے جنہاں ظلم کمایا
عذاب آسماناں بدلہ بدکاری دا آیا

سخت وبا طاعون گھلی رب اوپر تنہاں مخارا
ہک ساعت وچ مر گئے ویکھ معالم ستر ہزارا

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ

تے جس وقت پانی منگیا موسیٰ نے واسطے قوم آپنی دے پس کہیا اساں مار نال عصے اپنے دے پتھر نوں

و یاد کنید چون آب خواست موسیٰ برائے قوم خود پس گفتیم بزن بعصائے خود سنگ را

تے یاد کرو جد پانی منگیا موسیٰ کارن لشکر
تا آکھیا اساں جو مار توں اپنے عصے نال ایں پتھر

اوہ عاصا مورد رنگے بہشتوں موسیٰ چیڑا
دو نشانیاں تس وانگیں چمکن کرن انھیر وریڑا

تس نام عیق جیاں دم سنوں جنت وچوں لیایا
شعیب تائیں اوہ ہک وچ تھیں نبیاں وراثت پایا

شعیب دتا فر موسی نوں لس انہوں کئی کراماتاں	تے پتھر ابن عباس کہے ہک آہا خاص صفاتاں
ہولا وزن جو گٹھا پتھر مردان مقداروں	خرجی دی وچہ اسنوں ہوندی کھڑ اسا پتھ سنبھالی
جتھے پانی لوڑ ہووے تتھے ڈھیر رکھے عاصا ماری	جتھے کتھے منزل ہوندی نت پانی پیاوے جن ساری
ہک آکھن چار آہے منہ پتھر ہر منہ چشمے ترا ہے	ہر چشمے تھیں پانی جاری باراں سبط رجائے
وہب کہے ہک ناہ معین ہر سے جسنوں چاہے	باراں چشمے لس تھیں چلن باراں سبط بھی آہے
اوہ باراں نہراں ہوکر پانی جاندا ہر ہر ڈیرے	الف لام تعریف معین والے قول جیگیرے
سعید کہیا اوہ پتھر جس نے موسی جامہ دھریا	اوہ ننگا کھلا ون لگا پتھر لے جامہ نس ٹریا
موسی مگر دوڑیا اگے بیٹھے اسرائیلی	انہاں ننگا ڈٹھا بدن موسی دا عیب پاک سبھی
اوہ عیب داطن بدن وچہ کردے اوہ ظن گوایا	جاں لیا پتھر نوں وچہ عاصا مارے غصہ آیا
جبرائیل آیا رب کہیا ایہ پتھر نال اٹھائیں	اسو چہ قدرت میری ہوسی معجزہ تیرے تائیں

تا موسی چک لیا اوہ پتھر خرجی وچہ ٹکایا

جد عاصا مارے پانی دیوے وچہ معالم لیایا

فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ

فر جاری ہوئے اس تھیں بارہ چشمے تحقیق جانی ہر گروہ نے جاہگ پیون اپنے دی

پس رواں شد ازاں سنگ دوازدہ چشمہ تحقیق دانست ہر گروہ جائے آب خوردن خود را

فر جاری ہوئے اس پتھر تھیں باراں چشمے آبوں	ٹھیک جاتا ہر فرقے اپنے پیون جا صوابوں
ہر کوئی اپنے گھاٹوں پیوے ادھیاں سر نکوئی	جو باراں سبط تے باراں چشمے ونڈ برابر ہوئی

كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

کھاؤ تے پیو روزی خدا تعالی دی تھیں تے نسار نے فضولی کرو وچہ زمین دے فسادی ہوکر

گفتیم بخورید و بنوشید از روزی خدا و مروید در زمین تباہی کناں

اوہ من تے سلوی پانی ارزقی رب تھیں ہوکیا	تے شر فساد نہ وچہ زمین دے مفسدین کے پاؤ

www.KitaboSunnat.com

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا

تے جس وقت کہیا تساں اے موسیٰ ہر گز صبر کراں گے اسیں اوپر کھانے اک دے پس دعا کر واسطے ساڈے رب اپنے تھیں کڈھے واسطے ساڈے

و چوں گفتید اے موسیٰ ہرگز صبر نکنیم بر یک طعام پس طلب کن برائے ما از پروردگار خود تا بروں آرد برائے ما

تے جد تساں کہیا اے موسیٰ اساں نہ صبر اک کھانے | پس منگ اساں کارن رب تھیں ساڈے کارن باہر لیانے

مِمَّا تُنبِتُ الْأَرْضُ مِن بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا

اس چیز تھیں جو اگاتی ہے زمین ترکاری اسدی تھیں تے ککڑی اسدے تھیں تے کنک اسدی تھیں مسر اسدے تے گنڈھی اسدی تھیں

از آنچہ میرویاند او را زمین از ترہ وے و بادرنگ وے و گندم وے و عدس وے و پیاز وے

اس جنسوں جو زمیں اگاوے سبزہ ہر ترکاری | تے ککڑیاں کنک تے گنڈھیں مسر نعمت بھاری
اکثر فوم کنک نوں آکھن کلبی تھوم بتاوے | باہر وٹی کہن اک کہن کل اناج جو لوکی کھاوے
عبداللہ بن مسعود قرات اندر ثوم الیہا آئی | یعنے تھوم مدارک اندر لکھیا دیکھو بھائی

قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ

کہیا کیا بدل کر لیندے ہو اوہ چیز جو اوہ لہندی ہے نال اس چیز دے جو بہتر ہے

موسیٰ گفت آیا بدل میکنید آنچہ او فروتر است بآنچہ او بہتر است

اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ

اترو کسے شہر وچہ پس تحقیق واسطے تساڈے ہے اوہ چیز جو منگی تساں

فرود آئید بشہرے پس البتہ برائے شماست آنچہ خواستید

موسیٰ کہیا کیوں گندیاں چیزاں چنگیاں نال وٹاؤ | اترو کسے شہر وچہ جو تساں منگیا سب کچھ پاؤ
یعنے من تے سلوی نعمت باجھ مشقت ملدی | نے باجھ مشقت نا ایہہ بھی جو تساں طمع اہش دلدی
وچہ کسی شہر دے اترو یا وچہ مصر جو آستھیں آئے | رنج واہی دا اہو بیجو کھاؤ آپے ظلم کمائے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوْا بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ

تے ماری گئی اوپر اونہاں دے خواری سنے محتاجی تے مڑ آئے نال غضب دے اللہ تھیں

وزدہ شد بر ایشاں خواری و مسکینی و باز گشتند بہ خشمی از خدا تعالیٰ

تے ماری گئی تنہاں پر خواری محتاجی تنگیائی — تے لے کر مڑے اوہ غضب اللہ تھیں غصہ قہر دلائی

اوہ ذلت خواری جزیہ جنہوں شرکل لباس یہوداں — جے سو غنی بھی تنگ دے سیاوں دل بھکھ مردوداں

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ

ایہ غیر خواری تے محتاجی تے غضب الٰہی نال سبب دے ہے جو اوہ آہے کفر کردے نال آیتاں خدا دیاں نبیاں نوں قتل کردے پیغمبراں نوں ناحق

وایں بہ سبب آنست کہ کفر کردند بآیتہائے خدا و می کشتند پیغمبراں را بناحق

ایہ اس کارن جو کفر کیا نال آیات الٰہی — تے قتل کریندے نبیاں نوں بن حقوں کافر واہی

کفر آیات جو صفت محمد آیت رجم لوکائی — انجیل قرآن نہ منیاں انہاں وکیھے معالم بھائی

یا آیتاں کنوں مراد جو معجزے ویکھ ایمان نہ لیائے — نبا معنے خبر تے نبی جو دیندیاں خبر سنائی

نبی دا اصل نبی ہمزہ دے نال وٹایا — فری چھپی ادغام ہوئی ایہ بعضیاں نے فرمایا

یا کہن نبوت کنوں نبیاں اوہ اصل انہیں آیا — مکان بلند نبوت لکھنے وچ معالم پایا

یہوداں قتل کیتا زکریا تے یحییٰ ہور بتیرے — ستر نبی بناحق کٹھے مکے روز سویرے

یعنے ظن یہودا اندر بھی لائق قتل نہ آہے — انہاں اپنے دلوں بھی ناحق کٹھے عمداً بھلیاں

ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ۝

ایہ کفر تے قتل نال سبب اس دے جو بے فرمانی کیتی انہاں نے آہے حد ول لنگھدے

این بہ سبب آن ست کہ بے فرمانی کردند و بودند کہ از حد مے گذشتند

ایہ کفر تے قتل اس کارن جو انہاں کیتی بے فرمانی — تے آہے حدوں لنگھدے اوہ مردود یہود طوفانی

یعنے شامت بے فرمانیاں کفر قتل وچہ پایا — شوم گناہ کریوے دل کالا وڈے فساد کرائے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

تحقیق اوہ لوک جو ایمان لیا ئے تے جیہڑے یہودی ہوئے تے نصاری تے صابی جو کوئی ایمان لیایا نال اللہ دے نال

البتہ آنانکہ ایمان آوردند یعنی مسلمانان و آنانکہ یہود شدند و ترسایان و صابیان ہر کہ ایمان آورد بخدا

تحقیق اوہ لوک جو مومن اتے جو ہوئے یہود نصاری | اتے صابی جنہاں ایمان لیا یا نال اللہ دے بیاری

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ

اتے نال دن آخر دے تے نیتے کم نیک پس واسطے انہاں دے ہے اجر انہاں دا تے نہیں کوئی خوف

و بروز بازپسین و عمل نیک کرد پس مر ایشان راست مزد ایشان نزدیک پروردگار ایشان و نیست خوفے

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

اوپر انہاں دے تے نا اوہ غم کھان گے | بر ایشان و نہ ایشان غم خورند

تے رب قیامت نال ایمان تے عمل بھی نیک کمائے
سو سبھی قوم یہود سداون ایہے قوم انہاں دے
ہادو معنے تابو و جیہا پوجن کھیں ہر آئے
ہا کہن تھو حرکت معنی پڑھدیاں ہلدے سارے
نصاری انصار اللہ کنوں جو عیسے یار حواری
معنے صبا خروج تے صابی معنے نکلن والا
ایہ ابن عباس نے غم کیے بر عمر ذبیحہ کھاوے
ابو حنیفہ قول بھی وانگوں حضرت عمر اسیائی
قتادہ کہے زبور پڑھن اوہ منن ذات الہی
پر ہن ایہ فرقے کتے نسبے لغوی الکہ سدھایا
ہاں کہن جو امنوا اس امتدے مومن مخلص سارے
جنہاں اگواپنے وقت اندر محکم دین کمایا

بس اجر تنہاں دا پاس رب دے کجھ خوف نہ غم سداہی
صابی جو ہا دین نہ رکھن پوجن ملک یا مارا
اک آکھن ہادا دین محمد ہووے دیوں دہائے
جو زمین اسمان بنائے جنے رب تورات اتاری
عیسی ابن مریم انہاں و ارادہ کیتی یاری
ایہ بھی اہل کتاب کنوں ہک فرقہ آکھن ضالا
لے ابن عباس ذبح نکاح اسانوں نہ واجب وے
نے ابن عباس مانند مجیہ ابو یوسف دا بھائی
کہے دیوں پڑھن نماز فرشتے پوجن واہی
بھی تفسیر اس آیت دی وچ ہتے قول لیایا
نے ہادو انابع دین موسے تے تبع مسیح نصارے
نے منے رسول تے رب احکم نہ کجھ بدلایا

www.KitaboSunnat.com

ایہوین صابی جدتک حکم دین سچے پر آئے	سبھناں نیاں دے بشارت نیک اعمال کمائے
اجر تنہاں ہر دیسی ایہ خوف اندوہ نہ کوئی	ایہ سب نبیاں تھیں احسن قریبا ایتھے لکھیا سوئی
شاہ عبدالقادر شاہ ولی اللہ ایہو لکھ سدہائے	جو فرقہ شرط نہ کوئی مومن سچا جنت جائے
ایتھے قول یہود نصاریاں وارد کیتا رب تعالیٰ	جو سر یک آپ نوں خاص ہتھ باون مالک جنت والا

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ

تے جد پکڑیا اساں عہد تساڈا تے اٹھایا اوپر تساڈے کوہ طور نوں

و یاد کنید چوں گرفتیم عہد و پیمان شمارا و بر داشتیم بالائے شما کوہ طور را

تے یاد کرو جد لیا اساں اوہ قول قرار تساہاں	تے چایا اساں تساڈیاں تے طور پہاڑ اتاہاں

خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

پکڑو جو چیز دتی اساں تسانوں نال قوت دے تے یاد رکھو جو کجھ وچ اس دے ہے تاں تسیں بچو

و بگیرید آنچہ دادیم شمارا بقوت و یاد دارید آنچہ در وے ست تا باشد کہ در پناہ شوید

پکڑو جو اساں دتا نال قوت دی حکم کیتا جوں	تے یاد کرو احکام جو اس وچ تاں تسیں بچو وہ دوزخ ہوں
جاں با توریت اتاری موسیٰ امت نوں فرمایا	ایہ کرو قبول تے عمل کما ہو مشکل ایہناں دسایا
ایہ سخت احکام شریعت ساتھوں اوہ انہوں نہ ہوڑا	تا جبرائیل پہاڑ اٹھایا نیڑے کوہ لماں چوڑا
کول سرا ندی چھتری وانگوں رکھیا سخن الا وے	جے کرو قبول تاں بچ ہیں تاں سنوں چھوڑ یا جاوے
سر پر طور تے مگر سمندر اگوں آتش آئی	تداں قبول احکام کیتو نے چلو راہ نہ کائی
اوہ ساری سجدے ڈگے وچ طرف پہاڑ نکالن	اوتھوں رسم یہود جو وچ سجود اد ہا منہ لاون
کہن جواسے منہ دی سجدے اساں عذاب ہٹایا	ایہ وچ تفسیر معالم بغوی ابن عباس لیایا

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

فیر پھر جاتا تسیں پچھے اس دے پس جے کر نہ ہوندا فضل اللہ دا اوپر تساڈے تے رحمت اس دی البتہ ہوندے تسیں وچ ٹوٹا والیاں دے

باز رو گردانیدید بعد ازیں پس اگر نبودے فضل خدا بر شما و مہربانی او البتہ مے شدید از زیان کاراں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فرقاں منہ پھیریا توراتوں پچھے اس اقراروں — جے فضل تے رحم نہ ہوندا رب دا ہوندے خوار خساروں
یعنے فضل کرم تہیں دنیا وچہ عذاب نہ لیاوے — نہیں تاں بیخ کٹاندی پیڈا ماسک یہود و نجاوے

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

تے البتہ تحقیق جاتا تساں انہاں نوں جو حدوں لنگھے وچہ دیہ ہفتے دی پس کہیا اساں انہاں نوں ہو جاؤ باندر دھتکارے ہوئے

والبتہ دانستہ اید آنہارا کہ از حد گذشتند از شما در روز شنبہ پس گفتیم ایشاں را شوید بوزنہای خوار شدہ

تے ٹھیک جاتا تساں جنہاں تعدی کیتی چھنچھن واری — فر آکھیا اساں انہانوں ہوؤ باندر سبہ دھرکاری
اعتدا ر تعدی معنے جو حدوں لنگھ جاوے — ایہ قصہ محی السنت بغوی وچہ معالم لیاوے
داؤد نبی دی وقت یہودی ایلہ نام شہر دی — حرام شکار مچھی رب کیتا چھنچھنوار نہ کردے
تا رب آزمایش کھلی چھنچھن مچھیا باہر آون — پانی دے منہ ایر دسن پانی سب لوکاوں
جاں چھنچھن گذرے تھلّا ملن ڈھونڈے ہوں نہ کوئی — نفس شیطان تہناں بھرمایا حیلہ بات سکھائی
جو چھنچھن وار نہ جائز پکڑن حیلہ اک بنایا — ڈونگھے حوض کھٹائے بحر کنارے کس لگائی
تے پچھلے پہر جمعہ دن کھولن کس تلے پانی آوے — چھنچھنوار حوضاں وچہ مچھی آ کر ہٹ سادی
ہک ہکن جو مچھیاں ہندیں تہیں حوضاں طرف لیاوے — چھنچھنوار نہ پکڑن آیتوں دن پکڑن کھاون
ہک آکھن روز جمعہ دی جالیاں گنڈیاں لاون بھائی — آتیوار نکالن مچھیاں کھاون لگے واہی
ایہ مدت تیک کمایا حیلہ کجھ عذاب نہ آیا — ہوئے دلیر گناہ پرا کہن چھنچھن روا کرایا
فر سنگا لتھی پکڑن کھاون تے کجھن ہور سکاون — سب لوگ شہر دی ترے فرقے جو ستر ہزار تاوان
ہک فرقہ پکڑن کھاون مچھی تے وچہ گمراہی — تے وچ جا ٹول نہ پکڑن آپ منع کرن تہناں تاہی
تریجا فرقہ منع کرن گمراہاں نوں اس کاروں — ایہ بارہ ہزار آہے کہے تنکلے نہ ایڈن شکاروں
ز جدا ہوئے گمراہاں تھیں سنہ دو ہاں کندہ بنائی — اکدھر نیک تے اکدھر دوجے مدت کجھ دہائی
داؤد نبی فر لعنت کیتی آیا غضب الٰہی — ہکدن نیک نکل دروازیوں گئے جمعہ واجب آہی
تے بدکاراں وَرسولؐ کھولیا نہ کوئی باہر آیا — تا نیکاں چڑھ دیوار تے تہناں ڈٹھا کیوں چرلایا
اوہ ڈٹھے باندر سبھے تولے رووں ہارن سر کے — قتادہ کہے جو بڈھے خوک تے جوان سبھ باندر سارے

www.KitaboSunnat.com

تیرے دینہ رب ہوئی فرقے سبھے نہ زندہ رہیا نکوئی ‖ پھیتی قوم نہ ودھی سوئی صحیح روایت ہوئی

فَجَعَلْنٰهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ

پس کیتا اساں اوسنوں عبرت واسطے اس چیز دے جو سامنے اوسدے تے جو پچھے اسدے اتے نصیحت ہی واسطے پرہیزگاراں دے

پس ساختیم این قصہ را عبرتے برائے آں قوم کہ پیش ازیں بودند و آنہا کہ پس از ایشاں آیند و پندے مر پرہیزگاراں را

تا کیتا اساں عذاب تہناں ایہہ تا کہ باقی کھیا ہو ‖ تے وعظ نصیحت متقیاں نوں تسیں ڈرنوا لیا ہو

تا کیتی مت اوہ دستی وستیاں اگلیاں پچھیاں تائیں ‖ انہاں قصہ سنکر ڈرسن ترسن بریاں کمّاں تائیں

تکال اوہ دکھ عذاب جو ویکھن والیاں نوں عبرت آوے ‖ نکل نکول مٹن واسطے لغوی قید بتاوے

ایہ حیلیاں دا انجام بھرا وے جیسے خام نہ کریے ‖ اگلیاں لوکاں تسیں مت لیو قہر قہار توں ڈریے

وَإِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖٓ إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوْا بَقَرَةً ۭ

تے جس وقت کہیا موسیٰ نے واسطے قوم اپنی دے تحقیق اللہ امر کردا ہے تسانوں ایہ جو ذبح کرو گاں نوں

وچوں گفت موسیٰ بقوم خود کہ البتہ خدا امر مے کند شمارا آنکہ ذبح کنید گاوے را

تے یاد کرو جد آکھیا موسیٰ امت اپنی تائیں ‖ ٹھیک اللہ تساں امر کریں جو ذبح کرو اک گائیں

ایہ وجہ سعالم قصہ اک توانگر اسرائیلی ‖ اک چاچے بیٹا بھائی تسدا وارث ہور نہ بیلی

عامیل آہا تس نام غنی دا وارث مرنا چاہے ‖ اوڑک وارث اس نوں کٹھا دنیا دی حرص کاہے

فر ہور دستی سٹیوں جا کر دعوی خون طوفان لو ‖ پاس سبھ سبھی لیگیا دستی والیاں سبھ لوکاں نوں

حضرت موسیٰ پچھیا انہاں سبھ انکار رلیانے ‖ لوکاں کہیا موسیٰ نوں کر توں سوال جو رب بتاوے

موسیٰ عرض کیتا رب ظاہر کر اس مارن والا ‖ تا حکم کیتا رب گاں ذبح کرن اک کیہن قدرت بالا

قَالُوْٓا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۭ قَالَ أَعُوْذُ بِاللّٰهِ أَنْ أَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ

کہیا انہاں بھلا پکڑدا ہیں توں ٹھٹھا اکسوں نال لینا ہاں میں نال اللہ دے اس تھیں جو ہوواں میں جاہلاں تھیں

گفتند آیا مے گیری مارا مسخرہ گفت پناہ مے گیرم بخدا از آنکہ باشم از نادانان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

کہیا انہاں نوں بکریں سانوں ٹھٹھا جا خولاں
جو ہوسن نال مخول تے ٹھٹھا کرنا جہل نشانی
لوکاں سوال جو قاتل لبھے حکم دِیا کہہ گائیں
موسیٰ کہیا ایہ حکم الٰہی اس وچ حکمت کائی
اوہ جنگی ہندی ذبح جے کردے ہوندی او ہا کائی
ہک صالح اسرائیلی سی تس بیٹا ہک ایانا
اکھیوس یا رب ایہ وچھی ہیں سونپی تیرے نائیں
اوہ قوت ہویا فر وچھی وڈی جنگلد یوچ ہوئی
جاں بیٹا سدا وڈا ہویا کردا خدمت مائی
تے تریجا حصہ رات مائی دی خدمت حاضر رہندا
ہک آپ کھائے ہک حصہ مائی تریجا نام الٰہی
فلانے جنگل دے وچ چھوڑی جا کر اوس بلائیں
اس وچ بلائی دوڑی آئی حاضر پیش کھلوئی
جو ای فرمانبردار مائی دے ہیں پر کر اسواری
گاں کہیا اسوار جے ہوندوں قابو کدی نہ آواں
فرمائی پاس لیایا اگوں بولی مانو پیاری
پر بیری تھیں باجھ نہ وکیں منگیوں اذن دوباری
اس قیمت تھیں تن دیناراں قیمت اس بتائی
ملک کہیا لے چھ دیناراں پچھیں مائی نے جائیں
ماماں کہیا وہ چھیں دیناریں بیچوں پچھ دوباری
اس راہ گیتی فر گیا مائی نے جا کر بات سنائی
تول اسنوں پچھ جو آکھے ویچیں ہیں نا ویچیں ناہیں
ایہ موسیٰ نبی خرید کریسی کارن ہک مقتول دے

موسیٰ کہیا پناہ ربی جو ہوواں کنوں جہولاں
یا دیہن جواب سوال موافق ایہی وڈی نادانی
ظاہر الٹ دسیا یا سوالوں من دھرایا ناہیں
تا صفتاں اس دیاں پچھن لگے حیرت کنوں ہیانی
پر پچھ دیاں پچھ دیاں ہک مقرر اس وچ حکمت بیانی
ہک وچھی ہی اتھ آہی اسنوں لیکر جنگل دھانا
جاں بیٹا سیر اوڈا ہو سی تسنوں اپہونچائیں
اوہ نیڑ کسے نہ تکے وڈی تس جے ویکھو کوئی
تریجا حصہ رات نمازاں ہوندا قدر تراہی
دینہ نوں لکڑیاں لیا ونجی حصے تن کریندا
ماں کہیا پیو تیرے وچھی رب نوں سونپی آہی
الٰہ جو ابراہیم نے اسمٰعیل اسحاق سنائیں
گردن پکڑ کے ٹریا بولی سخن پروتے موتی
اس کہیا مانوں نہ کہی اسواری گردن حکم گذاری
جو آہیں ہیار جو ٹر چل رہسی برکت خدمت مائی
توں بن ڈھو ڈھہ تکا اسنوں وکیں تن دیناری
اگوں ہک فرشتہ ملیا کر دا اتھ خریداری
ایہ شرط جو اس قیمت پر راضی ہووے مائی
اس کہیا نہ لواں برابر گاں دے سونا باجھ نہ دینا ہیں
ملک کہیا گھن باراں ایتھے پچھ نہ ماں پیاری
مانوں کہیا اوہ ملک الٰہی آدم شکل بنائی
اس نے پچھیا ملک کہیا کہہ مانوں ویچ نہ اس کیا ہیں
اس کھل بھر کر لہو دیناراں گھٹ نہ دیجو مول

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس رنگ سنہری نوں آیا جن بدنوں سوچ لہراں | اوہ ٹُر ٹُر سوالوں ہوئی سعید و کیہ معالم تہراں

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ

کہیا انہاں پکار وسطے ساڈی رب اپنے نوں بیان کرے وسطے ساڈی کیا ہے اوہ کہیا تحقیق اوہ کہندا ہے جو اوہ گاں ہے

گفتند سوال کن برائے ما پروردگار خود را تا بیان کند برائے ما کہ چیست آں گاؤ گفت کہ البتہ خدا می فرماید کہ آں گاؤ ایست

انہاں کہیا پکار خدا نوں کرے بیان اوہ گاؤ کیہی | موسیٰ کہیا خدا فرماوے ٹھیک اوہ گاؤ وادیہی

لَّا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ

نہ بڈھی تے نہ انجنی میانہ ہے درمیان اس دے پس کرو جو کجھ امر کیتے جاندے ہو

نہ پیر ونہ نازائیدہ ہے میانہ است درایں واں پس بکنید آنچہ امر کردہ شدید

نہ بڈھی بہت نہ وہڑ کواری ہے اوہ نہ وچالے | پس کرو شتاب جو حکم ہویا تساں کرو نہ آل وال

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوْنُهَا ۚ

کہیا انہاں پکار واسطے ساڈی رب اپنے نوں بیان کرے واسطے ساڈے کیا ہے رنگ اوسدا

گفتند سوال کن برائے ما پروردگار خود را تا بیان کند برائے ما کہ چیست رنگ آن گاؤ

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ

کہیا موسیٰ الٰہ تحقیق اوہ فرماندا ہے جو تحقیق اوہ گاں ہے پیلا رنگ ال گفت موسیٰ خدا می فرماید کہ البتہ آن گاؤ زرد رنگ است

انہاں کہیا پکار خدا نوں کرے بیان کی رنگ اس گاں دی | موسیٰ کہیا خدا فرماوے اوہ گاؤ زرد ایہائی

فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ‎﴿٦٩﴾‏ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا

گوہڑا ہے رنگ اوسدا خوش کردی ہے ویکھن والیاں نوں کہیا انہاں پکار واسطے ساڈے رب اپنے نوں بیان کرے واسطے ساڈے کیا ہے اوہ گاں

تند زرد ست رنگ آں خوش میکند بینندگاں را گفتند سوال کن برائے ما پروردگار خود را تا بیان کند برائے ما چیست آں گاؤ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

گوہڑا سوہنا رنگ اس دا خوش ویکھن والیاں بھاوے | انہاں کہیا پکار خدا نوں کر بیان اس کنہ بتاوے

إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

تحقیق گائیں رلے پے گیاں ہیں اوپر ساڈے تے تحقیق اسیں جیکر چاہیا اللہ نے راہ پاون والے ہاں

البتہ گاوان مشتبہ شد بر ما   والبتہ ما اگر خدا خواستہ است راہ یافتگان ایم

تحقیق گائیں سبھ رلیاں سانوں سر کجھ لگدا ناہیں | تے ٹھیک سانوں جو چاہیا اللہ لبھسی راہ تداہیں
وجہ معالم کہیا پیغمبر جے سنوں قسم الٰہی | جے انشاء اللہ نا اوہ کہندے کدے نہ لبھدی آہی

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ

کہیا موسیٰ نے تحقیق اوہ کہندا ہے جو تحقیق اوہ گاں ہے نہ ہالن جو واہے زمین نوں

گفت موسیٰ البتہ خدا میفرماید کہ آں گاوے ست نہ محنت کشندہ کہ شوراند زمین را

وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا

تے نہ پانی دیندی ہے کھیتی نوں سلامت رکھی گئی ہے نہیں کوئی ڈب وچہ اس دے

ونہ آب میدہد زراعت را سلامت ست ہیچ خال نیست دراں

اس کہیا جو کہندا ٹھیک اوہ گاں نہ ہالن ہر جو واہے | نہ پیاوے کھیت سلامت ہیون ڈب نہ سوجھ آہے

قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

کہیا انہاں ہن لیایا توں بیان سچا پس ذبح کیتو نے اسنوں تے نہیں آہے نیڑے اسدے جو کرن

گفتند اکنوں آوردی سخن درست را   پس ذبح کردند آنرا   و نزدیک نبودند کہ بکنید

آکھیا انہاں جو ہن تو لیایا سچ بیان حقانی | پس ذبح کیتی انہاں تے ناہے کردی قیمت جت گرانی
اوہ ہکا گاں معین ہوئی سبھناں صفتاں والی | اس بن ہور نہ لدھی کائی وگاں نہ یوجہ بھائی
تاس صالح دے بیٹے تھیں انہاں منگے مل چکالی | کل اسدی بھر زر لبھیں دی ویکھ معالم بھائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ فِيْهَا ۭ وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ

تے جد کیتا تساں اک آدمی فر جھگڑا کیتا تساں وچہ اس دے تے اللہ کالن والا ہے چیز دا جو آہے تسیں چھپاندے

وچوں قتل کردید شخصے را پس نزاع کردید در وے و خدا بیروں آرندہ است چیزے را کہ پنہان میکردید

تے جد تساں قتل کیتا اک بندہ فر تساں جھگڑا پایا
ایہ ٹکڑا قصہ دا آخر آندا آخر اوّل آیا
جو ایتھے نعمت یاد کراون ہے مطلب و التی
ایہ اوّل آخر لیاون تھیں دو نعمت ظاہر بنیاں

تے اللہ ظاہر کرنیوالا جو کجھ تساں چھپایا
وچہ تفسیر کشاف علامی اسدا وجہ بتایا
جے با ترتیب ہوندا تا نعمت اک گنی جاہی
ہوئیا جو الٹ اک نعمت ہو پہلیاں وچ گنیا

فَقُلْنَا اضْرِبُوْهُ بِبَعْضِهَا ۭ

پس کہیا اساں مارو سیوں نال ٹکڑے اس گاؤ دے ✤ پس فرمودیم بزنید آن مقتول را بپارہ از گاؤ

فر کہیا اساں جو مارو اس مردے نوں لیکن اس گاؤ دی
اس گردن گاں تھیں ہو جاری کٹھا کیہوس فلانے
قاتل اوہ محروم میراثوں اوتھوں حکم ایہ جاری

جان ہاریا اٹھ کھلا ہو زندہ بولیا حکم خدا دی
قاتل نام بتا کر دگا مر کے اوس ٹکانے
جو قاتل ہو وے ورثہ خود مقتول خواری

كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰى ۙ وَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ

اسیطرح زندہ کریگا اللہ مردیاں نوں تے دیکھاندا ہے تسانوں نشانیاں اپنیاں تا تسیں سمجھو

ہم چنین زندہ کند خدا مردگان را و مے نماید شمارا نشانہائے خود تابود کہ دریابید

ایسے طرح جو اوہ کریگا رب مردے روز حشر دے
وکھاوے تساں نشانیاں تا تسیں سمجھو نال فکر دے

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوْبُكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِىَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً

فر سخت ہو گئے دل تساڈے پچھے اسدے پس وہ مانند پتھر دے یا زیادہ ترو جیہ سختی دے

باز سخت شدہ دلہائے شما بعد زین پس آنہا مانند سنگ اند بلکہ زیادہ تر در سختی

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

وخشک ہوے دل سخت تساں دے پتھراں تھیں سارے	پس اوہ پتھراں وانگ اس تھیں وادھو سخت بتھیرا کے

وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهٰرُ ؕ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا

تے تحقیق پتھراں تھیں اوہ ہے جو چلدیاں ہیں اس تھیں نہراں تے البتہ اونہاں تھیں ہے اوہ جو

والبتہ از سنگہا آنست کہ روان میشود ان وے جوئہا والبتہ از انہاست آنچہ

يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَآءُ ؕ

پاٹدا ہے پس نکلدا ہے اس تھیں پانی

میشگافد پس مے برآید از وے آب

تے ٹھیک پتھر تھیں بعض جو پھٹ پھٹ چشمے جاری ہوندے	تے اوہ بعض تھیں البتہ پاٹے نکلن پانی بہراں

وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ

تے تحقیق اونہاں تھیں اوہ ہے جو اترآوندا ہے ڈر خدا دے کر تھیں تے نہیں اللہ غافل بےخبر جو تسیں کردے ہو

والبتہ از سنگہا آنست کہ فرو مے افتد از خوف خدا و نیست خدا بے خبر از آنچہ مے کنید

تے بعض نہاں تھیں اتوں اترا وے خوف خداوں
تے نہیں اللہ بےخبر اس تھیں جو کردی تسیں اوران
رب لوہے نال مثال دتی دلاں انہاندیاں تائیں
جو لوہا اگ نوں نرم ہو جاوے دل تنہاں ایسے ناہیں
فر پتھر کنوں بھی سخت بتائے دل کفاراں والے
جو پتھراں نوں ناہی نرمی دل انہاں کجھ نہ ...
جو اکھن پتھراں جان نہیں کیونکر خوف خدا لے
کہہ رب الہام کری سب سمجھن جو گل رب سمجھائے
وان من شئی رب کہیا تسبیح تے ہر کردی
جانداراں بیجاناں ہر شئی حمد کری ہور ذکر دی
ایہ نال قرآن حدیثاں مسئلہ ثابت شک نہ کوئی
ایہ فن فرض ہویا ہر مومن کہا دیں سمجھ نہ ہوئی

اَفَتَطْمَعُوْنَ اَنْ يُّؤْمِنُوْا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُوْنَ كَلٰمَ اللّٰهِ

کیا فر طمع رکھدے ہو تسیں جو باور کرن یہودی واسطے تساڈے تے تحقیق آہا ہک ٹولا تنہاں تھیں سندے کلام خدا دے

آیا امید میدارید کہ منقاد شوند شمارا یہود والبتہ بود گروہے از ایشاں کہ مے شنیدند کلام خدارا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھلا طمع کرو تسیں باور کرن یہود تساں نوں واہی	تے ٹھیک آہا اک ٹول اوہناں تھیں سنن کلام الٰہی

ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

فر بدلاوندے اس نوں پچھے اس تھیں جو سمجھا اس نوں تے اوہ جاندے ہیں

پس بدل می کردند آنرا بعد از آنکہ فہمیدند آں را و ایشاں میدانستند

فر تحریف کرن اوہناں سمجھ پچھاں کراہن	مراد کلام توریت جو اوہ بدلاون حکم جو چاہن
جو صفت محمد دی بدلائی صفت دجال بنائی	بھی آیت رجم تغیر کر کے لوکاں کنوں چھپائی
ایہہ بہتیاں قول معالم دیکھو تے ابن عباس بتائی	جو ستر شخص جو نال موسے دے لین توریت سدھائی
اوہناں سنی کلام الٰہی اپنی قوم اندر فر آئے	جو نکر سنی توریں پہنچائی سچیاں سچ الائے
تے بعضیاں جھوٹ رلایا آکھیا بھوں رب فرمایا	جو کر سکو تا کر دیجے نہیں تاں نہ ایہ لفظ ودھایا

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ

تے جد ملدے ہیں اوہناں نوں جہیڑے ایمان لیائے کہندے ہیں ایمان آندا اساں تے جد اکلے ہوندے ہیں بعضے اوہناں دے طرف بعضیاں دے

وچوں ملاقات کنند باموسناں گویند ایمان آوردہ ایم وچوں تنہا میشوند بعض ازایشاں سوی بعض

تے جد اوہ ملدے مسلماناں نوں کہن ایمان اسیں لیائے | تے جد اوہ اکلے ہو کر کے وچ دوجے نوں گلیں آئے

قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِندَ

کہندے ہیں بات کردے ہو اوہناں نوں نال اس چیز دے جو کھولی اللہ نے اوپر تساڈے تاں جو جھگڑا کرن نال اس دے ساہیں

گویند آیا خبر میدہید ایشاں را بانچہ کشادہ است خدا بر شما تا مناظرہ کنند با شما بآں دلیل نزد

رَبِّكُمْ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

رب تساڈے دے فر کیوں نہیں سمجھدے

پروردگار شما آیا باور نمے دارید

آکھن خبر کیوں دیہو اوہناں نوں جو تساں رب بتایا	تا باہر خدا اس باتوں جھگڑن کہن تساں عقل نہ آیا
بعض یہود منافق گلاں دسدے اہل سلاماں	جو صفت محمد وچ توریت سناون سچ عواماں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھی خبراں ہور بتاون سچ وچہ توریت جو آیا
جو اہل اسلام تساں نوں کہسن تساں اقرار جو کیتا
معالم وچہ مجاہد کنوں جو حضرت کہیا یہوداں
جو آپے تساں محمد نوں ایہ خبر عذاب سنائی

جاں سردار انہوں ملن اوہ کرن ملامت پنیاں بہایا
جو نبی محمد سچا فر کیوں آسدا راہ نہ لیتا
ای بھایو باندراں سوراں تو کہیا انہاں مردلاں
نہیں تا اوہ کد جانے باندر سور اساڈی بھائی

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

بھلا نہیں جاندے اوہ جو اللہ جاندا ہے جو کجھ چھپاندے ہیں تے جو کجھ ظاہر کردے ہیں

آیا نمی دانند یہوداں کہ خدا مے داند آنچہ پنہاں مے کنند و آنچہ آشکارا مے نمایند

بھلا ایہ نہ جانن جو رب جانے پنہاں تے آشکارا
جو ظاہر کہسن تساں نوں یا کجھ آپس وچہ اسرارا

وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

تے انہاں وچوں کجھ ان پڑھ ہیں نہیں جاندے کتاب نوں مگر آرزوواں تے نہیں اوہ مگر ظن کردے ہیں

وبعضے از ایشاں ناخواندگانند نمیدانند کتاب را مگر آرزو ہای باطلہ و نیستند مگر گمان مے کنند

تے بعض انہاں وچیں ان پڑھ کجھ نہ رکھن علم کتابوں
امی اوہ جو کجھ نہ پڑھیا جیونکر ماں تس جایا
یعنی لکھیا نا پڑھ جانن یاد انہاں کجھ پڑھیا
قتادہ ہور مجاہد کہن امانی باطل باتاں
جو علم والیاں انہاں نوں دلتیں گھڑ گھڑ کڈھ بتایاں
جویں کہن یہوداں بانہ وڑسی جنت اندر کوئی

مگراں کجھ بے اصلاں باتاں جانن ظن خرابوں
امانی جمع امنیہ لغوی پڑھنا دلوں بنایا
یا لکھیا بھی پڑھ سکن اپر معنیاں علم نہ بھریا
یک کہن امانی جھوٹ بناون باتاں جو بدذاتاں
فر نسبت طرف اللہ دی کیتی تاں وچہ ہولا ہے
بھی آکھن اگ نہ ساڑسی مگراں تھوڑی رت ہوئی

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ

پس عذاب ہے واسطے انہاں دے جو لکھدے ہیں کتاب نال ہتھاں اپنیاں دے فر کہندے ہیں

پس وائے آں کسانرا کہ مینویسند کتاب را بدستہائے خود باز می گویند

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ

جو ایہ پاس اللہ دے تھیں ہے　تا ایں نال بدلے اسدے دے　لے تھوڑا

این نوشتہ از نزدیک خدا ست　تا بستانند عوض آن　بہائے اندک را

پس ویل تہناں جو لکھن لکھنا اپنے نال ہتھاں دے　فر کہن ایہ پاس خدا دیوں تاکہ تھوڑے مال وٹاندے

ویل افسوس دا کلمہ اسنوں کہن جو پیا ہلاکی　فارس ولے وائے کہن اتے ہندی ہوے تباہی

ابن عباسوں سخت عذاب کہن اک آکھن دی　جو جنگل وچ جہنم دے تس گرمی حد زیادی

جو دنیا دے کل پہاڑ جے اس وچ ڈالے جاون　اوہ ساری گل کر پانی ہوون سند حدیث لیاون

باسناد لیا یا بغوی سرور خود فرماوے　جو ویل جہنم دے وچ وادی کافر سٹیا جاوے

چالی سال ہیٹھاں جاوے تھلے پہنچ نا ہیں　اوہ ویل نصیب تہناں جو لکھدے ہتھیں کوڑ کلامیں

علما یہود ڈرے جد سرور وچ مدینے آئے　جو عزت شرف تہناں سرداری وچ عامی گوائے

تا حیلہ کوشش کیتی کوئی یہود ایمان نہ لیاون　جو صفت نبی توریت اندر سب لگے اوہ بدلاون

جو سو مناسب ہوندی بھی کجھ لیاں اکھیں قد سیانہ　انہاں لمباں بہت نبی گورا اکھندے ہور دل لکھی شیطانا

جو جا بجا اکھین صفت نبی دی جیہڑا ختم نبیاں　تا آپ جو لکھی صفت وچ جا لے دسن اوہ سنیہاں

جاہل وکھن صفت دجالے سرور وچ نہ پاون　اوہ پھیلے جاہل انہاں بھلا دسر ورنوں جھٹلاون

فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيْهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ۝

پس ویل ہے واسطے انہاں دے اس چیز تھیں جو لکھیا ہتھاں انہاں دیاں نے تے ویل ہے واسطے انہاں دے اس تھیں جو کماندے ہیں

پس وائے ایشاں را بسبب آنچہ نوشت دستہائے ایشاں و وائے ایشاں را بسبب آنچہ پیشہ گرفتند

پس ہے افسوس تہناں ستھیں جو لکھیا ہتھ انہاں دے　تے ہے افسوس تہناں ستھیں جو صندا کسب کمادے

وَقَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً ؕ قُلْ اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا

تے کہیا انہاں ہرگز نہ لگسی ساڈوں اگ مگر دینہ گنے ہوئے توں کہہ بھلا پکڑیا تساں پاس اللہ دے عہد

وگفتند ہرگز نہ خواہد رسید بما آتش مگر روزہائے شمردہ بگو آیا گرفتید　از نزد خدا پیمانے

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے کہن اساں اگ نہ لگے مگراں گنویں کجھ دہاڑے | کہہ بھلا لکھ لیا پاس خدا دے انسان قول اقرار ساڈے

فَلَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهٗٓ اَمْ تَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

فیر ہرگز خلاف نہ کریگا اللہ عہد اپنے نوں یا کہندے ہو اوپر اللہ دے اوہ چیز جو نہیں جاندے تسیں

پس ہرگز خلاف نہ کند خدا پیمان خود را یا مے گوئید بر خدا آنچہ نمے دانید

تاموں خلاف نہ کرسی اللہ اپنا عہد کدا ہیں
اوہ گنویں دینہ ہک ست کہن ہک چالی روز بتاون
جو کہن یہودی مدت دنیا ست ہزار ورہیاں دی
تاں روزاں بعد خلاصی فیر عذاب نہ کوئی
جو چالی دینہ اساں ڈٹھیاں کیتی پوجا وچھے والی
ایہہ سب امانی باطل اونہاں رد خدا فرمائے

یا آکھو اوپر اللہ دے اوہ کجھ جو تسیں جانو ناہیں
معالم وچہ جو ابن عباس مجاہد ایہہ فرماون
ہر ہک ہزار دی دے بدلے ہک دن دوزخ وچہ ہاندی
قتادہ ہور عطا کہن دینہ چالی مدت ہوئی
قسم کیتی رب دوزخ دے وچہ دکھاون چالی
بلیٰ من کسب جو آیت اگلی سچ سچ بتائی

بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَّاَحَاطَتْ بِهٖ خَطِيْٓـَٔتُهٗ فَاُولٰٓئِكَ

کیوں نہیں جس نے کمائی برائی تے گھیر لیا اوسنوں گناہ اوسدے نے پس اوہ لوک

آرے ہر کہ کرد کار بد و در گرفت اورا گناہ او پس ایں گروہ

اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

صاحب دوزخ دے ایں اوہ وچہ اوسدے ہمیشہ رہن والے ہیں

باشندگاہ دوزخ اند ایشاں در انجا جاوید مانند

آہو جس نے برا کیتا اتے گھیریا اوسنوں پاپی
سیئہ کولوں شرک مراد معالم وچہ عباسی

پس اوہ لوک آتش وچہ اتھے رہن ہمیش سدائی
احاطہ چار چو فیروں گھیر لیا تاں تیک جو جاسی

جس مردیاں تیک کیتی توبہ شرک ہمیش کمایا
اوہ دوزخ وچہ ہمیشہ سڑسی پورا بدلہ پایا

... ۱۲ ترجمان القرآن ... البیان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تے جو لوک ایمان لیائے تے عمل کیتے نیک اوہ لوک صاحب بہشت دے ہیں اوہ وچ اس دے ہمیشہ رہن والے ہین

وکسانیکہ ایمان آوردند وکردند کارہای نیک ایشانند باشندگان بہشت ایشان در آنجا جاوید باشند

تے جیہڑے لوک ایمان لیائے عمل بھی نیک کمائے	اوہ صاحب جنت سو جیہڑا اکم رہسن ورجو پائے

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

تے جد پکڑیا اساں عہد پکا بیٹیاں یعقوب دیاں دا جو نا پوجو مگر اللہ نوں تے نال ماپیو دے بھلیائی

وچوں گرفتیم پیمان فرزندان اسرائیل کہ پرستش مکنید مگر خدا را و بہ پدر ومادر نیکوئی کنید

تے جد اساں پکڑیا قول اقرار جو فرزنداں اسرائی	نہ پوجا کرسو باجہ اللہ دے ماپیو نال بھلیائی

وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

تے نال خویشاوندانے تے نال یتیماں دے تے مسکیناں دے تے کہو واسطے لوکاں دے نیک گلاں

وبہ خداوندان قرابت ویتیمان ودرویشان وبگوئید مردمان را سخن نیکو

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ط

قائم کرو نماز تے دیوو زکوٰۃ

قائم دارید نماز را وبدہید زکوۃ را

تے خویشاں تے یتیماں تے مسکیناں نال بھلیائی
میثاق معنے ڈاڈھا عہد جو وچ توریت کیا یا
بھی نبی شفقت مہر محبت ماپیو نال ضروری
صفت محمد والی جیکوئی اکھے سچ بتاؤ
ایہہ مفسر کہن تے بعضے کہن جو بہر بھلیائی

تے لوکو لوکاں جیکا ٹھیک نماز زکوۃ ادائی
تے ماپیو نال احسان بھلیائی اکھیا من آیا
تے بولن جیکا لوکاں دے سن سچی بات جو لوڑی
بھی دنش کرکے خوب کہو سب حق نموں چھپاؤ
تے بریوں ورجن بعضے کہن جو مٹھا سخن ایہائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ

فر سنہ پھیر لیا تساں مگراں تھوڑی تساں تھیں تے تسیں منہ موڑنے والے ہو

پس باز گشتید مگر اندکے　ازشما　وشما روئے　گردانندہ اید

فر تسیں فر گئے اس عہدوں سبھ مگر قلیل تساں تھیں	تے روگرداں ہوئے تسیں عہدوں جھوٹے ہو اساتھیں

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن

تے جد بکڑیا اساں عہد تساڈا جو نہ وہٹو خوناں اپنیانوں تے نہ کڈھ لوتساں اپنیاں نوں گھراں اپنیاں تھیں

وچوں گرفتیم پیماں شمارا کہ مریزید خونہای یکدیگر راو بیروں مکنید قوم خودرا　ازخانہاے خود

تے جد اساں پکڑیا عہد تساڈا نا اپنے خون وہاؤ	نا کڈوی نوں گھراں نہاندیا نوں جو رکڈھاؤ
یعنے ناحق خون نہ وہٹو اپنے دینی بھایاں	یا غیراں خون نہ وہٹو فر اوہ کرسن ویر اڑیاں
اوہ خون تساڈے وٹن جن تساں اینہ خون وہائی	تے گھروں کڈھن یک قول جو نادکھ دیو کہیں بھائی

ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ۝ ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ

فر اقرار کیتا تساں تے تسیں گواہی دیندے ہو فر تسیں اوہ لوک ہو جو مار گھالدے ہو جاناں اپنیانوں

پس اقرار کردید وشما گواہ ہستید باز شما اے گروہ مے کشتید جانہاے خودرا یعنے قوم خودرا

فر تسیں خود اقرار کرواتے دیندی عہد گواہی	فر تسیں اوہ جو قتل کرو خود جاناں اپنیاں واہی

وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنكُم مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

تے باہر کڈھدیہو اک ٹولے نوں گھراں انہاندیاں تھیں مدد گر دیہو اوپر انہاندی نال گناہ اتے ظلم دے

وبیروں مےکنید گروہے را از قوم خود از خانہای ایشاں مدد مےکنید یکدیگر را بر ستم ایشاں بگناہ وتعدی

تے باہر کرو گروہ اپنا اک گھراں تہاندیاں وچوں	
تا کر کاں اپر تہاندے کرکے ظلم گناہوں بیچوں	

www.KitaboSunnat.com

وَاِنْ يَّاْتُوْكُمْ اُسٰرٰى تُفٰدُوْهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ ؕ

تے جیکر آون تساں نوں قید ہوکے فدیہ دیندے ہو حالانکہ اوہ حرام کیتا گیا اوہ تساں اُتے کڈھنا انہاندا

واگر بیایند بشما اسیر شدہ فدیہ میدہید بعوض ایشاں وحالانکہ حرام است بر شما بیروں کردن ایشاں

جے آون اوہ تساں نوں قیدی فدیہ بھر چھڑاؤ | تے اوہ حرام تساں تے تہاں کڈھن ظلم کماؤ

اَفَتُؤْمِنُوْنَ بِبَعْضِ الْكِتٰبِ وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضٍ ۚ

بھلا فر ایمان لیاوندے ہو نال اک ٹکڑے کتاب دیدے تے کافر ہوندے ہو نال اک ٹکڑے دے

آیا ایمان مے آرید　بہ پارہ از کتاب　وکافر میشوید بہ پارہ

کیا تساں نی بعض کتاب تے بعضیوں منکر سارے
جو قتل کرو ہک دوجے نوں نا تہاں گھروں کڈھاو
اوس تے خزرج وچ مدینے دو دوہیں قبیلے بھارے
بنی قریظہ بنی نضیر قبیلے دو دوہیں یہوداں
تے خزرج نال نضیر ملکیا رل قسماں نہاں چایاں
جو غالب آون دوجیاں تے تہاں ستیاں چا اجاڑ
تے جو کوئی دوہاں قبیلیاں نوں چوں ہووے قید کتھائیں
اوہ بھائیوں قیدی دشمن سے چھڑکاون عاروں فر دی
آکھن جو اینویں حکم اساں نوں فدیہ رب فرمایا
تا آکھن یار ذلیل جو ہوندے شرم اساں نوں آوی
جو جنگ کرن گھروں نکالن ظلم نہ کہ حمایت

بغوی کہے جو عہد لیا رب وچ توریت پیاری
نہ مرد غلام جو اسرائیلی دے کرل چھڑاؤ
انہاں آپسو وچ فساد ہمیشہ لڑدی کردی کارے
اوس قریظہ ہلی قسماں رل چایاں مرد وداں
ایہ چار قبیلے ہک دوے سنگ کردی خت لڑائیاں
انہاں گھروں نکال ویران کرن گھر ڈھاہن جس طلبی ساڑ
تا ساری رل مال بھرن چھڑکاون قیدی تائیں
جو پچھن لوک جو دشمن وار ل فدیہ کیوں تسیں بھر دے
فر پچھن کیوں تہاں ساتھ لڑو حدا یا ساتھ بنایا
جو نہ کیا ندا عہد لیا رب بغوی ایہ فرمادی
بھی فدیہ دیون اوہ ترسے چھوڑ کے فدیہ کرن حمایت

فَمَا جَزَاۗءُ مَنْ يَّفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ

پس کیا ہے سزا اس شخص دی جو کرے ایہ کم تساں وچوں نہیں مگر خواری وچ حیاتی دنیا دے

پس چیست سزائے آنکس کہ بکنداین کار　از شما　بجز خواری　در زندگانی　دنیا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّوْنَ اِلٰٓى اَشَدِّ الْعَذَابِ

تے دن قیامت دے موڑے جاون گے طرف سخت عذاب دی

در روز قیامت گردانیده شوند بسوے سخت ترین عذاب

پس کیا سزا اس شخص جو ایہ کم کردا مگر خواری	وچہ زندگانی دنیا اتے حشر دنہ سخت عذاب دو بار
اوہ بنی قریظہ دنیا اندر قید قتل رسوائی	اتے بنی نضیر نکالے وطنوں شام رہائش پائی

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ

تے نہیں اللہ غافل اس چیز تھیں جو تسیں کردے ہو ایہ لوک اوہ ہیں جو خریدی انہاں حیاتی دنیا دی نال آخرت دے

و نیست خدا بیخبر از آنچہ میکنید وایشاں آنہا اند کہ خرید کردند زندگانی دنیا را بعوض آخرت

تے نہیں اللہ بیخبر تسیں جو تسیں اعمال کماندے	ایہ لوک خرید حیاتی دنیا آخر نال وٹاندے

فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ

پس ہولا نہ کیتا جاوے گا انہاں تھیں عذاب تے نہ اوہ یاری دتے جاونگے

پس سبک نہ کردہ شود از ایشاں عذاب و نہ ایشاں یاری دادہ شوند

پس ہولا نہ کیتا جاسی انہاں عذاب ایہ	تے نا اوہ یاری دتے جاسن یار تہناں کوئی نا ہیں

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهٖ بِالرُّسُلِ

تے تحقیق دتی اساں موسی نوں کتاب اتے بھیجیا اساں پچھے اس دے رسولاں نوں

البتہ دادیم موسی را کتاب و از پے آوردیم بعد از وے پیغمبراں را

تے تحقیق دتی اساں موسی نوں توریت کتاب کاباری	تے بھیجے پچھے ستھیں بہت پیغمبر وارو واری

وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنٰتِ وَاَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ الْقُدُسِ

تے دتے اساں عیسے بیٹے مریم دینوں معجزے ظاہر تے قوت دتی اساں اسنوں نال روح پاک دے

و دادیم عیسی پسر مریم را نشانہای روشن و قوت دادیم اورا بروح پاک یعنی جبرائیل ع

www.KitaboSunnat.com

اساں دتے عیسیٰ مریم دینوں معجزے روشن ظاہر
اوہ معجزے آل عمران تے سورت مائدہ وچ تمامی
روح قدس ہک آکھن روح جو عیسیٰ وچ سے وچہ پایا
جو نا اوہ لشت پواندی اندر لوکاں وانگوں آیا
اوہ کن فیکون نوں پیدا کیتا قدرت رب کمائی
جویں بیت اللہ کعبے دا نام جو رب دا گھر تعظیما
تے اکثر کہن جو نام ایہی ایہ جبرائیل فرشتے
تے قوت دیوں معنے جو نت فرد الست ہمراہی
سعید تے ابن عباس کہن رب اعظم اسم سکھایا
ہک آکھن روح القدس مراد انجیل کتاب الٰہی

تے قوت دتی اسنوں روح قدس دے نال جو ظاہر
ہک کہن انجیل مراد ایہا ای جینات الغامی
قدس طہارت پاکی معنے اسنوں تد فرمایا
رحیض والیاں رحماں وچہ اسنوں لوہو حیض کو لایا
ہک آکھن قدس صفت اللہ دی اضافت تشریف لئی
جیہی ناقۃ اللہ صالح دی ڈاچی نسبت رب کرمہا
یا روح اس نا تے قدس طہارت عیسیٰ پاک تھے
اوہ جتول جا وے نال فرشتے تابع حکم الٰہی
جس تھیں مردی زندہ کردا روح القدس اوہ آیا
جویں روح قرآن محمد نوں انجیل عیسیٰ لول آئی

أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ

بھلا فیر سرداری جد آیا تسانوں کوئی پیغمبر نال اس چیز دے جو ناچاہن نفس تساڈے تکبر کیتا تساں

آیا ہرگاہ کہ آورد بشما پیغمبرے   آنچہ دوست ندارند نفسہای شما   سرکشی کردید

فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ

فر اک فرقے پیغمبراں دینوں جھوٹھایا تساں نے ہک فرقے نوں قتل کردیسا ہو ہلیں کہ ہیرا نسبت بدروغ کردید

بھلا سرداری جو نبی لیاون جو کجھ تساں نہ بھاوے   نا کر و ہنکار جھٹا وہکناں قتل کناہاں ہٹاوے

جویں عیسیٰ ہور محمد رسل جھوٹھے تساں ٹھہرائے   تے زکریا یحییٰ شعیا ہور بہتیرے مار و نجائے

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ

تے کہیا انہاں دل ساڈے وچہ غلاف دے ہیں بلکہ لعنت کیتی ہے انہاں نوں اللہ نے نال کفر انہاں دے پس تھوڑی ہی ایمان لیاندے ہیں

وگفتند یہوداں کہ دلہای ما در پردہ آند بلکہ لعنت کردہ ایشاں را خدا بسبب کفر ایشاں پس اندکے ایمان آرند

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے کہن جو دل ساڈے وچہ پڑدیاں بلکہ لعن رب ڈالی
غلف جمع اغلف دی او جو پردیاں وچہ لپیٹی
تے غلف جمع غلاف قرارت ابن عباس ایہا ئی
اوہ جو گل سنن سو یاد رکھن سب جیں گل کجھ بھلیائی

ایہ شامت کفر تہناں فر تھوڑے مومن ہوون حالی
نہ سنن نہ سمجھن کہیا کسے دا وچہ غلاف لپیٹی
یعنے بھانڈے علماں کارن ایہ دل ساڈے بھائی
ایہ تیری بات نہ سنن نہ سمجھن اس وچہ خیر نہ کائی

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتٰبٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ

تے جد آئی انہاں نوں کتاب پاس اللہ دے تحقیق سچا کرنے والی واسطے اس چیز دے جو نال انہاں دے ہے

وہر گاہ کہ آمد بایشاں کتابے　از نزدیک خدا یعنی قرآن باور کنندہ آنچہ با ایشان ست

تے جد آئی انہاں اللہ پاسوں ایہہ کتاب قرآنی
سچا کرنے والی سنوں جو انہاں نال حقانی

وَكَانُوْا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُوْنَ عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

تے آہے اگے اس تحقیق فتح منگدے　اوپر انہاں دے جو کافر ہوئے

و بودند پیش ازان طلب فتح مے کردند بر کافراں یعنے بحرمت قرآن و محمد فتح بر کافراں میخواستند

تے آہے اگے ایتھوں یہودی طلب فتح دی کردے
جو یارب وہ اساں فتح انہاں پر حرمت اس نبی دی
تا فتح انہانوں ملدی وچہ معالم لکھ دسیا یا
اوہ سچا کرسی ساڈوں سبھا ہیں اسدے نال ملائیں

ایہ انہاں جو کافر ہوئے جد تہناں تھیں ڈردے
جو وچہ زمانے آخر جبدی صفت توریت پڑھیندے
تے اہل شرک نوں کہن یہودی وقت نبی دا آیا
تا عاد ثمود داں وانگ تساں نوں مارنا بود کراہیں

فَلَمَّا جَآءَهُمْ مَّا عَرَفُوْا كَفَرُوْا بِهٖ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ

فر جد آیا انہانوں اوہ جو پچھا ناسی انہاں تا کفر کیتا نال اسدے پس لعنت خدا دی اوپر کافراں دے

پس ہر گاہ آمد بایشاں آنچہ میدانستند کافر شدند بآں پس لعنت خداست بر کافراں

پھر جد آیا انہاں پاس جو جاناسی بد کاراں
آکھیا انہاں نوں جو اوہ ہوسی اسرائیلی

کافر ہوئے اس نال سو لعنت ربدی اپر کفاراں
فر حسدوں کفر انکار کیتا جد پایا اسمٰعیلی

www.KitaboSunnat.com

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَّكْفُرُوْا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ

بری چیز ہے جو وچ وٹا کیتو نے نال اس دے جاناں اپنیاں نوں ایہہ جو کافر ہوون نال اس چیز دے جو اتاری اللہ نے

بد چیزے ست آنچہ خریدند و فروختند بآں نفسہای خود را کہ کافر شوند بآنچہ فرود آورد خدا یعنے قرآن

ہے برا جو وچیاں انہاں ہتھ اس دے اپنیاں جاناں
ایہو کفر کرن اس نال جو بھیجیا رب جہاناں
اشتروا دا معنے کفر وہاجیا کارن جاناں
ہک کہن جو وچیاں جاناں عوض کفر ہے فرماناں

بَغْيًا اَنْ يُّنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ

واسطے بدخواہی دے اس تھیں جو اتارے اللہ فضل اپنے تھیں اوپر جس دے چاہے بندیاں اپنیاں تھیں

بسبب حسد بر آنکہ فرود آورد خدا از فضل خویش بر ہر کہ خواہد از بندگان خود

کارن حسد جو بھیجیا اللہ اپنے فضل کرم تھیں
اور جس دی چاہے اپنے بندیاں کنوں رحم تھیں
بغیا معنے حسد وں ظلم فساد وں جو بدخواہی
دھیہ اصل بغی دا معنے طلب جو حاسد طلبیا ہی
حاسد چاہے رہا ہی نعمت بندیاں کنوں وگجاوے
نہ حسد جیہا کوئی مرض جو حاسد سڑ داہی مر جاوے

فَبَآءُوْ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ ۭ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ

فر ٹرے اوہ نال غضب دے اوپر غضب دے تے کافراں دے واسطے ہے عذاب خوار کرنے والا

پس باز گشتند بخشمے بالائے خشمے و برائے کافران ست عذابے خوار کنندہ

فر ٹرے اوہ غضب الٰہی اوپر غضب دوبارے
تے اہل کفر نوں دنیا آخر وچ عذاب خواری
پہلا غضب جو عمل توریت نہ کیتا ضائع چھوڑی
دوجا کفر محمد ہور قرآنوں بیڑی بوڑی
ہک کہن پہلا کفر جو عیسے ہور انجیل نہ منی
ہک کہن جو پوجا وچھے پہلا ویکھ معالم ہی

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا نُؤْمِنُ بِمَآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا

جد کہیا گیا انہاں نوں جو ایمان لیاؤ نال اس چیز دے جو اتاری اللہ نے کہیا انہاں ایمان لیاوندے ہاں نال اس چیز دے جو اتاری گئی

و چوں گفتہ شود ایشاں را کہ ایمان آرید بآنچہ فرود آورد خدا گویند ایمان می آریم بآنچہ فرود آوردہ شد بر ما

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جاں کھیا گیا انہاں نوں مؤں جو کجھ آتا رب اے　　آکھیا انہاں جو بنیاں اساں جو بھیجیا اہ پیار کے

وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ

تے کافر ہوندے ہیں نال اس چیز دے جو سوا اس دے ہے تے اوہ سچ ہے سچا کرنیوالا اس چیز دا جو نال انہاں دے ہے

وکافر میشوند بانچہ بجز آنست وحالانکہ او راست است باور کنندہ آنچہ با ایشان است

تے کفر کرن اس نال جو رب آتاریا اس دے باجوں　　تے ہے اوہ سچ تے سچا کردا جو انہاں نال عطا ہویا

قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنبِيَاءَ اللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

کہہ فر کس واسطے قتل کردے آہے تسیں پیغمبراں اللہ دیاں نوں اگے اس تھیں جیکر آہے تسیں مومن

بگو پس چرا قتل میکردید پیغمبران خدا را　　پیش ازیں　　اگر بودید مومناں

کہہ فر قتل کیوں کردے تسیں پیغمبر رب دے پیارے　　اس تھیں اگے جیکر آہے مومن تسیں تھیارے
یعنے عمل ایمان تساڈا نال تورات نہ کوئی　　جے مومن ہوندے نبیاں دے حق نوبت قتل کیوں ہوئی

وَلَقَدْ جَاءَكُم مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ

تے البتہ تحقیق آیا تساڈے کول موسیٰ نال سچیاں نشانیاں دے فر پکڑیا تساں وچھا پچھے اس تھیں تے تسیں ظالم آہے

والبتہ آمد بشما موسیٰ بہ نشانہاء روشن پس گرفتند گوسالہ را خدا پس ازوی و شما ظالم بودید

تے ٹھیک لیایا موسیٰ صاف دلیلاں پاس تمہارے　　فر تساں پکڑیا وچھا پچھوں ظالم تسیں تھیارے

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا

تے جد پکڑیا اساں عہد تساڈا تے اٹھایا اساں اوپر تساڈے طور نوں پکڑو جو کجھ دتا اساں تساں نوں نال قوت دے تے سنو

وچوں گرفتیم پیمان شمارا و برداشتیم بالای شما طور را بگیرید آنچہ دادیم شمارا بقوت و بشنوید

تے جد اساں پکڑیا عہد تساڈا اوپر طور اٹھایا
پکڑو جو اساں دتا محکم اسے سنو جو فرمایا

www.KitaboSunnat.com

قَالُوْا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاُشْرِبُوْا فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ

کہیا انہاں سنیاں اساں تے بیفرمانی کیتی اساں تے پلا یا گیا وچ دلاں انہاں دے یا تدی وچھا نال کفر انہاں دے

گفتند شنیدیم و نافرمانی کردیم و در خورد کردہ شد در دلہای ایشاں دوستی گوسالہ را بسبب کفر ایشاں

آکھیا انہاں جو سنیاں اساں تے کیتی بیفرمانی
یعنے سنیاں کہن باتوں دلو چہ نیت کھوٹی
تے رلیا دلاں وچہ تہاں وچہ پیار وچھے دا کفر نشانی
توڑی مونہوں قبولیا آکھن ظاہر آوے الٹی

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيْمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ

کہہ بری ہے اوہ چیز جو امر کردا ہے تساں نوں نال اسدے ایمان تساڈا جیکر ہوستیں مومن

بگو بد چیزے ست آنچہ میفرماید شمارا آں ایمان شما اگر ہستید مومناں

کہہ بری اوہ چیز جو امر کرے اس نال ایمان تسانوں
یعنے کہو جو سنیاں اساں جو نازل اپر ساڈے
جے نال توریت ایمان ہوندا کیوں پوجو غیر الٰہی
اوہ وچھا موسی ساڑیا اسدی سواہ وچہ نہر لوڑائی
جس دی دل کجہ پیار وچھے دا اثر مونہاں پر آیا
جیکر ہوستیں مومن جیونکر آکھو آپ زبانوں
فر وچھیا پوجن کیوں دل چاہے کوڑی قول تساڈے
اثر یہ معنی خلط ہویا رنگ جیا سرخ سیاہی
فر حکم کیتا تہاں پانی پیون اس نہر تھیں بھائی
سو کے رنگ نشان محبت وچہ معالم پایا

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِّنْ

کہہ جیکر ہے واسطے تساڈے گھر آخرت دا پاس اللہ دے نرول سوا

بگو اگر ہست براے شما سراے آخرت نزدیک خدا تعالیٰ خالص بجز

دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

لوکاں دے بس خواہش کرو موت دی جیکر ہوستیں سچے

مرداں دیگر پس آرزو کنید مرگ را اگر ہستید راست گویاں

کہہ جے خاص تساڈا ہے جگ اگلا پاس خدا دی
بن لوکاں فر موت منگو ستیں جیکر سچ ارادی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

کہن یہود نہ جنت وڑسی باجھ یہوداں کوئی	رب حکم نبی نوں کیتا کہہ فر موت منگو آرزو لی
جو جنتوں پک بہشت بلند اکوہن آرام اس آدی	موتوں باہجھ نہ جنت ملدا مرے تا جنت جاوے
نبی کہیا اوہ موت جو منگدے ترت یہودی مردے	زمین تے ہک رہندا ابن عباس روایت کردے

وَلَنْ يَّتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِالظّٰلِمِيْنَ

تے ہرگز نہ چاہنگے سنوں ہمیشہ نال سبب اسچیز دی جو اگے بھیجیا ہے ہتھاں اہناں دیاں نے تے اللہ جاننے والا ہے ظالماں نوں

وہرگز آرزو نکنند مرگ را ہیچگاہ بسبب آنچہ پیش فرستاد دستہای ایشاں وخدا داناست بہ ظالماں

تے ہرگز کدی نہ موت منگن اوہ یاروں بد اعمالاں	تے اللہ جانے ظالماں نوں سب ظاہر باطن حالاں
بما قدمت ایدیھم جو کر ہتھیں اگے گھلے	اوہ کیونکر چاہن موت جو جان دعوی کوڑ کولے
اکثر بد اعمال جو حاصل ہوون نال ہتھاں دے	تاہیں نسبت ہتھاں بھاویں ہوون ہو لنگاندی

وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا

تے البتہ پاوینگا توں حرص بہت کرن لے آدمیاں دی اوپر زندگی دے تے اہناں لوکاں تھیں جو شرک کیتا اہناں

والبتہ بیابی ایشاں را احریص ترین مرداں بر زندگانی و از آناں کسانیکہ شرک کردند

تے ٹھیک یہودیاں پاوینگا وہ حرصی سب لوکاں تھیں	اوپر جیوندے رہنے تے حرصی وہ بھی شرک والیاں تھیں
شرکاں والیاں کنوں مراد مجوسی لغوی لیاوے	اہناں آکھو جہ تحیت تیں ہزار سال جیواوی

يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهٖ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُّعَمَّرَ

چاہندا ہے ہر اک اہناں دا جو عمر دتا جاوے ہزار برس تے نہیں او چھڑاونوالا اسنوں عذاب تھیں جو عمر دتا جاوے

دوست میدارد ہر یکے از ایشاں کاش عمر دادہ شود ہزار سال و نیست آن رہانندہ وے از عذاب کہ عمر دادہ شود

چاہے ہک اوہناں دا عمر جے سال ہزاراں پاوے	تے نہیں چھڑاوے کر اوس عذابوں عمر جو دتا جاوی

وَاللّٰهُ بَصِيْرٌ بِمَا يَعْمَلُوْنَ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيْلَ

تے اللہ ویکھن والا ہے نال اسچیز دے جو کردے ہیں کہہ جو کوئی دشمن ہویا واسطے جبریل دے

وخدا بیناست بآنچہ ایشاں مے کنند بگو ہر کہ باشد دشمن برائے جبریل چہ ضرر میدہد

www.KitaboSunnat.com

تے اللہ دیکھن والا کرن جو نیک یا برے شہر شتے
فانہ عدو للہ ایہہ وچہ عباسی لیایا
تے شاہ ولی اللہ لکھیا اوہ کی کرن زبان کسیدا
عبد اللہ بیٹا سوریا دا ایک عالم وڈا یہودی
جو وحی آسمانوں کون فرشتہ تیری طرف لیاوے
اوہ میکائیل جے ہوندا تا ہسیں مومن ہوندی ساری
کچی واری اس نال اساڈی وڈا ویر کمایا
جو اللہ خبر وحی تھیں دتی نبی اساڈے تائیں
تے وقت دا ایتہ بھی دتا جاں پھر ویلا اسدا آیا
وچہ بابل شہر بلیا وچ بسنوں لڑکا عاجز پایا
فر وڈا ہویا بخت اتے قوت شاہی پائی
اسدن تھیں فر جبرائیل نوں دشمن اساں پچھاتا
قتادہ عکرمہ سدی کہن جو زمیں عمر دی آہی
درس یہوداں راہ وچہ آوے سندا وچ نہاں تھیں
جو آون ہور اساں دکھ دیون تم دکھ دیندا ناہیں
تے نالے شک ہیں دین بابت تد کراں سوال التائیں
انہاں پچھیا کون فرشتہ پاس محمد وحی لیاوے
اوہ ساڈا بھیت محمد نوں لکھ دسدا سدا خبری
تے میکائیل جاں آوے لیاوے خیر سوکال عطائیں
تے نبی محمد نوں نا جانوں انہاں کیہا جو آہو
آکھے میکائیل خدا دی کھبے دوجا سجے داون
عمر کیہا جو یکہا دشمن دوجے دشمن سوئی
فر آیا عمر نبی دے پاس اوہ قصہ سب سنایا

کہہ جو کوئی ہو یا دشمن کارن جبرائیل فرشتے
ہے ایہہ خبر مقدر ٹھیک اوہ دشمن رب دا آیا
سن وچہ معالم ابن عباسوں قصہ جبرئیل دا
ہک دن حضرت تا تکن پچھیوس طلب کری یہودی
حضرت آکھیا جبرائیل اس آکھیا اساں نہ بھاوے
ایہہ جبرائیل اساڈا دشمن کردا وڈے کارے
سب تھیں وڈا بخت نصر دو وقت انہیں کمایا
جو بخت نصر دی ہتھوں بیت مقدس کا ازہر
یکہ سخت جوان اساڈے وچوں اسنوں مارن چایا
پکڑیوس تا اس قتل کرنے پھر جبرائیل چھڈ آیا
بیت مقدس ہٹ اجاڑیوس قتل یہود لڑائی
پاکہن اساں بن وحی لیایا تاہیں دشمن جانا
اتلی طرف مدینیوں اسنوں آوندا ویندا راہی
کہن یہود توں پیارا اسانوں ساریاں اصحاباں تھیں
عمر کہیا سوگند نہ آواں کارن پیار کہداہیں
انبی نبی دی کتبوں پاواں قوت دین ایماناں
عمر کہیا جیدل کہیا انہاں دشمن اساں نہ بھاوے
تے فقط و بائیں حنیف مسخ اساں لا ویروہر داوری
آکھیا عمر کتابوں جانوں جبرائیل دے تائیں
تا جبرائیل تے میکائیل دا رتبہ کیہڑا جتا ہو
اوہ میکائیل ہے جبرائیل دا دشمن کہن ہوانیں
جو انہاں دو باندا دشمن رب دا دشمن شک نکوئی
بنی کہیا ایہہ تیں تھیں اگے آیتاں وحی لیایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تیرے قول موافق اسدایہ آیات اتاری ۔۔۔ عمر کہیا میں دین ہویا فرمحکم رب دی باری

فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

پس تحقیق اس نے اتاریا ہسنوں اپر دل تیرے دے نال حکم اللہ دے سچا کرنیوالا واسطے اسچیز دے جو اگے سیتھی آئی

پس البتہ جبریل فرود آوردہ است قرآن بر دل تو بحکم خدا باور دارندہ آنچہ پیش از وے ست

پس ٹھیک اوہ جبرائیل اتاریا دل تیرے تے میاں ۔۔۔ حکم ربوں قرآن جو سچیا کرے جو پہلی اتاریا

وَهُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ

تے ہدایت تے خوشخبری ہے واسطے ایمان والیاں دے ۔۔۔ و رہنما و مژدہ دہندہ برائے مومنان

تے ہے قرآن ہدایت بھی خوشخبری اہل ایماناں ۔۔۔ اوہ جاناں اہل ایماناں کارن ہئیہ جال ہو جاناں

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَرُسُلِهٖ وَجِبْرِيْلَ وَمِيْكٰلَ فَإِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِّلْكٰفِرِيْنَ

جو کوئی دشمن ہے واسطے اللہ دے تے فرشتیاں اوسدیاں دے تے رسولاں اوسدیاں دے تے جبرائیل تے میکائیل دے پس تحقیق اللہ دشمن ہے

ہر کہ باشد دشمن برائے خدا و فرشتگان وے و پیغمبران وے و جبرائیل و میکائیل پس البتہ خدا دشمن ست برائے کافران

جو دشمن رب یا ملکاں نبیاں جبرائیل میکائیل
ایہ وا بھنے اوہ ہر چار جو ہکدا دشمن ہووے
جبرائیل تے میکائیل بھی وچ ملائک آیا
جبر تے میک سے اسرا معنے بندہ وچ سریانی

پس ٹھیک اہے دشمن تہناں کفاراں دوزخ ڈالی
اللہ سبھناں دشمن سب تھیں منکر ہچویا وی ردوی
ذکر دوہاں دا بعد ملائک جہت تفضیلت پایا
آل ہے ایل اللہ دا ناؤ عبد اللہ معنی جانی

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيٰتٍ بَيِّنٰتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفٰسِقُوْنَ

تے البتہ تحقیق اتاریاں اساں طرف تیری آیتاں واضح تے نہیں کافر ہوندا نال اہناں دے مگر اوہ بدکار لوگ

والبتہ تحقیق فرود آوردیم بسوی تو نشانہائے روشن و کافر نمے شوند بآنہا مگر بدکاران

www.KitaboSunnat.com

تے ٹھیک اتاریاں اساں تیری ول آیتاں واضح ظاہر
اوس حد دریا بیٹے کیہا بنی نوں توں کجھ لیا یا نا ہیں

اے کفر نہ کردی نال اوہناں دی مگر جو حکموں باہر
جو اسنوں اسیں کیہا نا لیتے آیت اتھے نہ لیایں

اَوَكُلَّمَا عٰهَدُوْا عَهْدًا نَّبَذَهٗ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ

بھلا ہر واری جد عہد بدھا انہاں عہد سٹیا اسنوں اک فرقے نی انہاں تیں بلکہ اکثر انہاں دے نہیں ایمان لیاوندے

آیا ہر گاہ بستند پیمانے را بر انداخت آں را گروہے از ایشاں بلکہ بیشتر ایمان نے آرند

بھلا جد ہن عہد ناتوڑے فرقہ اک انہاں تھیں
ابن عباس کہے جد سرور کیہا انہاں مردوداں
جو سب ایمان لیاؤ اسیں منکر ہوئے اقراروں
عطا کیہا اوہ عہد مرا جو سرور نال یہوداں

بلکہ یہودی بہتے نہ اکثر مومن ہوئے دلاں تھیں
جو عہد کیتا رب اسیں کارن ہو چاہوں رحمت یہوداں
تدا ایہہ آیت نازل ہوئی عہد توڑن دے یاروں
جو اہل شرک نوں مدد نہ کر ہو توڑ سٹیا مردوداں

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيْقٌ

تے جد آیا انہاں کول رسول پاس اللہ دی تھیں سچا کرنیوالا واسطے اسیں دے جو نال انہاں دے ہے سٹیا اک فرقے

و ہرگاہ کہ آمد بایشاں پیغمبرے از نزدیک خدا باور دارندہ آنچہ بایشاں ہست بیند اخت گروہے

مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ ۙ كِتٰبَ اللّٰهِ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ

اوہناں تھیں جو دتے گئے کتاب اس کتاب اللہ دے نوں پچھے پٹھاں اپنیاں دے گویا کہ اوہ نہیں جانے

ازاں قوم کہ دادہ شدہ اند کتاب آں کتاب خدا را پس پشت ہائے خود گویا کہ ایشاں نمیدانند

تے جد آیا انہاں پاہن پیغمبر کوئی نزد خداؤں
سٹی اک فرقے نے اہل کتاباں کنوں تراہیں
رسول مراد محمد اتے قرآن کتاب الٰہی

سچا کرنے والا اوہ سے جو تہاں نال عطاؤں
کتاب اللہ دی کنڈاں تے پچھے جن اوہ جانن ناہیں
اک کہن مراد توریت جو پڑھن تے عمل نہ کردے آہی

اوہ دیبا ریشم وچ لپیٹی زیور سونے چاندی
تے عمل نہ کردے اوس پر وچہ عالم نقل تہاندی

رسول جیہڑا حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دا لقب ہے دسے گئی کتاب توریت سی انہاں کتاب اللہ دی نوں پچھے کر دتا ایہناں نے بجھ توریت دے

کنڈاں پچھے سٹیا جو عمل نال اوہدے جیہیا تریا اوہدے پیغمبر علیہ السلام دی گل جو ایہنیاں باہر نال دی سی ہے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

[illegible]

وَاتَّبَعُوْا مَا تَتْلُوا الشَّيٰطِيْنُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ ۚ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٰنُ

تے پچھے لگ یہودی اس چیز دی جو پڑھدے شیطان اوپر بادشاہی سلیمان دے نہیں کفر کیتا سلیمان نے

و پیروی کردند چیزے را کہ میخواندند شیطاناں در سلطنت سلیمان و کافر نشد سلیمان

تے لگے جادو مگر یہود شیطاناں جو سکھلایا
ایہ وچہ عالم قصہ ویکھو جو عہد سلیمان والے
جو اصف بیٹا برخیا دا مقبول صدیق الٰہی
جو جو ایہ جو سکھلایا اصف شاہ سلیمان تائیں
جاں فوت ہویا سلیمان تاں کھیا کڈھیا اوہ شیطاناں
علما اصلی اہناں دے آکھن جا شاہ ساری
جاہل احمق الٹے سب سکھن جادو تائیں
جاہل عام سحر دی تہمت شاہ سلیمان دھردی
اک کہن شیطاں آکھے جو ہر دی پلکاں سن اخباراں
تے سحر کوڑ رلاون اسو چہ کا ہناں آن تباون
سلیماں نبی اوہ سب جو لوکاں لکھیا جمع کرایا
تے آکھیا جو کوئی کہے جو غیبی علم شیطاناں آوے
جاں فوت ہویا سلیمان کجھ جیہڑی عالم واقف آہے
آکھے آکھیا یہوداں نوں پر وساں نشاں خزانہ
اس آکھیا ہیٹھ کرسی ہیٹھوں دوروں کھلاتباوے
اس آکھیا مینوں قتل کرو جے ملے خزانہ ناہیں
شیطاں کھیا سلیماں لیسے تھیں کیتی اوہ بادشاہی

اوہ عہد سلیمان دے سلیمان نہ کفر کمایا
لکھیا سحر شیطاناں تہمت پاکاں دے ہین ہو کالی
اسدے ولوں شیطاناں لکھیا کوڑی سحر تباہی
لکھ کے تلے مصلے اسدے پوریا خبر اس ناہیں
لوکاں تائیں کہیا جو سکھین نبیاں شاہ جہاناں
کہا یہ علم سلیماں لائق شیطاناں ایہ کارے
کتب شریعت نبیاں اہناں دتیاں چھوڑ ارامیں
جد ایہ آیت آئی ظاہر ہوئے کوڑ مکر دے
جو کھلایا براز ہین وچہ [illegible] ن وسن فریاراں
اوہ دکھن لوک تے آکھن جناں غیبی علم ہولاون
وچہ صندوق کھتیا فر اپنی کرسی تلے دبایا
میں سنوں قتل کریساں کافر ناکیتا یاوے
نا آدمی دی پر صورت شیطوں آیا کردا کاہے
جو ساری عمر نہ کھادیاں لکو آہو کھیا نداناں
اہناں آکھیا شیرڈ ہک نہ ڈٹھے جو ڈٹھے سحر جاوے
انہاں پٹیا کڈھیا باہر اوہ کتاب تدا ہیں
آدم جن شیطاں جناں ور بہرشے قابو آہی

فر اوہ ڈگیا شیطاں لوکاں نے جیہ ایہا خبر ہولائی
جو ساحر سی سلیمان یہوداں سکھیا سحر تباہی

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَلٰكِنَّ الشَّيٰطِيْنَ كَفَرُوْا يُعَلِّمُوْنَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَآ اُنْزِلَ

عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ

اتے ایہ شیطان کافر ہوئے سکھاندے ہین لوکاں نوں جادو دتے اوہ چیز جو اتاری گئی اوپر دو فرشتیاں دے وچ شہر بابل دے

ولیکن شیطاناں کافر شدند می آموختند مردماں را جادو و چیزی کہ فرود آوردہ شدہ بود بر دو فرشتہ در شہر

ایہ کفر شیطاناں کیتا لوکاں سحر سکھاون | تے جو کجھ نازل وچ ملکاں پر بابل وچ پڑھاون

هَارُوْتَ وَمَارُوْتَ وَمَا يُعَلِّمٰنِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُوْلَآ

اِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ

ہاروت تے ماروت دے تے نہیں سکھاندے اوہ کسے نوں تاجو کہندے ہیں بہ تحقیق اسیں فتنہ ہاں پس نہ ہو کافر

ہاروت و ماروت نمی آموزند ہیچکس را تا آنکہ گویند جز ایں نیست کہ ما آزمایش ایم پس کافر مشو

ہاروت ماروت دوویں اوہ جادو کسے سکھاون ناہیں | تاجو آکھن ہاں اسیں آزمایش تاں پو کفر کوراہیں

معنی سحر ملمع جھوٹھا نظر بندی ہو خیالوں | اثر سحر دا ٹھیک تاں اسدا کرنا کفر وبالوں

شافعی کہیا جو سحر تخیل ہی ہی فن بھی جان سچاوی | جو سحروں رہی اصلوں ہے اسدا باجاوے

ایہ کار شیطانی لوکاں مابین پہنچی خاص شیطانوں | ہاں لیکن جو سحروں صورت بدلے گدھا بنے انسانوں

نہ ہووی نال حقیقت بدلے وسے بدل خیالوں | پر اثر کری وچہ بدناں حق جیوں ہے صحیح حدیث دبالو

جیویں سخنوں اثر طبیعت سنیاں غصہ تا بھی آوے | اندر مرض بھی نوبت پہنچے سحر بھی ایہو ہیں ہاوے

لیتے انزل معنی الہم یعنے کر الہام بتایا | ابن عباس تے حسن پڑھن ملکین کسر آیا

یعنے دو بادشاہ جو ساحر بابل نے یوچہ رہندے | ایہ بابل ملک عراق اندر ہک زمین کوفے دی کہندے

مشہور قراءت نال زبر ہو یعنے دوویں فرشتے | اسو چہ ایہ اشکال فرشتے ہوندے پاک ہمیشے

اسدی ہکتا ایل کرن جو قصداً نہ سکھلاون | اوہ صفت بیان سحر دی کرکے باطل ہی سمجھاون

تے منع کرن جو سکھے نہ ہر گز سکھیاں ہوسیں کافر
جس بخت بری ناں منے نصیحت یاد سنیاں کر لیندا
ہک ہدر ناویل اصح جو اللہ بندیاں نوں آزماوے
قصے انہاں فرشتیاں نقوی ابن عباس تھوں آئے
آدمیاں دی عمل پلید جو چڑھدے نت آسمانی
انہاں انتہارا اساں پر کیتے زمین خلافت ہوئی
جے دھرتی تساں اتاراں تھیو تسیں بھی ایہا دل
کہیا فرشتیاں ہرگز تیتھوں اساں نہ اوہ کرتوتاں
اوہ سب ملکاں تھیں نیک زیادہ سب تھیں وڈے بچار
تے امر کیتا جو آدمیاں وچ امر بحق کریا سے
اوہ آدمیاں وچ دینہ نوں عمل انصافوں حکم کریندے
فر ہک ہینیو اسے دووی فتنے دے وچ آئے
علی کہے اوہ فارس ملکوں شہزادی ہک آہی
انہاں طلب کیتی بریائی سیتھیں اوہ انکار نیائی
اس کہیا سوں تد کرساں جد لگ بت تسبیح جو پاہیں
انہاں آکھیا ایہ کم منع کیتے رب اذن خوف خدائی
انہاں طلب کیتی بریائی فر اس اوہ بات سنائی
جاں پیتا خمر تے مست ہوئی کر زنا فراغت پائی
ہک آکھن بت بھی پوجیا فر اوہ زہرہ بنی ستارہ
اوہ عاشق ہوئی بریائی جا میں نہ انہاں انکار لیائی
تاں ہک فرشتے آکھیا جو ڈر یے تے عذاب الٰہی
انہاں خصم سیجے نوں جیہڑا کیتا عورت نیزہ لائی
انہاں ہک بچے نوں اونہاں آکھیا آخر قتل کرایا

تعلیما نہ اں انہاں اعلام الٰہی جو وصف کرے تہاں ظاہر
جس ملے نصیب ایمان بچاوے چھوڑ سحر نوں دیندا
اوہ مالک ملک جو چاہے کرولے جھٹیاں سول نہ جاوے
ادریس نبی نے ویکھن ملک اعمال جو اوپر جاندے
کہن جو یا رب آدم بیٹے کردے بے فرمانی
اللہ کہیا جے حال تساں اوہ عمل بھی کردیسوئی
تاں تسیں بھی یاونہیں عمل کرو جویں آدمیاں دیاں والاں
رب کہیا دو چنگے نیک لو انہاں چکیا ہاروت ماروت نال
رب شہوت دوہاں لائی حاکم کرکے زمین اتاری
تے شرک زنا ہور خمر دوں خون ناحقوں آپ بچیا ہے
رات نوں اسم اعظم پڑھ دونویں آسمانی چڑھ ویندے
زہرہ نام عورت ہک سوہنی طرف انہاں دی جاوی
جھگڑا طرف انہاں دی لیائی دل انہاں پھس گئے بھائی
جاں دوجی روز آئی فر دوہاں طلب کیتی بریائی
تے ناحق خون کرو نہ پیو خمر ایہ کراں تماہیں
جاں تریجی روز آئی فر پیالہ خمر دوں نال لیائی
انہاں آکھیا شرک تے خون برا اساں خمر قبول اہائی
ہک آدمی جاں انہاں ڈٹھا قتل کیتا انہاں بھائی
ہک آکھن جو زہرہ نال خصم دے جھگڑا کیتا بھارا
آکھیوس خصم جے جھوٹا کرسو کرساں ایہ بریائی
دوجی کہیا معافی رحمت رب نوں بے پرواہی
جو بسنوں قتل کردتاں کرساں حاجت تساں دی وائی
عورت آکھیا مت چیہو جو منساں جو فرمایا

KitaboSunnat.com

جسنوں پڑھکے چڑھدا آسمانی اوہناں تایا سولی
تے وچ کہن ستارہ اکلا بنی شہاب لوکالی
تا غضب الٰہی سمجھ کھلوتے پاس ادریس سدھائے
تے اکھیا کرو شفاعت ساڈی وچ درگاہ ربانی
ادریس شفاعت چاہی تا رب انہاں مخیر کیتا
انہاں دنیا وچ عذاب قبولیا اوڑک دنیا فانی
ہک آکھن والاں ہٹیں لٹکائے ہک مودھے فرماون
ہک شخص گیا انہاں جا دسکھن جاں اس حال دسیا ہی
تریہ دا سخت عذاب تے بانوں چار انگل سنہ پانی
انہاں پچھیا کون کہیا اس امت نبی محمد عالی
جاں انہاں ایہ سنیا کوئی سکھن منہ کرن سوالی
تا آکھن جا اس سوہرے بول کہے اتھ جاوے
اوہ دھوئیں وانگ سیاہیں داخل کالہ غضب الٰہی

اوہ پڑھکے چڑھی آسمانی وچ ستارہ زہرا ہوئی
جاں انہیں چڑھسن ساد وہاں قوت چڑھن کالی
ساری حال حقیقت اپنی قصہ دوہاں سنائے
جو تیری کل جہان برابر عمل چڑھن آسمانی
جو دنیا وچ عذاب سہن یا عاقبت اندر میٹا
اوہ روز قیامت تائیں رہسن وچ چاہ چپرالی
سر ہیٹھ تے ٹنگاں اپر چابک لگے ماری جاون
کالے بدن تے کیر بابل اکھیں پیراں نال لٹکائے
جاں ویکھیوس ڈر یا کلمہ پڑھیا انہاں کلام دا بھالی
انہاں شکر کیتا جب اسیں خلاص علامت تہاں ساں
جے بازنا دی سکیے یا جیہوں کفت نہ دیوس یاری
تس نکل نور چڑھے آسمانی راتوں کال آکھاں دے
اوہ نور اچانک گیا آسمانی دہانی کفر سیاہی

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۚ

فر سکھدے ہن انہاں تھیں اوہ چیز جو جدائی پاوندے ہن نال اس دے درمیان مرد تے عورت اس دی دے
پس یاد مے گیرند از ایشاں افسونے کہ جدائی مے افگنند بسبب آں درمیان مرد و زن وے

وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ

تے نہیں اوہ دکھ دیون والے نال اس دے کسینوں مگراں نال حکم خدا دے ۔ ونیستند ایشاں زیان رسانندہ ہیچکس را بآں مگر با رادہ خدا تعالیٰ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

نر سکھن لوگ تہناں تھیں جو زن خصموں کرن جدائی | تے نا اوہ ضرر کرن کسی سرگز باجھوں حکم خدائی

وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ

تے سکھدے ہیں اوہ چیز جو زیان کرے انہاں نوں تے البتہ ٹھیک جاتا انہاں جو کوئی خریدے اسنوں نہیں واسطے اس دے وچہ آخرت دے حصہ

ویاد میگیرند آنچہ زیان میرساند ایشاں را و سود نمیدہد ایشاں را و البتہ دانستہ اند کہ ہر کہ بخرید جادو را نیست اور را در آخرت ہیچ بہرہ

تے سکھن جو انہاں ضرر کریندے نفع نہ کرے انہاں نوں | تے جانن ٹھیک جو سحر لوے تس حظ نہ اوس جہانوں

وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝

تے البتہ بری ہے اوہ چیز جو ویچی ہے انہاں نال اس دے نفس اپنے جیکر جاندے اوہ

و البتہ بد چیزے ست آنچہ فروختند بعوض آن خویشتن را کاش میدانستند

تے ٹھیک بری اوہ چیز جو ویچیا نیں اوس دے جاناں | اوہ جو جانن پر انہاں جانن کیتا عمل نداناں
بھاویں علم یقین تہناں پر جد تہناں عمل نہ کیتا | گویا نہ جاتا ہرگز انہاں دیکھ معالم مینا

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

تے جیکر اوہ ایمان لیاوندے تے پرہیزگاری کردے البتہ بدلہ ثواب پاس خدا دے تھیں بہتر ہوندا جیکر ہوندے جاندے

و اگر ایشاں ایمان آوردندے و پرہیزگاری میکردند البتہ ثواب از نزد خدا بہتر بودے کاش میدانستند

تے جو ایمان تے تقوی کردے اجر اللہ دے پاسوں | بہتر ہوندا انہاں جے اوہ جانن عمل قیاسوں
شاہ عبد القادر لکھیا جادو دو راہاں تھیں آیا | اک ہاروت ماروت جیہڑا لگے ذکر سنایا
دوجا شاہ سلیمان ویلے انساناں شیطاناں | الفت آپس وچہ شیطاناں سکھلایا انساناں
ایتھے اللہ پاک کہیا جو ایسیاں عملاں نفع نہ کوئی | دوہیں جہانیں ضرر تے ہوندا ہور سب جا ہے سوئی
جو علم الہی سکھن صدق لیاون عمل کماون | تا اللہ پاسوں اجر تہیاں ان ٹھہرے پار ہو جاون

www.KitaboSunnat.com

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا رَاعِنَا وَقُوْلُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوْا ۭ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ

اے لوگو جو ایمان لیائے نا آکھو راعنا تے آکھو انظرنا تے سنو تے واسطے کافراں دے عذاب ہے درد دینے والا

اے مومنان مگوئید لفظ راعنا و بگوئید انظرنا یعنے انتظار کن ما را و نیک بشنوید و برای کافران ست عذاب دردناک

اے اہل ایمان نہ آکھو راعنا آکھو تسیں انظرنا	تے سنو حکم قبولو کافراں درد والا دکھ جرنا
سعلم وچہ جو مومن کہندے راعنا پاک رسولا	یعنے خیال کلام اساڈی طرف کریں مقبولا
تے راعنا گال آہی جیوں احمق اندر لغت یہوداں	اوہ گال ہی ہتیہ کہن تے ہسن وار لگا مردوداں
تا سعد خیانت لدھی تا بولیا جیس ایہ سخن الایا	ہیں گردن اسدی باراں اگوں عذر یہود سنایا
جو وانگ تساڈے اسیں بھی کہندے سناں گیا دکوئی	تا اہل ایماناں منع کیتا رب آیت نازل ہوئی
تے انظرنا دا معنے ٹھہر و خوب اساں سمجھاؤ	رب کہیا ایہ بولو نا اوہ رلواں لفظ الاؤ

مَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَھْلِ الْكِتٰبِ وَلَا الْمُشْرِكِيْنَ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۭ

نہیں دوست رکھندے اوہ لوگ جو کافر ہوئے اہل کتاب وچوں تے نہ مشرک ایہ جو اتاری جاوے اوپر تساڈے کجھ بھلیائی رب تساڈے ولوں

دوست نمیدارند آنانکہ کافر شدند از اہل کتاب نہ مشرکان کہ فرود آوردہ شود بر شما ہیچ نیکی از پروردگار شما

نہ چاہن لوگ جو کافر اہل کتاب تے مشرک سارے	جو نازل تھیوے تسانوں کجھ بھلیائی رب اتارے
اہل کتاب نہ چاہن حسد دوں حسد بری بیماری	اولاد اسحاق نبوت سی ہن اسمعیل بھاری
تے مشرک نداں چاہن جو اس نال انہانوں خواری	عیب انہاں دیاں معبوداں دی ظاہر ذلت خواری

وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

تے اللہ خاص کر لیندا نال رحمت اپنی دے یعنی پیغمبری دے جسنوں چاہے تے اللہ صاحب فضل وڈے دا ہے

و خدا خاص میکند برحمت خود ہر کرا خواہد و خدا تعالیٰ خداوند فضل بزرگ ست

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے اللہ خاص کرے جس چاہے نال نبوت رحمت	اتے اللہ صاحب فضل وڈے دا انت شمار نہ نعمت

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ اَوْ مِثْلِهَا

اوہ چیز جو منسوخ کردے ہاں اسیں آیت تھیں یا بھلا دیندے ہاں لیا وندے ہاں اسیں بہتر اس تھیں یا مانند اس دی

آنچہ موقوف می کنیم از آیتے یا فراموش میگردانیم آن را می آریم بہتر از وی یا مانند وے

جو منسوخ کراں اسیں آیت یا لساں دلوں بھلائی	لیایے بہتر اس تھیں یا اس جیہی ہور لیایے
مشرک ہور یہود کہن اج کجھ رسول بتاوے	دوجے دن فر منع کرے رب کہکر کیوں پچھتاوے
کجھ منع کرے اج کل فرماوے ایہہ و دل نفس ہوائوں	پہلی وچہ کی عیب ڈٹھا جے آہی پاس خداؤں
ایہہ رب جواب انہاں نوں دیندا ہر وچہ عیب نہ کوئی	ہے رب حکیم جو حال مناسب جانے کہندا سو ای
جیوں طبیب مناسب حال بیمار علاج بتاوے	کدی منضج کدی مسہل فر تعدیل مزاج کراوے
ہر ہر وچہ بھلیائی کوئی نہیں بھلیائیوں خالی	پچھلی پہلیوں بہتر ہے یا دانگوں اول والی
معنے نسخ دو وجہ اصل وچہ پہلا نقل ایہائی	ہک نسخہ تھیں دوجا لکھن نسخہ کہن اس بھائی
دوجا وچہ اٹھاون شی نوں ایہہ مراد اتھائیں	ناسخ تے منسوخ حکم قرآن اندر کئی جائیں
ایہہ نسخ اٹھاون بہت وچہ ہک لکھیا ثابت رہندا	تے حکم اٹھیوے جیونکر حکم وصیت خویشاں سندا
ایہہ آیت وچہ قرآن پڑھیوے حکم اٹھیا میراثوں	بھی آیت عدت سال بیوہ نوں انہوں سمجھ تیاسو
بھی آیت تخفیف جنگاں وچہ ناسخ پہلی تائیں	دہاں تھیں ہک نسے مومن دو نہیں فرائیں
دوجا وچہ جو باقی حکم تے پڑھنا اوس اٹھیوے	جویں آیت رجم قرآنوں اٹھی زانی رجم کیچیوے
تریجا وچہ جو پڑھن بھی اٹھے نالے حکم سدھاوے	مصحف ہور دلاں تھیں سورت یا آیت اٹھ جاوے
جویں کہن خراب جو وڈی سورت بقرہ جیڈی آہی	اوہ اکثر حکم سمیت تلاوت اٹھے حکم الٰہی
بھی بعضے حکم جو اٹھن دوجا جاہ اسدی دی	جویں قبلہ بیت المقدس اٹھیا کعبہ دیون بھاوے
وصیت خویشاں ہٹی جاں آیت رشتے والی آئی	تے چار مہینے دہ دینہ عدت بیوہ سال ہٹائی
بھی دہاں کفاراں نال لڑے ہک مومن ہر دو ہٹایا	دو دی نال لڑے ہک مومن جاہ اسدی آیا
تے بعضے حکم اٹھے کوئی دوجا جاہ اس نہ پایا	جویں امتحان زناں دا حکم اٹھایا ہور حکم نہ آیا

www.KitaboSunnat.com

منسوخ ہووَن جو امر نہی دے خبراں وچہ نہ کوئی	یعنے خبراں اگلیاں پچھلیاں نسخ نہ جائز ہوئی
ہک کھن نہسادا مینے چھوڑیے نسخ نہ کیئے	ہک کہن بھلا یے سنوں ہور نہ سدی جا اگے عجز ہے
تے لیایے بہتر اس تھیں سو کھا یا جس اجر زیادہ	ہے مگر ماں تا سوکھا نہیں تاں ہیت ثواب زیادہ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

بھلا نہیں جانتا توں جو تحقیق اللہ اوپر ہر شے دے قادر ہے کیا نہیں جانتا توں تحقیق اللہ واسطے اسدے ہے بادشاہی سماناں دی تے زمین دی

آیا ندانستی کہ خدا بر ہمہ چیز توانا ست آیا ندانستہ کہ خدا تعالی برای اوست بادشاہی آسمانہا و زمین

بھلا تدہ نہ جاتا اللہ ہر شے اوپر قادر عالی	بھلا تدہ نہ جاتا اللہ ملک آسمان زمین دا والی

وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

تے نہیں واسطے تساڈے سوا اللہ تھیں کوئی یار مددگار تے نہ کوئی یاری دینے والا

ونیست برائے شما بجز خدا هیچ دوست ونہ یاری دہندہ

تے تسیں نہ جانو باجہ اللہ دے یار نہ مدد والا	نہیں جو کم سوارے کوئی باجھوں رب تعالی
یعنے ولی قریب جو سکا اینویں دوست پیارا	ہک کہن یعنے والی یعنے کم سوارن والا

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ

بھلا چاہندے ہو تسیں جو سوال کرو رسول اپنے نوں جویں سوال کیتا گیا موسیٰ اگے اس تھیں

آیا میخواہید کہ سوال کنید پیغمبر خود را چنانکہ سوال کردہ شد موسی پیش ازیں

بھلا چاہو تسیں جو سوال کرو پیغمبر اپنے تائیں	جویں سوال موسیٰ نوں اگے ستھیں کہن یہودی
موسیٰ کنوں سوال ہوو کلام خدا سنوائیں	جاں سنی کلام تا آکھیا سانوں ظاہر رب وکھائیں
کہن ہوو کتاب اکٹھی لیا احمد آسماناں	موسیٰ جیویں تورات اکٹھی لکھ آیا رحماناں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اک کہن جو کہیا یہود رسولا اسیں تاں باور کردے
جد لگ تے ملائک لیا دیں سانوں پیش نظر دی

اللہ منع انہاں نوں کیتا لغوی ایہہ فرمایا
تے موضع وچہ جو سوال شبہ تھیں اہل ایمان ہٹایا

وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

تے جو کوئی بدلا وے کفر نوں بدلے ایمان دے پس تحقیق بھولا یا اس نے سدھے راہ نوں

وہر کہ بستاند کفر را عوض ایمان پس البتہ گم کرد میانہ راہ را

جس کفر وٹایا نال ایمان سو بھلا سدھے راہ ہلے
جو شک شبہ دل دوڑی تحقیق چھوڑ یقین وسا ہلے

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّن بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم

دوست رکھدے بہتیرے اہل کتاب تھیں جو پھیرن تساں نوں پچھے ایمان تساڈے دے کافر کر کے واسطے خیر خواہی دے پاسوں نفساں اپنیاں دے

دوست دارند بسیاری از اہل کتاب کہ کافر گردانند شمارا بعد از ایمان شما بسبب حسد از نزدیک خویشتن

جاہن بہتے اہل کتاب جو پھیرن تساں کچھا ہاں
بعد ایمان تساڈیوں کافر کرنا حسدوں خواہاں

جنگ احد تھیں بعد یہودی بعض اصحاباں بولے
تسیں ناحق اہر تدی ہزیمت رلوا ساڈے کو ٹولے

جو ساڈا راہ تساں تھیں بہتر کہیا عمار پیارے
جو توڑن عہد تساں وچہ کیسا برا ایہو دلکارو

اس آکھیا میں عہد کیتا رب نال جد تک جیواں
حضرت نبی محمد تھیں ہیں منکر کدے نہ تھیواں

حذیفہ کہیا میرا رب اللہ دین اسلام ایمانی
محمد نبی قرآن امام تے مومن سنی بھائی

فر خبر نبی نوں کیتی سرور آکھیا خوب الائی
تد ایہہ آیت آئی لغوی وچہ معالم پائی

مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ

پچھے اس تھیں جو ظاہر ہویا واسطے انہاں دے حق پس معاف کردے تے روگردانی کرو تا جو لیا وے اللہ حکم اپنا

بعد از آں کہ واضح شد برائے ایشاں حق پس درگذر کنید و روبگردانند تا آنکہ بیارد خدا فرمان خود را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایہ چاہن استھین بعد جو روشن ہویا حق اہنانوں
اوہ جنگ حکم تساں دیسی کہ سو قتل تے قید ہناں ہوں

پس کرو معاف تے منہ پھیر دتا حکم آوسے رحمان
کے جلاوطن کسے جزیہ بھی رب کیسی فتح تساں نوں

إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَأَقِيمُوا الصَّلَوٰةَ وَآتُوا الزَّكَوٰةَ

تحقیق اللہ اوپر ہر شے دے قادر ہے تے قائم کرو نماز نوں تے دیہو زکوٰۃ نوں

البتہ خدا تعالیٰ بر ہمہ چیز توانا ست و برپا دارید نماز را و دہید زکوٰۃ را

تحقیق اللہ ہر شے پر قادر دیسی تساں بھلیائی
نے قائم کرو نماز تے دیہو مال زکوٰۃ ادائی

وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

تے جو کجھ اگے بھیجو تسیں واسطے نفساں اپنیاں دے نیکی تھیں پاؤ گے اس نوں پاس اللہ دے تحقیق اللہ نال اس چیز دے جو عمل کردے ہو تسیں دیکھنوالا ہے

و آنچہ پیش فرستید برائے خویشتن از نیکی بیابید آنرا نزدیک خدا تعالیٰ البتہ خدا بآنچہ مے کنید بینا ست

تے جو تسیں بھیجو اپنے کارن نیکی اوہ سب پاؤ
پاس اللہ دے اللہ دیکھے ٹھیک جو تسیں کماؤ

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ

تے کہندے ہن جو ہرگز کوئی نا وڑیگا وچ بہشت دے مگر جو کوئی ہووے یہودی یا نصاری ایہ آرزواں انہاں دیاں ہین

و گفتند ہرگز نہ درآید در بہشت مگر کسیکہ باشد یہود یا نصاری این آرزوہاے باطلہ ایشانند

قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝

کہہ جو لیاؤ دلیل اپنی جیکر ہو تسیں سچے ٭ بگو بیارید دلیل خود را اگر ہستید راست گویاں

تے کہن نہ ہرگز وڑے جنت وچہ باجھ یہود نصاری
وکیل نبی نجران نصاری پاس نبی جدا آئے

انہاں ایہ آرزو کہ حجت لیاؤ جو تسیں سچے ہاسے
علما یہود بھی جمع ہوئے رل جھگڑ سخت مچایا

www.KitaboSunnat.com

کہن یہود نہ دین تساں کجھ عیسےٰ مرسل ناہیں	نصاری کہن نہ دین تساں کجھ دوہو بیاں ٹول کوراہیں
موسیٰ ہور توریت توں منکر ضد دوں ہوئے نصاری	عیسےٰ ہور انجیلوں منکر ہوئے یہودی ساری
کہن یہود نہ جنت جاسی باجھ یہوداں کوئی	کہن نصاری باجھ نصاریاں جنت کسی نہ ڈھوئی
ربا تہاں جھوٹھا کوڑیاں بہتا کال آرزوآں فرمایا	کجھ انہاں دلیل نہ حجت دعوی باطل وہم بنایا

بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهٗٓ اَجْرُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ

کیوں نہیں جس کسی نے سطیع کیتا منہ اپنا واسطے اللہ دے تے اوہ نیکوکار ہے واسطے اسدے ہے مزدوری اسدی نزدیک رب اسدے

آری ہر کہ مطیع ساخت روئے خود را برائے خدا و او نیکوکار است پس او راست مزد او نزدیک پروردگار او

ہاں کیوں نہ ہوسی جو کوئی مسلم ہکو اللہ ول لیاوے	تے نیکوکار رہووے مزدوری ہے ضرور اجر خدا دیوے
اسلم معنے اخلاص کھری عبادت کری ربانی	عجز نیاز تواضع لئے گردن رکھن جانی

وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝

تے نہیں کوئی ڈر اوپر انہاں دے تے نا اوہ غم کھاونگے ۝ و نیست ہیچ ترس بر ایشاں و نہ ایشاں غمناک شوند

تے نا کجھ خوف تہناں پر نا تہناں غم اندوہ کدائیں	جو ہن مومن مخلص ہر ہر قوموں خاص گروہ ہکا ہیں

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ لَيْسَتِ النَّصٰرٰى عَلٰى شَيْءٍ

تے کہیا یہودیاں نے نہیں نصارے اوپر کسی چیز دے	وگفتند یہوداں کہ نیستند ترسایاں بر چیزے

وَقَالَتِ النَّصٰرٰى لَيْسَتِ الْيَهُوْدُ عَلٰى شَيْءٍ وَّهُمْ يَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ

اتے کہیا نصاریاں نہیں یہودی اوپر کسی چیز دے تے اوہ سبھے پڑھدے ہیں کتاب نوں

وگفتند ترسایاں نیستند یہوداں بر ہیچ چیز و ہمہ ایشاں مے خوانند کتاب را

تے کہن یہود جو چیز کسے تے ناہیں لوک نصارے	نصارے کہن یہود نہ شے پر پڑھن کتاباں اوہ سارے
ایہ دوویں ٹول کتاب پڑھن وچ کتابا خلاف نہ کوئی	ایہ صاف دلیل جو جھگڑا باطل کجھ دلیل نہ ہوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ

ایسے طرح کہیا اونہاں لوکاں نے جو نہیں جاندے یعنے مشرک مانند کہنے اونہاں دیدی

ہم چنیں گفتند آنانکہ نمیدانند مثل قول ایشاں

فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ

پس خدا حکم کریگا درمیاں انہاں دے دن قیامت دے وچہ اس چیز دے جو آہے وچہ اسدے جھگڑا کردے

پس خدایتعالی حکم خواہد کرد درمیان ایشاں روز قیامت در آنچہ اختلاف دراں میکردند

اینویں کہیا جاہلاں علمیاں دے انگوں قول انہاں دے	رب کرسی حکم انہانوں وچہ روز حشر جو جھگڑے باندے
معلم جاہل عرب دے مشرک کہن محمد نا ہیں	بھی ماراں اسدیاں کھن جو دین انہاں دا کھی آہیں
پاک کہن کلام جو لکھے کافر است نوح نبی دے	بھی صالح ہود شعیب تے لوط پیغمبر قوماں کیدے

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَّنَعَ مَسٰجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُّذْكَرَ فِيْهَا اسْمُهٗ

تے کون ہے بہت ظالم اس شخص تھیں جس روکیا مسجداں خدا دیاں نوں اس تھیں جو یاد کیتا جاوے وچہ انہاں دے نام اسدا

و کیست ظالم تر ازاں کس کہ منع کرد مسجد ہاے خدا را ازانکہ یاد کردہ شود در آنہا نام او

تے کون زیادہ ظالم اس تھیں جہڑا مانع آوے	وچہ مسیتاں بدیاں نام اللہ دا ذکر ہٹا وے

وَسَعٰى فِيْ خَرَابِهَا اُولٰۗىِٕكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ يَّدْخُلُوْهَآ اِلَّا خَاۗىِٕفِيْنَ

تے کوشش کیتی وچہ خرابی انہاں دے ایہ لوک نہیں لائق واسطے انہاں دے جو وڑن وچہ انہاں دے مگر ڈردے

و کوشش کرد در ویرانی آنہا این گروہ لائق نیست ایشانرا کہ در آیند بمسجدہا مگر ترساں

تے کوشش وچہ خرابی انہاں دے ظالم کردے	ایہ لوک نالائق انہاں جو وڑن مسیتیں بن ڈردے
شاہ عبدالقادر کہیا جو کردے دعوی عدل نصاری	تے نسبت ظلم یہوداں کرن جو وادہ ظالم تھیا رے
جو عیسی نوں اساں منیاں تاں اس دشمن ہو یہودی	رب فرمایا ایہہ بھی اوٹے بے انصاف حسودی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو بیت مقدس پٹ اُجاڑیا جد اُنہاں قوت پائی
ایہ کی عدل انصاف کیتا ایں وڈا ظلم کمایا
تے وچہ معالم لکھیا جو کہ وی شخص نصاریٰ
اس وڈی قتل لئے جیہڑے قیدی اسرائیل کیتے
تس مسجد وچہ مردار سٹائی خوک ذبح کر ڈالے
ہک کہن جو بخت نصر دن لشکر بیت مقدس ڈہایا
کیتے نبی یہوداں گنہگار دی غیرت آئی
بخت نصر اوہ بابل شہروں قوم مجوسی دنیا یا
ابن عباس کہیا ہن رومی مسجد اوس نہ آدن
ہک کہن کفاراں مکہ والیاں حق ایہ آیت آئی
سال حدیبیہ والے اونہاں عمروں نبی ہٹایا

ضد یہوداں نال مسجد دی پٹ وسنجائی
شام حکومت اُنہاں لائق اہل اسلام ہو آیا
اُس نام طیطوس دیاں اُپر لیا یا لشکر بھالا
تورت جلائی بیت مقدس پٹ سٹیا بدنیتی
فر اہل اسلام اُساریا اوہ گھر عہد عمر دے آئے
طیطوس رومی ظالم یاری دی پیچھے ویڑیا ہیا
تا اوس عدا اوت کفیں اوہ بنیا بخت نصر ہمراہی
تورت جلائی مسجد ڈھائی دین یہود وسنجایا
جر آدن وڑن جو آئے معلم ہوون مار جادن
جو منع محمد نوں سن یاراں کعبیوں کیتا بھائی
مکے فتح نبی رب دتی ظالم ناس گوایا

لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

واسطے اُنہاں دے ہے وچہ دنیا دے خواری تے واسطے اُنہاں دے ہے وچہ آخرت دے عذاب وڈا

مر ایشاں راست در دنیا خواری　و مر ایشاں راست　در آخرت　عذاب بزرگ

اونہاں کارن وچہ دنیا خواری جزیہ قتل کرائی
وچہ دنیا حربی کافر قتل تے ذمی جزیہ خواری

تے کارن اُنہاں قیامت اندر وڈا عذاب الٰہی
تے کعبے حرم نہ پاون دڑنا گے دائم ناری

وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

تے واسطے اللہ دے ہے مشرق تے مغرب پس جس طرف منہ فیر و تسیں پس اوتھے ہے جہ اللہ تحقیق اللہ فراخ نعمت والا دانا ہے

و خدا راست مشرق و مغرب پس بہر سو کہ رو آرید پس ہمانجاست روئی خدا البتہ خدا فراخ نعمت دانا ست

تے ملک اللہ دے مشرق مغرب جت ول منہ کھبنداؤ
اوہ رب کشادہ نعمت والا دانا سب کجھ جانے

اوتھے منہ بے کیف خدا یا ذات اللہ دی پاؤ
جد کعبے حکم ہویا ول کعبے ویہن ہوئی لازمی

حقیقۃ الصلوٰۃ ... ذات الٰہی ... [illegible]

www.KitaboSunnat.com

حضرت نبی وچہ نمازاں کعبے دی ول پڑھدے
ماہ سولاں یا کجھ گھٹ ودھ اتوں قبلہ آیا
بہن یہودی طعنے جو انہاں قبلہ پاک نہ کوئی
پاک کہن جاں حکم دعا رب لیتا لوکاں عرض سنایا
عبد اللہ بن عمر کہے وچہ سفر جو نفل گذارے
ابن عباس کیا اصحاب جاں قبلہ جہت نہ لبھے
جاں جھڑ روشن معلوم ہویا نہ قبلہ طرف گذاری
وجہ دا معنے مکھ ایہی یک ذات مراد تباون
فقہ اکبر وچہ حضرت ابو حنیفے ایہہ فرمایا
ایہہ صفتاں رب کیف بلیوں نانہ ول کیجیوے
نفی صفات نہ آوے جو ہے مذہب اہل قدر دا

جد گئے نبی بیت مقدس دیول سجدہ کردے
اس تھیں پچھے کعبے دیول قبلہ رب ٹھہرایا
کدی اتوں کدی اتوں فرض ایہہ آیت نازل ہوئی
جو کتوں منہ دھر کرن دعا ایہہ آیت وحی لیایا
اپر سواری جتول جاندا تت ول پڑھدا پیارے
جیہڑا دیوچہ سفر وچہ اٹکل کرکے پڑھدے سبھے
سوال نبی تھیں کیتا ایہہ آیت رب اتاری
پاک کہن مراد جہت دی ایتھے پاک صفا فرماون
جو ہتھ تے مکھ تے صفت نفس رب وچہ قرآن آیا
ہتھ مراد نہ قدرت نعمت آکھن پروا کیجیوے
بھی معتزلیا نہ مذہب ابو حنیفہ حکم ایہہ کردا

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ بَلْ لَّهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

تے آکھیا انہاں پکڑیا خدا نے فرزند پاکی ہے اسنوں بلکہ واسطے اسدے ہے جو کجھ وچہ آسماناں دے تے زمین دے

وگفتند بگرفت خدا فرزند پاکی ست اورا بلکہ اوراست آنچہ در آسمانہا وزمین ست

تے کہن جو پکڑے اللہ بیٹے پاکی اسنوں لائق
فرشتے بیٹیاں ربدیاں کہن جو مشرک عرب ہتھیارے
اللہ پاکی خود فرماوے سبھناں انہاں جھوٹھا دی
حضرت کہیا خدا فرماوے آدم دی اولاداں
تے میںنوں گالیاں دیون تے نا لائق ہویا انہاں نوں
ایہہ گالیاں ایہہ جو نسبت کرن اولاداں میری تائیں
جاں سدا مالک ہویا سب جو کجھ وچہ آسمان زمیناں

بلکہ ہے سدا مالک جو وچہ آسمان زمیں خلائق
تے کہن یہود عزیر نوں بیٹا عیسے کہن نصارے
بخاری اہوں وچہ معالم ابن عباس لیاوے
میںنوں انہاں جھوٹھا یا نا لائق کرن فناداں
جیہڑا آون ایہہ جو کہن کرساں پیدا فیر تہانوں
تے پاکی میںنوں فرزندوں لائق حمد ثنا ئیں
فرزندی تے ملکیت جمع ہوون سمجھ قریناں

www.KitaboSunnat.com

كُلٌّ لَّهٗ قٰنِتُوْنَ بَدِيْعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ

ہر ہک اسے واسطے اس دے فرمانبردار ہیں نواں پیدا کرنے والا آسماناں دا تے زمین دا

ہر یک برائے او فرمانبردارند — آفرینندۂ آسمانہا — و زمین ست

ہر شے اس دی کارن فرمان داری کرنے والی
بعض کہن جو ہر شے کنوں مراد عزیر مسیح فرشتے
بلکہ ہر شے تائیں عام کہن فرق انہاں کفاراں
وچ عمل نوت قیام جو لکے عجز نیاز کھلو دی

او باونہار آسماناں دا اتے دھرتی دا تعالی
ہک کہن مراد جو طاعت والے بندے نیک ہر شے
قضا قدر دی طوعا کرہا سب فرمان بردار ان
بدیع باونہار نوں جس اگے مثل نہ ہووے

وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ۝

تے جد کر چکدا ہے کسی کم نوں بس تحقیق کہندا ہے واسطے اس دے ہو جا پس ہو جاندا ہے

و چوں مقرر میکند کارے را پس جز این نیست کہ میگوید او را بشو — پس مے شود

تے جد کوئی کم مقرر کردا ٹھیک سنوں فرماوے
وچ اصل قضا فراغت یعنی ہب فارغ تقدیرں
بے کہن جو کن ہے اتے قائل اہنہیں نابوداں

جو ہو جا پس ہو جاوے او دہ کم نخطہ ڈھل نہ دے
اسی جو نتیجہ ازل ابد تک کرنا کر چکا تدبیروں
کہ جس تے ہویا وجود سندہ مثل کی موجوداں

وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِيْنَآ اٰيَةٌ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ

تے کہیا انہاں جو نہیں جاندے کیوں نہیں باتاں کردا ساڈے نال اللہ یا آوندے ساڈے نوں نشان اسی طرح کہیا انہاں جو اگے انہاں تھیں آہے

و گفتند آنانکہ نمیدانند چرا سخن نمی گوید با خدا و یا نمی آید بما نشانہ ہمچنیں گفتند آنانکہ پیش از ایشان بودند

اے آکھن لوک بے علم جو کیوں نہ رب اساں نال الاوے
یا آیت آوے انہوں کہندے اگلے کافر تھاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

مانند کہنی انہاندے ہکو جیہے ہیں دل انہاندے تحقیق ظاہر کیتیاں اساں نشانیاں واسطے اس فرقے دے جو یقین کردے ہیں

مانند سخن ایشاں مانند یکدیگر اند دلہای ایشاں البتہ بیان کردیم نشانہا برائے گروہے کہ یقین مے کنند

اوہ وی گل اینہاندے بولن دل اینہاں ہکو جیہے ہر دے
بے علماں کنوں مراد یہودی یا مشرک لوک عرب دے
اوہ کہن جو رب اساں نال بولے یا ہور علامت آوے
تا رب کہیا اینہاں وڈے اگلے ایویں کہندے آہے

اساں ٹھیک بیان نشانیاں کارن قوم یقین جو کردے
جو جاہل رب توحیدوں ہور شریک بناون بدی
جس تھیں سچ نبوت تیری اساں یقین ہو جاوے
اساں حق بیان نہ کسر رکھی کجھ منے جس دل چاہیے

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

تحقیق اساں بھیجیا تینوں نال سچ دے خوشخبری دینے والا تے ڈراونے والا تے نا پچھیا جاویگا توں صاحباں دوزخ دیاں تھیں

البتہ ما فرستادیم ترا براستی مژدہ دہندہ و بیم کنندہ　　و پرسیدہ نخواہی شد از اہل دوزخ

ٹھیک اساں بھیجیا تینوں سچا نبی بشیر نذیرا
حق معنے سچ تے کہی اسلام قرآن تا اوں
نذیر ڈراوے بیفرماناں کنوں عذاب الٰہی

تے سوال نہ ہوسی تینوں دوزخیاں کنوں بشیرا
بشیر دیوے خوشخبر جو طاعت والیاں اجر جنہاں اوں
نبیاں فرض پہنچاون حکم ہدایت وس نہ آہی

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ

تے ہرگز راضی نہ ہووں گے تیں تھیں یہودی تے نصاریٰ تا جیوں پیروی کریں توں دین اینہاندی تائیں تحقیق ہدایت اللہ دی اوہا ہے ہدایت

و ہرگز راضی نشوند از تو یہودان و نہ ترسایان تا آنکہ پیروی کنی ملت دین ایشاں را بگو البتہ ہدایت خدا ہمان ست ہدایت

تے مول نہ راضی ہوسن تیں تھیں لوک یہود نصاریٰ
تو آکھ جو ٹھیک ہدایت رب دی خاص ہدایت سوئی

تا جو تابع دین اینہاندے ہوویں نبی پیارے
اوہ چاہن صلح جو مہلت دیہ اساں آیت نازل ہوئی

جو نال صلح ایہوں نہ راضی کرن نہ تابعداری | اے تینوں تابع کیتا چاہن بولن کوڑ نکارے

وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ الَّذِیْ جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ
مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِیٍّ وَّلَا نَصِیْرٍ ؁

تے البتہ جیکر لگیں خواہشاں انہاندیاں دے پچھے تھیں جو آیا تینوں علم تھیں نہیں واسطے تیرے اللہ تھیں کوئی دوست تے نہ مددگار

واگر پیروی کنی آرزوہای ایشاں بعد از انکہ آمدہ است ترا علم نباشد ترا از خدا ہیچ دوستے و نہ یاری دہندہ

جے توں پیروی کریں انہاندی خواہش نفس ہوائیں | استھیں بعد جو علم خدا تھیں آیا تیرے تائیں
جو رب دادین اسلام تے کعبہ قبلہ ابراہیمی | نہیں تینوں کوئی رب تھیں یار نہ مددگار رحیمی

اَلَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ الْكِتٰبَ یَتْلُوْنَهٗ حَقَّ تِلَاوَتِهٖ اُولٰٓئِكَ یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ

اوہ لوگ جو دتی اساں انہانوں کتاب پڑھدے ہن اسنوں حق پڑھنے اسدے دا اوہ لوک ایمان لیاوندے ہن نال اسدے

آنانکہ دادیم ایشاں را کتاب میخوانند او را حق خواندن آن　　ایشاں ایمان می آرند بآن

وَمَنْ یَّكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ؏

تے جے کوئی کافر ہووے نال اسدے پس اوہ لوک ہیں گھاٹا کھانیوالے

وہر کہ منکر شود بآن　　پس ایشاں　　اند زیاں کاراں

جنہاں دتی اساں کتاب اسنوں پڑھدے حق پڑھن جیویں ہا | اوہ من سیتوں اتے جو منکر اوہناں گھاٹا پایا
ہک کہن اکشتی والیاندی حق جعفر نال جو آئے | تیرہ حبش اٹھ راہب شامی ابن عباس سنائی
ہک کہن یہود ایمان جو لیائے حق تہاندے آئی | عبداللہ بن سلام جو ثعلبہ ابن عمر سن بھائی
بھی اسد اسید کعب دے بیٹے بنیامین بھی نال | عبداللہ بیٹا صوریا بھی تمام یہود آودا لے

ہک کہن اصحاب نبی دے پتے مومن کہن تمامی
اوہ بن تحریفوں پڑھن تے آکھن حق جو حل حرامی

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنِّىْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ

اے اولاد یعقوب دی یاد کرو نعمت میری جو انعام کیتی میں اپر تساڈے تے ایہ جو میں بزرگی دتی تسانوں اپر جہاناندے

اے فرزندان یعقوب یاد کنید نعمت مرا کہ انعام کردم بر شما و آنکہ من بزرگی دادم شمارا بر ہمہ عالمہا

اے یعقوب دے بیٹے کرہو یاد میرے انعاماں	اپر تساں جو کیتم دتم فضل جہان تماماں

وَاتَّقُوْا يَوْمًا لَّا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَيْــًٔـا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ

تے ڈرو اس دینہ توں جو نفع نہ کریگا کوئی جیو کسی جیو نفس کجھ تے نا قبول کیتا جاویگا اس تھیں بدلہ

وحذر کنید از آں روز کہ کفایت نہ کند کسے از کسے چیزے را و قبول کردہ نشود از کسے بدل

وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ

تے نفع نہ کریگی سنوں سفارش اتے نا اوہ یاری دتے جاونگے ۔ و نفع نکند او را شفاعت و نہ ایشان یاری دادہ شوند

تے ڈرو اس دنوں جو نفع نہ کسی کفایت کسے تھیں کائی	نہ بدل قبول نہ نفع شفاعت نہ مدد یاری ہوئی

وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ ۭ قَالَ اِنِّىْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا

تے جد ازمایا ابراہیم نوں رب اوسدے نے نال سخناں دے فیر پورا کیتس اہناں نوں کہیا تحقیق میں کرنیوالا ہاں تینوں واسطے لوکاں دے پیشوا

و یاد کن چوں بیازمود ابراہیم را پروردگار او بسخن چند پس بانجام رسانید ابراہیم آنہا را گفت خدا البتہ من گردانیدم ترا برائے

تے جد آزمایا ابراہیم نوں رب کجھ سخن بتائے	اس اوہ پورے کیتے اوہ سب کلمے جو اللہ فرمائے
رب کہیا تحقیق میں تینوں مہری خلق بنایا	ابراہیم تارخ دا بیٹا آذر ناں بھی آیا
باپ اس دا اجرانوں لیکر بابل زمیں سدھایا	نمرود بیٹا کنعان دا اوسے کا فر حاکم آیا
ابتلا وچہ اصل آزماون امر کرن بتراوے	آکہیا ان بندیاں جو ماجان سنوں فرمکیا زمادن

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

آزماون سب دا جانے تاں بھی بندیاں فرآزما وے　　تاجاں بندیاں نوں ہکدو جے دا اظاہر خوب ہو جاوے

اوہ کلمے دس جیزاں پنج سر وچ پنج بدن وچ سارے　　مچھاں کھٹن والی بھی ہڑے کرن وطر فین پیارے

مسواک کرولی نک وچ پانی ایہ پنج سروچ جانی　　نوں لاہن بغلاں پانی من ختنہ بھی منہہ پانی

ہور بہت اقوال معالم اندر جو اتھے لکھے　　جس شوق زیادہ مظہری وچ یا کڈھ معالم ویکھے

قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظّٰلِمِيْنَ ۝

کہیا ابراہیم نے اتے اولاد میری تھیں فرمایا نہیں گھیردا قول قرار میرا ظالماں نوں

گفت ابراہیم وازاولاد من نیز پیشوائے مردمان کن خدا تعالیٰ فرمود نرسد وحی من بظالمان

ابراہیم کہیا اتے مہری کر میری اولادوں　　رب کہیا نہ پہنچے عہد میرا جو ظالم اہل فسادوں

جاں اوہ کم پورے کیتے ابراہیم خدا فرمایا　　میں تینوں مہری لوکاں کرسان پیش امام بنایا

اس عرض کیتا فرزنداں میریاں تھیں بھی کجھ بنائیں　　رب فرمایا میرا عہد نہ پہنچے ظالم تائیں

تے عہد مراد نبوت اس امامت رحمت آئی　　ایہ نیکاں پہنچے بداں نہ پہنچی ویکھ معالم بھائی

وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمْنًا ؕ وَاتَّخِذُوْا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّى ؕ

تے جد بنایا اساں اس گھر نوں جای رجوع دی واسطے لوکاں دے اتے پنجو نی تے پکڑو جا ہک ابراہیم دی تھیں جا نماز دی

وچوں ساختیم خانہ کعبہ را جای رجوع برائے مردمان وجائے امن وبگیرید از مقام ابراہیم نمازگاہ

تے جد اساں کیتا کعبہ مجمع لوکاں جا امن دی　　تے پکڑو ابراہیم مقاموں جا نماز پڑھن دی

مقام مراد کہن ہک مسجد بعضے حرم تمام ون　　ہک مناعرفہ مزدلفہ جو سب موقف حج فرماون

بر قول صحیح ہے پتھر نیڑے کعبے دے دروازے　　ست گٹھ چوڑا دس گٹھ لماں ہے اوہ جا نمازے

بعد طوافوں اس جا گہ دو رکعت پڑھنی آئی　　اوہ بعضے واجب کہن دوگانہ بعضے سنت بھائی

مثابۃ معنے جای رجوع بھی جائے ثواب بیائی　　جمع ہووے ہر سال حج لاکھاں اس دے پاس لوکائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس وچہ بہت فوائد دینی جسمانی روحانی
ہر ملکوں اقلیموں خلقت آدی اوتھ ہزاراں
بھی طور طریق عبادت ہکدوجے تھیں حاصل کردی
تے جا ثواب جو حج تے عمرہ اوتھے اوہ کجھ وے
تے ہک نماز یا روزہ اوتھے بہتر لکھوں بنے
بھی مکھن کعبے طرف عبادت وچہ حدیث جو آیا
ستھ طواف کریندیاں کارن جھل جو پڑھن نمازاں
تے من ہنجوں جا ہک کعبہ کوئی نہ کسے دکھاوے
صحیح بخاری مسلم اندر ابن عباس سوں آیا
ایہہ شہر حرام کیتا رب جیدن زمین آسمان بنایا
مینوں ہک ساعت رب رخصت دتی فتح میں کیتا
نا اسدا روا شکار نہ کٹن گھاہ نہ چھاپا کنڈا

بھی دنیا بہت منافع برکت نفع تجارت جانی
ہکدوجے تھیں ہیشہ حکمت حاصل باجھ شماراں
بھی نفع روحانی دل نورانی ہک دوجے تھیں ہر دے
ہک حج یا عمرہ کیتیاں بخشش کل گناہوں تھیوے
اینویں صدقہ ذکر عبادت مومن دل تھیں منے
بھی ہر دینہ رحمت چھ دیہاں اتہ وچہ حدیثاں پایا
تے ایہہ رحمت لتھ مکھن والیاں وچہ عزیزی ازاں
نہ مشرک بھی انہ مارن بھادین بیودا قاتل آدمی
جو جسدن فتح مکہ رب کیتا پیغمبر فرمایا
اوہ حرمت نال قیامت تائیں جنگ اسوچہ پایا
ہن فرداہا حرمت باقی تیک قیامت ہیتا
ہک اذخر روا عباس کرائے چاچا سرور سندا

وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ

تے عہد کیتا اساں طرف ابراہیم دی تے اسمعیل دی ایہ جو پاک رکھو گھر میرے نوں واسطے طواف کرنیوالیاں دے

ووحی کردیم بسوی ابراہیم و اسمعیل آنکہ پاک سازید خانہ مرا برائے طواف کنندگاں

تے وحی کیتا اساں ابراہیم تے اسمعیل پیارے
جو پاک کرو گھر میرا کارن اہل طواف جو سارے

وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

تے اعتکاف کرنیوالیاں دے تے رکوع کرنیوالیاں دے (یعنے واسطے نماز پڑھنے والیاں دی)

و برائے اعتکاف کنندگاں و رکوع و سجدہ کنندگاں

تے جیہڑے اعتکاف بیٹھے کرن رکوع سجوداں
ہک طائف کعبہ سا دا عاکف وچہ مکے موجوداں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَّارْزُقْ اَهْلَهٗ مِنَ الثَّمَرٰتِ

تے جد کہیا ابراہیم نے اے رب میرے کر ایسنوں شہر امن والا تے روزی دے لوکاں ایسدیاں نوں میویاں تھیں

وچوں گفت ابراہیم اے پروردگار من بساز این مکان را شہرے با امن و روزی دہ اہل او را از میوہ ہا

جاں ابراہیم کہیا ربا ایسنوں شہر بےخوف بنائیں　|　تے لوکاں وسن والیاں ایس دیاں نوں رزق میوے پہنچائیں

مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

اس شخص نوں جو ایمان لیایا انہاں تھیں نال اللہ دے تے دینہ آخرت دے

آن کس را کہ ایمان آورد از ایشاں بخدا و روز قیامت

جو انہاں وچوں مومن بنن اللہ روز قیامت　|　ایہ خشکل کھیتی باغ نہ اتھے روزی کریں کرامت

قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهٗ قَلِيْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهٗۤ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ

فرمایا تے جیکوئی کافر ہویا بس فائدہ پکڑنے دیواں گا ایسنوں تھوڑا فیر لاچار کر کے لیاواں گا ایسنوں طرف عذاب دوزخ دے تے بری جگہ ہے اوہ

گفت خدا و ہر کسیکہ کافر شد پس بہرہ مند سازم او را اندکے پس بیچاری برانم او را بسوئے عذاب آتش و بد جای ست آن

رب کہیا جو کافر تسنوں دیساں تھوڑی برخورداری　|　فیر لاچار عذاب دوزخ مندی جاسے خواری
جاں سوال امامت دے وچہ اللہ ظالم کیتے باہر　|　تا ابراہیم رزق دی سوالوں باہر رکھے کافر
رب فرمایا کافروں بھی دنیا روزی دیساں　|　ایہ اندک مدت عیش کرن فیر آتش خوار کریساں
رب عرض قبول خلیل کیتا ایہ نہر جو طائف ناہی　|　جبرائیل ولایت شاموں آندا چٹ گرامی
کعبے گرد طواف کراوس فیر ایتھے واریں　|　تمیوں دو منزل پردھر یا میوہ نت بہاریں

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيْلُ ؕ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

تے جد اٹھاندا سی ابراہیم نیہاں نوں اس گھر تھیں تے اسمعیل اے رب اساڈی قبول کر اساں تھیں

وچوں بلند می کرد ابراہیم بنیاد ہارا از خانہ و اسمعیل گفتند اے پروردگار ما قبول کن از ما

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۲۷

تحقیق توہے سننے والا جاننے والا

البتہ توئی شنوا دانا

تے جد کعبے بنیاد خلیل تے اسمٰعیل اٹھاون
اس وچہ سعالم جاتک کعبے اول رب اوپائی
اوہ جھگ سفید آہی جیوں مکھن کہے اپرپانی
جاں آدم زمیں اتاریاتس وحشت کنوں حیرانی
اوہ گھر یاقوت جنت تھیں سبز زمرد تہیں دروازے
میں تیری خاطر بھیجیا ایہہ گھر آدم نوں فرمایا
توں اسدے پاس نماز پڑھیں جیوں پڑھدے عرش دوالے
فر آدم ہندز میں تھیں ٹرکے پیادہ مکے آیا
فر بعد فراغوں ملائک ملے تس حج مبارک دیندے
فر چالی حجاں انہویں آدم ہندوں پیادہ آیا
ستر ہزار فرشتے اس گھر اندر ہر دن آون
اوہ اسود حجر پہاڑ اندر تد جبرائیل چھپایا
فر ابراہیم زمانے لگ اوہ جاہگ کعبہ خالی
اس عرض کیتا تس تے ملے مک بدلی رب اپائی
ابراہیم چلے تس چھانویں کعبے جا کھلوئی
اس تھیں ودھ گھٹ کریں ایہہ ابن عباس بتایا
فر ابراہیم اوساری پتھر اسمٰعیل پھڑاوے
جو ایتھے جہت علامت کوئی سوہنا پتھر لیاویں
ایہ میرے پاس امانت تیری لیایا دھر یا ٹکانے
جو راہ وچہ جبرائیل ملیا تس اسمٰعیل بولایا

یارب کریں قبول توں شنوا دانا عرض سناواں
دو ہزار برس پیدائش زمیوں پیشیں بنائے
فر اسدے ہیٹھوں زمیں وچھائی قدرت ویکھ ربانی
رب بیت المعمور اتار یادھر یا اوس ٹکانے
دو دروازے یک مشرق یک مغرب طرف لوازی
اس گرد طواف نیر اجیوں ملکاں عرش دوالے آیا
بھی حجر اسود رب جٹا بھیجیا فیر ہویا رنگ کالے
رہبر نال فرشتہ بھیجیا پورا حج کرایا
جو دو ہزار برس تہ اگے انہاں ہمیں حج کریندی
وقت طوفان آسمان چوتھے پیادہ گھر رب اٹھایا
ہر دن تویں قیامت تائیں اگلے ورہے نہ پاون
جبل قبیس جو پاس مکے دے تس وچہ حجر لوکایا
فر حکم خلیل ہویا جو کرے عمارت اس گھر والی
کعبے جیڈی بدلی ٹردی کعبے جاہک آئی
حکم خلیل جو کریں عمارت جتنی چھایا نو اس ہوئی
ہک آکھن جبرائیل جو رہبر کعبے جاہگ لیایا
جد حجر اسود دی جاہک پہنچیا بیٹے نوں فرماوے
اوہ ڈھونڈن گیا تا جبل قبیس پکاریا حجر لیجائیں
تے وچہ تفسیر عزیزی لکھیا مومن سمجھ سیانے
دو پتھر تدہ بتاواں آدم جنت کنوں جو لیایا

اوہ وڈی برکت والے پتھر وچہ تبیں لوکائے　　ہک گوشے کعبے دے وچہ جڑیا نور عظیم دسیائی
جتھوں تائیں نور گیا تس حد حرم دی ہوسے　　اوہ کنی کوہاں لگ حد حرم جتھے کری شکار نہ کوئی
تے دوجا پتھر اوہ جس ھکر ابراہیم اسارے　　اوہ جوں جوں اچی ہوئی عمارت پتھر اچا ہوئے
جوں جوں کعبہ اچا تیوں تیوں پتھر اچا جاوے　　ہور پتھر دی ہوئی نہ حاجت نہ کوئی لوڑی لیاوے
تد پیراں انگلیاں دا اثر اس پتھر وچہ دسیندا　　ہن کعبے دے اگے ابراہیم مقام سدیندا

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ

اے رب ساڈے اتے کر سانوں مطیع واسطے آپنے تے اولاد ساڈی تھیں کر ٹولہ فرمانبردار واسطے آپنے
اے پروردگار ما و بگرداں ما را فرمانبردار برائے خود از اولاد ما گروہے فرمانبردار برائے خود
تے یا رب اساں دوہاں نوں اپنے خاص مطیع بنائیں　　اولاد اساڈی تھیں بھی ٹولہ مسلم اپنے تائیں

وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

تے دکھا اسانوں ٹکانے عبادت ساڈی دے تے پھیر رحمت کر اپر ساڈی تحقیق توہیں توبہ قبول کرن والا مہربان
و بنما ما را طریقہ ہای عبادت ما و مہربانی باز آئے بر ما　　البتہ توئی باز آئندہ　　مہربان

تے طور عبادت ساں دکھا ویں رحمت پھیر ا یائیں　　ٹھیک توں ہیں رحمت پھیریا نوالا وڈی مہر داسائیں
مناسک جمع ہے منسک دی جو جا ہگ نسک کہائی　　نسک عبادت اصل لغت وچہ ہور ذبیحہ بھائی
یعنے جا عبادت اساں دکھائیں بار خدایا　　یا جا ذبح قربانی یا کل شرع احکام جو آیا
تا رب قبول دعا تنہاں کیتی جبرائیل دکھائی　　کل مناسک سمیت وقف جدھی تا عرفات پہونچائی
عرفات گیا تا کہیا عرفت پہچانو نی ابراہیما　　اس کہیا عرفت پچھاتم سبھ جو دسیا تدہ ندیما
عرفات اس جا گہ نام ہویا تے عرفہ نام اس دن دا　　وچہ انہاندیاں ناواں دا ایہ وچہ مسالم گن دا

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

اے رب ساڈے گھلا کر وچہ انہاندے پیغمبر انہاں تھیں جو پڑھے اپر انہاندے آیتاں تیریاں تے پڑھاوے انہانوں کتاب تے علم
اے پروردگار ما و بفرست در ایشاں رسول از ایشاں بخواند بر ایشاں آیتہائے ترا و بیاموزد ایشاں را کتاب و علم

www.KitaboSunnat.com

یارب بھیج اوہناں وچہ رسول انہاں تھیں اوے — پڑھے انہاں نوں آیتاں تدہ کتاب تے علم پڑھاوے

وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

تے پاک کرے انہاں نوں تحقیق توہے غالب حکمت والا۔ و پاک سازد ایشاں را البتہ توئی توانا درست کار

تے پاک کرے تہاں شرکوں ٹھیک توں غالب حکمت والا — رسول مراد محمد سکے بھیجیا رب تعالے

معالم وچہ حدیث نبی تھیں با اسنا دلیا یا — میں ختم نبیاں پاس خدا اجے آدم خاک ملایا

میں دعوت ابراہیم دی ہور بشارت عیسیٰ والی — تے خواب ماں بیدا جبو ویلا اس ڈٹھا نور جمالی

جو تتھیں نور ظہور ہویا تس شام قصور دسیائی — دعوت ابراہیم دی آیت ایہہ بغوی فرمائے

بشارت عیسیٰ اوہ جو سورت صف وچہ ذکر ایہائی — اسمعیل اولادوں عرب تے کل قریشی بھائی

ایہناں وچہ نہ نبی ہویا کوئی باجہ محمد اگے — سب پیغمبر اسرائیلی سڑن یہودی لگے

نوح تے ابراہیم اسحاق شعیب تے صالح ہودوں — یعقوب تے اسمعیل محمد لے ایہہ موجودوں

ایہہ اوہ اسرائیلی ناہیں ہور سب اسرائیلی — دعا خلیلی رب قبولی احمد اسمعیلی

حکمت معنے وعظ قرآن بھی فہم احکام قرآنی — یا علم العمل یا سنت نبوی یکے سمجھ معانی

عزیز جو مثل نہ لبھے تس ہور بدلا لیون والا — بھی قوت والا ہے تے غالب قوت زور نرالا

وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا

تے کون منہ پھیرا ہے دین ابراہیم دی تھیں مگراں جس نجا تا نفس اپنے نوں تے البتہ پسند کیتا ہاں اسنوں وچہ دنیا دے

وکیست کہ رو بگرداند از دین ابراہیم مگر آنکہ نشناخت نفس خود را و البتہ ما برگزیدیم او را در دنیا

تے کون پھیرے منہ دین خلیلوں مگر جو جاہل جانوں — تے ٹھیک پسند کیتا اساں اسنوں دنیا وچہ جہانوں

وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

تے تحقیق اوہ وچہ آخرت دے البتہ نیکاں تھیں ہے ۔ و البتہ او در سرائے دیگر از شائستگان ست

تے ٹھیک اوہ وچہ جہان آخر دے نیکاں کنوں لیناں — ملت معنی دین طریقہ لکھیا دانشمنداں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جتھ رغبت پھیرن آوے اتھ معنے روگردانی ‌ ‌ نہیں تے معنے میل تے خواہش عالم کہن ربانی
سفہ معنے جہل سفاہت جہل بے عقلی آئی ‌ ‌ سفیہ کمینہ جاہل احمق سست فکر سن بھائی
یعنے جاہل نفس اپنے تھیں اپنا آپ نہ جانے ‌ ‌ نہ خود مخلوق تے عاجز نا رب خالق قادر سیانے
ہک آکھن سفہ بمعنے خسر یعنے گھاٹا پایا ‌ ‌ ہک ضل کہن گمراہ ہویا ہک اہلک مارو نجایا
عبداللہ بن سلام یہود جاں داخل دین اسلامی ‌ ‌ اسدے دو بھائی ہک سلمہ ہک مہاجر نامی
بھایانوں اس آکھیا بھایو معلم خوب تساہاں ‌ ‌ جو وچہ تورت کہیا رب میں پیغمبر بھیجاں ہاں
اوہ اسمعیل اولادوں ہوسی احمد نام پیارا ‌ ‌ جو اسنوں منہ موسن منکر لعنت کفر نکھارا
مہاجر سن کر منکر ہویا سلمہ اہل اسلامی ‌ ‌ ایہ وچہ معالم لکھیا آئی آیت ایہہ گرامی

اِذْ قَالَ لَهٗ رَبُّهٗٓ اَسْلِمْ ۙ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

جد آکھیا واسطے اوسدے رب اسدے نے مسلمان ہو کہیا اس نے مسلمان ہویا میں واسطے رب جہاندے دے

آنگاہ کہ گفت اورا پروردگار او منقاد شو یعنے گردن بنہ گفت منقاد شدم برای رب جہانیاں

جد آکھیا اسنوں رب اسدے ہو مسلم خاص لگانہ ‌ ‌ اس آکھیا میں مسلم مخلص کارن رب جہاناں
یعنے ثابت رہ اس پر اسلام جو اگے لیا یا ‌ ‌ یا خالص دین عبادت سب کم سونپیا میں نوں فرمایا
اس سبب کم رب تیں سونپیاں بن باری کسی چاہی ‌ ‌ جاں آتش اند ڈالیا آکھیوس کافی ہک الٰہی

وَوَصّٰى بِهَآ اِبْرٰهٖمُ بَنِيْهِ وَيَعْقُوْبُ ۭ يٰبَنِىَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّيْنَ

تے وصیت کیتی نال اس دین دے ابراہیم نے بیٹیاں اپنیاں نوں اتے یعقوب نے اے بچو میرے تحقیق اللہ نے پسند کیتا واسطے تساڈے ایہ دین

و وصیت کرد بآن ابراہیم پسران خود را و یعقوب نیز کہ ای فرزندان من البتہ خدا پسند کرد برای شما دین را

وصیت کیتی اس ملت دی ابراہیم بیٹیاں نوں ‌ ‌ اتے یعقوب جو بچیو ٹھیک ایہ دین پسند خداوں

www.KitaboSunnat.com

فَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ

پس نامرو ہرگز مگراں اس حال جو تسیں مسلمان ہووو - پس نمیرید مگر بحالیکہ شما مسلمان باشید

پس نا مرو مگراں مومن مخلص اہل اسلامی	بیٹے اٹھ خلیل اللہ دے وچہ معالم نامے
اسمعیل ہاجرہ دے شکموں جو قبطیہ آہی	اسحاق بی بی سارہ دی بیٹیوں کیتے نبی آلہی
چھ بیٹے قطورا شکموں دہی اعطن کنعانیے	جاں بی بی سارہ فوت ہوئی تد عقد خلیل رباتی
یعقوب نبی اسحاق دا بیٹا عیص نبی اسدا بھائی	ایہ دوویں جوڑی یک شکموں ناو اول عیص و بائی
تس پکڑی یعقوب اڈی تس پکڑی باہر آیا	عقب اڈی اول آکھن تائیں ناؤں یعقوب کہایا
ہک آکھن تس عقب جو ہتے نام ہویا اس پاروں	یعقوب دے باراں بیٹے ستوت یوسف نہ کہنجایا
نام ہوایہ منع مرن تہیں وچہ حقیقت ناہیں	ترک اسلاموں منع جو ثابت رہنا مردیاں تائیں

اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَآءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوْبَ الْمَوْتُ اِذْ قَالَ لِبَنِيْهِ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ بَعْدِيْ

بھلا آہی تسیں حاضر جد حاضر ہوئی یعقوب نبی نوں موت جد کہیا اس نے واسطے بیٹیاں آپنیاں دے کیا چیز پوجو گے تسیں پچھے میرے

آیا بودید شما حاضر آنگاہ کہ حاضر شد یعقوب را موت چون گفت فرزندان خود را چہ چیز را عبادت خواہید کرد بعد من

بھلا آہے تسیں حاضر جد یعقوب نوں موت سیائی	جد آکھیوس بیٹیاں نوں کیا پوجو گے پچھے بھائی
ام وچہ ہمزہ استفہام تے میم زیادہ آیا	استفہام دا معنے پچھیں بل اس حرف بتایا

قَالُوْا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَآئِكَ اِبْرٰهِمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَّاحِدًا

کہیا انہاں پوجاں گے اسیں خدا تیرے نوں تے خدا باپاں تیریاں دے نوں جو ابراہیم تے اسمعیل تے اسحاق ہیں خدا اکی نوں

گفتند عبادت کنیم معبود ترا و معبود پدران ترا کہ ابراہیم و اسمعیل و اسحاق اند آن معبود یگانہ را

انہاں کہیا عبادت رب تیرے اتے پیاں تیریاں دے نامیں	جو دادا چاچے باپ تیرے دے معبود ہک سائیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُوْنَ

تے اسیں واسطے اوس دے فرمانبردار ہاں

وما اورا فرماں برداریم

تے اس کارن اسیں مسلم ساری حکم قبولن ہارے
کہن یہود محمد نوں جد سوت یعقوب نوں آئی
رب انہاں جھوٹھا آکھیا تدتسیں کتھے حاضر آہے
ہک تساں پوچن دیکھ ڈٹھا فرزنداں نوں فرمایا
ہک کہن جو سب نبیاں رب کرد اموت ویلا مختاری
جد یعقوب ہویا مختاری مہلت رب تکھین چاہی

چاچا بھی وچہ باباں گن دے لوک عربی دستارے
وصیت دین یہودیت بھی بیٹیاں نوں فرمائی
ہک کہن یعقوب مصر جد آیا ڈٹھے پوچن بھاہے
جو میں کتیس تے کیہ کیاتسیں پوجو انہاں جواب سنایا
چاہن سوت قبولن چاہن جیوں عمراں ساری
جو سوال کراں فرزنداں کیا اوہ پوجن ہک آہی

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

ایہ گروہ تحقیق گذر گیا ہے واسطے اسدے جو کچھ کمایا تے واسطے تساڈے جو تساں کمایا ہے تے نا پچھے جاوو گے اس چیز تھیں جو آہے اوہ کردے

این گروہ ہست کہ درگذشت وبرہست آنچہ کردو شمار است آنچہ کردید وشمار سیدہ نشوید از آنچہ میکردند ایشاں

ایہ گروہ سدہا یا لیس جو کجہ انہاں کمایا
ہر کوئی روز قیامت اپنے کیتے بدلہ پاوے

جو تساں کمایا تسیں لہسو نا سوال تساں تہاں آیا
ہور کسے دے بھلے بری تھین پچھیا کوئی نہ جاوی

وَقَالُوْا كُوْنُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى تَهْتَدُوْا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖمَ حَنِيْفًا

تے کہیا انہاں ہوجاو یہودی یا نصاریٰ تا راہ پاو کہہ بلکہ تابع دین ابراہیم دے ہاں جو حنیف ہے

وگفتند کہ باشید یہود یا نصاری تا راہ بیابید بگو بلکہ پیروی کنیم دین ابراہیم را کہ حنیف بود

وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ

تے نہیں آہا اوہ مشرکاں تھیں　　ونبود از مشرکان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے کہن جو ہو یہودی یا نصرانی تا راہ پاؤ
حنیف جو روگردان ہر دینوں باجھوں دین اسلامی
پک کہن حنیف جو حج کرے ہور ختنہ سنت ہندا
سردار یہود مدینے تے نصرانی اوہ نجرانی
جو نبی اساڈا افضل نبیاں دین افضل ادیانوں
محمد عیسیٰ نبی نہ منن اگوں کہن نصارے
انجیل کتاباں وچوں افضل نبی محمد ناہیں
ہر یک اہل اسلاماں کہن قبولو دین اساڈا

کہہ بلکہ تابع دین خلیل حنیف جو مشرک ناہو
تے حنف صلوٰۃ چہ میل کہی وچہ قدم الکھیا علامی
کتے حاجی کتے مسلم ہفنے وچہ معالم کہندا
جھگڑا اہل اسلاماں کیتا کہن یہود شیطانی
بھی افضل کتب توریت نہ منکر ہوئی انجیل قرانوں
جو عیسیٰ سب نبیاں تھیں بہتر دین ایہ افضل بھاری
قرآن کلام اللہ دی ناہیں دوویں ہیے کور ایر
ایہ آیت رب بھیجی کہہ منظور نہ دین تساڈا

قُولُوٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ اِلٰٓى اِبْرٰهٖمَ

تسیں کہو ایمان آندا اساں نال اللہ دے اتے اس چیز دے جو اتاری گئی طرف ساڈی تے جو چیز اتاری گئی طرف ابراہیم دی

بگوئید کہ ایمان آوردیم بخدا و بانچہ فرود آوردہ شد بسوئے ما و آنچہ فرود آوردہ شد بسوئے ابراہیم

تسیں کہو جو نبیاں اسلام تے جو ساڈی طرف اتاریا
تے جو کجھ رب اتاریا جانب ابراہیم پیارا یا

وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى

تے اسمعیل دے اتے اسحق تے یعقوب دے تے اولاد اوسدی تے جو کجھ دتا گیا موسیٰ تے عیسیٰ نوں

وبسوئے اسمعیل و اسحاق و یعقوب و اولاد او و آنچہ دادہ شد موسیٰ و عیسیٰ را

تے اسمعیل اسحاق تے یعقوب تے اس اولادے
تے جو کجھ موسیٰ عیسیٰ تائیں اللہ دنیاں داداں

وَمَآ اُوْتِيَ النَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ

تے جو کجھ دتا گیا پیغمبراں نوں رب انہاں دے تھیں نہیں فرق الدے اسیں درمیان کسے اک دے انہاں تھیں تے اسیں واسطے اسدے فرمانبردار ہاں

وآنچہ دادہ شد پیغمبران از پروردگار ایشاں جدائی نمیکنیم درمیان ہیچکس از ایشاں وما او را انقیادیم

تے جو کجھ سب نبیاں دتا نبیاں فرق نہ کردی
وچہ کسے نبیاں تھیں اسیں مسلم فرق نہ دہر دی

www.KitaboSunnat.com

اسباط سبط دی جمع ایہی جو فرزنداں اولاداں	یعقوب دی باراں ہتھیں ہک ہک بہت اولاد مراداں
اوہ باراں سب پیغمبر ہوئے وچہ معالم لیایا	تے ابوہریرہ کنوں روایت پیغمبر فرمایا
جو اہل کتاب تورات نوں دسن تسیں یقین نہ لیاؤ	بھی جھوٹھ نہ آکھو ایہا آیت پڑھکے انہاں سناؤ

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا ۖ وَّإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ

فر جیکر ایمان لیاون نال اسی چیز دی جو ایمان آندا انسان نال اسے پس تحقیق راہ پایا انہاں تے جیکر منہ پھیرن پس تحقیق اوہ وچہ مخالفت دے ہیں

پس اگر ایمان آرند بآنچہ شما ایمان آوردہ بآں پس البتہ راہ یافتند و اگر برگشتند پس البتہ ایشاں در خلاف اند

پس جیکر من لتاں جو منیاں ٹھیک ہدایت پاون	تے جے منہ پھیرن تسیں ٹھیک اوہ وچہ خلاف ستاون
ایہ مثل دا لفظ قرأت ابن عباس دی اندر نا ہیں	جویں لیس کمثلہ اندر زائد اتھے بھی زائد آہیں
جو بن نیاں لتاں کتاباں سبھے ہور پیغمبر سارے	جے انہوں بن مومن نہیں نا وچہ خلاف ہتیارے

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

پس شتاب کفایت کرے گا تینوں انہاں کنیں اللہ تے اوہ سننے والا جاننے والا ہے

پس زود باشد کہ کفایت کند خدا بانتقام تو ایشاں را و او ہست شنوندہ داندہ

پس چھب کریگا کفایت تینوں شر تہاندیوں اللہ	تے اوہ سنن تے جانن والا مالک عرش معلی
رب انہاں شر ہٹایا کیتی پیغمبر نوں یاری	یک یاری یک طعنوں کدھے یکناں جزیہ خواری

صِبْغَةَ اللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

رنگ اللہ دا تے کون بہتر ہے اللہ کنیں رنگ بنوں تے اسیں واسطے اوسدے بندگی کرنے والے ہاں

قبول کردیم رنگ خدا را یعنے دین اورا و کیست خوب تر از خدا از روی رنگ و ما او را پرستندگانیم

اسیں تے رنگ الٰہی کون ہی بہتر رنگ لاہوں	اسیں خاص عبادت اسدی کردے پلیتی کفر کو لاہوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایتھے رنگوں دین مراد جو دینی ظاہر اثر دسیاوے	جاوے اتے رنگ جدوں لازم چھوڑ نہ جاوے
نصاریاں مرجاں لڑکا جمے گذرن ست دیہاڑے	زرد یانی وچ اسنوں ڈوبن خوشیاں کرن کھلارے
آکھن ہن ایہو یا نصاری رب جواب سکھایا	اساں یہ دادین قبول لیا آکھو رب ہمارا سنگ ہابا

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

کہہ کیا جھگڑا کردے ہو تسیں نال ساڈے وچہ خدا دے تے اوہ ہے رب ساڈا اتے رب تساڈا

بگو آیا مجادلہ مے کنید با ما در دین خدا و اوست پروردگار ما و پروردگار شما

اتوں کہہ کیوں جھگڑو نال اساڈے اندر دین ربانے	اوہ ساڈا تے رب تساڈا اینک عمل سب بھانے

وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

تے واسطے اساڈے ہیں عمل اساڈے تے واسطے تساڈے ہیں عمل تساڈے تے اسیں واسطے اسدے کھری بندگی کرنیوالے ہاں

و مار است کردار ہائے ما و شمارا است کردار ہائے شما و ما اورا باخلاص مے پرستیم

تے ساڈوں عملاں ساڈیاں بدلہ تساں اعمال تساڈے	اسیں خالص اسدی کراں عبادت شرکوں اسیں دراڈے
تحاجو معنے حجت لیاون جھگڑن نال دلیلاں	کہن یہودی رب اساتھیں دین اساں خاص خلیلاں
اسیں منکر وہ تساں تھیں پیارے رب جواب سکھایا	جو کہو ہیں مخلص تے تسیں بیشرک شرک نہ ہون ہٹاوے

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ

کیا کہندے ہو تسیں جو تحقیق ابراہیم تے اسمعیل تے اسحاق تے یعقوب تے اولاد اسدی آہے یہودی یا نصارے

آیا مے گوئید کہ البتہ ابراہیم و اسمعیل و اسحاق و یعقوب و نبیرگاں او بودند یہودی یا نصرانی

بھلا آکھو تسیں جو ابراہیم تے اسمعیل پیارے
اسحاق یعقوب اولاد اس کہدی دین یہود نصارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً

کہہ توں بھلا تسیں بہت جاننوالے ہو یا اللہ تے کون وڈا ظالم ہے اس شخص تھیں جو چھپاوے گواہی نوں

بگو آیا شما دانا ترہستید یا خدا　وکیست ظالم تر از کسے کہ　بپوشید گواہی را

توں آکھ جو تسیں زیادہ عالم یا اللہ وڈا دانا	تے کون زیادہ ظالم اس تھیں ہندا جو کرے زباناں

عِنْدَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ

جو پاس اسدے ہے اللہ تعالیٰ تھیں تے نہیں اللہ بے خبر اس چیز تھیں جو تسیں کردے ہو

نزدیک اوست از خدا و نیست خدا بے خبر از آنچہ مے کنید

چھپاوے اوہ گواہی ربّ دی پاس جو اسدے آہی	تے نہیں اللہ بے خبر اس تھیں جو کریندے تسیں تداہی
نہ ابراہیم یہود نصاری اللہ اسان بتایا	تسیں یہود نصاری آکھو اللہ تساں جو بتایا
گواہی پاس انہاں جو ابراہیم سنے فرزنداں	مسلم آہا اتے محمد حق رسول پسنداں
ایہ وچہ توریت انجیل پڑھن فرکہن سچ گواہی	ایہ وڈے ظالم الظالم تھیں ڈبے وچہ گمراہی

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا
تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

ایہ گروہ تحقیق لنگھ گیا واسطے اوسدے ہے جو اس نے کمایا تے واسطے تساڈے ہے جو تساں کمایا
تے نا پچھے جاوگے تسیں اس چیز تھیں جو آہے اوہ کردے

ایں گروہ ہست کہ در گذشت او راست آنچہ کردند و شمارا ست آنچہ شما کردید و پرسیدہ نشوید از آنچہ میکردند

ہن اوہ گروہ سدھایا لسن جو کجھ انہاں کمایا	جو تساں کمایا تسیں لہوتساں سوال نہ انہاں آیا

سَيَقُوْلُ السُّفَهَآءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰىهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِيْ كَانُوْا عَلَيْهَا

تتاب ہے کہنگے بیوقوف لوکاں تھیں جو کس نے پھیریا انہاں نوں قبلے انہاندے تھیں جو آہے اوپر اوسدے

زود باشد کہ گویند بیوقوفاں از مردم کہ چہ چیز بگردانید ایشاں را از قبلہ ایشاں کہ بودند برآں یعنی از

جھب کہن احمق لوکاں تھیں جو کس نے انہاں فرمایا　　اس قبلہ کنوں جو آہے اس پر کیہے طرف بھوایا

قُلْ لِّلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

کہہ توں واسطے اللہ دے ہے مشرق اتے مغرب ہدایت کردا ہے جسنوں چاہے طرف راہ سدھے دی

بگو خدا راست مشرق و مغرب راہ مینماید ہر کرا خواہد بسوے راہ راست

کہہ مالک اسے دا مشرق مغرب اوہو راہ وکھاوے　　جسنوں چاہے بندیاں وچوں راہ سدھے ول لیاوے
جد بیت مقدس قبلہ ہٹیا کعبے دیول آیا　　تا مشرک ہور یہودی طعنے دیس رب فرمایا
کہن یہود قریشیاں نوں ہن طرف تساں مناہیا　　ہن دین بھی تساں قبولیگا ایہ رب جواب سکھایا

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَيْكُمْ شَهِيْدًا

تے ایسے طرح کیتا اساں تساں نوں گروہ سیانہ تا ہوو تسیں گواہ اپر لوکاں دے تے ہووے رسول اوپر تساں دے گواہ

و ہم چنیں ساختیم شما را گروہے بہتر تا باشید گواہاں بر مردماں و باشد پیغمبر بر شما گواہ

تے انویں کیتا اساں تساں نوں بہتر ٹول پیارا　　تا ہوو شاہد لوکاں اتے نبی گواہ تمہارا
معاذ جبل نوں کہیا یہود جاں بیت مقدس چھوڑیا　　جو ساڈے حسدوں نبی تساڈا اس قبلیوں مکھ موڑیا
ایہ قبلہ سب نبیاں دا بھی اسیں لوکاں کنوں چنگیری　　تد ایہ آیت آئی ویکھہ معالم بھائی میرے
یعنے جیونکر ابراہیم اساں چنگیاں سن فرزنداں　　انویں اساں تساں نوں کیتا سیانہ ٹول پسنداں
وسط معنی نیک جلالین تفریط افراطوں خالی　　دین اندر ایہ دونویں بریاں بہتر وچلی چالی
ابو سعید کہیا جو سرور ساڈے وچ کھلوتے　　اکدن بعد نماز عصر تحقیق ہوتی سخن پروتے
جو ہوونہار قیامت تائیں اس جا ذکر کیتونے　　جاں وچ سب درختاں کندھاں سر پر آئی تد علی کہیونے
جو نسبت اگلیاں اس دنیا تھیں اینک مدت باقی　　جو ہن دنیا ساری دی نسبت ہن ایہ گھڑی رہی اتفاقی
تے اس امت دی پورا کیتا ستر امت تائیں　　ایہ سب تساں تھیں فضل اکرم ربدی پاس عطائیں
جاں اگلے پچھلے جمع کرے رب وچ میدان حشر دی　　تا اگلیاں اساں تھوں فرماوے آیا وچہ خبر دے

www.KitaboSunnat.com

جو تساں نذیر نہ آیا کوئی خوف عذاب سنارے	اوہ کہن کیسے نہ آکھیا تا رب نبیاں کوں فرمادی
نبی کہن پہنچایا سب سان اللہ شاہد ہنگر	تا امت نبی محمد حاضر ہوسن شاہد چنگے
جو یا رب نبیاں سب پہنچایا منیاں نہیں کفاراں	اوہ کہسن ایہ تجھے آئے سنیاں کد اخباراں
محمدی کہن ٹھیک اساں ول آیا نبی الٰہی	تے اس پر ٹھیک قرآن اتاریا مظہر دلی رآہی
اساں وچہ قرآن پڑھیا جو نبیاں سبہ پیغام پہنچایا	ربدیاں خبراں سچ جو کافر ضدوں کفر لیائے
فر نبی محمد حاضر ہوسی است حال پوچھیسی	اوہ سچا کرسی است تائیں سچ گواہی دیسی
اس بعد حدیثوں ایہا آیت پڑھ کے نبی سنائی	وچہ مظہری ہور معالم ترمذی ہور بخاری آئی
شاہ عبد القادر لکھیا جو نکردو نہ کما نذیر اندر	ہو تسیں بہتر یک جو منو سارے تسیں پیغمبر
یہود نصاری بعضاں ہن بعضیاں تھیں انکاری	دوجا ایہ جو کعبہ قبلہ قسمت ہویا تمہاری
اوہ ابراہیم بنایا جسدی تابع خلقت ساری	اینویں ہر کم وچہ تساں نوں خوبی ستے سرداری
لوکاں لوڑ جو تسیں بناہ تساں نہ لوڑ کسیدی	رب کہہ تساں رسول بناوے حاجت تساں اسدی

وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا

تے نہیں کیتا سی اساں اوہ قبلہ جو آہا توں اوپر اوسدے

و نساختیم آں قبلہ را کہ بودی بران یعنی بیت المقدس

تے نا کیتا اساں قبلہ بیت مقدس ل تساراں	جو آہا توں اس طرف نماز پڑھدا اسن یاراں

إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ

مگراں واسطے اسکے جو جانیے اسیں اس شخص نوں جو پیروی کردا ہے پیغمبر دی اس شخص تھیں جو پھر جاوے اوپر اڈیاں اپنیاں دے

مگر برائے آنکہ بدانیم کسے را کہ پیروی میکند پیغمبر را جدا از آں کس کہ باز میگردد بر ہر دو پاشنہ خود

مگر ایہ جانن کارن کون کرے تہہ تابعداری	اس تھیں جدا جو الٹا پھردا اڈیاں ول انکاری
رب نوں ہر شے علم قدیمی فر بھی رب آزمادی	تا علم قدیم موافق ہر گہہ وچہ ظہور بھی آوے
عذاب ثواب نہیں متعلق علم ازل سے بھائی	عذاب ثواب تداں جد ظاہر ہو جاتے نیک برائی

شاہ ولی اللہ کیہا جو قبلہ اندر علم الٰہی | امرت احمد کعبہ سی پر رب اتر مائیش چاہی

وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ

تے تحقیق آہی ایہ چیز یعنے اولٹاونا قبلے دا البتہ وڈی مشکل اُپر انہاندے جو ہدایت کیتی اللہ تعالیٰ نے

والبتہ ہست این کار دشوار مگر بر آنانکہ ہدایت کرد خداوند تعالیٰ

تے ٹھیک آہا ایہہ قبلہ الٹن وڈی مشکل بھاری | مگر اُپر تنہاندے جنہاں ہدایت ہدی باری
بہت قوم ہوئی مرتد اسلاموں نکلے فیر یہودی | محمد دین اِنہاں دل فیر یا حسدوں کمن حسودی

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

تے نہیں ایہہ جو ضائع کرے ایمان تساڈے نوں تحقیق اللہ نال آدمیاں دے البتہ وڈی رحمت والا مہربان ہے

ونیست خدا کہ ضائع سازد ایمان شمارا البتہ خدا بمردمان بخشاینده مہربان است

تے ہرگز ضائع کرے نہ رب ایمان نماز تساہاں | ٹھیک اللہ سنگ بندیاں بخشش والا رحمت خواہاں
رافت کنوں رؤف اس معنے ڈاڈھی رحمت والا | معالم وچ جاں کیتے دیول کیتا حکم تعالیٰ
مسلماناں نوں کمن یہود مقدس طرف نمازاں | ہدایت آہی یا گمراہی آکھ سناؤ رازاں
جیکر کھو ہدایت سی ہن تساں ہدایت چھوڑی | تے جے گمراہی کھو تا مدت بہت عبادت لوڑی
تے جہیڑے مر گئے اول پڑھدے ہوئے اوہ بر گمراہی | براء تے اسعد ہور بہتیرے سکے نساں تہیں راہی
مومن کمن ہدایت اوہ جو کیتا امر الٰہی | تے جس تھیں منع کیتا رب اوہ کم صاف ایہی گمراہی
یاراں عرض کیتا اوہ بھائی ہوئی جو اول پڑھدے | تداہیہ آیت رب اتاری عمل نہ ضائع ہر دے
بے اتھے نماز مراد ایماناں وکھو شان نمازاں | رب ایمان نمازنوں آکھیا مومن سمجھو رازاں
تائیں بے نمازاں کافر پاک نبی فرمایا | من ترکہا فقد کفر جیوں ابن ماجہ وچ آیا

قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا

تحقیق ویکھدے ہاں اسیں پھرانا منہ تیرا طرف آسمان دی پس البتہ پھیرانگے اسیں تینوں قبلے ول جو پسند کرداہیں توں اسنوں

تحقیق می بینیم گشتن روی تو در جانب آسمان پس البتہ متوجہ گردانیم ترا بآن قبلہ کہ خوش داری آیۃ ۱۲

ٹھیک اسیں فرنا منہ تیرے دا طرف آسمان وکھائیں
پس پھیر لئے آں سیں تینوں اس قبلے ول جو تریچا ہیں

پہلا حکم مدینے وچہ منسوخ جو اللہ کیتا
ایہ قبلے پھیرن والا آہا ویکھ معالم بیت

ہے وچہ معالم مکے وسدیاں کعبے طرف نمازاں
جاں گئے مدینے بیت مقدس دے ول حکم نیازاں

نا تصدیق یہود کرن اس قبلے اپنے یاروں
بھی وچہ توریت نبیاں صفتاں ... سانوں سبھی بارو

ستاراں ماہ یا سولاں تاقول پڑھی حبیب الٰہی
یا ابراہیم دا قبلہ کعبہ نت خواہش دل آہی

کہن یہود جو دین محمد اساں مخالف سارا
تے قبلے وچہ موافق ساڈے ایہ کی طور نیارا

جبرائیل نوں حضرت آکھیا کعبے حکم جے آوے
ایہ باپ میرے دا قبلہ تاقول فرمائیں دل بھاوے

جبرائیل کہیا میں وس نہیں کر عرض جناب الٰہی
تا حضرت ول آسمان تکے نت آس وحی دی آہی

بھی شاہ ولی اللہ کہیا ایہ آیت اول رب اتاری
فر سیقول سفیہا نازل بھیجیا رب دو باری

فر صبر وچہ جنگاں سختی ہور احکام ایمانی
قصاص تے حج تے روزہ صدقہ عقد طلاق کماہی

سولاں تک کو عاں ایہ رب احکام تباے
تحریف بیدیاں بے انصافاں ہر شبہا ٹھاہے

فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهٗ

پس پھیر منہ اپنے نوں طرف مسجد حرام دی تے ہر جگہ جو ہوو تسیں پس پھیرو موہناں اپنیاں نوں طرف اوسدے

پس متوجہ گردان روئے خود را بطرف مسجد حرام یعنی کعبہ و ہر جا کہ باشید پس متوجہ گردانید روئے خود را بطرف وے

پس پھیر توں منہ اپنا ول کعبے مسجد حرمت والی
تے ہر جتھی ہوو پھیرو موہناں اسدی طرف جو عالی

وچہ اصل حرام مبنے منع جو بندہ رہن اتھے آیا
وچہ حرم شکار ظلم گھاہ رکھاں کٹن منع کرایا

معالم وچہ بخاری راہوں باسناد لیایا
جو ہو نبی مدینے آ نکلیاں گھر حضرت ڈیرا لایا

ستاراں ماہ یا سولاں بیت مقدس طرف نمازاں
پڑھ لو وچہ حب جو کعبے دے ول اوہ حکم نیازاں

فر ماہ رجب وچہ دو مہینے اگے جنگ بدر دے
آیا حکم تا کعبے دے ول اول فرض عصر دے

نال جماعت گذاری سرور مسجد وچہ مدینے
اک مرد انہاں تھیں ہو کے مسجد گیا جو پاک نبی نے

کعبے طرف نماز عصر دی نال جماعت گذاری
ہین نال تہناں پڑھ عصر آیا من بات سناؤس ساری

اوہ وچہ کوہ کھلوتے مڑ منہ کعبے دے ول کر دی
فر اہل قبا وچہ مسجد اپنی پڑھدے فرض فجر دی

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ہک شخص آیا اس خبر دتی انہاں کعبے قبلہ والی　　انہاں وچہ نماز کیتا منہ کعبے دیکھ معاملہ عالی
تے مظہری اندر لکھیا حضرت کر گئے ہک واراں　　بنی سلمہ دی مسجد اندر ظہر پڑھی سن یاراں
جاں دو رکعتاں پڑھیاں جبرائیل ایہہ حکم لیایا　　تا باقی دو دوہیں رکعتاں جانب کعبے مکھ بھنوایا
پچھلیاں یاراں بھی منہ کیتا مرداں اُلٹائے　　اوس مسجد دو قبلیاں والی مشہور نام سدائے
عباد بشر دا بیٹا پڑھ کے ہور مسجد دھایا　　اتھ وچہ رکوع عصر دے کھلیاں یاراں ورن فرمایا
فر عصر نماز نبی کعبے ول اپنی مسجد کیتی　　جو وچہ بخاری عصر لکھی اس کا اصل عصر ایہہ کیتی
تے اہل قبا نوں خبر ہوئی فر وچہ نماز فجر دے　　تا وچہ نماز فجر اوہ سارے کعبے ول منہ کردے
بھی مظہری وچہ جو بیت المقدس دے ول بنی نمازاں　　سولاں ماہ ہو رکعے دہاڑے پڑھیاں نال نیازاں
جو ماہ سطاراں کہن ہوا اشتباہ میں ہاں جھینہ کہندے　　جو پنجویں ماہ ربیع اول وچہ سوار مبارک وندے
حضرت مکیوں ہجرت کرکے طرف مدینے دھائے　　فر بارہویں اس ماہ سوار دو پہاڑی وچہ مدینے آئے
فر پندرھویں ماہ رجب دی اگلے سالوں وقت ظہر دو　　کعبے دے ول فرمایا دو ماہ اگے جنگ بدر دے
ایہہ قول صحیح جمہور کہیا ہے مروی ابن عباسوں　　تے جنگ بدر وچہ ماہ رمضانے آہا سمجھ قیاسوں
کہن یہود محمد تابع اکثر علما نفس خود روایت کیتا نقیدہ نفس ہوائیں　　کدی اتوں کدی اتوں قبلہ ہک جا ثابت نائیں
جے ساڈے قبلے دے ول ہندا اسیں امید کریندے　　جو ختم نبیاں ایہو جیہناں اسیں اوڈیکاں دھر دیندے

وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۭ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ

تحقیق اوہ لوک جو دتے گئے کتاب البتہ جاندے ہیں جو اوہ سچ ہے رب انہاندے تھیں تے
نہیں اللہ بے خبر اس چیز تھیں جو کردے ہیں

والبتہ آنانکہ کتاب دادہ شدند میدانند کہ این راست است از پروردگار ایشان و نیست خدا بیخبر از آنچہ می کنند

تے وچہ کتاب اہل کتاب اس جانن ہو سچ خاص خدا ول　　تے اللہ نہیں بے خبر اسیتھیں جو کردے عمل اوہاں
یعنی جانن اوہ کہ قبلہ کعبہ خاص نبی دا　　ایہہ وچہ کتاباں پڑھ دے ضد وں کہن خلاف عقیدہ
اللہ نوں سب خبر انہاندیاں ضداں تے انکاراں　　اوہ ہر یک عمل جزا ئیں ویسی نیکاں تے بدکاراں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ

تے البتہ جیکر لیاویں توں انہاںنوں جو دتے گئے کتاب ہر نشانی یعنے معجزہ نہ تابع ہووَنگے قبلے تیرے دے تائیں

والبتہ اگر بیاری بآنکہ دادہ شدند کتاب ہر نشانہ ہرگز پیروی نہ کنند قبلہ ترا

تے جے توں لیاویں سارے معجزے اہل کتاباں تائیں ‖ نہ کرسن تابعداری تیرے قبلے چھوڑ دائیں

وَمَا أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ

تے نہیں توں پیروی کرنوالا قبلے انہاں دے تے نہیں بعض انہاں دا تابع ہوونوالا قبلے بعض دے دا

ونیستی تو پیروی کنندہ قبلہ ایشاں را ونیستند بعض ایشاں پیروی کنندہ قبلہ بعض دیگر را

تے توں ناں گرا انہاں دے قبلے جا سیں باجھ امر دے
یہوداں قبلہ بیت مقدس جو مغرب ول آیا
وچ حدیث صحیح دے آیا خود حضرت فرمایا

تے ناں اوہ اک دوجے دے قبلے تابعداری کردے
نصاریاں قبلہ مشرق دیول کعبہ تساں ٹھہرایا
جو قبلہ مشرق مغرب دے وسطے اہل مدینے آیا

وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ

تے البتہ جیکر پیروی کریں توں خواہشاں انہاں دیاں پچھے اس تھیں جو آیا تیندے ول علم تھیں تحقیق
توں اس وقت ظالماں تھیں ہوویں

والبتہ اگر پیروی کنی خواہش ہائے نفس ایشاں را بعد از آنکہ آمد بتو از علم البتہ تو باشی آنگاہ از ظالماں

تے جے توں تابع ہوویں خواہش نفس یہود نصاریٰ ‖ پچھے علم آون تھیں البتہ ظالماں وچ بیارے

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ

اوہ لوگ جو دتی اساں انہاں نوں کتاب پچھاندے ہیں اوس نوں جس طرح پچھاندے ہیں پتراں اپنیاں نوں

آنانکہ دادیم ایشاں را کتاب می شناسند او را یعنے محمد را یا کعبہ را چنانکہ می شناسند فرزندان خود را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جہناں دی تاسانی کتاب دتی کہاں خوب محمد تائیں	اوہ جوین پچھانن بیٹیاں اپنیاں شک شبہ کوئی ناہیں
عبداللہ بن سلام یہودی جد ایمان لیایا	عمر خطاب ایہ آیت پڑھکے اسنوں پچھن آیا
ابن سلام کہیا جد ڈٹھم نبی محمد پیارا	اپنے بیٹے وانگ پچھاتم بلکہ زیادہ یارا
عمر کہیا وہ کیوں کر جاتو ابن سلام الایا	وچہ توریت صفات جو پڑھیم سبھ کجھ پورا پایا
ہرگز شک نہ شبہ رہیا تے بیٹے شبہ حراماں	عمر کہیا سچ بولیوں ہے توفیقوں ابن سلاماں

وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

تے تحقیق ہک فرقہ انہاں تھیں البتہ چھپاندے ہیں حق نوں تے اوہ جاندے ہیں

والبتہ گروہے از ایشان میپوشند حق را و ایشان میدانند

تے ٹھیک گروہ ہک اہل کتابوں جانن حق چھپاون	لکھیے حکم تے صفت محمد جانن فر الٹاون

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝

ایہ سچ ہے رب تیرے تھیں پس نہ ہو ہرگز شک کرنے والیاں تھیں

این درست است از پروردگار تو پس ہرگز مباش از شک آرندگاں

ہے سچ ایہ رب تیرے تھیں ترکاں والیاں کنوں نہ ویں	تو نبی تے قبلہ کعبہ اسول وچہ نماز کھلوویں

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

تے واسطے ہر ہک دے ہک جہت ہے جو اوہ منہ لیاون والا ہے طرف اسدی پس دوڑ کرو نیکیاں نوں

و برائے ہر کسی جانبے ہست کہ او روی آرندہ است بآن جانب پس شتابید بسوے نیکیہای

تے ہر ہک نوں ہک جہت مقرر اسول منہ لیاوے	پس دوڑو نیکیاں دے ول جیونکر حکم ربانا آوے

أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

جتھے ہوو لتیں لیاویگا تانوں خدا کٹھے تحقیق اللہ تعالیٰ اوپر ہر شے دے قادر ہے

ہر جا کہ باشید بیارد شمارا خدا جمع ساختہ البتہ خدا تعالیٰ بر ہمہ چیز توانا است

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تحقیق اللہ ہر شے اپر قادر ربّ دیسی ہر دی	تسیں جتھے ہو ولیاوی گا ربّ سبھناں نوں جمع کر کے
اوسے طرف ہویا اس قبلہ عجب جھب کردکھائی	یعنے عند نہیں کسے لائق جتول حکم الٰہی
ہر امت نوں سبھا حاضر کرسی بدلہ لیس کمایاں	نیک اعمال ہودن ودہ جس دے سو لائق وڈیایاں

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۖ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ ۗ

تے جس جاگہ تھیں باہر آویں توں پھیرے منہ اپنے نوں طرف کعبے شریف دی تحقیق ایہو سچ ہے رب تیرے تھیں

و ہر جا کہ بروی پس بگرداں روئے خود را جانب مسجد حرام و البتہ وے راستست از پروردگار تو

تے تھیک اوہ سچ دلوں بے شک شبہ تھیں خالی	تے جتھوں نکلیں کر منہ جانب مسجد حرمت والی

وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ

تے نہیں اللہ بے خبر اس چیز تھیں جو کردے ہو تسیں تے جس جگہ تھیں باہر آویں توں پھیر منہ اپنا طرف کعبے دی

و نیست خدا بیخبر از انچہ مے کنید و ہر جا کہ بروی پس بگرداں روئے خود را جانب مسجد حرام

تے جتھوں نکلیں کر منہ اپنا کعبے حکم دو بارے	تے اللہ نہیں بے خبر اس تھیں جو عمل کردے تسیں سارے

وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ

تے جس جاگہ ہو و تسیں پس پھیرو منہاں اپنیاں نوں طرف اوس دی تا نہ ہووے واسطے لوکاں دے اوپر تساڈے الزام

و ہر جا کہ باشید پس بگردانید روے خود را بجانب آں تا نباشد برائے مردمان بر شما الزامے

تے جنہوں مہو دفیر دو ہونہ تسیں تسول اہل اسلام دے | تا ہو وے نہیں دلیل لوکاں نوں تساں اُپر الزام دی

إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ

مگر اوہ لوگ جو ظالم ہن اُنہاں تھیں بس نہ ڈرو اُنہاں تھیں تے ڈرو میں تھیں تے تاں پوری کراں میں نعمت اپنی اُپر تساڈے

مگر آنانکہ ظلم کردند از ایشاں پس مترسید از انہا و بترسید از من و تا تمام کنم نعمت خود را بر شما

مگر جو ظالم ہوئے تہاں تھیں پس ڈرو تہاں | تے میں تھیں ڈرو تاں پوری کراں میں نعمت اپنی تساں پر

وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ | تے تاں تسیں ہدایت پاؤ
| وتا باشد کہ شما راہ یابید

تے تا تسیں راہ ہدایت پاؤ لکھیا شاہ ولی اللہ
پیدا ہوسی کعبے دی تعظیم بجا لیا سی
علماء یہود ایہہ جانن توڑی جاہل یعنی دسن
جس کعبے طرف نہ فردا آہ ہندی عالم اہل کتاب
جاں کعبے ول منہ پھریا ہن تہاں حجت نہ ہی
تے پوری نعمت قبلہ کعبہ ملت ابراہیمی
ابن جبیر کہیا جو جنت وڑیاں نعمت پوری

توریت اندر مذکور جو اسمٰعیلیاں تھیں نبی
تا کعبے ول منہ کرن دلیل ہو حضرت خاتم
او ظالم جاہل ہمدردی قریشی مومن یعنی ہسن
جو جس نوں فاسر کتاب اندر اوہ نبی ہو جسیا بول
مگر جو ظالم جاہل ہوسن یعنی نال بلاشی
علی کہے جو مرنا مسلم ایہ کمال بھی
ایہہ معالم محی السنۃ لکھیا وجہ حضور کی

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ

جس طرح بھیجیا اساں وچ تساڈے پیغمبر تساں تھیں جو پڑھے اُپر تساڈے آیتاں ساڈیاں تے پاک کرے تساں نوں

چنانچہ فرستادیم درمیان شما پیغمبرے از قوم شما کہ میخواند بر شما آیتہائے مارا و پاک میسازد شمارا

جو بھیجیا اساں وچ تساں تھیں تساں سنا دے | آیتاں ساڈیاں پڑھ کر اتے تساں نوں پاک بناوے

وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

تے سکھاوے تساں نوں کتاب تے علم دینی تے سکھاوے تساں نوں اوہ چیز جو نہیں آہی تسیں جاندے

و میآموزد شمارا کتاب و علم و میآموزد شمارا آنچہ نمے دانستید

ہور تساں کتاب سکھاوے حکمت سنت خوب قرآنی | تے تساں سکھاوے جو کجھ تسیں جانو شرح بیانوں
یعنے پوری کراں میں نعمت سبھا جو ہن تیں | جو نہ تساں جانیا تو بن تسیں کرو ہو کراڈنہر

فَاذْكُرُونِيٓ أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

پس یاد کرو مینوں یاد کراں میں تساں نوں اتے شکر کرو وچ میرے نہ بے شکری کرو میرے تائیں

پس یاد کنید مرا یاد کنم شمارا و شکر کنید مرا و بے شکری مکنید مرا

پہلے کرو تسبیح آنتاں میں یاد کراں تساں تائیں
جس فرمایا بندوا رہی گلئی کیتیس سب کدا دائی
تسبیح یاد کرو مینوں طاعت نال میں بخشش نال اج تائیں
معالم وچہ طریق بخاریوں حضرت نے فرمایا
تے میں نال بندے جدا وہ یاد کریندا مینوں
جو یاد کرے وچ مجلس میں تس کساں چنگیرا
جو تھاوی اوہ میں آواں جو اوہ ٹروا آوے
جو سوال کرے میں دیواں سو عقل ن ذم رحمت آلی
لکھی تھو حدیث جو رب آکھی میں نال بندہ ہمراہی
کیتا سوال نبی نوں جو کیا افضل سب اعمالوں
ایہ وچہ معالم لکھیا اگے مظہری کر ذل پایا
ہالکہ وچہ ملک شیطان جو وچہ جد کوئی ذکر الٰہی
لے ہیادہ ذکر دل نال ہوتے شیطاں ...
صحیح مسلم دے وچہ ابوہریرہ رضی اللہ عنہ فرمایا
معنے ذکر جو غفلت چھوڑ ہمیشہ غفلت کیتوں دل پائی
جو باخلاص اللہ دیکاراں کریں تاں مستحق ...
تے بن اخلاص دوں نہ شکر ہوواں جو تے چھیر الٰہی

تے شکر گذار دیلا اتے نہ کرو کفرا دائیں
جو بشیر پالی کرتے بے شکرا ایہ کفران ایہا ہی
تسبیح یاد کرو وچہ نعمت بیشک سختی حال چہاراں
جو رب آکھی میں ظن بندے دے پاس جیں پر لیایا
جو بندوں یاد کرے اوہ دل دے میں بھی یاد کسیوں
جو میں ال اوہ آوے ہر ادہ ہیر جیں ہتھ اون تالیں
میں دوڑ آواں فضل کرم ہتھیں سب ہی فرماوے
جو سوال کرے میں عطا کراں اتے وچ معالم بھائی
جد اگ مینوں یاد کرے ایہ ہے ذکر الٰہی
نہی کہیا دنیا تھیں جاویں ہر گز زبان تر حال
نبی کہیا ہر بندہ دیدل وچہ رب بنائے
اتے خناس شیطان جد بندہ ذکر کرے تاں چھپ جاوے
دل آون نال لوچ فر وسوسہ خطرہ نیاوے
جو ذکر ہر دل نال سبھ عمر کی بے شک جیہا
ہر قول فعل تلاوت کر خشیعت والے
راست پیدا کرد ے اتے وچہ قول اتنی فرض
تے یا جینوں غفلت اندر کی تبا ہر دم ہی

لا اله الا الله افضل ذکراں آیا — تے وت فاتحہ کل دعاؤں افضل نبی بتایا
ایہ نال اسناد صحیح دی مالک ترمذی نسائی — بھی ابن ماجہ جا لکھیں وی مظہری وچ بھائی
صحیح مسلم وچہ سمرہ کنوں جو سرور خود فرمایا — جو سب کلاموں افضل چار ہی کلمے ایہہ سمجھایا
سبحان الله والحمد لله الله اکبر نالے — بھی لا اله الا الله وہ وہ ذکر سوکھالے
بھی ترمذی دارمی ابو سعید وں جو الله فرمایا — نال قرآن شغل جس کیتا ہور نہ ذکر کمایا
نہ سوال دعائیں کیتا میں تھیں ہا شغل قرآنی — میں منگن والیاں تھیں تاں افضل کراں عطا ارزانی
تے فضل کلام الله اینویں اُپر سب کلاماں — جیونکر فضل الله دا اُپر خلق خواص عواماں
قرآن کلام ہے صفت ربی وہ ہیں تھیں ہے نکالی — اک طرف خدا اُتھے اُس دی دوجی اُتھے اساڈی آئی

یا ایہا الذین آمنوا استعینوا بالصبر والصلوٰۃ ان الله مع الصابرین

اے او لوک جو ایمان لیائے یاری چاہو نال صبر دے تے نمازے تحقیق الله نال صبر کرن والیاں دے ہے

اے آنانکہ ایمان آوردند مدد جوئید در تحصیل ثواب بصبر و نماز البتہ خدا با صبر کنندگان است

اے اہل ایمانو صبر نمازاں نال منگو تسیں یاری — ٹھیک الله سنگ صبر والیاں کردا مددگاری
معنے صبر سہارن یعنے بھار مشقت سہنا — ترے قسم صبر یک طاعت وچہ سہارن ثابت رہنا
روزہ دھاڑ نماز سیالے مشکل نہ گھبراوے — بھی کل عبادت ظاہر باطن ادب بجا لیاوے
دوجا ٹھلن نفس امارہ کنوں گناہ بُرائیاں — جان دنیا حرص یا غصہ شہوت چاہن بے پروائیاں
تریجا صبر مصیبت آئی ہیلے نفس سہارے — نہ نیلے کرے نہ جزع فزع کجھ شاکی فیع نہ آوے
کہنی نال نمازاں ہندیاں ہن ہر دو قسم بتاوی — اک خاصاں حق جو ذوق انہاں سنگ دکھ بھلاوے
دوجا عاماں حق نماز جو حاجت کارن آئی — جو مشکل کرے اساں الله حاجت کرے روائی

ولا تقولوا لمن یقتل فی سبیل الله اموات بل احیاء ولکن لا تشعرون

تے نا کہو واسطے اُنہاں دے جو مارے گئے وچہ راہ الله دے مردے بلکہ زندے ہین پر تسیں نہیں سمجھدے

ونگوئید آنکسی کہ کشتہ شود در راہ خدا کہ مردگانند بلکہ زندگانند و لیکن شما نے فہمید

نہ مردے کہو تہاں جو ماری اندر راہ ربانے	بلکہ اوہ زندے ایہن لیکن نہ سمجھو تہاں ٹکانے
جو ڈاں یار شہید بدر وچہ لوک کہن اوہ مارے	اوہ لذت نعمت دنیا والیوں وانجے گئے وچارے
تد ایہ آیت نازل ہوئی حکم الٰہی آیا	نہ مردے کہو تہاں بل زندے قسم حیاتی پایا
تہاں وحال رزق خدا مت پہنچے از خوشیاں عیشاں	جو ہن وچ کفاراں دہندے راتیں دن عذاب ہمیشاں
ایہو ہی ہور معالم اندر لکھیا ویکھو بھائی	تے وچہ صحیح مسلم دی بن مسعود دوں بنی بتائی
جو روح شہیداں پاس خدا دے وچہ سبز پکھیرواں جاون	کھاہن بہشتوں جتھے جاہن فیر رات قندیلیں آون

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ
وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ

تے البتہ ازماواں گے اسیں تساں نوں نال کجھ چیزے خوف تھیں تے بھکھ تھیں تے نقصان مالاں تھیں میواں تھیں

والبتہ بیازمائیم شمارا بچیزی از ترس دشمن و گرسنگی و نقصان از مالہا　وجانہا و میوہا

تے ٹھیک آزماں گے اسیں تساں کجھ ڈر دشمن ہور بھکھاں	تے کجھ مالاں جاناں تھیں اتے پھل کھیتی ہور کھاں
ایہ ڈر دشمن ہور کال کر کے گھاٹے مالاں جاناں	بھی پھل کھیتی ہور باغاں رب آزمادی اہل ایماناں
جے راضی ہن تے صبر کرن تہاں لبسن اجر صبر دے	تے جزع فزع تھیں نفع نہ کجھ محرومی کنوں اجر دے

وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ‎﴿١٥٥﴾‏ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوا
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۝

تے خوشخبری دہ صبر کماون والیاں نوں اوہ جد پہنچے انہاں نوں کائی مصیبت آکھن تحقیق اسیں
واسطے اللہ دیہاں تے تحقیق اسیں طرف اوسدے فرمون والے ہاں

وبشارت دہ صابراں را آنانکہ چوں برسد ایشاں را مصیبتے گویند البتہ ملک خدائیم و بالسوی او باز گردیم

تے دیہ خوشخبری صابراں جد انہاں ہو پہنچے سختی کائی	آکھن اسیں ملک اللہ دا اسوں فیر اساں نہ کائی
یعنے جاناں مال اساڈے ملک اللہ دا سارے	مالک جد چاہے فیر لیوے ساڈے پاس ادھارے

www.KitaboSunnat.com

اُولٰٓئِكَ عَلَيۡهِمۡ صَلَوٰتٌ مِّن رَّبِّهِمۡ وَرَحۡمَةٌ ۖ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الۡمُهۡتَدُونَ

اوہ گروہ اپر انہاندی رحمتاں ہیں رب انہاں دے تھیں اتے مہربانی اتے ایہ گروہ اوہی ہیں ہدایت والے

ایں گروہ بر ایشاں ست درودہا از پروردگار ایشاں و بخشایش و ایشانند براہ یافتگان

ایہ لوگ جو انہاں اپر رحمت ربّ تھیں گونا گونی — تے اوہ ہی لوگ ہدایت والے حاصل راہ نمونی

جو نبی طفیلوں نعمت اوہ صلوٰۃ درود الٰہی — جو فضل آکھو نعمت رحمت شاہ رفیع بتائی

نعم العدلاں نعم العلاوہ حضرت عمرؓ بتاوے — یعنے واہ واہ لوریاں واہ سرباری عجب بناوے

صلوات نے رحمت برو برابر لوریاں دو نویں بنایاں — مہر باری ہتھدوں علاوہ آکھ سناواں کھایاں

جو اجر صبر دیوے حدیثاں سنتوں آکھ سناواں — با اسناد معالم اندر بے اسناد لیاواں

نبی کہیا فرزند جے بندے مومن دا کوئی مردا — رب سب کجھ جانے تجھی تاں بھی سوال فرشتیاں کردا

تساں بندے میرے دا بیٹا قبضیا ملک بتاون آہو — تساں دل اوسدے دا میوہ قبضیا ملک کہالاون آہو

فرزندے میرے کی آکھیا اوہ آکھن انا للہ — بھی حمد تیرا اوہ کردا آکھن حکم کرے فر اللہ

جو یک گھر جنت اندر اسدے کارن خوب بناؤ — نے بیت الحمد نشیں اس گھر دے اچھا نام لگاؤ

جو وقت مصیبت انا للہ پڑھ لیکے آکھی — دیہ اجر مصیبت ہور خلیفہ بہتر دیہ سہرا بھی

تساں اج مصیبت ملی پہلی اگلیوں بہتر خلف ہتھ آوے — ایہ انا للہ اس امت نوں خاص سعید بناوے

جو دکھ یا درد یا غم اندوہ یا کنڈا چبھے کتھائیں — جھڑن گناہ انہاں تھیں مومن جو راضی رہن قضائیں

ہکناں بیمار کہیا جو ہیں حق صحت کرو دعائیں — نبی کہیا جے چاہیں منگاں بخشے رب شفائیں

جے چاہیں صبر کریں فر اگے بدہ حساب نہ کوئی — اس آکھیا صبر ہیں کرساں کیوں حساب خلاص جے ہوئی

کسے کہیا سوال نبی تھیں کس تے آون سخت بلائیں — نبی کہیا جو نبیاں اپر سب تھیں سخت ایذائیں

فر تہیوں جیہوں نال نبیاں اسشل سخت ایذائیں پاون — ہر بندے نوں قدر موافق دین بلا ہین آون

دین اندر جو محکم ہوسنوں دنیا دکھ وڈیرے — اوہ پاک گناہوں فر ان نہیں پریشان دکھ تھوڑیرے

وڈے اجر تہاں نوں ملسن وڈیاں جہناں بلائیں — جس قوم نوں اللہ دوست رکھے آزماوے انہاں تائیں

جو راضی رہن قضا رب اپر تہاں رضا ربانی — جو غصہ کرن قضا ربی پر غضب خدا اتہاں جانی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

مومن مرد زناں آزمایش مالوں جانوں آوے — تا ہر گناہوں پاک اللہ نوں سر ور خود فرماوے
مومن مثل جو کھیتی جھولے ہر دم وا د جھولاوے — منافق جھیل مثال نہ ڈولے ہک دن کٹیا جاوے
مومن حال عجیب جو نیکیوں حمد تے شکر الاوے — تے سختیوں حمد تے صبر کری ہر کموں درجہ پاوے
جے لقمہ عورت دے منہ پاوے اجر ملے اس تائیں — ایہہ سب جتیاں وچہ معالم رب نوں حمد ثنائیں

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ

تحقیق صفا تے مروہ نشانیاں اللہ دیاں تھیں ہیں پس جو کوئی حج کرے کعبے دا یا عمرہ کرے پس نہیں گناہ

البتہ صفا و مروہ از نشانہائے خدا اند پس ہر کہ حج خانہ کند یا عمرہ بجا آرد پس نیست ہیچ گناہ

عَلَيْهِ اَنْ يَّطَّوَّفَ بِهِمَا ؕ

اوپر اسدے ایہہ جو طواف کرے نال انہاں دے

بروی در آنکہ طواف کند میان این ہر دو

ٹھیک صفا ہور مروہ کنوں شعائر اللہ والے — جو حج یا عمرہ کعبے کری طواف بھی انہاں وچالی
ایہہ دونویں پہاڑیاں مکہ اندر سعی تہاں وچ آئی — شعائر جمع شعیرہ سمجھ نشان عبادت بھائی
حج معنے قصد اصلوں عمرہ اصل زیارت — اندر شرع زیارت قصد بھی ہور افعال عبادت
جناح گناہ دا معنے قصد لشا در فیع بنائی — جو اہل شرک انہاں دوہاں پہاڑیاں اپر بت ٹکائی
ایہہ صفا اساف دھریا تے نائلہ مروہ اتے — پوجا کرن دوہاں دی کافر شرک مت وگتے
اساف اصلوں مرد آہا تے نائلہ عورت آہی — کعبے وچہ زنا انہاں کیتا آیا غضب الٰہی
پھٹ ہوئے اوہ پتھر دونویں رکھے کارن عبرت — اوڑک شرک پوجن لگے مومن کردے غیرت
جو روانہ ہوئی جاون اوتھے دونویں تھاں ستاندی — آکھیا رب نشان عبادت نہیں ایہہ تھاں انہاندی
جاون اوتھے گناہ نہ کوئی بلکہ ثواب ہتھ آوے — جوین کعبے وچہ بھی بت رکھے اتھے جاوی درجہ پاوے
جد قوت اسلام ہوئی اوہ توڑے بت گوائے — ایہہ سعی صفا مروہ دی واجب عمرہ حج جو جاوی

وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيْمٌ

تے جو کوئی خوشی تھیں کرسی کائی نیکی پس تحقیق اللہ قدردان ہے جانن والا

وہر کہ بخوشی نیکی کند پس البتہ خدا تعالیٰ قدرداں داناست

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جو کوئی خوشیوں کرے بھلیائی اللہ قدر پچھانے	ٹھیک اللہ ہے شاکر عالم دل دی نیت جانے
یعنے نفل عبادت ہر دا دیسی اجر زیادہ	صوم صلوٰۃ زکوٰۃ طواف یا عمرہ حج ارادہ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ

تحقیق اوہ لوگ جو چھپاندے ہیں اس چیز نوں جو اتاری اساں دلیلاں واضح تے ہدایت تھیں پچھے اس تھیں جو بیان کیتا اساں اسنوں

البتہ آنانکہ میپوشند چیزے را کہ فرو آوردیم از سخنان روشن و ہدایت بعد از انکہ بیان کردیم آن را

ٹھیک اوہ لوک جو حق چھپاون جو تے اساں اتاری	دلیلاں روشن ہور ہدایت بعد بیان اظہاری

لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

واسطے لوکاں دے وچہ کتاب دے اوہ گروہ لعنت کردا ہے انہاں نوں خدا تے لعنت کردے ہیں انہاں نوں لعنت کرنیوالے

برائے مردمان در کتاب آن گروہ لعنت میکند ایشانرا خدا و لعنت میکنند ایشانرا لعنت کنندگان

لوکاں کارن وچہ کتاب دے لعنت انہاں خدائی	تے لعنت کرے انہاں نوں لعنت کرن والی لوکائی
جو ہے صفت محمد وچہ توریت انجیل خدا فرمائی	فرشتے حسد دیں جنہوں اوہ علماء دا اں صفتاں کا
ہور دلیلاں وحدت دے بیان وچہ قرآن جو آیاں	بھی وچہ توریت انجیل کتاباں اسہ صاف بتایا
بھی تصدیق رسول دلائل ہور احکام اسے	جو عالم جان پچھان چھپاون لعنت کہیے داہی
ایہ حکم ایہی ہے امت عام نہ خاص یہود نصاریٰ	جان پچھان جو حق چھپاون لعنت قہر نتاری

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

مگر جنہاں توبہ کیتی تے درست کیتا تے بیان کیتا پس ایہ لوک رجوع کرانگا میں اوپر انہاندے تے میں آں رجوع کرنوالا مہربان

مگر آنانکہ توبہ کردند و نیکوکار شدند و بیان نمودند پس این گروہ مہربانی باز میگردم بر ایشان و منم باز گردندہ مہربان

مگر اوہ جو تائب ہوئے تے نیک اعمال کمائے	تے ظاہر کیتے مسئلے جیہڑے اگے انہاں چھپائے
میں توبہ کراں قبول تہاندی کراں معاف گناہ	میں توبہ قبولن ہارا وڈی رحمت والا آہا
واصلحوا دا معنے وچہ تفسیر عزیزی لیایا	جو کرا اصلاح سنوار ہولاون جو کجھ حق چھپایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جو لوکاں دی عقاد وگاڑے نال اعمال وگاڑ　　فر تائب ہو کر لوکاں وچ ہن ظاہر حق ہولائے
ہن توبہ ویلا توبہ کر ہو مسئلے سچ بتاؤ　　جو لگے حق چھپایا تائب ہو حق بتلاؤ
جے دم آخر دے منہ تھیں توبہ کرو قبول نہ ہوسی　　جو جاہل لوگ بھٹائے بھار تنہاندا سر تے توسی
جد مرن لگا فرعون تا اکھیوس میں ایمان لیایا　　ہن ایمان تے اگے مفسد ربّ جواب سنایا
بخاری مسلم عائشہ کنوں جو خود سرور فرماوے　　جو بندہ کرے اقرار گناہ فر توبہ بخشیا جاوے
صحیح مسلم وچ انس کنوں جو پیغمبر فرمایا　　جاں بندہ کرے گناہوں توبہ راضی رب سوایا
اس شخص کنوں رب وہ خوشی جس جنگل اٹھ کھڑایا　　خرچ شراب طعام جو اس دا اٹھ لے سب آیا
ہد ڈھونڈ حیران نراس ہو یا تد لیٹیا رکھ سائے　　اجاچیت کی دیکھے مڑ تے اٹھ کھلوتا پائے
بکڑ مہار خوشی تھیں مستی بولیا سخن بھایرا　　جو یارب تو ہیں بندہ میرا ایں ہاں مالک تیرا

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے تے مر گئے تے اوہ کافر ایہ گروہ اپر انہاندے ہے لعنت خدا دی تے فرشتیاں دی

البتہ کسانیکہ کافر شدند و مردند در آنحال کہ کافر بودند آن گروہ بر ایشان است لعنت خدا و فرشتگان

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے تے مر گئے حال کفر دے　　تنہاں اپر لعنت رب کری ہور کل فرشتے کردے

وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ۝ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ

تے لعنت آدمیاں ساریاں دی ہمیشہ رہنگے وچ اس دے نہ ہولا کیتا جاویگا انہاں تھیں عذاب تے نا اوہ مہلت دتے جاون گے

و مردمان ہمہ ایشان ہمیشہ باشند دراں لعنت سبک کردہ نشود از ایشان عذاب و نہ ایشان مہلت دادہ شوند

تے لوک بھی ساری لعنت کرن اوہ لعنت وچ ہمیشہ　　نہ ہولا تھیے عذاب تنہاں نا مہلت بد اندیشاں
جو اصل مسائل دین چھپاون کافر سی تھیں یارے　　جویں توحید نبوت ہور قیامت خبراں پیارے
جے توبہ کرن نا نبٹے جے اس حالت ہی مر جاون　　اوہ لعنت وچ عذاب ہمیشہ کدی نجات نہ پاون
باجھوں اصل احکام جو باقی ظاہر کرنے آئے　　اوہ حاجت وقت حرام چھپاون شاہ رفیع بتائے
ہک آکھن روز قیامت کافر ہر اک کھلا کریسن　　تس لعنت کرے خدا فر ملک فر آدم لعن پائیسن

www.KitaboSunnat.com

جو آکھن ظالم کافر مر خود لعنت کرے نہ کوئی	جد ظلم کفر نوں لعنت کیتی آئیں شامل ہوئی

وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ

تے خدا تساڈا خدا اکو ہے نہیں کوئی لائق بندگی دے سوا اس دے وڈا مہربان وڈی رحمت والا ہے

و معبود شما خدا یگانہ است نیست ہیچ معبودے بجز وے او بخشایندہ مہربان ست

ہے معبود تساں دا اللہ اس بن ہور نہ کوئی	رحمت عامہ تامہ جس دی ہر نوں شامل ہوئی
کہن کفار نبی نوں اپنے رب دی صفت سنا ہُن	تاں ایہ آیت ہور اخلاص اتاری اللہ سائیں
وچہ آیت ہور اول عمران عظیم اسم الہی	آیہ باسناد حدیث معالم اندر لکھی آہی
بھی لکھیا جد ایہ آیت کیتی مشرک لوک الائی	محمد کیہے الاہ اکو ہن جا ہیسے بتا بتائے
جے اپنے دعوی اندر سچا لیاوے کوئی نشانی	تاں اگلی آیت آئی ویکھ معالم اندر جانی

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

تحقیق وچہ پیدا کرنے آسماناں دے تے زمیناں دے تے آون جاون رات تے دن دے

البتہ در آفرینش آسمانہا و زمین و آمد و رفت شب و روز

ٹھیک نشانی قدرت وچہ پیدائش زمین آسماناں	تے آون جاون رات دناں دے وچہ وحدت رب نشاناں

وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِن مَّاءٍ

تے وچہ کشتیاں دے جو وگدیاں ہیں وچہ دریا دے نال اس چیز دے جو فائدہ کرے لوکاں نوں تے وچہ اس چیز دے جو اتاری اللہ نے آسماناں تھیں پانی تھیں

و کشتیہا کہ میروند در دریا با آنچہ سود میدہد مردم را یعنی تجارتہا و در آنچہ فرود آورد خدا از آسمان

تے کشتیاں وگن وچہ سمندر فائدہ آدمیاں نوں
تے جو رب بھیجے آسماناں تھیں پانی نفع تنہاں نوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ وَّتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ

پس زندہ کیتا نال اوسدے زمین نوں پچھے مردہ ہوواوسدے دے تے کھنڈائی وچہ اوسدے ہر جاندار تھیں تے وچہ پھیرنے واؤں دے

پس زندہ ساخت بآں زمین را بعد مردن وی وپراگندہ ساخت در زمین از ہر نوع جنبندہ ودر گردانیدن بادہا

پھر زمین جو ابی سوئی تے اسوچہ ہر حیوان کھنڈائی　　تے فیرن واؤں وچہ عاقل قدرت ظاہر پائی

وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ

تے وچہ بدلاں فرمانبرداراں دے سنہ آسمان تے زمین دی البتہ نشانیاں ہین واسطے ستوم دی جو عقل کردے ہیں

ودر ابر رام کردہ شدہ درمیان آسمان وزمین البتہ نشانہا اند برائے قومیکہ عقل میدارند

تے بدل فرن حکم دی تابع سنہ زمین آسمانے　　ہین نشانیاں وحدت ربدیاں سمجھن عاقل والے

اسمان وچہ نشان بلندی تھماں باجہ ٹکائے　　وچہ سورج تے تارے روشن قدرت نال بنائے

تے وچہ زمین نشان فراخی رکھ پہاڑ انگوری　　نہر سمندر رنگا رنگ جواہر قدرت پوری

تے رات دناں وچہ وادہا گھاٹا چانن ہور انھیرا　　تے کشتیاں ترن دی بین پانی بندیاں نفع تیرا

تے مینہاں وچہ نشان جو قدرت ہر عاقل خود وہ ابز　　تے واؤں نرم یا سخت یا گرم یا سرد ایہ کم ربانے

تے بدل فرن حکم دے بدھی جتول حکم سدھاون　　اوہ گجن کڑکن ہسن وسن اجڑے ملک وساون

ایہہ سے نشانیاں رب فرمائیاں قدرت اپنی ناہر　　جو ایہناں نال نہ جالائق اس نوں دسنا ہیا

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُّحِبُّوْنَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ

تے آدمیاں تھیں اوہ شخص ہے جو پکڑدا ہے سوا اللہ تھیں شریکاں نوں دوست رکھدے ہیں ایہناں نوں

مانند دوستی اللہ دیکی

واز مرداں کسی ہست کہ میگیرند بجز خدا شریکاں را دوست میدارند ایشان را مانند دوستی خدا

تے بعضے لوک شریک بناون باجھوں اللہ سائیں　　رکھن پیار تنہاں جیوں رکھن دوست اللہ سائیں

دیکھ نشانیاں ظاہر آتنیاں فیر شریک ٹھہراون　　تے حب بنانڈی حب لگی وانگ دلانو چہ پاون

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

[illegible]

وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰہِ

اور وہ لوگ جو ایمان لیائے محکم تر ہیں از روئے دوستی واسطے اللہ کی

وآنانکہ ایمان آوردہ اند محکم ترند در دوستی خدای تعالیٰ

تے جیہڑے لوک ایمان لیائے ڈاڈھی حب الٰہی
مومن حب الٰہی ہر دم حالت سختی نرمی
حب کفاراں غرضی جیہکوں دکھاں ویکھ بیزاری
نشانی حب الٰہی بھیاں پیار ربا پیار بجا لوں
عبادت رب دی شوقوں فوقوں کال خوشی نشاطوں
جو اللہ بابجہ محبت مومن حکم ربانیوں کردے
بھی جیہڑی چیز یا شخص وسیلہ نعمت دنیا دینی
زن فرزند بابا پیو بھائی بیلی یار قبیلے
انہاں محبت مومن رکھن وانگ نہ حب الٰہی
حد بندیاں مرضی تھیں مقابل مرضی نال ربانی
اہل نفاق تے کافر ڈھونڈھن مرضی غیر الٰہی
بھی اسباب نہ رجھن مومن بندگی کنوں ربانی
نہ بنیاں ولیاں جنہوں دیون نذر تہناں قربانی
وچ خالق تے مخلوق محبت شرک فرق نہ کردے

اوہ ہر دم ثابت حب ربانی حب کفاراں واہی
غم شادی بیماری صحت مومن جیوں گرمی
جیونکر اگلی آیت اندر خبر دلی رب باری
ویریاں ربدیاں ویر تے رہنا دور کنا نقصانوں
خرچن مال ہیلنے رہیں بہت خوشی افراطوں
نبی ولی ہور صالح بندے مومن سجن سہردے
رکھن حب وسیلہ سمجھن بدے ولوں یقینی
پیر استاد وطن گھر مال بنائے رب وسیلے
کافر حب الٰہی وانگوں یا وہ رکھدے واہی
رضا ربانی مومن ڈھونڈھن مرضی غیر نہ بھانی
ایہ حب ترازو ویکھ عزیزی جو محکم ہور واہی
وقت عبادت کرن نہ ضائع صوم صلوۃ ہمانی
نہ پیر اماماں حکم سبحانوں وانگن وحی اسمانے
اہل ایمان محبت ربدی سب تھیں محکم دھردے

وَلَوْ یَرَی الَّذِیْنَ ظَلَمُوْٓا اِذْ یَرَوْنَ الْعَذَابَ اَنَّ الْقُوَّۃَ لِلّٰہِ جَمِیْعًا

تے جیکر دیکھن اوہ لوک جو ظالم ہوئے جس وقت دیکھن گے عذاب نوں ایہ جو غلبہ واسطے اللہ تعالیٰ دے ہے

اگر ببیند بینندہ کسانے را کہ ظلم کردند در آنحالت کہ معاینہ کنند عذاب را آنکہ قوت ہمہ خدائے راست ہمہ

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جے ویکھے کوئی انہاں نوں جنہاں سر خود ظلم کمایا
جد ویکھن اوہ عذاب جو غلبہ سب اللہ نوں آیا

وَاَنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعَذَابْ

تے ایہ جو اللہ سخت عذاب والا ہے
وانکہ خدا سخت ست عذاب او

تے اللہ سخت عذاب والا ہے ویکھ تعجب لیا دے
جواب مقدر لودا یعنی کم عظیم دسیا دے
ظلم مراد شریک بناون پیار تنہاں دل لاون
ویکھ عذاب تے غلبہ رب دا اودھی حسرت کھاون
وچ عزیزی لکھیا ظالم مشرک لوک جو ساری
اللہ نال غیراں نوں کرن برابر اوہ ہتھیارے
وچ محبت ہور عبادت بھی فرماں برداری
بھی نذر نیاز تنہاں قربانی چاہن مددیاری
جان دنیا وچ مصیبت سختی فقر بیماری آوے
کرن امید جو یاری کرسن سختی دور ہو جاوے
جو سختی دور نہ ہووے ویکھن قوت سب خدا نوں
نبی ولی ہور پری فرشتے دفع نہ کرن بلا نوں
تے ویکھن سخت عذاب خدا تا شرکوں دور ہو جاون
پر اوہ مشرک ٹرن نہ شرکوں الٹا شرک ودھاون
اوہ سختی ہر بدی طرفوں سمجھن جھڑکی وکیاں پیراں
وچ نذر نیاز زیارت وڈیریاں کہن ہویاں تقصیراں
فراڈیاں کوڈی ہرگز ن تراکرن کوئی خوش ہودن
اوہ شرکوں ٹرن نہ احمق گمراہ ہوئے ہوسن تے موون

اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِیْنَ اتُّبِعُوْا مِنَ الَّذِیْنَ اتَّبَعُوْا وَرَاَوُا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ

جد بیزار ہوا اوہ جو تابعداری کیتی گیا انہاں لوکاں تھیں جو پیروی کردے آہے تے ویکھیو نے عذاب تے ٹٹ گئی نال انہاں دے وسیلے

آں وقت کہ بیزار شوند پیشوایاں کفر از تابعداراں و ببینند عذاب او بریدہ شود بسبب ایشاں علاقہا

جد متبوع بیزاری کرسن کولوں تابعداراں
تے ویکھیا انہاں عذاب تے جاسن ٹٹ اسباب کفاراں
وچ اصل سبب اوہ چیز جو نال اسی دے پہنچیا جاوے
سب وسیلے ہور علاقے ہر اک اٹھ سدھاوے
جو دنیا وچ اسباب محبت خویشی یار آشنائی
بھی نفع ضرر دی وہم جو فاسد رہسی خبر نہ کائی
نہ دوستی رہی نہ پیر مریدی نہ کجھ مہر محبت
نہ استاد شاگردی ناکجھ رہے لحاظ قرابت
تے جنہاں بھولائی ٹکر جاسن ایسا نہ کسے بھولایا
گرواں ہور بدعتی پیر فقیراں حال ایہ آیا
ہور عالم گمراہ مداہن پاون وچ گمراہی
اسدن ٹکر جاسن پچھوتاسن مشرک داہی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جو کیوں سیں گراہ انہاندی لگے وڈی بے عقلی ہئی	اوہ آپ عذاباں وچہ خرابی دسن زور نہ کوئی

وَقَالَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوْا مِنَّا ؕ

تے کہنگے اوہ لوگ جو تابع ہوئے سن ہوندا واسطے ساڈے فیر ناپسن بیزار ہو جاندے انہاں تھیں جیوں بیزار ہوئے اوہ ساں تھیں

وگویند آنانکہ پیروی کردند کاش مارا بازگشت باشد بدنیا پس بیزاری کنیم ازایشاں چنانکہ بیزار شدند ایشاں ازما

تے کہن تابعدار جے سانوں فیر ملے ہن واری	تاہیں بیزار انہاں تھیں ہوئیے جویں اوہ کرن بیزاری
جو گروان ہو ربدعتی پیراں علماواں گمراہاں	دنیا وچہ لوٹا ون چھوناسن ونج تداہاں

كَذٰلِكَ يُرِيْهِمُ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ حَسَرٰتٍ عَلَيْهِمْ ؕ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِيْنَ مِنَ النَّارِ

ایسے طرح وکھاویگا انہاں نوں اللہ عمل انہاں دے پشیمانیاں اوپر انہاں دے تے نہیں اوہ باہر آونے والے دوزخ تھیں

ہم چنیں نماید ایشاں را خدا عملہائے ایشاں پشیمانیہا بر ایشاں ونیستند ایشاں بیروں آیندگان از آتش

ایویں رب وکھاسی اوہناں عمل تہناں پچھتاون	ایہ تہناں تے نا اوہ دوزخ تھیں کدی باہر آون
حسرات جمع حسرت دی جو افسوس اتے پشیمانی	اوہ جس تھیں اجر امید کریندے تھیا عذاب حیرانی
ہک آکھن جنت انہاں وکھاسن کہ ایہ دسیاون	آکھن ہک جے مومن ہوندے ایہ گھر تساں ہناون
فر وکھیدیاں انہاں گھر انہاندے مومن ونڈ لیجاون	ایہ وچہ عالم لکھیا تداوہ ڈاڈھی حسرت کھاسن

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ كُلُوْا مِمَّا فِي الْاَرْضِ حَلٰلًا طَيِّبًا ۖ وَّلَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ؕ

اے لوگو کھاؤ اس چیز تھیں جو وچہ زمین دے ہے حلال ستھرا تے نا مگر لگو کھوجاں شیطان دیاں دے

اے مردماں بخورید ازانچہ در زمین ہست حلال پاکیزہ وپیروی مکنید قدمہائے شیطان را

اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ	تحقیق اوہ واسطے تساڈے دشمن ہے ظاہر البتہ او برائے شما دشمن آشکار است
اے لوکو کھاؤ جو وچہ زمیں حلال پاکیزہ طاہر	تے مگر نہ جاؤ قدم شیطانی اوہ تساں دشمن ظاہر

www.KitaboSunnat.com

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

جو بھی کہاراں بھیجیاں چیزاں نوں حرام بنایا	اوہ کھوج شیطان دے اگر یا چھوڑ راہ برایاں

إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

تحقیق امر کردا ہے تسانوں نال برائی دے تے کم بےحیائی دا اکیدے تے ایہ جو بولو اوپر اللہ دے اوہ چیز جو نا جاندے تسیں

جز این نیست کہ حکم میکند شمارا بہ بدکاری و بےحیائی و آنکہ بگوئید بر خدا آنچہ نمے دانید

ٹھیک اوہ حکم تسانوں کردا نال گناہ برائی	تے ایہ جو کہو خدا پر جو تساں علموں خبر نہ کائی
سوء برائی جس کیتیاں عاقل نوں غم آوے	فحشا کم بےشرمی والا صاحب عقل نہ بھاوے
صحیح مسلم وچہ جابر کنوں جو سرور خود فرماوے	جو تخت دھرے ابلیس پانی تے لشکر پھیر دوڑاوے
نا فتنہ شر لوکاں نوں جیہا اون ظلم فساد کرایاں	جو وڈا فساد عظیم مچاوے دیوے اوس وڈیایاں
ہک آوے کہے میں ایہ کم کیتا آکھے ایہ کم ناہیں	ہک کہے میں عورت مرد جدائی شاباش دیہن تداہیں

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا

تے جد کہیا گیا واسطے انہاندے جو تابع ہووو اس چیز دے جو اتاری اللہ نے کہیا انہاں بلکہ پیروی کراں گے اس چیز دی جو پایا اساں اپر اوسدے باپاں اپنیاں نوں

وچون گفتہ شود ایشان را کہ پیروی کنید چیزے را کہ فرستاد خدا گویند پیروی کنیم چیزے را کہ یافتیم براں پدران خود را

جد آکھیا گیا انہاں نوں پیروی کرو کتاب الٰہی	کہن اسیں کراسی جس پر پائی وڈکے راہی

أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

بھلا اگرچہ ہے باپ انہاندے نا سمجھدے کسے چیز نوں تے نا ہدایت پاوندے

آیا تقلید پدراں مے کنند واگرچہ بودند پدران ایشاں کہ نمی فہمیدند چیزے را و نہ راہ می یافتند

کہیا توڑی ہوون وڈکے عقل ہدایت کولوں خالی	تا بھی مگر انہاندی لگن گمراہاں دے چالی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

شاہ عبدالقادر کہیا جو عرباں وچ خلیل وگاڑیا
غیر اللہ نوں پوجن لگے خانہ دین اوجاڑیا

کبھی غیر اللہ دی نذر نیاز کبھی ذبح کرن حیواناں
جو ہے مردا اسنے کفر صریحا بگڑی چال شیطاناں

کبھی کجھ حیواں حرام ٹھہرائے خوک حلال بنایا
تا انہاں آیتاں اندر اللہ رد تنہاں فرمایا

نے وڈکیاں چالاں سند بتاون جاہل مشرک واہی
اپنے دلوں بناون مسئلہ شرع خلاف تباہی

ہک بیوہ زناں نہ عقد کراون کہن نہ چال ہماری
ہک چاچیاں دھیاں نہ جائز جانن تابع رسم کفاری

ہک نیل نہ پہنن ہندواں وانگوں مسلمان سداون
ہک کھیو ترازو گھٹ نہ تولن وڈکیاں سند لیاون

ہک لسی دودھ نہ دیون ڈھوماں یا ہور لعضیاں قوماں
اینویں ہور ہزاراں ریتاں چال وڈیریاں شوماں

حل حرام بتاون والا اللہ باجھہ نہ کوئی
جو اپنے دلوں بناون کافر اگے لہن نہ ڈھوئی

وچہ تفسیر کبیر مولانا فخرالدین جو رازی
اپنے ہتّا دوں ہک لیا یا عجب حکایت تازی

اس لکھیا دٹھم ہک گروہ مقلد جو فقہاواں
میں بہت آیات کلام اللہ تئیں پڑھ کے انہاں سناواں

وچہ بعض مسائل مذہب جنہوں انہاں خلاف جو پایان
نہ کرن قبول آیات قرآنی ناسن دلوچہ لایاں

ہو حیران میرے دل تکن وچہ تعجب آئے
جو کیونکر عمل کیجے انہاں ایہ اگلو بھل سدھائے

ظاہر ایہناں آیتاں مذہب کنوں خلاف لبھیوے
نہ اگلیاں کنوں روایت کائی کیونکر عمل کجیوے

جے خوب تامل کریں تا اکثر لوکاں ایہ بیماری
ایہ رگ رگ اندر مرض رچیا کجھ بنھیں علاج کاری

بھی وچہ تفسیر کبیر لکھیا ہے واجب اے عامی
جو اوہ تقلید کرے علما دی وچہ شرع احکامی

پر تداں روا تقلید جے عالم اہل ہدایت یاوی
اہل ہدایت اوہ جو ہر کجھ نال دلیل بتاوی

جے مسئلے کجھ دلیل نہ جانے نا اہل ہدایت ناہیں
تا اس دے مگر نہ لگن جائز عامی کسے کدائیں

لا یعقلون و لا یہتدون بھی اسیر صادق آوی
جو عقل ہدایت تھیں خود خالی ہوراں کی راہ لاوے

وَمَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا كَمَثَلِ الَّذِيْ يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَآءً وَّنِدَآءً

اَور مثال انہاں لوکاں کا فر ہوئی مانند مثال اس شخص دی ہے جو آواز کردا ہے نال اس چیز دی جو نہیں سندی مگر ان بلانا وناں پکارنا

و مثال پند دادن کافراں مانند حال آنکس ست کہ بانگ میزند با نخچہ کہ نمیشنود مگر خواندن و آواز بلند کردن

تے مثل جو کردا وعظ کفاراں وانگ اس شخص شمار و
جو کرے آواز حیواناں سنن نہ باجھ آواز پکارو

جویں چھیڑو کری آواز ایڑ تہاں سمجھ نہ باہجھ آوازوں | تویں اہل کفر نوں باہجھ آوازوں سمجھ نصیب نہ وعظاں
یک کہن مراد پکار کفار جو اللہ باہجھ پکاروں | کجھ نفع نہ اوس پکاروں مگر آواز پکار شماروں
یا جیونکر وچہ پہاڑ یا کھوہ وچہ کیے آواز جیکوئی | الٹا سنے آواز جو آ ستھیں سمجھ نہ حاصل ہوئی
اینویں اینہاں جواب بیہودہ مگر بولاں اساں ہانا | نہ کجھ دلیل نہ حجت لیاون اینہاں نوں تنگ سدہانا

صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْیٌ فَهُمْ لَا یَعْقِلُوْنَ

بولے گنگے انھے ہیں　　فر اوہ نہیں سمجھ دے

ایشاں کر اند گنگان اند کوراں اند پس ایشاں نمی فہمند

اوہ بولے گنگے انھے کافر حقوں سمجھ نہ دھردے | حق نہ سنن نہ کہن نہ ویکھن بیڑی پر یے مردی

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا كُلُوْا مِنْ طَیِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَ اشْكُرُوْا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِیَّاهُ تَعْبُدُوْنَ

اے اوہ لوک جا ایمان لیائے کھاؤ پاک چیزاں تھیں جو رزق دتا اساں تساں نوں تے شکر کرو واسطے اللہ دے جیکر ہو تسیں اوسدی بندگی کردے

ای آنانکہ ایمان آوردہ اند بخورید از پاکیزہ ہا آنچہ روزی دادیم شمارا و شکر کنید برای خدا اگر او را می پرستید

اے اہل ایماناں کھاؤ پاک جو دتا اساں تساں نوں | تے شکر کرو رب تسیں کر دے ہو جا خاص خدا نوں
جو مسلم ابوہریرہ کنوں جو پیغمبر فرمایا | ہے اللہ طیب پاک قبول کرے جو پاک نہ آیا
اس اہل ایمان حکم کیتا جو کیتس حکم رسولاں | جو کھاہو پاک حلال تے کر ہو نیک اعمال قبولاں
فر کیتا ذکر نبی نے شخص جو کردا سفر درازاں | گرد آلودہ ہتھ لیارے یارب یارب رازاں
اس طعام شراب لباس حرام حراموں پرورش پالی | کویں قبول دعا فر اسدی ویکھو معاملہ بھائی
وچہ طبری بیہقی دیلمی کنوں نبی طبرانی ہتھیں بیاوی | ابو درداء کہے جو نبی کہیا ایہ اللہ خود فرماوی
معاملہ میرا نال جناں انساناں عجب سنائیں | میں پیدا کراں تہاں اوہ احمق پوجن غیراں تائیں
میں رزق دیواں وی راتاں ہمیشہ جناں بھی انساناں | اوہ شکر گزاری کرن غیراں دی الٹی سمجھ نداناں

www.KitaboSunnat.com

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ

تحقیق حرام کیتس اوپر تساڈے مردار نے لہو گوشت خوک دا نے جو چیز پکاریا گیا نال اس دے واسطے غیر اللہ دے

جز این نیست کہ حرام کردہ است بر شما مردار و خون و گوشت خوک را و آنچہ آواز بلند کردہ شد بآں برای غیر خدا

شیک حرام تساں پر مردار تے لہو ٹھہرایا — تے گوشت خوک تے جو کجھ غیر اللہ دے نام ہولایا

میتہ اوہ حیوان اہی جو باجھ ذبح مر جاوے — ہک لکھ مچھی ہور مکڑی مردہ روا اینی قرار دے

تے لہو کنوں مراد جو گل تھیں وقت ذبح دے جاری — جو پانی وچ مرگاں ہور گوشت نہیں حرام خواری

دو مردار حلال جو مچھی مکڑی نبی بتائے — دو لہو حلال جو تلی کلیجی وچ حدیث ایہائی

حیواں نمدے نہیں عضو جو کٹن اوہ مردار حدیثوں — نہ وچن روا نہ ورتن چربی جو مردار خبیثوں

چم مردار دباغت باجھ نہ وچن ورتن آیا — بیع مردار حرام اجماعوں مظہری اندر پایا

وچ صحیح بخاری مسلم جابر کنوں روایت لیائی — جو سال فتح دے آکھے دلوچہ میں سنیاں جو نبی بتائی

جو رب رسول حرام کیتی بیع خمرا تے مرداراں — بھی وچن خوک تے بتاں اگوں عرض کیتا یاراں

جو ایہ مرداری چربی وچ لوک تے بالن دیوے — بھی جاں جرب کرن ہور کشتیاں انہاں حکم کی تھیوے

فرمایا ایہہ کجھ نہ جائز سب حرام یقینی — فرمایا جو مار رب یہوداں رسم گندھی بے دینی

جاں چربی تھاں حرام کیتی رب چربی انہاں نکھاری — ڈل تو وچن مل او سد اکھاوں حیلہ کیتا جاری

ایہ قاضی شیخ ثناء اللہ وچ مظہری لکھہ سد پایا — تے ما اہل لغیر اللہ تفسیر عزیزی پایا

جو جہت تقرب غیر اللہ دے بندیاں نذر کریندے — اوہ بندے نیک بزرگ انہاں تھیں راہ شیطانی وہندے

بھی وچ حصن الایمان اوہ مطلب عزیزی دا — ہو خبر کرکے لکھیا روشن عامی پڑھے سوکھالا

عزیزی والا ولد محدث مجتہد جگ جانے — شمس الہند کمن اس عالم عربی دور ٹکانے

بھی والد او سدا شاہ ولی اللہ بحر علوم ایہائی — تے شاہ رفیع الدین تے عبدالقادر اسد ایہائی

تے اسمعیل شہید بھتیجا ٹھاٹھاں علم ابھارے — تے مولانا اسحاق او نسہ جگانندے جگ تاری

پورب ہند پنجاب بنگالہ دکھن سندھ ولایت — خوشہ چین انہاندے گھر دے عالم اہل ہدایت

ایسا عالی شان گھرانہ ہور نہ سنیاں کوئی — ایہناں ملکاں اندر رہ ہر نوں فیض انہاں تھیں ہوئی

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

ایسارے سنے شاگرداں قائل حرمت ایس حیوانے
پھر بھانویں عادت نال پڑھن بسم اللہ حل نہ تھیوے
جویں شیخ الاسلام جو ابن تیمیہ مشہور نامی
وما اہل لغیر اللہ تھیں ظاہر ایہہ دسیاوی
جے نیت غیر تا حرمت ثابت بھانویں منہوں نہ بولے
جویں قربانی کارن کٹھا طیب حل ایہا ای
انہوں جہت تقرب بندیاں کٹھا خبث نہ تھیوے
جو قرب رضا ربانی وچ نماز اتے قربانی
یعنی شروع کماں وچ بسمل نام اللہ تھیں یاری
جد نام عیسے یا ہور کسی کٹھی کہن حرام تمامی
جو آکھن نام خدا ابن کٹھی خاص حرام ایہا ای
اوہ غلط کہن اس عکس جے کہندے سدا اوجھنگیرا
اس کفروں جو غیر اللہ نہیں چاہے مدد یاری
بھانویں پڑھ بسم اللہ کٹھا نیت کرن تباہی
جو جہت تقرب زوجاں ہور ستاریاں دیوان یا باز
جو آئیہ مرند نہ ذبح حلال انہاں دی ہرگز تھیوے
بھی جاہگ تیاں ذبح کرن تھیں منع حدیثوں آیا
ایہ ابوداود روایت کیتی ابن عباس نشاوی
جو ریس برئیسی ضد لضدی کہندے انہاں تائیں
سو سو اٹھ کٹھا ہر اپنا لوک لٹن اٹھ دیائے
کہیا پکار پکار جو لوکو ایہناں ماس نہ کھاؤ
جو غیر اللہ دے کارن کٹھا بھاویں بسمل کیتی
جاں ما اہل لغیر اللہ وچ گنیاں ایہ اصحاباں

جو غیر اللہ پکارن مشرک کردی نذر دیوانے
انہوں بہت محقق لکھے آکھن خیال کھیوے
وچ صراط المستقیم اس لکھیا جوب گرامی
جو غیر اللہ دی نیت تقرب ذبح جو کیتا جاوی
جو نام عیسی دے کٹھا تاں تھیں حرمت وہ اس قولے
اس کولوں جو کھاون کارن کٹھا نام خدائی
اس کولوں جو کھاون نوالے بندی نام کہیوی
استھیں وہ جو بسمل پڑھیاں ٹھہر وغیرہ انہاں وچ جانی
عبادت ہیر وچ قرآن نماز عبادت بھاری
تا جہت رضا تقرب عیسی کٹھی سخت حرامی
نے غیر اللہ دے کارن کٹھی کہن حرام نہ بھائی
عبادت غیر اللہ دی جیونکر ایہی کفر ودھیرا
جو غیر اللہ دی نیت کٹھا اسدی حرمت بھاری
جویں منافق اس ارث دی ڈبے وچ گمراہی
ذبح کرن ہور مسکے ہو کھاون کرن دا ایہ بیاں
جناں کارن ذبح کرن تھیں منع حدیث وکھیوے
معاقرۃ الاعراب کنوں بھی منع نبی فرمایا
اوہ ما اہل لغیر اللہ تھیں ابن عباس ٹھہراوی
ایہ دو شخصاں وچ کھٹے کیتا آ اعلی اتھائیں
تا دلدل تے چڑھ حیدر کوفیوں جلدی باہر آئے
ہے ٹھیک اہل لغیر اللہ ایہ نٹھے اس نہ جاؤ
وما اہل لغیر اللہ وچ داخل حرمت لیتی
تا معلوم ہویا جو حصہ نہیں جیہیں لکھیا بعض کتاباں

www.KitaboSunnat.com

جو غیر اللہ دی ناموں کٹھا اوہ حرام ایہا ئی
بھی وچہ تفسیر ان تابعیناں دیاں انہوں لکھ سدّے ہے
قرب رضا غیر اللہ کارن سب حرام ایہائی
وچہ تفسیر مجاہد ہور قتادہ ہور حسن دے
نصب آ ہے کہ پتھر مشرک انہاں پوجا کردے
سب وچہ صراط المستقیم ایہ شیخ اسلام لیایا
تے ضد نہ کریں بہرا وا مسئلہ سمجھیں بالصافوں
وچہ در المختار کہیا جو ذبح حیواں کریندے
حرام ہویا اوہ وما اہل لغیر اللہ وچہ آیا
تے جو مہمان کھواون کارن کٹھا حل ایہائی
فرق دوہاں وچہ ایہو جیہڑا بھی کارن مہماناں
انہوں جہت ولیمہ دعوت یا وکھن نوں کہندے
جو آپ کھاون لئی یا مہماناں یا ہور خویشن بیگانے
تے جو سردار آئے نوں گھندی اُس کھواون ناہیں
جو سدی عزت خاطر کٹھا گوشت اوہ نہ کھاوی
اوہ کہن والا اک آکھن کافر بعضے آکھن ناہیں
معین الدین کہیا جو عادت مرداں کارن کہندی
جو مقصود ہو دی تہاں گوشت ہویاں رواج کھواناں
یا نذر اللہ دی منّنے جے رب میرا کم سوارے
اس گوشت کارن کہی جو بکرا گوشت حل ایہائی
یا ارواح کسے دی بکرا زندہ دیوے کوئی
تے جیکر ذبح میت دی کارن قرب رضا تس چاہے
قرب التقرب معنے نیڑے ہو دن طرف کسی دے

بلکہ جو غیر اللہ دی خاطر کٹھا حرمت آئی
وما ذبح علی النصب حیوان جو کٹھا جائے
پڑھ تکبیر یا بن تکبیروں ایہہ تفصیل نہ کائی
جو غیر اللہ دے کارن کہندی ہر جا حرمت بیندی
ذبح بھی کردی انہاں کارن قربت تہاں حیت دہردی
بھی فقہ فتاویاں ہو کتاباں لکھیا انہوں پایا
تا حرمت نذر جہالاں والی لکھیں باجھ خلافوں
سرداراں دے آون کارن عزت انہاں دیندی
بھا کوئیں پڑھ بسم اللہ کٹھا صاف حرام بتایا
ایہ عزت مہمان ایہی جو سنت نبیاں آئی
اوہ ذبح اللہ دی کارن ہے لئے نفع جہت انسانا
ایہ ذبح ایہی سب اوتوں جائز نفع بندے تس کہندی
ذبح کیتی اوہ حل ایہائی عالم کہن بیگانے
جو اوسدے کھاون کارن کٹھی تہیے حلال نہ اہیں
ایہ تعظیم غیر اللہ کارن نذرے حرام سدادے
ایہہ بہت کتاباں اندر مسئلہ غافل سمجھ کداہیں
بالتفصیل جواب ایہی اس عالم دینی کہندے
ایہ ذبح اللہ دے کارن جائز ہویاں ثواب پہنچاویں
تا اتناں اس ارواح والے کہاں ہتھیں وچاری
ایہ ذبح اللہ دے کارن ہی پڑھ بسمل چھری وگائی
اینھیں وچیں حلال جو ذبح اللہ دے کارن ہوی
اوہ ٹھیک حرام اگرچہ پڑھ بسم اللہ کاٹی دا ہے
لئے جیسی قربت مراد نہیں بلکہ موہنداں خوشی سی دی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

مشرک ڈھو ٹھن خوشی ارواح پیراں ہوون ہو ان آیا
اینہاں اجماع حرام جو نذراں دین انہاں نوں ڈردی
جے مشرک آپ کٹھی پڑھ بسمل ماس حرام ایہا ای
جے مالک دی الٹی نیت کٹھی ماس حرام کھا اوہ
کٹھی اوہ مردار نہیں پر کھاون ماس نہ آیا
غیر اللہ دی نذر نہ جائز مطلق منع ایہا ای
ولیاں نبیاں نہ اماماں ہور شہید اصحاباں
جے اس طور ثواب خیرات روح تنہاں پہنچائی
ہو نائب وانگ وکیل تنہاندی طرفوں کری خیرات
یا اللہ ذبح حیوان کری اس ذبح دا اجر جو پایا
شاہ عبدالقادر کہیا جو للہ دیوے نذر نیازاں
اس تھیں نفع نہیں کجھ رب نوں ہے تس فرمانداری
فر جو کسے بزرگی کارن دیوے ایہ طریق ایہا ای
جاں رب دی حکم موافق دلتی نفع فقیراں پایا
اس صورت وچ شک نہ ہرگز جائز شبہ ورائیں
اوہ چیز کری حق اوسدے فر اوہ لوکاں ندی کم آوی
تے جیکر دیوے پیراں لیاں قصد تنہاں چاپلوسی
ہذا اللہ کافر کہندی ایہہ شے اللہ تائیں
فر جیہڑا نام تنہاں دی کیتا جے اوہ صندا یاون
اوہ صندا کرن اللہ دے نام تے جیکا نام تباندی
ہن کلمہ گو مشرک بھی وٹھندا ہور پیراں کردے
جوں سنیاں شہر وبا بیچ تنہاں دیگاں بہت چڑھایا
تے ہک اللہ دے نام چڑھائی سستی چاول مندے

نفع امید پیاں نوں ڈردی نذراں لازم دھریاں
تے ہوسن باجھ اللہ تھیں نفع زیان خیال نہ کردی
جے اس دی حکموں کہے پڑھ بسمل چھری چلائی
تے اسدے حکم خلاف نیت کیتھے تاں ناحق جانو
جونکر غصب کیا چوری ڈنگر کٹھا کسے بیایا
جوں در المختار تے عالمگیری اندر ویکھیں بھائی
ایہ باطل نذر حرام اجماعوں لکھیا وچہ کتاباں
اسدا ایہ طریق جو نائب آپ تنہاں بن جاوی
قرب رضا اللہ دی کارن نا تنہاں قرب رعایت
اوہ اجر ارواح مویاں بازندے دیوی جائز آیا
جتھے دیون رب حکم کرے تتھے دیون سجھو اناں
جیہڑوں نفع فقیر تے دیندی نفع ثوابوں جاری
جو اسدا نائب بنکر فقراں دیوی جہت خدائی
اس دین والی دی بدلے اجر اس بزرگ نوں پہنچ آیا
یا دیون ہو الا فقر ٹھہراوی اوس بزرگ دیتائیں
تا اسدا اجر ملے بزرگ نوں اس وچہ شک نہ یاوی
جیونکر دیندی جاہل مشرک رسم کفاراں ہوہی
ہذا الشرکا ئنا ایہ تباں کارن شرک ادائیں
تے اللہ والا جیکا ڈردے اوہ حیوان وٹاون
ایہ بری رسوم کفاراں اللہ قصہ کراں انہاندی
مندی جیہڑ خدا نوں جیکی دہین پیراں نوں ڈردی
عمدی چاول گڑ گھیو وافر نام جو پیر نکالیاں
سکر گھیو اس وچہ تھوڑا ویکھو حال عقیدہ گندی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فرا ایناں گنہ عقیدے والیاں کران گنہ نیل دیکیاں
اہل علم نوں فرض جو گنہ یاں خوب طرح سمجھاون
ہے وچ تفسیر کبیر لکھیا ہور اندر نیشا پوری
جو سب علما کہن جے مسلم ذبح کرے شے کائی
اوہ شخص ہویا مرتد تے کٹھے اسدی ہے مردارول
ہے ظاہر کنوں کتاباں فقہ حدیثاں بھی تفسیراں
جے رب رضا تعظیم الٰہی خالص نیت تھیوے
تداں حیوان حلال کہیوے اوہ لکھیا ویکھ فقیہاں
وچہ تفسیر محقق عبد الصمد روایت لیایا
جو نیت تس تعظیم تقرب کہن لکھون ہاون
تے جو نیت مہمان کہن اوہ گوشت حلال اہیائی
تے جو سردار آئے نوں کہندے گوشت غرض تنہاں
جے مہماناں دی نام ہولا کر لئے نہ تنہاں کھواوے
تے جے سرداراں کارن کہن کھواون اینہاں تائیں
مہمان کارن کجھ کہن نہ حاجت گوشت لین بازاروں
اینویں جا رواج ہویا اندر غرض جو ماس کھواون
اتھ قرب تقرب غیر اللہ اندر بجوں کہیا نہ جاوے
جتھ قرب تقرب غیر اللہ دے کٹھا خون وہایا
جتھ ذبح اللہ دے حکم رضا دے کارن حل اہیائی
جامع وچہ رموز لکھیا جے پڑھ بسم اللہ کوئی
جو اینہہ تعظیم امیر اہیائی نا تعظیم الٰہی
جے مہماناں دی کھاون کارن کہے حلال اہیائی
بھی وچہ اشباہ النظائر نقل بزازیہ کنوں لیایا

جیوں کیوں وابناوں نتراں لیاوین خام دلیلاں
سدھا صاف سکھاون ستہ شرعی راہ وکھاون
وما اہل لغیر اللہ وچہ سورت بقرہ ضروری
تے قرب رضا غیر اللہ ذبحوں تس مقصود اہیائی
بھی جامع البیان اندر بابہ لکھیا ویکھ مہنجا روں
جو شرط حلال تقرب نیت رب دی طرف نہ پھیروں
نہ شرکت غیر اللہ دی ظاہر باطن وچہ لبھیوے
جے شرکت غیر تا حرمت ثابت جیونکر جا اسفیہاں
جے شہر والے حیوان کہن سردار شہر جد آیا
اوہ ما اہل لغیر اللہ ہے روا نہ گوشت کھاونا
اتھ مقصود کھواون گوشت عزت ہوون بہائی
ہے مقصود ذبح ہور خون چلاون جیونکر جیاں
نہ اسوچہ کجھ مہمان عزت جے ماس نہ اوس وکھاوے
اتھ عزت سرداراں دی سمجھن تھیا حرام تداہیں
تس کھاون غرض نہ رکھدے ہاون عاقل سمجھ مہنجا روں
مل بازاروں لیں یا گھر دا کہن برابر پاون
جے ذبح ضرورت رکھدے ہاون سمجھن شرک دسیاوے
اتھ ہر صورت وچہ حرمت ثابت بہت کتاباں پایا
اتھ بندیاں مہمان یاد وچہ کھاون ہوون بہائی
ذبح کرے سردار آئے نوں حرمت ثابت ہوئی
ایہ نا سردار کھواون کارن کردی تے سناہی
اینویں ایہدی اندر لکھیا ویکھیں جامع بہائی
جو جج یا جنگوں آیاں کارن کہنا کفر بتایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھی وچ کتاب الصید ذبح قربانی دی اشناہوں — جو ذبح حرام اینہاں نوں بھاویں اسم الاہوں
بھی وچ صحیح مسلم ہور مسند احمد بنی بتایا — لَعَنَ اللّٰهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللّٰهِ فرمایا
وچ سنن ابوداؤد حدیث جو پیغمبر فرماوے — مَلْعُونٌ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللّٰهِ بتاوے
معنے اینہاں حدیثاں شارح لکھدے لعنتوں بھائی — جو قصد تقرب غیر اللہ دے کہے تا لعنت آئی
بھاویں پڑھ بسم اللہ کہے تے بھاویں اسم دمائیں — وچ کنز العباد غرائب بھی بستان تبائیں
بھی گاں یا دنبہ پاس قبر دے کہن حلال نہ آیا — لَا عَقْرَ فِي الْإِسْلَامِ جو منع پیغمبر خود فرمایا
ایہ ابوداؤد روایت یعنے ذبح جو پاس قبر دے — اینویں ابراہیم شاہی ہور نقل فوائد کردے
یا نویں عمارت پاس کہن یا جاں گھر نواں خریدے — جو کیتا منع ذبائح جنہوں سمجھو قول نبی دے
جو ڈردی کہن جناں تھیں مت نا دتیاں دیہن ایذائیں — تا حضرت منع ذبح نہیں کیتا اپنی امت تائیں
بھی ابراہیم شاہی وچ نقل تیمیہ کنوں فتاوی — جو آنے دی تعظیم نیت حیوان جو کٹھا جاوے
بھاویں پڑھ بسم اللہ کٹھا خاص حرام بنایا — جو اوہ تعظیم غیر اللہ کارن ایہ دلیل لیایا
بھی قاضیخاں ہور عالمگیری وچ فصول عمادی — ہور بہت کتاباں معتبراں وچ حرمت دیکھ مرادی
وچ اینہاں کتاباں حرمت فقہ حدیثاں اتے تفسیراں — اوہ بھاویں پڑھ بسم اللہ کٹھا صاف منع تقریراں
جو بھیرو شیخ سدو دا بکرا کہن حلال ایہہ بھائی — جو وقت ذبح پڑھ بسمل کٹھا سند نہیں تہاں کائی
اوہ جنگل بیلے جانن تکن نیت بری جہالاں — جو غیر اللہ تعظیم تقرب ہے منظور جنہاں الاں
فر نال خوشامد اینہاں بھیڑیاں خام کرن تاویلاں — چھوڑ حدیثاں فقہ کتاباں ڈھونڈن خام دلیلاں
جو بعضیاں وچ تفسیراں قید ذبح دی وقت اہیائی — ہور نہ ہتھ کنہائیں اڑیا ایتھے شست لگائی
اہلال دا معنے وچ تفسیراں کرن بلند آوازہ — جو دیکھ ہلال پکارن عادت جیں جڑ ہے جد تازہ
اینویں وچ لغات کتاباں معنے اصلی بھائی — فر بعض مفسر وقت ذبح دی آہوں قید ودھائی
اول اوس حساب جو حسب العادت اہل کفر دے — جو من دون اللہ معنے تباں وچ تفسیراں کردے
ایہ کسے صریح نہ کہیا مفسر لبنے سند جنہاں دی — جو غیر اللہ دا بکرا بسمل کیتیاں حرمت جاندی
بلکہ اہلال دا معنے اول رفع الصوت جو آیا — فر وقت الذبح موافق عادت اینہاں لفظ ودھایا
فر آکھیا جویں جو مشرک بسم اللات و عزی کہندے — اوہ جدت مثال عبارت لکھی تے پچھلے ڈھونڈن کہندے

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

۱۷۳

دوم جواب جے عند الذبح جے ہوندا لفظ قرآنوں — تد مفہوم مخالف تھیں کجھ ہوندا حجت نشانوں
مفہوم مخالف حنفی مذہب ہوں اعتبار نہ کوئی — شافعی تس اعتبار کرن جو عادت حجت نہ ہوئی
اتھے عادت کارن عند الذبح جے لکھی قید کناہاں — اس دا کجھ اعتبار نہ ہرگز نال اتفاق جنہاں
ہور قاعدہ ویکھو اصول فقہ اوچہ توضیح بیایا — اینویں سب اصول کتاباں اندر لکھیا پایا
جو مطلق حکم اطلاق اپر تس کرنا چاہیے جاری — مقید تے تس عمل نہ کرن جماعت حنفی ساری
اسدیاں بہت مثالاں وچہ قرآن حدیثاں آیاں — تھانوں تھائیں ذکر جو ہوسن اتھے نا لکھ پایاں
اہل لغیر اللہ بھی مطلق نام جو غیر پکارے — نہ عند الذبح دی قید مقید آکھن حنفی سارے
ہک ہور شبہ وسواس خناسی بعضے لکھ سدھائی — بحیرہ حام وصیلہ سائب وچہ قرآن جو آئے
اینہاں ذکر سپارے ستویں اندر ہوسی جو رب چاہے — اینہ نام بناندے مشرک ڈنگر فارغ چھڈے آہے
نا انہاں لین وہن جو ون نا تہاں کرن سواری — نا اونہاں گناہ پالی تھیں وکن آئی رسم کفاری
انہاں لین نا ہین دودھ سواری نوں حرام بنایا — رب وچہ قرآن بیان حماقت جہل تنہاں فرمایا
جو دلوں حلال حرام بناون جھوٹھا اللہ تے لاون — جو اللہ تے بہتان بناون کدے نجات نہ پاون
ایتھے ذبح انہاں دا ذکر نہیں نا حرمت حل تنہاں دی — نا بہیر و شیخ سدو دی بکری کیا تشبیہ انہاں دی
ایتھے غرض جہالاں ذبح تقرب کھاون ماس کھواون — انہاں غرض کفاراں رب جیواناں نا تنہاں نفع اٹھاون
ایتھے ذبح تقرب وڈی عبادت غرض انہاں غیر اللہ — باجھوں ذبح نجات نہ سمجھن نا دل کہدے لتلا
اینہاں قیاس بحیرہ سائبہ سخت ایہی نادانی — اینہاں کیہیاں مجتہداں ہن کیتی وچ بنا اندر پریشانی
جے رب رسول قیامت منی کرو نہ خوف جہالاں — کیوں گلیاں نوں ہور کا اور داہنا دے مشرک ضلالاں
دیکھو جو سندین عالم آکھن حرمت سارے — مشرک راضی ہون یا غصے یاد کہدین ہشیارے
مداہن جنہاں خوشامد عادت شک شبہ وچ پاون — قرآن وچہ تے روز قیامت کیتے نوں پچھتاون

فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

پھر جو کوئی ناچار ہو یا نا تعدی کرنیوالا تے نا حدوں نکلن والا پس نہیں گناہ اوپر اس دے تحقیق اللہ بخشنے والا مہربان ہے

پس ہر کہ ناچار شود و نہ تعدی کنندہ و نہ از حد گذرندہ پس نیست گناہ برو البتہ خدا آمرزندہ مہربان است

www.KitaboSunnat.com

فرجو شخص لاچار ہو یا نہیں کرن تعدی والا	تے حد تھیں لنگھے گنہ نہ اُس پر بخشے رب تعالے
معنے بغی و گا ڑن چاہن باغی شخص فسادی	عدوان ظلم ہور حدوں لنگھن ظلم معنے عادی
اِک کہن جو باغی بادشاہ ہوں تس کھانا جائز ناہیں	بھی عادی رہزن چور فسادی نہاں روا اللہ بیں
اِک کہن جو باغی طالب کھانے باجھ ضرورت کھاوے	تے عادی اوہ جو رجوں کو کھا کے حد لنگھاوے
ابو حنیفہ کہے جو رخصت قدر ضروری کھاوے	جتنے نال بچے اوہ مرنوں وہ نہ روا ہتاوے
تے مالک کہے جو رجن تائیں کھانا روا ایسائی	تے شافعی دے دو قول وہاں جیوں دیکھ معالم بھائی

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ

يَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

تحقیق او لوک جو چھپاون اُس چیز نوں جو آتاری ہے اللہ نے کتاب تھیں تے خریدن نال اُسدے مل تھوڑا

البتہ آنانکہ مے پوشند آنچہ فرود آوردہ است خدا از کتاب و می ستانند بعوض وے بہاء اندک را

تحقیق جو لوک چھپاون جو رب چہ قرآن اُتاریا	تے بدلے اُسدے قیمت تھوڑی لیکر کھان بیاریا

أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا

يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

اوہ لوک نہیں کھاندے وچ پیٹاں آپنیاں دے سوا اگ دے تے نا کلام کریگا نال اُنہاندے اللہ دن قیامت دے

آن گروہ نے خورند در شکمہائے خود مگر آتش را و سخن نگوید با ایشان خدا روز قیامت

ایہ لوک نہ کھاون پیٹ اپنے وچ جہنم دے انگیار	نہ رحمت سخن کریگا رب اُنہاندے اندر حشر دیار

وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ

اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ

تے نہیں پاک کرے گا اُنہاں نوں تے واسطے اُنہاندے ہے عذاب درد والا ایہ لوک اوہ ہین جو خریدیا گمراہی نوں نال ہدایت دے

ونہ پاک سازد ایشانرا برای ایشان عذاب دردناک است ایشان آنند کہ خرید کردند گمراہی را بعوض ہدایت

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

نا پاک گناہوں کی انہاں تئیں سخت عذاب ادکھیائی — ایہیں او جنہاں ہدایت بدلے گمراہی بدلائی

وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

تے خریدیا عذاب نوں نال بخشش دے پس کیا صبر کرنے والے ہین اوپر آتش دے

واختیار کردند عذاب را بعوض آمرزش پس چہ شکیبا اند ایشان بر دوزخ

تے ہتھ عذاب قبولیا رب دے بخشش نال وٹایا — پس کیا صبر دلیری ایہناں اوپر دوزخ آیا

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۗ

ایہ سب کجھ نال سبب اس دے ہے جو تحقیق اللہ نے اتاریا کتاب نوں نال سچ دے یعنے توریت تے قرآن نوں

این ہمہ بسبب آن ست کہ خدا فرود آورد کتاب را براستی

ایہ قہر عذاب اس جہت جو اللہ سچ کتاب اتاری — بہت کہن ضلال دلیری انہاں حاصل اس پار ول

انہاں قہر قبولیا حق نہ منیا سخت ہوئی انکاری — جو دچہ قرآن کہیا رب ایہناں لفظ نہیں نہ اردلی

وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

تے تحقیق اوہ لوک جو جھگڑا کیتا انہاں وچہ کتاب دے البتہ وچہ خلاف دور دے ہیں

والبتہ آنانکہ اختلاف کردند در کتاب البتہ در مخالفت دور اند از صواب

بے شک جو کرن خلاف کتاباں منندے کجھ نہ منندے — جو پڑھن کتاب تے حق چھپاون آیت حق تہاندے — علما یہود جو حق چھپاون بدلے لیں جہالوں — بھی اس است دی عالم سب جو علموں دنیا کھاندے

اوہ وچہ خلاف ضلال دوراڈی جاندی کافر ہندے — یہود انصاریاں عالم یا علما محمدیاں دے — جو صفت محمد دی وچہ توریت چھپاون کہن دجالو — انہاں جاہل کرن خوشامد نذراں لیندے حق چھپاندے

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

نہیں نیکی ایہ جو پھیرو لسبیں منہ اپنا منوں طرف مشرق تے مغرب دی ایہہ صاحب نیکی دا اوہ ہے جو ایمان لیایا نال اللہ دے

نیست نیکوکاری آنکہ متوجہ کنید روہا خود را بطرف مشرق و مغرب لیکن صاحب نیکوکاری آنست کہ ایمان آورد بخدا

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

اوہو نیکی والا اوہ جو اللہ نوں پک مّنے	نیکی اوہو فیر دموعہ تسیں خبر پوری بندی بنے

والیوم الاخر والملٰئکۃ والکتٰب والنبیٖن واتی المال
علیٰ حبہ ذوی القربٰی والیتٰمٰی

تے نال دینہ قیامت دے تے فرشتیاں دے تے کتاباں دے تے پیغمبراں دے تے دینا مال اپنا اوپر محبت اس دی کے ساکاں والیاں نوں تے یتیماں نوں

و بروز قیامت و فرشتگان و کتاب و پیغمبران و بدہد مال با وجود دوستی آن صاحبان قرابت را و یتیمان را

تے دیوے مال پیار لخویشاں ہور یتیم صبیاں	تے منے روز قیامت ملکاں کتاباں ہور نبیاں

والمسٰکین وابن السبیل والسآئلین وفی الرقاب واقام الصلٰوۃ واتی الزکٰوۃ

تے محتاجاں نوں تے راہ مسافراں نوں تے سوالیاں نوں تے وچہ گردناں چھوڑاون دے تے قائم کیتا نماز نوں تے دتی زکوۃ

و فقیران و مسافران و سوال کنندگان و خرچ کرد در آزادی گردنہا و برپا کرد نماز را و داد زکوۃ را

تے قائم کرے نماز تے بھرے زکوۃ جو جہت خدا دی	تے محتاجاں اتے راہیاں سوالیاں وچہ غلام آزادی

والموفون بعہدہم اذا عٰہدوا والصٰبرین فی البأساء والضرآء

تے پورا کرنے والے ہین نال قول قرار اپنے دی جدوں وقت عہد کیتوسے تے صبر کرنیوالے وچہ تنگدستی تے سختی دے

و وفاکنندگان بعہدہای خویش چوں عہد کنند و صبر کنندگان در تنگدستی و سختی

تے صبر کرن وچہ تنگی سختی دل تیں نال ادب دے	تے پورا عہد کرن جد بدھا بندیاں نال ربدے

وحین البأس اولٰئک الذین صدقوا واولٰئک ہم المتقون

تے وقت جنگدے ایہ اوہ لوگ ہیں جو سچ بولے اوہ لوگ اوہی پرہیزگار

و در وقت جنگ این گروہ ایشانند راستگو و ایشانند پرہیزگاران

تے وچہ لڑائیاں صبر کماون ٹولہ اہیہ سچیارے
تے اوہی باپرہیز جاسوں شبہاں ہن کنارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

بر یعنے نیک عمل جو جنت وچہ لیجاوے
بعضے کہن یہود نصاریاں حق ایہ آیت آئی
تے پڑھن نصاری مشرق ڈیول ہر یک سخن الاوے
جو منہ پھیرن کجھ پر نہیں ایمان نہ جد لگ پورے
جے رب قیامت کل فرشتے کل کتاب الٰہی
تے بعضے کہن جو مومناں دے حق ہے ایہ آیت آئی
دو جا فرض نماز جو بھاویں کیہڑی طرف گذارن
جاں ہجرت فرض بھی ہور فرائض حدّاں شرعی نباہن
جو صرف نماز اک طرف پڑھن تہیں نیکی پوری ناہیں
بھی تے دیون مال پیارا جد وچہ صحت حال حیاتی
کسے کیتا سوال نبی نوں صدقہ اعظم کیہڑا
نہ اوہ جو ڈھل کرو وچہ صحت کسی نوں کجھ نہ دیوے
ہن تنگی خوف نہ رہیا تے بیا تو سر میری کم نہ آوے
تے خویشاں یعنی ہن بیگانے نالوں ونا اجرا ایہا ئی
ابن سبیل مسافر راہی یا مہمان جو آوے
سوالی موڑن منع حدیثوں جو کجھ سری سو دیوے
وفی الرقاب غلام مکاتب یاری کری چھوڑاوے
تے عہد مراد جو نال خدا دے قسم نذر سیما نوں
باساں حالت تنگی سختی ضرر ادکھ بیماری
علی کہی گھمسان جنگاں وچہ سر کدی نہ ڈولے
ایہ سب تفسیر معالم اندر با اسناد لیایا

یعنے نیکی کل نہ ایہ جو منہ ہک طرف بھواوے
پڑھن یہود نماز ڈلاہ دل بیت مقدس تائی
جو ساڈی طرف کرن منہ نیکی دسدے ہان جو کجھا وے
تے باقی عمل جو ذکر ہوئی اینہاں تاں ہے بھی کم اوہو را
بھی کل پیغمبر منّو مومن نہیں تاں کافر داہی
جو وقت شروع اسلام وفرق شہادت کلمہ بھائی
جو دو فرض ادا کری اوہ جنت جاوے دو فرض تاں زن
تے کعبہ ہویا مقرر قبلہ ایہ چیزاں ب گنیاں
جاں گئے سب اعمال بھی ہوون پورے ہوگ تدہیں
جو وچہ بخاری ہور معالم خبر صحیح اثباتی
نبی کہیا وچہ حالت صحت خوف فقر دے جیہڑا
موت قریب کہو اوہ چیزاں فلان فلانا لیوے
ہن یو فی اوہ نہ درجہ جو وچہ صحت پاوے
ایہ نالے صلہ تے نالے صدقہ خبر نبی فرمائی
بیوناری حویشان ۱۲
جس ب قیامت منی عزت ضعیف نبی فرماوے
تمہان ۱۲
بھاویں گھر دنبے واسطہ یا سوالی بھی اوہ لیوے
ہک کہن غلام آزاد کرے یا قیدوں کسی بچاوے
بھی بندیاں وعدہ سچ امانت ادا کرن احساں ول
حین لباس جنگ گاہاں وچ لیے خصلت صبر پیاری
سر قدم اگاہاں سب تھیں سین نہ دی تس اوہ ہلے
نیک اعمال خصال بعبت اس آیت اندر پایا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ

اے اوہ لوکو جو ایمان لائے لکھیا گیا ہے اوپر تساڈے قصاص وچ قتل کیتے گیاں دے آزاد نال آزاد دے

اے مومنان فرض کردہ شد بر شما قصاص در کشتگان آزاد در مقابلہ آزاد

اے اہل ایمانوں فرض ہویا تساں پر قصاص قتیلاں	آزاد آزاد دے بدلے مارو آکھ جو اصیلاں

وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ

تے لونڈا نال لونڈے دے عورت نال عورت دے　بندہ بمقابلہ بندہ و زن بمقابلہ زن

غلام غلام دے بدلے مارو زن مارو زن بدلے
دو لڑے قبیلے اوس تے خزرج کنوں اسلام اگیرے
ہک فرقہ دو جے نالوں اشرف عزت وده سدیوے
غلام اساڈے بدلے حر انہاں دا قتل کرائیے
اینویں زخم اساڈے بدلے دونے زخم انہاں تھیں
کیتا حکم قصاص برابر ودھ گھٹ جائز ناہیں
جے حر نوں مار یا حر تاں بدلے اسدے حر مریوے
جو مر دماری عورت نوں اس نوں بھی مرد کو ہا ہے
جے حر غلام نوں مارے لونڈی بدلے حر نہ کسے
جے مومن مارے ذمی نوں اوہ مومن ناہ مریوے
جے ذمی مارے مومن نوں یا بیٹا پیو نوں مارے
ایہ اکثر اہل علم دا مذہب تابعیاں اصحاباں
جے بہتے رل ہکسی نوں مارن مارے جاون سارے
جو جان کراہن قصداً مارے تاں ایہ حکم اینہاں
تے عضویاں وچ قصاص بھی اینویں ہے دا اتھے کیتے

قصاص اسمعنے کرن برابر نال ترازو عدلے
مسلم ہوئے قصاص لینا جھگڑے کرن وڈھیرے
اینہاں تکسیم کیتی رن ساڈی بدلے دوجیاں مریئے
ہک مرد اساڈے بدلے دو انہاں دے مرد مرائیے
حضرت پاس لیائے جھگڑا آیا وحی خدا تھیں
تا راضی ہو کے قبیلے دووین لوں بچان تد ایں
اینویں لونڈا لونڈی بدلے زن بدلے زن تھیوے
عورت مرد نوں مارے مرد دے بدلے زن مروائے
جے حر نوں بندہ مارے بندہ کسے کتھوں دیے
تے باپ جو مارے پتر نوں اوہ باپ قتل نہ تھیوے
اوہ ذمی بیٹا قتل تھیوے وچ بکھیہ معالم بیاری
بھی وچ حدیثاں اینویں آیا دیکھو معالم تاباں
جے ہکو بہتیاں قتل کرے سب بدلے ہکو مارے
تے خطا اندر ہے دیت وکیھو سیاری نجو بن بھائی
کن دے بدلے کن کٹن نک بدلے نک کٹیوے

فَمَنْ عُفِيَ لَهٗ مِنْ اَخِيْهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوْفِ

پس اوہ قاتل جو معاف کیتا گیا واسطے اوسدے خون بھائی اوسدے تھیں کجھ پس پیروی کرنی نال بھلیائی دے

پس کسیکہ معاف کردہ شود او را از خون برادرش چیزے پس حکم دی پیروی کردنست بہ نیکوی

پس جو شخص معاف ہویا کجھ اسنوں خون بھرا تھیں ۔ فر بچھا کرے ولی جد منگے دیت نہ کہے ادا نہیں

وَاَدَاۗءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ

تے ادا کرنا قاتل دا طرف ولی دے نال مروت دے ۔ و ادا نمودن خون بہا بوے بخوش خوئی

تے قاتل ادا کرے احسانوں دیت دیر نہ لاوے ۔ دوہاں دھراں احسان مروت رب سچا فرماوے
جے وارث کرے معاف قصاصوں دیت واجب ہوئی ۔ قاتل راضی یا نا راضی دیت فرق نہ کوئی
ایہ اکثر اہل علم دا مذہب تابعیاں اصحاباں ۔ ایہی وچہ حدیث صحیح دے ایویں ویکھ حدیث کتاباں

ذٰلِكَ تَخْفِيْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۭ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ

ایہ آسانی ہے رب تساڈے تھیں تے مہربانی فر جو کوئی حد تھیں لنگھے پچھے اسدے تھیں پس واسطے اسدے عذاب درد والا ہے

این حکم آسانی ست از پروردگار شما و مہربانی ست پس ہر کہ از حد بگذرد بعد ازین پس او راست عذاب دردمند

ایہ حکم آسانی رب ولوں تساں رحمت خاص الٰہی ۔ جو کوئی تعدی بعد اس تھیں تس سخت عذاب تباہی
جو وچہ توریت قصاص آہا یا عفو نہ دیت کائی ۔ وچہ شرع مسیح قصاص نہ آہا بلکہ دیت آئی
رب ایہا ہے مختار بنائی رحمت نال آسانی ۔ قاتل قتل کرن یا چھوڑن دیت دیوے جانی
جے کرے معاف قبولے دیت فر قاتل نوں مارے ۔ ایہ مارن دے لائق ہے مارایا جاوے اندر شرع پیارے
اس آیت وچہ دلیل جو خونی کافر ہوندا ناہیں ۔ جو اہل ایمان مخاطب تاں لئی ذکر اخوت تاہیں

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ

تے واسطے تساڈے وچہ قصاص دے زندگی ہے اے صاحبو عقل والیو تا تسیں پرہیز کرو

و برای شما در قصاص زندگانی ست اے صاحبان خردها تا باشد کہ پرہیزگاری کنید

تساں کارن وچہ قصاص حیاتی عقلمند انسانو ہا | تا تسیں خون کرن تھیں چھوڑ دے اپنی جانوں
جسنوں قتل ارادہ کیتس وہ بچدا اس ڈر تھیں | بھی اپنی جان بچا دے قاتل ڈردا قتل تھیں
بھی منیا وچہ قصاص جے کیتا اگے زندہ رہسی | جے اینتھے بچیا خولی اگے کھسن بدلہ لیسی

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۖ الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ

لکھے گئی اپر تساڈی جد حاضر ہووے کسے تساڈے نوں موت جے چھوڑیا مال وصیت کرنی واسطے ماں باپ دے اور سکیاں دے نال بھلیائی دے

لازم کردہ شد بر شما وقتیکہ حاضر کردہ شود یکے از شمارا مرگ اگر بگذارد مال را وصیت کردن برای پدر و مادر و خویشاوندان

فرض لکھی تساں اپر جاں حاضر موت کسے نوں آئی | جے چھوڑے مال وصیت ماپیاں خویشاں نال بھلیائی
ایہ اول فرض وصیت آہی ہاں ہیں خویشاں ہابی | فر منسوخ ہوئی جد آیت ورثے والی آئی
بنی کہیا ہر حق والے نوں اسد حق دیوایا | پس نہیں وصیت وارث نوں ہن وچہ عالم لیایا
ہن افضل استحباب وصیت ورثہ جنہاں نہ آوے | بیگانے کنوں قریبی افضل جے محتاج دسیاوے
بالمعروف بھلیائی نال جے ثلثوں ودہ نہ ہووے | نہ کرے وصیت غنیاں جے محتاج تنگی تھیں رووے
گھٹ ترا ہوں افضل چوتھا پنجواں حصہ کیجے | ثلثوں ودہ نہ جائز دوترہا باں وارث دیجے

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۚ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ

ایہ واجب ہے اپر پرہیزگاراں دے فر جے کوئی بدلا دے اسنوں پچھے سننے اوسدے

لازم شد بر پرہیزگاراں پس ہر کہ بدل کند وصیت را بعد از آنکہ شنید آن را

ایہ واجب ہی پرہیزگاراں تے یعنے اہل ایماناں | اہن جو کوئی بدل کرے اس تائیں بعد سنن دے دانا

فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

پس تحقیق گناہ اسدا اپر انہاں دے ہے جو بدلاون اسنوں تحقیق اللہ سننے والا جاننے والا ہے

پس جز این نیست کہ گناہ آن بر کسانے است کہ بدل کنند آن را البتہ خدا شنوا داناست

www.KitaboSunnat.com

پس ٹھیک گناہ اسدا اُس اُپر جیہڑا اُس بدلاوے ٹھیک اللہ ہے سننے والا دانا جل نجاوے
یعنے وارث یا کوئی شاہد کرے جی خلل وصیت خلل گناہ ہویا سر اُسدے نہیں گناہ کجھ میت

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُّوْصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ

پس جو کوئی ڈرے وصیت کرنوالے تھیں ظلم یا گناہ نوں درستی کرے درمیان اُنہاندے پس نہیں گناہ اُپر اُسدے

پس ہر کہ دریابد از وصیت کنندہ ظلم یا گناہے پس اصلاح کند درمیان ایشان پس نیست گناہ برو

پس جو ڈرے وصیت والیوں بھلوں ظلم گناہ ہوں کرے درستی وچہ اُنہاندے نہیں گناہ اس اہوں

اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

تحقیق اللہ بخشنہار مہربان ہے

البتہ خدا آمرزندہ مہربان ست

تحقیق اللہ ہے بخشنہار رحمت والا سائیں اوہ بھل گناہاں بخشی دیوے مصلح اجر جزائیں
معنے جنف منہ فیرن حق تھیں ظلم کرن کج راہی ہک آکھن جنف خطا تے اثم جو جان کرے بدراہی
بے ویکھے شخص کسینوں ناحق کجھ وصیت کردا کسن ظلم کرے ناحق قسم عدل انصاف امردا
ہک کہن خطا کرے جے میت جان یا بھل خطا تھیں ہکی وصی حاکم تس پچھے کرن درست جنہا تھیں
وارثاں وچ وصیت والیاں ہر نوں حق دیوا ون صلح کراون سبھناں میت بھلے مگر نہ جاون
جی پوتریاں کرے وصیت پتراں وچ دیاں جنہاں آگے پر اُسدی غرض جو باپ تہاندا اوہ حصہ کجھ پاوے
یا دوہتری ہو جوائی کارن کرے وصیت کوئی اس غرض جو بیٹی ووہ ملی ہک کہن جو جنف ایہ ہوئی

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى

الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ۙ

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے لکھیا گیا اُپر تساڈے روزہ جیویں لکھیا گیا اُپر اُنہاندے جو اگے تساں تھیں ہن تاتسیں بچو

اے مسلمانان لازم کردہ شد بر شما روزہ داشتن چنانکہ لازم کردہ شد بر کسانیکہ پیش از شما بودند تا باشد کہ حذر کنید

اے اہل ایمان فرض کیتا رب روزہ اُپر تساہاں جیویں فرض تساتھیں اگلیاں اُتے تاتسیں بچو گناہاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

صوم صیام لغت وچہ ٹھلن بند رہن نوں کہندے
وچہ شرع نہ کھاون پیون صحبت صبحوں تا دینہ لہندے
جو اگلیاں اتے فرض عشا تھیں تا دینہ لہندی تائیں
بھی اس امت نوں اول اوئویں کرم کیتا فرمائیں
اک کہن جو ماہ رمضانے روزہ آہے فرض نصاریٰ
جد گرمی موسم پے علماواں کر اتفاق ہتھیاریا
سرداراں سنگ بدل لیا موسم سرد بہاری
بھی دس دن اس تقصیر بدلے جالی کیتے جاری
فرست ہور ودہائے فرتری تا پنجاہ پوجائے
ہولی ہولی تیک پنجاہاں بدعت کڈھ ہدی آئی
تقوی تا تقوی کرہو تقوے صوم وسیلہ
ہائے نفس تے شہوت ترٹے روزہ خیگا حیلہ
یا تقوی پرہیز کرو تسیں جو خواہش نفسانی
کھاون پیون وطیون بچیو خاص ہنو رحمانی

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ

روزے دہیاں گنویاں دے

روزہ داشتن روزہائے شمردہ شدہ

دینہ گنویں ترے روزے ہر مہینے واجب ہے
بھی روزہ عاشوری روزہ واجب اللہ کری جو چاہیے
ربیع اول تھیں تا رمضان چھ سال موجود آیا
ایہ ماہ ستاراں دہی روزے فیر حکم بدلایا
فر منسوخ کیتے اوہ روزے حکم کیتا رمضان
اول نسخ جو ہجرت پچھے روزہ قبلہ والی
اک مہینہ کجھ دن اپر اول جنگ بدر دے
حکم ہویا رمضان روایت ابن عباس اوں کر دی
تے جنگ بدر دینہ جمعہ ستارھویں آہی ماہ رمضان
ڈیڑھ برس ہجرت تھیں پچھے ویکھ معالم شانوں
تے بعضے کہن جو ایہ دن گنویں ماہ رمضان الہائی
تا ایہ آیت منسوخ نہ آکھن ویکھ معالم بھائی

فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

پس جے کوئی ہووے تساں تھیں آزاری یا اپر سفر دے پس گنتی ہے دہاں دہیاں تھیں

پس ہر کہ باشد از شما بیمار یا مسافر پس لازم ست بروے شمار آں از روزہائے دیگر

جو کوئی ہو یا بیمار تساں تھیں یا وچہ سفر نہ رکھ | تا گنتی اتنے ہور دناں تھیں رکھے کجھ نہ چکھے

وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

تے اوپر انہاں دے جو طاقت رکھن اس دی فدیہ ہے کھانا اک مسکین دا

ولازم بر آنہا کہ میتوانند روزہ داشتن وامید ارند فدیہ کہ خوراک یک درویش ست

www.KitaboSunnat.com

تے اوپر اوہناں جو طاقت رکھن اسدی فدیہ آدی
یعنے روزی بدلے کھانا یک مسکین کھوادی

کہن اکثر منسوخ ایہ آیت اول سن مختاری
چاہن روزہ رکھن چاہن بدلہ دیہن افطاری

جو روزی دے معتاد نہ آہے سخت پہنچ او کہائی
فر منسوخ ہویا ایہ حکم جاں اگلی آیت آئی

ہک کہن مراد جو وقت جوانی روزی طاقت آہی
جے رکھیوس نہیں تاں پیری ویلے فدیہ دیوے واہی

ابن عباس قرأت ہوروں معنی اس تکلیفان
یعنے فرض جنہاں پر روزہ قوت نہیں ضعیفاں

جیونکر بڈھا ہور آزاری بچن امید نہ جنہاں
انہاں روزہ فرض نہ رکھن طاقت فدیہ وچ جنہاں

انہیں دوہیں وچ جیہیں حکم ایہ باقی نا منسوخ ایہائی
ایہ وچ تفسیر معالم بغوی لکھیا نال صفائی

تے شاہ ولی اللہ معنے اندر فوز کبیر بتاوے
ضمیر جو وچ یطیقونہ دے طرف طعام دی جاوے

ایہ مبتدا مؤخر اس دی خبر مقدم آئی
یعنے صدقہ فطر اس واجب جنہوں طاقت کہائی

یا مسکین طعام ٹردی دیون واجب جانوں
اوہ قدر جو تالیوے گندم وزن حجاز پچھانوں

ملے کہن فقیہ عراقی واجب ادہا ٹوپہ دانے
ہاں کہن جتنا قوت اپنا اس دیون واجب جانے

ابن عباس کہے جو دیوے کھانا شام سحر دا
ایہ وچ تفسیر معالم بغوی سبھ روایت کردا

فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ ۚ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

پس جو کوئی خوشی تھیں کرے نیکی تاں اوہ بہتر ہے واسطے اوسدے تے ایہ جو روزہ رکھو بہتر ہے واسطے تساڈے جیکر ہو تسیں جاندے

پس ہر کہ بخوشی بجا آرد نیکی را پس این بہتر ست ورا و آنکہ روزہ دارید بہتر ست شمارا اگر مے دانید

فر جو کوئی خوشیوں کرے خیر ایت اوہ بہتر اس آئی
تے روزہ رکھن خوب تسانوں جے تساں علم دانائی

یعنے ودھ بہتیں وہ دیون بہتر دیون والے
تے روزہ رکھن بہتر فدیوں جو او کھیائی جائی

ہر مومن جو عاقل بالغ فرض روزہ رمضانے
مگراں ترنیہ فرقیانوں جائز ہے افطار بہائی

ہک حمل والی ناں انیویں عورت دودھ چنگھانوالی
جو خوف انہاں او کھیائی بچہ روزہ کھاون چالی

جد فارغ ہوون فدیہ دیون نالے دیہن قضائی
ایہ شافعی قول تے ابن عباس تے ابن عمر دا بھائی

ابوحنیفہ ہور بھی بہتے کہن جو فدیہ ناہیں
صرف قضا انہاں واجب جد فارغ ہوون تداہیں

دو دو جانوں مریض مسافر حائض نفسا ہوئی
نال اتفاق قضا انہاں واجب فدیہ کجھ نہ کوئی

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

ترسیجا نوں بیمار یا بدھا بھی امید نہ جنہاں	اہل اتفاق ہوون ایہ فدیہ قصہ نہ داجب جنہاں

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنٰتٍ مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ

ماہ رمضان اوہ جو اتاریا گیا وچہ اوسدے قرآن ہدایت واسطے لوکاں دے تے دلیلاں واضح ہدایت تھیں تے جدا کرن والا حق باطل

ماہ رمضان آنست کہ فرود آوردہ شد درو قرآن راہنمائی برای مردمان و سخنان روشن از ہدایت و از جدا کردن حق از باطل

اوہ ماہ رمضان آتاریا جس وچ ایہہ قرآن خزانہ
راہ نمائی لوکاں نوں ہور دلیل ہدایت جانا

دلیلاں روشن حل حرام بھی جدا جدا حکم الٰہی
فرقان جو فرق کرے حق باطل سچ جدا گمراہی

کیا ابن عباس نوں رج چھپیا کیونکر بات تھیں فرمایا
جو وچہ رمضان قرآن لتھا اوہ سب یا نوں جیہا آیا

اس آکھیا لوح محفوظوں لتھا سبھو اندر رات
وچہ ماہ رمضان آسمان دنیا ول بیت العزت گھر

فیر جبرائیل لیایا وچہ تیئی سالاں تو جہ وارو واری
بھی ہر رمضان نبی دے نال او دو دوکری بین قاری

جتنا اس تھیں لگے لتھا سارا تنے سنا وے
لکھ ثابت کجہ غور کریں کجہ بھلی جیہوں جا بجا وے

ہور وچہ معالم ابوذروں خود پیغمبر فرماوے
جوار ابراہیم صحیفے لتھے تریجی شب رمضان

رات چھیویں رمضان موسیٰ تے رب توریت آتاری
انجیل عیسیٰ تے ماہ رمضان تیرھویں تاریخ

اٹھارہویں رات جاں ماہ رمضان زبور داؤد ول آئی
چوویہویں شب رمضان قرآن محمد لتھا بھائی

فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۭ وَمَنْ كَانَ مَرِيْضًا اَوْ عَلٰى
سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ

پس جو کوئی حاضر ہو یا انسان تھیں اس مہینے نوں تاں ضرور روزہ رکھے اسدا تے جو کوئی ہووے بیمار یا مسافر پس گنتی کرنا ہی روزیاں دا

پس ہر کہ حاضر شود در یابد از شما آن ماہ را پس البتہ روزہ دارد آنرا و ہر کہ بیمار باشد یا مسافر پس بر دست شمار آنچہ فوت شدہ از روزہا

پس جو حاضر گھر ہوسن تساں تھیں اس مہینے ہووے لیس چاہیے روزہ رکھے ایہہ جو دن کھووے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جو کوئی ہویا بیمار یا سفری گنتی ہوروناں نہیں
چن رمضان جو گھر وچہ ویکھے تے پچھے سفر سدھاوے
پر اکثر کہن اصحاب فقیہ اس روا افطار رہیائی
روزہ رکھیا راہ وچہ بھی جداں کدیہ مرکانی
جو جیہڑا کم نواں خود کردے لوک بھی اوہو پھڑدے
پر عذر بیماری اوہ جو روزیوں ہووے مرض زیادہ
جے روزہ کجھ تکلیف نہ دیوے چھوڑن جائز نا ہیں
تے سفر اندر افطار تے روزہ ہر دو جائز آوے
وچہ سفر جے رکھے روزہ نہیں فرو جب کہن قضائی
جو نبی کیہے نہیں نیکی روزہ اندر سفر کسے نوں
جو ابو سعید کیہے اسیں سفر نبی نال نبی دی جاندے
فر کد وچ نوں دو فرقیاں تہیں عیب نہ کوئی دھرا
بعضے کہن جو روزہ افضل بعض افطار بتاون
جو گھروں مقیم روزہ رکھ ٹریا وچہ سفر دے توڑے
احمد شعبی کہن جو اس بھی توڑن جائز آیا
جو جابر آکھیا سال فتح دے حضرت مکہ دا ہی
کراع غمیم مکان جاں پہنچے لوکاں خبر سنائی
تاعصروں بعد منگا کر پیالہ حضرت پانی پیتا
جاں روزی خبر نبی نوں پہنچی تدہ حضرت فرمایا
تے حد سفر دی وچہ بھی جھگڑا افطر قصر جتھے آوے

وچہ سفر مرض افطار رہا افضل کہے قضا تہاں نہیں
حضرت علی کہے افطار نہ اوس نوں جائز آوے
جو ہور وچہ رمضان کہے وچہ مدت سفر ارادہ مانی
روزہ کھول نا فرسر ورکھیا سب لوکاں نے
ایہ وچہ معالم ابن عباس نوں کجھ روایت کردے
یا اوکھا آکھے تے جھلن مشکل ہووے افطار اعادہ
ایہ اکثر اہل علم فرماون روزہ نسر حق نا ہیں
بعضے کہن رواں نہ روزہ وچہ معالم رہائی
ایہ ابن عباس تے ابو ہریرہ عروہ دی قول رہائی
پر اکثر کہن جو جائز روزہ کہی افطار ستے نوں
بعضے روزہ رکھدے بعضے نہ رکھدے کہی عید کماندے
ایہناں دوہاں کماں نہیں کیہڑا افضل بعضی ظاہر کردا
تے بعضی دوہاں کماں تہیں سوکھا افضل اوہ فرماوناں
اکثر کہن جو رہا نہ توڑن پورا کرکے چھوڑے
جے سفر اندر کسے رکھیا توڑن دا اختلاف بنایا
وچہ رمضان رکھیا فر روزہ لوک بھی صائم آئے
جو روزہ نہیں وچہ سفر لوکاں نوں بہت ہوئی او کھیائی
لوکاں فرخطا کہناں چھوڑیا کہناں پورا کیتا
ایہ عاصی لوک جو حکم نہ منیاں وچہ معالم لیایا
ابو حنیفہ ترے منزل کہے شافعی دو فرماوے

يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ

چاہندا ہے اللہ نال تساڈے آسانی تے نہیں چاہندا نال تساڈے اوکھیائی تے تا پورا کریا کرو شمار نوں

میخواہد خدا بشما آسانی را و نمیخواہد بشما دشواری را و بیخواہد کہ تمام کنید شمار را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

چاہے اللہ تعالیٰ آسانی ناچاہے اوکھیائی
شافعی کہیا جو سو کھا کم قبولن سب نوں بھا دی
سن وچ معالم ابن عمر تھیں جو سرور فرمایا
جن ڈٹھے باجھ نہ رکھو روزہ ڈٹھے باجھ نہ چھوڑو
شعبان اتے پیر دھند گیا رمضان نہ جن دسیایا
تے جے رمضان اتے پے گذرے جن شوال نہ دسے
بھی تیکے ماہ رمضانوں ہک دو روزے منع بنائے

تے پورا کرو شمار دناں جو کہا دیہو قضائی
یعنے سفر مرض وچ جہڑا روزہ چھوڑ یا جاوے
جو جن اتنے پیروز ہوندا افطار کرن جن آیا
جے جتھے ہووی تے پورے کر ہو تھیں بلکہ موہو
ایہ شک دہاڑی روا نہ روزہ منع نبی فرمایا
تے ہیواں روزہ فرض ابہی ہر لحظہ نہ جائز کسے
جو عادت کسی ہوا فق روزہ جائز لیس فرمائے

وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

تے چاہیدا ہے نال وڈیائی دے یاد کرو اللہ نوں اوپر اس نعمت دے جو راہ دکھایوس تساں نوں تے تا تسیں شکر کرو

وتا بہ بزرگی یاد کنید خدا را بہ شکر آنکہ راہ نمود شمارا وتا باشد کہ شکرگذاری کنید

تے پڑھو تسیں تکبیراں کرو اللہ دی وڈیائی
جو ماہ رمضان بتایوس ساانوں دے توفیق رکھایوس
ابن عباس کہے اس معنے تکبیراں شب عید چے
معالم وچ رمضان فضیلت بہت حدیثاں لیایا
جو ماہ رمضان جاں آوے اللہ شیطاناں جکڑا وے
بھی لکھیا پہلی شب رمضانوں شیطاں جکڑی جاون
تے جنت دے در کھلن وچوں بند نہ ہووے کوئی
تے جسنوں طلب بدی دی اسنوں بس کرکے سنادی
بھی لکھیا ماہ رمضان جو مومن کوئی طلب ثواب
تے جو شب قدر قیام کرے ایہا نوں بہر خدائی
بھی وچ معالم با اسناد روایت ہے سلمان
فرمایا بہارا جن مبارک ہے تساں نیڑے آیا

جو جے گا راہ وکھایوس تا تسیں کرو شکر ادائی
سب اساں تھیں خاص اترت نوں اسدا اہل بنایوس
نال آواز بلند تکبیراں کہنے یار نبی دے
با اسناد جو ابو ہریرہ کہے نبی فرمایا
جنت دے دروازے کھولے دوزخ بند کراوے
بھی ہر کش جن تھیں موں دوزخ در بند کراون
تے کرے منادی اگے آ وطلب نیکی جس ہوئی
تے ہر شب ماہ رمضان کریں رب دوزخ کنوں آزادی
روزہ رکھے بخشیا جاوے سب گناہ عذابوں
ہوس معاف جو اگے کیتس سب گناہ برائی
اس کہیا جو خطبہ پڑھیا سرور آخر ماہ شعبانوں
اسو چہ رات قدر جس وہ سو ماہ تھیں فضل سوایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس روزے اللہ فرض بنائی نفل قیام اس تائیں
جو اسو چہ فرض پڑھی نس لے جر جو ستر بن فرضاں
ایہہ جن خیرایت ہمت اتے رزق ودھی ماہوں
تے صائم جتنا اجر ملسی اسنوں گھٹ نہ تھیوے
آحضرت کہیا جو روزہ دار گھر کھجور یا پانی
تے جو کوئی رج کھوے صائم حوض میرے تھیں پیسی
جو روزی خاطر کامے اپنے کم ہولا فرما وے
اس جا اول رحمت آخر اس آزادی بھاہ
پنج ہے بہت پڑھو وچ اسدے کلمہ استغفار گناہاں
بھی ابو ہریرہ یوں کرے روایت پیغمبر فرماوے
ہر ثواب روزے دا ایہہ میرے کارن رب فرماوے
جو صائم کھانا پینا شہوت چھوڑے میرے کارن
نے خوشی دو جی اس وقت جاں ملسی رب اکبر
روزہ ڈھال ہوسی تس تھیں جیسے صائم کوئی
جو اسدے نال لگیاں یوں جھگڑا کوئی کریں لڑائی
بھی بخاری اسناد راہوں لیا یا نبی بتاوے
اس دروازے ریان روزے داراں بہشت دے
جو روزہ ہور قرآن شفاعت کرسن نبی بیان کریں
دیہہ نوں کھانوں پینوں ٹھہوں میں اس نوں جاگے
قرآن بتلاوے اسنوں سون نہ دتا

جو اسو چہ نیکی نفل کرے سے وانگوں فرض اداوں
ایہہ جن مہینہ اجر صبر دا جنت سے رہناوں
جو روزہ کسے کھولاوے بخشیا جاوے رکھے بھاہ دیوں
یاراں کہیا جو ناکھانا پیکے نہیں ابھیوے
جو اسدے نال پھراوے روزہ حاصل اجر کھانی
جو جنت وڑدیاں تائیں کدی پیاسا کدی نہ تھیسی
رب اسنوں بخشش بہا ہوں کھڑی جنت وچ جاوے
تو بہ وچکار رہنا اسدے بخشش کل گناہاں
تے جنت کرو سوال سے تھیں دوزخ کنوں پناہ
ہر عمل بندے دا دو ول اللہ ستا سو تیکر دہاوے
تے میں خود دیساں اجر اوہدا ایہہ ہتا جینوں
صائم نوں دو خوشیاں اک خوشی جد روزہ کھولے
تس منہ بو کستوری تھیں وہ پیارا خالق سائیں
نہ دھیں فسق کرے بدکاری فحش نہ کچھ بہ گوئی
ایہہ آکھ میں روزے وچ ہاں بولاں بھائی
جو جنت اٹھ دروازے ہک ہے نام ریان سداوے
بھی آیا ہے تھیں اسنادوں جو حضرت نے کہیا
روزہ آکھسی میں بند کیتی اس خواہش نفس ہوا تھیں
کرین قبول شفاعت میری اس حق خدایا
کریں قبول شفاعت میری فضلوں رب قبولے

وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادِیْ عَنِّیْ فَاِنِّیْ قَرِیْبٌ اُجِیْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ

جد تیتھوں بندے میرے مینوں پچھن تے میں نیڑے ہاں جواب دیناں ہاں پکارن والے دا جدوں پکار دا ہے میں نوں

و چوں سوال کنند ترا بندگان من از حال من پس من نزدیکم جواب می دہم خواندن خواننده را چون بخواند مرا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

چنانچہ کہن تینوں بندے ہیں تھیں ہیں نیڑے پیارے یا
یاراں سوال نبی نوں کیتا ہے رب نیڑے ساڈا
ایہ آیت آئی جو رب نیڑے ناکوئی دور کہانے
معالم وچہ بخاری راہوں باسناد دسیا یا
اللہ اکبر اللہ اکبر کہن بلند آوازوں

جواب پکار پکارن لئے دیوال جداں پکاریا
ناہولی ساز کیہے یاد آڈھی جداساں کنوں دوڈاڈا
ایہ قرب اللہ دی صفت ہمثیل کیفیت اللہ جانے
جان خیبر ہوئی چڑھائی راہ وچہ لوکاں شور مچایا
نبی کہیا خود لفظاں ایہ نرمی کرو نیازوں

اوہ بولا نہیں لوکارہ جس نوں غائب دور کہی ناہیں
اوہ سننے والا نال تساڈے نیڑے سنج صباحیں

فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

بس چاہیے کہ فرمانبرداری کرن واسطے میرے تے ایمان لیاون نال میرے تا اوہ راہ پاون

پس باید کہ فرمانبرداری کنند مرا　　وایمان آرند بمن　　وتا باشند کہ راہ یابند

تاچاہیے کرن اجابت میری حکم بجا لیاون
اجابت استجابت دوہاں ہکو معنے آیا
بندے ولوں اجابت طاعت ہے فرماں برداری
ہک کہن مراد دعا اتھے طاعت دیون اجر اجابت
ہک کہن دعا اتھے معنے منگن کرن سوال الٰہی نوں
جو بندے حق دعا اوہ چنگی دنیا تے رب دیندا
ابو ہریرہ باسناد جو حضرت خود فرمایا
جو اس وچہ گناہ یا قطع رحم دا رب تا دیندا ناہیں
ہک کہن آیت وچہ ذکر اجابت رب جواب سد یندا
بھی وچہ معالم باسناد جو حضرت خود فرماوے

تے میرے نال ایمان لیاون تا راہ سد ہاون
یعنے جو کیہے منگیا دیون اسنوں کرن جو اس فرمایا
تے رب دے ولوں اجابت بخشن دیون حاجت ساری
جو بندہ کرد اطاعت ایہن دیندا اجر عبادت
جے چاہے رب قبول دیوے حاجت اس دی گاہو
نہیں تا عاقبت بدلا اسدا رب دیندا اوہ لبیندا
رب کرے قبول دعا بندے دی جس وچہ گناہ نہ آیا
جو کرے شتابی اک کرچھوڑے سوال انخلص کداہیں
حاجت دیون ذکر نہیں کسے دی بندے لکھنے دیندا
جو مسلم روئے زمیں پر حاجت منگے رب تاہیں پاوے

یا اتنا قدر برابر سختی اسنوں رب ہٹاوے
جا بخشاں گنہ یا قطع رحم نا منگے خطا نہ جاوے

www.KitaboSunnat.com

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ط

حلال کیتی گئی واسطے تساڈے وچ رات روزے دے صحبت عورتاں اپنیاں دی اوہ پردہ ہین واسطے تساڈے تسیں پردہ واسطے انہاں دے

حلال کردہ شد برائے شما در شب روزہ صحبت با زنان خود ایشان پوشش اند برائے شما و شما پوشش اید برائے ایشان

حلال کیتی تساں کارن رات روزے بد وطی تسانوں
رفث بمعنی وطی جماع رب لفظ کنایت لیایا
ہک آکھن رفث ایہی ہر چیز جو چاہن مرد زناں تھیں
مغرب کنوں تا عشا اگے صائم ہیوے کھاوے
اس تھیں پچھے کھاون پیون وطی حرام گنیوے
ہکدن حضرت عمر وطی کر بیٹھا بعد عشاؤں
فر اپنے نبی دے جا کے اپنا قصہ کھول سنایا
میں وطی بیٹھا کر حضرت بولے توں اس لائق نا ہویا

اوہ زناں لباس تساں ہوون پردہ تسیں لباس انہاں نوں
جو تسیں حیا والیاں ناں جالانہ پایاں دب سکھایا
اسلام شروعی صائم حکم نہ کھاوے بعد عشا تھیں
پر پیشی نماز عشا جو سوتا اوہ بھی ٹھلیا جاوے
فر وچ دینہ دی شاموں تھیں سب کجھ جائز تھیوے
جاں غسل کیتا فر رووں لگا پچھتاوں
جو بعد عشا خوشبو عورت دی لئی ہیرا بھکایا
تد ایہ آیت نازل ہوئی فضل ہویا درگاہوں

عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ

جاتا اللہ نے جو تسیں آپے خیانت کردے جاناں اپنیاں دی تاں پر پس موڑ کیتا اپنا مہر تے معاف کیتا تساں نوں

دانست خدا کہ شما خیانت میکردید جانہائے خود را پس مہربانی باز گشت بر شما و در گذشت از شما

جاتا رب جو تسیں خیانت نفساں اپنیاں کر دے
اتھے خیانت معنی ظلم جاناں پر توبہ معنی فرما

پس موڑ اوپر تساڈے کیتا عفو معنی ہے
فیر اوہ قبولے توبہ عفو معنی ... کرنا

فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ

پس ہن صحبت کرو انہاں نوں تے ڈھونڈو جو کجھ لکھیا ہے اللہ نے واسطے تساڈے

پس اکنوں صحبت کنید با زنان خود و طلب کنید آنچہ مقرر کردہ است خدا برائے شما یعنی اولاد

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

پس ہن کر جماع زناں تئیں درمیان الیالی راتیں
یعنے ولیوں نفس در کھو جو بخشے رب اولاداں
مباشرت دا معنے اصلی بنڈ سے بنڈ الاون

تے ڈھونڈو جو کجھ لکھیا اللہ کارن تساں آئیں
ایا لکھن تے یعنے لکھن ہے شب قدر ماداں
جو بشری لکھن ہنڈ سے نوں ایتھ مراد جماع بناون

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

تے کھاؤ تے پیو تا جو ظاہر ہووے واسطے تساڈے دھاگا سفید دھاگے کالے تھیں فجر تھیں

وبخورید و بنوشید تا آنکہ روشن شود برا سے شما رشتہ سفید از رشتہ سیاہ از صبح یعنے مراد از رشتہ سفید فجر است

تے کھاؤ پیو تساں روشن دھاگا چٹا تھیوے
ہک مرد انصاری وچہ سارا وچہ کھیتی کم کمایا
زن تئیں کھانا منگیوس عورت کہیا گرم بناواں
جد کھانا گرم لیائی ڈٹھیوس ستا مرد جگایا
وت فجری روزہ رکھیوس پیشی وہیر غشی وچہ آیا
حضرت ہرت کیتا غم اس تھیں ایہ آیت فرمائی
دھاگا چٹا صبح سفیدی کالا رات سیاہی
جد اسود تیک آئی ایہ آیت باقی لیہے نہ آئی
ہک دھاگا چٹا دوجا کالا پیریں بھن وٹائیں
من الفجر جد وحی لیایا جاتا انہاں جو پہلے
ہور وچہ معالم مالک اہوں ایہ حکم تھیں لیا وی
جو بانگ بلال اکھے کجھ راتوں صبح کہے عبد اللہ
اسدی بانگوں بعد نہ کھا ہو حضرت ایہ فرمایا
ہک صادق صبح تے پہلی کاذب ایہ وچہ ات گئیے

دھاگے کالے کنوں فجر تھیں وت نہ کھاوی پیوے
جاں اتہی گھر آیا کجھ کھجوراں نال لے آیا
اوہ گرم جاون لگی نیند رکھیر یا مرد جاواں
خوابوں بعد نہ کھاون جائز ڈریا کجھ نہ کھایا
جاں ہوش آئی تہا اس نیند سے آکر حال سنایا
اسدی سختی ہمبر کنوں سب امت ہوئی سکھیائی
معالم وچہ طریق بخاریوں ہندا اسحل گواہی
یعنے اوکی سمجھ جاں کھاون کہندہ وقت آزمائی
جد کالا لیوچٹا روشن وسے بس کہن فراہلوں
جو ایتھ مراد سیاہی راتوں صبح سفیدی جاں کھلو
جو آکھیا بنی اذان بلالوں صائم ہووی کھاوے
اوہ مرد نابینا بانگ آکھے جاں نجاں صبح تلا
اوہ ام مکتوم دا بیٹا جیہا ذکر بخش وچہ آیا
جو دانی جھلے آں اس وچ صائم کھاوی پیوے

فر اوہ جان غائب تھیوے وقت فجر صادق ہوئے
آسمان کنارے جانن کھلا صائم شمر کھلوے
نبی کہیا ناہیں سحوروں سنکر بانگ بلالوں
نہ صبح دراز دن ہتھوں ہو جد جوڑی ہو دھالو

ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَاشِرُوْهُنَّ وَاَنْتُمْ عٰكِفُوْنَ فِي الْمَسٰجِدِ ۭ

فر پورا کر روزہ تا رات لگے نہ مباشرت کر عورتاں نوں تے تسیں اعتکاف کرنے والے ہو وچ مسجداں دے

پس تمام کنید روزہ را تا شب و مس مکنید زنان را در آنحال کہ شما اعتکاف کردہ باشید در مسجدہا

فر پورا کر ہو روزہ تا شب آون والی تائیں
معالم وچ طریق بخاریوں حضرت عمر بتایا
وچ لغت عکوف اقامت کرنی اُتے چیز کسی ہے
ایہ سنت ہے ہر مسجد وچ جائز مسجد باجھ نہ آیا
جو ہر رمضان ہاں کے آخر حضرت مسجد بہندے
فر بعد بعدی بیویاں حضرت اعتکاف کمایا
بوسہ مس کنار کراہت اہیں مفسد ناہیں
تے بعضے کہن انزال جے ہووے بوسے مس کناروں
ایہو مس جو بعض تلذذ اس دا عیب نہ کوئی
جو حضرت اعتکاف اندر سر میری طرف لجھکاندے

تے وطی ہے کرہو نہ نال جدیں بیٹھا کہف مسجد جا ہیں
جو نبی کہیا جد سورج لتھا روزہ کھولن آیا
اعتکاف شرع وچ ٹھہرن مسجد قصد عبادت ہی
معالم وچ بخاری راہوں عائشہ کنوں لیایا
تے یک وفات نہ چھوڑ یا ہر گز تائیں سنت آہندے
وطی حرام ایہی ہر حالت دھیوں نا سد آیا
ایہ اکثر کہن ہی مالک آکھے مفسد جیں ہمیں کیتا ایہیں
تا مفسد ہے انہاں وچوں مفسد ہے ناہیں ہر انگ شمار ہووے
جو وچ مناطم مالک اتھوں عائشہ راوی ہر دی
میں دھوندی ہی الاں کنگھی کردی خود مسجد وچ بہندے

تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوْهَا ۭ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ۝

ایہ حداں اللہ دیاں ہین بھنا پاس جاؤ نہاندے ایسی طرح بیان کر دا ہی اللہ آیتاں آپنیاں واسطے لوکاں تاں کہ بچن جن

ہنہمہ حدہای خدا اند پس نزدیک مشوید بانہا ہمچنین بیان میکند خدا آیتہای خود برای مردمان تا باشد کہ پرہیزگاری کنند

www.KitaboSunnat.com

[illegible]

ایہہ حداں ہین اللہ دیاں پس انہاں نیڑے جاؤ ناہیں　ربا بیون کری بیان آیات لوکاں نوں جت تدہیں

حد معنی منع وصل وچ ٹھلن روکن آیا　حداں بدیاں ٹھلاں وکاں منع جتھوں فرمایا

وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ

تے نا کھاہو مالاں اپنیاں نوں درمیان آپس دے نال ناحق دے تے نا پہنچاؤ انہاں نوں طرف حاکماں دی

و مخورید مالہای خویش را در میان خود بناحق و مرسانید مالہای خود را بحاکماں یعنی برشوت

نہ کھاہو اپنے مال آپس وچہ ناحق باطل راہوں　تے نا انہاں حاکم طرف لیجاہو ڈر ظلم گناہوں

لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

تا کھاہو حصہ مال لوکاں دے تہیں نال گناہ دے تے تسیں جاندے ہو

تا بخورید پارہ از مالہائے مرداں بستم و شما مے دانید

تا کھاہو کجھ لوکاں دے مالوں نال گناہ ظلم دی　تے جانو بھی تسیں ناحق فرکیوں کھاہو لعنت دے

یعنے مال نہ ہکدوجے دا ناحق ظلموں کھاہو　تے حاکم طرف نہ چغلی خبر نہ رشوت مال پہنچا ہو

تا یار رفیق حاکم دے بنکر کھاہو مال پرائے　باطل ہر نے جاون ہار جو ثابت نا رہ جائے

ایہ ناحق کھاون کئی قسماں ہک کھوہ لٹن آیا　ہک بازی راہوں جو نکر جوا۔ یا کسے ڈوم گوایا

ایہ گاون بدلے نا دا بدلہ سب حرام اجہا عولیا　بہی رشوت ہور خیانت چوری کل حرام انواعوں

سن وچہ معالمہ ندلوا ہتھے ہویا کھوہ لکاوں　تے اتھ مراد جو ناحق جھگڑا حاکم طرف لیجاون

ہکس مراد جو ناحق ہک دوجے دا مال نہ کھاہو　جانو آپ جو ناحق ہے فر حاکم ذمے لاہو

حاکم غیب جانن کردے حکم جو سن گواہی　مال حرام حلال نہ تھیوے حاکم حکموں واہی

تبھوں لغوی مالک اہوں لیا یا اسناد دیولیا　جو حضرت انبیاء ہی ہاں بندہ غیب نجاناں بولیا

تسیں میری طرف لیا ہو جھگڑا ابنے جیم سیائی　اوہ گلیں دلیں کدن تسلی سمجھ سبب ہے بہانے

فر حکم کراں ہیں جیونکر سنیاں سخن انہاں آشکارا
اس حکموں حق بیگانہ روا نہیں ہے اگ انگیارا

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ ۭ قُلْ هِىَ مَوَاقِيْتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ۭ

تے پچھدے ہین تینوں چناں تھیں آکھ ایہ میعاداں ہین واسطے لوکاں دے تے حج دے

میپرسند ترا از ماہہا بگو ایشاں میعاد اند براے مردماں و برائے حج

پچھدے لوگ رسولا تینوں وَدّہ گھٹ چن ہلالوں
اہلّہ جمع ہلال اہی جو چن انہیں نوں کہندے
جو عادت خلق لوکاں چن ویکھن کرن بلند آوازاں
جیہڑا چن باریک ہوندا فر وَدّہ ودّے پر ہووے
آیت نازل ہوئی جواب سو جو حکمت وقت کچھاں

لوک میعاداں ایہ اوکاتنوں جو کاران تیہاں سال
وچہ اہل ہلال آواز بلند کرن ہوئے اہل ہیں
معاذ جبل ہور ثعلبہ پچھیا کہ یا حضرت رازاں
نے فیر باریک ہو وَدّے ہیں ہلال کا حال
روزے حج بھی عیداں مدت مہلت فرماں جانن

وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ ظُهُوْرِهَا وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى ۚ

تے نہیں نیکی ایہ جو آؤ تسیں گھریں کندھاں ہناندیاں تھیں اپر نیکی والا اوہ ہے جو پرہیزگاری کرے

و نیست نیکوکاری آنکہ در آئید بخانہا در حالت احرام از پس پشت آنہا ولیکن نیکوکار کسی است کہ پرہیزگاری کند

تے نیکی نہیں جو گھریں وڑو تسیں کندھاں پیاں ڈھا
ایہ نیکی والا اوہ جو ڈرداں ہیبت خداوں

وَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ اَبْوَابِهَا ۠ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ

تے آؤ گھریں دروازیاں اوہناں دیاں تھیں تے ڈرو اللہ تھیں تاں تسیں خلاصی پاؤ

و در آئید بخانہا از راہ دروازہ ہاے آنہا و بترسید از خدا تا باشد کہ رستگار شوید

تے آؤ وچہ گھر اندر سب دروازیاں کھول تہاہاں
وچہ حال کھڑ احرام جو بنھدا حج یا عمرہ کوئی
بھی وچہ اسلام شروعی نویں عادت اوہ کڈھیدے

تے ڈرو اللہ تھیں ساری تا تسیں لہو نجات اگاہاں
گھر دروازیوں سیل نہ وڑدے عادت لوکاں دی
چھت اتوں گھر آون مگر دل کے گراہن لیڈی

باکرن سوراخ وڑن پچھوں اسنوں نیکی جانن
رب فرمایا ایہ نیکی تقوے پرہیز پچھانن

www.KitaboSunnat.com

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

تے جنگ کرو وچ راہ خدا دی نال انہاں دے جو جنگ کرن نال تہاڈے تے زیادتی نہ کرو تحقیق اللہ نہیں دوست رکھدا زیادتی کرنے والیاں نوں

و جنگ کنید در راہ خدا با آنکہ جنگ میکنند با شما و از حد مگذرید البتہ خدا دوست نمیدارد از حد گذرندگان را

اتے جنگ کرو وچ راہ خدا دی نال تہاں دے لڑدے
وچ پہلے وقت اسلام دے یعنی جنگ منع فرمایا
فر سورۃ توبہ والی آیت آئی قتل کرنا اہل
ستر آیت دی اوہ ناسخ آیت توبہ والی
معنے اس دا حد نہ لنگھو طفل تے زنان نہ مارو
بڈھے جیہڑا صلح کرنا چاہے اوہنوں قتل نہ کرو
بلکہ صلح حدیبیہ وچ ایہ آیت اللہ گھلی
حدیبیہ جیہڑے کہ مکہ دے کول وکیا اتھے کرنا لیے
جو اگلے سال تاں مکہ خالی اسیں کرانگے
جاں اگلے سال تیار ہوئے آیا خوف کرنا دو
اسیں کیہ کرنا ال حرام اندر حرم آئی
تاں ایہ آیت آئی جے اوہ لڑن تے کرو لڑائی

تے حد نہ لنگھو دوست نہ رکھدا رب حد اوہ کردی
فر حجت کیتی لڑدیاں لڑنا اس آیت وچ آیا
اوہ جہاد ویں لڑن یا سوا نہ لڑدے قتل کرو کافراں
ہاں آکھن ہے منسوخ نہ آیت محکم ہے ہر جالی
نہیں ضعیف نہ راہب مارو حد لنگھن ایہ یارو
وچ فقہ حدیث بھی انہوں مسئلہ سوچ ویکھ مندر
تاں نبی سو چوداں فوج لڑاں عمرے جیے
فر صلح کرائی ٹرے اتھا ایہوں ہاں نبی ہن یاراں
اوہ کرن طواف گذارن عمرہ سینہ دکھیا آگو
جے حرمت فر بکیوں رکھن کافر بھجن قول فر اروں
بھی جے مہینے حرمت والے رہنا جنگ تباہی
ہر اول تجھی تھیرو وچ مسائل لکھیا جاسی

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ ۚ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ

تے مارو انہاں نوں جتھے ملو انہاں نوں تے کڈھو انہاں نوں اس جگہ تھیں جتھوں کڈھیا انہاں تہانوں تے فتنہ سخت ہے قتل تھیں

و بکشید ایشاں را ہر جا کہ بیابید ایشاں را و بیروں کنید ایشاں را از جائی کہ بیروں کردند شما را و فتنہ انگیزی سخت تر است از قتل

تے قتل کرو انہاں جتھو ملو تے کڈھو انہاں اوتھوں
تاکہ کُسن ایہ آیت ناسخ پہلی آیت تائیں
تے کڈھیا انہاں گھراں تھیں جیہڑا مکہ ہے تسیں نکالے
یعنی جو تسیں قتل کرو انہاں حرم اندر احرام وچ

جتھوں کڈھیا انہاں تساں نوں فتنہ برا قتل تھیں
تقفتم جتھے قابو پاؤ حل یا حرم کتھائیں
اتھے فتنہ یعنے شرک ایہا ہی وچہ عالم ہے بھالی
شرک انہاں اس قتلوں بدتر بھی بہر بدی افسانہ

وَلَا تُقٰتِلُوْهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقٰتِلُوْكُمْ فِيْهِ

تے جنگ کرو نال انہاں دے پاس مسجد حرام دے تاجو جنگ کرن اوہ نال تساڈے وچہ اس دے

و جنگ مکنید با ایشاں نزدیک مسجد حرام تا آنکہ جنگ کنند با شما در آنجا

نہ کرو جنگ تہاں تسیں نیڑے مسجد حرمت والی　　تا اوہ جنگ کرن تساں اول وچ اس جائے عالی

فَاِنْ قٰتَلُوْكُمْ فَاقْتُلُوْهُمْ كَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِيْنَ ۝ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

پس جے لڑن اوہ نال تساڈے پس مارو انہاں نوں ایسے طرح ہے سزا کافراں دی پس جے باز آون تاں اللہ بخشنہار مہربان ہے

پس اگر جنگ کنند با شما پس بکشید ایشاں را ہم چنین ست سزای کافراں پس اگر باز آیند از کفر پس البتہ
خدا آمرزندہ مہربان ست

پر جے اوہ جنگ کرن تہاں مارو ایہ بدلہ کفاراں
آکھن ایہ آیت محکم ہے کسی ہر دو نہ حرم لڑائی
آکھن جو منسوخ کیتی اس آیت توبہ والی

جے باز آون تاں اللہ بخشنہار صاحب پیاراں
حد لگ کافر لڑن نہ اول نسخ نہیں اس کائی
تے پہلی آیت نوں ایہ ناسخ وصف دوہاں جائی

وَقٰتِلُوْهُمْ حَتّٰى لَا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ وَّيَكُوْنَ الدِّيْنُ لِلّٰهِ

تے جنگ کرو انہاں نوں تاجو نابود ہو جاوے شرک تے ہووے دین خاص واسطے اللہ دے

و جنگ کنید با ایشاں تا آنکہ نابود شود شرک و باشد دین محض برای خدای تعالیٰ

www.KitaboSunnat.com
"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

پس جیکر باز آون پس نہیں ہتھ درازی مگر اوپر ظالماں دے

پس اگر باز آیند از کفر پس نیست دست درازی مگر ظالمان

تے اڈ انھاں تار ہے نہ شرک تے ہووے دین الٰہی
یعنے لڑو کفاراں جد لگ فتنہ شرک لبھیوے
جے ٹرن کفر نہیں اہل کفر تار ستہ ظلم نہ کوئی

جو کفروں ٹرن تاں ظلم کسی باجھوں ظالم دا ہی
جاں دین عبادت پاک اللہ نوں ہونا بس لبھیوے
لٹن مارن فتنہ نہ رخصت باجھ کفر دی ہوئی

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ

مہینہ حرمت والا بدلے مہینے حرمت والے دے ہے تے حرمتاں بدلہ ہکدوجے دا ہیں

ماہ حرام عوض ماہ حرام است و بزرگیہا یک دیگر عوض میشوند

مہینہ حرمت والا نال مہینے حرمت والے
حرمت والے چار مہینے رجب ہکا ایہائی
ایہا براہیم زمانیوں لاکر حرمت ایہناں جاری
یعنی حج وچہ زیارت کعبے عمرہ لوک کریندے
جے ایہناں مہینیاں اندر کافر اول کرن لڑائی
حرمات جمع دا لفظ جو لیسے تن ٹھیاں ہویاں

تے حرمتاں ہکدوجے دا بدلہ ہوون نال نالے
تے ذوالقعد ذوالحج محرم ہر وچہ منع لڑائی
ذوالحج تے ہک ماہ اول آخر کارن حج تیاری
انھاں وچہ ہتھ ماہاں وچہ ستہ جاری ملکاں سب راہ رہندے
تاں تسیں بھی لڑو جو حرمت توڑن بدلے حرمت آئی
حرمت حرم احرام تر تیجے ماہ ترائی کھویاں

فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ

پس جو کوئی ہتھ درازی کرے اپر تساڈے پس ہتھ درازی کرو اوپر اس دے نال مانند اس جیہی ہتھ درازی کیتی اوپر تساڈے
تے ڈرو اللہ تعالےٰ تھیں

پس ہر کہ تعدی کرد بر شما پس دست درازی کنید بروے مانند آنچہ دست درازی کردہ بر شما و بترسید از خدا

پس جو کوئی وادہا کرے تساں پر تسیں بھی اس پر ہو
جتنا اوس تساں پر کیتا اللہ کولوں ڈرہو

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ۝

تے جانو جو خدا نال پرہیزگاراں دے ہے

و بدانید کہ خدا تعالی با پرہیزگاران ہست

تے جانو ایہ جو ٹھیک اللہ ہے متقیاں ہمراہی	متقی بادہ جیہڑے دل اندر تھیں کرن پرہیز مناہی

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

تے خرچ کرو وچ راہ اللہ دے تے نہ ڈالو ہتھاں اپنیاں نوں طرف ہلاکت دی

و خرچ کنید در راہ خدا و میفگنید خویشتن را بسوئے ہلاک

تے خرچ کرو وچ راہ خدا دے تے اپنی ہتھ نہ ڈالو	طرف ہلاکت اپنی جان نہ ڈالو گل سمہالو
ہر ہر نیکی راہ خدا ہے جو نکر جنگ کفاران	معنی ہتھ ڈالن دا جانان ڈالن ہیاں کاراں
ہک کہن مراد بخیلی خرچ نہ کرنا راہ ربانے	ہک کہن مراد جو خرچ سوا لگی راہ اللہ دی دہانے
فر بھکے مرن یا اوکھے ہو دن جان ہلاکی پاون	اس تھیں منع خدا فرمایا جھوں خرچ کجاون
ہک کہن مراد جو بہت گناہوں نا امید نہ ہووی	جے کہے قبول نہ توبہ میری ہر یاں گل کہلووی

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

تے بھلیائی کرو تحقیق اللہ دوست رکھدا ہے بھلیائی کرن والیاں نوں

و نیکوکاری کنید البتہ خدا دوست میدارد نیکوکاران را

تے نیک عمل احسان کماہو ہر ہر چنگیاں کاراں	تحقیق اللہ ہے دوست رکھدا نیکیاں کار ابراراں

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ

تے پورا کرو حج تے عمرہ واسطے اللہ دی پس جیکر روکے جاہو تسیں پس جو چیز میسر ہووے قربانی نہیں دیوو

و تمام کنید حج و عمرہ را از برائے خدا پس اگر باز داشتہ شوید از ادائے آن پس ہر چہ میسر شود از قربانی لازم است

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے پورا کرو حج تے عمرہ خاص اسدے کارن
روکیا جاوں ہر صنوں زخموں دشمن قید بلاواں
جے بعد احراموں محرم راہ وچ ایہ گل ہووے گلائی
جیہی میسر تیسے بھیجے اودنے ہک بہارو

جے روکے جاہو جیہے میسر سو قربان گذارن
یا خرچ کھویا یا اسواری گم ہوگئی قضاواں
ساتھیاں ہتھ گھلن قربانی تکیے لازم ہوئی
گاؤ یا اٹھ ستاں تھیں جا نزایہ روکو ادارو

وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهٗ ط

تے نا منوواؤ سراں اپنیاں نوں تاجہ بہو نچے قربانی ٹکانے اپنے

وہتراشید سرہائے خود را تا آنکہ برسد قربانی بجائے خود

تے نا منو سر اپنے تا جو بہو نچے ہدی ٹکانے
ہاں کہن جتھے روکیا تھے کرے حلال ہدی نوں
ہدی جمع ہدیہ دی جو شے ہدیہ بھیجی جاوے

باکہن محل اس حرم الہی بن حرموں دانہ جانے
جو وچ حدیبیہ کٹھی جاں انہاں روکیا پاک نبی نوں
بیت اللہ ول بہت تقرب وچ معالم ایا وے

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ بِهٖۤ اَذًى مِّنْ رَّاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ مِّنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ

پس جو کوئی ہووے تساں تھیں بیمار یا نال اوسدے دکھ ہے سر اپنے تھیں پس بدلہ لازم ہے روزے یا صدقے یا قربانی تھیں

پس ہر کہ باشد از شما بیمار یا باو رنجے باشد از سر او پس لازم ست عوض آں روزہ یا صدقہ یا قربانی

پس جو ہو بیمار لیش تساں تھیں یا سر وچ سناوے
لیئے جیکر محرم عذروں سر منواوے کوئی
یا چھ مسکیناں کھانا دیوے یا ذبحہ قربانی
معالم وچ بخاری راہوں کعب کہی بن عجرہ
جواں سر میرے تھیں منہ پر جھڑدیاں نبی دسایاں
نبی کہیا کر حلق تے فدیہ دہ ایہہ آیت آئی

یا فدیہ روزے یا صدقہ یا قربانی ایتھا ودے
ایہناں ترتیبہ کماں تھیں بلکہ ہر واجب جیہڑا چاہو سو ہوئی
یا تریہے روزے رکھے ویکھو حدیث صحیحوں جالی
بن نال نبی دے وچ حدیبیہ قصد آیا ساں عمرہ
فرمایوس ایہہ دکھ دیون تینوں اکھوں ہم آہو سایاں
ترتیبہ کماں تھیں جیہڑا چاہو سو جا نمہ بہائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ

فر جداں بے خوف ہوو تسیں پس حج کوئی فائدہ اٹھاوے نال ادا عمرہ دے تا حج تائیں پس جو میسر ہووے قربانی تیں لازم ہے

پس چوں ایمن شدید پس ہر کہ بہرہ ور شد بسبب ادا عمرہ تا احرام حج پس لازم است آنچہ میسر باشد از قربانی

فر جاں بے خوف ہوئے تسیں عذروں جس نوں روکیا ہے — یا جس نے عمرہ حج کمایا دیوے ہدی جو چاہے

ہک کہن مراد جو محرم روکیا گیا سے حج دہاڑے — فر بچیا آیا بکے پر احرام نہ چھوڑیا پیارے

ہن واجب اسنوں عمرہ کر احرام بن ہر آوے — فر اگلے موسم حج تائیں ہوئے فارغ ہیوی کھاوے

فر اگلے موسم حج احرام بنھے فر حج گذارے — ایہ فائدہ پکڑن دوہاں احراماں سنے تمتع پیارے

ہک کہن مراد احرام چھوڑن تھیں تکے عذر جو جاوے — فر اگلے سال گذارن عمرہ نال حج بھی آوے

اوہ عمرہ حج دوہاں احراماں سنے جو رہیا حلالی — جو وطنی شکار بھی سب کجھ ورتیا ہو یا تمتع حالی

تمتع جنے فائدہ پکڑن نفع اٹھاون آیا — شرطاں چار تمتع کارن وچہ معالم لیایا

پہلی شرط جو عمرہ حج مہینیاں وچہ کیجیوے — دوجی شرط جو سال اسی وچہ حج احراموں بنھیوے

تریجی شرط احرام بکے وچہ بنھے حج گذارے — فر میقات نہ جا کر بنھے نا وچہ گھر بہارے

چوتھی شرط جو شخص بلد ہووے مکہ وسن والا — جے چاری شرطاں لبھن اس واجب ہدی کمالا

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ

فر جو کوئی نا پاوے نہیں روزے ہیں ترئیے دناں دے وچہ حج تے ست جس وقت رجوع کرو ایہہ دس کھا پورا ہے

پس ہر کہ نیابد پس لازم است روزہ داشتن سہ روزہ وقت حج و ہفت روزہ چوں باز گردید این دہ تمام است

فر جو کوئی ہدی نہ پاوے روزے ترے دینے حج دیہاں تیں — نے رکھ نہ ہور جاں مُڑ وچھوں مُڑ آوے گھر ہوں تمامیں

الوہ ترے دینہ تیں اٹھیں ناویں ماہ ذی الحجہ آیا — ایہ فضل لئے اگے جائز بعد احرامیوں بہائی

ایہ دناں فضل اس کارن شامل ہویا وسن با نیں — جے نال نہیا نو وچہ روزہ فضل بہت اجارہ الی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ذٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ اَهْلُهٗ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۧ

ایہ حکم واسطے اس دے ہے جو نا ہووے قبیلہ اس دا وسن والا مسجد حرام دا تے ڈرو خدا تھیں تے جانو اللہ سخت عذاب والا

این حکم آنرا است کہ نباشد قبیلہ وی باشندہ مسجد حرام و بترسید از خدا و بدانید کہ خدا سخت عذاب کنندہ است

ایہ حکم اس نوں جو نہیں قبیلہ اسدا وسدا کے	تے ڈرو اللہ تھیں جانو سخت عذاب اللہ دی کیے

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَّعْلُوْمٰتٌ

حج مہینے اس دے معلوم ہین

حج موقت ست بماہ ہاے دانستہ شدہ

حج مہینے معلوم جو شوال ذیقعدہ سارے	بھی اول ذی الحج وچ دس راتیں وقت احرام پیارے
جو پیش شوال احرام نہیں ہک آکھن جائز ناہیں	ہک آکھن جائز نال کراہت جد ان کہے تداہیں
ہک کہن جے حج احرام بدہا تد عمرہ شروع تھیائی	تے عمرہ وقت مقرر نہیں کہ سارا سال ایہا ای
تے وقت وقوف جو حج اندر دن عرفے بعد زوال	بھی رات نحر دی صبح تائیں ہک سلامت ٹہرن حالوں

فَمَنْ فَرَضَ فِيْهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوْقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ

پس جس نوں مقرر کیتا وچہ انہاں دے حج نوں پس نہیں جماع نہ بدکاری تے نہ جھگڑا وچہ حج دے یعنے حالت احرام دے

پس ہر کہ لازم کرد بر خود درین ماہہا حج را یعنے احرام بست پس نیست صحبت زنان و بدکاری و خصومت در حج

پس جو فرض کرے وچہ ایہناں مہینیاں حج دیاں	تس روانہ وچ فسق نہ جھگڑا اندر حج کداہیں
یعنے جدا احرام بنہے کوئی پڑھ لبیک پکاری	ہن حج تمام کران لشکر حبا یہ کم روانہ ساری
معنے رفث جماع ایہی ہک آکھن ہس کہاروں	بھی جتنے شرعی والیاں تاں نہ زیرناں گفتاراں
فسوق گناہ تمام جو ایہن ابن عباس بتایا	تے جیہڑیاں جیہڑاں منع احراموں ابن عمر بانیا
جو رتے شکار کرن ہور وال منڈاون ہور کراون	ہک کہن جو کالیاں مسلم نوں سو سندا نام پکارن
جدال خصومت جھگڑن بتڑن کرنا نہ رفیقاں	معالم وچہ طرق بخاری باسنداں تحقیقاں
نبی کہیا بن فسقوں فسقوں کرے جو حج لئدا ای	ہو پاک گناہوں گھر آوے جیوں تا جنیا ملاں

وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰى

تے جو کجھ کرو ھو تسیں نیکی تھیں جاندا ہے اسنوں اللہ تے خرچ پکڑو پس تحقیق بہتر خرچ پرہیزگاری ہے

وآنچہ بکنید از نیکی میداند آنرا خدا و توشہ ہمراہ گیرید پس البتہ بہترین توشہ پرہیزگاری ست

تے جو تسیں کرو ہو نیکی تھیں سبھ جانے اسنوں اللہ
بعضے لوک یمن دے حج نوں آون خرچ نہ لیاون
منگن بہن کرن خرابی لٹن کھوہن نائیں
تقوی ایہ مراد جو بچنا لٹوں سوال حراموں

تے خرچ لیجاوہو بیشک بہتر خرچ ہی تقوی بھلا
متوکل آپ سدا ون لوکاں بہت ستاون
معالم وچ چتدا ایہ آیت بھیجی اللہ سائیں
ہوندی وچ جاوہو خالی بن متوکل ناموں

وَاتَّقُوْنِ يٰاُولِی الْاَلْبَابِ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ

تے ڈرو میں تھیں ای صاحبو عقلاں دیو نہیں اُپر تساڈے گناہ جو طلب کرو تسیں وادھار بے اپنے تھیں

وبترسید از من ای خداوندان خرد ها نیست بر شما گناہ در آنکہ طلب کنید در موسم حج روزی از پروردگار

تے ڈرو میں تھیں عقلاں والیو ایہ تساں نوں گناہوں
کسے ابن عمر نوں پچھیا جو اسیں اٹھ کرای دیندے
لوک کہن تساں حج نہ جائز تسیں کرایہ لیندے
اس کہیا آہو سب اسیں کردے جو تکر جاجی آکے
جو اک شخص نبی تھیں ہتھے تیں ڈانگ سوال الایا
جو ڈھونڈو فضل خدا تھیں روزی کر وچ تجارت تاہلے

جو ڈھونڈو ہو نفع تجارت تاں کجھ حج دے فضل اکھوں
موسم حج کوں جاندے آپ بھی حج کریندے
اس کہیا قیام طواف وقوف ندا تسیں سب کریندے
فرمایوس حج تساڈا ہے جائز لوک ایویں حکم کرندے
نبی جواب نہ تاں ایہ آیت وحی لیایا
حج تے وچ لکھے دو نور معالم کہالے

فَاِذَآ اَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفٰتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوْهُ كَمَا هَدٰىكُمْ

پس جدوقت مڑو عرفات تھیں پس ذکر کرو اللہ نوں مشعر حرام کے ڈیا ذکر کرو اسنوں جیہیں راہ دکھایوس تسانوں

پس آنگہ بازگردید از عرفات پس یاد کنید خدا را نزدیک مشعر حرام کہ در مزدلفہ است و یاد کنید او را چنانکہ راہ نمود شما را

www.KitaboSunnat.com

تے جد فر ہٹو تسیں عرفاتوں کرہو یاد اللہ نوں | مزدلفے دی پاس جو کرتیں حج پچھ کیتا ہوس اونوں
عرفات رکان حج تہیں لوکو حاجی جتھے کھلوندے | فر اوتھوں ہٹ کر مزدلفے وچہ رات گذردی ہوندے
مزدلفہ نکیوں جتھ کوہ قزح فجری ٹرن ستانوں | ستا اگو تہیں ترے کوہ سو جہاں کنکر باندناں
سب اتھین جائیں ذکر الٰہی لبیکاں تکبیراں | کلمہ ہور درود دعائیں سنت بجہ تقریراں

وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ

تے تحقیق آہے تسیں اگے اس تہیں البتہ گمراہاں تہیں فر ٹرہٹو جس جاگہ تہیں ٹرے لوگ

والبتہ بودید پیش ازین از گمراہاں پس باز گردید ازاں جا کہ باز میگردند مردمان

تے ٹھیک آہے تسیں اگے سنہبیں ٹولے گمراہاں نوں | فر ٹرو جتھوں سب لوکی ٹردے یعنے دہر عرفاتوں
ہک کہن مراد ٹرندی ایتھے مزدلفے تہیں آئی | جو ذکر ٹرن عرفاتوں پہلی آیت گذریا بھائی
پراکثر کہن مفسر اتھ مراد ٹرن عرفاتوں | جو مکے والیاں حج اندر کیجہ آہے بدعادانوں
اوہ فخر کنوں عرفات نہ جاندے مزدلفو وچہ رہندے | اسیں لوکاں نال کیوں رلیے حرم ہون ہر جاکہندے
مزدلفہ وچہ حد حرم دے ہی عرفات پریرے | رب حکم نبی نوں سن اصحاباں حج ہوتسیں اگیرے

ع ۲۵ منزل اول

وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

تے بخشش منگو اللہ تہیں تحقیق اسہ بخشنہار مہربان ہے

آمرزش طلبید از خدا البتہ خدا آمرزندہ مہربان ست

تے بخشش منگو اس تقصیروں جو اس اگے ہوئی | ٹھیک اسہ ہی بخشنہار رحمت والا سوئی

فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا

پس جد کیتے تساں کم حج اپنے دی فریاد کرو اللہ نوں مانند یاد کرنے تساڈے پیواں اپنیاں نوں یا زیادہ تر یاد کرنا

پس چوں ادا کردید اعمال حج خویش را یاد کنید خدا را مانند یاد کردن شما پدران خود را بلکہ زیادہ تر یاد کردن

فر جد اداکرو کم حج دے کرہو یاد اللہ نوں | جویں یاد پیواں اپنیاں نوں کردے یا وہ یا خدا نوں
عادت عرب جاں حجوں فارغ کعبے پاس کھلوندے | فخر وڈیائی پیو دادیاں دی ہر اک یاد کریندے
حکم کیتا رب یاد کرو ہن پاک اللہ نوں سارے | جس انعام احسان تسانیں ہی اگلیاں نہیں بھارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ

پس آدمیاں تھیں اوہ کوئی ہے جو کہندا ہے اے رب ساڈے دے سانوں وچ دنیا دے تے نہیں اسطے اوسدے وچ آخرت دے حصہ

پس از مرداں کسی ہست کہ میگوید اے پروردگار ما بدہ مارا در دنیا و نیست او را در آخرت ہیچ بہرہ

پس بعض لوکاں تھیں اوہ جو آکھے یار ب دے اساہں	دنیا وچ تے نہیں اسنوں وچ آخر حظ اگاہاں
ایہ آیت حق انہاں دے جو ہک دنیا رب تھیں منگدے ہک کہندے دنیا اندر سینوں بھاگ لا بن ہو جیے	جج اندر اٹھ گا بن دے نبے دولت زر دی منگدے جس محنت تا عملوں تقصیوں دنیا نت حال اسی اہی

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ

تے انہاں تھیں اوہ ہے جو کہندا ہے اے رب ساڈے دے سانوں وچ دنیا دے بھلیائی تے وچ آخرت دے بھلیائی تے بچا سانوں عذاب اگ تھیں

واز مرداں کسی ہست کہ میگوید اے پروردگار ما بدہ مارا در دنیا نیکی و در آخرت نیکی و نگہدار مارا از عذاب آتش

تے بعض انہاں تھیں کہو زیادہ دنیا وچ بھلیائی وچ دنیا حسنہ عورت نیک تے حسنہ آخر حوراں یا دنیا حسنہ رزق حلال تے نیک اعمال اہیائی ہک کہن عافیت حسنہ دنیا بھی آخر دا آئے بھی وچ معالم بہت حدیثاں با اسناد لیایا	تے آخر وچ بھلیائی دیہ گھہ آتش تھوں بچائی یا دنیا حسنہ علم عبادت آخر حور قصوراں وچ آخر حسنہ بخشش جنت اجر ثواب بھلیائی ہک کہن اسلام قرآن تے نال عیال دو جگ بھلیائی ایہ آیت حضرت بہت پڑھن کہی لوکاں نوں فرمایا

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيْبٌ مِّمَّا كَسَبُوْا وَاللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ

ایہ لوک واسطے انہاں دے ہے حصہ اس چیز تھیں جو کمائی انہاں تے اللہ شتاب حساب کرنے والا ہے

ایں گروہ ایشاں راہست بہرہ از آنچہ عمل کردند وخدا زود حساب کنندہ ہست

ایہ لوک انہاں نوں حصہ استھیں جو کجھ انہاں کمایا	تے اللہ جلد حساب کنندہ دیر دیر نہ آیا
وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِيْٓ اَيَّامٍ مَّعْدُوْدٰتٍ	تے یاد کرو اللہ نوں وچ دناں گنویاں دے ویاد کنید خدا را در روزہائے شمردہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے یاد کرو تسیں اللہ تائیں وچ دہاں گنویاں دی	یعنے تکبیراں تشریقی وچ تشریق دناں دے
ایہ گنویں دینہ تشریق دہاڑے مذہب اکثر آیا	تے معلومات دہا کھا اول دے الحجوں فرمایا
ہر بعد نماز کہن تکبیر بھی کیونکر جدراں چلاون	عمر رضی تساں ابن عمر تکبیر سناوچ تنت گھوکاون
ہر بعد نماز بھی مجلس وچ فراش ایہ بھی کہندے	بھی تنبو وچہ بھی راہاں اندر لوک بھی ہم کہندے
ایہ حاجی غیر حاجی سب آکھن اکثر مذہب آیا	ایہ شروع فجر عرفے تھیں تیرہویں عصر تائیں فرمایا
ایہ عمر علی مکحول کہن ابو یوسف بھی فرماوے	ابن مسعودؓ تے ابو حنیفہ دیگر عید سوکا دے
ابن عباس تے مالک شافعی شروع ظہر دینہ عید ول	تیرہویں روز فجر تھیں تیکے آکھن لیں مزید ول

فَمَنْ تَعَجَّلَ فِيْ يَوْمَيْنِ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقٰى

پس جو کوئی شتابی کرے وچ دو دناں دے تائیں گیا ایہ اوسدے تے جو پچھے رہے پس نہیں گناہ وسطے اوسدے جو

پس ہر کہ شتاب کوچ کند در دو روز یعنے از منا نیست گناہے بر وے و ہر کہ دیر ماند پس نیست گناہے بر وے برائے کسیکہ پرہیزگاری کند

جس جلدی کیتی دو روزاں وچ اس گناہ نہ کوئی	جس کیتی ڈھل گناہ نہ تس بھی تقوی کرے جو سوئی
یعنے بارھویں دینہ ذی الحجوں کرے جو کوچ منا تھیں	یا تیرھویں ہاڑے کوچ کرے کوئی ہیں اوہ ہاں تھیں
ہاں کہن جو حج کرے تساں پر رہے گناہ نہ کوئی	ہکدینہ اگے چلے یا پچھے بخشش ہر دوں ہوئی
لمن اتقی پرہیز کرے فر بدیوں مردیاں تائیں	ہور گناہ نہ لوے کرے سب اگلے بخشے سائیں

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ

تے ڈرو اللہ تھیں تے جانو جو تحقیق تسیں طرف اوسدی اکٹھے کیتے جاوگے

وبترسید از خدا و بدانید کہ از شما بسوئے او برانگیختہ خواہید شد

تے ڈرو اللہ تھیں جانو ٹھیک جو طرف اسے ساری	اکٹھے کیتے جا سو بدلے یا سو حشر دہاڑے

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّعْجِبُكَ قَوْلُهٗ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ

تے بعض آدمیاں تھیں اوہ ہے جو خوش آوندا ہے تینوں سخن اوسدا وچ حیاتی دنیا دی تے گواہ کردا ہے اللہ نوں

واز مردماں کسی ہست کہ خوش می آید ترا سخن او در باب زندگانی دنیا و گواہ مے آرد خدا تعالی را

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وچہ حیاتی دنیا دی اتے کرے گواہ رب نوں	تے بعض لوکاں تھیں او وہ جو آکھدی ہاں تاکر قسمیں کھاندا

عَلٰى مَا فِىْ قَلْبِهٖ ۙ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ

اوپر اینجھے جو وچہ دل اسدے ہے تے اوہ بہت سخت جھگڑا کرنے والا ہے

برانچہ در دل وی ست وحالانکہ او سخت ترین ستیزندگان است

تے اوہ ہے بہت خصومت والا اوڈا منافق ہاں	اینجہ تے جو وچہ دل اسدے وچہ نفاق کوئی
پاس نبی دے آ کر جا وے بن مومن آشکارا	اوہ اخنس نام شخص بقبیلہ ہیا وڈا منافق بھارا
قسم کرے ہیں فنا وہ وچہ بہت نبی دے	اوس شیریں سخن کل ٹوہی مٹھی گلاں نال لاوے
تداں انفاق ہویا اس معلم جدا ہیا آیت آئی	اللہ جان لاندا آکھے حضرت خبر نہ کائی

وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِى الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيْهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ

تے جد پھرے تاں دوڑیا وچہ زمین دے تا فساد پاوے وچہ اسدے تے فنا کرے کھیتی حیوان نوں اللہ نہیں دوست رکھدا خرابی نوں

وچوں سر ازری یا بد بشتابد در زمین تا تباہی کند دران و نابود ساز در زراعت و مویشی او خدا دوست ندارد تباہی را

تے کرے فنا کھیتی ہور ڈنگر بہ فساد نہ بھاوے	جاں مڑیا دوڑیا وچہ زمین تاں وڈی خرابی پاوے
راہیں کھیت جلایوس ہور حیوان بھی کٹھے آہی	اوہ اخنس ثقفی بنی ثقیف دے نال عداوت آہی

اے کہن تولی طلب حکومت ظالم فساد کرا دے
تر شا سن ظلموں قحط گئے رب کھیت حیوان بنجاوے

وَاِذَا قِيْلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهٗ جَهَنَّمُ ۭ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

تے جد کہیا جاوے اسنوں ڈر اللہ تھیں پکڑ لیندا اسنوں ہنکار نال گناہ دے بس کافی ہے اسنوں دوزخ تے البتہ برا جا سوں ہو

وچوں گفتہ شود او را بترس از خدا بگیرد او را تکبر بہ گناہ پس کافیست او را دوزخ والبتہ بد جائیست آن

www.KitaboSunnat.com

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

جدا کھن اسنوں ڈر اللہ تھیں پکڑیں کبر گناہیں
یعنی چاڑ کبر منکار رکھیوڑن دی ہوس بریایاں
کسے حضرت عمر خطاب نوں آکھیا ڈر اللہ تھیں بھائی
ابن مسعود کہیا رب یا بس ایہ اکبر کل گناہاں
بس کافی اسنوں دوزخ برا فراش جہنم بھاہیں
خوف تواضع سوہنی خصلت ہتھ پیاں ڈاڈیاں
ترت عمر وچہ سجدے ڈگا ڈریا قہر خدائی
جو کھن کسے ڈر رب تھیں آکھے جاہ کرم براہاں

وَمِنَ النَّاسِ مَنۡ يَّشۡرِىۡ نَفۡسَهُ ابۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ اللّٰهِؕ وَاللّٰهُ رَءُوۡفٌۢ بِالۡعِبَادِ

تے بعض لوکاں تھیں اوہ ہے جو ویچدا اہے جان اپنی واسطے طلب رضا اللہ دی دے تے اللہ مہربان ہے نال بندیاں دے

وازمردماں کسی ہست کہ می فروشد خویشتن را برائے طلب رضامندی خدا و مہربان ست بہ بندگان

تے بعض لوکاں تھیں اوہ جو ویچے اپنی جان پیاری
وجہ شان نزول اس آیت بغوی ہتے قول لیایا
اوہ کھن صہیب جیب ہجرت کرکے طرف مدینہ دے آیا
ترکش تیر بھلے ہو لیا تھیں قریش جانو
میں سینہ تیر مریساں ہر اک دل تھیں خطا نہ جائی
تے جی چاہو مرشد جاہو دساں مال میرا وچہ مکے
جاں گیا مدینے حضرت آکھیا واہ واہ سودا تیرا
ایہ قول صحیح وچہ مظہری لکھیا شاہد بہت لیایا
عضل تے قارہ دونویں قبیلے بنی ہذیل بھجائی
مدینے جا کر کہیا حضرت اسیں ایمان لیائی
خبیب تے مرثد خالد زید تے عبد اللہ ہور عاصم
اوہ دعا اللہ ندا نبی نہ جانے غیبی علم اللہ نوں
اک سو تیر انداز باد دو سو گرد اوہناں دے آیا
کافر قسماں کرن تے قول قرار جو اترو آؤ
عاصم کہیا نہ اتر ساں ہیں ذمے نال کفاراں
طلب رضا اللہ دینوں بے مہر بندیاں تے بھاری
پر اکثر کہن صہیب وچہ حق خدا فرمایا
پچھوں کوچ کفاراں ملیوس اٹھ صہیب بھایا
جتنے تیر سے ترکش وچہ جاتے موسے پچھانو
جاں تیر مکے پھر تیغ وگاواں مینوں کون سکھائی
کافر سنکر ٹلے تالیا یا وچ سینے ہکے
ایہ تیرے حق کھلی رب آیت پایو نفع ودھیرا
تے بعضے کہن جتیع والیاں دے حق خدا فرمایا
ست جنوں انہاں وچوں نکروں ہو من بکرا آئے
ساڈے نال گھلو کجھ ٹولہ سانوں دین سکھائی
وچہ صحیح بخاری وس آہے اوہ عاصم کیتا حاکم
راہ وچہ کوک پکاریاں انہاں قوم اپنی بکراہ نوں
جاں عاصم ڈٹھے سن ہاران جھب ایہ کوہ سدھا
اسیں ہرگز قتل نہ کرئیے نال اساڈے تکے دہاؤ
یا رب ساڈی خبر دیویں تیں سرور شاہ ابراراں

www.KitaboSunnat.com

میں تیرا دین بچایا توں خود میری لاش بچائیں
تاالسہ خبر نبی نوں دیوے نبی اصحاباں تائیں

فر وچہ معالم لکھی اگلی حال حقیقت ساری
جو گھیر اگست کفاراں کیتی سخت لڑائی بھاری

بار گھنیرے قتل ہوسے فر عاصم تیر چلیٹے
ہر اک تیروں ہک ہک کافر وڈ ادھر لیسے

جاں مکے تیر تے اکھیوس یا رب میری لاش بچائیں
فر قتل کیتا کفاراں چاہن کٹن سراس تائیں

رب وسدی دعا قبولی بھیجیا ڈھیموں لشکر بھارا
اوہ نیڑی لاش نہ ڈھکن دیوں گذر گیا دینہہ سارا

فر اینہیں بدل بھیجیا وسیا پانی لاش روڑھائی
اس پانی دی جھیل لاش عاصم دی جنت وچہ پہنچائی

نیچ ایہہ لاشاں کفاراں ابن جہل دوزخ طرف چلایا
زید خبیب ہوئے دو قیدی کرکے سخت لڑایاں

کھلے وچہ لیہا کردہاں نکا فر وچین ہلکے
خبیب خرید یا حارث بیٹیاں جہ بار یا اس اگے

جنگ بدر وچہ حارث بن عامر اس کٹھا آہا
پتراں تے خبیب خرید یا لیے ہوئے دارا ہا

کجھ مدت قید رکھیونے آخر قتل کرن لے دہائی
دھی حارث دی بولی قیدی ایسے نیک نہ پائی

میں قسم خدا دی ڈٹھا مکہ نہ لوہے قیدوں جکڑیا
کھاوندیا انگور تا خوشہ ہتھے وچہ پکڑیا

اوہ اللہ رزق آہا اس بھیجیا اسوچہ شک نہ کوئی
بھی مکہ دیہ استر امنگیوس تہیں پا کی خواہش ہوئی

لے استرہ اندر وڑیا مکرسے پتہ میرا وڑیا
کی ویکھاں بٹ اسدی پت بیٹھا ویکھ میرا جیہو ڈریا

میں جیک ساری تا بولیا ناڈ ہیں کہ ہسنوں راں
دغا فریب نہ کم اساڈا قول جو نیکو کاراں

فر حرموں باہر لے گئے تا وچہ حل چڑھاون سولی
کہیا خبیب میں پڑھاں دوگانہ رب دی رضا قبولی

انہاں چھوڑیا پڑھیا دوگانہ ایہہ مقتولاں سنت ہوئی
فر کہیوس یا گن کر قتل کریں انہاں باقی رہے نہ کوئی

فر اکھیوس جد ان مرداں مسلم ہیں پرواہ نہ کائی
جو کیٹھی پلسے اپڑ دگاں نذر راہ خدائی

انہاں نرہ شولی جا چڑھایا اکھیوس تینوں علم خدایا
سلام رسول پہونچائیں میرا اجہور کوئی پاس نہ آیا

شقی
ہک کافر موذی اٹھیا نیزہ سینے اس لکایوس
اس کہیا خدا تیں ڈرنا ڈریا نیزہ پار لنگھایوس

جد خبر نبی نوں پہونچی آکھیا یاراں نوں جو کوئی
سولی کنوں خبیب اتارا جنت لیوے سدی

زبیر کیا میں جاواں بھی مقداد میرا ہمراہی
راتیں ٹرن دیہیں لکن ٹیہن وچ شیر الٰہی

راتیں ونج نعیم ڈٹھے کافر سولی دوالے
جالی مرد ادا لیسے آہے جو رکھوالے

سولیوں لاہ خبیب ڈٹھے تازہ لہو جاری
زخم لنے ہتھ سدا لہو ٹپیدا بھاری

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس جائی ونیہ سولی پر گذرے کجھ تھوڑے ناہیں ‏ ‏ لدی لاش زبیر گھوڑے تے چلے مدینے راہیں
جاں کافر جاگے ویکھیا سولی اپر لاش نہ کائی ‏ ‏ خبر قریشاں کیتی ستر اسواراں مگر چڑھائی
جاں بانہ اسوار تاں لاش خبیب زبیر زمیں پر ڈالی ‏ ‏ نگل زمین خبیب لیا رب قدرت عجب وکھالی
فرمایا زبیر اٹھائی سر تھیں سنو قریشو بھائی ‏ ‏ میں نام زبیر عوام دا بیٹا نام صفیہ مائی
تے یار میرا مقداد اسود دا دونویں شیر مریلے ‏ ‏ جے چاہو تیر کھوکالے آہموں سامنے وسن سیلے
جے چاہو اتر لڑیے تینیں چاہو مڑو وکھاہیں ‏ ‏ تاں کافر مڑے مکے نوں دونویں پھیر مدینے راہیں
جاں پاس نبی دے پہنچے جبرائیل پیغام لیاندا سے ‏ ‏ انہاں یاراں تیریاں دی ہو وڈیائی کرن فرشتے سارے
ایہ آیت حق زبیر لیے تے مقداد اسود دے آئی ‏ ‏ صفوان بن امیہ دو جا زید خرید یا بھائی
تا اسنوں عوض امیہ کو ہے جبار یا روز بدر دے ‏ ‏ جاں قتل تیاری کیتی ہوئے اکٹھے اہل کفر دے
ابو سفیان کہیا ہن زید چاہیں توں ناہیں ‏ ‏ محمد تیری جا مرلوے تو جاویں چھٹ راہیں
زید کہیا نہ چاہاں واللہ کنڈا اڑے نبی نوں ‏ ‏ تے میں سکھ نال گھر اپنے بیٹھاں صدقے کراں دہی نوں
ابو سفیان کہیا نہیں ڈٹھا کردا پیار کسے کوئی ‏ ‏ جیوں اصحاب محمد دے دل حب محمد ہوئے
فر زید شہید کیتو نے باہر حرم حل بدل اسیتے ‏ ‏ ویکھو صدق محبت صحابیاں صدقوں تن دتیے
انہاں رسول محبت دے نہیں کیا یاد دکھائی ‏ ‏ سولی قتل قبولی ونیہوں یاروں باز نہ آئے
کہی ابن عباس تے عمر علی تھیں بغوی کرے روایت ‏ ‏ جو نیکی وسے بابوں ٹھکے اسدے حق ایہ آیت
جے حق کہن تھیں ماریا جاوے پیغمبر فرماوے ‏ ‏ اوہ سب جنگاں تھیں بہتر وہ شہیداں دے وچ یاوے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

اے اوہ لوک جو ایمان لیائے واخل ہو وو وچ اسلام دے سارے تے پیروی نہ کرو کھوجاں شیطان
دیاں دی تحقیق اوہ واسطے تساڈے دشمن ظاہر ہے

اے کسانیکہ ایمان آوردہ اند در آئید باسلام ہمہ یکجا و پیروی مکنید قدمہائے شیطان را ہر آئینہ او برائے شما دشمن آشکار است

اے اہل ایماناں داخل ہووو وچ سلم دے سارے ‏ ‏ تے مگر نہ لگو کھوج شیطان اوہ ہے دشمن اشکارے

[illegible] ابن [illegible] کہیا [illegible]
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم [illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

سلم تے سِلم زبر ہور زیروں معنے مسلمانی — گردن رکھن تابع ہووں ہے اسلام معانی
وچہ دین اصول عقائد مسلیاں اختلاف نہ پاوے — بدرسماں بدعت کھوج شیطانی انہاں نہ رکھاوے
معالم وچہ جو اہل کتاباں حق ایہ آیت آئی — عبداللہ بن سلام تے اس دے یار جو مومن بھائی
اوہ بعد اسلاموں چھنچھن دی تعظیم بجا لیاون — بھی گوشت اٹھ تے داچی وچ وہ کراہت کرن نہ کھاون
بھی کہن رسول جے آکھے وچہ نماز توریت پڑھیوے — رب حکم کیتا ہن فرض جو سب احکام اسلام منیوے

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

پس جیکر تلکے تسیں پچھے اس تھیں جو آیاں تساں نوں دلیلاں روشن پس جانو جو اللہ غالب حکمت والا ہے

پس اگر لغزید بعد از انکہ آمد بشما دلیلہاے روشن پس بدانید کہ خدا غالب استوار کار است

جے تلکو تسیں بعد جو آئے ظاہر حکم اجالا — تاں جانو ٹھیک جو اللہ غالب پکیاں کماں والا
نیئے بعد دلیلاں روشن جے فر تلکو راہوں — تاں اللہ غالب لیسی بدلے سٹر کوں کفر گناہوں

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ

کیا اڈیکدے ہیں ایہ لوک مگر ایہ جو آوے اہنانوں اللہ وچہ سائیاناں بدل تھیں تے فرشتے تے فیصل کیتا جاوے کم

آیا انتظار می کنند مگر آنکہ بیاید ایشانرا خدا در سایہ ہا از ابر و بیایند فرشتگان و بانجام رسانیدہ شود کار

کیہا کرن اڈیکا منکر مگر جو ایہناں اللہ آوے — وچہ سائیاناں بدل ہور ملک تے فیصل کم ہو جاوے

وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

تے طرف اللہ دی پھیرے جاون کم

و بسوے خدا گردانیدہ شود کارہا

تے طرف اللہ دی پھیرے جاون سبھا کم دنیا دینی — اوس دن سب دا روز قیامت ہوسی کہن یقینی
آدی رب ملک آون پردے وچہ ابر دے — ایہ آیت ہور مثل جو اس دی سلف تاویل نہ کردے
ظاہر نال ایمان لیایے کیفیت رب جانے — ایہ مذہب سلف جماعت سنت لکھ معالم سیانے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

سَلْ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ كَمْ اٰتَیْنٰهُمْ مِّنْ اٰیَةٍۭ بَیِّنَةٍ ؕ

سوال کر اولاد یعقوب دی نوں کتنیاں دتیاں اساں انہاں نوں دلیلاں روشن

سوال کن بنی اسرائیل را چہ قدر دادیم ایشاں را از نشانہائے روشن

توں پچھ محمد فرزنداں یعقوب نبی دیاں تائیں
جو کتنیاں آیتاں روشن دتیاں انہاں اساں عطا کر

جیوں عصا موسی ہتھ روشن بھی چیر بانیل انہاں نوں
سچ دلیل جو موسی مرسل ویکھیں سمجھ ہاں نوں

وچہ توریت انجیل بھی روشن نبی محمد سچا
پر کافر سدھے راہ نجاون پکڑن رستہ کچا

وَمَنْ یُّبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ

تے جیکوئی بدل کرے نعمت اللہ دی نوں پچھے اس تھیں جو آئی اس نوں پس تحقیق اللہ سخت عذاب والا ہے

و ہر کہ بدل سازد نعمت خدا را بعد از انکہ آمد اورا پس البتہ خدا سخت عذاب کنندہ است

تے جو بدلاوے نعمت رب دی اس تھیں بعد جو آئی
انہیں کے اللہ ہے سخت عذاباں والا نک رائی

جو خدا بدلاون یا کجھ لفظ کتاب الٹاون
یا دین اسلام ایہہ نعمت من سخت عذاب اوہ پاون

زُیِّنَ لِلَّذِیْنَ كَفَرُوا الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا وَ یَسْخَرُوْنَ مِنَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

سوہنی کیتی گئی واسطے انہاں لوکاں دے جو کافر ہوئے حیاتی دنیا دی تے مسخری کردے ہیں انہاں نوں جو ایمان لیائے

آراستہ کردہ شد برائے کسانیکہ کافر شدند زندگانی اینجہان دنیا و مسخریت میکنند از انہا کہ ایمان آوردہ اند

سوہنی کیتی گئی کفاراں زندگی دنیا فانی
تے ٹھٹھے کرن کفار انہاں نوں جیہڑے اہل ایمانی

اوہ سوہنی کرنے والا رب جس ہنیاں سمیں آیا بانی
ہک کمیں سلطان کرے تہاں نیت نظر کفار جانی

وَالَّذِیْنَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ وَاللّٰهُ یَرْزُقُ مَنْ یَّشَآءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ

تے اوہ لوک جو پرہیزگار ہوئے اپر انہاں دے ہوسن وچ قیامت دے تے اللہ روزی دیندا ہے جس نوں چاہے بغیر حساب دے

و آنانکہ پرہیزگاری کردند بالاتر باشند از ایشاں روز قیامت و خدا روزی میدہد ہر کرا خواہد بے شمار

www.KitaboSunnat.com

تے جیہڑی کرن پرہیز ہوسن تہاں اپر روز قیامت
رب روزی دیوی جسنوں چاہی باجھ حساب کے امت
کافر ٹھٹھا کرن تہاں مسکیناں جو یار نبی دے
اوہ روز قیامت اچے ہوسن متقی نیک عقیدے
اوہ اعلیٰ علیین اندر وچہ جنت عیشاں کرسن
تے کافر تھلے دوزخ اندر سختی اوکھیاں جس بن
معالم وچہ اسامی کنوں جو خود حضرت فرمایا
میں ور جنت پر ویکھیا اکثر لوگ غریب سیایا
تے دوزخ دے در کھلا تا اس وچ اکثر زنان دسیاون
تے دولتمند حساب اندر رب بدھی نظری آون
باجھ حساب مراد خزانے رب دے انت نہ کوئی
تھکن جاون دا خوف ہووے جس لکھیا کرد اسوئی
یا کہن مراد جو چاہت دیندا پچھیا مول نجاوی
کسے تھوڑا کسے بہتا دیوے کون جو اوس ہٹاوی

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ

آہے لوک گروہ ہکو پس بھیجیا اللہ نے پیغمبراں نوں خوشخبری دینے والے تے ڈراون والے

بودند مردمان گروه یکے پس فرستاد خدا پیغمبران را بشارت دهنده و بیم کننده

آہے لوک گروہ ہکو فر بھیجیا رب رسولاں
خوشخبری دیہن ثواباں تے ڈر دہن عذاب جہولاں
آدم تھیں تا نوح تائیں دہ قرن گذشتہ ہوئے
سب یک شریعت حق اپر اوہ نال ہدایت ہوئے
وچہ نوح زمانے کفر ہویا تد بھیجیا نوح خدا نے
فر وارو وار پیغمبر آئے ہر یک وچہ زمانے
یا کہن جو کشتی نوح چڑھے یک امت مومن آہے
فر نوح مرن تھیں پچھے بعضے کافر ہے گمراہے
یا کہن جو ابراہیم اگے سن کافر لوگ تمامی
تا ابراہیم نبی رب بھیجیا ہور پیغمبر نامی
یک لکھ چوبیہ ہزار نبی وچہ مرسل ترسو تیراں
اٹھاویہ نبیاں نام قرآن اندر مذکور ہ خیراں

وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ

تے نازل کیتا نال انہاں دے کتاب نوں نال سچیائی دے تا حکم کرے درمیان لوکاں دے وچہ
اس چیز دے جو جھگڑا کیتو نے وچہ اس دے

و فرود آورد با ایشاں کتاب را براستی تا حکم کند آں کتاب میان مردمان در آنچہ خلاف نمودند درو

تے نازل کیتی نال انہاں سے کتاب سچائی
تا حکم کرے وچہ لوکاں جس وچہ جھگڑا کرن بھائی

وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ

تے نہ اختلاف کیتا وچہ اوس مگر انہاں جو دتے گئے اوہ پچھے اس تھیں جو آیاں انہاں نوں دلیلاں وشن واسطے حسد دے

و اختلاف نکردند دراں مگر کسانیکہ دادہ شدند کتاب بعد ازانکہ آمد بایشاں دلیلہا از جہت حسد درمیان خود

نہ جھگڑا کیتا اسو چہ مگراں ملی کتاب جنہاں نوں
تیہنے آون واضح علموں حسد کنوں بار خواہاں

اوہ واضح علم توریت اندر آیات احکام الٰہی
تے اختلاف جو بعض من استے بعضیوں کفر کمائی

یا اختلاف تحریف انہاں جو مسئلے کجھ الٹاون
ہاں کہن جو واضح علم اوصاف محمد کتیوں ملن

فر اختلاف کیتا انہاں بعضیاں منیاں بعضی نائیں
ایہ شامت نہ حسد جو دلوچہ رکھن کافر ہوئی تلاپیں

فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ

پس راہ دکھایا اللہ انہاں نوں جو ایمان لیائے طرف اس چیز دی جو جھگڑا کیتا لوکاں نے وچہ اوس دے حق تھیں نال اپنے حکم دے

پس راہ نمود خدا آنہا را کہ ایمان آوردند　باں حق کہ اختلاف کردند　دروے بارادہ خویش

پس راہ دکھایا اللہ انہاں جو ایمان لیائے
طرف اس حق جو جھگڑی سو چہ نال حکم راہ پائے

انہاں قبلہ اندر جھگڑا مشرق طرف نصاریٰ پڑھدے
تے مغرب طرف یہودی بعض طرف مقدس گھر دے

سانوں اس حق دکھایا کعبے طرف کھلوایا
تے روزے وچہ بھی جھگڑے سانوں ماہ رمضان بتایا

فر دناں اندر بھی جھگڑے جنہیں وار یہوداں لیا
نصاریاں اتوار تے سانوں حق جمعہ رب دتا

وچہ ابراہیم بھی جھگڑے کہن یہود یہودی آہا
نصاریٰ کہن نصاریٰ آہی رب دتا سانوں آہا

فر عیسےٰ حق بھی جھگڑے اسنوں کہن یہود بدکاری
نصاریٰ کہن خدا اس سانوں حق سوجھا باری

وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

تے اللہ راہ وکھاندا ہے جسنوں چاہے طرف راہ سدھے دی

و خدا راہ مے نماید کسے را کہ مے خواہد بسوئے راہ راست

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے اللہ کرے ہدایت سندھی راہ ول جینوں چاہے
جو عادت رب دی جاری جد پیغمبر گھلیا کوئی
کئی من کئی منکر ہو ون اس وچ تنگ ہووے
شاہ عبد القادر حاصل لکھیا بہت پیغمبر آئے
سبھناں ہکو راہ بتایا جو توحید الٰہی
تد ہور پیغمبر نواں گھلیا رب ہور کتاب اتاری
جد اہل کتاب کتابوں وچ چلے خلل اندر اس پایا
اوہ سیدھے ہکو راہ بتاون بعضے حکم وٹاون
توحید مثال صحت دی شرک گناہ مثال بیماری
پر وچہ قرآن جو آخر بھیجیا دارو ساریاں مرضاں

شاہ ولی اللہ اس آیت دا حاصل ایہ سمجھائے
اختلاف بیا وجہ است اینویں عادت ہوئی
جنہاں ہدایت پائی محکم سدھی راہ کھلو
بھی بہت کتاباں آیاں ایکو راہ بہت بتائی
اس راہوں جد لوکی سیدھے بچھڑیا شرک مناہی
جو اوہو راہ توحید حقانی آکھن رکھو جاری
تاہور کتاب تے ہور پیغمبر خلل ہٹاون آیا
جونکر حال بیمار ہوا تے دارو فرق بتاون
ہر ہر مرض جدا ہے دارو مطلب صحت ساری
حاجت ہور کتاب نہ چھوڑی حاصل سبھو غرضاں

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ط

بھلا ظن کردے ہو تسیں ایہ جو داخل ہووگے وچ بہشت دے تے اجے نہ آیا تسانوں مانند حال انہاں دے جو گذرے ہن اگے تسیں تھیں

آیا پنداشتید کہ درآئید بہشت را حالانکہ ہنوز نیامدہ بشما مانند حالات آنانکہ گذشتہ اند پیش از شما

کیا کرو گمان جو داخل ہو سو وچ بہشتاں وگے | تے اجے نہ آئی حالت انہاں دی اگے جو گذرے آگے

مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ

پہونچی انہانوں تنگی تے بیماری نے ہلائے گئے تا جو کہندا سی رسول تے جیہڑے لوک ایمان لیائے نال اوس دے

رسید بایشاں سختی و محنت و جنبانیدہ شدند تا آنکہ میگفت پیغمبر و آنانکہ ایمان آوردند با وے

پہونچی تنہاں تنگی ہور سختی مرضاں نے کیتے ہلائی | تا جو کہے رسول تے جو اس نال ایمان لیائے

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ اَلَآ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ

جوکداں ہوسی یاری اللہ دی خبردار ہو جو یاری اللہ دی نزدیک ہے

کے باشد یاری دادن خدا آگاہ باش کہ البتہ یاری خدا نزدیک ہست

جو کد ہوسی ساں یاری بدی کہن جاں دل گھبرائے	خبردار جو یاری رب دی نیڑے دیر نہ لائے
یہ آیت جنگ خندق وچہ آئی سختی رنگ برنگی	ویریاں خوف ڈرایاں محنت سرپی ڈاڈھی تنگی
وچہ سورت احزاب یہ قصہ ہوسی ذکر اتھائیں	ہک آکھن جنگ احد وچہ آئی ویکھ معالم پائیں

يَسْــَٔلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ قُلْ مَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ

پچھدے ہین تینوں جو کیا کجھ خرچ کرن توں کہہ جو کجھ خرچ کرتہیں مال تھیں پس واسطے ماں باپ دے تے خویشاں دے

سوال میکنند ترا کہ کدام چیز خرچ کنند بگو آنچہ خرچ کنید از مال پس برای پدر و مادر و خویشاوندان

پچھن لوک محمد تینوں کیا کجھ نفقہ کیجے	تو کہہ جو خرچ جو مال سو ماپیاں خویشاوندان دیجے

وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ

تے واسطے یتیماں تے مسکیناں تے راہ مسافراں دے تے جو کجھ کرو تسیں نیکی تھیں پس تحقیق اللہ نال اس دے جانن والا ہے

و برائے یتیمان و درویشان و مسافران بدہید و آنچہ بکنید از نیکی پس البتہ خدا بآن داناست

ہور یتیماں تے محتاجاں راہ مسافر تائیں	تے جو تسیں کرو نیکی تھیں سب جانے اللہ سائیں
عمر و جموح دا بیٹا آہا وڈا دولت والا	اس جو پچھیا کیا دیجے کنوں یوں صدقہ ابلا
ایہ آیت آئی ایہ تند لگ فرض زکوۃ نہ آہی	فر منسوخ ہوئی جد کیتی فرض زکوۃ الٰہی

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوْا شَيْــًٔا وَّهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

فرض کیتا گیا ہے اتے تساڈے جنگ تے اوہ ناخوش ہے واسطے تساڈے تے شاید کراہت کرو تسیں کسے شے نوں تے اوہ بہتر ہے واسطے تساڈے

لازم کردہ شد بر شما جنگ و آن ناخوش ہست شمارا و شاید کہ شما ناخوش دارید چیزے را و آن بہتر باشد شمارا

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فرض ہویا تساں اُتے جنگ تے اوہ تساں ناخوش بھاوے تے شاید کرو کراہت چیزوں اوہ تساں بہتر ہووے

وَعَسٰۤى اَنْ تُحِبُّوْا شَیْــٴًـا وَّ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْؕ وَ اللّٰهُ یَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ

تے شاید دوست رکھو کسے چیز نوں تے اوہ بری ہووے واسطے تساڈے تے اللہ جاندا ہے تے تسیں نہیں جاندے

وشاید کہ دوست دارید چیزے را و آن بد باشد برائے شما وخدا میداند و شما نمیدانید

تے شاید دوست رکھو کوئی چیز تے اوہ تساں حق بریائی تے اللہ جانے تسیں نہ جانوں جس وچہ تساں بھلیائی
کراہت طبعی سختی تہیں ہور خرچ مالوں ڈر جانوں تے بہتر جنگ تساں نوں اس جگ لٹ اُجر جہانوں
تسیں جو دست کھو فارغ بیٹھن اس وچہ تساں برائی نہ اس جگ لٹ نہ فتح نہ اس جگ جنت دیچہ وڈیائی
ایک آکھن اس آیت تہیں جنگ کفاراں فرض سدائی ایک آکھن مستحب ایہی ہر جو کوئی اہل اسلامی
بہت اکثر آکھن فرض کفایہ وانگ نماز جنازے جے بعضے ادا کرن تاں رہندیاں ساقط فرض لوازے

یَسْــٴَـلُوْنَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِیْهِؕ قُلْ قِتَالٌ فِیْهِ كَبِیْرٌؕ

سوال کردے ہیں مہینے حرمت والے تہیں جنگ کرتے تہیں وچہ اس کہہ جنگ کرنا وچہ اس دے گناہ وڈا ہے

سوال میکنند ترا یا محمد از ماہ حرام لڑنا جنگ کردن در وے بگو جنگ کردن در وے گناہ بزرگ ست

سوال کرن تہ ماہ حراموں اس وچہ کرن لڑائی کہہ توں کرن لڑائی اس وچہ وڈی ہے برائی
اس آیت دا شان نزول معالم وچہ لیا یا جو عبداللہ بن جحش نبی دا بھائی پھوپھی جایا
دو ماہ جنگ بدر تہیں اگے بھیجیا اسنوں سرور اوہ سردار بنایا اس دن تابع اٹھ مہاجر
جمادی اخری دے وچہ اسنوں دیکر خط چلایا جو دو منزل پرجا کر ایہہ خط کھول دیکھو فرمایا
جاں دوجی منزل کھولیا ویکھیا ایہہ گل ظاہر ہوئی جو نخلہ بطن جاں پہنچو کرو ادب قریش سنوئی
شاید لٹ کفاراں لیا ہو سو وچہ اساں چھپائی اوہ نخلہ بطن مکے ہور طائف سے مقام اہیائی
جاں اوتھے وینج اڈیکیا اک کاروان قریشاں آیا انگور ادیم طائف دا ہور تجارت مال لکھرایا
جمادی اخری ادنیہ آخر دل وچہ سمجھیا یاراں تے ماہ رجب دا چن چڑھیا پر انہاں خبر نہ ساراں
واقد تیر چلایا عمر کافر توں مار ونجایا اوہ پہل کا فسلیا نا تدی ہتھوں قتل جو آیا

www.KitaboSunnat.com

عثمانؓ نے حکم دو کافر قیدی مسلماناں ہتھ آئے
ایہ قیدی دونویں لے تے مال متاع سبھا ابن عبیدی لیائی
ایہ پہلی لٹ تے پہلے قیدی پکڑے مسلماناں
تا مکے والے کافر طعنے مارن اہل ایماناں
جو ماہ حرام نوں روا کیتا انہاں لوکاں ہم صحابی
نبی کہے وچہ ماہ حرام نہ کیتا حکم لڑائی
اوہ یار ہوئے پشیمان کہن اساں جب خبر نہ کائی
دینہ لڑے جو فر ٹھارا اتیں چھیڑی انکوں آئی
ایہ آیت اتری تب حضرت ونڈی لٹ تداہیں
پنجم حضرت کڈھیا چاہے انہاں غازیاں تائیں
وچہ ایہناں مہینیاں جنگ جائز کرنا نال کفاراں
پاک اکھن منسوخ ہویا فر نال آیت تلواراں
وچہ مظہری اکثر علماواں دا ایہو قول بتایا
پر اوڑک نسخ نہ کیتی ثابت کر تحقیق سدھایا
نال قرآن کہی ہور حدیثاں مسلم ہور بخاری
ثابت حکم جو روز قیامت تائیں حرمت جاری
جیکر کافر اول چھیڑن جائز تداں لڑائی
اول آپ نہ لڑنا جائز حرمت ثابت آئی
کہیا کمال جو طائف گھیریا پاک نبی فرمایا
دہ راتیں ذی الحجوں سارا ماہ محرم آیا
اس قصے تھیں حرمت ماہاں اوہ منسوخ بتاوے
پر مظہری والا قاضی اسدی بات پسند نہ کیتا
جو طائف گھیریا ہجری اٹھویں سال شوال مہینے
ابو سعید کہیا سنہ اٹھویں دھوڑی کنوں مدینے
دو راتیں رمضان وہایاں چڑھ مکے پر دھائی
تیرھویں فتح کیتا رب مکہ باراں دینہ راہ لائی
فر بعد فتح تھیں اُنی روز پیغمبر ٹھہریا مکے
فر چھیویں شوالوں طرف حنین چڑھ کر دائیے مکے
فر دسواں روز شوالوں فتح حنین ہوازن جلے
حضرت جمع غنیمت کیتی کافر طائف رلے
انہاں بند کیتے دروازے طائف کرمیاں لڑائی
حضرت مکے طرف نہ آئے طائف لیتی دھائی
اوہ لٹ حنین تے قیدی وچہ جعرانے دی چھوڑے
چالی روز یا دینہ تریہ طائف گرد بہیا گھوڑے
فر جنگ طائف تھیں جعرانے وچہ رات خمیس دی آئی
پنجویں ماہ ذلقعدوں اوتھے تیراں روز لنگھائی
جاں باراں دینہ ذلقعدوں گذرے کیتا قصد مدینے
ستویں ذی القعدوں فر پہنچے اپنے شہر مدینے
ایہ دو ماہ چھبی روز سفر وچہ حضرت کل گذارے
ایہ صحیح حدیثوں خبراں ثابت مظہری اندر سارے
اوہ ابن ہمام دا قول ہٹاون کارن قصہ لیایا
نسخ والی گل رد نے حرمت ثابت لکھ سدھایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ اللَّهِ

تے روکنا راہ خدا دی تھیں تے کفر کرنا نال اوسدے تے مسجد حرام تھیں تے کڈھنا لوکاں نوں اوستھیں وڈا ہے نزدیک اللہ دے

و باز داشتن از راہ خدا و کفر کردن بخدا و باز داشتن از مسجد حرام و بیرون کردن اہل آن مسجد از مسجد گناہ بزرگتر است نزد خدا

تے روکن راہ اللہ تھیں نالے کرنا کفر خدا تھیں	تے روکن مسجد کعبیوں کڈھن لوکاں اسدے ہمسائیں
ایہ وڈی گناہ نزدیک اللہ دے ایہو دسن انبول	یعنے کافر روکن لوکاں دین اسلام بھلیاوں
تے اللہ پاک تھیں روکن کعبیوں مسلماناں	تے اہل کعبے نوں کڈھن اوستھیں یعنے اہل ایماناں
ایس گناہ انہاں دی وڈے رب کنوں لڑائی	ایہو من جواب کفاراں نبی لیل سکھائی

وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا

تے شرک وڈا ہے قتل تھیں تے ہمیشہ رہنگے جنگ کردے تساں نوں تاجھ پھیرن تساں نوں دین تساڈے تھیں جے پھیر سکن

و شرک بزرگتر است از قتل و ہمیشہ جنگ خواہند کرد با شما تا آنکہ باز گردانند شما را از دین شما اگر توانند

تے کفر وڈا ہے قتل کنوں نت کرسن اوہ لڑائیاں	تا تساں پھیرن دین کنوں جے سکن کرن ہر پایاں

وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

تے جیہڑا کوئی پھر جاوے تساں تھیں دین اپنے تھیں پس مر جاوے تے کافر ہووے پس ایہ لوک نابود ہوگئے عمل انہاں دے وچ دنیا تے آخرت دے

و ہر کہ برگردد از شما از دین خود پس بمیرد در حالیکہ کافر است پس این گروہ نابود شد عملہای ایشان در دنیا و آخرت

تے جو کوئی پھرے تساں تھیں دینوں مرے بھی حال کفر دے	ایہ لوک جو ضائع عمل تنہاں وچ دنیا آخر دے

وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تے ایہ لوک صاحب دوزخ دے ہن اوہ وچہ اوسدے ہمیشہ رہنے والے ہیں و این گروہ باشندگان دوزخ اند ایشان در آنجا جاوید اند

www.KitaboSunnat.com

ایہ لوک صاحب دوزخ دے اس وچ ہمیشہ رہسن | سب نیکی برباد ہوئی ایہناں سخت سزا ہیں ملسن

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

تحقیق اوہ لوک جو ایمان لیائے تے جنہاں ہجرت کیتی　تے جنگ کیتا　وچ راہ خدا تعالے　دے

البتہ آنانکہ ایمان آوردند و آنانکہ ہجرت کردند　و جہاد نمودند　در راہ خدا تعالے　(ترجمہ)

تے بیشک جو لوک ایمان لیائے تے جنہاں ہجرت کیتی | تے جنگ کیتی وچ راہ خدا دے جنہاں جنگی رہنی

أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

اوہ لوک امید رکھدے ہیں مہربانی اللہ تعالی دی　تے اللہ بخشنہار　مہربان ہے

این گروہ امید دارند بخشایش خدا را　و خدا آمرزندہ　مہربان ست

ایہ لوک امید کریندے ہیں رحمت خاص خدا دی | اتے اللہ بخشنہار گناہاں بہت رحیم اوہا ای

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ

سوال کردے ہیں تینوں شراب تے جوئے تھیں کہہ توں وچ انہاں دوہاں دے گناہ وڈا ہے تے فائدے واسطے لوکاں دے

سوال میکنند ترا از حکم شراب خوردن و قمار باختن بگو در این ہر دو گناہ بزرگ ست و فائدہ ہاست برائے مردمان

سوال کرن تینوں حکم کنوں انہاں دے حکم جو بہت بیاری | کہہ انہاں دوہاں وچ گناہ وڈا اتے فائدے لوکاں بہارے

وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا

تے گناہ انہاں دا بہت وڈا ہے نفع انہاں دے تھیں
تے اکھ گناہ انہاں دا وڈا فائدے کنوں انہاں دے
معالم وچ جو عمر خطاب جماعت بھی انصاراں
جواب دونویں عقل و نجاون بال بھی عزت گراؤ
جو حکم خمر وچ چار آیت سب آیاں وارد واری
تداہ خمر حلال آہا لتس بیوں مومن سارے
نا بعضیاں چھوڑ یا بعضے پیون ہو آیت نازل
فر وقت نماز نہ پیوے کوئی بعضیاں ترک مدامی

وگناہ انہا بزرگ ست از نفع انہا
من قصہ شان نزول اس آیت محی السنۃ آندی
آئے پاس نبی دے کہن فتوی خمر قماراں
تدا آیت آئی قل فیہما بھی فرمایا دن
پہلی سورہ نحل اندر وچ مکے رب اتاری
فر ایہ آیت آئی کیتا سوال جان عمر پیارے
نا آندہ وچ جو حالت مستی پڑھے نماز نہ کائی
فر مستی اندر ہوئی لڑائی وچ صحاب گرامی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تادوہاں طرفاں پاس نبی دے شکوہ آن سنایا ۔ تاآکھیا عمر بیان شافی کر حکم شراب خدایا
تادوجی آیت مائدہ والی حرمت صاف اتاری ۔ تاعمر کہیا بس خدایا ہوئی تسلی کاری
معالم وچہ بخاری راہوں کہیا جو انس بتایا ۔ میں کھلا پیا داں خمر صحاباں جا چیت حکم آیا
اکھیوس خمر حرام ہویا اصحاباں ایہ فرمایا ۔ ای انس شتابی ویٹ خمر نوں کسی سخن دوہرایا
خمر دی ماہیت وچہ آہا اختلاف علماؤں ۔ انگور کھجور جو شیرہ اٹھ سخت ہویاں بن بہا ہوریاں
ایہ نال اجماع پلید خمر ہے کافر وا جو جاوے ۔ پیون والا فاسق اسدا واجب حد چھپاوے
سفیان ثوری ہور ابو حنیفہ خمر ایہو فرماون ۔ اس بن ہور حرام نہ آکھن مگر جاں مستی لیاون
جو کنک یا جواں جواروں شہدوں یا گڑ کنوں بنیوے ۔ ایہ ستی باجھ حرام نہ آکھن جیکر تھوڑا پیوے
پر اکثر اہل علم دا مذہب کل حرام شراباں ۔ جو بہتا پیتا مستی لیاوے تھوڑا منع صحاباں
اس پیتیاں حد بھی واجب آکھن سند حدیث لیاون ۔ جو بابا عائشہ کنوں روایت خود حضرت فرماون
کل شراب اسکر فہو حرام خود حضرت فرمایا ۔ کل شراب جو مستی کیاوے سب حرام بتایا
ہور حدیث بھی با اسناد جو بہتے مستی لیاوے ۔ اوہ تھوڑی بھت حرام ایہا لی پیغمبر فرماوے
بھی مسلم راہوں ابن عمر تھیں جو سرور فرمایا ۔ حرام ایہی ہر مست کنندہ قاعدہ اصل بتایا
جو دنیا اندر خمر پیوے نت بن توبہ مر جاوے ۔ اوہ آخر وچہ شراب نہ پیوے پیغمبر فرماوے
بھی با اسناد بخاری راہوں ابن عمر تھیں لیایا ۔ جو خطبہ عمر رسول اللہ دے منبر تے فرمایا
اکھیوس خمر حرام ہویا جد پنج چیزاں تھیں ہندا ۔ انگور کھجوروں کنک جواں تھیں شہدوں ناکھ سندا
بھی اکھیوس خمر اوہ چیز ایہی جو عقل تے پردہ پاوے ۔ بھی نبی کہیا جو خمر انہاں پنجاں چیزاں تھیں ہنجاوے
میسر جوا ہر قسموں حرمت شک نہ کوئی ۔ نرد اتے شطرنج میسر تھیں علی روایت ہوئی
جو کھیڈن لڑکے گوڈیاں جتن ایہ بھی میسر آیا ۔ ایہ سب بیان معالم اندر محی السنت لیایا

وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلِ الْعَفْوَ

تے سوال کردے ہین تینوں جو کیا خرچ کرن کہہ توں خرچ کرن زیادہ نوں

وسوال میکنند ترا کہ چہ خرچ نمایند بگو خرچ کنند زیادہ را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے پچھن لوگ محمد تینوں کیا کجھ خرچ کیجیوے
یار نبیڑی کسب جو کردی رکھدی خرچ ضروری
فر منسوخ ہویا ایہ حکم جاں آیا حکم زکاتاں
ہک آکھن عفو اسراف نہ صرفہ کرنا خرچ میانہ
یعنے اتنا خرچ نہ کرے جو تنگ تھاک بناوے
بھی اُتلا ہتھ بنایا بہتر ہیٹھ والے ہتھ نالوں لیا
بھی کرتوں شروع عیال اپنے نہیں پیغمبر فرمایا
کسے پچھیا یا نبی نوں میری پاس دینار ایہا ای
اس آکھیا اک ہور بھی سی فرمایا دیہہ فرزنداں
فر اس کہیا ہے پنجویں بھی فرمایا ہن توں جانے

کہہ توں عفو جو حاجت اصلی کنوں زیادہ تھیوے
جو خرچ ضروری تمہیں دہ ہووے نہ ہین حضوری
ہک آکھن عفو جو سوکھا حاصل باجھ تکلف باتاں
ہک آکھن عفو جو نال غنا دے خرچ کرو مردانہ
بہتر صدقہ ظہر غنا کھیں حضرت خود فرمادی
یعنے لین والے کنیں بہتر دین والا ہتھ مالوں
یعنے اپنے نفسوں کیجے خرچ ٹبر دا آیا
حضرت آکھیا نفس اپنے تے خرچ کریں اوہ بھائی
اس ہور دسی فرمایا دیہہ زن جیہڑے خدمت سندا
ایہ وچ معالم باسناد حدیثاں خرچ نکالے

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ ۙ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ؕ

ایسے طرح بیان کردا ہے اللہ واسطے تساڈے آیتاں تاں تسیں فکر کرو وچ دنیا دے تے آخرت دے

ہم چنین بیان مے کند خدا برائے شما آیتہا تا باشد کہ تامل کنید در مصلحت دنیا و آخرت

اینویں کری بیان خدا تساں ایہ آیات جو آئی
اتنا خرچ نہ کرو جو دیگر تنگ رہو گذران نوں
یا فکر کرو ایہ دنیا فانی راغب اوس نہ ہووو

تاں تسیں فکر کرو وچ دنیا اتے آخر بھلیائی
جو حاجت نہیں اوہ خرچ کرو وچ لیاں جہانوں
وچ اوس جہان ہمیشہ رہنا خرچ اسی ول دھونڈو

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْيَتٰمٰى ؕ قُلْ اِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ ؕ وَاِنْ تُخَالِطُوْهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ ؕ

تے سوال کردے ہین تینوں یتیماں تھیں کہہ بھلیائی واسطے اُنہاندی بہتر ہے تے جیکر نال رلاؤ انہاں نوں
پس اوہ بھائی ہین واسطے تساڈے

و سوال میکنند ترا از یتیماں بگو باصلاح آوردن کار ایشاں بہتر ست و اگر می آمیزید بایشاں پس برادران شما اند

تے پچھن تینوں حکم یتیماں کہہ بہتر بھلیائی
جدا مال یتیم حرام کیتا رب مومن ڈری گنا ہوں

جے مال انہاں خود نال ملاؤ ہین تساڈے بھائی
مال یتیماں مال اپنے تھیں جدا کیتے ہر اہل

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تہاں آٹا دانا پینا کھانا سب کجھ جدا رکھایا	جو کجھ انہاں تہیں کوئی نہ کھاوے تھیوے گیا گوایا
جاں ادکیے ہوئی نہ تہیں کچھ پیا تدایہہ آیت آئی	جو جدا کرن مقصود نہیں کجھ ہے مقصود بھلیائی
اوہ نال سوار رساں ہو رکھو اپنے نال ملاؤ	اوہ ہیں تساڈے بھائی بھایا لوانگوں رل مل کھاؤ

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ

تے خدا جاندا ہے وگاڑن والیاں نوں سوارن والیاں تھیں تے جیکر چاہندا اللہ البتہ دکھا کردا تسانوں

و خدا میداند تباہ کار را از اصلاح کار و اگر خواستی خدا سخت گرفتی بر شما

تے جانے رب وگاڑن والے کنوں سوارن والے	تے جے چاہے رب تنگ کرے تساں سختی اندر ڈالے
یعنے جیں دل وچ خیانت اُسنوں بھی رب جانے	تے جس دل قصد یتیم بھلیائی اس بھی خوب پچھانے
تے جے چاہے رب تنگ کرے تساں وانہ کرے ملاوے	یعنے منت مشقت سختی اعنت دکھ وچ پاون

إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

تحقیق اللہ زبردست پکیاں کماں والا ہے	البتہ خدا غالب استوار کار ہست
ہے اللہ غالب کرے جو چاہے اوکھیائی سو کھیائی	حکمت نال کرے کم سارے جہاناں وچ بھلیائی

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ

تے نا نکاح کرو مشرکاں عورتاں نوں تاجیاں ایمان لیاون تے البتہ لونڈی ایمان والی بہتر ہے مشرکہ تھیں بھلا خوش لگے

و نکاح مکنید زنان مشرک را تا آنکہ ایمان آرند و البتہ کنیزک مسلمان بہتر است از زن مشرکہ اگرچہ خوش آید شمارا

نا کرو نکاح زناں جو مشرک تا ایمان لیاوے	تے لونڈی مومن بہتر اس تھیں بھاویں بڑی اوہ تساں بھاوے
شاہ عبدالقادر کہیا جو اول نسبت ناتہ داری	مومن کافر آپس اندر رکھدے آہے جاری
اسی آیت نال حرام ہوئی زن مشرک نال لیایا	تے مشرک مرد نکاح حرام زناں جو مسلمان نال
فر عورت مسلم مرد زناں تھیں کوئی جیکر مشرک لیاوے	نکاح انہاں نہ فاسد ہویا موسخ وچہ بیاوی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

معنے شرک جو صفت الٰہی ہور کسے وچ جانے
جویں معلم ہر بات کسی نوں اللہ باجھ پچھانے
یا اس بن ہور کسے نوں جانے جو چاہے کرسکدا
یا نفع نقصان اپنے دا مالک سمجھ مراداں منگدا
یا تعظیم کسے دی کردا جیوں تعظیم الٰہی
جیونکر سجدہ غیر اللہ نوں کیتے ہو شرک وراہی
نزل اہل کتاب یہود نصاریاں نوں والنکاح ہیا نزل
جیونکر سورت مائدہ اندر اذن نکاح تہاں نوں

وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ

تے نا نکاح کراؤ مشرکاں نوں تا جو ایمان لیاون ہے البتہ　بندہ مومن بہتر ہے مشرک تھیں اگرچہ خوش لگے تساں نوں

و زن نہ دہید مشرکاں را تا آنکہ ایمان آرند　والبتہ بندہ مومن بہتر ست از مشرک اگرچہ خوش آید شمارا

تے مومن ناں نکاح نہ دیہو مشرک مرداں تائیں
تا جو اوہ ایمان لیاون حکم زناں دے سائیں
تے لونڈی مومن نیک بہتر ہر مشرک دی نالوں
بھانویں خوش لگے تساں مشرک کارن بال جالوں

أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۖ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ

ایہ لوک بلاندے ہیں طرف دوزخ دی تے اللہ بلاندا ہے طرف بہشت دی تے بخشش دی نال حکم اپنے دے

این گروہ مشرکاں میخوانند بسوی دوزخ و خدا میخواند بسوی بہشت و بسوی آمرزش بحکم خود

ایہ لوک بلاون دوزخ دیول دس شرک گناہاں
تے رب بلاوے جنت بخشش طرف ایہ حکم تساہاں

وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

تے بیان کرداہے آیتاں اپنیاں واسطے لوکاں دے تا جو اوہ نصیحت پکڑن

و بیان میکند آیتہائے خود را برائے مردمان تا باشد کہ پند گیرند

تا کرے بیان آیات لوکاں نوں امر نہی فرماوے
تا اوہ لوک نصیحت پکڑن تا شیطان بھلاوے

www.KitaboSunnat.com

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ لا

تے سوال کردے ہین تینوں حیض تھیں کہہ اوہ پلیدی ہے پس کنارے ہووو عورتاں تھیں وچ حیض دے

وسوال میکنند ترا از حیض بگو آن نجاست ست پس کنارہ گیرید از زناں در حالت حیض

تے پچھن تینوں حیض کنوں توں کہہ اوہ حیض پلیدی
حیض محیض دا معنے اصل اندر ہے ہوون جاری
ابوداؤد طرلقوں بغوی وچ معالم لیا وی
نہ کھاون پیون اسدی نال نہ گھر وچ رہن اکٹھے
تدا یہ آیت آئی حضرت یاراں نوں فرمایا

پس جدا رہو وچ حیض زناں تھیں یعنی ترک وطی دی
اذی پلیدی بھی ہر شے جو مستقیمیں طبع بیزاری
جو لوک یہوند کالن گھر تھیں حیض جاں عورت آوی
لوکاں سوال نبی نوں کیتا جدا انہاں جاں اڈے
جو رہو اکٹھے سب کجھ کرو کہ منع وطی تھیں آیا

وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ

تے نیڑے نجاوو انہاں دے تا جو پاک ہوون پس جد غسل کرن فیر آؤ انہاں نوں جتھوں تھیں حکم کیتا ہے تسانوں اللہ تعالیٰ نے

ونزدیکی مکنید بایشان تا آنکہ پاک شوند پس چوں غسل کنند پس نزدیکی کنید ایشان را از انجا کہ حکم کردہ شما را خدا

تے نیڑے انہاں نہ جاؤ تا جو جیہنوں پاکی آوے
نیڑے جاں مراد وطی رل سونا منع نہ آیا
ہیں اسے مراد کہ پانڈی تھیں غسل جنابت کردی
بھی مسجد وچ اعتکاف جاں بہندی حضرت سر دھوندی
بھی عائشہ کہے میں حیض اندر پی پانی نبی نوں دتا
حائض وطی حرام اہی جو کرد عاصی تھیندا
بعضے کہن کفارت واجب وچ حدیث جو آئی
نہ حائض روا نماز نہ روزہ پڑھے قران بھی ناہیں
ترمذی اہوں عائشہ تھیں جو حضرت آپ اسانوں
بھی کعبہ گرد طواف نہ حائض مسجد وچ نہ آوے
ابوداؤد طرلقوں بغوی عائشہ کنوں لیا یا

جد بھاون جیہنوں وطی کرو انہاں ب جتھوں مراد
معالم وچ بخاری راہوں عائشہ خود فرمایا
میں حیض اندر بنہہ چادر سوندی نال آہی سرور دی
مسجد تھیں سر ہیں وال کڈھدی جاں میں حائض ہوندی
تا حضرت مونہہ میرے دی جا پاک منہ رکھ پانی پیتا
اکثر کہن اس نہیں کفارت توبہ کتھیں بخشیندا
جے کالا خون دینار دیوے جے زرد تا ادھی بھائی
قضا نماز معاف تے روزے رکھے قضا کداہیں
حیض نمازاں قضا نہ دسدی روزے قضا نانوں
نفاس والی زن جنبی اینویں مسند حدیث مناوی
جو جنبی حائض مسجد وڑنا بنی حرام بنایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

من حیث امرکم اللہ یعنے وطی جو اگلے راہوں
پاکی پچھے وطی نہ جائز جد لگ نہاوے ناہیں
حنفی کہن جے دہ دینہ حیضوں پچھے پاکی آوے
پر اکثر کہن جو وطی نہ جائز جد لگ تیک نہاوی

پچھلے راہوں روا نہ ہرگز ایہی سخت گناہوں
جے پانی نہیں تاں کرے تیمم جائز وطی تداہیں
بن غسلوں اگے وطی روا جے گھٹ نا روا نہ بھاوے
جو وچہ قرآن لتطہرن سب نہاون شرط بتاوی

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ ۝

تحقیق اللہ دوست رکھدا ہے توبہ کرنوالیاں نوں تے دوست رکھدا ہے پاک ہوونوالیاں نوں

البتہ خدا تعالی دوست میدارد توبہ کنندگاں را و دوست میدارد پاک شوندگان را

تحقیق اللہ ہے دوست رکھدا توبہ والیاں تائیں
جو توبہ کرن گناہوں شرکوں کرن طہارت پانی

تے دوست رکھدا پاکی ڈھونڈن والیاں نوں سب جائیں
جانوں ہور پلیدیوں پیارے رب دے او سب جانی

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَاْتُوْا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ وَقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ

عورتاں تساڈیاں کھیت ہیں واسطے تساڈے پس آؤ کھیت اپنے نوں جتھوں چاہو اگے بھیجو واسطے جاناں اپنیاں

زنان شما کشت زار اند برای شما پس بیائید بکشت زار خویش ہر گونہ کہ خواہید و پیش فرستید برای خویشتن

زناں تساڈیاں کھیت تساڈی کھیتیں اپنے آؤ
حرث دا معنے جائے زراعت جس وچہ کھیتی جمے
لے نشئتم جت ول چاہو اگوں پچھوں آؤ
دبروں وطی حرام زناں نوں وچہ حدیث جو آئی
اتے معنی کویں تے کدھے کویں چاہو تویں آہو
کہن یہود جو پچھوں آیاں بچہ احول جمے
وقدموا لانفسکم کر بھیجو اگاں کمائی
معالم وچہ بخاری راہوں خود حضرت فرماوے

جتھوں چاہو اتے اگے کر جنگے عمل پہنچاؤ
کھیتی بچہ فرجوں جمے پچھلے راہ نکلے
پر کھیتی جمن راہ نہ چھوڑو پچھا راہ بچاؤ
جو دبروں وطی کرے تس اتے لعنت نبی بتائی
پر کھیتی والے راہوں گوہر والا راہ نہ چاہو
اس آیت وچہ رد کیتے رب قول یہود نکمے
بلکہ مراد دعا ہے پڑھنی وقت جماع ایہا ہی
جو وقت جماع آکھے پڑھ "ایہہ" کہ شیطان نہ پاوے

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

www.KitaboSunnat.com

ہک کہن جو قدموا معنے طلب کرو اولاداں
جو نبی کہیا جد مری بندہ لتھ یکن عمل مراداں
مگراں ترن عمل ہت باقی اول صدقہ جاری
دوجا علم جو نشر کیتا اس فائدہ خلقت ساری
تریجا نیک اولاد جو کردے ماپے دے حق دعائیں
بھی ترے فرزند مرن جیں اگے آتش لگس نائیں

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ مُّلٰقُوْهُ ۭ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ

تے ڈرو اللہ تھیں تے جانو جو تسیں ملنے والے ہو اوسنوں تے خوشخبری دے مومناں نوں

و بترسید از خداوند و بدانید کہ شما ملاقات خواہید کرد او را مژدہ دہ مسلمانانرا

تے ڈرو اللہ تھیں جانوں تسیں جو ملسو سنوں سارے
تے خوشخبری دیہ اہل ایماناں تائیں نبی پیارے

وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِّاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْا وَتَتَّقُوْا

تے نا کرو اللہ نوں نشانہ واسطے قسماں اپنیاں دے اس تھیں جو نیکی کرو تے پرہیزگاری کرو تے

و مکنید نام خدا را دستاویز و نشانہ برائے سوگندان خود برائے پرہیز از انکہ نکوکاری و پرہیزگاری نمائید

وَتُصْلِحُوْا بَيْنَ النَّاسِ ۭ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ

درستی درمیان لوکاں دے کرو … تے اللہ تعالیٰ سننے والا جانن والا ہے

اصلاح کنید میان مردمان و خدا شنوا است مخنہائے شمار او دانا است بہ نیتہائے شما

تے کروں نہ کارن قسماں اپنیاں رب دا نام نشانہ
جو کرو نیکی تقویٰ صلح لوکاں بیچ سنو دانا
ایہ آیت حق عبداللہ ابن رواحہ یار نبی صلعم دا
جو بشیر بیٹا نعمان آہا تس خاوند بھین سکی دا
زن خاوند وچہ جھگڑا سی کجھ قسم کیتی عبداللہ
جہ نا گھر او سدوڑاں نہ بولاں صلح کراواں واللہ
جے سنوں کہن تو صلح کرا وچہ بھین لے بھنوے
نا کری بہانہ قسم کیتی ہیں کیہوں فراس ربّ نہ
ایہ آیت آئی قسم اللہ دی کھل بنا و نا ہیں
جو نیکی تقویٰ صلح کرن تھیں ٹلے رہو تاہیں
یا کہیں ایہ ابوبکر صدیق حق جد قسم کیتی اس آہی
جو مسطح نال نہ بھلا کراں وچہ سورت نور گواہی
مالک رحمہ اہوں وچہ معالم جو حضرت فرما دے
جو قسم کرے کسی کموں فیر اوہ بہتر جے دسیا دے
قسم کفارہ کھیوے تے اوہ کم کرے جو بھلا دسیایا
تے عرضہ معنے اصل اندر ہے شدت قوت آیا
بھی عرضہ ہے ہر چیز جو کھلی چیزوں اگے آوے
یعنے نیکی تقویٰ تھیں کوئی قسم نہ کھل بنادے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِىٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُّؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوْبُكُمْ

نہیں پکڑدا تسانوں اللہ نال بیہودہ دے وچہ قسماں تساڈیاں دے ایپر پکڑدا ہے تسانوں نال اس چیز دے جو کمائی دلاں تساڈیاں نے

مواخذہ نمی کند شمارا خدا بیہودہ گوئی در سوگندہای شما ولیکن مواخذہ میکند شمارا آنچہ قصد کردہ است دلہائے شما

نہ پکڑے تساں خدا وچہ قسماں باجھوں قصد جو کرے
ایہ پکڑے نال اسدے جو قصد دلاں تھیں ہر دے

لغو بیہودہ بات جو نکلے واہی بے اختیاری
لغو یمین جو قسم شتابی باجھ ارادے جاری

جویں لا واللہ بلی واللہ وچہ حدیث جو آیا
یا تھیں نال یا غصے دیوچہ جھگڑے وقت الایا

تے بعضے کہن جو جان کراہن کردا قسم گماں نوں
فرظاہر ہو جو غلط کہیا اس ایہی لغو ایمانوں

اسدے وچہ گناہ نہیں اتے نا کفارت کائی
پہلا شافعی قول تے دوجا ابو حنیفے بھائی

جے گذری بات دی قسم کرے کوئی جان جھوٹھ بتاوے
اس نام غموس گناہ کبیرہ توبہ کر بخشاوے

شافعی کہے کفارت وجب حنفی کہن جو ناہیں
جو قسم آئندہ کرکے بھنے فرض کفارہ تائیں

قسم خدا دی کرنی جائز یا تس اسم صفاتاں
غیر اللہ دی قسم نہ جائز شرک کنوں ایہ باتاں

جویں کعبے قسم یا بیہودی کرے یا قسم رسول اللہ دی
ایہ قسم نہ تھیوے بھنیاں نہیں کفارت کم تباہ دی

خود مالک آکھیا نافع تھیں اس عبداللہ بن عمروں
جو نبی کہیا رب منع کرے تساں کھاون قسماں پدراں

جو چاہے قسم کرے اللہ دی نہیں تا چپ بھلیائی
ایہ وچہ معالم محی السنت بغوی لکھیا بھائی

وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ

تے اللہ بخشنہار تحمل والا ہے

وخدا تعالیٰ آمرزندہ بردبار است

تے اللہ بخشنہار گناہاں بہت تحمل والا
اوہ جلدی نال نہ پکڑے بریاں ویکھ کرے ٹالا

لِلَّذِيْنَ يُؤْلُوْنَ مِنْ نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ

واسطے انہاں دے جو قسم کردے ہیں عورتاں اپنیاں تھیں توقف چار مہینے ہے

برائے کسانیکہ ایلاء کنند از زنان خویش انتظار چار ماہ است

جو کرن ایلا زناں تھیں یعنے قسماں ترک جماعوں
انتظار کرن چو ناہاں ایہی حکم شراعوں

www.KitaboSunnat.com

فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ
فَإِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

تے جیکر رجوع کرن پس تحقیق اللہ بخشنہار مہربان ہے تے جیکر ارادہ کرن طلاق دا پس تحقیق اللہ سننے والا جاننے والا

پس اگر باز گشتند ازاں قسم پس البتہ خدا آمرزندہ مہربان است و اگر قصد کردند جدائی را پس البتہ خدا شنوا دانا است

جے کرن رجوع تاں اللہ بخشنہار رحمت والا — جے نیت کرن طلاق تے سنوا دانا رب تعالیٰ
اوہ سندا جو تسیں سہوں کھاوے تے نیت دلی جانے — تاں ہر دم سنبھل سخن کہو ہور نیت نیک لگاوے
جو قسم کرے زن ٹھیوں آکھ کدی نہ وطی کریسا — یا چار مہینے یا وہ مدت آکھے وطیوں جیساں
اس دا نام ایلا شرع وچہ جس دی چار مہینے — اس تھیں بعد رجوع کرے یا کہے طلاق یقینی
رجوع مراد جو وطی کرے زن جیکر قدرت پاوے — نہیں تاں منہ تھیں کرے رجوع تاں عورت اوس نجاوے
تے جیکر اوہ نہ کرے رجوع تے کہے طلاق بھی ناہیں — تاں حاکم ہاں طلاق کہے زن تھیوے جدا اتھائیں
ایہ قول عمر عثمان علی ابو درداء ابن عمر ہودا — بھی مالک شافعی احمد مذہب ہی مذہب اکثر دا
تے بعضی کہن طلاق ہووے ہو گذریاں چار مہینے — ابن عباس تے ابن مسعود تے حنفی کہن نگینے
جے کرے رجوع تاں بھری کفارہ جو نکہ قسم کفارہ — جے چار مہینیاں تھیں گھٹ کرے گو قسم ایلا نہ سارا
قدرت لگے وطی کرے تاں قسم کفارت پوسی — جو مدت تک نہ وطی کرے تس عورت جدا نہ ہوسی

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ

تے عورتاں طلاق دتیاں گیاں توقف کرن نال جاناں اپنیاں دے ترے حیضاں

و آن زنان کہ طلاق دادہ شدند انتظار کنند بہ خویشتن تا سہ حیض یا طہر

تے جنھاں زناں طلاق ہوئی تنہاں حکم توقف کرنا — نفساں اپنیاں ول کرن ترے حیضاں تائیں جرنا
تربص معنے کرن توقف ٹھہر رہن کہے کاروں — قروء معنے حیض تے پاکی ہر دو لغت شماروں
اس آیت وچہ مراد حیضاں ترے حنفی آکھن سارے — بھی عمر علی ہور ابن عباس تے ابن مسعود پیارے
تے مالک شافعی طہر کہن ترے بھی فقہا مدینے — بھی ابن عمر ہور زید تے حضرت عائشہ قول یقینے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایہ دو نوں فرقے سند حدیثوں لیاون ویکھ معالم | تے لعنت اندر بھی دوہیں وچیں آیا واللہ اعلم
بے حمل والی زن خصم مرے یا نال طلاق جدائی | پس عدت حمل دی باون تیئیں وچ قرآن جو پائی
بے حمل نہیں زن خصم مرے تس عدت ادس قرآنوں | چار مہینے دہ دینہ باجھ خلافوں اہل ایمانوں
بہانویں خصم دخول نہ کیتا یا کیتا سو واری | اوہ حیض والی زن یا ان حیضوں حکم ایہو ہر جاری
تے نال طلاق جو جدا ہوئی زن خصم دخول نہ کیتا | اس زن عدت مول نہ کائی سمجھ قرآنوں سیتا
بے بعد دخول طلاق کہے زن جو اوہ حیضاں والی | تاں ترے حیضاں اتے طہر اس دی تے مسئلہ جالی
تے جو زن بڈھی یا نابالغ یا جس حیض نہ سولوں | اس ترے مہینے عدت اوس طلاق جو بعد دخولوں

وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَّكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِيْٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ

تے نہیں حلال واسطے انہاندے ایہ جو لکاون اوہ چیز جو پیدا کیتی اللہ نے وچ رحماں انہاں دے جیکر ہین اوہ ایمان لیاوندیاں نال اللہ دے تے دن پچھلے

وحلال نیست ایشانرا آنکہ بپوشند آنچہ آفریدہ است خدا در رحمہای ایشان اگر ایمان آوردہ اند بخدا وبروز قیامت

تے نہیں حلال جو زناں چھپاون جو کجھ رب بنایا | وچ رحم اونہاندے جو تہاں قیامت سچ بھانا
یعنے حیض تے حمل چھپاون روا زنانیاں ناہیں | نہ آکھن جھوٹھ جو عدت گذری وقت رجوع کہائیں
اجے ترے حیض نہ گذری یا اس حمل شکم وچ آیا | اس بولن جھوٹھ حرام ہوا آکھے وقت رجوع وہایا

وَبُعُوْلَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِيْ ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوْٓا اِصْلَاحًا ؕ

تے خصم انہاندے حقدار زیادہ ہیں　وچ اس عدت دے　جے چاہن　بھلیائی کرن

وشوہران ایشان حقدار تراند بباز آوردن ایشان　در این مدت　اگر خواہند　نیکوکاری را

تے خصماں انہاں زناندیا متوں پھر لیاون حق اہناں دے | وچ اس مدت عدت دے جو چاہن صلح صفائی
یعنے حق رجوع خصم نوں عدت اندر آیا | کرن رجوع جو چاہن نیکی بدل احسان کمایا

وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِيْ عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۪ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ؕ

تے واسطے انہاں عورتاں دے ہے مانند حق دی جو اوپر انہاں دے ہے نال بھلیائی دے تے واسطے مرداں دے اوپر عورتاں دے درجہ ہے

ومر ایشانرا ست مانند آنچہ برزنان ہست بوجہ پسندیدہ ومردان را بر زنان بلندی ہست

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے زناں بھی حق خصماں تے جیونکر خصماں تئیں زناں تے ۔ نال احسان تے مرداں نوں بھی درجہ حکم تنہاں تے

وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ

تے اللہ زبردست حکمیاں کماں والا ہے
وخدا غالب استوار کار است

تے اللہ غالب صاحب حکمت حکم کرے بھلیائی
پر مرداں درجہ ودہ زناں تھیں خرچی مہر جو دیندے
بھی عقل زیادہ مرداں اینویں درجہ وچہ گواہی
بھی مرداں حق طلاق کہن بھی کرن رجوع دوبارے
ابوداود طے لقیوں بغوی وچہ معالم لیا یا
نبی کہیا جد آپ کھاون کجہ زن بھی نال کھوائیر
بھی منہ تے کجہ نہ مارین نہ اسنہ ہٹکاین نا ہیں
وچہ حج وداع عرفے دن حضرت خطبے وچہ فرمایا
تساں پکڑیاں نال ایماں اللہ دی انہاں امانت جانو
تے مرداں حق زناں پر دوجا مرد نہ فرش بہاون
تے حق زناں دا مرداں اتے جامہ خرچی آئے
جو نبی کہیا کل مومناں وچوں کامل جت ایمانی
بھی ہور حدیث معاذ جبل تھیں جنگ کدے آدہ دہایا
فرز کرہ پیغمبر اگے کیتس نبی حدیث سنائی

یعنے مرداں عورت ہک دوجے تے حق ایہائی
بھی بادشاہی ہور جنگ کفار خصوصا مرد کریندے
بھی ورثہ دین مرداں نوں دونا اینویں حکم الٰہی
مرداں نوں ایہ درجے رب تھیں عورت رہی بیچاری
کسے کیتا سوال نبی نوں کی حق زناں اساں تے آیا
جد پہنے آپ پہناویں تس بھی گھر تھیں ریں نہ جاییں
بھی مسلم راہوں جابر تھیں سن جعفر صادق امیں
جو ڈرو اللہ تھیں حق زناں دے ظلم ایذا نہ آیا
تے وطی انہاں دی ہووی سنگ بدلی حکمت بھانو
جو ایہ کم کرن تا مارن انہاں منہ دے کم مٹاون
بھی نال اسناد حدیث معالم ابوہریرہ یوں پایا
سے نبی خلق والا تے چنگی جلگے حق زنانی
ہک دوجی نوں سجدہ کردی دیکھ لوکاں نوں آیا
جے سجدے دا اذن میں کردا تا ان خصماں نوں کردی بھائی

اَلطَّلَاقُ مَرَّتٰنِ فَاِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ تَسْرِيْحٌۢ بِاِحْسَانٍ

طلاق رجعی دو واری ہے فر رکھنا نال بھلیائی دے یا چھوڑ دینا نال احسان دے

طلاق رجعی دوبار است پس ازاں یا نگہہ داشتن است زن را بخوشخوئی یا رہا کردن بہ نیکوئی

طلاق ایہی دو واری فر زن رکھو نال بھلیائی
یعنے حق رجوع جو مرداں بعد طلاقوں آوے

یا چھوڑو نال بھلیائی اسنوں کرو نہ قصہ بریائی
اوہ دو طلاقاں تائیں ثابت نبی کیے گواہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اساں کہ مراد جو بعد رجوع زن سگے جنگی چالیں
عورت کہے زمانے اگلے لوک طلاقاں دیندے
جاں عدت گذرن نیڑے آوے پھیر کر رجوع اس تائیں
ایہ آیت بھیجی ویتائیں رب حق رجوع ٹھہرایا
معروف ایہی ہر چیز جو چنگی وچہ شریعت جاپے
جے لفظ صریح طلاق کہے تاں نیت شرط نہ آئی
طلاق دا معنے کھولن جیہڑے سمجھ فراق جدائی
ایہ ترے لفظ صریح طلاقی وچہ سعالم لیا یا

تسریح بہ نہ کرن رجوع تا عدت گذر کے جاویں
کیہ جساں کہ مرد نال رجوع کریندے
فر طلاق کہن فرا دنیں کاں زن ایذائیں
تیجی بعد رجوع نہ جاوے خصم کراں ہور آیا
حق ادائی یا دوجے دی صحبت نیک سنجھا جیہے
اینہیں لفظ فراق سراح وچہ نیت شرط نہ کائی
سراح دا معنے چھوڑن کھلا اندر لغت ایہائی
تے مذہب ابو حنیفہ پاس طلاق صریح ٹھہرایا

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا

تے نہیں حلال واسطے تساڈے ایہ جو پکڑو اس چیز تھیں جو دتا تساں انہاں نوں کجھ

وحلال نہیت تمارا آنکہ بگیرید از آنچہ	دادہ اید زناں را چیزے
تے نہیں حلال تساں جو پکڑو دتے تہیں تھیں کائی	یعنے مہر یا خرچ جو کیتا پکڑن عوض رہائی

إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ

مگر ایہ جو ڈرن اس تھیں جو نا قائم رکھن گے حلال حد ہے یا موتو

مگر آنکہ زن و شوہر ہر دو بترسند کہ برپا ندارند احکام خدا را

مگراں ڈرن جو عورت خصم جو ادا حقوق نہ ہوسکے	تاں عوض خلع دا پکڑن جائز جیہا طلب کیجیو

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ

فر جیکر ڈرو تسیں ایہ جو نا قائم رکھن گے اوہ دوویں حداں اللہ دیاں تاں نہیں گناہ اوپر انہاں دوہاں اس چیز وچ جو بدلہ

پس اگر بترسید اے مسلماناں از آنکہ برپا ندارند ہر دو حکم خدا را پس نیست گناہ بر ایشاں در آنچہ عوض دہد زن

پہچ تسیں ڈرو کہن نہ قائم حداں اللہ دیاں	تے نہیں گناہ دوہاں پر جو زن بدلہ بھر رہائی
یعنے جیکر ولی یا حاکم جانن حال دوہاں دا	جو پکیہ دے جو حق ادا نہ کرسن خلع روا ہو جاندا
برخرچیوں وہ نہ پکڑن جائز اکثر رہ فرماون	لے بعضے کہن جو مہر لوہے سبھ کھٹ لوہے فرماون

فوائد بہری

ذراسعید بن مسیب

ایہ آیت ثابت قیس دے بیٹے دی حق اندر آئی
تس عورت نام جمیلہ سیتوں دشمن رکھدی بھائی

تے ثابت اسد بنال محبت رکھدا دلوں بجانوں
زن باپ اگے فریاد کری جو ماریا خصم طوفانوں

باپ سنے ہوڑ ہٹائی پاس نبی دے آئی
جھوٹھے داغ نپیڈے تے باروں وچ تجر کوکہائی بھائی

ثابت نوں سد پچھیا حضرت اس کر قسم بتایا
جو اس تھیں وہ پیار اینہوں تیں بن ہور نہ آیا

فر حضرت پچھیا عورت نوں ندڈر دی سچ الایا
ایہ ٹھیک محبت کردا پر دل میرے وس نہ آیا

میں تھیں حق نہ ادا ہووے تس بنوں تعوں حجر کاوے
ثابت کہیا میں باغ دتا اس مینوں ہوڑ دلواویں

عورت باغ دتا ٹر اوسنوں ہک طلاق اس پائی
ایہ وچہ معالم قصہ ہور حدیث بخاریوں بھائی

جو خلع کرے کوئی باجھ ضرورت ویرا جوڑ نہ کائی
اوہ خلع روا مکروہ ہوسی پر سمجھ حدیثوں بھائی

جو با اسناد معالم اندر خود حضرت فرماوے
طلاق حلالاں وچوں ابغض رب نوں ہول نہ ہاوے

بھی کہیا جو طالب طلاق کری زن خصموں باجھ ضرورو
ہووے بہشت حرام اس عورت ہوئی رد حضورو

تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَنْ يَّتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ۝

ایہ حداں اللہ دیاں ہیں پس نا لنگھو اینہاں نوں لنگھے جو کوئی حداں اللہ دیاں ہیں پس اوہ لوک اوہی ظالم ہیں

وایں حدہا مقرر کردہ خدا ست پس مگذرید از انہا و ہر کہ بگذرد از حدہائے خدا آں گروہ ایشاں اند ستمگاراں

ایہ حداں حکم الٰہی امر نواہی لنگھنا ہیں
جو لنگھن حداں رب دیاں پس اوہ ظالم ہوون گمراہیں

ای اہل بکانوں سمجھوا یہ تاکیداں تے تشدیداں
حدوں باہر قدم نہ رکھو پیچھے لگ پلیداں

ہن بعضے ملاں عدت اندر پڑھن نکاح زناں دا
اوہ ویکھن دین رووے بدلی مار یا عقل تہاندا

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهٗ مِنْۢ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهٗ ؕ

فر جیکر طلاق دیوے اوسنوں پس نہیں حلال ہوندی واسطے اوسدے پچھے اسدے تا جو نکاح کرے خصم سوا اوسدے

پس اگر طلاق داد اورا سوم بار پس حلال نشود آں زن برائے آں مرد بعد از ایں تا آنکہ نکاح کند شوہرے دیگر را

فر جے ہور طلاق کہے زن واندا اوس کنا ہیں
تریجی پچھے تا زن کرے نکاح خصم ہور تا ہیں

www.KitaboSunnat.com

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَّتَرَاجَعَآ اِنْ ظَنَّآ اَنْ يُّقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ

ترجمہ: جیکر دوجا طلاق کہے سنوں پس نہیں گناہ اپر انہاں دوہاں دے جو فیر نکاح کرن جیکر جانن جو قائم رکھنگے حداں اللہ دیاں نوں

پس اگر طلاق داد شوہر دیگر آن زن را پس نیست گناہ بر ایں ہر دو آنکہ باز گردند بنکاح نو باہم اگر دانند کہ بر پا دارند احکام خدا را

پس جد کہو طلاق دوجا فر نہیں گناہ انہاں نوں — جو کرن رجوع جے جانن کرسن قائم حکم خدا نوں

یعنے چنگی چال کرن سنگ ہکدوجے خوشخوئی — اس دوم نکاح دی اول آخر عدت واجب ہوئی

ایہ آیت حق رفاعہ تے زن اسدی دیوچہ آئی — اس تن طلاقاں دتیاں فر زن ابن زبیر ویاہی

فر پاس نبی زن آئی اپنا قصہ کھول سنایا — جو ابن زبیر نکاح کیتا ایس سست جماعوں پایا

نبی کہیا توں چاہیں جو فر پاس رفاعہ جاویں — اس آکھیا آہو نبی کہیا ناہ تاں اس لذت پاویں

جد لگ ابن زبیر دخول نہ کرسی تیرے تائیں — تد لگ نال رفاعہ عقد تیرا فر جائز ناہیں

جے قصد حلالہ عقد کرن ایہ فاسد عقد اہیا ئی — ایہ مذہب احمد مالک بھی اسحاق ثوری اوزاعی

تے بعضی کہن جے شرط نہ کیتی وقت نکاح جدائی — ایہ روا نکاح تے مہر اس لازم پہلے خصم روائی

ایہ جے دل نیت چھوڑن ہوسی سخت کراہت — حلالہ کرن کراونوالے وچہ حدیثاں لعنت

نافع کیے جو ابن عمر تھیں کسے سوال ایہ کیتا — ہک مرد عورت نوں تن طلاقاں آکھیاں تیں سن بیٹا

جے بھائی سدا ماجہ حکم تس عقد کرے زن تائیں — جو پہلے او پر روا ہووے زن دا ہوسی یا ناہیں

ابن عمر نے کہیا نہ جائز باجھ نکاح خوشی دے — سیں ایسا عقد حرام گنیندے آہے وقت نبی دے

تے نبی کہیا رب لعنت بھیجے کرن کراونوالی — ہے مکروہ حلالہ وچہ معالم طالب بھالے

وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ

تے ایہ حداں اللہ دیاں ہین بیان کرداہے انہاں نوں واسطے قوم دے جو جاندی ہے

و این حد ہائے خدا اند بیان میکند آنہا را برائے گروہے کہ میدانند

ایہ حداں حکم اللہ کری بیان انہاں دے تائیں — کارن اس گروہ جو جانن جو فرمایا سائیں

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ سَرِّحُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ

تے جس وقت طلاق دیو تساں عورتاں نوں پس پہنچن عدت اپنی نوں پس رکھو انہاں نوں نال بھلیائی دے یا چھوڑو انہاں نوں نال بھلیائی دے

و چوں طلاق دادید زناں را پس رسید بمیعاد خود پس نگہدارید ایشاں را بہ نکوی یا رہا کنید ایشاں را بہ نکوی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جد تسیں کہو طلاق زنانیوں نوں پہنچن عدت نیڑے
یعنے وت رجوع کرو جے دلوں قصد بھلیائی
تاں رکھو انہاں بھلیائی نال یا چھوڑ دیو چنگے
یا چھوڑ دیو جا خصم کری زن ظلم وڈی برائی

وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ

تے نہ رکھو انہاں نوں واسطے دکھ دینے تاں ظلم کرو تے جو کوئی کرے ایہ کم بیشک تحقیق ظلم کیتس جان آپنی نوں

و نگاہ مدارید ایشاں را برائی ضرر رسانیدن تا ستم کنید و ہر کہ کند این کار پس البتہ ستم کرد بر خویشتن

تے نہ رکھو انہاں دکھ دیون خاطر ظلم تعدی کرن
ثابت ابن یسار انصاری کہی طلاق عورت نوں
بعد رجوع طلاق دتی فرکارن زن برہائی
تے جو کوئی کردا ایہ کم پس اوہ ظالم سر دھرن
جاں عدت گزرن نیڑے آئی قصد کیتس رجعت نوں
نہ بیوہ بنی نہ بنی سوہاگن تد ایہ آیت آئی

وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

تے نہ پکڑو آیتاں اللہ دیاں نوں ٹھٹھا تے یاد کرو نعمت اللہ دی اوپر اپنے

و مگیرید آیتہائے خدا را مسخری و یاد کنید نعمت خدا را بر خویشتن

تے نہ پکڑو تسیں آیتاں رب دیاں تہیں ٹھٹھا بازی
تے یاد کرو تسیں نعمت رب دی اوپر تساں غازی

وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ ۚ وَاتَّقُوا

اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

تے جو اتاریا اللہ نے اوپر تساڈے کتاب تے علم تہیں نصیحت کردا ہے تساں نوں نال اوسدے تے ڈرو اللہ تھیں تے جانو اللہ نال ہر شے دے جانن والا

و آنچہ فرود آورد بر شما از کتاب و علم کہ پند میدہد شما را بآن و بترسید از خدا و بدانید کہ خدا بہمہ چیز دانا است

تے جو رب بھیجیا تساں کتاب علم نصیحت کردا
جو کم مخالف شرع کرے نے آیت ٹھٹھا پھر
جو ترن طلاقاں ان گنی سبھ سنداں ٹھٹھا بنیا
تے ڈرو اللہ تھیں جانو اللہ عالم ہے ہر شے وا
کیسے سو طلاق کہی عورت نوں ابن عباس آکھیا
تری خیراں ٹھیو ہی سبھ ہون چہ حدیث جو گنیا

ع ٢٨

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایہ ویکھ حدیث معالم اندر ایہوں قول اماماں	پک طلاق نکاح دو جا ہو کرن آزاد غلاماں

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ

جد طلاق دتی تساں عورتاں نوں پر پچھیاں مہلت اپنی نوں فرمانبند کرو انہاں نوں جو نکاح کرن خصماں اپنیاں نوں

وچوں طلاق دادید زنان را پس رسیدند بمیعاد خود یعنی عدت گذشت پس منع مکنید ایشان را از آنکہ نکاح کنند شوہران خود

تاہٹکو نہیں انہاں نوں کرن نکاح جو انہوں سائیں	تے جد تیں کہو طلاق زناں فر پہوچن عدت تائیں

إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

جد راضی ہوون وچہ آپس نال بھلیائی ایہ بات نصیحت کیتا جاندا اس نال اس شخص جو کوئی تساں تھیں ایمان لیاوندا اوپر اللہ دے تے دینہہ قیامت دے

وقتیکہ راضی شوند میان یکدیگر بوجہ پسندیدہ این حکم پند دادہ مے شود بآں کسے کہ باشد از شما مومن بخدا و روز قیامت

ایہ حکم نصیحت لئی جس منیاں روز قیامت آئی	جد راضی ہوون آپس وچہ اوہ نال احسان بھلیائی

ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

ایہ کم پاکیزہ تر ہے واسطے تساڈے تے پاک تر تے اللہ جاندا ہے تے تسیں نہیں جاندے

این کار خوشتر است شمارا و پاکیزہ تر و خدا تعالی میداند و شما نمیدانید

ایہ کم ستھرا بہت تساں نوں بہت پاکیزہ سایاں	تے اللہ جانے تسیں نہ جانو جس کم وچہ بھلیائیاں
جمیلہ نام یسار دی بیٹی معقل جس دا بھائی	اوہ گھر عاصم بن عاصم دی خصم طلاق اس پائی
عدت گذری فر عبداللہ اسنوں آن بلاوے	معقل قسم ایہہ کیتی تینوں کدی نہ دلی جاوے
خود معقل قصد کرے جو عورت خصم تے راضی آہی	تے خصم بھی اسدا نیک آہا کہ ہندی خصلت ناہی
تداں ایہ آیت الاتری معالم کنوں بخاری	عضل ہے منع صلوٰۃ تنگی سختی بھاری

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ

تے ماواں دودھ چنگھاون اولاد اپنی نوں دو برس پورے واسطے اس دے جو چاہے ایہ جو پورا کرے مدت شیر دی نوں

و مادران شیر دہند فرزندان خود را دو سالی کامل این حکم آن را ست کہ خواہد تمام کردن مدت شیر

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے ماواں دودھ چنگھاون بچیاں اپنیاں سال دو پورے — اس کارن جو چاہے پوری مدت شیر ضروری
اس آیت نہیں ثابت حد رضاع ہووے دو سالاں — ستھیں ودھ نہ روا پیاون بعد دو سال کمالاں
بھی اس مدت وچہ پیتیاں حرمت ثابت تھیسے رضاعوں — ستھیں بعد جو پیوے حرمت ثابت نہیں شراعوں
ایہ عمر علی ہور ابن عباس تے ابن مسعود بتاون — ابو یوسف ہور محمد شافعی احمد بھی فرماون
ابو حنیفہ زفر تے مالک مدت ہور ودھاون — جو اس مدت وچہ لڑکا ہولی ہولی سکھے کھاون
زفر کہے ہور سال تریجا کہے امام جو ہاہیں — مالک کہے جتنے وچہ سکھے حد معین ناہیں
قول صحیح دو سالوں پوریاں وچہ قرآن جو آیا — بھی نہیں رضاع دو سالوں پچھے پیغمبر فرمایا

وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا

تے اوپر اوسدے جو فرزند جنیاں گیا واسطے اوسدے خرچ انہاں دا تے پوشاک انہاں دی نال بھلیائی دے نہیں تکلیف دتا جاندا کوئی نفس مگر قدر طاقت

و بر آنکس کہ فرزند او است نفقہ و پوشاک آن زنان شیر دہندہ لازم است بادجوہ پسندیدہ تکلیف دادہ نشود ہیچکس مگر بقدر توانائی او

تے باپ اتے ہے خرچ پوشاک انہاندی نال بھلیائی — نہیں تکلیف کسی نوں مگر طاقت جیہی آئی
یعنی دودھ پیاونوالی زن دا خرچ تے جامہ — باپ بچے دے اوپر لازم ہر حالت وچہ عامہ
جے اوہ زن وچہ نکاح اسدے یا عدت اندر ہووے — تا نفقہ حق زوجیت ہے لیکن بھاویں شیر نہ دیوے
جو بعد طلاق تے عدت عورت بچے شیر چنگھاوے — تا پیو بچے دا خرچ دیوے پس بدلہ خدمت پاوے
جیہی طاقت مرد ہووے زن خرچی لازم تھیوے — طاقت ودھ تکلیف نہ دیندا ایہہ اصول کیہے

لَا تُضَآرَّ وَالِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهٗ بِوَلَدِهٖ ۚ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ

نہ دکھ دتا جاوے ماؤں نوں سبب بچے اسدے کے تے نہ پیو نوں سبب بچے اسدے دے اتے اوپر وارث دے مثل اسدے ہے

رنج دادہ نشود مادر را بسبب فرزند وی و نہ پدر را بسبب فرزند وی و لازم است بر وارث مانند این

ضرر نہ دیوے ماؤں بچے نوں نا پیو بہتر تائیں — تے وارث اوپر بھی اینویں خرچی جے پیو بچے ناہیں
جیونکر ماں نہ دودھ چنگھاوے تا بچہ دکھ پاوے — یا باپ نہ بچے خرچ دیوے یا ماں نوں ہیں دور لیجاوے
تے بعضے آکھن نہ دکھ دیوے ماں نوں بچہ پیار دل — جیکر ماں نہ دودھ چنگھاوے بچہ مندر آزاروں

www.KitaboSunnat.com

تے بیٹے اپنو یاراں بیویاں بھی دکھ دیکھ نا ہیں | جو مانو نہ دودھ دیوی اتے دائی ہو رنہ ملکرا ہیں

فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا

پھر جیکر چاہن دویں دودھ چھڑاونا راضی نال دوہاں دی تھیں تے صلاح تھیں پس نہیں گناہ اوپر اوہناں دے

پس اگر خواہند مادر و پدر باز کردن از شیر فرزند را پیش از دو سال برضای یکدیگر نیست گناہ بر ایشاں

جے ماپیو چاہن دو سالاں تھیں اگے دودھ چھڑایا | نال رضا صلاح دوہاں دی ازاں گناہ نہ آیا

جے ہک چھوڑاوے دوجا ہٹکے رد چھوڑاون ناہیں | جے دوہاں صلاح موافق ہووے تھیوے روا انہاں ہیں

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ

تے جیکر چاہو جو دائی پکڑو واسطے اولاد اپنی دے پس نہیں گناہ اپر تساڈے جس وقت سونپو جو کجھ دینا کیتا نال بھلیائی دے

واگر خواہید کہ دایہ بگیرید برای فرزندان خویش نیست گناہ بر شما چوں تمام تسلیم نمودید آنچہ دادن مقرر کردید بخوشخوئی

جے چاہو دودھ چنگا ماں بچیاں کارن پکڑو دائی | تاں نہیں گناہ تساں جد سونپو اجرت نال بھلیائی

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

تے ڈرو اللہ تھیں تے جانو جو اللہ اس چیز نوں جو کردے ہو تسیں جاننے والا ہے

و بترسید از خدا و بدانید کہ خدا بآنچہ مے کنید بیناست

تے ڈرو اللہ تھیں جانو دیکھے تساں کمایاں | جھ ماواں عذر بہانے روں دودھ پیاون پکڑو دائیاں

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا

تے جو لوگ فوت ہوندے ہن تساں تھیں تے چھوڑدے ہن عورتاں نوں اوہ عورتاں نال جاناں اپنیاں دے انتظار کرن چار مہینے تے دس دن

وآنانکہ میمیرند از شما و بگذارند زناں را انتظار کنند ایں زناں بخویشتن چہار ماہ و دہ شب

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

نے جیہڑے مرن تساں تھیں چھوڑن بیویاں مگر جیاتا	ایہہ بندھ رکھن چوو تساں چار مہینے تے دس تائیں
ایہہ بندھ رکھن ہی عدتاں کرن نکاح نہ زینت کائی	اس علت تاں چہ سوگ بیوہ نوں اوہ رکھن بھائی

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ

پس جس وقت پہنچن مدت آپنی نوں نہیں گناہ اوپر تساں دے وچہ اس چیز دے جو کرن اوہ وچہ نفساں اپنیاں دے نال بھلیائی

پس چوں رسیدند میعاد خود پس نیست گناہے برشما در آنچہ کردند در حق خویشتن بوجہ پسندیدہ

جد پہنچن عدتاں اپنی نوں اس نہیں تساں نے بائی	وچہ اس کم جو کرن نال وچہ نفساں نال بھلیائی
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ	تے اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہو تسیں خبردار ہے
	وخدا بآنچہ می کنید آگاہ است
تے اللہ نوں سب خبر بجولی جو تسیں کرو کمائی	یعنے عدت بعد زینت عقد نکاح روائی

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ

تے نہیں گناہ اوپر تساں دے وچہ اس چیز دے جو بیچ کرو تسیں نال اس دے طلبگاری عورتاں دی تھیں یا چھپاؤ وچہ دلاں اپنیاں

و نیست گناہے برشما در آنچہ بکنایت گوئید بآں از خواستگاری زناں یعنی در عدت یا پنہاں داریدش در دلہائے خود

تے نہیں گناہ تساں نوں جو وچہ پردے سخن الاؤ	احوال کنوں زناں دے وچہ عدت یا وچہ دلاں چھپاؤ
زن بیوہ نوں مدت اندر حصہ نکاح بلاون	منع صریح کہن تے خدمت پردے نال الاون
جیونکر کہے تو نیک زناں نوں طالب ہے بہتیرے	یا اللہ نال حلال وچہ تیں جمع کرے سنگ میرے
یا خواہش عقد رکھے وچہ دل نہ ہووے مونہوں الاساوے	خطبہ خواہش عقد بلاون وچہ عدت لیاوے

عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا

جانیا اللہ نے جو تسیں یاد کروگے اونہاں نوں اپر وعدہ کرو انہاں نوں لُک بند مگر ایہہ جو بولو سخن پسند

دانست خدا کہ شما یاد خواہید کرد ایں زناں را ولیکن وعدہ مکنید بایشاں نہاں مگر آنکہ گوئید سخنے پسندیدہ

www.KitaboSunnat.com

رب جاناتیں ذکر کرو انہاں ایہہ کرو نہ وعدہ	لکوں بت مگر جو بولو سخن بھلیائی راہ دا
منے مر پوشیدہ لکواں بعضے وطی نباون	جو بہت وطی دا وعدہ کرے تے بعض زنا تباون
تے سخن پسند کنایت والا اگے ذکر جو آیا	سخن صریح نہ خواہش جائز وعدہ برا بتایا

وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتٰبُ اَجَلَهٗ

تے قصد نہ کرو بنھناں نکاح دا تا جو پہونچے لکھیا خدا تعالیٰ دا وقت اپنے نوں

وقصد مکنید عقد نکاح را تا آنکہ برسد مہلت مقرر بمیعاد خود

تے قصد نہ کرو عقد نکاح دا یعنے بنھنا ہیں	تا جو پہونچے لکھیا رب دا عدت اوڑک تائیں

وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوْهُ ۚ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ

تے جانو ایہہ جو اللہ جاندا ہے جو کجھ وچہ دلاں تساڈیاں دے ہے پس ڈرو اوس تھیں تے جانو جو اللہ بخشنہار تحمل والا

وبدانید کہ خدا میداند آنچہ در دل شما ہست پس بترسید ازوی وبدانید کہ خدا آمرزندہ بردبار است

تے جانو جو وچہ دلاں تساڈیاں جانے رب تعالیٰ	تا اس تھیں ڈرو دے جانو بخشنہار تحمل والا

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوْهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوْا لَهُنَّ فَرِيْضَةً

نہیں گناہ اوپر تساڈے جیکر طلاق دیو عورتاں نوں جد لگ نہیں ہتھ لایا تساں انہاں نوں یا مقرر کیتا واسطے انہاں دے مہر

نیست گناہی بر شما اگر طلاق دادید زناں را در آن وقت کہ ہنوز دست نرسانیدہ اید بایشاں یا معین نکردہ اید برائے ایشاں مقدار

نہیں گناہ اتساں کہو طلاق جے بیویاں بابجھ دخول	تے ستھیں نا جے جو مہر مقرر کرو انہاں نوں جو لول

وَمَتِّعُوْهُنَّ عَلَى الْمُوْسِعِ قَدَرُهٗ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهٗ

تے متعہ دیو انہاں نوں اوپر غنی دے قدر اس دا تے اوپر فقیر دے قدر اوسدا

وبہرہ دہید ایں زناں را بر توانگر بقدر حال او لازم ست وبر تنگدست بقدر حال او

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے متعہ دیوانہاں نوں خاوند قدر موافق حالی | غنی اپر غنیاداں لازم ادے تنگی والے

مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

برخورداری نال بھلیائی دے حق ہے اوپر نیکوکاراں دے

بہرہ دادن نجو شتخوئی ثابت شدہ بر نیکوکاراں

ایہ برخورداری دیون لازم نال خوشی بھلیائی
متعہ معنے فائدہ دیون حصہ برخورداری
اس عورتاں نوں فرض نہ عدت مہر نہ نفقہ کوئی
بعضے کہن اشارت سوچہ کہو طلاق جاں چاہو
تے جس عورتاں نوں وطی کیتی لتس کہن طہر وچہ آئی
جس مہر نہ بدھا بیچہ دخول اس کہیے تا متعہ آیا
تے جسدا مہر بدھا فرا جہ دخول طلاق جی پاوے
جس بعد دخول طلاق کہی لتس سارا مہر بھائی
بھی متعہ دیون واجب سنوں صاحب علم تباؤں
تے بعضے کہن نہ واجب متعہ استحبابا بھائی
جے مہر نہ بدھا وطی نہ کیتی مرد یا زن مرجاوے
سفیان ثوری ہور ابوحنیفہ سارا مہر دیواون
بن مسعود کہیا لتس مہر بھی عدت ورثہ آیا

ہے ثابت اوپر نیکوکاراں جو صاحب چنگیائی
جس مہر نہ بدھا وطیوں اگے چھوڑی زن بیچاری
لاجناح تتیں بعضے کہن جو ایہ اشارت ہوئی
بھاویں پاک یا حائض ہووے جدچاہو تدپاؤ
وچہ حالت حیض حرام تے بدعت ویکھ معالم بھائی
ایہ اکثر واجب کہن تے بعضیاں استحباب تبایا
اوہا مہر دیون لتس واجب متعہ اوس نہ آوے
جو بدھا مہر تا بدھا لازم نہیں تا مثل لوکائی
عطا مجاہد قاسم شافعی ابن عمر فرماون
ابوحنیفہ مذہب ویکھ معالم اندر بھائی
علی تے زید دوویں عبداللہ کہن اس مہر نہ آوی
ابن مسعود دے تے معقل تھیں اوہ سند حدیث لیاون
معقل کہیا جو بروع دے حق نبی اینویں فرمایا

وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ

تے جیکر طلاق دتی لتاں انہاں نوں اگے ستھیں جو ہتھ لاؤ انہاں نوں تے تحقیق مقرر کیتا ہووے لتاں واسطے انہاں دے

و اگر طلاق دہید زناں را پیش از آنکہ دست رسانید بایشاں و مقرر کردہ باشید برای ایشاں مہر ادر کیس لازم ست نیمہ آنچہ مقرر کردید

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جو تسیں کہو طلاق زناں نوں اگے وطی دخولوں — تے کیتا مہر مقرر ہی بس لازم ادہ اس مولوں

اِلَّآ اَنْ یَّعْفُوْنَ اَوْ یَعْفُوَا الَّذِیْ بِیَدِہٖ عُقْدَةُ النِّکَاحِ ؕ

مگر ایہ جو معاف کرن اوہ عورتاں یا معاف کرے اوہ کوئی جو وچہ ہتھ او سدے بنھنا نکاح دا

مگر آنکہ معاف کنند زنان یا معاف کند کسیکہ بدست اوست عقد نکاح

مگر جو کرن معاف زناں یا کرن معاف اوہ کوئی — جس دے ہتھ وچہ عقد نکاح دا ولی یا خاوند سوئی

زناں معاف کرن جو بخشن اوہ خصم دی تائیں — تے جیدی ہتھ نکاح سو خصم یا ولی عورت دا سائیں

اپنے عقد نکاح دا مالک مرد جو بالغ عاقل — اسدے ولوں معافی ایہ جو مہر دیوے زن کامل

ایہ قول علی ہور بہت اماماں مذہب حنفی سوئی — جو کرن معاف نہ روا ولی نوں بکر یا بیوہ ہوئی

تے بعضے کہن نکاح دا مالک ولی عورت دا جاپے — جے عورت بیوہ عاقل بالغ کرے معاف اوہ آپے

تے جے زن بکر تاں ولی جو اس دا روا جے عفو کریسی — اینویں ہی زن بیوہ جے لس عقل بلوغ نہ ہیسی

ایہ ابن عباس تے علقمہ آکھن ہور امام بتیرے — ہک کہن جو ولی بکر دے جائز بیوہ حکم نہ گھیرے

وَاَنْ تَعْفُوْٓا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰی ؕ وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَیْنَکُمْ ؕ اِنَّ اللّٰہَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرٌ

تے ایہ جو معاف کرو نزدیک تر ہے واسطے پرہیزگاری دے تے بھلاؤ فضل نوں وچکار آپس دے تحقیق اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہو ویکھنے والا ہے

و آنکہ معاف کنید نزدیک تر است به پرہیزگاری و فراموش مکنید احسان کردن در میان یکدیگر البتہ خدا بآنچہ میکنید بیناست

تے عفو کرن نیڑے تقوی نوں اتے نہ فضل بھلاؤ — تسیں آپس اندر ٹھیک وکھو ربّ جو کجھ تسیں کماؤ

ہے پرہیزگاری دے نیڑے خوبی معافی والی — تے بخشش و فضل کریندی عادت رکھو رہو نہ خالی

جے بعد نکاحوں خلوت کیتی عورت مرد کدائیں — یعنی گوشے خالی بیٹھے کیتی وطی جے ناہیں

فر بعد طلاق دخولوں اگے اس کیا حکم ایہا ای — ہک آکھن ادھا مہر بھرے اس عدت فرض نہ کائی

ایہ ابن عباس تے بن مسعود بھی شافعی مذہب بھائی — ہک آکھن مہر سارا لازم عدت بھی زن ہوئی

اس خلوت نوں حکم وطی دا حنفی مذہب آیا — روایت عمر تے نہ کہنوں ایہ وچہ معالم لیایا

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوٰتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُوْمُوا لِلّٰهِ قٰنِتِيْنَ

نگہبانی کرو اوپر نمازاں دے تے نماز درمیان والی دے کھلو ہو واسطے اللہ تعالیٰ دے چپ ہوکے

محافظت کنید بر نمازہا و بر نماز میانہ یعنی خصوصاً بر نماز عصر و بایستید برای خدا فرمانبردار شدہ

حفاظت کرو نمازاں اوپر اتے نماز وچالی ۔ تے کرو قیام اللہ دے کارن عجز نیازوں نالی

حفاظت کنوں مراد ہمیشہ وقتاں توجہ مدامی ۔ رکن تمام احکام بھی ہمراں کرہو ادا تمامی

وسطے معنی فضل بہتر بھی وچکار میانی ۔ ایہ بعضے کہن نماز فجر ہے جہت قنوت معانی

قنوت مراد قیام درازی سو وچہ فجر نمازاں ۔ وقرآن الفجر کہیا رب سمجھ قرآنوں رازاں

ایہ قول عمر بھی ابن عمر بھی ابن عباس معاذ ۔ بھی جابر عطا مجاہد شافعی مالک باتوازی

تے بعضے کہن نماز ظہر دی جو دینہ ادھ وچہاں ۔ ایہ قول اسامہ ابو سعید بھی زید ثابت متوالے

پر اکثر کہن نماز عصر دی بہت حدیثاں آیاں ۔ صلوٰۃ العصر صلوٰۃ الوسطی خندق وچہ فرمایا

ایہ قول علی ہوری انس بن مسعود بھی ابو ہریرہ ۔ بھی ابو ایوب قتادہ ضحاک بصری جس ہیرا

تے بعضے مغرب بعضے کہن عشا پر اصل کوئی ۔ تہ بعضے کہن ہے پنجاں ہیں تے مبہم گئی ہوئی

جیوں لیلۃ القدر وچہ رمضانے ساعت جمعہ چھپائی ۔ جیوں اسم اعظم وچہ اسماں مبہم سو وچہ حکمت کائی

قانتین دے معنے بعضے آکھن فرمانداری ۔ اجے کہن قنوت خموشی بعضے آکھن زاری

ترمذی راہوں زید ارقم تھیں کرے روایت ۔ اسیں کہیا سیں گل نبید دی گلاں کردے وچہ جماعت

جاں ایہ آیت آئی حضرت حکم تموشی لیتا ۔ قانتین کرجپ کیتا و تاں منع کلام دا کیتا

فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَآ اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ

فیر کرڈرو تسیں پس نماز پڑھو پیادے یا سوار ہوکے فیر جس وقت بے خوف ہو تسیں پس یاد کرو اللہ نوں

پس اگر بترسید پس رواں بر پای خود نماز کنید یا سوار چوں ایمن شوید پس یاد کنید خدا را

پس جیکر ڈرو نماز پڑھو پیادے یا وچ حال سواری ۔ تے جد بے خوف تا یاد کرو رب نعمت شکر گذاری

كَمَا عَلَّمَكُمْ مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

جس طرح سکھایوس تساں نوں اوہ چیز جو نہیں آہے تسیں جاندے

چنانچہ آموختہ است شمارا آنچہ نمے دانستید

جویں سکھایوس اوہ کجھ تساں جیہڑے علم نہ آوے	وچ حالت خوف اشارت جائز جتھوں قدرت یاد دے
بیخوفی وقت نہ روا اشارت فرض رکوع سجود دولے	بھی منہ قبلے ول کرن ضروری ادا کرہ ہیووں

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِم مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ

تے جو لوک فوت کیتے جاندے ہین تساں تھیں تے چھوڑ دے ہین وصیت کرن واسطے عورتاں اپنیاں دے خرچہ سال تائیں

وآنکہ میرند از شما و بگذارند زنان را لازم ست وصیت کردن برائے زنان خود بآنکہ بہرہ دہند ایشاں را تا یک سال

تے جیہڑے مرن تساڈے وچوں چھوڑن مگر زناں نوں	فرض وصیت بیویاں کارن خرچ سال تہاں نوں
وچہ مظہری کیہا ایہ آیت وچہ تلاوت پچھے آئی	تے نازل اول ہوئی ایہ آیت چار ماہاں تیں بہائی

غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ

سوا نکالنے دے فیر جیکر نکل جاون پس نہیں گناہ اپر تساڈے وچہ اس چیز دے جو کرن اوہ وچہ جاناں اپنیاں دے بھلیائی تھیں

بجز بیروں کردن پس اگر بیروں روند پس نیست گناہ بر شما در آنچہ کنند در حق خویشتن از کار پسندیدہ

باجھ نکالن تہاں گھروں پس جے خود نکل جاون	تاں نہیں گناہ تساں جو نیکی اپنے حق کماون
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ	تے اللہ تعالیٰ زبردست صاحب حکمت داہے
	خدا غالب استوار کار ست
تے اللہ غالب حکمت والا کم چنگے فرماوے	طائف تھیں ہک حارث دا ہت نام حکیم سداوے
اوہ گیا مدینے ہجرت کرکے نال فرزند بھی نالے	نال بیوی بھی تس نال ہویا فر شہر مدینے والے
فر ایہ آیت وحی لیایا پیغمبر فرمایا	ورثہ اس دا ماپیاں تے فرزنداں نوں سبایا
عورت نوں کجھ ملیا نہ ورثہ حکم پیغمبر کیتا	جو سال تائیں زن خرچ کھوا ہو ترکے خصموں لیتا
ایہ وچہ معالم اول عدت بیوہ سال تمامی	وارث روا نہ کڈھن گھر تھیں تائیں سال تمامی

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

روٹی جا گہ جامہ تر کے خاوند وچوں پاوے	جاں جاں اسدے گھروں باہر جاوے تد نہ کھاوے
جو نکل جاوے گھروں تا اسدا خرچ موقوف کریندے	تے خصم نوں حکم جو کرے وصیت سارے وارث نادیندے
تے کرکے دونہ حصہ زن قرابت ورثہ آئی	تا منسوخ وصیت کیتی حصے ثمن چوتھائی
تے عدت سال موقوف جاں چار مہینہ دہ دینہ ہوئی	ایہ وچہ معالم سے السنت بغوی لکھ گیو ای
وچہ مظہری کیہا جو اس آیت وچہ عدت سال سجائے	اگلی رسم موافق رکھدیاں سوگ درہو گیا پے
فرض وصیت تاں ہوئی بیٹھی رہے تاں کھاوے	وصیت حکم موقوف میانوں عدت نسخ نہ آوے

وَلِلْمُطَلَّقٰتِ مَتَاعٌۢ بِالْمَعْرُوْفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ ۝

تے واسطے طلاق والیاندی برخورداری ہے نال بھلیائی دے ثابت ہویا اوپر پرہیز گاراں دے

وبرائے زنان مطلقہ بہرہ مند ساختن لازم است بوجہ پسندیدہ حق شد بر پرہیز گاراں

تے کارن ناں طلاقاں والیاں متعہ نال بھلیائی	ثابت حق پرہیز گاراں تے خرچ مراد ابھائی
یا متعہ جو اول ذکر ہو یا زن باجہ دخولوں چھڑے	تے اس آیت وچہ ہر عورت نوں ہووے بھاویں کیہڑی
متعہ حد نہ یک سعین دیوے مرد جو جا ہے	بھاویں اپنی ٹوپی دیوے کس وچ حدیث وکھائی
ابن عباس کیہا جو متعہ عالے بخشش مندہ	سیانہ ہے تدہی جاوے اوہ مہر جو چھکا سندا
حنفی آکھن تدہی جاوے تس خصم موافق حالاں	جو جھگڑا کرن تا اوہ مہردی قیمت کرن خیالوں

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ۝

ایسطرح بیان کردا ہے اللہ واسطے تساڈے آیتاں اپنیاں تاں تسیں عقل کرو

ہم چنیں بیان میکند خدا برائے شما احکام خود تا باشد کہ بفہمید

انہوں سب بیان کری آیات تساڈے تائیں	تا تسیں عقل کرو حق سمجھ پکڑو نیک ادائیں

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوْفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ

بھلا نہیں ڈٹھا توں طرف انہاندی جو باہر نکلے گھراں اپنیاں تھیں تے اوہ ہزاراں آہے خوف مرندی تھیں

آیا ندیدی ای بیننده بسوئے کسانیکہ بیروں آمدند از خانہائے خود و ایشاں ہزار ہا بودند از خوف مرگ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تو دیکھیا نہیں انہانوں جیہڑے نکل گھروں سہ مائی
جو وچہ قرآن الم تر اللہ سرورنوں فرمایا

اور کئی ہزاراں آہے ڈردے موتوں باہر آئے
تے حضرت اوہ نہ ڈٹھا معنے اسدا جانن آیا

فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوْتُوْا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

پس کہیا واسطے انہاں دے اللہ نے مرجاؤ فر جوایا انہاں نوں تحقیق اللہ البتہ صاحب فضل دا ہے اوپر لوکاں دے

پس گفت ایشاں را خدا کہ بمیرید باز زندہ گردانید ایشاں را اللہ خداوند صاحب بخشایش ست بر مرداں

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ

ایپر بہت لوک شکر نہیں کردے ہیں
ولیکن اکثر مرداں شکر نمے کنند

پس کہیا تہاں بیہر دے موسے بلعہ فیر جوائے
اکثر کہن بھفر قریہ آہا واسطے نیڑے
ہک جنگل اندر بیٹھے ملک پوکاری حکم الٰہی
مالک راہوں محی السنت وچہ معالم لیبا یا
راہ وچہ سنیوس خبر وبا دی اندر شام ولایت
جو نبی کہیا جد سنو وبا کسے جاگہ اتھ نہ جاؤ
تاحضرت عمرؓ نے ہٹ اوتھوں سن کر حکم نبی دا
اوہ دساں ہزاراں تہیں وہ ہوسن لفظ الوف جو آیا
جد اوہ موت جہادوں نسے رب اٹھے مارے
فر حزقیل پیغمبر آیا ویکھ حرام کھلویا
تاحکم الٰہوں زندے ہوئے مدت تائیں جیوے
اس قصے وچہ نصیحت عبرت ڈرن نہ موتوں دہائے

ہے اللہ صاحب فضل لوکاں پر اکثر شکروں ہارے
وبا بہی لتس اندر چھوڑ گھراں نوں باہر دوڑے
جو مرد تمام ہوئے سب اونویں پیردر نگ آئی
جو حضرت عمرؓ ارادہ کر کے شام ولایت دہایا
تا عبدالرحمٰن عوف دے بیٹے نبی تہیں کہی روایت
جر لیوے وبا جتھے آپ ہووتسیں اوتھوں نس دہاو
تے بعضے کہن اوہ لوگ جہادوں نسے سست عقیدہ
ایہ جمع کثیر دا وزن ابہی جو وہ دہاں تہیں بایا
ہک مدت بہت کہن ہڈا کس گذری اٹھد ہاجے
الکھیوس یا رب کر انہاں نوں فضل الٰہی تہو یا
اجے بہی وچہ اولاد انہاندے مردیاں لیسی
ہستی کرن احکام خدا وچہ سمجھن ہوت قضا لیا

وَقَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ

تے جنگ کرو وچہ راہ خدا دے تے جانو　جو اللہ تعالیٰ　سننے والا　جاننے والا ہے

وجنگ کنید در راہ خدا و بدانید کہ خدا شنوندہ دانا ست

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے جنگ کرو وچ راہ خدا اتے جانو ربتعالی | سُندا سخن جو بولو جانے خیال تساں والا
اکثر کہن ایہ حکم تہاں جو اللہ مار جوائے | تے بعضے کہن حکم اس امت وچ عالم پائے

مَنْ ذَا الَّذِیْ یُقْرِضُ اللّٰہَ قَرْضًا حَسَنًا فَیُضٰعِفَہٗ لَہٗٓ اَضْعَافًا کَثِیْرَۃً

کون ہے اوہ جو قرض دیوے اللہ نوں قرض سوہنا پس ودھاوے اسنوں اسدے واسطے اس دے وادھے بہت

وکیست آنکہ وام دہد خدا را وام دادن نیک پس دو چند سازد خدا آں مال را برائے او بمراتب بسیار

اوہ کون جو دیوے قرض اللہ نوں قرض چنگا خوب مالوں | تا رب دونا کر دیوے اسنوں بہت حصے اس مالوں
قرض ایہی اوہ جیہڑا جو دیوے شخص نا بدلہ پاوے | قرض اللہ نوں ایہ جو اسدے راہ وچ خرچیا جاوے
جیونکر وچ صحیح مسلم دے پیغمبر فرماوے | جو روز قیامت بندے نوں رب کرکے طعن سناوے
میں تیں تھیں کھانا منگیا توں ندتا کھانا مینوں | بندہ کہو توں رب جہاناں حاجت کجھ نہ تینوں
رب کہو فلانے بندے میرے منگیا تیں تھیں کھانا | توں دتو نہیں جے دیندوں لیندوں اجر اتھوں میں بہانا
حسنہ قرض جو مال حلالوں یا جو خوشی سہاوں | یا جو خالی منت تھوڑیوں نیت خاص خداوں

وَاللّٰہُ یَقْبِضُ وَیَبْصُۜطُ وَاِلَیْہِ تُرْجَعُوْنَ

تے اللہ تنگ کردا ہے تے فراخ کردا ہے تے طرف اوسدی پھیرے جاوگے

و خدا تنگ میسازد و کشادہ میکند روزی را بسوئے او باز گردانیدہ شوید

تے اللہ تنگ کری تے کھولے روزی جسنوں چاہے | تے طرف اسی دی پھیر جا سو بدلے وچ لیائے

اَلَمْ تَرَ اِلَی الْمَلَاِ مِنْۢ بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰی

کیا نہیں ڈٹھا توں طرف اک گروہ دی اولاد یعقوب دی تھیں پچھے موسے دے

آیا ندیدی بسوئے گروہے از بنی اسرائیل بعد از موسے

توں ڈٹھا نہیں گروہ سرداراں یعقوبی فرزنداں | بعد موسی پیغمبر وقت خلیفے تریجے دانشمنداں
جد حضرت موسی فوت ہویا فیر یوشع خلف بنایا | جو نوں دا بیٹا آہا نوں یوسف دا پوترا آیا

www.KitaboSunnat.com

جاں یوشع فوت تے کالب بن یوقنا خلف سداوے
اوہ پڑھے توریت پڑھاوے لوکاں ہر دم حکم سناوے

دین اللہ دا تازہ رکھیا انہاں تریہاں جنیاں
جد کالب فوت ہویا حضرت حزقیل خلیفہ بنیاں

بدعت بہت رواج ہویا بت پوجن لگ پیہ گیا یا
جد حزقیل بھی فوت ہویا فر لوکاں دین بھلایا

دین اللہ دی طرف بولایا لوکاں حکم سنائی
فر حضرت الیاس پیغمبر رب دے بھیجے آئے

اوہ دین اللہ دا تازہ کردا وچ توریت کہیا دی
جو حضرت موسیٰ بعد پیغمبر اسرائیلیاں آدی

فر اس تھیں بعد عظیم بلایاں پھیلیاں وچ جہانا نہ
فر بعد وفات الیاس الیسع خلیفہ رہیا زمانہ

اوہ قوم جالوت کنارے دریا روم والے رہندے
فر دشمن ظاہر ہویا انہاں دا املشا تس کہندے

اوہ اسرائیلیاں اُتے غالب کیتا تنگ انہاں نوں
سنہ مصر تے فلسطین عمالقہ کہن جہناں نوں

چار سو چالی لڑکا انہاں بلوکاں کھڑیا بنا دن
انہاں بہت ولایت کھوہ لئی فرزند بھی پکڑ لیجادن

توراں کھرائیاں اسرائیلیاں فر کہ انہاں تھیں چڑیا
بنی اسرائیلیاں اُتے جزیہ انہاں مقرر دھریا

خاندان نبوت تھیں نہ حاملہ باقی ہوئی
نہ اسرائیلیاں وچ پیغمبر رہیا ہور کوئی

جد لڑکا رب دتا شمویل لکایا نام اس تائیں
اس لئی اللہ لڑکا دیوے سبھے کرن دعائیں

ہکدن راتیں ستیاں اسنوں جبرائیل بلایا
جاں ہویا وڈا وچ بیت مقدس بہہ کر توریت پڑھایا

رب تیئنوں نبی بنایا گیا فر انہاں منیاں ناہیں
اکھیوس جا قوم اپنی ول پہنچ پیغام ہوئی ہیں

جے نبی ہوویں تاں شاہ کہلا کر جیہڑا توں بیچ الایا
کہن لگے کریں شتابی اجے نبوت وقت نہ آیا

جو بادشاہاں دا نگر لگن سب تعظیموں ٹکر یوں
اسرائیلیاں دے وچ انہوں بندوبست قدیم دل

دنیا دین بھلیائی رب دی طرفوں اوہ سمجھاون
تے بادشاہ رہن ہمیشاں تابع جو کچھ نبی بتاون

چنگے حال گذاریں پچھے قوم جالوت تے آئے
وسب کھی شمویل پیغمبر چالی برس لنگھائے

إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

جد کہیو نے واسطے نبی اپنے دے کہلا کر واسطے اسا دے بادشاہ تا لڑیے اسیں وچ راہ اللہ تعالیٰ دے

چوں گفتند مر پیغمبر خود را کہ برپا کن برائے ما بادشاہے تا جنگ کنیم در راہ خدا

جد کہیا انہاں شمویل نبی نوں کر اساں بادشاہ کوئی | تا جنگ کریئے وچ راہ اللہ دے جو ایہ حاصل ہوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا

وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

کہیا شاید تحقیق فرض کیتا جاوی اپر تساڈی جنگ جو نہ جنگ کرو کہیا انہاں کیہا ہویا سانوں جو نہ جنگ کرانگے وچہ راہ خدا

گفت پیغمبر آیا نزدیک ہستید شما انکہ اگر واجب کردہ شود بر شما جنگ کنید گفتند چہ شد ما را کہ جنگ نکنیم در راہ خدا

اس کہیا جو شاید فرض ہووے جنگ نا تسیں کرو لڑائی | اکہیا انہاں کی ہویا اسانوں نہ لڑیے راہ خدائی

وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ

تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ

تے تحقیق نکالے گئے اسیں گھراں آپنیاں تھیں تے پتراں آپنیاں تھیں پھر جس وقت فرض کیتا گیا اپر انہاں دے جنگ پھر گئے مگر تھوڑے انہاں وچوں

تحقیق بیروں کردہ شدیم از خانہائے خود وجدا از فرزندان خود پس چوں واجب کردہ شد بر ایشاں جنگ روی گردانیدند مگر اندکے ازیشاں

تے سانوں کڈھ دتا گھراں ہور آپنیاں فرزنداں تھیں | جاں فرض ہویا جنگ پھر گئے سارے تھوڑے رہ گئے

وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ

بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا

تے خدا جانن والا ہے ظالماں نوں تے کہیا واسطے انہاں دے پیغمبر انہاں دے نے تحقیق اللہ نے گھلیا ہے واسطے تساڈے طالوت نوں بادشاہ

و خدا دانا ست بہ ستمکاران و گفت مر ایشاں را پیغمبر ایشاں البتہ خدا مقرر کردہ است برائے شما طالوت را بادشاہ

اللہ خوب جانے انہاں لوکاں جنہاں ظلم کمایا
شموئیل سوال کیتا رب کرنوں شاہ انہاں کوئی
ہک مشک بھی ملیا تیل جو سو جیہڑا جوش کری جس آیاں
طالوت نام شاول بن قیس جو بنیامین اولادوں
اوہ چم رنگن دا کم کریندا ہویا اس دے گدھے گھر تھیں
دعا کرن اگدھیاں کارن عرض نبی اگے کیتا

تاں کہیا نبی تساں بیطالوت تساڈا شاہ بنایا
ہک عصا ملیا جو جس دا قد اس نال برابر ہووے
اوہ تیل جس دے سر تے ڈلھ جاسی اوہ بادشاہی نوں پایاں
طالوت آہا اوہ قد عصا برابر تے وازوں ملاں ہی مقدادوں
ہیو مشک تے تیل ڈلھ دا جیہاں دی بھیجیا اس نبی دا
جوش کیتا اس تیل پیغمبر ڈٹھا عصا لیتا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

عاصم نال ہماہا س داقد نبی جب پایا
تے آکھیوس تینوں اسرائیلیاں اپر شاہ رب کیتا
ہیں کیوں رہناں شاہ اہناندا وہ سب ہین تیں عالی

۱۵ اوہت جھکایا سر شمویل پھر اس دی تیل لگایا
طالوت کیہا گھربار قبیلہ میرا ادسے میتا
شمویل کہیا رب اینویں چاہیا اوہ ملکا ز اوالی

قَالُوٓا اَنّٰی یَکُوْنُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَیْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ
وَلَمْ یُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ

آہیا انہاں کیوں ہو سی واسطے اسدے بادشاہی ہو وسدی تے اسیں لائق زیادہ نال بادشاہی دے تے نہیں دتی گئی فراخی مال

گفت چگونہ باشد او را پادشاہی بر ما و ما سزاوار تریم به بادشاهی از وے و داده نشد فراخی از مال

انہاں آکھیا کیونکر ہو سی اسدی شاہی پر ساڈے
اسرائیلیاں دی وچہ اشرف آہے دو خانوادے
خاندان نبوت لاوی بن یعقوب اولاداں
یہودا بن یعقوب اولادوں خاندان بادشاہی
بنیامین اولاد کمینی شامت ہیں گناہاں

تے اسیں احق شاہی لوں آہیں ناس مال نہ اودی
ہک خانوادیوں نبی ہوندے اتے دوجے تھیں شہزادے
جو موسیٰ تے ہارون انہاں تھیں آہے دو بیاں دادے
داؤد اتے سلیمان انہاں تھیں حکمت دیکھ الٰہی
اس کارلائق ناکیتا انہاں انہیں لائق شاہی

قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىهُ عَلَیْكُمْ وَزَادَهٗ بَسْطَةً فِی الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ

کہیا نبی نے تحقیق اوہنے چن لیا ہے اوہنوں اوپر تساڈے تے زیادہ کیتا اسنوں فراخی وچ علم دے تے جسے دے

گفت پیغمبر البتہ خدا برگزیدہ است او را بر شما و زیادہ کرد او را فراخی در علم و در بدن

تحریر کیہا سچ اللہ اسنوں اپر تساڈے چنیاں
اوہ اپنے وقت اندر وہ سب تھیں علموں حسن جمال

تے دتی وہ فراخی اسنوں علم جسے وچ جنہاں
نے کرحکمت لوجہ لاتانی قدرت اسب نالوں

وَاللّٰهُ یُؤْتِیْ مُلْكَهٗ مَنْ یَّشَآءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِیْمٌ

تے اللہ دیندا ہے ملک اپنا جس نوں چاہے تے اللہ فراخ رحمت والا جاننے والا ہے

و خدا میدہد بادشاہی خود ہر کرا خواہد و خدا فراخ بخشایش دانا است

تے اللہ دیوے بادشاہی خود جس نوں کرے ارادہ | تے اللہ فضل کشادہ والا ہے صاحب علم زیادہ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

تے کہیا واسطے انہاں دے نبی انہاں دے نے تحقیق نشانی بادشاہی اسدی دی ایہہ ہے جو آوے گا تساڈے پاس صندوق جو وچ اس دے آرام ہے رب تساڈے تھیں

وگفت ایشاں را پیغمبر ایشاں البتہ نشان پادشاہی وے آنست کہ بیاید بشما صندوقے کہ در آں آرام دل ست از پروردگار شما

تے کہیا انہاں نوں نبی نشانی طالوت دی شاہی | جو آوے تساں صندوق جو اس وچ جمعیت خاطر الٰہی

وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ

تے بقیہ اس چیز تھیں جو چھوڑی موسیٰ تے ہارون نے اٹھاون گے اس نوں فرشتے

وبقیہ از تبرکاتے کہ گذاشتند اولاد موسیٰ وآل ہارون بردارند او را فرشتگان

تے اس وچ بقیہ جو ہارون تے موسیٰ چھوڑیا | اٹھایا اوہ صندوق فرشتیاں کٹھ ابلدیں جوڑیا

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

تحقیق وچ اس دے البتہ نشانی ہے واسطے تساڈے جیکر ہو تسیں ایمان والے

البتہ دریں نشانہ ہست شمارا اگر مومن هستید

ٹھیک صندوقے آون اندر ہو تساں خاص نشانی | بادشاہی طالوت کارن جے ہو تسیں اہل ربانی
اوہ صندوق آدم نوں بھیجیا برکت پائی | ترے ہتھ لمان دے ہتھ چوڑا جیہا جیل تحقیق بھائی
اس وچ صورت نبیاں آہی وچ جہاں لیایا | اوہ پاس آدم دے آہا وقت فوتی پہنچایا
فر دست بدستی آیا پہنچیا ابراہیم خلیلے | فر بعد خلیلوں دوہیں بیٹے پہنچیا اسمٰعیلے
فر یعقوب نوں پہنچیا فر تس فرزنداں ہتھ آیا | فر حضرت موسیٰ لیا اس وچ ال اسباب ٹکایا

سیقول ۲

ع ۳۲
۱۶

www.KitaboSunnat.com

بھی اس وچہ توریت دے تختے بھی کجھ تختیاں ہورے — بھی عصا ہارون تے موسی پگ بھی جتی جوڑے

تے تھیلا من بھی اس وچہ جیہڑا اسرائیلیاں لہندا — تے کہن سکینہ بلی شکل جناور اس وچہ ہندا

زمرد زبرجد دا اس پہرو دا کہیں جیکرا — جاں اس دا سنن آواز تاں جانن فتح اساں آئی

جا طرف لڑائی جاون اگے صندوق چلاون — جد صندوق ٹرے تاں ٹرن جاں ٹھہرے او کھلا جاون

اس بھی ٹریاں فتح لڑایاں بہت واری آزمایا — جو جھگڑا ہووے تاں اس تھیں بھی دسے حکم کھلیا

جاں اسرائیلی وگڑے تاں اوہ دشمن دے ہتھ آیا — دشمن فلسطین کھڑایا بتخانے وچہ ٹکایا

بتخانہ سب خراب ہو باعث سو وہی ڈگی سارے — بتخانیوں کڈھ صندوق انہاں نے رکھیا شہر کنارے

اس شہر کنارے ہوتی فیر کھیا ہور کتھائیں — جتے رکھن تتے ہوئی خرابی آفت ہوئی بلائیں

حیران ہوئی تاں اک زن اسرائیلیاں نوں جو بچی لی — جد لگا ایہ صندوق انساں نوں جا ایہنیں من سچی لی

فر اس تدبیر بتائی اس نوں گڈے اپر جوڑو — تے بیہو فر بلداں جنہاں چلاون تہول چھوڑو

انہاں گڈا جوڑ کیا تاں اللہ بھیجے چار فرشتے — انہاں تک پہنچایا اسرائیلیاں نوں الی زمیں بہشتی

جاں اسرائیلیاں ڈٹھا پڑھیاں منوں حمد ثنائیں — تے کہن آسماناں اپر سی فر لیائے ملک اٹھائیں

فر اقرار کیتا سب لوکاں بادشاہی طالوتے — ایہ وچہ معالم لکھیا بغوی سب قصہ تابوتے

ابن عباس کہیا تابوت بھی عصا موسی ال — ہے طبریہ دے بحر اندر فر کڈھسی رب تعالی

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ

فر جس وقت جدا ہویا طالوت نال لشکراں دے آکھیوس تحقیق اللہ آزمانوالا ہے تسانوں نال نہر دے

پس چون جدا شد طالوت با لشکرہا یعنی از وطن گفت البتہ خدا آزمایش کنندہ است شما را بنہرے

پر جاں جدا ہویا طالوت شہر تھیں سنگ لشکر دے — آکھیوس رب آزماون والا ہے تساں نال نہر دے

اسی ہزار آیا یا ستر ہزار جوان جنگی سنگ ٹریا — سب فارغ نہ حاجتمند بیمار بڈھا اڑیا

موسم گرم لیے پانی تھوڑا نہر منہی اک آئی — طالوت کہیا ایہ نہر آزمایش ہیو نال تہیں رب دی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ

فر جو کوئی پیوے اس تھیں پس نہیں او میرا تے جو کوئی نہ چکھے اس نوں پس تحقیق او میرا ہے مگر جو کوئی چلی بھرے نال ہتھ اپنے دے

پس ہر کہ بنوشد از آن نہر پس نیست آن از من و ہر کہ نچشد آن پس بتحقیق آن از من ست مگر آنکہ بدرد شت ازو یک کف بدست خود

پس جو پیوے اس نہر تھیں نہیں میرے اتباعوں	جو مول نہ چکھے اوہ میرا یا پکڑے چلی ہتھاوں

فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ

یعنے پیتو نے اس تھیں مگر تھوڑیاں نے انہاں تھیں فر جس وقت لنگھیا اس نہر نوں اوہ طالوت تے جو لوک ایمان لیائے نال اس دے

پس بیاشامیدند ازاں نہر مگر اندکی از ایشاں پس آنگہ کہ گذشت از نہر طالوت او و آنانکہ ایمان آوردند با وے

فر پیتا سبھناں اس تھیں مگراں تھوڑے رہے باقی	جاں لنگھیا نہر دریے اوہ جیہڑے مومن اہل وفاقی

قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ

کہیا انہاں نہیں طاقت واسطے ساڈے اج نال جالوت دے تے لشکراں اوس دیاں دے

گفتند نوشندگاں نیست قوت مارا امروز بمقابلہ جالوت و لشکرہائے وے

تاں کہیا انہاں جو پیتا طاقت سانوں اج نہ کائی	جو نال جالوت تے فوجاں اس دیاں کر سکیے اج لڑائی
جاں بہو نیرا اس نہر تے سارے تریہ تھیں عاجز ہوئے	جنہاں نہر ول پیتا گلاں تھوڑے رب بچائے
اوہ تھوڑے ترے سو تیراں شخص جو ہک چلی بھر پیتا	اس اک چلی ہو جائے نہیں دل ایماں محکم کیتا
اوہ لنگھ کھلوتے نہروں صحیح سلامت سب جائی	تے جنہاں بہتا پیتا مول نہ رہن دے دے جیا آئے
انہاں کا لہو ٹھیے دل بھیڑے تہروں لنگھن ناہیں	دل ہاری تن ہارے بھیڑے لوکی ہار دنا ہیں

قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَاقُو اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ

کہیا انہاں جو جاندے سن جو اوہ ملنے والے ہیں اللہ نوں کتنی ٹولیاں تھوڑیاں نے جو غالب ہوئیاں ٹولے بہتے نوں نال حکم اللہ دے

گفتند آنانکہ یقین داشتند کہ ایشاں ملاقات خواہند کرد بخدا کہ بسیار گروہ اندک غالب شد بر گروہ بسیار بحکم خدا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

آکھیا انہاں جو جانن ٹھیک اللہ نوں ملن والے | الٹی تھوڑے تھوڑیاں غالب ہوئے گھنے تے حکم خدا نوں

وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ۝ وَلَمَّا بَرَزُوْا لِجَالُوْتَ وَجُنُوْدِهٖ

تے اللہ نال صبر کرنیوالیاں دے ہے تے جیسو قت مقابل ہوئے واسطے جالوت تے اوسدے لشکراں کی ورگے

وخدا باصبر کنندگان ست و آنگاہ کہ بمیدان درآمدند برائے جنگ جالوت و لشکر ہائے او

تے اللہ نال انہاندے جیہڑے صبر کرن سنگ یاری | جدھ ہوئے مقابل نال جالوت تے لشکر فوج کفاری

قَالُوْا رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَّثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝

آکھیونے اے رب ساڈے ڈولھ اُپر ساڈے صبر نوں تے ثابت رکھ قدماں ساڈیاں تے یاری دے سانوں اُپر قوم کافراں دے

گفتند اے پروردگار ما بریز بر ما صبر را و محکم کن قدمہائے ما را و فیروزی دہ ما را بر گروہ کافران

آکھن یا رب ڈولھ اساں اُتے صبر قدم کھڑیں نہ جائیں | تے یاری کر توں اساں نوں اُپر قوم کفار بلائیں

فَهَزَمُوْهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۣ وَقَتَلَ دَاوٗدُ جَالُوْتَ

پس چلا دتے انہاں کافراں نوں نال حکم اوسدے اتے قتل کیتا داؤد نبی نے جالوت تائیں

پس شکست دادند آن کافراں را بحکم خدا و بکشت داؤد جالوت را

پس نس چلائے کافر تھیں تال توفیق الٰہی | تے قتل کیتا داؤد نبی نے وہ جالوت سپاہی

وَاٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهٗ مِمَّا يَشَآءُ ۭ

تے دتی اُس نوں اللہ نے بادشاہی تے علم سکھایا اُسنوں اُس چیز تھیں جو چاہیا اُس نے

وعطا کرد او را خدا پادشاہی و علم بیاموخت او را از آنچہ میخواست

تے دتا اُس داؤد نوں اللہ ملک سمجھ حقانی | اتے ہور سکھایا اُس نوں جو کجھ چاہیا کر ازلی

ایہہ قصہ بھی السندا بغوی وچہ معالم لیا وے | داؤد نبی دی باراں کہانی اینہاں پاس سداوے

ایہہ نال طالوت نہ تھیں لکھیا اینہاں فرزند سدائے | داؤد آہا سبھناں تھیں چھوٹا لکھے دانشمنداں

اوہ نال گبھانی پتھر ماری سر گر خطا نہ جاوے
جو میں ول گھل جوان جو میرے نال اوہ کرے لڑائی
میں اسنوں اپنی بیٹی بخشاں اوہا مالک ہووے ایہی
تے سو سیر لوہے دا کافر سر تے خود لکاوے
طالوت کہیا شمویل نبی نوں رب تھیں منگ دکھائیں
ایہ سنگ رکھو سر پر جیدے سر پر جوش لیاوے
اس تھیں جالوت مریسی ڈھونڈیا لشکر سارا
جو ایشا دیاں فرزنداں تھیں یک تاں کا فرمائیں
شمویل پچھیا کوئی ہور بیٹا اس آکھیا ہور نہ کوئی
اس آکھیا ہیک چھوٹا قد کسو بنا لے جیہا
جوش کیتا اس سنگ قدسی ٹھیک نشانی پائی
جو اسنوں قتل کریں ہیں دیساں بیٹی اپنی پیاری
اس کہیا ہاں میں قتل کراں تس فر طالوت الایا
داؤد کہیا میں ایڑے چاراں آون شیر بلائیں
یک پتھر راہ وچہ بولیا ای داؤد اٹھالے مینوں
اوہ پکڑ لیا یک ہور بولیا میں پتھر موسیٰ والا
اوہ پکڑیا ہور بولیا میں پتھر آہاں تیرا
جد ہووے مقابل اوہ ترے پتھر وچہ گبھانی پائی
گبھانی پکڑ بھنوائی پتھر ول جالوت وگایا
بھن خود دماغ دو سار کر کے نکلیا ہور ترہ بھی مارے
جالوت دی لاش لیایا پھڑ کے پیش طالوت گذاری
طالوت دتی ویاہ بیٹی اپنی مہر جاری کیتی
فر طالوت شہید ہویا داؤد ملی بادشاہی

جالوت کافر طالوت نوں سدے وچہ میداں بلاوے
طالوت کہیا لشکر نوں جو کوئی اسنوں ماری بھائی
جالوت بہادر بڑا اوہ آہا اور معلم لوکاں تائیں
جنگی ایسا ڈھے لشکر یکو وار چلاوے
اس دعا منگی ہک سنگ لیا وچہ قدسی تیل عطائیں
مہتر کہے سر تے دگے نہ مضنے تے تاج وانگو بجاوے
ایسا شخص نہ لبھا کوئی آیا وسے دو بارا
تس باراں بیٹے آندے تیل نہ کیتا جوش کمائیں
نبی کہیا رب ہور بتاوے جھوٹھ تیری گل ہوئی
طالوت رکھیا سر اوسدے سنگ جا سدیا گبھل سنہا
طالوت کہیا توں کر سکیں جالوت دے نال لڑائی
تے اپنی بادشاہی وچہ تیری مہر کریساں جاری
جو اپنا قوت زور لتا کیوں کرے آزمایا
میں بکے گھاٹاں بن شیراں کما کھاں چھیراں کھلیاں
جو میں ہارون نبیہ پتھر مارہ یا بت جنہوں
جس دے نال فلانے کافر مارے یا رب تعالیٰ
جس تھیں توں جالوت مریسیں ایہو خاصہ میرا
نام الٰہ دا لیا ہتھ تے رب ترنہ تھیں یک بنائی
تا حکم ربوں داؤد نے اوہ پتھر کافر دے نک لایا
جالوت ڈگا مر لشکر نٹھے کافر سارے
خوشی وڈی ہوئی نہایت اہل ایماناں پائی
چالی سال طالوت کیتی بادشاہی جنگی رہی
ست سال داؤد کیتی فر شاہی بنیادیں بنائی

تن ملک دے حکمت علم قنا رشاہی ملک ایہا نی	تا حکمت کنہوں مراد ہونی ویکھ معالم بہانی
بھی رب کتاب زبور دتی ہتہ زرہ اکم سکھایا	اوہ اپنی کسبوں کھا نا کھاوی عجب بنھ آیا
جد پڑھی زبور تا وحشی جنگل آون پکڑ بہاون	تے پنکھی جد ہو اکٹھے بولن شور مچاون
تے پانی وگدا ٹہرے داود بھی چلاوی ٹہیر جاوے	بھی بولی پنکھیاں کیڑیاں سبھ مخفی کجھ نہ ہووے

وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ

تے جیکر نہ ہوندا ہٹاونا اللہ لوکاں نوں بعضیاں نوں نال بعضیاں دے البتہ خراب ہوندی زمین پر اللہ صاحب فضل اوپر جہاناں دے

واگر نبودی دور کردن خدا مردمان را بعضی ازیشان را بدست گروہی البتہ تباہ شدی زمین و لیکن خدا صاحب بخشش است بر عالمیان

تے جیکر رب بکناں کاں دجیاں نال ہٹاوے	تا زمین خراب ہووے پر اللہ فضلوں جگ وساوے
اک کہن مراد جہناں نیکاں بے شر کفار ہٹاوے	نہیں تاں کہن فساد زمیں وچ کفر شرک وچ جاوے
تے اکثر کہن جو برکت نیکاں بیاں ور بلا ایہہ	نہیں تے زمیں خراب ہووے جگ شامت کفرادیں
احمد حنبل راہوں بغوی کہیا نبی فرماوے	اک مومن ہی یاروں سو گھر آفت رب ہٹاوے

تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ

ایہ آیتاں اللہ دیاں ہین پڑھدے ہاں اسیں اوپر تیرے نال سچ دے تے تحقیق توں البتہ پیغمبراں وچوں ہیں

ایں آیات خدا اند - مے خوانیم آنہارا بر تو - براستی - والبتہ تو از پیغمبران ہستی

ایہہ قصے ہین آیاتاں اللہ دے پڑھیے اوپر تیرے	سچ دے نال تے تحقیق توں رسولاں وچوں ہیں میرے

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ۘ مِنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجٰتٍ

ایہ پیغمبر بزرگی دتی اساں بعضیاں انہاں دے نوں اوپر بعضیاں دے بعض انہاں وچوں اوہ ہے جو کلام کیتی اللہ نے تے بلند کیتا بعض

ایں پیغمبران فضیلت دادیم بعضے ایشاں را بر بعضے ازیشاں کسی ہست کہ سخن گفت با او خدا و بلند کرد بعضے را مرتبہ

ایہ پیغمبر فضل دتا اساں ہکناں وچیاں اتے ۔ بعض تنہاں جیہس سخن کیتا رب ہکناں رتبہ دتے
ایہ اچیاں درجیاں والا نبی محمد رب دا پیارا ۔ جو کل نبیاں تھیں شرف ملیا انہیں ملیا سارا
بھی بعضی ہور فضائل خاص جنہاں کسی ہور ناہیں ۔ جویں انجیل اشارت تائیں جیہڑا پیا جگ سارا ہو دنیا ہیں
بھی نال تمام فراق نبی تھیں کرن جیوان گلاں ۔ بھی وین گواہی نال رسالت پتھر رکھ وسلاں
بھی انگلیاں تھیں پانی جاری لشکر کل رجایا ۔ ہک پیالے شیر تھیں سو رجیا معجزیاں آیا
سبھے تھیں وڈا معجزہ قرآن جو خلقت عاجز آئی ۔ جن انساناں عاجز آکھی کیسی سورت ہک بنائی
ابو ہریرہ باسناد جو حضرت خود فرمایا ۔ جو ہر پیغمبر قدر ایمان ہندیا تدے معجزہ پایا
تے مینوں رب قرآن دتا ایہ معجزہ وحی الٰہ دا ۔ امید جو روز قیامت سبھ تھیں بہتے لکریا دو
بھی نال اسناد بخاری ہوں جابر کری روایت ۔ جو میں کہیا پنج چیزاں مینوں سبھ تھیں وچ فضیلت
جو ہک مہینے پندھوں جلی خوف تسیر تھیں میری ۔ تے لٹ حلال نہ ہوئی کسی نوں جاں تر خاطر میری
تے مسجد ہو ظہور زمین سبھ کیتر کارن ہوئی ۔ جتھے وقت ہو وے تھے کر تیمم پڑھے نماز ہر کوئی
تے ہور پیغمبر ہک قوم ول ہیں سب انساناں ول آیا ۔ تے مینوں حکم شفاعت والا وچہ عالم لیایا

وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

تے دتے اساں عیسے بیٹے مریم دے دیہوں معجزے ظاہر تے قوت دتی اساں اس نوں نال روح پاک دے

و دادیم عیسے پسر مریم را معجزہا ئے و قوت دادیم اورا بروح قدس یعنے جبرائیل علیہ السلام

تے دتی اساں عیسی بن مریم روشن صاف دلیلاں ۔ تے قوت دتی اس نوں روح القدسوں جبرائیلاں

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ

تے جیکر چاہندا اللہ نا جنگ کردے اوہ لوک جو پچھے اوہناں پیغمبراں دے پچھے اس تھیں جو آیاں انہاں نوں دلیلاں -

واگر خواستی خدا جنگ کردندی آنانکہ بعد از پیغمبراں بودند از آنکہ آمد بایشاں دلیلہائے روشن

تے جیکر چاہے رب لڑدے جو پچھے بعد رسولاں ۔ پچھے آون تنہاں جو روشن صاف دلیلاں

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوْا فَمِنْهُمْ مَّنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ ۭ وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوْا ۣ

ایہ اختلاف کیتو نے پس انہاں تھیں اوہ ہے جو ایمان لیایا تے انہاں تھیں اوہ ہے جو کافر ہویا تے جو چاہندا اللہ نہ لڑدے

ولیکن اختلاف کردند پس از ایشان کسی ہست کہ ایمان آورد و از ایشان کسی ہست کہ کافر شد و اگر خواستی خدا جنگ نمی کردند

ایہ جھگڑیاں وچ پئے پس بعض ایمان لیائے	تے بعض انہاں تھیں کفر کمانا لڑدے جو رب چاہندا
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ	ایہ اللہ کردا ہے جو کجھ چاہندا ہے ولیکن خدا مے کند آنچہ مے خواہد۔
ایہ اللہ کری جو چاہے اوہ مالک مختار ہی تے جنہوں چاہے عدلوں بے توفیق رکھے گمراہی علی کیہا ایہ راہ انہیرا ناڈھ راس وچ کہا ہی فرتیجی واری کیتیوس وت فرعلی ایہو فرمایا	جس چاہے توفیق دیوے لطف فضلوں کرے یاری کسے کیتا سوال علی نوں جو کیہا ہے تقدیر الٰہی اس فر پچھیا فرعلی کیہا اوہ بحر عمیق اجہائی ایہ بھیت اللہ دا چھپیا سنوں کھولن ہول نہ آیا

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ

اے لوکو جو ایمان لیائے ہو خرچ کرو اجہیں چیزاں تھیں جو روزی دتی اساں تساں نوں اگے اس تھیں جو آوے او دن جو نہیں سودا اوچ

اے مومنان خرچ کنید از آنچہ روزی دادیم شمارا پیش از انکہ بیاید روزے کہ نیست خرید و فروخت در آن

اے مومن خرچ کرو اس تھیں جو دتا اساں تسانہیں	اگے اوس دن تھیں کجھ سودا جس وچ نا ہیں

وَّلَا خُلَّةٌ وَّلَا شَفَاعَةٌ ۭ وَالْكٰفِرُوْنَ ھُمُ الظّٰلِمُوْنَ

تے نہ دوستی ہے تے نہ شفاعت تے کافر اوہی ہیں ظلم کرنے والے

و نہ دوستی و نہ سفارش و کافران ایشانند ظالمان

نہ کوئی دوستی اس دن کسے کمّی آسی ہے جو اتھیں شفاعت بیع مراد خرید فروخت یا فدیہ لیا نہ جاوے تنگی وقت عملاں دنیا اسے گے عمل نہ ہوسن	تے کافر اوہی ظالم کفر جنہیں ہور شفاعت معنی ظلم جو چیز کاکی ہن اوس جا لگاوے روز قیامت عمل نہ ملسی عملوں خالی ہسن

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے نہ کوئی دوست دیوے اوتھو اپنا عمل کمتا ۔ تے نہ کوئی بکری سفارش جدتک مالک اذن نہ دتا

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ

اللہ نہیں کوئی لائق عبادت دے سوا اوسدے زندہ قائم رکھنے والا جہان دا نہیں پکڑدی اوسنوں اونگھ تے نہ نیند

اللہ ہیچ معبود نیست بجز وی زندہ قائم کنندہ جہان است نمیگیرد اورا پینکی و نہ خواب

اللہ باجھ عبادت لائق ہرگز ہور نہ کوئی	زندہ اوہ قیوم نہ پکڑے اس اونگھ تے نیند نہ ہوئی
الحی ہمیش زندہ ہوتوں پاک تعالیٰ	قیوم اہی خود قائم کردا سب جگ دار کھوالا
سنہ نعاس جو ہولی اونگھ کہن جس تائیں	اونگھ اہی سر اندر سستی نیندر دل وچ جائیں
النوم اخ الموت جو نیندر موت دہ وین جیب بیالی	ہر آفت نقص پاک الہی ہے نیندر موت نہ کالی
وچہ حدیث صحیح مسلم ہور بغوی مظہر لیائے	جو بنی کیہا رب سوویں نہیں نہ اس لائق سوں جائے

لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ

اوسے دا ہے جو کجھ وچہ آسماناں دے ہے تے جو کجھ وچہ زمین دے ہے کون ہے اوہ جو سفارش کرے پاس اوسدے مگر نال حکم اوسدے

مراوراست آنچہ در آسمانہا است و آنچہ در زمین است کیست آنکہ سفارش کند نزدیک او مگر باذن او

اس دا مالک جو وچہ آسماناں تے جو وچہ زمینے	اوہ کون جو کرے سفارش اسدی پیش بے اذن کسیں
اس وچہ دلیل قیومیت دی بھی معبود یگانے	جو اس بن ہور نہ ہوجا لائق وچہ زمین اسمانے
جو مالک مملوک برابر نا خالق مخلوقاں	بلکہ سفارش نہ کر سکن با جبوں اذن حدوقا
زاد لفظ اشارت نبیاں ہور فرشتیاں تائیں	ایہ مظہری الله قاضی لکھیا واتہیں شک دکھائیں

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ اِلَّا بِمَا شَآءَ

جانداہے اوہ جو اگے انہاں دے ہے تے جو کجھ انہاں دے پچھے ہے تے نہیں گھیر دے کسی چیز نوں علم اوسدے نہیں مگر اوہ جو چاہے

میداند آنچہ پیش روی ایشان است و آنچہ پس پشت ایشان است و در نمیگیرند ہیچ چیزی از معلومات او مگر آنچہ خواستہ

اوہ جانے جو کجھ اگے تہاں تے جو تہاں تے پچھے آیا	تے گھیرن نا کجھ علم اسدی تیئں پر جو اس خود چاہیا
ہم دا مرجع ماوے طرف جو اہل زمین آسماناں	یا دا دی طرف نبی فرشتے آکھے قاضی تاناں

اگے تہاں جو کم دنیا دی پچھے عاقبت والے	یا اگے عاقبت پچھے دنیا وچہ معالم بھالے
یا اگے تہاں جو اگے گذری پچھے ہوو نہارا	نے بندہ غیب جانے کوئی علم اللہ نوں سارا

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَـُٔوْدُهٗ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ

سما یا کرسی اوسدی نے آسماناں نوں تے زمین نوں تے نہیں بھاری ہوندی اوسنوں نگہبانی انہاں دوہاں دی اوہ بلند بزرگ ہے

فرا گرفته است کرسی او آسمانها را و زمین را و گران نمی شود او را نگهبانی این هر دو و اوست بلند مرتبه بزرگ شان

سما یا کرسی اوسدی نے آسماناں زمیاں تائیں
حسن کہیا جو کرسی کولوں عرش مراد ایہا ہی
یا کہ اس مراد علم دی بعضے آکھ قدیم تیاون
ابن مردویہ ابوذر کہیں جو پیغمبر فرمایا
جیونکر چھلا انگل اندر جو دا لق اندر ہیں
ابن عباس کہیا جو کرسی اگے انبر ستے
مظہری اندر لکھیا اتھوں ایہ گل حاصل ہوئی
آسمان بھی ہکدو جے نوں گھیر یا کر دیت سجھیوے
جو کرسی اٹھواں انبر جان عرش نوں انبر نانواں
تے اہ ست آسمان اگو ہے جا بگ وچ بکھہ قرآنوں
بھی ایہناں وچہ تجلی ہوندی آسماناں نہیں ہے اوہ
تجلی دا معنے شان بلند مظہر کولوں ظل ما مندا
اس آیت وچہ ذکر ہویا سب ذات صفات الٰہی
وچہ صحیح بخاری ہو یا معالم ابوہریرہ لیایا
ہر واری منتاں کر کے چھٹے فرا دے ہے لوے
جو طرف فراش جاں آویں پڑھیں توں آیت کرسی پیارے

نہ بھاری روش رکھوالی ایہناں بلند بزرگی اوہ سائیں
ابوہریرہ کہے جو کرسی سامنے عرش نکالی
ایہ حدیثاں مذہب شہر جسم خدا فرما دن
جو ست آسمان تے ستے زمیناں کرسی نال تیایا
تے کرسی عرش عظیم دے لگے چھلو وانگ لویں ہیں
جیونکر ڈھال وڈلی وی اندر ست درم کوئی سٹو
جو کرسی گھیر یا آسماناں نوں اوہ وچہ عرش سمائی
لیکے گول ہر دو ہر دو نہر دا ثابت تھیوے
ایہا سنتہا نوں ہو تی ظاہر آکھ سناواں
شاید کرسی عرش حقیقت جدا ایہی آسماناں نوں
تاہیں کہے نہ وچہ اسماناں کینے ذکر وکھا صدہ
عظیم دا معنے ہوند اسپشیں شانوں قدر بلندوں
تاہیں وچہ حدیثاں اعظم آیت ایہہ فرمائی
جو پڑھے رات ابلیس کہیا اس طعام جو اوہ آیا
تے بھی رات کلام تیا ویں ہوویں فلاحی تھیو
بھیجے رب رکھوالی ایں پرساری رات گذاری

www.KitaboSunnat.com

نجر نوٹی شیطان نہ آوے نیڑے تیرے کوئی	بنی کہیا ایہہ سچ کہیا اس جھوٹھا آہا سوئے
بیچ مظہری اندر نسائی بیہقی دارقطنی کتیں لیایا	ہر فرض نمازوں پچھے آیت کرسی بنی بتایا
جو کوئی پڑھے ہمیشہ اسنوں ٹھل بہشتوں نا ہیں	اک موت ایہی ٹھل اسنوں مرسی جنت وڑسی تائیں

لَآ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ

نہیں زبردستی وچہ دین دے تحقیق ظاہر ہوئی راہ یابی گمراہی تھیں

نیست زبردستی بجاے دین الحق ظاہر شدہ است راہ یابی از گمراہی

نہ کوئی زور دہرگا ناکرنا دین دے اندر آیا	بیشک راہ گمراہی تھیں ہو ظاہر جدا دسیایا
وچہ مظہری کہیا جو ابوداؤد تے ابن حبان نسائی	ابن عباس لیایا جو ایہہ سم زناں دی سائی
جس اولاد نہ جیوے آکھن جے جیے تاں اس یہودی کر	ہیں اسنوں نال یہود ملاداں بت یہود بناد ی
جد بنی نضیر یہود مدینیوں حضرت بنی نکالے	انصار کہن وچہ بیٹے ساڈے اوہ کیوں جاون نالے
تد ایہہ آیت آئی جو وچہ دین نہ زور دھکانا	ظاہر ہو گیا راہ کوراہوں ہوجھیا حکم ربانا
نبی کہیا اختیار دتا رب رہن جو رلن تساں ہاں	جو نال یہود رلن بس چھوڑ دو جاون ساڈے ناں ہاں
ہک آکھن منسوخ ہوئی ایہہ آیت حکم قتالوں	وچہ مظہری ایہہ منسوخ نہ لکھے ثابت ہی ہر حالوں
جو نال اکراہ ایمان نہ جائز دلوں جو منّے ناہیں	بھی وچہ اخلاص نہ رہ عبادت کیتی نفی تاہیں

فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا

پس جو کوئی منکر ہویا نال باطل دے تے ایمان لیایا نال اللہ دے پس تحقیق ہتھ پایا اس لیئے نال رسی محکم دی جو نہیں ٹٹناں اسنوں

پس ہر کہ منکر شد بہ بت و ایمان آورد بخدا پس البتہ چنگ زد بدستاویز محکم کہ نیست گسستن آرا

جو منکر جھوٹھے معبودوں تے منی اللہ سائیں	اس ہتھ پایا کھتیا ہتھ رسّی محکم جسنوں ترٹن ناہیں
طاغوت دزن فاعول ایہی طغیانوں جو گمراہی	اصل اندر اس معنی حدوں لنگھن صرف نہ آہی
ایہہ مراد شیطان پلید جو جہاں تے انساناں	جو شک شبہ وچہ پاون یا وچہ شہوتاں ڈین تاداناں

www.KitaboSunnat.com

وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ

تے اللہ سننے والا جانن والا ہے۔ اللہ کارساز مسلماناں دا ہے کڈھ لیاوندا ہے انہاں نوں ہنیریاں تھیں طرف چانن دی

وخدا شنوا دانا است خدا کارساز مومنان است بیرون می آرد ایشاں را از تاریکیہا بسوی روشنی

تے اللہ سننے تے جانے اللہ دوست اہل ایماناں	اوہ باہر لیاوے تنہاں نوں ہنیریاں چانن طرف لیانا
ولی امعنے دوست ناصر مددگار پیارا	یعنی کارساز جو کم سنوارے وچہ معاملہ یارا
ظلمات انہیر مراد کفر ہے ہرجا وچہ قرآنے	تے نور مراد اسلاموں ہرجا لکھیا بغوی دانے
ہک سورۃ انعام اندر دیہہ رات مراد بیانی	اس جاہ جہوں ہر ظلمت کفر تے نور ایمان بیانی
شاہ عبدالقادر لکھیا ظلمت شک تشبیہ قرآنی	جو مومن دے دل وں اللہ دور کرے نکالے
جیویں اگلے وچہ رکوع اللہ ترے قصے فرمائے	جاں تے لوچہ شبہ ہووی جیس مومن اللہ سب بجالے

وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَآؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ

تے او لوک جو کافر ہوئے بیلی انہاں دے بت شیطان ہین باہر کڈھدے ہین انہاں نوں چانن تھیں طرف ہنیریاں دی

وآنانکہ کافر شدند دوستان ایشان بتان و شیطانانند بیرون می آرند ایشان را از روشنی بسوی تاریکیہا

تے جیہڑے کافر دوست انہاں دے ایہن شیطانی	کڈھدے انہاں نوں شتابیوں کفر دی طرف ہنیرانی

اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خٰلِدُوْنَ ۝

ایہ لوک صاحب دوزخ دے ہین ایہ وچہ اس دے ہمیشہ رہنے والے ہین

ایں گروہ باشندگان دوزخ اند	ایشاں درآنجا جاویدند
ایہ لوک دوزخ دے صاحب اوسے وچہ رہسن اوہ سارے	کدی موت نہ آوے انہاں نوں نت خوار تھیارے

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِي حَآجَّ اِبْرٰهِيمَ فِي رَبِّهٖٓ اَنْ اٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ ۘ

بھلا نہیں ڈٹھا توں طرف اس شخص دی جو جھگڑا کیتا نال ابراہیم دے وچہ رب اپنے دے ایس واسطے جو دتی اس نوں اللہ نے بادشاہی

آیا ندیدی بسوی کسے کہ مکابرہ کرد با ابراہیم در شان پروردگار او از ین جہت کہ داد او را خدا بادشاہی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

نوں ڈٹھا نہیں او شخص جو جھگڑیا تیں نال جلیلے ۔ وچہ ربّ اُس دے جو دتی اُس نوں شاہی رب جلیلے
نمرود آہا تِس نام کافر ڈاڈھا سخت سکاریا ۔ اوہ دعوی کرے خدائی ایسا عقل اجہی ہاریا
ربّ اُسنوں ملک دتا بادشاہی شکر نہ کرے لائق ۔ اللہ اکبر ہکا رہیا سندا دیر نہ بھلا ئق
چوہ شخصاں بادشاہی کیتی پر دھرتی ساری ۔ ہک نمرود تے بخت نصر دو کافر سخت سکاری
دو مومن ہک سلیمان نبی ہور ذوالقرنین جہاری ۔ ایہ وچہ معالم تفسیر لکھیا اگلا پچھلا سارا
جد ابراہیم بھنے بت کافر اُسنوں قید کرایا ۔ فر قید دوں کڈھ کچہری وچ سدیا تدایہ سخن الایا
جو کون اہی رب تیرا جس ول سدیں لوکاں تائیں ۔ ابراہیم کہیا جو مارن زندہ کرن اسانہیں
تے بعضے کہن ایہ جھگڑا ایہو جیہے تقیں بیچایا ۔ قحط پیا وچہ ملکاں ڈاڈھا اناج جس نیں دیا
اس کافر کول اناج آہا جد کوئی خریدن آوے ۔ پچھے کون اہے رب تیرا اوہ ہر یک نوں آزماوے
جو آکھے توں ہیں رب میرا دس اناج دیواوے ۔ جاں ابراہیم آیا اوس کہیا سچا سچ بتاوے

إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ

جد کہیا ابراہیم نے رب میرا اوہو جو زندہ کردا اہے تے مار دا اہے کہیا اُس میں زندہ کردا ہاں تے مار دا ہاں

چوں گفت ابراہیم پروردگار من آنست کہ زندہ می کند و می میراند گفت نمرود من زندہ میکنم و میرانم

جد آکھیا ابراہیم میرا رب زندہ کرے تے مارے ۔ کافر کہیا میں زندہ کراں تے مارن ہارے
دو قیدی اوس منگا ہکنوں چھوڑیا ہک مرایا ۔ اُسنوں زندہ کر تے مارن کافر دلوں ہلایا
ابراہیم نوں معلوم سی کہندا کافر تائیں ۔ ایہ غلط کہیا توں جو ہن اُس دیا اُسنوں فیر جوایں
پر ایہ الزام نہ دلس وچ ہور دلیل لیایا ۔ کافر سن حیران ہویا کجھ مول جواب نہ آیا

قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ

کہیا ابراہیم نے پس تحقیق اللہ لیاندا اہے سورج نوں مشرق تھیں پس لیا توں اُس نوں مغرب تھیں

گفت ابراہیم پس البتہ خدا مے آرد آفتاب را از مشرق پس تو بیار آں را از مغرب

آکھیا ابراہیم جو اللہ لیاوے سورج تائیں ۔ مشرق ولوں توں لیا مغرب تھیں قدرت سائیں

فبهت الذی کفر واللہ لا یہدی القوم الظلمین

پس حیران ہویا اوہ جو کافر آہا لے اللہ نہیں ہدایت کردا گروہ ظالماں دے تئیں

بس حیران شد و مغلوب شد آنکہ کافر بود و خدا راہ نمی نماید گروہ ستمگاراں را

پس حیران ہویا اوہ کافر کجھ جواب نہ دیوے
اس کافر نوں ہو قیع سی جو اگوں سخن دھرادی
پردے دا نہ اکھیوس ست اور مغرب داؤں لیاوے
تا ابراہیم نوں اس کافرنے دلنے سوال دسئے
تا گھر دی ٹوک نہ ہرا کرن دل وچ خالی آیا
اس کھانا خوب پکایا جد اوہ جاگیا کھانا لیائی
ابراہیم پچھیا تا اس رازق رزق یہہ بھیجایا

تے اللہ نہیں ہدایت کردا قوم جو ظالم ہووے
جو لبے رہنوں کہ توں سورج مغرب ولوں کڈھ دی
یارب توفیق نہ دتی تس ایہہ بغوی صحیح بتاوے
ابراہیم نے رادہ بوری ریت کنوں بھرلیتے
گھر وچہ رکھ ستا فر بی بی کھولیا کھانا پایا
اس پچھیا کھانا کتھوں لکھیوس جو تیں آندا سائی
حمد شکر فرکیوس رب اوہ وچہ معالم لیایا

اوکالذی مر علی قریۃ وھی خاویۃ علی عروشھا قال انی یحی ھذہ اللہ بعد موتھا

یا مانند اس دی جو گذریا اوپر وستی دے جو اوہ ڈگی ہوئی سی اوپر چھتاں اپنیاں دے آکھیوس کیوں زندہ کرے گا ایہنوں اللہ تعالیٰ پچھے مرنے اوس دے

یا مانند آن شخص کہ بگذشت بر دیہی و آن افتادہ بود بر سقفہای خود گفت چگونہ زندہ کند این را اللہ تعالیٰ بعد مردن آن

یا اس جیہا جو گذریا وستی ڈگی چھتاں اپر
اوہ وستی بیت المقدس آہی بعضے ہور بتاون
نام خضر دا ارمیا بیٹا خلقیا پوتا ہارون
خاویہ یعنی ساقط ڈھٹھا عرشوں چھت مراداں
محمد بن اسحاق قول بغوی وچہ معالم لیایا
ارمیا ایں رب بھیجیا اس ول وستی تر بھایائی

آکھیوس کیوں مرنے پچھے سیجا اہی کیوں کر
اوہ گذرن والا خضر تے بعضے نبی عزیر بتاون
شرخیا باپ عزیر دا نام معالم وچہ صحیح چاروں
اول چھت ڈھٹے فر کندھاں ایہا دنا بنیا دلب
جو نا شتہ بن ارمیوس ہلاکت وچہ اسرائیلیاں آیا
تے ربد مرواواں سیہو لیا اوہ دنیا دین چنگیائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وچہ اسرائیلیاں ظاہر ہویاں باعث سخت بریائیاں
اس وعظ نصیحت کیتی کجھ بریائیوں باز نہ آئے
ارمیا روندا جاوے یارو سر وچہ مٹی پاوے
رب آکھیا کراں ہلاک نہ جدلگ توں خود آکھیں ناہیں
یافث دی اولاد جو ہندی بابل زمیں تمامی
قریب مقدس نیڑے آبادت ایہناں نہ کوئی
رب ہک فرشتہ گھلیا مسئلہ ارمیا پاس لیایا
اور میرے نال کرن بریائیاں ہر دم دیر کماندی
فیر دوجی تریجی واری آیا ارمیا تویں ہٹاوے
ارمیا دعا منگی فریا رب مالک زمین آسماناں
تے جو تہاں باطل عمل ہی تا کریں ہلاک تہاناں نوں
جیہڑی جا قربانیاں دی وچہ بیت مقدس آہی
سنت دروازے اس شہر دی گھر گئے بیٹھا ہوں
جو کتھے وہ نیڑا یارب حکم الٰہی آیا
تا ارمیا سمجھیا جو اوہ سائل رب دی ولوں فرشتہ
بخت نصر سن لشکر ڈھا بیت مقدس ڈھایا
سب شام ولایت لٹی کافر اسرائیل مارے
سب چھوٹے وڈے جمع کیتے فر لڑائے ستر ہزار اہل
دانیال عزیر بھی ایماناں اکلیاں دی وچہ آہے
ہک حصہ قتل کیتے ہک قیدی تہاں نوں چھڈ دیا
بخت نصر فر ہٹیا بابل قیدی اوہ سب نالا
اوہ گئے اپرا سعا آیا کجھ شہرہ نال انگوری
جد ڈھوس شہر ویران بیاں بولیا نال حیرانی

وچہ کہیا رب ارمیا دل خود نعمتاں یاد کرایاں
فر آیا وحی ہلاک کراں پر ایہناں جو نا بجھدا ئے
جو ہیلے رب بھلیاں ہارا گیسے ناہیں حال سیاہ سے
جان وسعد سونہوں گٹھا یا اوہ اتیاں قربانیاں
چیتے لگھ جھنڈ البکر پا بخت نصر بدنامی
اور بکریاں عید کیڑیاں تھیں وہ دس شکل ہوئی
ہن خوشیاں نال بسیاں کردا اور کسے امت نہ آیا
ارمیاں کہوتیں جیہے کہیا ہی نال تہاندی
اوڑک قسم ولی کر دیتا جو فیر تہاناں رب لیاوی
اوہ لوک جو جو ہن تہاں کہیں نہ رخ دیباں دانا
جاں ارمیا لفظ کہیا ایہ گرکی بجلی تڑٹ آسمانوں
آتش بھڑک لگی اس جا ہک وٹیا قہر الٰہی
ارمیا رون بیٹھا لگا کیتیں سوال الٰہی
جو تیری فتویٰ ہن تیں فیر ایہناں ہر دیا
اوڑک ارمیا جنگل لیا دکھیاں دا ہک فرشتہ
تے مٹی نال نصر الدین اٹھ گھر کافر [illegible]
فر کیتیں لوک بیٹھے گرد نواحی شہراں سارے
زندہ توں اوہ ارمیا اپنے لشکر دیاں ہر دالاں
تے سنسی فر اسرائیل آئے کا قہر دا
شام ست نصر جو اصل حلیاں پہلا قہر لیایا
فر ارمیا گئے یا ابلیا شہر ہن بیت مقدس الٰہی
بھی [illegible] شار ... [illegible]
جو کیو نگر زندہ تری ایہ مسئول کریسی نانی

www.KitaboSunnat.com

ذرا لگا بدھوس رب نیند رکھی ستے جان نکالی | بھی لگھا سویا انجیر تے شیرہ پاس ہیا تس حالی
رب پردہ پایا اس دے اتے لے نوں نظر نہ آوے | تے شکھی موردرندی سوانہ کھاون رب ہٹاوے
اس موئی نوں ستر سال جاں گذرے حکم الٰہی آیا | ہک شاہ فارس دا نوشک نام فرشتہ اس ول دھایا
جو اللہ کہے توں لشکر نیکر نال اسدہاویں | ایلیا شہر تے بیت مقدس تازہ فیر بناویں
فر نوشک دوڑیا لے ہزار بھی حاکم نال اسدہایا | ہر ہک حاکم نال ترے سو کارکنندہ لیایا
اوہ لگے کرن عمارت ایلیا بیت مقدس والی | تے بخت نصر رب ماریا مچھر وڑیوس وچہ مغز الی
جو اسرائیلی قیدی بندے اوہ سب چھوڑائے | بابل وچہ نہ رہیا کوئی سب بیت مقدس ہائے
جو گرد نواحی بیت مقدس کیتی خوب آبادی | جاں تریہ سال گذشتے ہوئے کامل فرحت شادی
ارمیا فیر جوایا اللہ تیجے ہک سو سالوں | دو اکھیاں نہ ندیاں کیتیاں اول باقی جسے نالوں
اوہ اکھیں وکھیں جیہا وسدا سارا رجیا آیا | فر ڈٹھوس گدھا جو ہڈیاں کھنڈریاں حکم الٰہی آیا
جو جمع ہوو سب جمع ہویاں فر چڑھیاں گوشت آپوس | فر جیہا آیا فر زندہ ہوکر اٹھیا ہینگ سنایوس
ایہ قصہ وہب منبہ قول معالم وچہ لیایا | عبداللہ ابن سلام تے ابن عباس عزیر بتایا
جو بخت نصر جد ہویا تا چھٹے اسرائیلی سارے | دانیال عزیر بھی آل داؤد وں ست ہزار بیچارے
عزیر چھٹا بابل تھیں ٹریا گدھا تے ملے سواری | دجلہ نہر کنارے وستی ڈٹھی اجڑی ساری
اکھیوس کیونکر زندہ کرسی اسنوں رب دوبارا | ایہ وچہ معالم قصہ لکھیا محی السنہ یارا

فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ۖ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۖ

پس ماریا اسنوں اللہ نے سو برس فر اٹھایا اسنوں فرمایا کتنا ٹھہریا توں آکھیوس ہکدن یا بعض دن دا

پس بمیرانید او را خدا صد سال باز انگیخت او را گفت چہ قدر درنگ کردی گفت درنگ کردم یکروز یا پارہ

فرمایا اسنوں اللہ ہک سو سال ترا اس جیوایا | آکھیا کتنا ٹھہرایں اکھیوں ہک دینہ یا کم آیا
ہک رب فرشتہ بھیجیا جس ایہ سوال جواب الایا | روڈی وقت ستا سی فر دینہ لہندے رب جگایا
دینہ لتھا جاتوس ہکدینہ اکھیوس فر دینہ کھلا وسیایا | تا آکھیوس دینہ تھیں بعض نہ سارا ایہنوں ایہ ہایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس آیت وچہ دلیل جو میت نہ ہاں خیال جمائز | جو شخص عزیر نہ جانا فرکوئی دوجا کدیں تھیلنے

قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ

فرمایا بلکہ ٹھیر یا توں سو برس پس ویکھ طرف کھانے تے پینے اپنے دی جو نہیں متغیر ہویا

گفت بلکہ درنگ کردی صد سال پس ببیں سوئے طعام خود و آشامیدنی خود کہ متغیر نہ شدہ

کیہا فرشتے بلکہ توں ٹھیریوں ہک سو سال وہایا | پس ویکھ توں کھانا پینا اپنا نہیں تغیر پایا

انجیر گویا ہن توڑی شاخوں شیرہ ہنے نچوڑیا | لم یتسنہ نا سنہ گذرے تاہیں بو نہ چھوڑیا

وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ ۖ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا

تے دیکھ طرف گدہے اپنے دی تے تا جو کریے اسیں تینوں نشانی واسطے لوکاں دی تے ویکھ طرف ہڈیاں دی کویں ملاندے ہاں انہاں نوں

وببیں سوئے دراز گوش خویش و بنجو ہیم کہ بگردانیم ترا نشانہ قدرت برائے مردمان و ببیں سوئے استخوانہا چگونہ بجنبانیم آنہارا

تے ویکھ گدھے نوں زندہ کریے آیت لوکاں تائیں | تے ویکھ توں ہڈیاں کویں اُٹھائیے اُون ہر خود جائیں

آیت کنوں مراد نشانی قدرت کامل ہووے | تا اس تھیں زندہ کرن قیامت خلقت من کھلووے

ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۚ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

پھر پہناندے ہاں انہاں نوں گوشت پس جد ظاہر ہویا واسطے اوسدے آکھیوس جاناں میں ایہ جو اللہ اوپر ہر شے دے قادر ہے

باز میپوشانیم بر آنہا گوشت را پس چوں واضح شد او را این حال گفت میدانم کہ خدا بر ہمہ چیز توانا است

پس کویں پہنائیے ماس تنہانوں جان اڈ تھیں ظاہر | آکھیوس جاتم ٹھیک جو رب ہر شے تے قادر قاہر

بھی وچہ معالم لکھیا جو جد رب عزیر جوایا | گدہے اپر چڑھ شہر آیا گھر لوک نہ اگلا پایا

جاں اپنے گھر وچہ آیا بیٹھی بڈھی ہک دسیائی | ہک سو ویہ برساں دی عمراں انہی لولی پائی

ہے ایہ گھر عزیر دا پچھیوس آہو اوس ہتایا | رودن لگی جو مدت گذری اس نام نہ کسے سنایا

اس آکھیا میں ہاں ٹھیک عزیر اوہ بولی سبحان اللہ | ہکسو ورھیاں نوں گذریا ہن کد آوے بھلا

اس کہیا میں ٹھیک عزیر ہاں کہو سوال ار یارب مینوں | ہن پھر جوایوس تا گھر آیو تم پچھیا آکھ ہے تینوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس آکھیا او ہ مقبول آ ہا تسی ہون قبول دعائیں — جو ٹھیک عزیر دعا کر مینوں اکھیں پھر دیوائیں
تا میں تینوں ویکھ پچھاناں ترت دعا اس لیسنی — اکھیں اوہ اتھے بھی ہو یوں نظر خدا تس دلی
بھی پکڑ کے ہتھ اٹھا یوس ٹرھی اٹھر روانہ ہوئی — اس ویکھ پچھاتا ٹھیک آہو بیغیر شک نہ کوئی
فر لیکر گئی کچہری جتھے اسرائیلی بیٹھے — آکھیوس ایہ عزیر نبی سن ہوئے لوک اکٹھے
تا لوکاں بات بھنی کہیوس ہیں گولی نشان فلانی — اس نین پراں ہوڑا ای مینوں رب کیتی ارزانی
عزیر دا پتر بولیا میرے پیو دی ہک نشانی — ہک داغ سیاہ دو مونڈھیاں دی سند انگ ہلال عیانی
جد ڈٹھا داغ یقین ہویا تد قدرت پاک الٰہی — ہک سو سال اٹھاراں ابر عمر بیٹے تس آہی
تس ٹبر پوترے بڈھے ہوئی جوان عزیر دسیاوے — کلے وال غم سنہ چالی ویکھ تعجب آوے

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِۦمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن ۖ

تے جس وقت کہیا ابراہیم نے ای رب میرے دکھا مینوں کسطرح زندہ کریگا توں مردیاں نوں فرمایا کیا توں ایمان نہیں لیایا

وا نگاہ کہ گفت ابراہیم ای پروردگار من بنما مرا چگونہ زندہ میسازی مردگاں را گفت خدا ایمان نیاوردہ

جد کہیا ابراہیم جو یا رب مینوں ایہ دکھائیں — جو کویں جوادیں مردیاں آکھیوس تیں ایہ منیا ناہیں

قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ

کہیا اس نے ہاں منیا ایپر تاجو آرام کرے دل میرا فرمایا پس لے چار پکھیرواں تہیں پس ہلا انہانوں طرف اپنی

گفت آری ایمان آوردہ ام ولیکن میخواہم تا آرام گیرد دل من گفت خدا پس بگیر چار تن از پرندگاں پس بہم آور آنہا

آکھیوس آہو منیاں ایپر تا ٹھہرے دل میرا — رب کہیا پھر چار پکھی فرکٹ انہاں بیر ایرا
فصرہن قرأت حمزہ یعنے کٹ انہاں نوں — رہندی پیش پڑھن اپنے ول کرتوں جمع تہاں نوں

ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ

فر رکھ توں ایر ہر پہاڑ دے انہاں تہیں ٹکڑا فر بلا توں انہاں نوں آون گے تیرے تائیں دوڑدے

باز بگذار بر ہر کوہے از آنہا پارہ باز بخواں آنہا را تا بیایند پیش تو شتاباں

www.KitaboSunnat.com

فر ہر ہک پہاڑ اتے رکھ ٹکڑا کجھ تنہاں تھیں

وَاعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

فر سد انہاں نوں آون دوڑی تیں ول حکم خدا تھیں

تے جان جو اللہ زبردست حکمت والا ہے

و بدانکہ خدا غالب استوار کار است

تے جان جو اللہ ہے تے غالب یکیاں کماں اُنج الا
اوہ چار جناور ساوا مور سفید کر تے تربھالی
سن وچہ عالم لکھیا نالے قاضی مظہری اپنے
بھی گوشت پوست ریزہ ریزہ کرکے رلا لایا
بعضے کہن کیتے رن حصہ اُپر ست پہاڑاں
جو بیں ول آ باذن اللہ تیں ہر قطرہ ہر ذرہ
سب لہو گوشت پوست ہڈی گل رلیا پر سارے
جان وچہ ہو سب جسے پورے ہو گئے سراں دیاں در
جیہڑا دھڑ آدمی سر او سدا کری خلیل اگیرے
اوہ فیر جناور چار ثابت ہوئے حکم الٰہی
نال آکھن جد نمرود کہیا میں زندہ کراں تے ماراں
نمرود کہیا توں ڈٹھا مونے نوں کدی جوایا
وکھا مینوں کویں ہوی جو ویں فیر جھگڑے کافر
نے ہک آکھن مردار یا اس ڈٹھا بحر کنارے
جے پانی مچھیاں نال گڑ کتے ہور درندی کھاون
تا ناں تعجب ہویا یارب مینوں علم الیقینی

شان خلیل عزیز ول دھر جو مطلب آیا سو کہالا
بھی ککڑ سرخ نے کاں سیاہ رب قدرت جب دکھائی
جو ذبح کیتے سر سینگھی بٹے پر سبھناں کٹ ڈالے
فر چار پہاڑاں تے حصہ کر کے چار رکھ آیا
تے اپنے پاس رکھے سر چارے سدیا وار و وارا
اُڈی ٹرن آ ہو دوجے سنگر اسدا سدا مقرر
آیو اپنی جا باب لگن کرے خلیل نظارے
آیو اپنے سر دل دوڑے آسے وچ خداوں
جو اوسدا سر ہووے دوڑ لگے نہیں تاں ہو وچہ پھیر
کداں خلیل سوال کیتاں یہ انہیں دی در کاہوں
کہیا خلیل جو ہووی موئے رب زندہ کیسے نظاراں
بانجھ ڈٹھے کویں اکھاں آہو کیتی عرض خدایا
تاں اکھاں آہو میں خود ڈٹھا اپنی اکھیں ظاہر
جو پانی ٹھاٹھ آدمی نس کھادن مچھی وچہ ہور سارے
درندی جان تا کھان پرندی ساری ونڈ لیجاون
تو زندہ کرسیں ٹھیک کہیا ربکا رانجے کاں الکبینی

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ

صفت انہاں دی جیہڑے خرچ کردے ہیں مالاں اپنیاں نوں وچہ راہ خدا دی مانند صفت اک دانے دی ہے جو اگا کے دا ہے ست

صفت آنانکہ خرچ مے کنند مالہائے خود را در راہ خدا مانند صفت یکدانہ است کہ بردیانید ہفت خوشہ را

[Handwritten marginal note, partly illegible:] لکھیا قاضی بیضاوی نے جو کانی … حضرت ابراہیم … وجود … [illegible] … اللہ تعالیٰ نے … مطلوب … اسان … پہچھری

www.KitaboSunnat.com

صفتاں انہاں جو خرچن مال اندر راہ ربانے — اس دانے وانگ گاری جیں ست سٹہ کڈھ دانے

فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وچہ ہر سٹے دی سو دانہ ہے تے اللہ دونا ودھاندا ہے جسنوں چاہندا ہے تے اللہ فراخ رحمت والا جانن والا

در ہر خوشہ صد دانہ است و خدا دو چند میدہد ہر کرا خواہد و خدا کشادہ فضل دانا است

وچہ ہر سٹے سو دانہ رب ودھاوے جاہی جس نوں — تے رب فراخی رحمت والا علم کمال ہے تس نوں

ہک دست سو نیک ودھاوے جس انت نہ کوئی — اوہ لکھ ہزاراں تھیں ودھ دیوے گنتی وس نہ ہوئی

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ

مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى

اوہ لوک جو خرچ کردے ہین مال اپنیاں نوں وچہ راہ اللہ دے فر نہیں لیاوندے پچھے اس چیز دے جو خرچ کیتو نے احسان رکھنا

آنانکہ خرچ میکنند مالہائے خود را در راہ خدا باز در پے نمی آرند آن نفقہ را منت و نہ ایذا رسانی

جیہڑے خرچن مالاں اپنیاں راہ وچہ اللہ سائیں — فر مگر نہ لیاون پچھے خرچیندے تھوڑا ہوندا ہیں

لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

واسطے انہاں دے بدلہ انہاں دا پاس رب انہاں دے تے نہیں کوئی خوف اپر انہاں دے تے نہ اوہ غم کھاون گے

برائے ایشان است مزد ایشان نزدیک پروردگار ایشان و نیست خوفے بر ایشان و نہ ایشان اندوہناک شوند

کارن انہاں ثواب انہاں دا مالک پاس تہناں دے — انہے نا کچھ خوف انہاں دے اپر نا غم ہرگز کھاون گے

معنے من جو تھوڑا رکھے مڑ مڑ منہ پر لیاوے — ہیں تینوں وہ کچھ دتا اوہ کچھ بخشیا اکہ سنانوے

تے معنے اذی جو عار کرے کسے کی کچھ اسنوں دیوے — کہے توں منگدا پچھوں رہناہیں توں شکر نہ کیتا

عثمان بن عفان دے حق ایہ آیت کہن جو آئی — اس جنگ تبوک تیاری ویلے کیتی خوب کمائی

اس ہک ہزار دینار سو نہدی سمر وچھوہی پائی — تا حضرت نے کہیا جو اجدن پچھے ڈر عثمان رائی

اتے بھی ہک ہزار دتا اس جھلاں سنے پلانان — تد ایہ آیت آئی ایہہ کم اسدا رب نوں بھانا

www.KitaboSunnat.com

قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ وَّ مَغْفِرَةٌ خَیْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ یَّتْبَعُهَآ اَذًى ؕ وَاللّٰهُ غَنِیٌّ حَلِیْمٌ

سخن نیک تے معاف کرنا گناہ کسی دا بہتر ہے اس خیرات تھیں جو پچھے اوسدا دکھ ہووے تے اللہ بے پروا تحمل والا ہے

سخن نیکو گفتن و درگذشتن بہتر است ازاں خیرات کہ در پے آن ایذا باشد و خدا تعالیٰ بے نیاز بردبار است

سخن بھلا تے بخشش بہتر اس صدقے تھیں آئی	جس دے پچھے دکھ رب غنی حلیم ایہا آئی
سخن بھلا کہ سوالی ہوڑے یا آکھے فر آوین	یا نیک عمل کسے کنڈ پچھے یا لڑیاں صلح کراوین
تے مغفرت ہے عیب کجن ہور بخشش دیون بریائی	یا سوالی بہت اکاوی ہتھوں معاف کرن بھلیائی
اللہ غنی نہ حاجت سنوں صدقیوں بے پرواہی	تے رب حلیم نہ پھڑ دے شتابی اہل ظلم گمراہی

یٰٓاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تُبْطِلُوْا صَدَقٰتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى ۙ كَالَّذِیْ یُنْفِقُ مَالَهٗ رِئَآءَ النَّاسِ

اے لوکو جو ایمان لیائے نہ خراب کرو خیراتاں اپنیاں نوں نال نہورے دے تے دکھاندے مانند اس شخص دی جو خرچ کردا ہے مال اپنا واسطے دکھاوے لوکاں دے

اے مومنان تباہ مکنید خیرات خود را بمنت نہادن و آزردہ کردن ہمچو کسے کہ خرچ میکند مال خود را برای نمودن مردماں

اے اہل ایمان نہ خیر دیجا ہو نہوریوں ہور ایذاؤں	جیویں ونجاوے مال جو خرچے خلق دکھاریاؤں

وَلَا یُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ

تے نہیں ایمان لیاوندا نال اللہ دے تے نہ نال دینہ آخر دے پس صفت اسدی مانند پتھر صاف دی ہے

وایمان نیارد بخدا و نہ بروز قیامت پس صفت او مانند صفت سنگ صاف است

تے اس نال ایمان نہ لیاوے نا دینہ آخر والے	نا اس دے عمل مثال انہوں سب جیہی خیراتاں

عَلَیْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهٗ وَابِلٌ فَتَرَكَهٗ صَلْدًا ؕ

جو اوسدے اتے مٹی ہے پس پہنچیا اسنوں مینہ پس چھیڑ یا اسنوں صاف

کہ بر خاک اندک باشد پس رسید اورا باران بزرگ پس گذاشت اورا سخت و صاف مانده

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جیونکر صاف پتھر تے مٹی بچسن مینہ اڈا دی
صاف پتھر صفوان نوں ہلدا جو پتھر سخت صفائی

تا پتھر صاف رہی مٹی تھیں خیرا ینویں اُٹھ جاوے
وابل مینہ جو موٹیاں کنیاں نوا لاشختا یہائی

لَا یَقْدِرُوْنَ عَلٰی شَیْءٍ مِّمَّا كَسَبُوْا ؕ وَ اللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الْكٰفِرِیْنَ

قدرت نہیں رکھدے اوہ کسی چیز دے اُس چیز تھیں جو کمائی اونہاں نے اللہ نہیں ہدایت کردا گروہ کافراں نوں

قدرت ندارند بر چیزے از انچہ عمل کردند و خدا راہ نمے نماید گروہ کافراں را

نہ قادر اوپر کجھ ثواب جو دنیا وچ کمائے
ایہ صفت اعمال منافق دی ہے ہر ہک شخص ریائی
ایہ ظاہر وچ اعمال اوہناں دے جیوں مٹی پتھر اُتے
اوس وچ معالم بااسنادجو خود مفسر فرمایا
باراں پچھیا اِک چھوٹا کیا حضرت ریا بنائی
ہیسے وچ صحیح مسلم دے لکھیا آکھیا ابوہریرہ
اوّل حکم شہید کہوسی جو در بدر حاضر آوی
رب کہسی اِس نعمت اندر توں کیا عمل کمایا
رب فرماوے راہ میری پوچھا نہیں تن جان ونجائی
سو لوکاں وڈا اہا در سدیا ہن تے اجر نہ کوئی
وچ عالم قاری تائیں لیا ون نعمت رب گناوے
عالم کہے میں علم پڑھیا فر لوکاں نوں سکھلایا
تیری کارن محنت کیتی دینے تے رات خدایا
تیرا قصد جو آکھن مینوں لوک عالم ہو قاری
پھر گھسیٹ فرشتے سٹن دوزخ وچ عذابے
حکم ہووے فر سخی لیا ون نعمت رب گناوی
سخی کہی میں راہ تیری وچ مال اسباب لٹایا

تے رب نہ کری ہدایت قوم جو کفروں باز نہ آئی
بھی مومن صدقے تھیں بعد جو تھوڑا یاد دیو بہائی
پر روز حشر کجھ اجر نہ لبھسی جیوں پتھر مینہ دھوتے
جو شرک چھوٹے تھیں بہت ڈراں ایہ ریاء کیتوں سوایا
رب کہسی منگ اجر تنہاں تھیں کارن جنہاں کمائی
جو نبی کہیا تریہ جنیاں تھیں سب تھیں پہلاں ایہ
جو دنیا وچ رب نعمت دتی سبھ اوہ یاد کراوے
اوہ کہسی میں راہ تیری وچ دتی جان خدایا
تیرا قصد جو لوک شجاعت کرن میری وڈیائی
دھر و فرشتے دوزخ ڈالن محنت ضائع ہوئی
اس نعمت وچ توں کیا کجھ کیتا رب سچا فرماوے
قاری کہے قرآن پڑھیا میں کاں فیر پڑھایا
رب کہسی توں کیں کارن کجھ پڑھیا پڑھایا
سو لوکاں عالم قاری سدیا نا ہیں اجر دوبارے
بدنیت تھیں تکیں یار ب مینوں سن اجبایا
توں کیا کجھ کمایا سو وچ رب سچا فرماوے
جتنے راہ نیکی دی تیرے ہر وچ خرچ کرایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

رب کسی تھوں اس دے وچہ دام نہ دتا کوئی
ہن اتھے اجر نہیں کجھ تینوں دنیا وچہ لیوئی

سنجی سداون کارن دتا لوکاں سد یا سوئی
اس بکڑ فرشتے دوزخ دالن محنت ضائع ہوئی

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ

تے مثال انہاندی جو خرچ کردے ہن مالاں اپنیاں نوں واسطے طلب رضا اللہ دی تے ثابتی واسطے دلاں اپنیاں نہیں

وصفت آنانکہ خرچ میکنند مالہای خود را برای طلب رضائے خدا و برائے تصدیق ویقین از دلہائے خود

تے صفت انہاں جو خرچن مالاں جہت رضا ربانی
یا ثابت صدق یقین جو اس دا ابدا رب ہو ولیسی
حسن کہے جد خیر ارادہ کرن تاثیر سمہالن

تے کارن صدق یقین لیاں یا خرچ خوشی من بہانی
یا ثابت مال ہے اس پادوں برکت رب کریسی
جے نیت خاص پادن تے دیون نہیں تا رکھ ٹالن

كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ

مانند مثال باغ دی ہے اوپر اچاندی جو پہونچیا اسنوں مینہ وڈا پس دتوس میوہ اپنا دونا

مانند صفت باغیست بر مکان بلند کہ رسید او را باران بزرگ قطرہ پس دادہ میوہ ہا خود را دو چندان

مانند اس باغ جو اچی جا تک پہونچن مینہ زیادہ

پس دیوے میوا اپنے دونے اگلی فصلوں ادا

فَإِنْ لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

تے جیکر نہ پہونچے اسنوں مینہ وڈا پس ترل کافی ہے تے اللہ نال اوجیہڑے جو کردے ہو تسیں ویکھنوالا ہے

واگر نرسید او را باران بزرگ پس شبنم کفایت میکرد و خدا آنچہ عمل کنید بینا ست

تے جیکر وڈا مینہ نہ پہنچیس کافی اوس پھوہاراں
اس آیت وچہ مثال کہی رب مومن مخلص تائیں
جو باغ زمین چنگی دا پھلدا پھل قصیں ہو نہ خالی
اینویں مومن مخلص صدقہ اوکت ہوئے جا دی
ربوہ معنے جا بلند تے طل ترل پھوہاراں

تے اللہ جو کجھ کردے سو ویکھے بھلیاں ہر باں کاراں
جو جہت رضا ربانی خرچے تھے نہ ہوون اہ ایں
جو مینہ وڈا تاہیں تال کجن تہیں ...
جو من اوذی کھیس کرے نہ ضائع ہر حال سو ہو وے
اللہ ہو انہ ضائع کرد صدقہ نیکو کاراں

أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

بھلا دوست رکھدا ہے کوئی بستاں تھیں ایہ جو ہووے واسطے اوسدے باغ کھجوراں تھیں تے انگوراں تھیں وگدیاں ہیں تلے اوہناں دے نہراں

آیا دوست میدارد یکے از شما آنکہ باشد اورا باغے از درختان خرما و انگور میرود زیر آن جوہا

کھلا چاہے ہر کس بستاں تھیں ہووے باغ کھجور انگوراں	جو وگدیاں ہیٹھ انہاں ندی نہراں کھا انگور کھجوراں

لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ

واسطے اسدے ہے وچ اس باغ دے ہر قسم میوہاں تھیں تے پہونچیا اسنوں بڈھاپا تے واسطے اسدے ہے اولاد عاجز

مراد او ہست در آں باغ از ہر جنس میوہا و رسیدہ باشد او را پیری و او را باشد اولاد ناتوان

اسنوں وچ اس باغ ہوون ہر جنسوں دا میوے	تے اسنوں پہونچ پیری نسل اولاد بھی چھوٹی ہووے

فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ

فر پہونچیا اسنوں واورولا وچ اسدی اگ ہے پس سڑ گیا اسیطرح بیان کردا ہے اللہ واسطے تساڈے

پس رسید آں باغ را گردبادے کہ در آں آتش ست پس او سوختہ ہم چنیں بیان میکند خدا برائے شما

الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ	آیتاں تا لتیں فکر کرو
	آیتہا تا باشد کہ تامل کنید

فر پہونچے اسنوں واورولا اس وچ اگ جلاوے ایہ سمجھ مثال اعمال منافق بھی اعمال ریائی بھی دنیا اندر نفع کرن جیوں باغ نفع اوہ کردا نہ آپ جواں جو فیر کماوے تے دھیاں پانے اینویں اگ منافق کھاتا بھی جنہاں عمل ریائی	رب اینویں کرے بیان آیات تا فکر کرو سمجھاوے او دنیا وچ دسیاوں سوہنے جیویں اوہ باغ ایمانی باں سخت بڈھا محتاج ہویا تا جو لا جیویں قہردا اوہ تنگ بیٹھا کھیران ہے نہ قوت فیر کمانے نہ دنیا فیر اسید کمان اگلی لگی کمائی

www.KitaboSunnat.com

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ الْأَرْضِ

اے او لوکو جو ایمان لیائے خرچ کرو چنگیاں چیزاں تھیں جو کمایا تساں تے تھیں جو کڈھی اساں واسطے تساڈے زمین تھیں

اے مومنان خرچ کنید از پاکیزہ آنچہ کسب کردید و از پاکیزہ آنچہ بیرون آوردیم برائے شما از زمین

اے اہل ایمانوں خرچ کرو کجھ چیزاں پاک حلال کو
جو کسب تجارت ہووے صناعت گنوں درم دینار
سن وچہ معالم باسناد جو حضرت خود فرماوی
اولاد بھی اس دا کسب ایہی فر کھاوے انہاں کمائی
داؤد پیغمبر اپنے کسبوں باجہ نہ ہرگز کھاندا
جو خرچ کرے اوہ تھیں نہ برکت جو چنگا کجھ جاوے
رب بدیاں نال نہ بدی ہٹاوی نیکیوں بدی نجاوے
شمرہ کہے جو سرورسانوں امر لوکاں کردا
چالیسواں حصہ مالوں تھیں دیوں فرض بتاوی
تے زمین وچوں جو دانے میوے وجب عشر انہاندا
باقی دانیاں میویاں دے وچہ اختلاف ایہائی
بھی ابوحنیفہ تھوڑے بہتے واجب عشر بتاوے
جو مالک ہور بخاری مسلم ابوسعید ولیا وی
بھی پنج اوقیہ تھیں کم چاندی وچہ فرض زکوۃ نکالی
وسق ایہی سٹھ ٹوپا پنجاں تری سو ٹوپہ تھیوی
وچہ مظہری لکھیا اس آیت وچہ عام دلیل ایہائی
جے مسلم زمین خراجی لیتی اس وچہ واہی جابی
عشر خراج نہ ہوں اکٹھے مذہب ابوحنیفے
جو لاحق زمین وظیفہ عشر زکوۃ زراعت

خود کسبوں اتے جو اساں کڈھیا زمیوں لیتی مال
فرض زکوۃ انہاں ہور کھیتی باغ اناج اثماروں
سب تھیں وہ حلال جے بندا اپنے کسبوں کھاوے
بھی کھیا نہ کوئی کھانا بہتر اپنے کسبوں بھائی
جو کسبوں مال حرام کھٹے لتے خیر قبول نہ پاندا
اوہ خرچی اسدی وچہ دوزخ دیوں خود حضرت فرماوے
مال پلید حرام ہوں عمل پلید نہ اٹھے سدا ہاوی
اس مالوں جو وچن کارن اسنوں کوئی دیہندا
جو قیمت وچہ دینار یا دو سو درم چاندی اوہ پاوے
وچہ تناں جو ان انگور کھجوراں کسی خلاف نہ پایا
ابوحنیفہ واجب آکھے تے کاری لگ بھائی
تے دو جی شرط لفظ ایہ کہن پنج وسق نبی فرماوے
حضرت کہیا نہ صدقہ جیکر پنج نہ وسق پہنچاوے
نہ پنجاں وسقاں تھیں کم صدقہ سمجھ جد توں بھائی
اوقیہ چالی درم تا پنجاں دو سو درم گنیوی
وجب عشر جو زمین تھیں بیدا ہر ہر زمین جمع کائی
خراج بھراوے ابوحنیفہ وجب عشر نہ کرلی
جمہور کہن اس عشر بھی نالا وجب ووین وظیفہ
ایہ عشر زکوۃ زمین دی نامیں مذہب وڈی جماعت

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

نہ شرعی کجھ دلیل جو عشر تے بالاجماع تھیوے	حدیث جو ابن عدی نے لکھی باطل او وہ گیہوے
ہداے وچہ دلیل اسدی اجماع جو بادشاہاں دا	عمر بن عبد العزیز نے لکھے بے اجماع نہ مندا
ایہ عشر الٰہی وچہ زمین سیلاب یا سیم زمین بارانی	جو کھوہوں کڈھ لیوا اوں تے نہیوں وچ جیہا

وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ

تے قصد نہ کرو ردی چیز نوں اس تھیں خرچ کردے ہو نہیں تسیں آپ لیوے والے اسدے مگر ایہ چشم پوشی کرو وچہ اسدے

وقصد مکنید ردی را از آں خرج میکنید و نیستید شما گیرندہ آں مگر آنکہ چشم پوشی کنید در گرفتن آں

تے قصد نہ کرو جو مندا مالوں خرچ چھوڑ بابا	تسیں لیندے آپ مندا ابن چشم پوشی آن کھائی
لینے خیر قبول ہووندی شرط جو مال حلال ہووے	تے چنگی چیز دیوی من بھانی برلی چنگ بالی
جو بری نہ آپ سوچ قبول نہ ہو ونج پرواہی	اوہ کل خوبی دا صاحب خوب قبول نہ شی وہی
ترمذی ابوداؤد وی نسائی ابن ماجہ وچہ کہائی	سعد معبود ڈھونڈ دیوں انہاں حق آیت آئی

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ

تے جانو جو اللہ بے پرواہ صاحب خوبیاں دا ہے شیطان ڈراوا دیندا ہے تساں نوں تنگی دا تے امر کردا ہے نال بے حیائی

وبدانید کہ خدا بے نیاز ستودہ است شیطان وعدہ میدہد شما را تنگدستی را و میفرماید بہ بے حیائی

تے جانو ٹھیک جو اللہ بے پرواہ سب حیا ہے نوالا	شیطان ڈراوے تساں تنگی تھیں دسے کم زنا

وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ

تے اللہ وعدہ کردا ہے تساں نوں بخشش دا اپنے ولوں تے فضل دا تے اللہ فراخ رحمت والا ہے جاننے والا دیندا ہے دانائی جس نوں چاہے

وخدا وعدہ میکند شما را آمرزش از جانب خود و فضل و خدا کشادہ رحمت دانا است میدہد دانش ہر کرا خواہد

تے اللہ وعدہ کرے تساں بخشش فضلوں اپنے نے رب فراخی والا علم دیوے جس چاہے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

شیطان ڈراوے صدقیوں آکھے خرچیاں تنگ ہو جاویں — تے اللہ وعدہ کرے جے خرچیں بخشش برکت پاویں
فحشا گناہ بُریائی ایتھے بخل زکوٰتوں آیا — اسجا باجھوں ہر جا کلمی معنے زنا بتایا
ہر ہر فجر دو کہن فرشتے خود سرور فرمایا — ہک آکھے جو کوئی خرچ کرے دیہ اسنوں ہور خدایا
تے دوجا کہے بخیل نوں یا رب تلف زیان پہنچا کر — نبی کہیا ہک بی بی دیہ توں باجھ شمار عطا کر
جے توں گن دیسیں رب گن دیسی بند نہ کر توں ہوئے — نا بند کرے رب دیہ جو طاقت بہت یا کم ہو وے
بھی نبی کہیا جنہاں مال زیادہ اوہ سب گھاٹے والے — مگر جو رب دے نام لٹا وَن بھر بھر بکاں نالے
ایہ تریے حدیثاں مظہری اندر مسلم کنوں بخاری — حکمت معنے علم جو نافع دینی سمجھ پیارے

وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

تے جو کوئی دتا گیا حکمت پس تحقیق دتا گیا بھلیائی بہت تے نہیں نصیحت لیندے مگر صاحب عقلاں دے

وہر کہ داد ہ شد او را دانش پس البتہ داد ہ شد او را نیکوئی بسیار و پند پذیر نمے شوند مگر خداوندان خرد

تے جسنوں علم دتا رب اسنوں دتی بہت بھلیائی — تے نہیں نصیحت لیندے مگر جو صاحب عقل دانائی
ابن عباس کہیا جو حکمت علم قرآن ایہا ہی — باجھ تفسیر نہ نری قرارت جو سب پڑھیں لوکائی
نبی کہیا جس نال ارادہ رب کرے بھلیائی — تس دینی سمجھ دیوے ایہ وچ بخاری مسلم بھائی

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ

تے جو کجھ خرچ کرو تسیں خرچ کرنا یا نذر منو کائی منت پس تحقیق اللہ تعالیٰ جاندا ہے اسنوں

وآنچہ خرچ کردید از خیرات یا لازم کردید بر خود نذرے پس البتہ خدا میداند آن را

تے جو کجھ خرچ کرے کائی خیر یا منو منت کائی — تا ٹھیک اللہ اس جانے دیسی بدلہ کل کمائی

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

تے نہیں واسطے ظالماں دے کوئی یاری دیونوالا — و نیست ظالماں را ہیچ یاری دہندہ
تے ناہیں اہل ظلم دوں یاری کرنیوالا کوئی — نذر عبادت جو واجب کیتیاں واجب ہوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ۚ

جیکر ظاہر دیہو خیرات تاں پس خوب بتی ہے اوہ بھی جیکر چھپا ہوا انہانوں تے دیہو فقیراں نوں پس بہتر ہے واسطے تساڈے

اگر آشکارا کنید خیرات را پس نیکو چیزیست آن و اگر پنہاں کنید آنہا را و بدہید آن را بفقیراں پس آں بہتر ست شمارا

جیکر ظاہر دیہو صدقے پس اوہ خوب چنگیائی	جو مخفی کردے دیہو غریباں ایستاں بہت بھلیائی
نبی کہیا جو ستاں شخصاں دیسی اللہ سایہ	جس دن اس سدی سائے باجھوں سایہ ہور نہ آیا
پہلا شاہ جو عادل دوجا عابد وقت جوانی	تریجا جس دل جیتاں باہر دل پریشانی
چوتھا اوہ دو مومن کرن پیار جو بہر خدائی	اوہ رب دے کارن ہوون کٹھے کارن رب جدائی
پنجواں شخص جو ذکر خدا دا بیٹھ اکلا رووے	چھیواں اوہ مرد جو عورت سوہنی سنوں خواہاں ہووے
اوہ مرد کہے میں ڈراں اللہ تھیں نیڑے زنا نجاوے	ستواں جو ہتھ سجے دیوے کھبے کنوں چھپاوے
ایہہ گلہی وچ بخاری مسلم کنوں حدیث لیاوے	بھی کہیا جو لکواں صدقہ رب دا غضب بجھاوے

وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

تے دور کرے گا تساں تھیں برائیاں تساڈیاں تے اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہو خبردار ہے

و دور سازد از شما　گناہاں شمارا　و خدا تعالیٰ　با نچہ کنید　آگاہ است

تے کرے معاف تساں تھیں اہناں گناہ برایاں	تے اللہ نوں سب خبر جو کرہو بدیا نیک کمایاں

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰىهُمْ وَلٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ

نہیں اوپر تیرے ہدایت انہاں دی　اسیر اللہ تعالیٰ ہدایت کردا ہے جسنوں چاہے

نیست لازم بر تو اے محمد ہدایت ایشاں　ولیکن خدا ہدایت مے کند　ہر کرا خواہد

نہ تیرے اتے کرن ہدایت لازم انہاں تائیں	اسیر اللہ کرے ہدایت جسنوں چاہے سائیں

لیس علیک ہداہم ... نازل ہوئی
ابن عباس ... ابن عباس

www.KitaboSunnat.com

وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُوْنَ اِلَّا ابْتِغَاۗءَ وَجْهِ اللّٰهِ

تے جو خرچ کرو تسیں مال تھیں پس واسطے جاناں اپنیاں دے نے ناخرچ کرو مگر واسطے ڈھونڈھنے رضامندی اللہ دی

وانچہ خرچ کردید از مال پس برائے نفع ذات شما است و خرچ مکنید مگر برائے طلب رضامندی خدا

تے جو تسیں خرچو مال تسیں پس جاناں اپنیاں تائیں ۔ تے خرچ نہ کریو مگراں کارن ڈھونڈھ رب رضائیں

وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ يُّوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ

تے جو کجھ خرچ کرو مال تھیں پورا دتا جاوے گا طرف تساڈی تے تسیں ظلم نہ کیتے جاؤ گے

وانچہ خرچ کردید از مال تمام رسانیدہ شود بسوئی شما یعنی ثواب آنرا و شما ظلم کردہ نہ شوید

تے جو خرچو تسیں مالوں پورا اُسّی اجر تساں نوں ۔ تسیں ظلم نہ کیتے جاسو ہرگز اجر عمل نقصانوں

اہل کفر جو ذمی تنہاں مومن صدقہ دیندے ۔ جد مومن بہت فقیر ڈٹھے تد حضرت منع کریندے

جو چیز نہ دیو کفاراں اوکھے ہون ایمان لیاون ۔ ایہ آیت آئی منع نہ کرتہ فرض نہیں راہ پاون

ایہ نفلی صدقے حکم تے فرضی روا نہ دیہن کفاراں ۔ ایہ وچ معالم محی السنت بغوی کرے وچاراں

لِلْفُقَرَاۗءِ الَّذِيْنَ اُحْصِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ

صدقے واسطے فقیراں دے ہن جیہڑے روکے گئے وچ راہ اللہ دے نہیں کرسکدے سفر وچ زمین دے

خیرات برائے آں فقیران ست کہ بند کردہ شوند در راہ خدا نمیتوانند سفر کردن در زمین

صدقے اوہ فقیراں جیہڑے روکے راہ ربانی ۔ جو نہ کرسکدے سفر زمیں وچ کارن کسب کمائی

اصحاب صفہ اوہ یار رہا جو چار سو مسجد رہندے ۔ نہ گھر بار قبیلہ کجھ دینہہ رات قرآن پڑھیندے

کجھوراں گٹکاں کٹ کھاون کجھ سناون نابیر ۔ جتول حضرت لشکر بھیجے جاون جنگ تدائیں

ربا نخیب دتی ایتھے لوکاں صدقے دیہن انہاں نوں ۔ جو کم ربانے رکھے نہیں فراغت کسب تنہاں نوں

یا وچہ ٹراباں زخم لگے اوہ لوہا بے آزاری ۔ یا جہد ربانے لڑدیاں لوکی دشمن ہوئی بھاری

ف وہ بغوی نے لکھیا ہے جو ... ابن عباس ... ابن المنذر ... اصحاب صفہ ...

www.KitaboSunnat.com

يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ

ظن کرے ایہہ انہانوں نجانی دولتمند اسوال ہوون تھیں پہچانیگا توں انہانوں نال نشانی انہاں دی دے

می پندارد ایشاں را ناداں توانگران از سبب بے طمع و بے سوال بودن می شناسی ایشاں را بسیمای ایشاں

تنہاں ظن کرے انجان ایہہ دولتمند جو سنگدی ناہیں | توں انہاں پہچانے نال علامت حالی فقر تداہیں

لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

ربع ۳۷

نہیں سوال کردے لوکانوں چنبڑکے تے جو کجھ خرچ کرو تسیں مال تھیں پس تحقیق اللہ اوسنوں جانن والا

سوال نمیکنند از مردمان بالحاح و آنچہ خرچ کنید از مال پس اللہ تعالی بآن داناست

سوال کرن اوہ لوکاں تائیں چنبڑ بہت نکردے | تے جو تسیں خرچ مالوں اندر جائے خرچ جو بہر دی
تعفف معنے ترک سوالوں عفت ترک ایہانی | الحاف ایہی الحاح جو جھگڑا جھگڑا چنبڑ آئی
سوال نہ کردے جے ضرورت ہک بنہ قوت جو پاون | اہکن جو سوال نہ سول کرن تا وجہ الحاف نجانو
نبی کہیا جس حاجی درم یا قیمت درم جا لیہاں | جو فر سوال کری لوکاں ایہ کار الحاف سفیہاں
وچہ موطا مالک ابوداؤد ہی نسائی لیایا | تے مور حدیث بخاری مظہری والا لکھہ سدہایا
جو نبی کہیا کوئی رسا لیکر بالن دی پنڈ لیاوے | ایہہ سوال کرن تھیں بہتر سنگل بالن ویچ کھاوے
ہی ترمذی ابوداؤد تے نسائی ابن ماجہ بھی لیایا | جو نبی کہیا پنجاہ درم جس تسنوں سوال نہ آیا

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

اوہ لوک جو خرچ کردے ہیں مالاں اپنیاں نوں وچہ رات دے تے دینہ دے لکواں تے ظاہر پس واسطے انہاں دے ہے اجر انہاں دا پاس مالک انہاندے دے تے نہیں خوف اوپر انہاں دے تے نا اوہ غم کھاون گے

کسانیکہ خرچ میکنند مالہای خود را در شب و روز در پنہاں و آشکارا پس ایشاں راست مزد ایشاں نزدیک پروردگار ایشاں و نیست ترسے بر ایشاں و نہ ایشاں غمناک شوند

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو خرچن مالاں رات دناں پوشیدہ ظاہر سوئی　　پس اجر تنہاں رب پاس انہاں نوں غم اندوہ نہ کوئی
سن وچہ معالم ابن عباسوں حق علی ایہہ آیت　　چار درم وچہ ملک آہے اس کیتی سب خیرایت
یک درم راتیں یک دیں دتا پوشیدہ یک آشکارا　　یا سر ہر وقت دیون جدا اوہ حاجتمند وچارا

اَلَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ الرِّبٰوا لَا يَقُوْمُوْنَ اِلَّا كَمَا يَقُوْمُ الَّذِيْ يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطٰنُ مِنَ الْمَسِّ ؕ

اوہ لوک جو کھاندے ہیں بیاج نہ اٹھن گے مگر جیویں اٹھدا ہے اوہ شخص جو برلایا اسنوں دیوے لگن تھیں

کسانیکہ میخورند سود را برنخیزند یعنی از گور مگر چنانکہ برخیزد کسیکہ دیوانہ کردہ او را شیطان از سبب رسانیدن

تے جیہڑے کھاون بیاج نہ اٹھن مگراں جویں اٹھیوے　　اوہ شخص جو شیطان لگو اوہ خبطی کملا تھیوے
سن وچ معالم ابو سعید دوں با اسناد لیایا　　جو حضرت آکھیا شب معراج میں ایہا ہیم دسایا
بعضے لوک ہیں ڈٹھے انہاں پیٹ جون دی کوٹھی　　فرعونی لشکر راہ دوزخ دل ایس راہ وچہ اوہ بیٹھی
ہر شام صبح فرعونی لشکر دوزخ راہیں ہارن　　ہوش گوش انہاں تے ہایاں وانگوں پیر چلاون
اوہ پیٹاں نوں دیکھ اٹھن تنہاں پیٹ اٹھن نہ دیندے　　ڈھٹھ ڈھٹھ اٹھن ڈھٹھ ڈھٹھ گن لنگھن تے لیندے
پر اوڑک نہ اٹھ سکن لشکر پیراں ہیٹھ لتاڑی　　اوہ اوندی جاندے نت لتاڑن تا ہیں حشر دیہاڑی
ایہہ عذاب تنہاں وچہ برزخ اگے روز قیامت　　تے روز حشر فرعونی لشکر سخت عذاب ندامت
فرعونی لشکر آکھن یا رب قیامت آن نہ نیڑی　　میں پچھیا جبرائیل کیہا اوہ ڈھڈاں بیاجی کیہڑے

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْٓا اِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا ۘ وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ؕ

ایہہ نال اس سبب دے ہے جو کہیا انہاں تحقیق بیع مانند بیاج دی ہے تے حلال کیتا اللہ نے بیع نوں تے حرام کیتا بیاج نوں

ایں بسبب آنست کہ سود خواران گفتند جز ایں نیست کہ بیع مانند سود است و حلال کردہ است خدا بیع را و حرام کردہ است سود را

ایہا اس کارن جو آکھن بیع بھی وانگوں بیاج ایہائی　　تے اوہ بیع حلال کیتی لسے تے بیاج حرام ٹھہرائی
دستور عرب اسلاموں اگے لینے وارجو منگدا　　مدت میعنی لہنا اگلا ادا بیجے تاکر سنگدا

[illegible]

تا دینے والا کہندا اینوں مہلت ہور دیائیں
کہن جو لفظ سودی وچہ جیونکر اول جائز آیا
وچہ لغت رباہے وادھا ہے ایپر وہ حرام سایا
مظہری وچہ صحیح مسلم تھیں کہے نبی فرماوے
بھی روپا روپے نال برابر دست بدست وٹاوو
اینویں لون تھیں لون وٹاونا لیں ہور کھجوراں
جے وہ گھٹ کرن بیاج تے چنگے مندے فرق نہ آیا
پر دست بدست اودھار نہ جائز جنہاں وچہ مذکوراں
علت اسدی حنفی آکھن جنس تے قدر ایمائی
ہمقدر مراد جو دوویں فیلی یا اوہ کیلی دونویں
جیوں سونا سونے نال یا روپا روپے نال وٹاون
جے جنس ہکا تے قدر مخالف جیوں علما آکھ روی
یا گوشت دنبے زندہ دنبے نال کری بدلاوی
پر دست بدستی شرط ایہی جتھے علت ہک لبھیوی
اینویں جیکر جنس مخالف قدر دوہاں ہک آیا
جیوں سونا روپے نال دو وزنی روا اودھار نہ ہوگی
جے جنس مخالف قدر مخالف اتھے بیاج نہ آوے
اتھے وہ گھٹ ہور ادھار بھی جائز منع نہیں سے
جو ہور کنک بھی لونگ کھجوراں حدیثوں کیلی ہوئے

اتنا قدر میں اودھار بھر ساں وینہدی دوویں ضایر
ہن بھی نفع تویں ایہ جائز اونہاں جیہڑا ٹھایا
ہک خاص طریق حرام ایہی جو نبی کیتا آشکارا
جو سونا سونے نال برابر دست بدست وٹاوے
اینویں کنکوں کنک بھی اینویں جو ان تھیں جو بدلاوے
ایہ دست بدستی برو برابر جائز باہجہ قصوروں
جو جنس وچوں دیہاں وٹاون وہ گھٹ و ابنایا
جیویں کنک جواں دیہاں وٹاون یا انہاں نال کھجوراں
جو دوویں بدلی جنس ہکا ہمقدر بھی ہوون بھائی
یا وہ گھٹ بیاج بھی وانہ مہلت وچہ حدیث بھی لونریر
یا کنکوں کنک یا لونگوں لونگ یا جواں تھیں جو بدلاون
جا مہ گزی نہ وزن کہیوی روی وزنی ہوئی
اتھے جنس ہکا پر قدر مخالف وہ گھٹ روا اباء
دست بدستی وہ گھٹ جائز رہا اودھار نہ تھیوے
دوویں بدلی وزنی یا دو کیلی ادھار ونجایا
وہ گھٹ جائز دست بدستی کنکھ جوات سولی
جیویں کنکوں تیل مٹھے جو وزنی ہا ہو جیویں وٹاوی
سونا یا وزنی دونویں فقہ حدیث قبولے
باقی چیزاں رسم شہر دے کیلوں وزن شماری

فَمَنْ جَآءَهٗ مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَانْتَهٰى فَلَهٗ مَا سَلَفَ وَاَمْرُهٗۤ اِلَى اللّٰهِ

ہن جو کوئی آئی اینوں نصیحت رب سندے تھیں پس ہٹ کھلا پس اسے واسطے ہے جو اگے گذریا اور کم اسدا طرف اللہ دی ہے

پس ہر کہ آمد اورا پندے از جانب پروردگار او پس باز ماند ازیں کار پس او راست آنچہ گذشت کار او حوالہ بخدا است

www.KitaboSunnat.com

پس جنہوں آئی نصیحت رب تیں اس کاروں ہٹاوے	تاں اگلا اس معاف تے اس دا امر خدا ول جاوے
جو بیاج حرام ہووَن تھیں اگے کھادھا اوہ نہ موڑے	تے اگاں بے پناہ دیوس تاں جھ توفیقوں چھوڑے

وَمَنْ عَادَ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝

تے جو کوئی فر لوے پس اوہ لوک صاحب دوزخ دے ہیں اوہ وچہ اوسدے ہمیشہ رہنے والے ہیں

وہر کہ باز گشت بسود خواری یعنے بعد از تحریم پس آں گروہ باشندگان دوزخ اند ایشان در آنجا جاوید اند

تے جیکوئی بعد حرام ہوون تھیں بیاج رووا کر کھاوے	پس اوہ لوگ جہنم والے دائم اگ جلاوے

يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِي الصَّدَقٰتِ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيْمٍ ۝

نابود کردا ہے اللہ بیاج نوں تے ودھاندا ہے صدقیاں نوں تے اللہ نہیں دوست رکھدا ہر ناشکری گنہگار نوں

نابود میسازد خدا سود را و افزون میسازد خیرات را و خدا دوست نمیدارد ہر ناسپاس گناہ گار را

بے برکت رب کرے بیاج تے صدقیاں برکت پاوے	تے اللہ دوست نہ رکھے ہر بے شکر گناہ کماوے
بیاج والے دا صدقہ حج جہاد قبول نہ کوئی	تے صدقے والیاں وادھا برکت وچ جگ تے ہوئی

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ

تحقیق اوہ لوک جو ایمان لیائے تے عمل کمائے نیک تے قائم کیتہونے نماز نوں تے ادا کیتا زکوٰۃ نوں

البتہ کسانیکہ ایمان آوردند و کردند کارہائے نیک و برپا داشتند نماز را و ادا کردند زکوٰۃ را

ٹھیک جو لوگ ایمان لیائے تے نیک اعمال کمائے	تے قائم کرن نماز تے دیون زکوٰۃ بھی مال جو پائے

لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝

واسطے انہاندے مزدوری انہاندی پاس مالک انہاندے دے تے نہیں ڈر اوپر انہاندے تے نا اوہ غم کھاون گے

مر ایشاں راست مزد ایشاں نزدیک پروردگار ایشاں و نیست ترسے بر ایشاں و نہ ایشاں اندوہگین شوند

کارن تہاں ثواب تہاندے مالک پاس تہاندے	تے نا کجھ خوف انہاندے اپر غم اندوہ نہ کہاندے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ ذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰوٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ

اے اوہ لوک جو ایمان لیائے ڈرو اللہ تھیں تے چھوڑ دیوو جیہڑا باقی رہیا بیاج تھیں جیکر ہو تسیں ایمان والے

اے کسانیکہ ایمان آوردہ اید بترسید از خدا و ترک کنید آنچہ باقی ماندہ است از سود اگر ہستید از مومنان

اے اہل ایمانو ڈرو اللہ تھیں چھوڑ دیو بیاج جو باقی
ایہ آیت حق عباس تے خالد ابن ولید ایہائی
وِلعبد اسلام بھی قرض ہزاراں لوکاں دے سر آیا

جیکر ہو تسیں مومن مخلص نا ہیں اہل نفاق
وچہ حالت کفر دی سیری بیاجوں بیندی قرض لوکاں
ایہ آیت آئی بیاج ونجایا اصلی مول موڑایا

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاْذَنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ۚ وَ اِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوْسُ اَمْوَالِكُمْ

پس جیکر نہ کیتا تساں پس خبردار ہو نال جنگ دے اللہ تے رسول اوسدے تھیں تے جیکر توبہ کردو تسیں پس واسطے تساڈے ہن اصل مال اپنا

پس اگر نہ کردید پس خبردار باشید بجنگ از جانب خدا و رسول او و اگر توبہ کردید پس شمار است اصل مالہائے شما

جے بیاج نہ چھوڑو کن کرو فر جنگ خدا رسولوں
لَا تَظْلِمُوْنَ وَ لَا تُظْلَمُوْنَ

جے توبہ کرو ملے تساں نوں اصلی ہال جو مولوں
نہ ظلم کرو تسیں ہے تے نہ ظلم کیتے جاؤ
نہ شما ستم کنید نہ ستم کردہ شوید

نہ ظلم کرو تسیں لوکاں تے نہ ظلم کرے تساں کوئی
جے اگلا بیاج دنا بن مول وپاڑن دینے والے

ہے ظلم تساڈا جے بن منگو اگلی بیاج جو ہوئی
نہ اوہ ظلم تساں پر کرسن اصلی کرن حوالے

وَ اِنْ كَانَ ذُوْ عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ ؕ وَ اَنْ تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ

تے جیکر قرضدار صاحب تنگی اوہ ہوے پس لازم ہے مہلت دینی فراخی تک تے ایہ جو صدقہ کرو بہتر ہے تساں نوں جیکر ہو جاندے

و اگر باشد قرضدار تنگدست پس لازم است مہلت دادن تا توانگری و اگر صدقہ کنید بہتر است شمارا اگر میدانید

اوہ جے قرضائی تنگ تا مہلت تیک فراخی آئی
تے صدقہ کردنا بہتر ہے جے جانو تسیں بھلیائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وچہ مظہری مسلم ابوہریرہؓ یوں خود سرور فرمایے
طبرانی ابوہریرہ یوں کہے میں نبی تھیں بھراں گواہی
اوہ شخص ہوسی جو مہلت دیوی تنگی وچہ قرضائی
حضرت صلعم کہیا جو مہلت دیوے تنگی وچہ قرضائی
بھی کہیا جو مہلت دیوی یا بخشے تنگی والی تائیں
ایہ دونویں حدیثاں وچہ معالم باسناد لیایا
جولا رادیوں ٹالن ہوندی وقت ایہ ظلم ایہائی
بھی کہیا جو روح مومن دا قرض نہ دتیاں ٹنگیا رہندا
بھی مسلم وچہ جو نبی کہیا جے تنگ ہووی قرضائی

جو تنگی والے کری آسان وچ جگ آسانی پاوی
جو پہلا شخص جو روز قیامت پاوی ظل الٰہی
یا صدقہ کری تے بخشے دہیاں ساری جہت خلائی
یا بخشے قرض قیامت سختیوں دیوی رب رہائی
رب سایہ دیسی جسدن تس تھیں وجا سایہ نہیں
بھی مالک اہوں باسناد جو سرور خود فرمایا
لینے والی نوں جھب دیجی کرنی ڈھل نہ آئی
ایہ شافعی پاہوں وچہ معالم محی السنت کہندا
جے مہنت کرے بخشی سختی حشروں پار رہائی

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ

تے ڈرو اس دن تھیں جو موڑے جاؤ گے وچہ اس دے طرف اللہ دی فر پورا دتا جاوے گا ہر کوئی جو کمایا اس نے

وبترسید ازاں روز کہ باز گردانیدہ شوید دراں بسوئی خدا پس تمام دادہ شود ہر کسے آنچہ عمل کردہ

تے ڈرو اس دنوں جو پھیرے جاسو سوجہ رب اساڈے | فر پورا دتا جاسی ہر کوئی جو اس کیتے کارے

وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝ تے اوہ ظلم نہ کیتے جاونگے ۝ وایشان ظلم کردہ نشوند

تے اوہ ظلم نہ کیتے جاسن ابن عباسؓ نے بتایا
نے آکھیوس رکھ ایہ آیت دوسواسی آیت اتے
پھر دہاڑے ڈھلیں وچہ پھر حضرت اندر سدہار
ختم وحی تہدید ایہ ہر مومن لائق ڈرنا

جو سب قرآن تھیں پچھے ایہا آیت وحی لیایا
اکی دن فر حضرت جیوے ٹر دنیا تھیں مُٹّے
ربیع الاول دی وچ ہجری یاراں سال دہاڑے
اوہ دن سخت نہ بھلوں وساریں فکر اسی نت کرنا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ

اے اوہ لوک جو ایمان لیائے ہو جس وقت سودا کرو اکدوجے نوں نال اودھار دے تا میعاد نام رکھی گئی تا ئیں لکھو اسنوں

اے مومنان چوں معاملہ کنید بایک دیگر بوام دادن تا میعاد مقررہ پس بنویسید آن را

اے اہل ایمان جاں بیع کرو اکدوجے نال اودھار | تا میعاد معین لگے پس لکھو اوس ہنجار دوں
معالم اندر کہیا جو دِتی ابن عباسؓ نے گواہی | جد بیاج حرام کیتا تد رخصت دتی سلم الٰہی

" معکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے لکھیوس بھراں گواہی سلم جو اجل معین تائیں
ایہہ مدت کرن مقرر جب بیع جے نسیہ کائی
بھی سلم اندر میعاد مقرر اس آیت تھیں آئی
تے قرض اندر میعاد نہ واجب اکثر ایہہ فرماون
ایہہ منگیں چیز وانگوں جد چاہے دتا قرض مٹاوی
تے دین آہی ہر لہنے شامل دین آکھن پنجابی
ہے افضل مستحباب لکھاون مذہب اکثر آیا
وجہ مظہری کہیا جو آیت شامل ہر سودے تائیں
بلا نکاح تے خلع تے صلح بھی اس وچہ داخل آئی
تے بیع سلم وچہ چیز نہ حاضر اس دی اجل لکھاون
اک قرض ادہار دی اندر مہلت کرنی لازم نائیں
وجہ مظہری کنوں بخاری سلم ابن عباس بتایا
ہک ہک سال یا دو ترے تائیں قیمت اگے دیندے
عبد اللہ ابن ابی اوفے کہیا جو حضرت عہد زمانی
کنک جواں انگور کھجوراں کارن سلم کریندی

ہی وجہ قرآن حلال ہیں سب اندر وچ نا شک نائیں
یعنی چیز ہے وچہ بھی قیمت مدت بعد ٹھہرائی
منے سلم جو ال سو نہی من مہلت چیز ٹھہرائی
منے قرض ادو ادہار درم دینار اناج دیواون
اس وچہ کجھ میعاد نہیں عاریت جویں موڑا دی
ہر ہر دین لکھاون افضل امر ہے استحبابی
ہک کہن جو ہن بھی واجب کہناں ہن منسوخ بتایا
مطلق بیع بھی سلم اجارہ اینویں قرض تمائیں
بیع نسیہ وچہ مل نہ حاضر مہلت مل لکھائی
بھی ہر نکاح ہور بدل خلع ہور بدل صلح ٹھہراون
بھا دیں اجل ٹھہرا دی جو بادہ چاہی لوے تدائیں
جو ابراگے دیندے سلم کھجوراں کردی نبی جاں آیا
کرو اجل تے کیل لے وزن معین نبی سلم وچہ کہندے
بھی ابو بکر ہور عمر زمانے کیتی سلم اساں نے
ہے اجماع امت اس پر جاہل عیب کڈھیندے

وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ

تے چاہیے جو لکھے درمیان تساڈے لکھنے والا نال انصاف دے تے نہ مکرے لکھنے والا اس تھیں جو لکھے جویں سکھایا اللہ نے

و باید کہ بنویسد میان شما نویسندہ بانصاف و سر باز نزند نویسندہ از آنکہ نویسد چنانکہ آموختہ است او را خدا

تے چاہیے لکھے وچہ تساڈے لکھنے والا عدلوں
یعنی میعاد ہور دے تک منشی تھیں لکھواون
ہک کہن جو کاتب لکھنا واجب ہے ہور کاتب نائیں
ہک آکھن اوہ واجب سی پھر لا یضار ہٹایا
اینویں ہے اقوال بھی واجب جیکر کوئی بناو

نہ کاتب لکھنوں سر پھیرے جویں رب سکھایوس فضلوں
تے منشی نہ نہ کرے تے لکھ دیوے جیویں بتاون
ہک آکھن استحباب اہ ہر سر پھیریاں نہیں گناہیں
یعنی ہزار تیجے کاتب استحباب نہ کھایا
ہک استحباب کہن ہک واجب لا یضار ہٹاو

www.KitaboSunnat.com

فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا

پس چاہیے جو لکھے چاہیے جو لکھاوے اوہ شخص جو اوہدے حق ہوئے ڈرے اللہ مالک اپنے تھیں نہ گھٹاوے تھیں کجھ

پس باید کہ بنویسد و باید کہ مطلب بیان کند کسیکہ بروے دام ست و باید کہ بترسد از خدا پروردگار خود و نقصان نکند ازاں و اصلا چیزے را

پس چاہیے لکھے اتے لکھاوے جس حق بہنا آدمی　　تے ڈرے خدا رب اپنے تھیں نا کجھ گھٹ بتاوے

یعنے خود مدیوں لکھاوے کرا قرار نبانوں　　املال اتے املا لکھاون نقصان دوہن قراؤں

فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ

پس جے ہووے اوہ جو اوہدے حق ہے بے عقل یا عاجز یا نہیں سکدا جو لکھاوے اوہ پس چاہیے لکھاوے ولی اوہدا نال عدل دے

پس اگر باشد کسیکہ بروے وام ست بیخرد یا ناتوان یا نمی تواند مطلب بیان کردن پس باید کہ بیان کند کارگذار او بانصاف

تے جو مدیوں بے عقل ضعیف نہ قادر جو لکھواوے　　تاں اوہ دا ولی لکھاوے نال عدل دے حق بتاوے

سفیہ مراد جو جاہل الو یا لڑکا دیوانہ ہاں　　ضعیف بڈھا بے عقل تریجا گنگا گند زبان

جے عاجز ہووے مدیوں تاں اوہدا ولی وکیل لکھاوے　　تے ابن عباس مقاتل کہن جو صاحب حق بتاوے

وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ

تے گواہ پکڑو دو گواہاں نوں مرداں اپنیاں وچوں پس جیکر نہ ہوون دو مرد پس اک مرد　　تے دو عورتاں

و گواہ گیرید دو گواہ را از مردان خویش یعنے از مسلماناں پس اگر نباشند دو مرد پس یک مرد و دو زن کافی ست

تے کرو گواہ دو شاہد مرد جو مومن حر تاں ہاں　　تے جیکر نہیں دو مرد تاں کرو اک مرد دو زناں گواہاں

زناں گواہی مالاں دے حق جائز ہے اجماعوں　　تے حداں ہور قصاصاں اندر نہیں قبول شرع اوں

اہناں باجھ حقوق جو دوجے جیوں نکاح طلاقوں　　اک مرد دو زناں گواہی جائز حنفی کہن اتفاقوں

مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ

اناں شخصاں وچوں جو پسند کرو گواہاں وچوں مت بھل جاوے اک اہناں تھیں یاد کراوے اک عورت دوجی نوں

از کسانیکہ پسند مندید از گواہان تا اگر فراموش کند یکے زان پس یاد دہد یکے دیگرے را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

کرو گواہ جنہاں نوں کرو پسند جو کنوں گواہاں
پسند مراد دیانت ہور امانت جس دی جانوں
ہور آزادی عقل بلوغ عدالت ہور مروت
کافر دگواہی مطابق کافر بھا دین جیہڑا
انہاں آپس وچ گواہی ذمیاں حنفی روا بتاون
نابالغ ہور لونڈی کملی ناہیں روا گواہی
مروت ہووں ہو دب کم نہ کرن بے شر الوالے
جویں او دچہ بگن ہو ترن یا کجہ کھاون بیٹھ بازار
تے تہمت والا بھاویں صالح تاں بھی رد گواہی
پیو پتر جو کرے وجہ دی فائدے کارن دیوے
تے جو نقصان کرے پیو پتر تہمت اتہ نہ کائی

مرت بھا اکہ زناں تہیں ٹا وکرا یس دوی بدا ہاں
شرطاں سنتا قبول شہادت اک اسلام بھیا لو
سند دین شرط نہ تہمت کائی ہووس جویں عداوت
جو تقصیر دی گواہی بدزبان کنز تعین وڈا کبیرا
جو آپس اندر سود ا کرے کتھول ہور جاون
عدالت شرط پرہیز کبیرہ ذیوں نالے ہور منا ہی
سو بہتی ڈول لباس بھی پیشہ بہنک لغاق سمجھائے
یا ایسے ہور گواراں دے کم لائق نا ہوشیاراں
جویں دشمن دی دشمن اتے جہت عداوت واہی
ہے رد حمایت تہمت کارن بھاویں صالح ہووے
اس صورت وچہ رد گواہی جائز کہیاں بھالی

وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ

تے نہ انکار کرن گواہ جس وقت بلائے جاون نے نہ اکواس تھیں جو لکھو اس نوں چھوٹا ہے یا بڑا میعاد اوس دی تک

و سر باز نزنند گواہان آنگاہ کہ طلبیدہ شوند و ماندہ مشوید ازان کہ بنویسید حق را اندک یا بسیار تا میعاد او

تے ناسر فیرن شاہد شاہدیوں جداں بلائی جاون
گواہی دینوں ناسر فیرن دیون فرض گواہی
تے اول شاہد کرن دے ویلے جیکوئی کسے بلاوی
بعضے کہن اٹھ جانا واجب ہے اتھے ہور نہ کوئی
چھوٹا حق یا وڈا ہووے لکھو مول نہ اکّا

تے اکو نہیں تھکنے تھیں چھوٹا وڈا اجل کھلاون
جاں صاحب حق بلاوے جب اگے لازم ناہی
بعضے کہن نہ واجب جانا استحباب جو جاوے
بعضے مطلق واجب آکھن لو جے ہوے من ہوی
تے مہلت دیہہ میعاد بھی لکھو نکی کم نہ تھکو

ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُوْٓا

ایہ کم بہتر ہے پاس اللہ دے تے قائم تر ہے واسطے گواہی دے تے نزدیک تر ہے اس تھیں جو شک کروگے

این با انصاف تر است نزدیک خدا و درست تر است برائے گواہی و قریب تر است تا آنکہ در شک نہ شوید

ایہ کھن بہتر پاس خدا تے ثابت جہت گواہی اقسط معنے بہت برابر اقوم قائم رکھن	تے نیڑے ایس جو نہ شک پیں کم والا کم واہی جہت گواہی شک نہ آوے جاں لکھیا ہو

اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيْرُوْنَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوْهَا

مگر جو ہووی سوداگری حاضر جو پھیر دے ہو لیندے دیندے وچ آپس دے پس نہیں اپر تساڈے کجھ گناہ جو نہ لکھو اس نوں

مگر آنکہ باشد معاملہ سوداگری دست بدست کہ دست گردان می کنید آن را میان خویش پس نیست بر شما گناہے در آنکہ ننویسید آن را

مگر جو ہووے سودا حاضر پھیر آپ وچ آلے سودا حاضر دست بدستی جو وچ مہلت ناہیں	تا نہیں گناہ تساں اپر جے نہ لکھو جس سودا لے اسدا لکھن نہیں ضروری جیہڑا نہ دین کیتا ہیں

وَاَشْهِدُوْٓا اِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَّلَا شَهِيْدٌ

تے گواہ پکڑو جس وقت سوداگرو تے نا دکھ دیوے لکھنے والا تے نا گواہ یا نہ دکھ دتا جاوے کاتب تے گواہ

و گواہ گیرید ہر گاہ کہ خرید و فروخت کنید و رنج دادہ نشود نویسندہ و نہ گواہ

تے کرو گواہ جاں سودا کرو آپس اندر کوئی ایہ شاہد کرن کہن ہک واجب ہے ہر سودی تائیں تے دو جے کہن گواہ نہ واجب استحباب ایہا ای جو نا دکھ دیوے کاتب انہاں جو لکھنوں سر پھیر کو اینویں شاہد نہ دکھ دیوے جاں نہ بھرے گواہی تے بعضے کہن لفظ یضار زبروں نہ دکھ دتا جاوی	تے نہ دکھ دتا جاوے کاتب اتے نہ شاہد ہووی اودہا رتقدیہ یا چھوٹا وڈا قول ضحاک بتائیں وچہ اصل لفظ یضار بعضے آکھن تے دی زیر دل ہالی یا گھٹ لکھے کجھ حقوق یا کجھ لکھے جاں و دہیرے یا ودہ یا گھٹ سنا دے حقوق جاں کراہن واہی جو کم ضروری کرو یا انہاں پکڑ کے گواوے

[illegible]

وَإِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

تے جے ایہ کم کرو بیشک ایہ بدکاری ہو نال تساڈے تے ڈرو اللہ تھیں تے پڑھاندا ہے تسانوں اللہ تے اللہ نال ہر شے دے جاننے والا ہے

واگر این کار بکنید پس البتہ این گناہ است بشما و بترسید از خدا و می آموزد شمارا خدا و خدا بہمہ چیز دانا است

جے کردھر تا ایہ بدکاری ہے تسان ڈر خدا تھیں | تے اللہ تساں سکھاوے اللہ عالم سب شیاں تھیں

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ

تے جے ہوو تسیں اوپر مسافری دے تے نہ پاؤ لکھنے والا پس گہنے قبض کیتے ہوئے

واگر باشید در سفر و نیابید نویسندہ را پس لازم است گرو دادن قبض کردہ شدہ

تے جے ہوو تسیں سفر اندر تے ملے نہ کاتب کوئی
برہان ہمع رہن دی جو شے گروی کیتی جاوے
شرط سفر ہو ہور ملن نہ کاتب عادت ہوا فق آہی
صحاح ستہ وچ چھپیاں کتاباں عائشہ کنوں روایت
جو وچ مدینے زرہ پیغمبر پاس یہودی رکھی
کیتی فوت ہوئے جد ہو زندہ ہووی دی گھر آہی
راہن مالک شے دا جو ہے گہنے دیون والا
خرچ رہن دا راہن اوپر او ہا مالک اوسے ہی
کیتی ہوے باغ اناج زراعت مالک اس اجناس دا ہو
لیسی نفع زیاں رہن دا ایہی مالک تائیں
بلکہ اوہ بیاج حرام ایہا ای آکھن عالم ساری
جے کرے ہلاک تاں قرض او ڈے رکھیا رکھو تاں کہنا
مرتہن جو خرچ رہن دے باجھ اذن کرسی
جو باجھوں اذن کھاوا یا خرچیا ہو سہانوں ٹکرود

تاں گہنے رکھو چیزاں گروی قبض کراؤ سوئی
ایہ باجھ سفر بھی روا شہر وچ بھاویں کاتب پاوے
وچ مشکلی ہو ہور عالم نال اجماع ایہ شرط نہ کائی
بھی وچ بخاری انس کنوں پیغمبر نقل حکایت
ویہ لوپے جو آسمیں لئے وچ کتاباں لکھی
راہن نفع نہ پکڑو ہر چیز اوسے ہی آکھن بھائی
تے مرتہن جو قبض کرے اس کرکے قرض حوالہ
بچہ دودھ تے ان حیواں اجماع ایسے ہی ایہی
غنمہ و علیہ غرمہ آکھیا نبی شرع اصول
مرتہن نوں نفع رہن تھیں لین جائز ناہیں
وادھا رہن بھی مرتہن تھیں ایہی راہن جارے
اوہ راہن تائیں سارا الیسی اوا کیتا جد ہنا
اوہ قرض ہوسی اس راہن اوپر چاہے چھڈ ای بھر
ہاں احمد باجھ اذن بھی کھانے قرض ہانک سر ڈرد

www.KitaboSunnat.com

تے مرتہن نوں روا کیتے تس وددہ سوزیوں وپاڑا	ہور اما م نہ جائز آکھن ملک اہن ہے سارا
پس جو رسم پئی ہن جگ وچہ گروی لین نہ مناں	واہن کھاون نفع کماون سی بیاج یقیناں

فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ

پس جے امین جانے بعض تساڈا بعض نوں پس چاہیے جو ادا کرے اوہ جو امین جانا گیا امانت آپنی تے ڈرے اللہ مالک آپنے تھیں

پس اگر امین داند بعضے شما بعضے را پس باید کہ ادا کند آنکس کہ امین انگاشتہ شد امانت خود را و باید کہ بترسد از خدا پروردگار خود

تسیں کم وامین جو بکد جنہوں کی ہے اوہ ادا امانت	جو شخص امین ٹھہرایا رب تھیں ڈری نہ کرے خیانت
جے طالب ہیون نوں سمجھ امین نہ گنا لیوے	مدیون خدا تھیں ڈر کر نکرے خیانت حق اس دیوے

وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

تے نہ چھپاؤ گواہی نوں تے جو کوئی چھپاوے اوسنوں پس تحقیق اوہ گنہگار ہے دل اُسدا تے خدا نال اس چیز دے جو کردے ہو تسیں جاننے والا ہے

و پنہاں مکنید گواہی را و ہر کہ پنہاں کند آنرا پس البتہ گنہگار است دل او و خدا بآنچہ می کنید داناست

نہ پردہ کرو گواہی اُپر جد کسے پردہ پایا	تا عاصی ہے دل اُسدا جانے رب جو تساں کمایا
ہور گناہ اُپر رب ایسا نہیں وعید بتایا	یعنی پھٹ گیا دل اُسدا اوچہ معالم لیایا

لِّلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِن تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ

واسطے اللہ دے ہے جو کجھ وچہ آسماناں دے تے جو کجھ وچہ زمین دے ہے تے جیکر ظاہر کرو اوہ جو وچہ دلاں تساڈیاں دے ہے یا چھپاؤ اوس نوں

خدا راست آنچہ در آسمانہاست و آنچہ در زمین است و اگر ظاہر کنید آنچہ در دلہای شماست یا پنہاں دارید آن را

رب الملک جو وچہ آسماناں تے جو وچہ زمین	ہے ظاہر کرو جو دلاں تساڈے یا مخفی وچہ سینے

يُحَاسِبْكُم بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لیکھا کریگا تساں نوں نال اُسدے اللہ پس بخشنے گا جسنوں چاہے تے عذاب کریگا جسنوں چاہے تے اللہ اُپر ہر شے دے قادر ہے

حساب گیرد شما را بآن خدا پس بیامرزد کسے را کہ خواہد و عذاب کند کسے را کہ خواہد و خدا بر ہمہ چیز تواناست

www.kitabosunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس نال حساب کریسی تاں اللہ فرشتے جس چاہے
ہک کہن ایہ آیت خاص جو پہلے آیت نال لگا ئی
ایہ شعبی عکرمہ قول تے کہے مقاتل یار کفاراں
جو اگلی سورت اندر تر تیبے وچ رکو عی آوے
فردوجی آیت قُلْ اِنْ تُخْفُوْا اس دے نال ملائی
پر اک کہن جو عام ایہ آیت اینویں حکم ہو یاسی
جو مسلم راہوں وچ معالم با اسناد دستایا
جو دل دی خیال حساب کرے رب یاراں مشکل ہوئی
حضرت کہیا نہ کہو عصینا وانگ یہود لعماریاں
تا اگلی آیت وحی دیا یا رب کیتی مہربانی
سب قبول کیتیم رب کہیں جو آخر تیک دعائیں
بھی ابو ہریروں با اسناد جو سرور خود فرما و یا
جد لگ ہو ہون نہ آکھ سناون یا نہ عمل کماون
اونہی منسوخ کرے رب خبراں لسنخ نہ کردا
ہک کہن جو دل دی کسب گیتے رب جیوں کم ہتھ زباں
جو اکھیں کن بھی دلوں جیسی جو سورت اسرا دی
پر دلدیاں خیالاں ہے اللہ رب دیکھ و کھا دی
عائشہ کہے میں سوال نبی تھیں کیتی ایت ایہا
جو دنیا وچ مصیبت تنگی تپ دکھ کنڈے تائیں
پاک انہاں تھیں ہوسن جیونکر سونا وچ کٹھالی
جس کجا ہے اتھ ہون نہ پکڑے کر کے گناہ و دھیرے
نے بعضے کہن جو پکا داعیہ کرے تا پکڑیا جاوے
نے بعضے کہن حساب کریسی پکڑ عذاب نہ ہوسی

تے کرے عذاب جاہے جس بہتے قادر رب تدیا ہی
ظاہر کر و یا مخفی جانے خیانت وچ گواہی
ظاہر کر و یا مخفی لیکھا لیسی رب پیاراں
لَا یَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُوْنَ کفاراں یار منع فرماوے
اتہ مراد بھی اوہو یار کفاراں سخت برائی
فریاداں عرض کیتا تد اگلی آیت تھیں ہٹیاسی
جو ابو ہریرہ آکھے جد ایہ آیت وحی لیایا
حضرت اگے کرن جھور انے ہن چارہ نہیں کوئی
کہو سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَکَ کہیا پیاریاں
لَا یُکَلِّفُ اللّٰہُ نَفْسًا لیایا اشکل ہوئی آسانی
ایہ ابن عباس نے ابن مسعود بھی بتیاں قول اساہیر
معاف کیتا رب امت میری دل وسواس جو آیا
ہک کہن نہیں منسوخ ایہ آیت خبراں لسنخ نہ پاون
تاویل آیت دی کہیں وجہیں اتھ وچ لکھیے ہر دا
رب ہر دا لیکھا لیسی خیراں دیسی سمجھ قرآنوں
ہک کہن حساب عذاب بھی ہوسی بندی سیج خدا دے
دکھ آزار مصیبت سختی غم ہور تنگی آوے
نبی کہیا ایہ چھڑک بندیاں نوں جیہا رب سنبھالا
یا رکھے چیز نہ لبھس گھبے لبھے فیر اٹھائیں
بھی کہیا جو جاہے بھلا بندے رب دنیا وچ سزا پالی
روز قیامت ساریاں بدلے پکڑے قہر تھیں پھیرے
پکے داعیے باجھ نہ پکڑے خیال جو دل وچ آوے
رب یاد کراوے خبر سناوی بندہ سن کھاوی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فراہل ایماناں فضلوں بخشو کرے عذاب کفاراں	البغوی با اسناد عمر تھیں لکھیا شاہ ابراراں
جو اللہ روز قیامت نیڑے کرسی مومن تائیں	سب لوکاں تھیں پردہ کرسی فیر کسی سنائیں
اے بندے گناہ فلانا کیتا کہی آہو سایاں	فیر ہور جتاسی یاد کراسی ہنسی اوہ بریایاں
دل وچہ ڈرسی جو من ماریا میں نوں نقصان کائی	رب کہسی وچہ دنیا تیری کجی میں بریائی
ہن بھی تینوں بخشیا ملس جو نامہ نیک اعمالاں	تے اہل نفاق کفر نوں شاہد لعنت کہن ضلالاں

اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ

ایمان لیایا رسول نال اس چیز دے جو اتاری گئی ہے طرف اوسدی رب اوسدے تھیں تے مومن بھی ہر کوئی ایمان لیایا نال اللہ دے

ایمان آورد پیغمبر بآنچہ فرود آوردہ شد بسوے او از پروردگار او و مومنان نیز ہمہ ایمان آوردند بخدا

منیاں آپ رسول جو بھیجیا اس ول رب تھیں آیا	تے مسلماناں بھی منیاں ہر ایمان اس تے لیایا

وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۟ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ

تے نال فرشتیاں اوسدیاں دے تے کتاباں اوسدیاں دے تے رسولاں اوسدیاں دے نہیں فرق کردے اسیں وچہ کسے دے رسولاں اوسدیاں وچوں

و بفرشتگان او و بکتابہاے او و بپیغمبران او فرق نمیکنیم میان ہیچ پیغمبران او

تے ایمان نال فرشتیاں ہور کتاباں ہور رسولاں	اسیں فرق نہ کردے وچہ کسی دے منیاں [illegible]

وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ

تے کہیا انہاں سنیاں اساں تے فرمانبرداری کیتی اساں بخشش تیری اے رب ساڈے تے طرف تیری ہے پھرنا

و گفتند شنیدیم و فرمانبرداری کردیم آمرزش تو میخواہیم اے پروردگار ما و بسوی تو است بازگشت

تے کہن جو سنیاں حکم تیرا تے کیتی فرمانداری	اسیں بخشش تیری منگدے یا رب تیں ول فیر دوباری

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ۭ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

تکلیف نہیں دیندا اللہ کسی نوں مگر قدر طاقت اوسدی دے واسطے اوسدے جو کمایا اوس نے تے اپر اوسدے ہے جو کمایا اوس نے

تکلیف نمیدہد خدا ہیچ کسے را مگر بقدر طاقت او مر او راست آنچہ عمل کرد و بر وے است آنچہ گناہ کرد

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تکلیف دیندا رب کسی نوں مگر بہ قدر سمائی	اسنوں اجر جو نیک عمل سر بھار جو کری برائی
معنے وسع سمائی بندی جس تھیں تنگ نہ آوے	اکثر کہن خیال جو دل دے رب معاف بتاوے
بعض کہن مراد جو دین اندر تساں تنگی ہوول نہ کائی	طاقت وِدھ تکلیف نہ دیندی دین خدا سکھائی

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا

اے رب ساڈے نہ پکڑ ساڈوں جیکر بھلے اسیں یا خطا کیتا ساں اے رب ساڈے نہ چا اوپر ساڈے بھار بھارا

اے پروردگار ما بعقوبت مگیر مارا اگر فراموش کنیم یا خطا سکنیم اے پروردگار ما و منہ بر سر ما بار گران را

یارب پکڑ نہ ساڈوں جو کجھ کیتا بھل خطاؤں	یارب گھت نہ ساڈے اوپر بھارا بھار بلاؤں

كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ

جویں رکھیا اوہ بھار اوپر اُنہاں دے جو اگے اساں تھیں ہے اے رب ساڈے نہ بھار گھت ساڈوں اوہ جو نہیں طاقت ساڈوں نال

چنانکہ نہادی آن را بر کسانیکہ پیش از ما بودند اے پروردگار ما و منہ بر سر ما آنچہ بر داشت نیست مارا بآن

جویں بھار اساں تھیں اگلیاں دھر یو عاجز ہو مرے	یارب بھار نہ گھت اساں جس دی طاقت ساڈوں ناہیں
معنے اصر جو بھار اعہدوں قول اقرار پکاواں	جویں یہوداں اوپر بھاری حکم مثال سناواں
پنجاہ نمازاں فرض تنہاں ہور مال زکوٰۃ چوتھائی	صحابہ تھیں پلیت نا کپڑن حکم آہا کٹھائی
جو کری گناہ انہاں تھیں اسدے در پر لکھیا جاوے	یا آکھن اصر گناہ جو اسدے توبہ کمول نہ آوے

وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

تے معاف کر اساں تھیں تے بخش واسطے ساڈے تے رحمت کر ساڈے توں ہیں مالک ساڈا اس یاری دے ساڈوں اوپر قوم کافراں دے

و در گذر از ما و بیامرز مارا و ببخشائے بر ما توئی خداوند ما پس غلبہ دہ ما را بر گروہ کافران

کر معاف اساں اتے بخشش رحم اساں گنہگاراں	توں مالک ساڈا ہیں یاری دیں اپر قوم کفاراں
ابن عباس کہیا رب ہر ہر مطلب بخشش کیتا	ہر کلمے نال کہے رب ایہ گم کیتم دتم لیتا
مسلم راہوں محی السنت باسناد لیا یا	ابن مسعود کہیا جد سرور شب معراج سدہایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

عطا ہویاں ترے چیزاں اول نیجے وقت نمازاں ۔ دوجا آخر سورت بقر دل مومن سمجھن رازاں
تریجا بخشش امت کارن جیہڑے شرک نہ کردے ۔ بھی نبی کہیا جو پڑھسے دو آیت آخر کنوں بقر دی
اس کافی ہووَن دوویں یعنے کافی رات قیاموں ۔ بھی باسناد جو نبی کہیا ایاں دے الفاموں
رب لکھی ہک کتاب ہیں آسماناں کنوں اگیرے ۔ دو ہزاراں سال فر اس کتابوں فضل اولیرے
دو آیتاں اوس کتابوں آیاں سورت بقر آخر تھیں ۔ جس گھر تریک شب پڑھیے شیطوں و سمن ہر گز تھیں
ہن سورت بقر تمام ہوئی توفیق احسان اُہنوں ۔ دیہ توفیق ہو گورے رب مقبول تیری درگاہوں

سورۃ آل عمران مدنیۃ وھی مائتان وعشرون آیۃ وعشرون رکوعا

سورہ آل عمران مدنیہ است یعنی در مدینہ شریفہ نازل شدہ دو صد و بست آیت و بست رکوع است

آل عمران دا قصہ جو اس سورت اندر آیا ۔ اس سورت دا نام الیسے دی نسبت نال لکایا
سن وچہ معالم شان نزول اس بغوی ایہ فرمایا ۔ جو سٹھ اسوار نبی نجرانوں پاس نبی دے آیا
جو دان وچہ اشراف انہاندے ترے سردار جینگیرے ۔ وقت عصر دی مسجد آئے زیب لباس و دہیرے
وقت نماز انہاندی ہویا لگے پڑھن نمازاں ۔ مسجد وچہ رسول اللہ دے مشرق طرف نیازاں
ہن کہیا اسلام لیا ہو دو سردار الائے ۔ جو تیں تھیں اگے سیں تہامی ٹھیک اسلام لیائی
نبی کہیا تسیں رب نوں بیٹے سونیو خوک بھی کھاؤ ۔ تے پوجا کرو صلیب کوڑے مسلم ہیں سداؤ
فر سبھے جھگڑن کہن جو عیسے بیٹا رب دا ناہیں ۔ تا پیو سدا فر کیہڑا ہو یا آکھیا نبی نداہیں
جو ہیو دیناں مشابہ بیٹا ہوندا شک نہ کوئی ۔ بھی زندہ رب ہمیش نہ مرسی ہوت عیسی نوں ہوئی
انہاں آکھیا آہو عیسی مرسی مر حضرت م فرمایا ۔ جو ہر شے دا رب ازق حافظ قائم دائم آیا
عیسی بھی انہاں صفتاں م الا انہاں کہیا جو ناہیں ۔ بنی کہیا رب سب کجھ جانے پردہ نہیں کدا ہیں
وچہ آسمان زمین جو چیزاں علم اللہ نوں آیا ۔ اوہ عیسی بھی سب جانے مگر جو اللہ اوس جتایا
انہاں کہیا جو نہیں تا نبی کہیا جو رحم اندر مریم دے ۔ جیوں چاہے رب صورت بدھی عیسی وچہ شکم دے
فر جنیاں جیونکر زناں جنن فر قوتوں پرورش پائی ۔ فر کھاندا پیندا البول باخانے حاجت بشری آئی
تے اللہ پاک نہ کھاوے پیوے انہاں اپنا کیتا ۔ اوہ بیٹا رب دا کویں ہو یا فر انہاں جواب نہ دِتا

www.KitaboSunnat.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ الٓمّٓ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ

شروع نال نام اللہ دے جو مہربان وڈی رحمت والا ہے اللہ نہیں کوئی لائق بندگی دے سوا اُسدے جو زندہ قائم ہے

بنام خدائے بخشایندہ مہربان ۔ اللہ ہیچ معبود نیست بجز وے زندہ تدبیر عالم کنندہ

اللہ اوہ جو اس بن دوجا ہور آنہ کوئی | اوہ زندہ نت ہمیشہ قائم سب جگ رکھا سوئی

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

اتاری اوپر تیرے کتاب نال سچ دے سچا کرنے والی واسطے ابہجیز دے جو اگے اُستھیں ہے

فرود آورد بر تو کتاب را براستی باور دارندہ آنچہ پیش وے است

جس نازل کیتی اوپر تیرے ایہ کتاب حقانی | جو سچا کرے کتاباں اگلیاں کل کلام ربانی

وَاَنْزَلَ التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ

تے اتاری تورات تے انجیل اگے اس تھیں راہ نمائی واسطے لوکاں دے

و فرود آوردہ تورت و انجیل قبل ازین برائے راہ نمودن بمردمان

تے بھیجی توریت انجیل بھی اگے ایس کتابوں | راہ وکھاون لوکاں کارن سدھا راہ صوابوں

وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ۭ

تے اتاریا فرق کرنے والا درمیان حق تے باطل دے

و فرود آورد معجزہ را

تے بھیجیا فرق کنندہ جو حق باطل کنوں نکھیڑے | ایہ معجزہ یا قرآن مراد جو جھگڑے کل نبیڑے

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے نال آیتاں اللہ دیاں دے واسطے اوہناں دے ہے عذاب سخت

البتہ کسانیکہ کافر شدند بآیتہائے خدا برائے ایشان ست عذاب سخت

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے نال آیات الٰہی | سخت عذاب اُنہاں نوں کارن بدلہ اس گمراہی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَاللّٰہُ عَزِیْزٌ ذُو انْتِقَامٍ	تے اللہ غالب صاحب بدلہ لیندا ہے و خدا غالب صاحب انتقام ست
تے اللہ غالب سب برتا در بدلہ لیون والا	اوہ بادشاہاں جباراں ہر ستاں غالب بتعالی

اِنَّ اللّٰہَ لَا یَخْفٰی عَلَیْہِ شَیْءٌ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ

تحقیق اللہ تعالی نہیں لکدی اس تھیں کائی چیز وچہ زمین دے تے نا وچہ آسماناں دے

البتہ خدا تعالی پوشیدہ نمیشود برو ہیچ چیز در زمین و نہ در آسمان

تحقیق اللہ نہیں چھپدی اس پر کائی چیز جہانوں	نہ وچہ زمین نہ وچہ آسمانے جہانے سب جہانوں

ہُوَ الَّذِیْ یُصَوِّرُکُمْ فِی الْاَرْحَامِ کَیْفَ یَشَآءُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ

اوہ اللہ اوہ ہے جو صورت بناندا ہے تساڈی وچ رحماں دے جویں چاہندا ہے نہیں کوئی معبود سوا اس دے غالب حکمت والا

او آنست کہ صورت میدہد شمارا در رحمہا چنانکہ خواہد نیست ہیچ معبود بجز وے غالب استوار کار است

اوہ صورت شماں کرے وچہ رحماں جویں چاہے تعالی	اس بن معبود نہ کوئی غالب حکمت والا

ہُوَ الَّذِیْٓ اَنْزَلَ عَلَیْکَ الْکِتٰبَ مِنْہُ اٰیٰتٌ مُّحْکَمٰتٌ ہُنَّ اُمُّ الْکِتٰبِ

اوہ اللہ اوہ ہے جو اتاری اوپر تیرے کتاب بعض اس تھیں آیتاں محکم ہن وچ اصل کتاب دا ہمن

او آنست کہ فرود آورد بر تو کتاب را بعضے ازاں آیتہا واضح اند آنہا اصل کتاب اند

اوہ اللہ جس پر بھیجی ایہہ کتاب جیہنا	کجھ اس تھیں آیتاں واضح ہین اوہ اصل کتابے بھیا
وَاُخَرُ مُتَشٰبِہٰتٌ	تے دوجیاں متشابہ ہین و بعضے دیگر باہم مشتبہ اند
تے دوجیاں ہن متشابہ جو کجھ سٹے انہاں پہندے محکم اوہ جس معنے ہکو سٹنے جیوں نہ کوئی متشابہ حرف تہجی والے الف لام تے میوں	اوہ محکم نال موافق کہیں اہل علم دے کہندے جویں حل حرام احکام عملوں فہم نہ جہاں ہوئی کاف تے ہا یا عین تے صاد دوں طا سینوں جانیوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَاَمَّا الَّذِیْنَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ زَیْغٌ فَیَتَّبِعُوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ

فر اہیر اوہ لوگ جو وچہ دلاں ونہاندیاں دے کجی ہے پیروی کردے ہین اُس چیز دی جو متشابہ ہے اُتھیں واسطے چاہنے فتنہ دے

پس اما کسانیکہ در دلہائی ایشان کجی ست پیروی میکنند آن را کہ مانند یک دیگر شدہ ازان کتاب برای طلب فتنہ

طلب کرن گمراہی فتنہ شک شبہ والو کدے	توجنہاں دلاں وچہ کجی اہی متشابہ پچھے لگدے

وَابْتِغَآءَ تَاْوِیْلِهٖ وَمَا یَعْلَمُ تَاْوِیْلَهٗٓ اِلَّا اللّٰهُ

تے واسطے ڈھونڈھنے مراد اُسدی دے تے نہیں جاندا مراد اُسدی نوں سوا اللہ دے

وبرائے طلب مراد آن نمے داند مراد آن را مگر خدائے تعالے

تے کوئی نہ جانے معنے اُسدا باجھوں ذات ربانی	تے طلب کرن متشابہ دی تفسیر مراد معانی
جو پڑھی رسول اللہ نے ہکدن ایہا ساری آیت	وچہ صحیح بخاری ہور مسلم عائشہ کنوں روایت
اوہ ذلیقا نولے بچو اُنہاں تھیں لوئنا انہاں بھی سکے	فر کہیا جے ویکھیں اُنہاں جو متشابہ پچھے لگے
گمراہی وچہ ڈالن عالماں سدھا راہ بھلاون	فتنے کنوں مراد شرک یا شک شبہ جو پاون

وَالرّٰسِخُوْنَ فِی الْعِلْمِ یَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِهٖ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا

تے اوہ جو محکم قدم ہین وچہ علم دے کہندے ہین ایمان آندا اساں نال اُسدے ہر یک پاسوں رب ساڈے دیوں ہے

وثابت قدمان در علم مے گویند ایمان آوردیم باین متشابہ ہمہ از نزدیک پروردگار ما است

سبھ محکم تے متشابہ ساڈے رب دی پاسوں آئے	جنہاں محکم قدم علم وچہ آکھن ایں ایمان لیائے
ثابت قدم جو علم اندر ایمان دی وہاں تے آہن	محکم اُپر عمل کران متشابہ حق پچھان

وَمَا یَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَیْتَنَا

تے نہیں نصیحت پکڑدے مگر صاحب عقلاں دے رب ساڈے نہ ڈنگے کردلاں ساڈیاں نوں پچھے اس تھیں جو ہدایت کیتی توں ساں نوں

وپند پذیر نمیشوند مگر خداوندان خرد ہا گویند اے پروردگار ما کج مکن دلہائی ما را بعد ازانکہ راہ نمودی ما را

www.KitaboSunnat.com

تے نال قرآن نہ لین نصیحت مگر جو عقلاں والے
آکھن یا رب نا پھیریں دل جاں خیر دراہ وکھالے

وَهَبْ لَنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

تے دیہ سانوں پاس آپنے تھیں رحمت تحقیق توں ہیں دینے والا

وعطا کن مارا از نزد خود رحمت البتہ توئی عطا کنندہ

تے دیہ توں سانوں آپنے پاسوں رحمت نعمت بھاری
ہیں تحقیق توں وہوں الاعاجز خلقت ساری
صحیح مسلم وچہ ابن عمر تھیں ہے جو نبی بتاوے
جو دل ہر ہک وچہ قبضے رب دے پھیری جتول بھاوے
جسنوں چاہے ثابت رکھے جسنوں چاہے پھیرے
یا رب ثابت کر دل ساڈے اُپر دین دو ہیرے
بھی دلدی شل جو پر جنگلو چہ خود سروا فرماوے
اُس پھیرن وچ اوں سہا سو دھا کرن قرار نہ پاوے

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

اے رب ساڈے تحقیق توں کٹھا کرنیوالا آدمیاں دا ہیں واسطے اس دن دے جو نہیں شک وچہ اس دے تحقیق اللہ نہیں خلاف کر دا وعدے نوں

اے پروردگار ما البتہ توئی جمع کنندہ مردمان در آں روز کہ نیست ہیچ شکے در آں البتہ خدا خلاف نمیکند وعدہ را

ربا ٹھیک تسیں جمع لوکاں نوں کسیں جس شک نہ کوئی
تحقیق اللہ نہیں کردا خلاف جو وعدہ کہہ داسو ہے
شاہ عبدالقادر موضح اندر فائدے وچہ لیایا
بھی محی السنت بغوی وچہ معالم لکھ سدھایا
جو نیغا نوالے لوک یہودی یا اوہ فوج نصاریٰ
یا اہل نفاق یا بدعت والے باطل نہیں بھارے
جویں حُیَیّ تے کعب یہودی الفون لام تے میموں
الکتر سال ٹھہرائی مدت امت نبی کریموں
وانگلیاں سورتاں دی مدہ سنکر وچہ حیرانی آئے
ایہ نیغا وچہ ال تاویلاں ڈھونڈن اللہ جو جن نہ پائے
یا فوج نصاریٰ وفد جو آئے جھگڑے نال نبی دے
جو روح تے کلمۃ اللہ تساں عیسیٰ حق عقیدے
آکھو کہیا پیغمبر تاں انہاں کہیا جو ایہ اساں کافی
یعنی بیٹا ربدا جاتا اس تاویلوں صافی
اللہ پاک کیتا ارداو نہاں ایہہ آیات اُتاری
جو محکم تے متشابہ ہر ہر وچہ کلام ہماری
جو عقلاں علماں والے پکے صدق وہاں تے لیاون
محکم اُپر عمل کرن متشابہ مگر نہ جاون
جے محکم نال موافق پاون کر تاویل بتاون
نہیں تا سمجھ خدا نوں سمجھن صدق ایمان لیاون

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا

تحقیق اوہ لوگ جو کافر ہوئے ہرگز نفع نہ کرنگے اُنہاں نوں مال اُنہاں دے تے نہ اولاد اُنہاں دی اللہ تھیں کجھ

البتہ آنانکہ کافر شدند ہرگز کفایت نکند از ایشاں اموال ایشاں ونہ فرزندان ایشان از عذاب خدا چیزی را

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے نفع نہ کرن تنہا نوں	مال اولاد اُنہاں کجھ ربدی دفع نہ کرن بلا نوں

وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ۝ كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

تے ایہ لوگ اوہی بالن دوزخ دا ہین مانند حال لوکاں فرعون دیاں دی تے اونہاں دی جو لگے اونہاں تھیں آہے

وایشان اند ہیزم دوزخ حال ایشان مانند آل فرعون ست وآنانکہ پیش از ایشان بودند

تے اوہی لوک دوزخ دا بالن چال جویں کفاراں	دی آل فرعون تے جو تنہاں اگے گذرے لوک ہزاراں

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

جھوٹھایا اونہاں آیتاں ساڈیاں نوں پس پکڑیا اونہاں نوں اللہ نے نال گناہاں اونہاں دیاں دے تے اللہ سخت عذاب والا ہے

دروغ داشتند آیتہائے ما را پس گرفت آنہارا خدا بگناہان ایشان وخدا سخت عقوبت کنندہ است

اُنہاں جھٹھایاں آیتاں ساڈیاں پکڑیا رب تنہا نوں یعنے مال اولاد کفار نہ رب دا قہر ہٹاوے	نال گناہ تنہاں دے اللہ سخت عذاب اُنہا نوں جویں حال ثمود فرعون کفار نہ اللہ قہر جالے

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

کہہ واسطے اونہاں دے جو کافر ہوئے جھب مغلوب ہو جاؤ گے تے اکٹھے جاؤ گے طرف دوزخ دے تے بری جگہ ہے اوہ

بگو یا محمد کافران را کہ مغلوب خواہید شد وبرانگیختہ خواہید رشد بسوئے دوزخ وبد جایگاہ است آن

توں آکھ محمد کفاراں نوں جھب مغلوب ہو جاسو اک کہن مراد کفاروں ایتھے مشرک مکے والے اک کہن مراد یہود مدینے فتح بدر جد ڈٹھی	تے دوزخ طرف اکٹھے جاسو مندی جا کہ پاسو جو جنگ بدر وچہ مارے پکڑے دوزخ جاسن والے آکھن واللہ نبی اوہو ایہ خبر موسیٰ جس دتی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اسنوں فتح ہمیشہ ہوسی کریئے تابعداری	فر کہیا نہ کر و شتابی ویکھو اسدے فتح دو باری
نو جنگ اُحد وچہ ہار جاں ڈٹھی شک دلا نوچہ آئے	بدبختی تنہاں غالب ہوئی منّل اسلام نہ لیائے
جونال اصحاباں عہد ہا تنہاں ٹوٹ کے اُٹھ دہائے	سٹھ اسوار کی فوج نال کفاراں پکڑ پکائے
جونال محمد لڑیے ایکا کرئیے ناس ونجایئے	ایہ آیت آئی سچے وعدے مومن صدق لیائے

قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ فِيْ فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ۭ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

تحقیق ہے واسطے تساڈے نشانی وچہ دو گروہاں دے جو ملے ہک گروہ لڑداسی — وچہ راہ اللہ دے

تحقیق ہست شمارا نشانی درآں دو گروہ کہ بہم آمدند یعنے روز بدر یک گروہ جنگ میکرد در راہ خدا

ہی ٹھیک تسانوں عبرت وچہ انہاں فرقیاں دوہاں جو لڑدے	ہک فرقہ وچہ راہ اللہ دے لڑدے روز بدر دے

وَاُخْرٰى كَافِرَةٌ يَّرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ رَاْيَ الْعَيْنِ ۭ

تے دوجا فرقہ کافر ویکھدے اونہانوں دونے اپ تھیں ویکھنا اکھیں دا

و گروہ دیگر کافر بود مید یدند مسلمانان آن کافراں دو چند خود دیدن چشم

تے دوجا فرقہ کافر ویکھن مومن انہاں دونے	تال اکھیں ایہ تریسے سو تیراں کافر سو تر دونے

وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِي الْاَبْصَارِ

تے اللہ قوت دیندا ہے نال مدد آپنی دے جسنوں چاہے تحقیق وچہ اس دے البتہ نصیحت ہے واسطے صاحباں اکھیں والیاں دے

و خدا قوت مے دہد بنصرت خود ہر کرا خواہد البتہ درین نصیحت ہست خداوندان چشمہا را

رب قوت دیوی نال مدد خود جسنوں چاہی سائیں	بیشک اس وچہ عبرت اکھیں والیاں تائیں

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوٰتِ مِنَ النِّسَاۗءِ وَالْبَنِيْنَ وَالْقَنَاطِيْرِ

الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ

سوہنا کیتا گیا واسطے لوکاں دے پیار خواہشاں دا عورتاں تے فرزنداں تھیں تے خزانیاں جمع کیتیاں گیاں تھیں سونے تے روپے تھیں

آراستہ کردہ شد برائے مردماں دوستی آرزوہا نفس از زناں و فرزنداں و خزانہائے جمع ساختہ از زر و نقرہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

سوہنے لوکاں پیار محبت خواہش نفسانوالی ۔۔۔ زن فرزند خزانے بھارے سونے روپیوں والی

وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا

تے گھوڑیاں نشان دار کیتیاں سوہنیاں تے ڈنگراں نے کھیتی تھیں ایہ خرچ زندگانی دنیا دی اے

اسپان نشان مند ساختہ و چارپایاں و زراعت این است بہرہ زندگانی دنیا

تے گھوڑیاں داغاں والے سوہنے ڈنگر کھیتی گرامی ۔۔۔ ایہ رخت متاع حیاتی دنیا فانی ہین تمامی

وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الْمَاٰبِ قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا

تے اللہ پاس اسکے ہے خوبی بازگشت دی کہہ کیا خبر دیواں میں تسانوں نال بہتر دی تھیں اس دے واسطے انہاں جو

و خدا نزدیک او ست نیک بازگشت گو اے محمد آیا خبر دہم شمارا با بہتر ازین برائے پرہیزگاران

تے پاس ہووے چنگیاں جائیں کہیں تسانوں شتاب ۔۔۔ بہتر اس دنیا سباہوں متقیاں نال ثوابوں

عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا

پاس رب انہاں دے بہت باغ ہین جو ہیٹھاں انہاں دے چلدیاں ہین نہراں ہمیشہ رہنے والے وچ اوس دے

نزدیک پروردگار ایشاں بوستانہا است میرود زیر آن جوئہا جاوید باشندگان دران

مالک پاس تنہاں دے باغ بہاراں دے تھاں ہیٹھ انہاں دے نہراں ہمیشہ رہسن تھائیں ۔۔۔ وگدیاں ہیٹھ انہاں دے نہراں ہمیشہ رہسن تھائیں

وَاَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَّرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ

تے عورتاں پاکیزہ تے رضا اللہ تعالیٰ دی تھیں تے اللہ تعالیٰ ویکھن والا ہے نال بندیاں دے

و زنان پاکیزہ و خوشنودی از خدا و خدا تعالیٰ بیناست بہ بندگان

تے بیویاں پاک نہایت حاصل ہوسی رضا ربانی ۔۔۔ تے اللہ ویکھن والا بندیاں ظاہر تے پنہانی
سن وچ معالم ہور بخاری مسلم وچ لیائی ۔۔۔ جو ابو سعید روایت کردا پیغمبر پاک دی
عنتیاں رب کہسی جے تسیں راضی ہو کئی ہالی ہین ۔۔۔ آکھسن کیوں نہ ہوئیے راضی دتیاں اٹھیاں ہین

عن ابی سعید الخدری رضی اللہ عنہ قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ان اللہ تعالیٰ یقول لاہل الجنۃ یا اہل الجنۃ فیقولون لبیک ربنا وسعدیک والخیر فی یدیک فیقول ہل رضیتم فیقولون وما لنا لا نرضی یا رب وقد اعطیتنا ما لم تعط احدا من خلقک فیقول الا اعطیکم افضل من ذلک فیقولون یا رب وای شیء افضل من ذلک فیقول احل علیکم رضوانی فلا اسخط علیکم بعدہ ابدا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

کیہی کرنی غصے ہو جاوں تت رضا اجیہی	رب کسی ہور فضل دیواں کہن اوہ شے کیہی

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

اوہ لوک جو کہندے من اے رب ساڈے تحقیق اسیں ایمان لیائے بس معاف کر سانوں گناہ ساڈے تے بچا سانوں عذاب اگ دے تھیں

آنانکہ میگویند ای پروردگار ما البتہ ما ایمان آوردیم پس بیامرز برائے ما گناہان ما و نگہدار ما را از عذاب آتش

بس بخش اسانوں خطا اساڈی تے اگ تھیں بچائے	متقی اوہ جو آکھن یا رب اسیں ایمان لیائے

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

صبر کرنیوالے تے سچ بولنوالے تے فرمانبردار تے خرچ کرنے والے تے بخشش منگنوالے نال سحور دے وقتاں دے

صبر کنندگان و راست گویندگان و فرمانبرداران و خرج کنندگان و آمرزش خواہندگان در سحر

تے خرچن مال نیکی وچہ منگن بخشش وقت سحاری	جو صبر کرن تے سچ الاون بھی فرمانبرداری

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ

گواہی دتی اللہ نے جو نہیں کوئی لائق بندگی دی سوا اللہ دے تے فرشتیاں نے تے صاحبان علم دیاں نے قائم ہوندیاں نال عدل دے

گواہی داد خدا یعنی ظاہر کرد آنکہ نیست ہیچ معبود بجز او و گواہی دادند فرشتگان و عالمان قائم بعدل

بھی ملک تے عالم دین جو قائم نال عدل دے سوئی	رب آپ گواہی دے جو اس بن ہور اکہ نہ کوئی
رب انہاں نوں رد کیتا یاد جو تیک پارہ	رس شاہ ولی اللہ کیہا جو جھگڑا اہل یہود نصاری
وانہ قدرت رکوع ناہیں جیکیاں خبراں لیاں	شیعے انہاں دے دینے تحریفاں کن کن سیاں
کیہا شہادت وڈی کیہڑی ہے ادس گلا شوں	دو حبر یہود مدینے آئے پاس نبی دی شانوں
اوہ مسلم ہوئے معالم ہور عباسی لکھیا جائی	تد ایہ آیت وحی لیایا جبراں نبی سنائی

لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

نہیں کوئی معبود سوا اللہ دے غالب صاحب حکمت دا ہے تحقیق دین نزدیک اللہ دے مسلمانی ہے

نیست ہیچ معبود بجز او غالب استوار کار بدرستیکہ دین پسندیدہ نزدیک خدا اسلام است

www.KitaboSunnat.com

نہیں الٰہ کوئی اس باجھوں غالب حکمت والا | تھا وا دین پسند اللہ نوں ہے اسلام نرالا

وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ

تے نہیں اختلاف کیتا اوہناں لوکاں جنہاں نوں دتے گئی کتاب مگر پچھے اُس دے جو آیا اوہناں نوں علم واسطے سرکشی دے وچہ آپس دے

واختلاف نکردند یعنی در قبول اسلام اہل کتاب مگر بعد ازان کہ آمد بایشان علم از روی سرکشی درمیان خود

نہ جھگڑا کیتا اہل کتاب جو قوم یہود نصارے | مگر ان پچھے علم آئے تھیں کارن حسد ہتھیارے

یعنے صفت محمد والی پڑھ کر وچہ کتاباں | کارن حسد انکار نبوت کیتا اُنہاں خراباں

وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

تے جو کوئی کافر ہویا نال آیتاں اللہ دیاں دے پس تحقیق اللہ شتاب حساب کرنیوالا ہے

وہر کہ کافر باشد بآیتہائے خدا پس البتہ خدا زود تر حساب کنندہ است

تے جو کوئی کفر انکار لیا وے نال آیات الٰہی | پس تحقیق اللہ جھب لیسی لیکھا اس گمراہی

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ

پس جیکر جھگڑا کرن نال تیرے پس کہہ فرمانبردار کیتا میں مونہہ آپنا واسطے اللہ دے تے اُسنے جو تابع میرے ہے

پس اگر مکابرہ کنند با تو پس بگو منقاد ساختم روئے خود را | برای خدا و ہر کہ پیروی من کرد نیز

جے تیرے نال وہ جھگڑن کہہ توں میں اسلام لیایا | مونہہ آپنا سن تابع ربدا خاص مطیع بنایا

وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ

أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا

تے کہہ واسطے اوہناں جو دتے گئے کتاب تے واسطے ان پڑھیاں دے بھلا اسلام لیاتسیں پس جیکر اسلام لیائے تاٹھیک ہدایت پائے

و بگو بکسانیکہ دادہ شدند کتاب و بنا خواندگان آیا اسلام آوردید پس اگر اسلام آوردند بہ تحقیق راہ یافتند

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے کہہ تُوں جنہاں کتاب دتیاں سبھناں ان پڑھیاں تائیں　　تسیں اسلام ہووے جو مسلم ہوون تا پون ہدایت ایہیں

اہل کتاب یہود نصاری ان پڑھ لوگ عرب دے　　ایہ صیغہ استفہام تے معنی امر اسلام ادب دے

وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ ۭ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ

تے جے کدا منہ پھیرن پس اوہ تیرا ذمہ ہے تے ادہ پہنچا دینا ہے تے اوہ رب ویکھن والا ہے نال بندیاں دے

و اگر رو بگردانید پس جز ایں نیست کہ بر تو پیغام رسانیدن لازم ست و خدا تعالی بینا ست بہ بندگان

تے جو منہ پھیرن تاں تیرے لازم ہے پیغام پہنچاون　　تے اللہ ویکھن والا بندیاں جو رہندے کماون

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۙ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہندے نال آیتاں اللہ دیاں دے تے قتل کردے پیغمبراں نوں سوا حق دے

البتہ کسانیکہ کافر میشوند بآیتہای خدا و می کشتند پیغامبران را نا حق

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہودن نال آیات الٰہی　　تے قتل کرن پیغمبراں تائیں نا حق لوک تباہی

وَّيَقْتُلُوْنَ الَّذِيْنَ يَاْمُرُوْنَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ ۙ فَبَشِّرْھُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ

تے قتل کردے انہاں نوں جو حکم کردے نال انصاف دے آدمیاں وچوں پس خبر دے انہاں نوں نال عذاب دردناک دے

و میکشتند آنہارا کہ میفرمایند بعدل از مردمان پس خبر دہ ایشان　ایشان را بعذاب درد دہندہ

تے قتل کرن انہاں جو فرماون نال انصاف لوکاں تائیں　　پس دہ خبر انہاں نوں پیارے دکھدی رلا تائیں

سن ایہ معالم خبر نبی تیں باسناد لیا یا　　جو سب تھیں سخت عذاب جس نبی نوں مار گوایا
ابو عبیدہ بن جراح

یا مار یا اوہ جو نیکی دے منع کرے بُریاں　　فر آیت ایہہ پڑھی تلاوت کرکے ایہی سنایاں

اسرائیلیاں ترینتالی نبی اک دن مارے　　اک ساعت وچ ادو قدرمے قتل کیتے سارے

فر ایک سو باراں عابد انہاں جو امر کیتا جا ہی　　تے بریں و چیا او ہی کیتے اسدن آخر جانی

اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ حَبِطَتْ اَعْمَالُھُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۡ وَمَا لَھُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ

ایہ لوک نابود ہوئے عمل انہاں دے وچ دنیا تے آخرت دے تے نہیں واسطے انہاں دے کوئی مدد گار

این گروہ آنہا اند کہ نابود شد عملہای ایشان در دنیا و آخرت و نیست ایشان را ہیچ یاری دہندہ

www.KitaboSunnat.com

انہاں نوں کاں عمل نابود ہو وچہ دنیا عقبے سارے	تے نا کوئی مددگار انہاں دا خوار ہوئے ہتھیارے

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُدْعَوْنَ اِلٰى كِتٰبِ اللّٰهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ

کیا نہیں ڈٹھا تو طرف اونہاں دی جو دِتے گئے حصہ کتاب تھیں بلائے جاندے ہین طرف کتاب اللہ دی تا حکم کرے وچہ اونہاں دے

آیا ندیدی بسوئی آنہا کہ دادہ شدند بہرہ از علم کتاب خواندہ میشوند سوی کتاب خدا تا حکم کند میان ایشان

بھلا ڈٹھا نہیں تو طرف انہاں جنہاں حصہ ملیا کتابوں	بولائے جاہن کتاب خداول تا کرے حکم صوابوں

ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ

فیر منہ موڑ دا ہے ہک فرقہ اونہاں تھیں تے اوہ روگردانی کرنے والے ہین

پس روی بگرداند گروہے از ایشان اعراض کنان

فیر مُنہ دیوے ہک ٹولا انہاں تھیں کرے روگردانی	سُن وچہ معالم ابن عباسوں عالم کہے ربانی
جو داخل ہوئے پیغمبر مکہ دن اُپر جماعت یہوداں	اللہ طرف انہانوں سدیا کہیا انہاں مردوداں
جو کیا تہ دین تا حضرت آکھیا ملت ابراہیمی	انہاں کہیا جو ابراہیم یہودی آہا دین قدیمی
حضرت کہیا توریت لیاؤ منصف سانوں بنائی	انہاں انکار توراتوں کیتا تدایہ آیت آئی

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ

ایہ نال اس سبب دے ہیا جو کہیا اونہاں ہرگز نہ لگے گی سانوں اگ مگر دہاڑے گنویں

این اعراض بسبب آنست کہ ایشان گفتند ہرگز نہ رسد بما آتش مگر روزے چند شمردہ شدہ

ایہ اس کارن اعراض جو آکھن سانوں ہرگز اگ نہ ساڑے	مگراں گنویں ورج وچ چالی یا اوہ ست دہاڑے

وَغَرَّهُمْ فِىْ دِيْنِهِمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ

تے مغرور کیتا اونہانوں وچہ دین اونہاں دے اس چیز نے جو آہے جھوٹھ جوڑ لینیدے

و فریفت ایشان را در دین ایشان آنچہ افترا می کردند

تے مغرور انہاں نوں کیتا اندر دین انہاں دے	جھوٹھ طوفان جو اکھیاں جوڑ کے گول کہیاں دے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ

پس کویں حال ہوسی جسوقت اکٹھا کیتا اساں ونہانوں واسطے اُسدن دے جو نہیں شک وچہ اُسدے

پس چگونہ باشد حال وقتیکہ جمع کنیم ایشان را در روزے کہ ہیچ شک نیست در آن

پس کیا حال اُنہاندا جد اساں جمع کیتے اوہ سارے | وچہ اُس روز جو شک نہ اُسوچ پیسے حشر دیہاڑے

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

تے پورا دتا جاویگا ہر کسے نوں اوہ کچھ جو کمایوس تے اوہ ظلم نہ کیتے جاون گے

و تمام دادہ شود ہر شخصے را جزائے آنچہ عمل کردہ و ایشان ظلم کردہ نہ شوند

تے پورا دتا جاسی بدلہ جو ہر شخص کمایا | تے ظلم نہ کیتے جاسن ہرگز مشکل ویلا آیا

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ

کہہ یا اللہ مالک ملک دے دیندا ہیں توں بادشاہی جسنوں چاہیں تے موڑ لیندا ہیں یا دغا ہی جس تھیں چاہیں

بگو بار خدایا ای خداوند پادشاہی میدہی پادشاہی ہر کرا خواہی و باز مے گیری پادشاہی از ہر کہ خواہی

کہہ بار خدایا مالک ملکاں دیویں توں بادشاہی | جسنوں چاہیں دیویں جس تھیں چاہیں لویں آپی

وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

تے عزت دیندا ہیں توں جسنوں چاہیں تے ذلیل کرداہیں جسنوں چاہیں وچہ تیرے ہتھ ہے بھلیائی تحقیق توں اُپر ہر چیز دے قادر ہیں

و عزت میدہی ہر کہ خواہی و خوار مے کنی ہر کرا خواہی بدست تو ست نیکی البتہ تو بر ہمہ چیز توانائی

تے عزت دیویں جس چاہیں تے خوار کریں جس چاہیں | وچہ ہتھ تیرے بھلیائی توں ہر شے تے قادر آہیں

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ

داخل کرداہیں رات نوں وچہ دینہ دے تے داخل کرداہیں دینہ نوں وچ رات دے

در مے آری شب اندر روز و در مے آری روز را در شب

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

توں داخل رات کریں وچہ دینہ دی دن داخل وچہ راتاں	دن تے رات جو چوہیہ ساعت وہ گھٹ ہوون ساعاتاں
وچہ اسوں چیت برابر دووین گھنٹے باراں باراں	پوہ وچہ دینہ نو گھنٹے راتاں پندراں وچہ شماراں
ہاڑہ اندر دینہ پندراں گھنٹے رات نو گھنٹے تھیوے	ایہ قدرت نال اللہ دے وہ گھٹ ہوون خیال کچھو

وتخرج الحي من الميت وتخرج الميت من الحي وترزق من تشاء بغير حساب

تے باہر لیاناہیں زندے نوں مردے تھیں تے باہر لیاناہیں مردے نوں زندے تھیں تے روزی دیناہیں جسنوں چاہیں بے حساب

وبیرون می آری زندہ را از مردہ وبیرون می آری مردہ را از زندہ وروزی مے دہی ہر کرا خواہی بے شمار

توں باہر لیاویں زندہ مردیوں مردہ زندیوں لیاویں	تے روزی دیویں جسنوں چاہیں باجھ حساب پہنچاویں
مردیوں زندہ انڈیوں بچہ بیضی تھیں کرہیں حیواناں	تے زندیوں مردہ مرغول انڈے جیوان انساناں
جیہی نیکاں نیاں وچوں کافر فاسق باہر لیاوے	تے کافر وچوں نیک پیغمبر قدرت رب دکھاوے

لا يتخذ المؤمنون الكافرين اولياء من دون المؤمنين

نہ پکڑن مؤمن کافراں نوں دوست سوای مسلماناں دے

باید کہ نگیرند مسلمانان کافران را دوست بجز مؤمنان

ومن يفعل ذلك فليس من الله في شيء

تے جو کوئی کرے گا ایہ کم — پس نہیں اللہ تھیں وچ کسے چیز دے

وہر کہ کند این کار را پس نیست از خدا در چیزے

مؤمن پکڑن کفاراں دوست باجھوں اہل ایماناں	جو ایہ کم کرے سو نہیں اللہ تھیں وچہ کسے رتبے شاناں

الا ان تتقوا منهم تقاة ويحذركم الله نفسه والى الله المصير

مگر ایہ جو بچاؤ کرو انہاں تھیں بچاؤ کرنا تے ڈراندا ہے تساں نوں اللہ ذات آپنی تھیں تے طرف اللہ دی ہے پھر جانا

مگر آنکہ دفع شر ایشان کنید بنوعے از حذر کردن و مے ترساند شمارا خدا از خود وبسوے خداست بازگشت

مگراں ایہ جو ڈرو انہاں تھیں پناہ آپ بچاؤ	تے اللہ تساں ڈراوے آپوں طرف خدا سے جاؤ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

قُلْ اِنْ تُخْفُوْا مَا فِیْ صُدُوْرِكُمْ اَوْ تُبْدُوْهُ یَعْلَمْهُ اللّٰهُ ؕ

کہہ جیکر چھپاؤ چیز نوں جو وچ سینیاں تساڈیاں دے ہے یا ظاہر کرو اس نوں جاندا ہے اوس نوں اللہ

بگو اگر پنہاں کنید آنچہ در سینہای شما است یا آشکار اکنیدش میداند او را خدای تعالیٰ

کہہ جو تسیں چھپاؤ سینوں جو تساں وچہ دلاں دے | یا ظاہر کرو اللہ سب جانے ویر بیار تہاندے

وَیَعْلَمُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ۝

تے جاندا ہے اوہ چیز جو وچ اسماناں دے ہے تے جو کجھ وچ زمین دے ہے تے اللہ ہر شے دے قادر ہے

و میداند آنچہ در آسمانہاست و آنچہ در زمین ست و خدای تعالیٰ بر ہمہ چیز توانا ہست

تے جانے جو کجھ وچ آسماناں تے جو وچہ زمیناں | تے اللہ ہر شے اپر قادر ہے دانا بینا

یَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَیْرٍ مُّحْضَرًا ۛۚ وَّمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوْٓءٍ ۛۚ

جس دن پاویگا ہر شخص جو کجھ کیتا یا نیکی تھیں حاضر تے جو کجھ کیتا بدی تھیں

آن روز کہ یابد ہر کس آنچہ کردہ است از نیکی حاضر کردہ شدہ و آنچہ کردہ از بدی

جس دن پاویگا ہر شخص جو کیتا کم بھلیائی | حاضر لیئے اپنیوں جو کجھ کیتا عمل برائی

تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَیْنَهَا وَبَیْنَهٗۤ اَمَدًۢا بَعِیْدًا ؕ وَیُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهٗ ؕ وَاللّٰهُ رَءُوْفٌۢ بِالْعِبَادِ ۝

چاہیگا جو ہوندا درمیان اسدے تے درمیان اس بدی دے پینڈا دور تے ڈراندا ہے تسانوں اللہ آپنے تیں تے اللہ مہربان نال بندیاں دے

دوست میدارد کہ کاش میان وی و میان آن بدی مسافتی دور بودی و میترساند شما را خدا از خود و خدا مہربان است بہ بندگان

چاہے جو ہووے اوسدے تے اسدے برائیاں پینڈا دوری | تے تساں ڈراوے اللہ آپوں مہربان بندیاں تے پوری

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِیْ یُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَیَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ

کہہ جیکر تسیں دوست رکھدے ہو اللہ نوں تاں پیروی کرو میری دوست رکھو تسانوں اللہ بخشے واسطے تساڈے اللہ بخشنہار مہربان ہے

بگوای محمد اگر شما دوست میدارید خدا را پس پیروی کنید مرا تا دوست دارد شما را خدا و بیامرزد گناہان شما و خدا آمرزندہ مہربان است

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تو اے محمد نہیں بکدے دوست پاک خداؤں	بس ٹلا بنا ہو دے دوست رکھو رب اساں نوں
تے بخشے تساں گناہ تساڈے اللہ بخشنہارا	رحم کرے بے اوڑک بندیاں ہوندا کرم گذارا

قل اطیعوا اللہ والرسول فان تولوا فان اللہ لا یحب الکفرین

کہو فرمانبرداری کرو اللہ تے رسول دی ہاتھیں پس جیکر منہ پھیرو پس تحقیق اللہ نہیں دوست رکھدا کافراں نوں

بگو فرمانبرداری کنید خدا را و پیغمبر را پس اگر رو بگردانید پس البتہ خدا دوست ندارد کافران را

کہو فرمانبرداری کرو اللہ ہوے نبی دی	تے جو منہ پھیرو اللہ دوست نہ رکھے کفر پلیدی
اک کہن ایہ آیت ہوئی نصاریاں جھگڑے اندر نجراں	کہن جو اساں عبادت عیسے کارن حب الٰہی
اک کہن جو مسجد وچہ حرام قریشی بت پوجیندے	ہی کہیا تسیں دین خلیل دے جیہوں الٹ کریندے
انہاں کہیا عبادت انہاں کراں اسیں کارن حب الٰہی	تا نیڑے کران اندے ساں تدا ایہ آیت آئی
بس شرط محبت لبدی کارن ہیدی تابعداری	اس قیس حب الٰہی حاصل ہووے رضا غفاری
سنو مرضی ہے مرضی رب ہرگز نال قیاس نہ جاپے	جاں نال وسیلے نبیاں آپ سکھاوے تدا ایں سمجھا پے
خراج رب نبیاں نوں شرط تابعداری آیا	اس تابعداری باجھوں لان محبت جھوٹھ [illegible]
جو دعوی کرے محبت رب دی چال خلاف نبیدی	صاف قرآن جھوٹھا دسے سنوں ہر دیدہ نظری

ان اللہ اصطفی آدم ونوحا وآل ابرہیم وآل عمران علی العلمین

تحقیق اللہ چن لیا آدم تے نوح نوں تے ٹبر ابراہیم دی نوں تے ٹبر عمران دے نوں اوپر جہاناں دے

البتہ خدا تعالی برگزید آدم را و نوح را و کسان ابراہیم را و کسان عمران را بر جہانیاں

تحقیق اللہ چن لیا آدم ور نوح نوں ایہ جہانے	ہی آل جیہاں خلیل اللہ دی آل انہوں عمرانے
آل خلیل ہے اسمعیل اسحاق تے اسرائیلی	نبی محمد اسمعیلی ایہ ہی آل خلیلے
آل عمران ہارون تے موسی ایہ عمران اکیرد	ہی مریم عیسے آل عمران ایہ دو بہا اہت [illegible]

دوہاں وسنے انہاں وانگ عمرانیاں جہ عالم لیا یا
ابراہیم نے وچے ایہ سے سال ہزار بنایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ

اولاد ہو کے بعض انہاں دا بعض تھیں تے اللہ سننے والا جاننے والا ہے

درحالیکہ اولاد بودند بعض ایشان پیدا شدہ از بعضے و خدا شنوا دانا است

ایس اولاد اک دوجے تھیں اللہ سنے تے جانے
ذریت اولاد ابھی ہور دادا باپ پھالے

اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنِّيْ نَذَرْتُ لَكَ مَا فِيْ بَطْنِيْ

جد کیہا عورت عمران دی نے اے رب میرے تحقیق میں نذر کیتا واسطے تیرے جو کجھ وچ پیٹ میرے ہے

آنگاہ کہ گفت زن عمران اے پروردگار من البتہ من نذر کردم برائے تو آنچہ در شکم من ہست

جد آکھیا عورت عمران دی یارب نذر میں کیتا
تیرے کارن جو کجھ اندر شکم میرے ہے لیتا

مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّيْ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ

آزاد کر کے پس قبول کر میں تھیں تحقیق توں ہیں سننے والا جاننے والا

آزاد کردہ یعنی از خدمت والدین معاف داشتہ پس قبول کن از من البتہ توئی شنوا دانا

کر آزاد میں خدمت اپنیوں خادم تدہ بنایا
اس عورت دا نام حنہ تے فاقوذ دی بیٹی آہی
وچ اس امت دستور جو بیٹا پتر آزاد کریندے
ساری عمر اوہ مسجد رہندے خدمت مسجد کردے
پر دھی آزاد نہ کردا کوئی حیض زناں نوں آوے
جاں بی بی مریم بیٹی جمی حنہ ہوئی حیرانی

پس کریں قبول دعائیں میریں تیرے توں سنو تے جانیں سبھ خدایا
ایہہ ماں مریم دی خصم عمران تاں دا بیٹا ساہی
نذر اللہ دی کر دے آپے ڈگر انہاں تھیں لیندے
دینہہ تے رات عبادت ربدی مطلقوں چپ نہ ہوندے
حنہ حمل نذر کر بیٹھی سمجھ جو بیٹا جاوے
جو ہن کیا کراں نا رب اگے فرزند کیتا پریشانی

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ اِنِّيْ وَضَعْتُهَآ اُنْثٰى وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ

پس جد جنیوس اسنوں آکھیوس اے رب میرے البتہ میں جنی ایہہ بیٹی تے اللہ خوب جانن والا ہے نال اس چیز دی جو جنی اوہ

پس چوں بنہاد دختر را گفت اے پروردگار من البتہ نہادم این دختر و خدا داناتر است بانچہ وے بنہاد

ف ذریت نسل ہے ذریت جو جاء پیدا ہونی جھبے کہ پیدا کرنے والا ہے ۔۔۔ دی ہے اس دا ۔۔۔ جو اولاد آدم علیہ السلام دی نکلی پچھی ۔۔۔ تیں ۔۔۔ ذریت جہاں ۔۔۔ ذریت ہے اس ۔۔۔ جو پیدا ہوئی اولاد نوں ۔۔۔ انہاں دی ۔۔۔ ہم وجہ جوت ۔۔۔ مطلب ۔۔۔ بخاری و مسلم

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ

تے نہیں نر مانند مادہ دے

و نیست فرزند نر مانند دختر

جاں بیٹی جنی تاں آکھیوس یارب ہیں ایہ بیٹی جائی　　تے ار خوب بھلے جو جنیوس مرد نہ تاں لوکائی

وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

تحقیق میں نام رکھیا اوسدا مریم تے تحقیق میں پناہ دیندی آں اسنوں نال تیرے تے اولاد اسدی نوں شیطان مردود تھیں

و البتہ من نام کردم او را مریم و البتہ من در پناہ تو میکنم آں را و اولاد آں را از شیطان　　رانده شده

تے ٹھیک میں نام رکھیا اس مریم تدہ پناہ میں چاہاں　　اسنوں تے اولاد اوسدی نوں رکھیں نت پناہاں

اوس شیطان جو سٹیا دھر دا مار شہاب چلایا　　مریم معنے عابد خادم وچ معالم لیایا

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

پس قبول کیتا اسنوں رب اوسدے نے نال قبول لئے سوہنے دے تے پالیا اسنوں پالنا سوہنا تے کافل بنایا اسدا کیتا

پس قبول کرد مریم را پروردگار او بقبول نیکو و بالیدہ ساخت او را بالیدن نیکو و خبر گیر او ساخت زکریا را

پس مقبول کیتا رب اسنوں نال قبول سوہنے دے　　تے پالیا خوب اگایا اسنوں سونپی زکریا بندے

زکریا دے گھر ماسی اسدی نام الیشاع ایہا لی　　قافو دی بیٹی تے کیہے دی ماں مریم پرورش پالی

سن وچ معالم کہیا جو جنہ جاں مریم اس جائی　　کپڑے وچ لپیٹ لئی فر مسجد طرف لے آئی

اولاد ہارون نبی دی عالم وڈے سا اوس زمانے　　مسجد اقصی دی او وہ خدمت کردا مرد ربانے

پاس تنہاں لے گئی مریم نوں کہیا ایہہ نذر سنبھالو　　اوہ ہر اک کہن میں رکھاں اسنوں وچ مجھ تے نہ پالو

زکریا میں سبتیں او والے ہیں گھر اسدی ماسی　　ایہ بیٹوں سونپو پاس خالہ دے جینکی پرورش پاسی

دوجے کہن جو ماسی تھیں فر بہتر ماں ایہا لی　　تنے پا دن تے قرعہ ڈالن اوہ تک بات ٹھرائی

آخر ایہ شرط اوہ آپے رکھیا پر نہ سدھا ہوئے　　جو ہر اک قلم لیاوے اپنی اندر نہر وگائے

جیدی قلم نہ ترے ہے نہ ڈوبے کھلی ہے وچ پانی
سوئی پرورش مریم کرسی ایہ کل سبھناں بھائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

زکریا دی فر قلم نہ دبی پانی اُپر کھلوتی	ہک آکھن اُٹھی دوسن چلی اوہ سُہویں جاری ہوئی
زکریا تھیں فضل آہا سبہ پر اُس سرداری	اُس وچ جنگھاں دی کارن آئی آندی نیک پیاری
جاں بالغ ہوئی اُس کارن حجرہ مسجد وچہ بنایا	پوڑی باجھ نہ چڑھیا جاوے ایہا اچا لایا
زکریا باجھوں ہرگز کوئی مریم پاس نہ جاوے	ہر دن کھانا پینا دینا زکریا خود ہو بجاوے

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ

ہر واری جو داخل ہوندا اُپر اُسدے زکریا وچہ محرابدے پاندا پاس اُسدے روزی کہندا اے مریم کتھوں ہو واسطے تیرے ایہ

ہرگاہ در آمدے بر مریم زکریا در محراب یعنی حجرہ یافتے نزد او روزی را گفتے اے مریم از کجاست ترا این روزی

جاں داخل ہووے اُس تے زکریا حجرے روزی پاوے	آکھے اے مریم ایہ کتھوں روزی تینوں آوے
ست دروازے قفل کرے سبہ کنجیاں رکھے آپے	جاں کھولی آپ تا میوے دیکھے تد تعجب جاپے
مریم پاس کو رتے میوے رزق جو مریم کھاوے	سیالے میوے ہاڑ تے ہاڑ دے وچہ سیالے پاوے

قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

کہیا مریم ایہ پاس اللہ دے تھیں ہے تحقیق اللہ روزی دیندا ہے جسنوں چاہے سوا لیکھے دے

گفت مریم این از نزدیک خداست البتہ خدا روزی مے دہد ہر کرا خواہد بے شمار

مریم کہے ایہ پاس اللہ دیوں آوے رزق جنابوں	ٹھیک اللہ جس چاہے دیوے روزی باجھ حسابوں
زکریا پاس نہ بیٹا ناہور بھائی بھتیجا کوئی	عورت سنے ہویا خود بڈھا ہا سول دلاوندی
جاں میوے اُس کو رتے ڈٹھے قدرت عجب وسیائی	تاں بڈھیاں بھی اولاد ملندی اُسدے دل اندر آئی

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ

اُسوقت پکاریا زکریا نے رب آپنے نوں کہیا اے رب میرے بخش مینوں پاس آپنے تھیں اولاد پاک

در آنوقت بخواند زکریا پروردگار خود را گفت اے پروردگار من بدہ مرا از نزد خود نسل پاک

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس وقت پکاریا زکریے ربنوں آکھیا یا رب میرے ۔ دیہ مینوں پاس آپنیوں بیٹا پاک تو نیک چنگیرے

اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ

تحقیق توہیں سننے والا دعا دا پس پکاریا اوسنوں فرشتیاں اتے اوہ کھلا نماز پڑھدا اسی وچ محراب دے

البتہ توئی شنونده دعا را پس ندا کردند اورا فرشتگان و او استاده بود نماز میکرد در عبادت گاه

توں سننو دعا فرسدیا سنوں بدی ولوں فرشتے ۔ اوہ کھلا نماز پڑھے وچ مسجد واہ واہ نیک سر شتے

أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا

جو تحقیق اللہ خوشخبری دیندا ہے تینوں نال یحیے دی سچا کرنیوالا کلمے نوں اللہ تعالیٰ تھیں تے سردار تے بند رہنے والا عورتاں تھیں

کہ البتہ خدا بشارت مے دہد ترا بہ یحیی باور دارنده بہ سخنے از خدا و سردار و بے رغبت بزنان

جو تحقیق اللہ خوشخبری دیندا تینوں یحیی والی ۔ منن والا کلمہ رب دا سیدزناں تھیں خالی

ایہ کلمہ رب تھیں عیسیٰ ہے جس یحیی صدق لیایا ۔ اک کہن مراد کتاب الٰہی تسے من سدھایا

حصور اوہ مرد جو کرے نہ عورت میری زناں جاوے ۔ ایہ شہرا حصور وچہ نہ قربت اگر قرب سدا وے

وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ

تے پیغمبر نیکاں تھیں کہیا زکریا نے اے رب میرے کس طرح ہووے گا واسطے میرے لڑکا تے تحقیق پہنچیا مینوں بڈھیپا

و پیغمبر از نیکوکاران گفت اے پروردگار من چگونہ باشد مرا فرزند و رسیده است مرا کلان سالی

تے نبی ہوسی اوہ نیکاں تھیں زکریے کہیا خدایا ۔ جو کیونکر ہوسی بیٹا مینوں پیری وچہ میں آیا

وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

تے عورت میری کنج ہے فرمایا ایسے طرح اللہ کردا ہے جو کجھ چاہے

و زن من نازاینده است گفت ہمچنین خدا مے کند آنچہ مے خواہد

تے عورت میری کنج ایہی اس کدی نہ بچے جائے ۔ کہیا فرشتے اینویں اللہ کردا جو کجھ چاہے

ایہ زکریے سوال جو کیتا سنکر وعدہ ربانی ۔ اس وعدے اندر شک نہ ہرگز اسدا وچہ زالا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس شک کیفیت اندر کیتا وڈی وچہ ہنولے — جو عورت سنی جہان ہمیں کرساں پالکی ہور رشتو لے

ہور عورت تھیں بیٹا ہوسی یا اس حالت پیری — دکھ ہویا ایہہ حال ہمیں کرساں و رتیری اگری

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْ اٰيَةً ۭ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا

کہیا اے رب بنا کر واسطے میرے نشانی فرمایا نشانی تیری ایہہ ہے جو نہ کلام کریگا لوکاں نوں ترے دن مگر اشارہ نال

گفت اے پروردگار من مقرر کن برائے من نشانی گفت نشان تو آن ہست کہ سخن نتوانی گفت با مردمان

زکریے کہیا جو یا رب کر توں مینوں کجھ نشانی — جس تھیں معلم وقت حمل دا شکر کراں رحمانی

کہیا نشانی تیری ایہہ جو بند کلاموں ہوسیں — بول نہ سکیں لوکاں نال ترے دن مگر اشارہ کرسیں

جاں حمل ہویا ترے دن ایہ حالت زکریا اتے آئی — عمر انہاں ہے سال نکی کم دو کم زمان دی سائی

وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيْرًا وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ

تے یاد کر رب اپنے نوں بہت تے تسبیح کر نال شام دے تے سویرے

و یاد کن پروردگار خود را بسیار و تسبیح کن بشام و صباح

تے یاد کریں رب اپنے تائیں بہتا نت مدامی — تے کر تسبیحاں شام صبح نوں شکرانہ انعامی

وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰۗىِٕكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰىكِ عَلٰي نِسَاۗءِ الْعٰلَمِيْنَ

تے جس وقت کہیا فرشتیاں اے مریم تحقیق اللہ نے چن لیا تینوں تے پاک کیتا تینوں تے برگزیدہ کیتا تینوں اوپر عورتاں جہاناں دیاں دے

و آنگاہ کہ گفتند فرشتگان اے مریم اللہ خدا برگزیدہ ترا و پاک ساخت ترا و برگزیدہ ترا از زنان جہان

جد کہیا فرشتیاں اے مریم چنیا تد وڈانے — تے پاک کیتا تے چنیا تینوں اپر زناں جہانے

زناں مراد جو اس زمانے یا کل عالم سارے — وجہ اس بات جو باجھ خصم تن بیٹا ہویا پیارے

ملائکہ لفظ جمع دا ہے اتھے قائل جبرائیل — جو اوہ سردار ہزاراں اسے ہو تابع فرق جبریل

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

يٰمَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ مَعَ الرّٰكِعِيْنَ

اے مریم فرمانبردار ہو واسطے رب اپنے دے تے سجدہ کرتے رکوع کر نال رکوع کرنیوالیاں دے

اے مریم فرمانبرداری کن پروردگار خود را و سجدہ کن و رکوع کن با رکوع کنندگان

اے مریم کر فرمانبرداری مالک اپنے تائیں	نے سجدہ ہور رکوع نمازاں جہاں یاں نال لیا پڑھ
قنوت ایہی فرمانبرداری ہور قیام درازی	ایہ دو دوہیں معنی ایتھے لگدے سمجھن نیک نمازی
ایہ حکم ہویا تاں مریم لمیاں بہت قیام کریندی	پیراں اپر سوج پئی کہندے تاں بھی جاری رہندی

ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ

ایہ خبراں غیب دیاں تینوں وحی کردے ہاں اسیں طرف تیری تے نہیں آ تو کول انہاں دے جدوں اوہ سٹدے سن کلماں اپنیاں

این از خبرہای غیب است وحی کردیم آنرا بسوی تو و نبودی تو نزدیک آن قوم چوں می انداختند قلمہا خود را

ایہ خبراں غیب دیاں تینوں اسیں محمد وحی گھل کردے	تو نہیں سیں پاس تنہاں جدوں اوہ لیاں قلماں وچ نہر

اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ

جو کیہڑا انہاں کارسازی کرے مریم دی نے ناں آہا توں پاس انہاں دے جد جھگڑا کیتا اونہاں نے

تا کدام کس از ایشاں خبرگیری مریم بانماید و نبودی نزد ایشاں آنگاہ کہ باہم گفتگو میکردند

تا کیہڑا کرے انہاں وچوں پرورش اس بی بی مریم دی	تے نہیں سیں پاس تنہاں جدوں جھگڑے ہو وچ تدبیر اس کم دی

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ

جس وقت کہیا فرشتیاں نے اے مریم تحقیق اللہ خوشخبری دیندا ہے تینوں نال کلمے دے اپنی طرفوں
جو نام اوسدا مسیح ہے

آنگاہ کہ گفتند فرشتگان اے مریم البتہ خدا بشارت میدہد ترا بہ فیضی از جانب خود کہ نام او مسیح

جد کہیا فرشتیاں اے مریم تحقیق اللہ تینوں دیوے	خوشخبری ہک فیض اپنے دی نام مسیح اس دا ہووے

www.KitaboSunnat.com

عِیْسَی ابْنُ مَرْیَمَ وَجِیْھًا فِی الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَۃِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِیْنَ

عیسے بیٹا مریم دا ہے رو دار وچہ دنیا تے آخرت دے نزدیک کیتیاں ہویاں درگاہ دیاں تھیں

عیسے پسر مریم ست باآبرو در دنیا و آخرت و از مقربان حق باشد

عیسے بیٹا مریم دا آبرو والے عزت دا لا	وچہ دنیا عقبے قرب والیاں تھیں وچہ درگاہ سوہنا

وَیُکَلِّمُ النَّاسَ فِی الْمَھْدِ وَکَھْلًا وَّمِنَ الصّٰلِحِیْنَ

تے کلام کرے گا نال لوکاں دے وچہ پنگھوڑے دے تے وقت پیری دی تے نیکاں تھیں ہووے گا

وسخن گوید با مردمان در گہوارہ و وقت پیری و از شائستگان باشد

تے گلاں لوکاں نال کریسی وچہ پنگھوڑی بچہ کہل کہولت عمر دو ہوئی دال سیاہ کجہ بگے	تے وقت نبوت قوت گلاں تے نیکاں ہین سچا ایہ قصہ سارا ذکر ہوسی وچہ سورت مریم آئے

قَالَتْ رَبِّ اَنّٰی یَکُوْنُ لِیْ وَلَدٌ وَّلَمْ یَمْسَسْنِیْ بَشَرٌ قَالَ کَذٰلِکِ اللّٰہُ یَخْلُقُ مَا یَشَآءُ

کہیا اے رب میرے کیونکر ہووے گی واسطے میرے فرزند تے نہیں ہتھ لایا مینوں آدمی نے فرمایا ایسے طرح کردا ہے اللہ جو کجہ چاہندا ہے

گفت ای پروردگار من چگونہ شود مرا فرزند و دست نرسانیدہ بمن ہیچ آدمی فرمود ہمچنین پیدا میکند

کہیا یا رب کویں ہوسی مینوں بچہ میں ہتھ مرد نہ لایا	فرمایا انہویں ب اباں دے جاہی جیں اوپایا

اِذَا قَضٰٓی اَمْرًا فَاِنَّمَا یَقُوْلُ لَہٗ کُنْ فَیَکُوْنُ

جس وقت مقدر کردا ہے کسی کم نوں پس سوا اس دے نہیں جو کہندا ہے اوہنوں ہوجا پس ہوجاندا ہے

وچوں مقرر میکند کارے پس جز این نیست کہ میگوید او را بشو پس میشود

جدکم ارادہ کرے کہے کن ہوجا پس ہوجاوے	جویں باہباب اوپا وی چاہے اسباب بنادے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ

تے سکھاوے گا اوسنوں لکھنا تے سمجھ دینی تے توریت تے انجیل

بیاموزد او را کتاب و دانش و توریت و انجیل

تے ربّ سکھاوے اُسنوں لکھنا دینی علم پڑھاوے ‖ ہور توریت انجیل کتاباں اُسنوں سب سکھاوے

وَرَسُوْلًا اِلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ اَنِّىْ قَدْ جِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۙ

تے کریگا اوسنوں رسول طرف بنی اسرائیلی جو میں تحقیق آیا پاس تساڈے نال نشانی دے رب تساڈے تھیں

وگرداند او را پیغمبر بسوئے بنی اسرائیل باین دعوی کہ البتہ آوردہ ام پیش شما نشانہ از پروردگار شما

تے کرے پیغمبر اسرائیلیاں طرف تاجا فرماوے ‖ میں لیایا ٹھیک تساڈے رب تھیں معجزہ آکھ سناوے

اَنِّىْٓ اَخْلُقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّيْنِ كَهَيْـــَٔةِ الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيْهِ فَيَكُوْنُ طَيْرًاۢ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ

اِہ جو بناواں میں واسطے تساڈے چکڑ تھیں ہک صورت پنکھی دے فر پھوکاں وچ اُسدے ہو جاوے پنکھی نال حکم اللہ دے

آنکہ میسازم برائے شما از گل مانند شکل پرندہ پس دم مے زنم در وے پس میباشد پرندہ بحکم خدا

میں ٹھیک تساڈے کارن گل تھیں صورت کراں بنائے ‖ فر پھوکاں اُس وچ تھیوے پنکھی ربّ دے نال اذن دے

شب پرک دی شکل بناوے کیہن لوک اُڈا وے ‖ جاں نظراں کاں تھیں غائب ہووے ڈگ پوے مر جاوے

وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ وَاُحْىِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ

تے چنگا کرناں ہاں انہے جاندرو نوں تے کوڑھے نوں تے جواناہاں میں مویاں نوں نال حکم اللہ دے

و بہ می سازم کور مادر زاد را و ابرص را و زندہ میکنم مردگان را بحکم خدا

تے چنگا کراں جاندر وانہے نالے کوڑھے تائیں ‖ تے زندہ کراں میں یا مئیوں حکم خدا تھیں نال دعائیں

اکھ ہک دینہ پنجاہ ہزار بیمار عیسے دل آئے ‖ جس چلن قوت آپ آدن اوہ نہیں تا عیسے جاوے

ہر کوئی علاج اوہ نال چنگا تھئے پر شرط ایمانے ‖ جاں صحت پاوے مومن ہووے لکھیا بغوی دانے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھی وچہ معالم لکھیا عیسے مردے چار جوائے
تریجی بیٹی عاشر دی ایہ زندی رہے ترائے
چوتھا نوح نبی دا بیٹا سام اُس نام ایہائی
وچہ اوس ملنے وال نہ جیڑ کیونکر جیٹے تیرے
فر عیسے آکھیا مُر اُس آکھیا تلخی دکھ نہ آوے
طب واج آہا تد غالب چرچا بہت طبیباں
نے موسیٰ وقت واج سحر اُس معجزہ بھی سن جنسوں
معجزہ اوس قرآن جو عاجز کل بلاغت والے

ہک عازر نام جو یار عیسے ہک ابن عجوز سدائے
انہاں تہاں کنوں اولاد رہی فراوند لدسدا ہے
زندہ کیتا دال جیٹے تس عیسے پچھیا بھائی
اُس آکھیا خوف قیامت کیتے وال جیٹے ہن ہیرے
عیسے رہا کیتی بن دکھوں تینوں بلیچا دے
اُس معجزہ بھی اس جنسوں لیا عاجز کرے نجیباں
محمد وقت بلاغت چرچا ہور شجاعت انسوں
بھی تیغ بہادر کم لشکر پر جگاندی جگ گالے

وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

تے خبر دیناں ہاں اللہ معجزہ دے جو کھاندے ہو تے جو ذخیرہ رکھدے ہو وچہ گھراں آپنیاں تحقیق وچہ اسدے البتہ نشانی ہے واسطے تساڈے جیکر ہوویں مومن

و خبر میدہم شمارا بآنچہ میخورید و آنچہ ذخیرہ میکنید در خانہائے خود البتہ درین کار نشانہ است شمارا اگر باور کنندگانید

تے خبر کراں تساں جو تسیں کھاؤ جو رکھو وچہ گھرے
اوہ وڈے شخص جو راتیں کھادا بھی جو وچہ نوں کھاوے

اسو وچہ نشانی ٹھیک تساں نوں جے تسیں باور کردے
بھی جو رات اگلی نوں کھیا سبھ کجھ اوہناں تاکے

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ

تے سچا کرنوالا واسطے اس چیز دے جو اگے میرے ہے توریت تھیں تے تا حلال کراں اسطے تساڈے بعض اوہ چیز جو حرام کیتی گئی اُپر تساڈے

و آمدہ ام باور دارندہ آنچہ پیش از من ست از توریت و آمدہ ام تا حلال گردانم برائے شما بعض آنچہ حرام کردہ شدہ بر شما

تے باور کراں جو میں تھیں اگے آیا علم توریتے
جو میں بعض حیوان احم تنہاں ہور حیہ بی کل حیوانا

تے کراں حلال تساں نوں بعض جو ہویا حرام تساں
بھی چھین چھین وچ ارشکار حرام حلال تساں گردانا

وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ

تے لیایا میں تساں نوں معجزہ رب تساڈے تھیں پس ڈرو اللہ تھیں تے آکھے لگو میرے

و آمدہ ام نزد شما بہ نشانہ از پروردگار شما پس بترسید از خدا و فرمانبرداری کنید مرا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے لیایا میں تساں ول ایہ معجزہ رب تساڈے پاسوں	پس ڈرو اللہ تھیں میرا آکھیا منوں باخلاصوں

اِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۭ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ

تحقیق اللہ تعالیٰ ہے میرا تے رب تساڈا ہے پس بندگی کرو اوس دی ایہہ راہ سدھا ہے

البتہ خدائے تعالیٰ پروردگار من ست و پروردگار شما است پس پرستش او کنید این ست راہ راست

تحقیق اللہ رب میرا تے رب تساں بھی اوہ تعالیٰ
ایتھوں تیک بیان بشارت جو مریم نوں آئی
تا دین اپنے دل اسد یا عیسے سب انکار لیائے
فرماں تیرا لیمیر کرنیدے ہک شہر وچہ آئے
ہک دن ہو غمناک ہویا اوہ مریم حال پچھیا یا
جو اس شہر وچہ حاکم ظالم بہت تعدی کردا
کھانا خوب تے خمر ہی لیندا اوریاں نال اساتھیں
اج واری ساڈی ہے گھر وچہ دولت وافر نائیں
مریم آکھیا عیسے نوں کر ایہناں حق دعائیں
مالو کھیا دعا کر جو ایہناں کیتی ساڈی نال بھلیائی
اس پریاں دعا کیتی فر عیسے ہو گئے مٹ شراب لے
جاں حاکم کھانا کھادا پیتا اوہ شراب عجیبا
اس دے بہانے کیتے اوڑک ولیاں بیچ تپایا
تا عیسے نوں سدا کھیا حاکم بیٹا میرا پیارا
عیسے کہیا جے زندہ ہویا تا ہو سی شر و دمیرا
عیسے دعا کیتی اوہ جیویا رعیت نظر جاں آیا
تہاری پھر اس حاکم ساتوں لٹیا ظلم کمایا
ایہہ بیٹا زندہ حاکم جتنی ظلم کرے پیو جیلے

پس کرو عبادت سدھی ایہو راہ سدھا جنت والا
جاں عیسیٰ وڈا ہویا تا بھیجیا طرف بنی اسرائیل
عیسیٰ نوں سن مریم وطنوں باہر کڈھ سدھائے
ہک مرد احسان مروت کر کے اپنے سنگ لیائے
مریم زن اس دی تھیں پچھیا اس احوال سنایا
ہر ہک تھیں لوہ کھانا لیندا اپنا بھی لشکردا
جو کوئی سستی کرے نہ دیوے ڈھو عذاب بلا تھیں
مریم کہیا جو ناغم کر ہو عیسیٰ رب بنا ہیں
عیسے کہیا جے کراں تا ہو سی اوڑک شر بلائیں
عیسے کہیا جو مٹ لے دیگاں پانی تھیں بھر جائی
تے دیگاں گوشت تھو یا ہو یا پچھیا فر دعا بولیا
پچھیوس بایہ توں کتھوں آندا عجب شراب غوغیا
جو یک مقبول دعا کیتی رب پانیوں خمر بنایا
مر گیا ہک دعا کر اللہ زندہ کرے آشکارا
حاکم آکھیا خوف نہیں گر زندہ بیٹا میرا
لے ہتھیار لڑن سبھا نے شر فساد مچایا
اس طرح ہویا اودھر جتیا اسناں جا بار بگوایا
مریم سنیا اوڈتوں نٹھے پیٹے فساد ایہے

www.KitaboSunnat.com

راہ وچ چلے شکار مچھی دا کردے لوک حواری
عیسے کہیا اساں سنگ لوہو شکار کرائیں

عیسے کہیا کی تسیں کردے اُنہاں کہیا شکاری
آدمیاں نوں دین اللہ دی سچی طرف لیائیں

فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ

پس جد ڈٹھا عیسے اونہاں تھیں کفر کہیا کون ہین مددگار میرے طرف اللہ دی

پس چون دریافت عیسے از قوم خود کفر را گفت کیستند یاری دہندگان من بسوئے خدا

جد ڈٹھا عیسے کفر انہاں تھیں آکھیا من انصاری

یعنے کون جو دین خدا دے وچ ہووے میرا یاری

قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

کہیا حواریاں اسیں ہاں مددگار دین اللہ دے ایمان لیاندا اساں نال اللہ دے تے گواہ ہو توں اسی جو بیشک اسیں مسلمان ہاں

گفتند حواریاں ما ایم یاری دہندگان خدا را ایمان آوردیم بخدا و گواہ باش بآنکہ فرمان برداریم

کہیا حواریاں اسیں ہاں دین اللہ نوں یاری
حواری معنے یار جو خالص ہر کم یاری دیوے
اوہ باراں مرد حواری دھوبی مددگار عیسے دے
اوہ سمجھاندا سردار جو عیسے تائیں کم سکھاوے
ہکدن کم پیا کتے اُسنوں جامے بہت اکٹھے
ہر جامے ہر رنگ جو کرنا دھاگا اوس لگایا
جاں سفروں آیا پچھوس عیسی آکھیا ہین سب رنگے
اوہ ویکھ حیران ہو یار رنگ اعلیٰ رتے کھٹے ساوے

اساں نہیاں اللہ شاہد ہو توں مسلم اسیں ہاں ساری
بھی دھوبی کہن حواری جامے چٹے کیتے کپڑے دھووے
مریم کسب سکھاون بھیجیا عیسے پاس کسی دے
جامے دھونداں رنگ بھی کردا دوویں کسب سکھاوے
کہے عیسے نوں رنگ کریں ایہ جیہڑے رنگ دھاگے دسے
عیسے سب اکٹھے کرکے ہکو مٹ چڑھایا
اکی مٹ وچوں کڈھ دیندے جامے رنگ برنگے
اوہ سبھے ویکھ ایمان لیائے ہوئی ایہ فرمادے

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ

اے رب ساڈے ایمان آندا اساں نال اس چیز دے جو اتاری توں تے پیروی کیتی اساں پیغمبر دی پس لکھ ساڈے نال شاہداں

اے پروردگار ما ایمان آوردیم بانچہ فرود آوردی و پیروی کردیم پیغمبر را پس بنویس مارا با شاہدان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

یار رباّ دی جو توں بھیجیا منیاں دلوں اساہاں		تے تابع ہوئے نبی دے لیس لکھ سانوں نال گواہاں

وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ

تے بدخواہی کیتی انہاں نے بدخواہی کیتی اللہ نے تے اللہ بہتر بدخواہاں دا اے

و بدسگالی کردند کافراں و بدخواہی کرد خدا و خدا قوی ترست از ہمہ بدخواہاں

بدخواہی انہاں یہوداں کیتی جیسے قتل ارادہ
جد باہر گھروں یہود نکالیا مریم عیسیٰ تائیں
دعوت دین انہاں نوں کیتی سچا دین الٰہی
بندیاں مکر فریب تے ٹھگی تدبیراں بدخواہی
ایہ وچہ معالم ابن عباسوں کلبی کرے روایت
انہاں آکھیا آیا جادوگر بھی بیٹا جادوگر دا
تہاں عیسیٰ دعا تے لعنت کیتی ہو کے ہوئی اوہ سارے
باں قتل عیسیٰ دی گل پکائی رل مل سبھ یہوداں
تاجبرائیل گھلیا رب نے کیتا عیسیٰ وچہ چوبارے
سردار تہاندے طیطیانوس نوں کیتا حکم زباں
جاں چڑھ کے ڈٹھس وچہ چوبارے عیسیٰ نظر نہ آیا
انہاں ظن عیسیٰ دے ویہنوں کٹھا سولی چڑھایا
اس غلطی کیتی تا عیسیٰ وانگ تس وچہ یہوداں
جس گھر اندر عیسیٰ آیا کس یہوداں لیایا
بک کہن جو عیسیٰ یاراں تا کہیں کہیا اتا تیر ہوئی
بک مرد قبول کیا کٹھا سوئی جیسے رب بچایا
اس کہاون بیوں ہی جماعت نال فرشتیاں اٹھی
بک عورت گھلی ہیئے دعاوں مریم نال اوہ آئی

تے بدلہ مکر دتا رب اوہناں پہ سبہ مکر زیادہ
نال چاریاں مکر عیسیٰ آیا فیر اوتھا ئیں
انہاں رل مل قتل ارادہ کیتا مکر اہناں بدخواہی
رب دا مکر جو مہلت دتی کے بدلہ لوے تباہی
جد حضرت عیسیٰ آیا پاس یہوداں بک جماعت
بھی نزاع بیٹا اسے دا سن عیسیٰ غصہ کردا
جاں ایہ سردار اہناندی ڈٹھا ڈریا کر سارہ ساری
تس قتل کرن نوں ہو یا روانہ ٹولہ اوہ مردودا
اس حجت اندر کے مری اوتھوں ماں اسماں سماں
جد ہے چوبارے قتل کریں عیسیٰ نظر ماہی جا نل
شکل غلام تا عیسیٰ وی رب طیطیانوس بنایا
بک کہن جو سرداراں تیں بک سولی مار دیوایا
تر یہود م انہاں تیں رشوت لیتی ہنا کے لیا مردود
عیسیٰ گیا اسماں تے اوہ شبہوں مار گوایا
بہری شکل قبولے گئے لیے شہادت سولی
عیسیٰ نوں پر دتے اور نور پوشاک پہنایا
عرش اودا سے لیس نے عیسیٰ کہ انسانی لذے
سولی پاس مریم فردوں اوہ عورت سن ہالی

www.KitaboSunnat.com

عیسیٰ نوں رب نبی اُتاریا تا انہاں کرے تسلا
فر ست وناں تیس پچھے عیسیٰ پاس حواریاں آیا
اوہ بھیجے دعوت دین کرن وچ ملکاں کھنڈ سدا
تیراں برس عمر مریم دی عیسیٰ شکم جاں آیا
فر تریہ برساں دی عمر نبوت آیا وحی اُتے
بیت مقدس کھسیں تس اللہ طرف آسمان چڑھایا
چھے برس فر عیسیٰ پچھے مریم لد سدھائی

جو لستیں نہ روکو دشمن ہالیا طینوں لکھیا اللہ
ہر اک نوں کر وعظ نصیحت صحیح زمین کھنڈایا
حسن حسین بالک اوہ جیہے ہر سو لیلی رب سکھاوے
تے بیٹھیاں سنہ سکندری اندر مریم عیسیٰ جایا
فر تیہری برساں عمر آسمانی رات قدر دی آہی
ترانوے سال نبوت دھری اتے پیغمبر سدھایا
تس مر جیہہ سال آہی سبھ ذکر صحائف جائی

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا

جو وقت کہیا اللہ نے اے عیسیٰ تحقیق میں پورا لینے والا تیرا ہاں تے اُٹھاونے والا تیرا تے پاک کرنے والا تیرا اُنہاں تھیں جو کافر

چون گفت خدا اے عیسیٰ البتہ من بر گیرندہ توام و برندہ توام سوئے خود و پاک سازندہ توام از صحبت کافران

جد کہیا خدا اے عیسیٰ ٹھیک میں تینوں پورا لیسیاں
توفی معنے قبض کرن شی صحیح سلامت پوری
یا معنے خواب جو عیسیٰ نوں رب نیند وچ سوایا
یا کہن توفی موت الہی جو اول عیسیٰ آئی
ہاں کہن توفی موت الہی پر معنے پچھے اگے
فر پیش قیامت آ زمین جو چالی سال گزارے

تے اپنی طرف اُٹھاواں تینوں کفاراں تھیں پاک کریساں
عیسیٰ نوں رب صحیح سلامت لے گیا آپ حضوری
سے نوں فر اسماناں تے اپنی طرف چڑھایا
تر ساعت یا ست پہر یا فر زندہ کر کے چاڑھائی
اوہ ہو توں پیش کیا آسمانی رلیا فرشتیاں چھکو
فر مریں ہو من ٹھر من جنازہ آکھیا نبی پیارے

وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

تے کرنے والا ہاں انہاں نوں جو تابع تیرے ہیں اُپر انہاں دے جو کافر ہوئے تا دن قیامت تک

وگرداننده ام آنہارا کہ پیروی تو کردند بالائے آنہا کہ کافر شدند تا روز قیامت

تے کراں انہاں جو تابع تیری غالب کتوں کفاراں
تا ڈیں سنہ قیامت غلبہ تیریاں نال عداراں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایہ تابعدار محمد امت یا اوہ قوم نصارے	انہاں ریاست دائم خوار ہوؤ ہمیش متیارے

ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

فر طرف میری ہی رجوع تساڈا پس حکم کرانگا میں درمیان تساڈے وچہ اس چیز دے جیہی وچ تسیں ہو آپس جھگڑا کرے

باز بسوی من ست بازگشت شما پس حکم کنم میان شما در آنچہ بودید در وے اختلاف میکردید

فر میری طرف رجوع تساڈا روز قیامت والے	فر حکم کرالی وچ تساں تہاں وچہ جیہڑا تساں جھگڑا ہووا

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

فر جیہڑا اوہ جو کافر ہوئے پس عذاب کرساں انہاں نوں عذاب سخت وچہ دنیا دے آخرت دے تے نہیں واسطے انہاں کوئی مدد گار

پس اما آنہا کہ کافر شدند پس عذاب کنم ایشاں را عذاب سخت در دنیا و آخرت و نیست ایشاں را ہیچ یاری دہندہ

پس اوہ جو کافر ہوئے سو کرساں سخت عذاب جہانوں	وچہ دنیا ہور آخرت کوئی مددگار انہاں نال
دنیا وچہ عذاب قتل ہور حسبیہ قید خواری	وچہ آخرت سخت عذاب جہنم دائم ہوس ناری

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

تے جیہڑے اوہ جو ایمان لیائے تے عمل نیک کیتے پس پورا دیو سی انہاں نوں بدلہ انہاں دا تے اللہ نہیں دوست رکھدا ظالماں نوں

وا اما کسانیکہ ایمان آوردند و کردند کارہای نیک پس تمام دہد ایشاں را مزدہای ایشاں و خدا دوست نمیدارد ظالماں را

تے جیہڑے لوک ایمان لیائے عمل بھی نیک کماون	پس پورا دیسی اجر تنہاں رب رحیم نہ ظالم یاون

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

ایہ خبر پڑھدے ہاں اسیں اسنوں اتے تیرے آیتاں تھیں تے ذکر محکم تھیں

این را مے خوانیم بر تو کہ ایتہا و کتاب محکم ست

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

آیتاں ذکر حکیم قرآن پاک محفوظ پیارا یا	ایہ خبراں اسیں پڑھدے اُتے تیرے نبی سوہنا ریا

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ

تحقیق مثال عیسیٰ دی نزدیک اللہ دے مانند مثال آدم دی ہے پیدا کیتا اس نوں خاک تھیں فیر کہیا واسطے اس دے ہو جا بس ہو گیا

انتحقیق حال عیسیٰ نزدیک خدا مانند حال آدم است آفرید او را از خاک باز گفت او را شو پس شد یعنی انسان شد

او پایا خاکوں پھیر فرمایا ہو جا ہو گیا حالی	ہے صفت عیسیٰ دی پاس اللہ دے صفت جو آدم والی
تے آدم نوں بن ماؤں پیو تھیں خاکوں رب بنایا	یعنی عیسیٰ نوں پیو باجھوں اللہ پاک اوپایا
صند الولیں ہند اکھیں بیٹا رب دا ناہیں	کہیا نصاریاں پھر ورلوں تول صاحب ساڈی تائیں
کبھی کلمہ رب دا مریم دے ول ڈالیا جیٹا ہا	حضرت کہیا اوہ بندہ رب دا اہو پیغمبر آہا
رب اوہناں نوں رد کیتا ایہ آیت نازل ہوئی	اوہ کہے ہووے باجھوں پیو تھیں حال انسان کوئی
تا آدم کیوں نہ بنیاں جد اوہ ماؤں بھی باجھ جنیاں	جو باجھوں پیو تھیں عیسیٰ جیکر بیٹا رب دا بنیاں

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

ایہ سچ ہے رب تیرے دے تھیں پس نہ ہو شک کرنے والیاں تھیں

این سخن راست است از پروردگار تو پس مباش از شک آرندگان

بظاہر حکم نبی نوں وچ حقیقت امت تائیں	ایہ سچ ہے رب تیرے تھیں پس تو نہ شکاں وچ جا ئیں

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ

پس جو کوئی جھگڑا کرے نال تیرے وچ بابت عیسیٰ دے پچھے اس تھیں جو آیا تیرے کول علم تھیں پس کہہ آؤ بلائیے پتراں ساڈیاں نوں تے پتراں تساڈیاں نوں

پس ہر کہ جدال کند با تو در باب عیسیٰ بعد از انکہ آمد بتو از علم پس بگو بیائید تا بخوانیم فرزندان خود را و فرزندان شما را

فر آکھ جا بلائیے اپنے ساڈے بھی تساں دے گھر	پس جو جھگڑے نال تیرے وچ عیسیٰ علموں تپکے

www.KitaboSunnat.com

وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

تے عورتاں ساڈیاں تے عورتاں تساڈیاں تے جاناں ساڈیاں تے جاناں تساڈیاں فیر عاجزی کریئے پس کریئے لعنت اللہ دی اوپر کوڑیاں دے

و زنان ما و زنان شما و ذات ما و ذات شما پس ہمہ زاری دعا کنیم پس بکنیم لعنت خدا بر دروغ گویاں

تے زناں اساڈیاں ہور تساڈیاں آپ بھی سبھے آپے
سن وچ معالم البغوی لکھیا جد ایہہ آیت آئی
تے کہیا جو چلو مباہلہ کریے فیصل ہووے جھیڑا
تاں سوچے وچ مصلحت کرکے عاقب کہیا انہاں نوں
تے جد کسے قوم مباہلہ کیتا نال نبی سچے واری
تے جڑ تسیں گل نہ چھوڑو اپنی جیسے حق جو کہندے
جاں فجر ہوئی تاں سرور لیکر گود حسین پیارا
فاطمہ مگر انہاں دے ٹردی علی بھی پچھے آوے
تاں عالم انہاں نصاریاں دا لیا مینوں ایہہ سیاوے
دور کرے رب پربت اوتھوں کرو مباہلہ ناہیں
نبی کہیا اسلام آؤو جے تسیں مباہلیوں بھجے
تاں حضرت آکھیا نال تساڈے ساڈی ہوگ لڑائی
دو ہزار حلے اساں بھرنا سال بسال تساڈوں
تاں حضرت صلعم قبول کیتی مگر کھسے قسم تا یا
جے کر دیئے اج مباہلہ ساڈے باندر سوور ہو جاندے

فرناری کریئے لعنت ابدی کوڑیاں اُتے پاییے
وفد نبی نجران نصاریاں پڑھکے نبی سنائی
انہاں کہیا جو لبہ صلاحوں گل جو اکھیا تیرا
جو بیشک محمد مرسل ہے جو ہیں علم خوب تساڈوں
اوہ چھوٹے وڈے سبھ ہوسن تسیں کرسو موسو سارے
تاں وداع محمد کرکے چلو اپنے ملک جو ہندے
الہم حسن دا ہتھ پکڑیا نے ٹریا ٹبر سارا
ہیں گراں وڈا اساں آہیں کہنا نبی تہاں ہیاو
جے رب تسیں سوال کرن ہو ربت اپھوں دے سہاوو
جے کر ہوو ہو کہ نصارے نئے نہ آخر تا ہیں
انہاں کہیا انکار اسلاموں او کفر دے بلے
انہاں کہیا اساں نہ طاقت کریئے صلح منائی
ایہہ فرما جو جنگ نکردو نہ موڑو دنیل ساڈوں
جو جھیک عذاب الٰہی آیا ہیں انہاں دے آیا
تے سارے لگے گل نصاری مکے جو دہ ہو جاندے

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

تحقیق ایہہ البتہ اوہو قصہ سچا ہے تے نہیں کوئی الٰہ بندگی دے سوا اللہ دے تحقیق اللہ اوہو غالب صاحب حکمت ہے

بدرستیکہ این ہر آئینہ قصہ درست است و نیست ہیچ معبود بجز خدا تعالیٰ و ہر آئینہ خدا است غالب درست کار

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

ٹھیک ایہ قصہ سچ تے اللہ باجھ اکہ نہ کوئی۔ جاں غلبہ قدرت حکمت وچہ کوئی اس برابر ناہیں

تے ٹھیک اللہ ہے غالب پکی حکمت والا سوئی۔ تا وچہ خدائی شرکت کیونکر ہوسی اسدتیا ناہیں

فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ع ۶ ۱۴

پس جیکر منہ موڑن پس تحقیق اللہ جاننے والا ہے نال فساد کرنیوالیاں دے

پس اگر روی بگردانند پس البتہ خدا دانا ست بہ تبہ کاران

پس جے ایہ منہ پھیرن دینوں تے اسلام لیاون۔ تا ٹھیک اللہ سبحانہٗ مفسد شرک فساد وچہ پاون

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ

کہہ اے صاحب کتاب دیو آو طرف سخن دی جو برابر ہے درمیان ساڈے تے درمیان تساڈے

بگو اے اہل کتاب بیائید بسوی سخنے مسلم میان ما و میان شما

آکھ توں اہل کتاب جو آؤ بات برابر تائیں۔ جو اساں تساں وچہ بات مسلم ہر کسینوں ناہیں

أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ

ایہ جو نا عبادت کریئے مگر اللہ دی تے نا شریک کریئے نال اسدے کسے چیز نوں تے نا پکڑے بعض ساڈا بعض نوں رب بجز دوں اللہ

کہ پرستش نہ کنیم بجز خدا و شریک نسازیم باوی چیزی را و نگیرد بعضے از ما بعض دیگر را رب در دگار بجز خدا تعالیٰ

ہور تسیں ہک اللہ باجھوں پوجا کسے نہ کریئے۔ تا شرک لیایئے ہک دوجے اُس باجھوں بانہہ پھڑئے

فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

پس جیکر منہ پھیرن تا آکھو تسیں جو گواہ رہو نال اس بات دی جو اسیں مسلمان ہاں

پس اگر روی بگردانند پس بگوئید کہ گواہ باشید کہ ما مسلمانیم

پس جیکر اوہ منہ پھیرن فر تسیں آکھو اہل ایماناں نوں۔ جاں وفد بنی نجران مدینے آئے ملے یہوداں

جو ہنو گواہ جو ٹھیک ہوئے اسیں مسلم دلوں بھاوں۔ ابراہیم دے حق اوہ جھگڑا ہی ڈولہ دویں مردود

نصاریاں کہیا نصرانی سی اوہ آہیاں اسدے یارے
نبی کہیا تسیں دوویں کوڑے مسلم اوہ حنیفا
کہیا یہود محمد توں اساں رب آکھیا چاہیں
قول دوہاں دی رد کیتے رب ایہ آیات اتاری
سن مظہری اندر عدی کنوں جو بیٹا حاتم طائی
جو انہاں عالم زاہد اللہ باجھوں رب بنائے
آکھیا نبی حلال حرام جاں کردے جیہڑا تسّاں نوں
فرض اطاعت نبی جو اوہ سب رب دا ہے فرمایا
علما اولیا سلطان بھی حاکم جو ایہ کجھ فرماون
جو رب نبی دے قول مخالف روا نہ فرمان داری
لَا طَاعَةَ لِاَحَدٍ فِي مَعْصِيَةِ اللهِ مسلم وچہ بخاری
فرمائے حدیث صحیح نبی تھیں جے کسی کم ہن تائیں
تے فتویٰ ابو حنیفے مثلا اوس خلاف ایہا ای
جو مذہب اپر جم نہ جایئے ترک حدیث نہ کریئے
بھی مدخل اندر بیہقی نال اسناد صحیح دے لیایا
جاں آوے خبر نبی تھیں اوہ سر اکھیں اپر دھریئے
تابعین تھیں جد ہوئے آسیں اسوچہ سخن کرامیں
بھی روضۃ العلما اندر ایہ قول اما معل لیایا
جو قول میرے نوں چھوڑو نال حدیث نبی دی بھائی
بھی جداں حدیث صحیح ملے پس مذہب میرا سوئی
یعنی کئے اصحاب امام بھی اسنوں پکڑیا ہووے
جے کئے بھی اوہ حدیث نہ پکڑی ہوئی خلاف اجماع

کہن یہود یہودی سی اوہ آہیں اس بارے سارے
تسیں ہیں زر دو دوویں لیتن ہیو توں تابع آہیں لطیفہ
جو یہودی سی توں کہن نصاری ہینوں اسیں الٰہائیں
ایہ وچہ معالم البغوی لکھیا اس تے رحمت باری
جاں اِتَّخَذُوْا اَحْبَارَهُمْ وچہ توبہ آیت آئی
ہن کہیا نبی نوں آپ دے انہاں ایہ جا کردے آہے
تسیں کہیا انہاں آہن ایہ کہن کہاں پکڑن ایہا انہاں نوں
وَمَنْ يُّطِعِ الرَّسُوْلَ فَقَدْ اَطَاعَ اللهَ جو آیا
جو رب نبی دے کہن موافق فرض بجا لیاون
ایہ ہک موجب توں رب ٹھہراون ایہی شرک خواری
جو روا نہ وچہ گناہ اللہ دے کسے دی تابعداری
نہ ہو معارض اس حدیث تاں اوہ منسوخ بھی نا ہیں
تا دھب عمل حدیث ایہ وچہ مظہری لکھیا بھائی
یک دے وچہ توں رب ٹھہراون والی گلوں ڈریئے
ابن مبارک کہے جو ابوحنیفے ایہ فرمایا
تے جو صحاب نبی دے تاں بہتیرت آسنا کریئے
یعنی باجھ دلیل نقل انہاں قول اسیں مناہیں
جو آخر کو قول حضرت ابوحنیفے خود فرمایا
بھی نال اقوال صحاباں اسنوں چھیڑ کنال صفائی
پر مظہری وچہ ایہ فہم حدیث نہو و چھوڑی جوئی
جو اہل علم کے ہوں نہ پکڑی موحسن ٹھیر کھلوئے
تا ایہ منسوخ دلیل کہیا اس نا تا ویل شرا عول

www.KitaboSunnat.com

بھی مظہری اندر کہیا جو ہرگز روا نہیں کسے تائیں
فتوی شرعی کنوں مخالف ہووی کم جے کوئی
سچے پیر خلاف شرع دے ہرگز کم نہ کردے
بھی اولیاواں دیاں قبراں پر جو افعال اجہالاں
بھی سجد قبراں وچہ بناون عرس بھی سال بسالی
ایہ مظہری والا حنفی صوفی نقشبندی بانی
اول خام فقیہاں نوں رد کیتس نال دلیلاں
جو کرن تعصب مذہب اندر الٹ حدیث کماون
بھی جاہل تے کچے صوفی ولیاں رب بناون

بکرن سند طریق مشائخ پیراں جاہل اداں ئیں
آکھے ایہہ پیراں دا چالا سند اساں نوں ہووی
پچھلے جاہل لوک فسادی بدعت رسماں پھیر دے
سجدہ کرن طواف اوداں ہور چراغ مشعلاں
ایہ سب حرام ملّا حدیثوں لکھیا لمیا پا سنداں چالی
وڈا فقیہ محدث ہور مفسر بھی لاثانی
فر جاہل صوفی ناقص جو رد کیتس خوب دلیلاں
انہاں تائیں صندوں جہلوں بے سول ٹھہراون
اس آیت تفسیر رد کیتے اس کا لی سند نہ پاون

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

اے صاحباں کتاب دیو کیوں جھگڑا کردے ہو وچ ابراہیم دے تے نہیں اتاری گئی توریت تے انجیل مگر پچھے اس دے بھلا فر نہیں عقل کردے لیس نہیں

ای اہل کتاب چرا مکابرہ می کنید در باب ابراہیم و فرود آوردہ نشدہ توریت و انجیل مگر بعد از وی آیا نمی فہمید

اے اہل کتاب کرو کیوں جھگڑا ابراہیم دی بارے
اہل توریت یہود ہوئے اتے اہل انجیل نصاری

توریت انجیل لتھی تس پچھوں کیوں نہ سمجھو سارے
اوہ سال ہزاراں اگے گذریا جھوٹھ دو کوڑ بسارے

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ

خبردار تسیں اے لوکو جھگڑے تسیں وچہ اس چیز دے جو واسطے تساڈی نال اس دے علم ہے فر کیوں جھگڑدے ہو وچہ اس دے جو نہیں واسطے تساڈے نال اس دے علم

آگاہ شوید شما قوم مکابرہ کردید در آنچہ شمارا بآں علم بود پس چرا مکابرہ مے کنید در آنچہ شمارا بآں علم نیست

ہاں تسیں ایسے لوگ جو جھگڑدے جس نے علم تساہاں
یعنی وچہ توریت انجیل جو صفت محمد آہی

فر کیوں جھگڑو اس وچہ جیہڑا علم نہ تساں کداہاں
تساں اس وچہ صندوں جھگڑا کیتا بہت خرابی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فر ابراہیم اندر کیوں جھگڑو کھو یہود نصاریٰ — ایہ ذکر توریت انجیل اندر کوڑا جھگڑا سارا

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا

تے اللہ جاندا ہے تے تسیں نہیں جاندے نہیں سی ابراہیم یہودی تے نہ نصارے

وخدا میداند وشما نمیدانید نبود ابراہیم یہود ونہ ترسا

تے اللہ جانے تسیں نہ جانوں جھوٹھ کھو بہتانی — نہیں سی ابراہیم یہودی نہیں سی اوہ نصرانی

وَلَٰكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا ۝ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

تے ایپر آہا حنیف مسلمان تے نہیں آہا شرک کرنے والیاں تھیں

ولیکن بود حنیف مسلمان ونہ بود از مشرکان

ایپر آہا خاص حنیف اوہ مسلم خاص نیارا — تے نا شرک کریندیاں تھیں اوہ رب دا خاص پیارا

حنیف جو سب دیناں تھیں فر کر دین اسلام قبولے — بھی ختنہ حج کرے قربانی شرک نہ لیاوے ہو سکے

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّبِيُّ

تحقیق نزدیک تر آدمیاں وچ سے نال ابراہیم دے اوہ ہیں جو تابع اس دے آہے تے ایہ نبی

البتہ نزدیک ترین مردمان با براہیم آن کسان بودند کہ پیروی او کردند در زمان او وایں پیغمبر

سب لوکاں تھیں ابراہیم نوں اولیٰ بہت پیارے — آہے لوک جو تابع اس دے بھی ایہ نبی ہمارے

وَالَّذِينَ آمَنُوا ۝ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝

تے اوہ لوک جو ایمان لیائے تے اللہ دوست مومناں دا ہے

وکسانیکہ ایمان آوردہ اند وخدا کارساز مومنان ست

تے جیہڑے مومن اُمت احمد اوہ بھی اولیٰ سارے — تے اللہ والی اہل ایماناں سارے کم سوارے

سن جو معالم ابن عباسوں با اسناد لیایا — بھی ابن شہاب ہوں قصہ ہجرت جیہنا لکھ سنایا

جو جعفر ابوطالب دے بیٹے بھائی شاہ علی دے — جتنے پہونچے ہجرت کر کے ہور بھی یار نبی دے

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

تے حضرت آپ مدینے پہونچے کیوں ہجرت کر کے
جتنے اندر شاہ نجاشی عادل قوم انصارے
کفار قریش کیتا وچہ دار الندوہ بیٹھے اسارا
اسیں تھیں لیسکر قتل کرا ہیں بدلہ بدر لواہیں
تیر دتے عمرو عمارہ دیکر تحفے بہت چلائے
نے آکھیا قوم اساڈی تیری کردی شکر گذاری
اک جو ٹھا مرد اساں وچہ اٹھیا دعوی کر یہ سوالی
نکراں بعض بےعقل کمینے پچھے اس دے لگے
اس کوڑے اپنا بھائی جعفر تیری طرف چلایا
توں کر یہ مینوں خوف انہاں تھیں خیر خواہ ہاں سر پر تیرے
تے ایہہ بھی وچہ اپنا ندا اس دے پاس تیرے جدا اون
اوہ تیرا دین اپنا نہ منن کر سن بےوگردانی
جاں جعفر آکر رہتے ڈاڈھی نال آواز بولایا
تاکہیا نجاشی اکھو اسنوں وہ نوں پھیر پکاری
نال اہانت اسہ دے آؤ ذمے وچہ الہی
سن یاراں فر جعفر آیا سجدہ کیے نہ کیتا
کہیا نجاشی کیوں تساں مینوں سجدہ کیتا ناہیں
اسیں اسنوں خاص کر یندی سجدہ تنہ دوح جس اپایا
اسیں بھی اگے سرداراں نوں سجدہ کردے آہے
تاں بھیجیا رب اساں وچہ سچا خاص پیغمبر پیارا
جو جنت وچہ تحیت اپنا رب نوں بہت پیاری
نجاشی کہیا تساں سچ کہہ دے کیتا اوہ آوازہ
جعفر کہیا جو پاس شاہاں دے سنگت کلام نہ لائق
نے دو وچ سبھے چپ نہیں تواں ساڈو سنیں بلاری

فر دو وچ سال بہ روضہ فتح محمد پالی لڑکے
جعفر کیتا سن یاراں اتھے نال آرام گذارا
جو یار محمد پاس نجاشی زور لگائے سارا
نال اکٹھا کر دو جو تحفہ شاہ دے پاس کھڑا ہیں
جاں پاس نجاشی پہونچے سجدہ ہور سلام لیائے
تیری خیر خواہی نوں ساڈوں بھیجیا قوم ہماری
پر ایہہ گل اسدی ساڈے وچوں کسے نہ ہوئی قبولی
اساں ڈاڈھا تنگ کیتا انہاں نوں چھوڑ کے اٹھ وگے
اوہ دین تے ملک دنگا ڑے تیرا کرن خراب رعایا
کریں حوالے ساڈے اوہناں کریے برزی بیرے
نہ سجدہ کرن لوکاں وانگوں عجز نیاز مناون
تاں سد بولایا انہاں نجاشی آئے لوک ربانی
جو حزب اللہ دا تیرے در تے لین اجازت آیا
اوہ فیر پکاریا کہیا نجاشی داخل ہو دو سارے
تاں عمرو عمارہ جلیا سن کر نیک جواب صفائی
عمرو کہیا ایہہ کرن تکبر سجدے تھیں سن ہیا
انہاں آکھیا باجھ اللہ کسے تھیں سجدہ ناہیں داکدا ہیں
زمین آسمان کیتے جس پیدا تینوں شاہ بنایا
تو جا سبہ تساں دی کرئے سچی بات سنیا ہے
السلام علیکم سانوں حکم کیتا اشکارا
نجاشی جانا ایہو ہیں وچہ توریت انجیل ہماری
جعفر کہیا میں کہیا نجاشی بول تو پھیر ایہہ تازہ
میں سن یاراں تھیں ہک تاں ہک اپنا ام دہان جمع فارغ
توں کیہا انہاں اسیں اصحاب نبی حضرت دا ہی پیارا

تے یاہاں اسیں غلام کسے دے آئے لس اتھائیں
نجاشی پچھیا عمرو کیہا سبھ ہن اسیل پیارے
تا انہاں بدلے سانوں ہارن عمرو کہیا کجھ ناہیں
جو بدلا اسدا اب سانوں کریئے حق ادائی
عمرو کہیا اک درم نہ کھادا ناں کسی حق دبایا
عمرو کہیا اسیں سارے کسن انہاں دین کچی تے آہے
ہن دین بیگانہ لیا تے چھوڑیا ایا دین انہاں
کہیا نجاشی اوہ کیا دین تے کی انہاں لوان نبایا
اللہ اک نہ منن احمق پتھر پوجن واہے
ایہ جا دین رسول اللہ دا لیا یا خاص پیارا
کہیا نجاشی جعفر نوں توں بھاری خبر سنائی
سبھ جمع ہوئے تا کہیا نجاشی ربدی قسم لسا نوں
جو عیسیٰ ہور قیامت دی سنہ مرسل ہوسی کوئی
جس نبیاں سنوں نبیاں نبوا عیسیٰ ایہ فرمایا
تا کہیا نجاشی جعفر نوں کی کہندا اوہ لسانوں
جعفر کہیا کتاب اللہ دی پڑھکر اساں سناوے
صلہ رحم ہمسایہ حق شفقت تے ال یتیما ں
نجاشی کہیا اوہ جو کجھ پڑھدا میں نوں اجہ ناپڑھ
سنکر یاراں سنو نجاشی الھیں پڑھا ئے
تا سورت کہف سنائی جعفر سبھ کچہری ردوے
الکیو را ایہ سبھ لوک عیسیٰ نوں آئے راکھن سن یا ئی
جاں ذکر عیسیٰ ہور مریم پڑھیوس خوشی نجاشی آئی
تا جعفر نوں من یاراں رغبت کیتی اسن اباہولیا

تا پتھ انہاں دے موڑ اسانوں دیوں سخت سزائیں
فر جعفر آکھیا پچھ انہاں کر خون شید اساں کر
تا جعفر کہیا جو حق کسے اساں لٹیا مال کدہیں
نجاشی کہیا جو بہت خزانہ ہیں سبھ ہرساں بھائی
تا کہیا نجاشی تسیں کیوں منگدے کی انہاں لساں گوایا
یہودا دے دین جو آبا رلیاں وڈے لاہے
قوم اسانوں میں ول بھیجیا توں انہاں نوں پرچھا ہا
تا جعفر کہیا جو اگلا چھوڑیا دین شیطانی آیا
تے ہن اساں دین اسلام قبول لیا ترنگ الٰہی
قرآن بھی مثل انجیل عیسیٰ دی ایس موافق سارا
سبھ قسیس تے راہب جو تدے ترم شتاب وگائی
جس عیسیٰ تے انجیل اتاری دسو سچ اسانوں
انہاں کہیا جو آہو ہوسی سانوں عیسیٰ سیاسو ئی
جو اسدا امنکر میں امنکر اس وچ شک نہ آیا
کیا حاکم کرے کس چیزدں ورجے دیہو خبر اسانوں
نیکیاں وچھوریاں کہاں تمیں وڈی بہت ڈراؤ
یا اللہ دی کرے عبادت یا جہ شر یک بنددیاں
تا سورۃ عنکبوت بھی روم سنا یوس اسدی تائیں
الکیوس ہور سنا کہ جعفر ذوق دلا لوچہ آ ئے
جا ہیا عمرو جو کویں نجاشی اس پر غصی ہووے
نجاشی پچھیا جعفر سورت مریم پڑھی سنائی
جو اس تھیں وڈہ نشان عیسیٰ دے ہو توپڑھیا بھائی
جو جا ہو وچہ زمین ہیری دے پیتا نجی شیاں بالا

www.KitaboSunnat.com

جو بر اکھے تساں یاد کرو دوے دیباں سخت مرور
فر آکھیا عمرو نجاشی نوں ہے کون گروہ خلیلی
ہن ہلتیں گروہ خلیل اللہ دا خوشخبری تساں تائیں
کہیا نجاشی ایہ ٹولہ ہور صاحب انہاں خلیلی

تے جیہڑی تابعدار انہاں سب ملت ابراہیمی
اوہ تحفے موڑ دتے سب انہاں رشوت اوہ ٹھکرائی
تے تسیں تمامی مشرک کافر اہر کفر سقیمی
جو مینوں سخت وتی رب ہی رشوت بھری لکائی

جعفر کہیا ایہ آیت اس دن وچہ مدینے آئی
ان اولی الناس جو گندری بغوی لکھیا بھائی

وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يُضِلُّوْنَكُمْ وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ

چاہیا اک ٹولے نے اہل کتاب تھیں جو گمراہ کرن تساں نوں تے نہیں گمراہ کردے مگر نفساں اپنیاں نوں تے

آرزو کردند گروہے از اہل کتاب کہ گمراہ سازند شمارا و گمراہ نمی سازند مگر خویشتن را و نمے دانند

اک ٹولہ اہل کتابوں چاہن کرن تساں گمراہی
معاذ جبل عمار حذیفہ جو مسکین صحابی
اوہ نا گمراہ کرن بن آپوں سمجھن نہیں تباہی
کہن یہودا انہاں نوں پکڑو ساڈا دین شتابی

ایہ آیت آئی رب فرمایا تساں نہ گمراہ کردے
آپ ہوون گمراہ زیادہ وہی سمجھ نہ دھردے

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ

اے صاحبو کتاب دیو کیوں کافر ہوندے ہو نال آیتاں اللہ دیاں دے تے تسیں گواہی دیندے ہو

اے اہل کتاب چرا کفر مے کنید بآیہائے خدا و شما مے دانید کہ قرآن کلام خدا است

ای اہل کتاب کیوں کفر کرو تسیں نال آیات الٰہی
اوہ لوکاں وچہ انکار کرن قرآن کلام نہ ربی
لوکاں وچہ انکار کرو وچہ آپس دیہو گواہی
فر آپس وچہ اقرار کرن ایہ کیڈی بات غضب دی

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوْنَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ

اے صاحبو کتاب دیو کیوں لاندے ہو حق نوں نال باطل دے تے چھپاندے ہو حق نوں تے تسیں جاندے ہو

اے اہل کتاب چرا خلط مے کنید حق را بہ باطل و چرا مے پوشید حق را و شما میدانید

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

اے اہل کتاب کیوں حق تے باطل آپس وچہ رلاؤ	تے حق چھپا ہو جان کہ اہن کیوں نہیں پردہ پاؤ
باطل اوہ جو آپ اہناں تحریفاں کر بدلایا	حق کلام ربانی اندر وچہ توریت ملایا
تے چھپاون صفت محمد ﷺ وچہ توریت جو پائی	کارن حسد اوہ صفت نبی دی اہل کتاب چھپائی

وَقَالَتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتٰبِ اٰمِنُوْا بِالَّذِيْٓ أُنْزِلَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

تے آکھیا اک گروہ نے اہل کتاب تھیں ایمان لیاؤ نال اس چیز دے جو اتاری گئی ہے اوپر انہاں دے جو ایمان لیائے

وگفتند گروہے از اہل کتاب بایک دیگر ایمان آرید بآنچہ فرود آوردہ شد بر مسلماناں

تے کہیا کٹھے اہل کتابوں آپس وچہ شیطاناں	ایمان آؤ اس نال جو اتریا اپر مسلماناں

وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوْٓا اٰخِرَهٗ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ

اول دینہ دے تے کفر کرو آخر اس دینہ دے شاید اوہ ہٹ جاون

در اول روز و انکار کنید در آخر آں روز تا شاید کہ مسلماناں برگردند

لگے پھر ایمان لیاؤ پچھلے پہر انکاری	تاں مسلمان پون وچہ شکاں دینوں ٹُر جاری
سمجھن لوک جو اہل علم جد ویکھ مڑے اس دینوں	کجھ اس وچہ خلل دسیا یا اہناں ناہیں سچ یقینوں

وَلَا تُؤْمِنُوْٓا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِيْنَكُمْ ؕ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ

تے باور نہ کرو مگر واسطے اوس دے جو پیروی کرے دین تساڈے دی کہہ یا محمد تحقیق ہدایت ہدایت اللہ دی ہے

و منقاد مشوید مگر کسے را کہ پیروی کند دین شما را بگو یا محمد البتہ ہدایت ہمانست کہ ہدایت خدا ست

تے دلوں یقین نہ کرو مگر جو تابع دین تمہارے	کہہ ٹھیک ہدایت رب ہدایت جسنوں دیوے تارے

اَنْ يُّؤْتٰٓى اَحَدٌ مِّثْلَ مَآ اُوْتِيْتُمْ اَوْ يُحَآجُّوْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ

ایہہ جو دتا جاوے کوئی مانند اس چیز دی جو دتے گئے ہو تسیں یا ایہہ جو جھگڑا کرن تساں نوں پاس رب تساڈے دے

گفتند باور مکنید آنکہ دادہ شود کسے مانند آنچہ دادہ شدید شما یا گروہے الزام دہند شما را نزد پروردگار شما

www.KitaboSunnat.com

نہ کرو یقین جو دتا جاوے مثل تساڈے کوئی
یا ایہ معنے لا تؤمنوا ایمان نہ ظاہر کرہو
تے جھگڑا کرسی غالب ہوسی پاس خدا سن یاراں
مکر جو نال دین تساڈے خفیہ انہاں تاؤ
جے انہاں سناؤ ودہسی قوت پھر سی دین نبی دا
یا ایہ معنے کہہ ٹھیک ہدایت ایہ جو دتا جاوے
یعنے مکر کرو تسیں حسدوں نعمت اساں جا ہو

یا جھگڑا کرن تسانوں پاس تساڈے ربے سوئی
جو دتا گیا قرآن نبوت احمد دل وچہ جر ہو
توڑی دلوں یقین تسانوں کسی نہ دیہو سارل
اہل شرک ہو اہل ایماناں ہول نہ گل سناؤ
کئی تاویلاں اسدیاں لکھدا صاحب ظہری دا
کوئی شخص کتاب نبوت غالب حجت پاوے
ساتوں ملی کتاب نبوت حسدوں مکر کیا ہو

قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ ۚ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ

کہہ تحقیق فضل وچہ ہتھ اللہ دے ہے دیندا ہے فضل جسنوں چاہے تے اللہ فراخی والا جاننے والا ہے

بگو یا محمد ہر آئینہ فضل بدست خداست میدہد آں را بہر کہ میخواہد و خدا فراخ نعمت داناست

کہہ توں ٹھیک فضل ہتھ رب دے دیوے جسنوں چاہیا
نے او بہت سمائی والا جانے ٹوٹے لا ہیے

يَّخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

خاص کردا ہے نال رحمت اپنی دے جسنوں چاہے تے اللہ صاحب فضل وڈے والا ہے

خاص میکند برحمت خود ہر کرا خواہد و خدا تعالیٰ صاحب فضل بزرگ ست

رحمت خاص کرے جس چاہے فضل وڈا ساہیا
اوہ جسنوں دیوے کرن ہٹاوے فضل اہدا توٹ نہ آہی

وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُّؤَدِّهٖۤ اِلَيْكَ

تے اہل کتاب تھیں بعض اوہ ہے جے امانت دار کریں اسنوں نال خزانے دے ادا کرے اوہ طرف تیری

و از اہل کتاب کسی ہست کہ اگر امین داری او را بخزانہ باز دہد آنرا بتو

تے بعضے اہل کتاب ایسے جو انہاں امانت دیویں
عبداللہ بن سلام تے اسدے ساتھی سب جیہے

بہت خزانہ کرن ادا سب صحیح سلامت لیویں
باراں سو ارقیہ سونا رتا موڑا دیسے ہے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

اوقیہ چالی درم روپے تھیں تھنے اندر لیا یا
تے سونا سا فِصست مثقال وقیے وزن تایا
ایہ نوہزار دینار ہوئی کسے دتی اوس امانت
فریحیح سلامت ٹا دتی اس صاحب دیانت

وَمِنْهُم مَّنْ إِن تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَّا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا

تے بعض اونہاں تھیں او ہہے امانت دیو اُسنوں ہکدینار نہیں او اکردا اوہ طرف تیری مگر جگ لگ توں پا وسد کھلا ہیں

وازیشان کسے ہست کہ اگر امین داری او را بیک دینار باز نہ دہد آن را بتو مگر تا وقتے کہ باشی بر سر او استادہ

تے بعض اُنہاں جو دھرن امانت ہکدینار کدا ہیں
ادا نکرسی مگر توں جاں تجاں سر پکھلا تدا ہیں
فنحاص بیٹا عازورا دا ہک آہا مرد یہودی
کسے ہک دینارا امانت دتی دب بیٹھا مردودی

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ

ایہ خیانت نال اس سبب دے ہے جو کہیا اونہاں نہیں اُپر ساڈے وچ اُمتیاں دے راہ

این خیانت بسبب آنست کہ گفتند نیست بر ما در ناخواندگان ہیچ راہ

ایہ خیانت اس کارن جو کہن نہ اُپر ساڈے کوئی
وچہ ان پڑھیاں دا گناہ نہ کرکے قیامت ہوئی

وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

تے بولدے ہین اوپر اللہ دے جھوٹھ تے اوہ جاندے ہین

ومیگویند بر خدا دروغ دانستہ

اتے کہن اللہ پر جھوٹھ ہیوی جان پچھان ہتھیارے
جو رب جلال دے کرسانوں حال عربی سارے

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

ہاں کیوں نہیں جو کوئی پورا کرے عہد آپنا تے پرہیز کرے پس تحقیق اللہ دوست رکھدا ہے پرہیزگاراں نوں

آرے مواخذہ خواہد بود ہر کہ وفا کند بعہد خود و پرہیزگاری کند پس البتہ خدا دوست میدارد پرہیزگاران

ہاں کیوں نہیں راہ جو پورا عہد تے کرے پرہیز خیانت
پس ٹھیک اللہ ہے دوست رکھدا متقی اہل دیانت
عہد مراد امانت والی ادا امانت والا
یا وچہ توریت محمد منوں ربدا عہد نرالا

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ

تحقیق اوہ لوک جو خرید لیندے ہین نال عہد اللہ دے تے قسماں اپنیاں دے مُل تھوڑا ایہ گروہ نہیں حصہ واسطے اوہناں دے

البتہ کسانیکہ میستانند عوض بہائے کم بعہد البستند و بعوض سوگندان خویش بہای اندک را آن گروہ ہیچ نصیب نیست ایشان را

ٹھیک جیہڑے لوگ وٹاون بدلے قول اقرار الٰہی　｜　تے قسماں بدلے مُل تھوڑا اوہ باجھ نصیبوں اہی

فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ

وچہ آخرت دے تے نا بولیگا اوہناں نوں اللہ تے نہ دیکھیگا طرف اوہناں دی بیچ قیامت دے تے نہ پاک کریگا اوہناں نوں

در آخرت و سخن نگوید با ایشان خدا و نگاہ نکند بسوی ایشان روز قیامت و پاک نہ سازد ایشان را

نہ حصہ وچہ قیامت نا تنہاں سبکلام الاوی　｜　نہ رحمت نظر تنہاں وَل الٰہ سند نا اوہناں پاک بناوی

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ　｜　تے واسطے اوہناں دے عذاب ہے درد والا
　｜　والیشان راست عذاب درد دہندہ

تے کارن اوہناں عذاب الیم جو کھانوالیاں مالاں
اوہناں صفت چھپائی سرداراں تھیں بدلہ رشوت لیتی
تے جیہڑے کوڑیاں قسماں کرکے مسلماناں حق کھاون　｜　ایہ صفت محمد جنہاں چھپائی حق تنہاں دے کاران
مقابل جنت مل تھوڑا اوہ رشوت بھاویں کیتی
یا قسم کوڑی کر حیراں وچن سبھے اس وچہ آون

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتٰبِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتٰبِ

تے تحقیق اوہناں تھیں البتہ اک فرقہ ہے جو ولاوندے ہین زباناں اپنیاں نال کتاب دے تا ظن کرو تسیں اوس نوں کتاب تھیں

والبتہ از اہل کتاب گروہے ہستند کہ می پیچند زبانہای خود را بنوشتہ تا گمان کنید کہ آن از کتاب است

تے ٹھیک اوہناں تھیں فرقہ نال کتاب زبان ولاون　｜　تا جانوں تسیں محمد یو جو تاں کتاب سناون

وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

تے نہیں اوہ کتاب تھیں تے کہندے ہین جو اوہ پاس اللہ دے تھیں ہے تے نہیں اوہ پاس اللہ دے تھیں

و نیست آن از کتاب و میگویند کہ این از نزدیک خدا است و نیست آن از نزد خدای

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے نہیں اوہ لفظ کتاب کنوں خود کر تحریف بنا کے | نے کہن اوہ پاس اللہ دیوں اوہ اللہ کنوں نہ آئے

وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

تے بولدے ہین اپر اللہ دے جھوٹھ تے اوہ جاندے ہین + ومیگویند بر خدا تعالیٰ دروغ دانستہ

تے بولن جھوٹھ اللہ دے اتے جان کھہان یہودی | یا دو وین تُل یہود نصاری قیامت وہاں حمد کی

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ

نہیں وسطے کسی آدمی دے جو دیوے اسنوں اللہ کتاب تے علم تے پیغمبری فر کہے اوہ واسطے لوکاں دے

لائق نیست ہیچ آدمی را کہ عطا کند او را خدا کتاب و علم و پیغمبری پس گوید مر دمان

لائق نہیں بندے نوں جو اس دیوے اللہ سائیں | کتاب تے علم نبوت بھی فر آکھے لوکاں تائیں

كُونُوا عِبَادًا لِّي مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ

جو ہوو بندے میرے واسطے سوا اللہ دے اپر کہے جو ہوو اللہ والے

دباشید بندگان مرا بدون خدا ولیکن گوید کہ باشید ربانیان

جو ہوو بندے میرے باجہ خدا تکھیں ایہ آکھے | جو ہوو اللہ والے مرشد بلقت نیکی سکھے

بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتٰبَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ۙ

نال اس سبب دے جو ہو تسیں پڑھاندے کتاب تے نال اس سبب دے جو ہو تسیں پڑھدے

بسبب آموختن کتاب و بسبب خواندن آن

اس کارن جو لوکاں تائیں تسیں کتاب پڑھاؤ
یعنے پڑھن پڑھاون علموں ایہ گل لازم آوے
ربانی کامل ہور مکمل علم عمل وچہ آیا
محمد بن حنیفے آکھیا ابن عباس جاں موہیا

تے اس کارن جو پڑھو کتاب ہمیشہ شغل کماؤ
جو پڑھن پڑھاون والا عالم ربانی بن جاوے
با اخلاص بصیرت حکمت نافع مرشد ہووے
اج افسوس جو اس امت دا فوت ربانی ہویا

www.KitaboSunnat.com

ع ۹ ۱۶

وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

تے نا ایہہ امر کرے تسانوں جے پکڑو فرشتیاں نوں تے پیغمبراں نوں خدا بھلا امر کردا ہے تسانوں نال کفر دے پچھے اس تھیں جے تسیں مسلمان ہو

و لائق نیست کہ بفرماید شمارا کہ بگیرید فرشتگان و پیغمبران را خدایان آیا فرماید شمارا بکفر بعد از آنکہ مسلمان شدہ باشید

تے حکم نہ کرے تساں جے ملکاں نبیاں رب بناؤ
بھلا حکم کرے تساں کفر دے پچھے جد اسلام لیاؤ
شان نزول اس آیت وچہ بہت خلاف اقوال
ہک وچہ تفسیر کبیر لکھیا اوہ بہتر گل مثال
جو حضرت نبی جاں منع کریندا پوجا غیر الٰہی
یہود عزیر نصاری عیسے پوجا کردے واہی
قریشی بت فرشتیاں پوجے نبی انہانوں روکے
جو باجھ خدا کسے مول نہ پوجو حرف دیوی ہوکے
کافر کہن تو چاہیں جو ہیں رب بنائے تینوں
ایہہ آیت آئی کہہ تیوں نبیاں ایہہ گل روا نہ مینوں
تے مظہری اندر حسن کنوں کسے پچھیا پیغمبر نوں
جو مینوں اسیں سلام الیکھ جیوں آپس وچہ ہر لوں
جے حکم کرو تساں سجدہ کریے تد حضرت فرمایا
جو اللہ باجھ نہ سجدہ جائز وحی ایہہ آیت لیایا
ضحاک مقاتل قول جو حضرت تائیں کہن نصارے
جو جیسے سانوں کہیا جو مینوں رب بناؤ سارے
ایہہ آیت تد وحی لیایا اللہ انہاں جھوٹھا پایا
جو کسے پیغمبر تائیں ایہہ کم لائق مول نہ آیا
وچہ تفسیر جلال سیوطی اتوں تے قول لیاوے
جاں یاراں سجدہ ادن منگیا تدائی اوہ تیاوے

بیضاوی ہوندا رکھیں ایہو قول قوی بتاون
انتم مسلمون مخاطب اہل اسلام بناون

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ

تے جس وقت پکڑیا اللہ نے عہد پیغمبراں والا البتہ اوہ جو دتا میں تساں نوں کتاب تے حکمت

و آنگاہ کہ گرفت اللہ تعالی پیمان پیغمبران یعنے از بنی آدم برای پیغمبران آنچہ دادم شمارا از کتاب و علم

اتے جس وقت لیا رب قول اقرار نبیاں سندا
جو دیواں تساں کتاب تے حکمت یعنی علم سوہندا

www.KitaboSunnat.com

ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَلَتَنْصُرُنَّهٗ

پھر آوے تسانوں رسول سچا جاننے والا واسطے اس چیز دی جو نال تساڈے ہے ضرور ایمان لیاونا تساں نال اس دے تے ضرور یاری دینی اس نوں

باز بیاید بشما پیغمبرے باور کنندہ آنچہ با شما ہست البتہ ایمان آرید باو والبتہ یاری دہید او را

فر آوے تساں رسول جو سچا کرے کتاب تساہاں | تا اس دے نال ایمان لیاؤ کر ہو پشت پناہاں

قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْرِيْ ؕ قَالُوْٓا اَقْرَرْنَا ؕ

فرمایا بھلا اقرار کیتا تساں تے پکڑیا اوپر اس کم دے عہد میرا آکھیو نے اقرار کیتا اساں

فرمود خدا آیا اقرار کردید و گرفتید بر ایں کار عہد مرا گفتند اقرار کردیم

رب کہیا اقرار کیتا تساں پکڑیا اس پر عہد ہے میرا | انہاں آکھیا سب اقرار کیتا اساں پکڑیا عہد بھی تیرا

قَالَ فَاشْهَدُوْا وَاَنَا مَعَكُمْ مِّنَ الشّٰهِدِيْنَ ۝

فرمایا پس گواہ ہووے نے میں نال تساڈے گواہاں و چوں ہاں

فرمود پس گواہ باشید بر یکدیگر و من با شما از گواہانم

کہیا خدا پس شاہد ہوو یک دوجے تے سارے | تے میں بھی آپ گواہاں وچوں ہاں شاہد نال تمہارے
وجہ مظہری کہیا ایہ عہد اللہ نے سب نبیاں تھیں لیا | جو ہر پیغمبر اپنی وار اس تھیں منے اس نوں بیتا
نے ہستاں نوں تاکید کرے سب تابع اسدے ہووں | ہر پچھلے نبی نوں اگلے من مددگار رکھلوون
ایہ ابن عباس دا قول لکھیا اتے علی نے ایہ فرمایا | جو خاص محمد کارن ہر ہر نبی نوں عہد جتایا
آدم تھیں لے عیسےٰ تائیں ہر پیغمبر یا رسول | سن امت رب عہد لیا ہر حضرت محمد واصول
جو جس دی زندگی وچ اوہ آوے تے ضرور ایمان لیاوے | تے مددگار بنوسا اوسدے ہو دشمن مار ہٹاوے

فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝

پس جو کوئی پھر گیا پچھے اس تھیں پس اوہ لوگ اوہی بدکار ہین

پس ہر کہ برگردد بعد از ایں پس آں گروہ ایشانند بدکاراں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

پس جو فر جاوے اس عہدوں پچھے اس اقراروں
ایہ عہد لیا نبیاں تھیں سن ہر است تا بعد اللہ

پس ایہ لوگ ایہن اوہ فاسق بدکاروں اشراروں
جو ہٹ تھیں اس عہدوں فر سی لسی نال کہاں

اَفَغَیۡرَ دِیۡنِ اللّٰہِ یَبۡغُوۡنَ وَلَہٗۤ اَسۡلَمَ مَنۡ فِی السَّمٰوٰتِ

بھلا فر سوا دین اللہ دی طلب کردے ہین جیہڑے واسطے اوسدے مطیع ہویا جو کوئی وچ آسماناں دے ہے

آیا ایں کافراں بجز دین خدا میطلبند و خدا را منقاد شدہ اند آنانکہ در آسمانہا اند

بھلا فر بابجہ اللہ دے دینوں ہو ڈھونڈھن دین حسر فشتے
تے اس نوں فرمانبردار ہوئے جو وچ آسمان فرشتے

وَالۡاَرۡضِ طَوۡعًا وَّکَرۡہًا وَّاِلَیۡہِ یُرۡجَعُوۡنَ

تے زمین وچ ہے خوشی یا ناخوشی تھیں تے طرف اوسدی فر جاون گے

و زمین اند بخوشی یا ناخوشی و بسوئے او گردانیدہ شوند

تے جو کجھ وچ زمین ہی خوشیوں یا بن خوشیوں سارے
خوشیوں فرمان اار فرشتے مومن جن انسانی
بن خوشیوں تاداروں قہروں ویکھ عذاباں ڈردے

تے طرف اسیکے فر جاون سب مخلوق بیچارے
ایہ امر نہی سب خوشیوں من ہور قضا رحمانی
یا کن کہن مراد امر سب تابع اوس امر دے

قُلۡ اٰمَنَّا بِاللّٰہِ وَمَاۤ اُنۡزِلَ عَلَیۡنَا وَمَاۤ اُنۡزِلَ عَلٰۤی اِبۡرٰہِیۡمَ وَاِسۡمٰعِیۡلَ

کہہ ایمان آندا اساں نال اللہ دے تے اسچیز دے جو اتاری گئی ایسا ڈے تے اس چیز دے جو اتاری گئی اوپر ابراہیم تے اسمعیل دے

بگو ایمان آوردیم بخدا و بآنچہ فرود آوردہ شد بر ما و آنچہ فرود آوردہ شد بر ابراہیم و اسمعیل

کہہ منیاں اساں اللہ نوں تے جو ساڈے ایر اتاریا
تے جو اتاریا ابراہیم تے اسمعیل پیارے با

وَاِسۡحٰقَ وَیَعۡقُوۡبَ وَالۡاَسۡبَاطِ وَمَاۤ اُوۡتِیَ مُوۡسٰی وَعِیۡسٰی

تے اسحاق تے یعقوب دے تے پوتریاں دے تے نال اس چیز دے جو دتا گیا موسے تے عیسیٰ

و اسحاق و یعقوب و نبیرگان وے و آنچہ دادہ شد موسیٰ و عیسیٰ را

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

اتے اسحاق اتے یعقوب تے یعقوب دے اولاداں | تے جو کجھ دتا گیا موسیٰ تے عیسیٰ بدیاں واداں

وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

تے پیغمبر رب اپنے تھیں نہیں فرق کردے اسیں درمیان کسی دے انہاں وچوں تے اسیں واسطے اوسدے مطیع ہاں

و پیغمبراں از پروردگار ایشاں فرق نمی‌کنیم میان ہیچ یکے از ایشاں و ما خدا را منقادیم

تے جو کجھ دتے گئے پیغمبر رب دی طرفوں سارے | اسیں فرق نہ کردے وچ کسی انہاں نبیاں نوں منن ہار

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

تے جیکوئی بھالے سوا مسلمانی دے دین تاں ہرگز نہ قبول کیتا جاویگا اس تھیں تے اوہ وچ آخرت دے گھاٹے والیاں وچوں ہے

و ہر کہ طلب کند بجز اسلام دین دیگر را پس ہرگز قبول کردہ نشود از وے و او در آخرت از زیان کاران ست

جو ڈھونڈہی باجھ اسلاموں دین نا سول قبول نہ ہوسی | اوہ عاقبت وچ زیاں کاراں تھیں جھوتا ہوسی

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ

کس طرح راہ دکھاویگا اللہ اس قوم نوں جو کافر ہوئی پچھے ایمان اپنے دے تے گواہی دینے دے جو پیغمبر حق ہے

چگونہ راہ نماید خدا بسوی بہشت گروہی را کہ کافر شدند بعد از ایمان خود و بعد از گواہی دادن بآنکہ پیغمبر حق ست

رب کو ن وکھاوی راہ بہشت اس قوم جو کفر کمایا | بعد ایمان تے شاہد ہوئی جو سچ پیغمبر آیا

وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

تے آیاں انہاں نوں دلیلاں روشن تے اللہ نہیں ہدایت کردا گروہ ظالماں نوں

و بعد از انکہ آمد بایشاں حجتہا و خدا راہ نمی‌نماید گروہ ستمگاراں را

تے آیاں انہاں دلیلاں روشن وت فر کفر لیائی
وتس باراں مرتد مدینیوں نکے گئے بھوکاندی | تے رب راہ وکھاوی جنت قوم جو ظلم کمائی
ایہ آیت ہوئے اس تھیں پچھلی آیاں حق انہاندے

اُولٰٓئِکَ جَزَآؤُھُمْ اَنَّ عَلَیْھِمْ لَعْنَةَ اللّٰہِ وَالْمَلٰٓئِکَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِیْنَ

ایہ لوک جزا اوہناں دی ایہو جو اوپر اوہناں دے ہے لعنت اللہ دی تے فرشتیاں دی تے آدمیاں ساریاں دی

این گروہ سزاے ایشان آنست کہ باشد بر ایشان لعنت خدا و فرشتگان و مردمان ہمہ

ایہ لوک سزا انہاں دی لعنت رب دی انہاں اتے | تے لعنت ملکاں آدمیاں سب دوزخ ترس کتے

خٰلِدِیْنَ فِیْھَا لَا یُخَفَّفُ عَنْھُمُ الْعَذَابُ وَلَا ھُمْ یُنْظَرُوْنَ

ہمیشہ رہنے والے وچ اوسدے نا ہولا کیتا جاویگا اوہناں تھیں عذاب تے نہ اوہ مہلت دتے جاون گے

ایشاں جاوید اند در آں لعنت سبک کردہ نہ شود از ایشاں عذاب و نہ ایشاں مہلت دادہ شوند

اس لعنت وچ ہمیشہ رہن نہ سک عذاب تنہاں تھیں | تے نہ اوہ مہلت دتے جاسن اوس عذاب مہائیں

اِلَّا الَّذِیْنَ تَابُوْا مِنْ بَعْدِ ذٰلِکَ وَاَصْلَحُوْا فَاِنَّ اللّٰہَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ

مگر اوہ لوک جو تائب ہوئے پچھے اس تھیں تے درستی کیتی انہاں پس تحقیق اللہ بخشنہار مہربان ہے

مگر آنانکہ توبہ کردند بعد ازیں و نیکوکاری کردند پس البتہ خدا آمرزندہ مہربان ست

مگر جو تائب ہوئے اس بعد تے کر اصلاح سوارن | پس ٹھیک اللہ ہے بخشنہار رحیم بندیاں دے کارن
کجھ باراں تھیں مرتد ہوئے کجھ اہل ایماناں مارے | کجھ تائب ہو اسلام لیائے نیک ہوئے رب تاری
ہک حارث نام سوئد دا بیٹا انہاں وچہ انصاری | ایہ آیتاں کسی سنایاں اسنوں ہویا خوف دوباری
کیتے توبہ سچا نبی بھی سچا اللہ سب تھیں سچا | ٹر فر مسلمان ہویا اوہ سچا مومن ہجیا

اِنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا بَعْدَ اِیْمَانِھِمْ ثُمَّ ازْدَادُوْا کُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُھُمْ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے پچھے ایمان اپنے دے فر زیادہ ہوئے وچہ کفر دے ہرگز نہ قبول کیتی جاویگی توبہ انہاں دی

البتہ کسانیکہ کافر شدند بعد از اسلام خویش باز زیادتی کردند در کفر ہرگز قبول کردہ نہ شود توبہ ایشاں

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے اپنے بعد ایماناں | فر ودھے کفر وچہ مول قبول توبہ تنہاں نہ مانن

شان نزول

[illegible] ایک شخص انصاری مرتد ہو کے [illegible] ابن عباس [illegible] پشیمان ہویا [illegible] اپنی قوم [illegible] رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم [illegible]

[illegible] نازل ہوئی [illegible] الا الذین تابوا من بعد ذلک واصلحوا فان اللہ غفور رحیم [illegible] اوسنوں قوم اوسدی نے [illegible] مسلمان ہویا [illegible] عبد الرزاق [illegible] ابن المنذر [illegible]

www.KitaboSunnat.com

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

وَأُولٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ۝

تے اوہ لوک اوہی گمراہ ہیں

وآن گروہ ایشانند گمراہاں

تے اوہی ہین گمراہ جو نال توریت ایمان لیائے
یا دو ویں ٹول یہود نصاری پڑھدے صفت پلیدی
فر زیادہ ہوئے کفر وچ اوہ برّیاں کرن اڑایاں

فر عیسے ہور انجیلوں منکر کفر قرآن ودہائے
موسیٰ آہے جاں فر ڈٹھا منکر کرن پلیدی
نہ توبہ انہاں قبول مراد جو نہیں نصیب بھلیایاں

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے تے مر گئے تے اوہ کافر آہے پس ہرگز قبول کیتا جاویگا انہاں تھیں بھری ہوئی سونا

البتہ آنانیکہ کافر شدند و مردند در حالیکہ کافر اند پس ہرگز قبول کردہ نشود از یکی از ایشان بقدر پری زمین از زر

تھیں جیہڑے اوہ لوک جو کافر ہوئے تے مر گئے حال کفر دے — نہ ہوسی قبول کسی تھیں فدیہ سونا زمین جے بھرے

وَلَوِ افْتَدَىٰ بِهِ ۗ أُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

اگرچہ بدلہ دیوے نال اوسدا اوہ لوک واسطے انہاں دے ہے عذاب درد دینے والا تے نہیں واسطے انہاں دے کوئی مددگار

اگر بعوض خود دہد آن را آن گروہ ایشان است عذاب درد دہندہ و نیست ایشان را ہیچ یاری نمایندہ

اوہ بھانویں فدیہ دیوے سونا کارن دکھ عذاباں — تے ناں کوئی مددگار انہاں دے کارن وچ حساباں

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ

ہرگز نہ پاؤ گے نیکی تاں جو خرچ کرو اس چیز تھیں جو دوست رکھدے ہو تے جو کجھ خرچ کرو گے کسی چیز تھیں پس تحقیق اللہ اس نال جانن والا ہے

ہرگز نیابید نیکوکاری را تا آنکہ خرچ کنید از آنچہ دوست میدارید و آنچہ خرچ کنید از چیزی پس اللہ بدان داناست

تھیں ملن پاؤ نیکی تاں جو خرچو چیز پیارے
معنے بر صلہ ہور جنت نیکی بہت بھلیرے مالی
ایہ فرض زکوٰۃ نے لفلی ہر اک شامل آیا

تے جو تسیں خرچو چیز سو سبھ جانے اللہ باری
بھی طاعت صدق احسان بھی تقویٰ مظہری اندر سائی
پیاری چیز دیوے ہر جا گمک تداں ملے اوہ پایا

www.KitaboSunnat.com

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِ

سبھو کھانا آہا حلال واسطے اولاد یعقوب دی مگر اوہ چیز جو حرام کیتی یعقوب نے اُپر نفس اپنے دے

ہمہ طعام حلال بود برائے فرزندان یعقوب مگر آنچہ حرام کردہ بود یعقوب برخویشتن

سب طعام حلال آہا اوہ بیٹیاں اسرائیل دیاں نوں | مگر حرام کیتا یعقوب نے اپنے اُتے جنہاں نوں

مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

اگے اُس تھیں جو اتاری گئی توریت کہہ پس لیاؤ توریت نوں فر پڑھو اوس نوں جیکر ہو تسیں سچے

پیش از آنکہ نازل کردہ شد توریت بگو بیارید توریت را پس بخوانید آن را اگر راست گو ہستید

اگے نازل ہون توریت توں وا طعام اوہ سارے
سن جو معلم لکھیا کہن یہود رسول اللہ دل
تے ابراہیم کھاندا دودھ تے گوشت اوٹھاں والے
ہی کہیا ایہہ سبھ ابراہیم نوں جائز آیا
کل طعام مراد جو وچ توریت حرام بنائے
اجویں چھیویں پارے بھی وچ اٹھویں فر انہاں دا آیا
مگراں دودھ گوشت اوٹھاں خود یعقوب جی نے
عرق النساء جو رنگین آکھن آہی اوس بیماری
تاپیار ابت طعام جو بہنوں کلّی نکھا واسع ئی
فر بنی سب اولاد اُپر کر سوال حرام کرایا
رب حکم نبی نوں کیتا کہہ توں اُنہاں توریت لیاؤ

توں کھول لیاؤ توریت پڑھو تم تسیں سچے سارے
توں دعوی کرن جو پکڑیا ہی میں دین خلیل اللہ دل
توں ایہہ سبھ ادین موسوی لکھیں اُسدی ملت نالے
تے کہن یہود حرام آہا ایہہ آیت وحی لیایا
شامت ظلم فساد یہود حلال حرام کرائے
چربی ہور پاکیزہ چیزاں کتنیاں منع ہٹایا
کر کے قسم حرام بنایا اپنے اوپر ولی نے
اس کیتی نذر جے تسیں منیوں صحت بخشی بارے
گوشت دودھ اوٹھاں تے پیارا ترک ایسے تھیں ہمیں ئی
ایہہ خود یعقوب حرام کیتا رب نہیں حرام بنایا
میری بات سچی سبھ ہوسی تسیں جھوٹھے خود جاوہ

فَمَنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ — وقف جبرئیل

پس جو کوئی بناوٹ بناوے اُپر اللہ دے جھوٹھ پچھے اس تھیں پس اوہ لوگ اوہی ظالم ہن

پس ہر کہ دروغ بندد بر خدا بعد از ین پس آن گروہ ایشانند ستمگاران

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

پس جو جھوٹھ خدا پر جوڑے پچھوں استھیں کوئی
کیوں فر اوہ توریت نہ لیلئے جبکہ سچے آہے

پس وہ ظالم لوک تنہاں پر حجت لازم ہوئی
تا ثابت ہویا محمد سچا کافر کچے آہے

قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوْا مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ

توں کہہ سچ فرمایا اللہ نے پس پیروی کرو ملت ابراہیم دی حنیف ہوکے تے نہیں سی اوہ مشرکاں تھیں

بگو راست گفت خدا پس پیروی کنید ملت ابراہیم راحنیفی کیش شدہ و نبود از مشرکان

کہہ سچ کہیا رب تابع ہوو ملت ابراہیمی
یعنے سچ کہیا رب ان اوسے الناس بتایا
تے جیہڑے مومن امت احمد اولی اُسنوں سارے جو نیڑے لوکاں دے
ملت ابراہیم اسلام جو دین محمد والا
جو اِس ملت وچہ نا افراط نہ کجھ تفریط ایہا ہی

اوہ پاک حنیف آہا تے ناہا اہل الشرک ذمیمی
جو سب لوکاں تھیں ایہ نبی اولے ابراہیم نوں آیا
تے جھوٹھے یہود نصاریاں دعوی اسدے من بھایا
ایہ ابراہیم دے وقت اینویں سی آہا سچ کمالا
وچہ دین یہود افراط ایہی تفریط نصاریاں پائی

اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُّضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِيْ بِبَكَّةَ مُبٰرَكًا وَّهُدًى لِّلْعٰلَمِيْنَ

تحقیق پہلا گھر جو رکھیا گیا واسطے لوکاں دے البتہ اوہ ہے جو وچہ مکے دے ہے برکت والا تے ہدایت واسطے جہاناں دے

البتہ اول خانہ کہ مقرر کردہ شد برای مردمان آنست کہ بمکہ است برکت دادہ شدہ و ہدایت برائی جہانیان

ٹھیک اول گھر بنیا کا بن لوکاں اہل ایمانا
کہیا یہوداں قبلہ ساڈا بیت مقدس بھائی
اہل اسلام کہن اساں قبلہ کعبہ ایہہ چنگیرا
اُس گھر اندر برکت بہت ثواب اعمالاں آیا
بھی عمرہ حج تے ہدی اُتھائیں ہوری جاہ گناہیں

جو مکے وچہ مبارک ہے ہور ہدایت اہل جہاناں
کعبہ اول بنیاں ہجرت نبیاں جاہ گاہی
ایہ آیت آئی رب کہیا جو ایہ گھر افضل میرا
ہک نماز اُتھے لکھ برابر اینویں روزہ پایا
وڈے ثواب تے وچہ پاون بخشش بہت گناہیں

فِيْهِ اٰيٰتٌۢ بَيِّنٰتٌ مَّقَامُ اِبْرٰهِيْمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهٗ كَانَ اٰمِنًا

وچہ اُسدے نشانیاں ظاہر ہن مقام ابراہیم دا تے جو کوئی اندر اوسدے آیا ہویا بے خوف

در آن خانہ نشانہا روشن ست ازانہا مقام ابراہیم ست و ہر کہ درآید دران ایمن باشد

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وچہ اُسدے بہت نشانیاں ظاہر جتھے خلیل کھلوندا
اِکدوجے نوں لٹن مارن عادت عرباں آہی
نشانیاں تھیں ہکا یہ جو اُتوں پنکھی لنگھن ناہیں
جاں اندر حرم جناور داخل باز پچھا اُس چھوڑے
اوتھے ذکر تلاوت ہووے عبادت مومن کرے جیکوئی
تے جو کوئی اُس گھر آوے مومن باتعظیم آداب

تے جو کوئی اُس گھر اندر آوے ایمن بے ڈر ہوندا
جو اُس گھر آوے ایمن ہوندا ایہو حکم الٰہی
جے باز وغیرہ جانوراں دے لگے مگر کداہیں
تے نبیاں ولیاں نیکاں پاک کاں ہیوں لکھ نھوڑے
یا صدقہ خیر خیرات ہر اِک لکھ برابر ہووی
اوہ روز قیامت امین ہوسی بدی قہر عذاب

وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

تے واسطے اللہ دے ہے اُپر لوکاں دے حج اس گھر دے جو کوئی جاسکے طرف اُسدی راہ

وبرای خدا است بر مردمان حج خانہ کعبہ ہر کہ توانائی دارد رفتن بسوی او از جہت اسباب راہ

تے اللہ کارن فرض لوکاں تے حج کرن اس گھر دے
عاقل بالغ حر جو مومن طاقت خرچ سواری

جو طاقت رکھے خرچ سواری سول اوہ سفر دے
جس ایہ شرطاں حج فرض تس نہیں تاں نفل شماری

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِينَ

تے جیکوئی کافر ہویا پس تحقیق اللہ بے پرواہ جہاناں تھیں

و ہر کہ کافر شود پس البتہ خدا بے نیاز است از عالمیان

تے جیکوئی کافر ہویا یعنی منکر حج ارکاناں
جو قادر ہو کر حج نہ کروا بن کیتے حج مردا
جسنوں مرض عذر نہ حاجت حج نہ کیتس مرے
ایہ آیتاں ہے جواب یہوداں موضع وچہ لیایا
اوہ بیت مقدس قبلہ جانن تسیں ہو وچہ سکے
رب کہے جواب ابراہیم نے اول ایہو عبادتخانہ
تے حج بھی اسے گھر دی واجب بیت مقدس ناہیں

پس ٹھیک اللہ پرواہ نہیں ہے بے پرواہ جہاناں
ہے وچہ معاملے سدی تھیں تس اُپر لفظ کفر دا
اوہ چاہے مرے یہودی یا نصرانی کیہا رسول لے
کہن یہود جو شام گھرانہ ابراہیم دا آیا
تے قبلہ آساں ہے کعبہ کیونکر ابراہیم دے سکے
اپنے ہتھ اُسار یا ابراہیم مقام نشانہ
تی اول بیت مقدس تھیں اس چالی سال بنائیں

قُلْ يٰأَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ

اے صاحب کتاب دیو کیوں کافر ہوندے ہو نال آیتاں اللہ دیاں دے تے اللہ حاضر ہے اُپر جیہڑے جو کر دے ہو

بگو اے اہل کتاب چرا کافر میشوید بآیتہاے خدا و خدا حاضر ست بر آنچہ شما میکنید

www.KitaboSunnat.com

کہہ اہل کتاب کفر کرو کیوں نال آیات الٰہی　　تے اللہ حاضر سب کجھ جانے جو تسیں کرو تباہی
یعنی کیوں انکار محمد ہور قرآنوں کردے　　جو صفت محمد تسیں چھپاؤ اللہ حاضر پردے

قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنۡ ءَامَنَ تَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَأَنتُمۡ شُهَدَآءُۗ

کہہ اے صاحب کتاب دیو کیوں بند کردے ہو راہ خدا دی کہیں سنوں جو ایمان لیایا چاہندے ہو اوسنوں ڈنگا تے تسیں شاہد ہو

بگو اے اہل کتاب چرا باز میدارید از راہ خدا کسے را کہ ایمان آورد میطلبید برائے آن راہ کجی و شما باخبر اید

کہہ اہل کتاب کیوں روکو راہ خدا تھیں اہل ایماناں　　چاہو اوسنوں ڈنگا تے تسیں شاہد ہو خود دانا

وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ

تے نہیں اللہ بے خبر اس چیز تھیں جو کردے ہو
و نیست خدا بے خبر از آنچہ مے کنید

تے نہیں اللہ بے خبر اس تھیں جو کردے تسیں کمائی　　ہے ایہہ تہدید سخت بدخواہاں حق تہاں فرمائی

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ فَرِيقٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡ كَٰفِرِينَ

اے مومنو جیکر فرمانبرداری کرو اک گروہ دی انہاں تھیں جو دتے گئے کتاب ہوڑ گھتسانوں پچھے ایمان تساڈے تھیں کافر

اے آنانکہ ایمان آوردید اگر فرمان برید گروہے را از اہل کتاب بگرداند شمارا بعد از ایمان شما کافراں

اے اہل ایمان جے کہیا منو اک فرقہ اہل کتابی　　تاں موڑ تسانوں بعد ایماناں کافر کرن شتابی
سن وچہ اسلام اوس تے خزرج آہے سکے بھائی　　اک مقتول دے بارہ وچ ہاں کیتی بہت لڑائی
انہاں وچ شدت عداوت باقی تیر و تبر آہیں　　اک سو ویہہ برساں تھیں ایہہ ہویاں دو ربلائیں
جاں بیعت کیتی نال نبی دے سب اسلام لیائے　　پیار بنے دل آپس اندر اللہ ویر ونجائے
شماس یہودی قیس دا بیٹا دشمن اہل اسلاماں　　اوس تے خزرج اک مجلس ڈٹھے کرن کلاماں
اوہ کافر جلیا ویکھ انہاں نوں اندر صلح صفائی　　اک جوان یہودی نوں اس کہیا وچ انہاں بہہ تون بھائی
جنگ بعاث تے ہور لڑائیاں سب انہاں یاد کرائیں　　نعمے شعر لڑائیاں اگلیاں پڑھ کر انہاں سنائیں

[illegible]

بعاث اندر اُنہاں سخت لڑی وہاں بہت تسیں ہاں ہکے
اُس جو ان شیطان ا وِنویں ہی کیتا دوویں ہولے
دو شخص کی ہاں تسیں کو ڈیاں نے اٹھے کُس بھراول
قصہ کوتہ دوویں ٹولے نکلے پھڑ ہتھیار
تا سرور خبر ہوئی جھب آئی نال مہاجر سارے
رب کرم کیتا اسلام دتا تساں کفری بیچ ونجائے
تا دوہاں فرقیاں سمجھیا جو اس ویری ویر کمایا
فر نال نبیدے مڑ کر آئے کر فرمانبرداری

اوڑک آوسیاں فتح ملی اتے حضرت اُسدا ہار
فخر وڈیائی پایا جاہلی فر جنگ نیہے ہوئیں ٹرھے
ہک آکھیا کہو تا فیر لڑائی کریے جوان کھیا وال
جو ویں حالت کفر ہرہنی ہی کا نکالیا کن کن بچارے
آکھیا ہیں ہاں جو تساں تسیں کم دہی کفر بلارے
تسیں مڑ فر کافر ہووں جیو ہوڈرو اللہ تسیں بھائی
سٹ گھتے ہتھیار تے رو کر ہک دوجے گل لایا
ایہ وجہ معالم قصہ تدایہ آیت رب اتاری

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيٰتُ اللّٰهِ وَفِيْكُمْ رَسُوْلُهٗ

تے کیونکر کفر کروگے تے تسیں پڑھیاں جاندیاں ہن اپر تساڈے آیتاں اللہ دیاں تے وچہ تساڈے رسول اوسدا

وچگونہ کافر شوید و خوانده مے شود بر شما آیتہائی خدا و درمیان شما است پیغمبر او

تے کیونکر کفر کرو اتے پڑھیاں جاون اُپر تمہارے
آیتاں رب دیاں اتے تساڈے وچہ رسول ہمارے

وَمَنْ يَّعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

تے جو کوئی چنگل مارے نال دین اللہ دے پس ٹھیک ہدایت کیتا گیا طرف راہ سدھے دی

وہرکہ چنگ محکم کرد بہ خدا پس البتہ راہ نمودہ شد سوئے راہ راست

تے جو کوئی محکم پکڑے رب دا دین کتاب خدائی
پس ٹھیک اس شخص نوں ایہہ تسیں راہ سدھی ولّ پائی

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقٰتِهٖ وَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا
وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ

اے لوکو جو ایمان لیائے ہو ڈرو اللہ تھیں حق ڈرنے اُسدے دا تے نہ مرو ہرگز مگر اس حال جو تسیں مسلمان ہوو

اے آنہا کہ ایمان آوردید بترسید از خدا حق ترسیدن اُو و نمیرید مگر مسلمان شدہ

ع ۱۰

www.KitaboSunnat.com

اِی اہل یا نو ڈرو اللہ تھیں جیوں حق ڈر اُس آیا	تے مرو نہ ہر گز مگراں مسلم ہو کر ایہ فرمایا
اس حق ڈر ندے ابن عباس سخن جانی	جو کر فرمانبرداری مول نہ کریئے بیفرمانی
تے شکر گزاری کریئے فر ناشکری کدی نہ آوے	تے یاد کیجیو اُسنوں ہر گز فروسر کدی نہ جاوے
ایہ سنکر یاراں عرض کیتا جو ایہ گل مشکل بھاری	تا فاتقوا اللہ ما استطعتم آیت رب اُتاری
ہاکھن جو حق تقاتہ ڈرنا جو نکر حق رضائی	تے طعن ملامت کنوں نہ ڈرنا اندر بات خدائی
تے نال انصاف گواہی بھرنی رو رعایت کائی	بھاویں باپ پیو بیٹے اپر لکھے بھین یا بھائی
تے انس کہیا جو حق تقاتہ رکھن نگاہ زبانی	ایہ وجہ تفسیر معالم الکفیا ہی اسنت دانی

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

تے چنگل مارو نال رسی اللہ دے سبھے تے نا کھنڈو تے یاد کرو نعمت اللہ دی اپر تساڈے

و چنگ زنید برسن خدا ہمہ یکجا و پراگندہ مشوید و یاد کنید نعمت خدا را کہ بر شما است

تے محکم پکڑو قرآن نبی دین اللہ دے حبل سارے	تے کھنڈو نہیں تے یاد کرو رب نعمت اپر تمہارے

إِذْ كُنتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

جدا آہے تسیں دشمن پس الفت پائی درمیان دلاں تساڈیاں دے پس ہو گئے نال نعمت اسدی دے بھائی

چون بودید دشمن یک دیگر پس الفت داد میان دلہائے شما پس گشتید بنعمت خدا برادر یک دیگر

جد آہے دشمن ہکدوجے فر پیار دلیں رب پائے	غر نعمت بدری نال ہوئے جن بھائی ماں پیو جائے
حبل اللہ ہکا کھن قرآن ہکا دین اسلام بنا دن	ہکا کھن جماعت سنت چالا اہل سنت لیا دن
رب تیرو کم کرے پسند تسیں تھیں ترے حضرت فرماوے	جو خالص اسدی کرو عبادت شرک نہ ہنوں جاوے
تے محکم پکڑو حبل اللہ سبھے خیر خواہی سرداراں	تے تریکم رب نہ بھاون اول قال قیلاں گفتار
ہور ضائع کرنا مال بیہودہ ایہ بھی رب نہ بھاوے	ہور بہت سوال نہ بھاون جنوں بغوی ایہ فرماوے
سبھ ہر قبیلے موسم حج جے جمع ہوندی وچہ مکے	کل قبیلیاں تک حضرت سخن کریندے یکے
چہ شخص مدینوں حج آئے تہناں حضرت ہوئی ملاقی	حجری عقبے پاس منا دے میل ہویا اتفاقی

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

ہک اسعد بن زرارہ دوجا عوف حارث دا جایا
پنجواں عقبہ بھی جابر بن عبداللہ انصاری
حضرت کہیا یہوداں بیلی وہناں آکھیا آہو
فرنال نبی رل بیٹھے حضرت رب دی طرف بلائے
ہک اگے رب سبب ہدایت کیتا حق انہاندے
کہن یہودا انہاں ہن ہوسی پیدا نبی آخری
جاں سخن نبیدے سنیا انہاں نے یاد تنہاں گل آئی
جس تھیں اساں یہوداں ڈراون صفت اسیں کر ایہ
اوہ سبا ایمان لقین لیائے فرا یہ عرض سنایا
ہن انشاء اللہ جمع کرسے اساں تیری برکت یاروں
جے سبھے تابع ہوون تینوں عزت بہت وڈیایاں
تا گھر گھر ذکر رسول اللہ دا وچ مدینے جاری
فرملے نبی نوں عقبہ اندر بیعت سبھناں کیتی
تے نا بہتان بناؤ کدی نہ میری بے فرمانی
تے جو وچہ کجھ قصور کرو فر دونیاں ملن سزائیں
جے دنیا وچہ نہ ملن سزائیں اللہ پردہ پاوے
جاں رخصت ہوئی نبی تھیں فر فر چلے طرف مدینے
جو جا اسلام قرآن سکھاوے دین انہاں سمجھاوے
ہکدن اسعد مصعب رل کے اندر باغ سدہائے
سعد معاذ دے بیٹے کہیا حضرت دے بیٹے تائیں
ایہ انجاناں گمراہ کرن جاہ فرکر کڈھ انہانوں
ایہ سعد اسید دو دوین تدے مشرک بنی اشہل سرداروں
جو کت کارن ایتھے آئے ہو گمراہ کرو انجاناں

بھی رافع مالک ہور عقبہ بیٹا عامر آیا
حضرت پچھیا کون کہیا انہاں خزرج جد ہماری
تا حضرت آکھیا بیٹھو باتاں کریئے جو تسیں چاہیو
دین اسلام دیوائے رغبت ہور قرآن سنائی
یہودی اہل علم اوہ مشرک پوجن ہار بتاندے
اسیں نال اسدے رل قتل کرانگے مشرک لوگ تمامی
انہاں ہکدوجے نوں کہیا جو واللہ ایہ اوہ نبی ایہائی
اگے انہاں یہوداں تھیں اس تابع اسیں ہوائیں
اساں دو قوماں وچہ ویر پرانا نسل بنسلی آیا
اسیں جاہے طرف اسلام بلائیے کوشش نال ہزاروں
تا رخصت ہو کر گئے مدینے سد بلایا بھایاں
فر اگلے سال آئے حج موسم باراں مرد انصاری
جو شرک نہ کرو زنا نہ چوری قتل دھیاں نہ نیتی
جے پورا قول نبا ہو تا تساں جنت ہے بہائی
تا اوہ گناہ کفارت ہوسی بخشے اللہ سائیں
تا روز قیامت معاف کرے یا کرے عذاب جو بھاوے
تا مصعب ابن عمیر نوں بھیجیا انہاں نال نبی جے
اسعد دے گھر ڈیرا مصعب مقری نام سدا دے
ہور بھی لوک جو مسلم ہوئے ویکھ انہاں رل آئے
توں آکھ اسید انہانوں جا کر کیوں آئے ات جائے
اسعد میرا ماسے بیٹا آوے شرم اسانوں
تا نیزہ پکڑ اسید چلیا جاہ بولیا سخت الٹکارو
جے سر اپنے دی خیر چاہو اٹھ جھبدی کر دو چلانا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تاں مصعب کہیا جو بیٹھ بھائی سن بات کلام اساہا
اسید کہیا ایہہ سچ کہیا توں بات انصاف الایا
رغبت دین دی تس مصعب پڑھ قرآن سنایا
بولیا اوہ وڈ خوب کہیا توں سوہنی گل سنائی
انہاں آکھیا غسل کیجے فر جامہ جینگی طرح دھو دیجے
اٹھ غسل کیتا اس جامہ دھوتا کلمہ پاک سنایا
اک مرد وڈا سردار ہیں سن اوہ بھیجاں پاس تساہاں
جاں سعد دی پاس اسید گیا وچ مجلس بیٹھے سارے
سعد کہیا جو کی کر آیوں آکھ اسید سنایا
اک جھوٹھ بہانا کر کے سعد نوں بھیجیا پاس انہاں
تاں مصعب آکھیا بیٹھ بھائی سن سخن جو اسیں الایے
سعد کہیا انصاف کیتا توں سچ ایہہ سخن الایا
بھی پڑھ کے کجھ قرآن سنایوس منہ تس اثر دسایا
انہاں نے آکھیا جا کر نہا دھو کر کلمہ پاک الایے
اٹھ نہاتا دھوتا کلمہ پڑھیوس نفل دوگانہ نالے
فر جا کر بولیا مجلس نوں تسیں کیونکر جانو نیوالے
اس کہیا جو مرد زناں تساں ہیں پر سخن حرام تمامی
بنی اشہل فر شاموں گئے سب ایمان لیا کی
پٹ دھنڑ اتنے مدت کران لوکاں نوں طرف اسلام بلاون
کجھ تھوڑی گھرایاں بن دیا ئے اک شاعر دی یاروں

جے ہوئی پسند قبول کریں تے نہیں تاں اسیں جو آہاں
نیزہ ٹنگ دتوس لیتے بیٹھا مصعب گلیں آیا
وچ منہ اس دے بولن تھیں اگے اثر ہدایت پایا
تسیں اسلام ارادہ کردے کی تساں چالا بھائی
فر کلمہ پاک شہادت فر دو رکعت نفل پڑھیجے
فر نفل دوگانہ پڑھ کے نیزہ پکڑیا سخن الایا
جے اوہ ایمان لیا وے سوں رہسی کوئی پچھاہاں
تاں دیکھ اسید نوں سعد کہیا نہ اکلا نہیں اس پیارے
ہیں منع کیتا انہاں سن لیا کجھ پیرا ہیں دسایا
تاں اسعد نوں وچ سعد کہیا تساں آون ایتھے جاہاں
جے ہوئے پسند قبول کریں جے نہیں اسیں اٹھ جا لیے
اوہ نیزہ ٹنگ بیٹھا فر مصعب عرض اسلام سنایا
پچھیوس کیا تسیں کر دو جاہو دین اندر کوئی آیا
فر نفل دوگانہ پڑھ کر رب دا شکر بجا لیا لے
فر نیزہ لیکر پچھاں گیا جتھے بیٹھے مجلس والے
انہاں نے آکھیا سید افضل دانا سبھ تھیں جاناں تینوں
جدلگ تسیں اسلام نہ لیا وسنوں دین اسلامی
اسعد مصعب ٹر کر اوتھوں گھر اسعد دے آئے
مرد زناں انصاراں باجھ اہل اسلام سداون
اوہ شعر پڑھے سب کہیا من آتش ناست شعر اثر اوہ

اوہ مدت بعد ہوئے فر موسم تجھیے جنگ اخرابوں
فر مصعب مکے دیول ٹریا ساتھی بہت احبابوں

دو شعر

ستر مرد انصاریاں وچوں ساتھی مصعب آئے
بھی مشرک حج کرن کو چلے اوہ بھی ساتھ رلائے

نال نبی فر وعدہ کیتا دینہ تشریق میانہ
بھی کعب بیٹا مالک دا حاضر دیندا خبر یگانہ

جوجابر دا پیو عبداللہ انصاری آہا نالے
اساں رغبت دین دی سنگ لیا اہل ایمان والے

فر وعدے والی رات لبھی حاضر بیعت عقبہ تائیں
جاں ترجا حصہ رات گئی اک اک چلو سب اٹھائیں

پاس عقبہ پاس کلا اتھے بیٹھے ستر مرد انصاری
دو زناں بھی نال اساڈے حاضر نبیدی تیاری

فر سرور نال عباس آئے اوہ اجے کفر وچ آہے
پر عہد بھتیجے دے وچ حاضر ہوون لوں ال چاہے

تاسب لوکاں تھیں اول بولیا چاچا حضرت والا
ای خزرجیو تسیں جانوں حال محمد خوب نرالا

اسیں اپنے ہم دینوں ہم قوموں رکھدے ایس بچائی
وچ اس شہر کجھ خوف نہ اسنوں عزت بھی وڈیائی

پر ایتھے رہن نہ چاہے ہرگز رلی تساں سنگ بھائی
جے جانوں تسیں جو توڑ نباہو جو اج گل ٹھہرائی

تے دیریاں تھیں بس مدد کرسو تاں تسیں نال لیجا ہو
تے جے اس نال لیجا کر چھوڑو ویریاں دے وس پا جو

تا ایتھے ہی ہن چھوڑو گھر وچ عزت نال وڈیائی
تاں اکھیا انہاں جو سنیاں سبھ ساں جو توں اکھیا بھائی

انہاں اکھیا بول رسول اللہ سنگ عہد جو ساتھوں چاہیں
اپنے کارن بھی سبھ کارن سنگ اسیں حاضر آہیں

تا بولے آپ رسول اللہ پڑھ انہاں قرآن سنایا
رغبت دین اسلام دتی اتے رب دی طرف بلایا

فر کہیا میں بیعت کراں تساں نوں ایہوں تسیں بچاؤ
جویں اپنے زن فرزند بچاؤ دشمن کنیوں بھراؤ

براء بیٹے معرور دے بدھا ہتھ پیغمبر سندا
جو ساتوں قسم اللہ دی جس نوں گھلیا سچا بندا

جویں اپنے زن فرزند بچایئے ایویں توہیں بچائی
کر بیعت نال اساڈے جو ہیں جنگ ہمیش کمائی

اساں پیو دادے تھیں ورثہ ہویا بت سادی کار لڑائی
تے ہم سوگند بھی نال لوکاں دی ورثہ اساں ایہائی

ابوالہیثم تیہان دا بیٹا بولیا پاک رسولا
اساں لوکاں نال جو عہد آہے سبھ توڑ کیتو مقبولا

تے پرت تسیں فیر بھرادیں لوک غلب جد دیوی
تا سر ورمیں کہیا اساں جیون مرن تساں سنگ ہووے

تسیں میرے یار ہیں یار تساڈا اللہ صلح لڑائی
جس نال لڑو ہیں لڑ ساں بھی تساں صلح صلح صفائی

تا حضرت کہیا جو باراں شخصاں تسیں نقیب بناؤ
جویں عیسیٰ نال حواری باراں ضامن پنجیے ٹھہراؤ

ترے اوس وچوں، نو خزرج وچوں انہاں نقیب بنائے
عیاں بیٹا عبادہ دا فر سنگ یاراں یک پکائے

انصاری

www.KitaboSunnat.com

اوس خزرجیو تاں جا تاکس تے اہر بیعت لیتی
سب احمر اسود دے جنگ سا پر بیعت تم سے کیتی

یعنی نال اساڈے لڑسن عربی زنگی سارے
سردار مریں مال لٹیں ہوسن کاہے بھارت

تے تساں محمد ویہاں دینا تاں ہن سنبھل جاؤ
جے تداں دتا تدد وہیں جہاں سخن خواری پاؤ

تے جو اس وقت بھی ثابت رہنا تا ہتھ پاؤ بھائی
جے ثابت ہو تا دوہاں جہاناں اندر ہے بھلیائی

انہاں کہیا بھاویں مال لٹیون یا سردار مریون
اسیں قول اقرار نبا ہیے بھاویں کیڈ کاٹ تھیون

تو ہتھ پسار اساں ول حضرت سرور ہتھ پسارے
برا ربیٹے سعد وردے اول بیعت کیتی پیارے

فر اوتھے سبھناں کیتی بیعت وار و واری
تا سر عقبیوں شیطان پکاریا کرکے گریہ زاری

آکھیوس سنو قریشیو ہوئے اکٹھے صابی سارے
تساڈے نال لڑایاں کرسن ہوسن وڈے کارے

سن حضرت کہیا ایہ دشمن رب دا شیطون عقبے والا
اے دشمن رب دے سن جو کرساں جھب تیرا منہ کالا

فر حضرت کہیا انصاراں نوں جا ہو اپنے ڈیرے
ابن عبادہ کہیا جے حضرت دیہو حکم سویرے

تا فجری پھڑ شمشیراں اہل منا تے حملہ کریے
نبی کہیا اجے حکم نہ جنگاں کجھ دہاڑے جریے

تا ہٹ گئے اپنے ڈیرے سنتے صبح قریشی آئے
اے خزرجیو اساں سنیاں تسیں محمد کارن صابی

دو اوتھوں کڈھ لیاؤ سنیوں بیعت جنگ بھی کیتی
تساں نال نہ لڑن ارادہ ساڈا تساں کیوں ایہ بدنیتی

تاں ساڈے ساتھی مشرک بولے ایہ گل مول نہ کائی
تے سبھ کہیا انہاں خبر نہ ہر گز جو گل اساں لکائی

جاں ہٹ کر گئے انصار مدینے گلاں ٹھیک رکایاں
ظاہر جا اسلام کیتا انہاں لکے گیاں نہ پایاں

کفار قریش اصحاباں نوں فر دیون بہت ایذائیں
تا سرور اذن دتا ہجرت دا سب اصحاباں تائیں

جو تھہرا سن تساں کارن اللہ بھی اخوان بنائیں
ابو سلمہ بن عبداللہ سبھ تھیں پہل مدینے دہائے

فر عامر ابن ربیعہ فر عبداللہ جحش واجا یا
فر اوتھوں چھیٹ گئے کہ تساں مدینے پایا

پھر اوس تے خزرج آپس اندر ہوئی صلح صفائی
برکت نال نبی دے ہوئے جن اوہ سکو بھائی

وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا

تے آہے تسیں اہر کنارے ٹوئے دے اگ تھیں پس چھوڑایا لتا نوں اس تھیں

وبود ید بر کنارہ مغاکے از آتش بس برہانید شمارا ازاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے آہے تسیں کنارے تے اس ٹوئے دوزخ والے | فر اللہ تساں بچایا اس تھیں جت نہ راہ دکھایا

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

ایسے طرح بیان کردا ہے اللہ واسطے تساڈے آیتاں اپنیاں تاں تسیں راہ پاؤ

ہم چنین بیان میکند خدا برائے شما نشانہائے خود را تا باشد کہ شما راہ یابید

انیویں کرے بیان خدا تساں کاران خاص دنیاں
تاں تسیں چلو ہدایت راہیں چھوڑ دو غیر سبیلاں

وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ

تے چاہیے جو ہووے تساں تھیں ہک ٹولا جو بلاون طرف نیکی دی تے امر کرن نال بھلیائی دے
تے منع کرن برائی تھیں

و باید کہ باشد از شما گروہے کہ بخوانند بسوئے نیکوکاری و بفرمایند بکار پسندیدہ و منع کنند از ناپسندیدہ

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

تے اوہ لوک اوہی ہین خلاصی پاون والے

وآن گروہ ایشانند رستگاراں

تے چاہیے ہوون تساں تھیں لوک جو سدن طرف بھلیائی
ایا امر بھلیائی منع برایوں ایہی فرض کفایہ
معنے خیر عقیدے نیک تے ہویاں نیک اعمالاں

تے امر بھلیائی منع برایوں اوہناں خلاصی پائی
جے بعضے ادا کرن تاں رہندیاں ترک گناہ نہ آیا
دنیا دین بھلیائی جس وچ سبھے مکھ خصماں ایا
نقصاناں ...

جعفر صادق کیتے روایت مظہری اندر لیایا
جو پیروی کرن قرآن حدیثاں اتے پیر نبی فرمایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جبر نے خوبی شرعوں جاپے اوہ معروف ایہا ای
تے جس نے تھیں انکار شریعت منکر اوہ پچھانو
بیہقی مسلم کنوں روایت ابو سعید دن لیاوی
جے ہتھاں نال نہ طاقت ٹھکن ٹھکے جبان نال نوں
وچ صحیح بخاری نعمانوں جو سرور خود فرمایا
مثال دوہاں جیوں وچ جہازاں کردے لوک سواری
اور نیچے والے پانی کارن اتلے درجے آون
تا نیچے والا پکڑ کوہاڑی تلے سوراخ نکالے
جے پکڑن ہتھ نہ پاڑن دیون بچن بھی اوہ بچاون
اینویں جیکر برا کرے کوئی دوجے ٹھکن نا ہیں
حذیفہ کہے جو نبی اللہ دا کرے قسم بتاوے
نہیں تاں رب عذاب لتاں بر بھیجے الٹی پاسول
ہک کرن بریائی دوجے ویکھن ٹھکن طاقت آئی
جو آپ نہ نیکی کردا اس بھی واجب امر بھلیائی
ایہ مظہری اندر لکھیا آپ بھی چاہیے عمل کماوے
صحیح بخاری مسلم وچہ اسامی کنوں لیاوے (ابن زید)
اس اندراں ٹھکن فرے اوہ دا لے جو بکر رہا خاصی
توں سانوں نیکیاں سدا منع کریندا کتوں آپ کماوے
وچہ شرح السنت بغوی بھی اور بیہقی شعب ایمانوں
جو قینچیاں نال لباں اہناں کترن کون ایہ جبرائیلا

اوہ مستحاب ہووے یا واجب ہر نوں شان آئی
جو امر ناہی لیندا ہی غافل خاص جانو
نبی کہیا جو منکر ویکھے ہتھاں نال ہٹاوے
جو کوئی طاقت دلوں غیرت ایہ اضعف ایمانوں
جو نال جو شاہد منع نہ کرن تے جہناں برا کیتا
کسی اتلے درجے کسی تے وچہ قرعہ پا کر جاری
تا اتلو والے تنگ ہووں انہاں سندا سخن الان
جو ایتھوں پانی لیاں اسنوں ٹھاکن ایہ روا لی
جے سستی کرن نہ ٹھکن سارے ڈبن لا ہو جاون
وچہ دنیا خوار کرے رب بعضاں آئے دوزخ بھائیں
کر دا امر بھلیاں منع برائیوں امت نوں سمجھاوے
فر کر دعا مبر ہولے حسن سی ترمذی وچہ تیاسول
جو ٹھکن نہیں عذاب گناہاں ہر نوں عام ایہا ای
خود کرے گناہ تا لوکاں ٹھکن اس بھی واجب بھائی
اتامرون الناس بالبر الایہ اوس نہ آوے
جو نبی کہیا کہ مرد قیامت رب دوزخ وچہ پاوے
دوزخ والے ہون اکٹھے پچھن کیا ہویا ای
اوہ کہیں آپ نہ کردا نیکی بدیاں بہت کمایاں
نبی ایہا معراج اندر ڈٹھا کئی لوکاں نوں
ایہ واعظ امت تیری جو خود عمل نہ کرن جمیلا

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ

نہ ہووو مانند اہناں دی جو کھنڈ گئے تے اختلاف لیتو نے پچھے اس [illegible] جو آیاں اہناں نوں دلیلاں روشن

وما شوید مانند کسانیکہ پراگندہ شدند و خلاف کردند [illegible] از آنکہ آمد ایشاں حجتہا

نہ ہووانہاں وانگ جو کھنڈے اختلاف کیتونے
دلیلاں روشن آیت محکم خبراں بھی منتواتر
یعنے اختلاف عقاید جو بدمذہب کردے
جیویں م ہودن بیر وصنو وجہ اینویں مسح موزہ ایہ
جو نال دلیلاں ظنی ثابت خبر آحاد قیاسوں
پر جند تعصب دا نہیں ہکدوجے نوں بدگوئی
ایہ اختلاف اصحاباں وچہ بھی تابعیناں نوں آیا
مظہری اندر ابن ماجہ ہور دارمی کنوں روایت
جو حضرت عمرؓ روایت کیتی خود حضرتؐ فرمایا
تا ڈِجی کیتا رب بار تیری سب ہنیوں تاریاں جیہی
اختلاف انہاندے نہیں کوئی بکری جنہوں کالی
بھی بیہقی مدخل اندر ابن عباسوں اینویں لیایا

اس تھیں بعد جو روشن بہت دلیلاں صاف آیوسنے
بھی اجماع اس امت والا لکھیا مظہری اندر
بھی وچہ فروع خلاف اجماعوں آیت شامل ہردے
نہ اجتہادی مسئلیاں اندر اختلاف شرعوں
اس وچہ اختلاف امت دا رحمت ہی سبھا سوں
المجتہد یخطیٔ ویصیب ہر نوں شامل ہوئی
اختلاف امتی رحمۃ حضرت خود فرمایا
ہور ابن عساکر حاکم تھیں ہور بعدی کنوں حکایت
ہیں کیتا سوال آکھوں جو صحاباں جھگڑا پایا
ہکدوجے تھیں روشن النور ہر نوں جانن ایہے
اوہ میری پاس روایت اے مظہری اندر بھائی
بھی دارقطنی ہور ابن عبداللہ جابر کنوں بتایا

وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ

تے اوہ لوک واسطے اُنہاں دے عذاب ہے وڈا جس دن سفید ہوون گے کجھ مونہہ تے سیاہ ہوون گے کجھ مونہہ

وآں گروہ برائے ایشاں ست عذاب بزرگ۔ درآں روز کہ سفید شود بعضے روہا و سیاہ شود بعضے روہا

تے کارن انہاں عذاب عظیم جو اختلاف والے — جس دن کئی منہ چٹے ہوسن کئی مونہہ ہوسن کالے

وچہ مظہری ابن عباسوں جٹے ہوسن اہل سنت دے
روز قیامت مونہہ کالے سب ہوسن اہل بدعت دے

www.KitaboSunnat.com

تے کارن انہاں عذاب عظیم جو اختلاف نوالے
وچہ مظہری ابن عباسوں چٹے موسن اہل سنت دے

جس دن کئی منہ چٹے ہوسن کئی منہ ہوسن کالے
روز قیامت منہ کالے سبہ ہوسن اہل بدعت دے

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اسْوَدَّتْ وُجُوْهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ

پس اہ اوہ جو کالے ہو گئے منہ انہاندے بھلا کافر ہوئے تسیں پچھے ایمان تساڈے دے پس چکھو عذاب اسکے جو آہے کفر کردے

پس اما آنانکہ سیاہ گشت رویہائے ایشاں گفتہ شود آیا کافر شدید بعد از اسلام خویش پس بچشید عذاب بسبب آنچہ کفر می ورزید

جہناں کالے تہاں کہن کیوں کافر بعد ایمانوں ہوئے
شاہ عبدالقادر لکھیا ہوسن کالے منہ انہاندے
منہ تہیں کلمہ پاک تے دل وچہ برے عقیدے گندے
جو مرتیاں پریاں جمنیاں وچہ رسم کفر دی کردے

پس چکھو ایہ عذاب اس بدلے جو کفر کیتو نے
جو مسلمانی وچہ کفر کماون فرقے گمراہاندے
شرع خلاف قرآن حدیثوں کل عقائد مندے
ایہ بعد ایمانوں کفر کرن منہ کالے ہوسن جاہردے

وَاَمَّا الَّذِيْنَ ابْيَضَّتْ وُجُوْهُهُمْ فَفِيْ رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

تے ایہ اوہ لوک جو چٹے ہوئے منہ انہاندے پس وچہ رحمت اللہ دی ہن اوہ وچہ اسکے ہمیشہ رہنے والے

واما کسانیکہ سفید گشت رویہائے ایشاں پس در رحمت خدا باشند ایشاں در آنجا جاوید اند

تے جہناں چٹے منہ سواندر رحمت ربدی سارے
اتھے رحمت کنوں مراد بہشت جو رحمت باجہ نہ جنت
ایہ مظہری وچہ بخاری مسلم کنوں حدیث لیایا

اوہ جنت وچہ ہمیشہ رہسن رب دے خاص پیارے
کوئی عملاں نال نہ جاوے جنت باجہ اللہ دی رحمت
تے عملاں باروں جنت جاون وچہ قرآن جو پایا

وچہ مظہری اسدی وجہ جو داخل جنت رحمت خاصوں
تے درجے ملن اعمالاں بدلے بعد دخول خلاصوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تِلْكَ آيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَمَا اللّٰهُ يُرِيْدُ ظُلْمًا لِّلْعٰلَمِيْنَ

ایہ آیتاں اسدیاں ہین پڑھدی ہاں اوپر تیرے نال سچ دے تے نہیں اللہ چاہندا ظلم واسطے جہاناں دے

این آیتہای خدا اندمے خوانیم آنہا را بر تو براستی — ونمیخواہد خدا ستم کردن بر مردمان

ایہ آیتاں رب دیاں اسیں پڑھائیں تیرے اپر حقانی
نہ ناقص کرے ثواب کسی جو کردا کجھ بھلیائی
سب گناہوں کفر وڈا اس اپر جب ہن کوئی
تے رب چاہے ظلم جہاناں اجر اندر نقصانی
نہ وہ ناحق عذاب کرے اوہ ظلموں پاک الہائی
وچہ اگ ہمیش عذاب وڈا ایہ سزا موافق ہوئی

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ

اتے واسطے اللہ دے ہے جو کجھ وچہ آسماناں دے ہے تے جو کجھ وچہ زمین دے ہے تے طرف اللہ دی ہوڑ جاندے ہین سبھ کم

وخدای راست آنچہ در آسمانہا وآنچہ در زمین ہست وبسوی خدا باز گردانیدہ شود ہمہ کارہا

تے رب دے ملک جو وچہ آسماناں تے جو وچہ زمینے
تے طرف اللہ دی ہوڑے جاون سارے کم خزینے

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

ہو تسیں بہتر امت جو کڈھی گئی واسطے لوکاں دے امر کردے ہو نال بھلیائی دے تے منع کردے ہو برائی تھیں

ہستید شما بہترین امتے کہ بیروں آوردہ شد برای مردمان میفرمائید بکار پسندیدہ ومنع کنید از ناپسندیدہ

ہو تسیں بہتر امت نکلے کارن آدمیاں دے
آدمیاں دے کارن یعنے لوکاں کرو ہدایت
امر بھلیائی کردے تے ہٹکو کنوں کماں بریاندے
اگلیاں امتاں وچہ نہ آہے ہادی پیر ہدایت

وَتُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ ؕ وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

تے ایمان لیاوندے ہو نال اللہ دے تے جے ایمان لیاوندے صاحب کتاب دے البتہ آہا بہتر واسطے انہاں دے

وایمان آرید بخدا واگر ایمان مے آوردند اہل کتاب البتہ بہتر بودے ایشاں را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے اسد نال ایمان لیا وچ جیونکر حکم تساں نوں	تے اہل کتاب جے مومن ہوندے آہا نیک انہاں نوں

مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

بعض انہاں تھیں مومن ہین تے بہتے انہاں تھیں کافرین	بعضے از ایشاں مومنان اند و اکثر ایشاں بدکار اند
بعض انہاں تھیں مومن جیوں عبداللہ ابن سلامی	تے اکثر انہاں فاسق جو بدکار اہین بدنامی

لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ

ہرگز نہ دکھ دینگے تساں نوں کجھ بگر بدگوئی تے جیکر لڑنگے نال تساڈے فیر دینگے تساں نوں کنڈاں فیر مدد نہ کیتی جاونگو

ہرگز زیاں نرسانند شمارا مگر رنجے اندک و اگر جنگ کنند با شما بگردانند بسوئے شما پشتہا یعنی بگریزند باز نصرت

ہرگز دکھ نہ دیہن تساں نوں بگراں دکھ زباناں نوں ایہ غیبی خبر اللہ نے دتی او نویں واقع ہوئی	جے جنگ کرن تساں کنڈاں دین فیر نہ مدد انہاں نوں خیبر فدک نضیر قریظہ چلے شک نہ کوئی

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ

ماری گئی اپر انہاں دے خواری جتھے پائے گئے اوہ مگر نال امان دے اللہ تھیں تے امان دے آدمیاں تھیں

زدہ شد بر ایشاں خواری ہر جا کہ یافتہ شدند مگر بدست آویزی از خدا و دست آویزی از مردمان

ماری گئی انہاں پر خواری جتھے پائے جاون ایہ خواری قتل تے قید انہاں نوں لٹن بہی انہاں لارن بعضے وی بگر جیہن لٹوں قید قتل تھیں	بگراں جہاں امان اللہ تھیں اتے لوکاں تھیں پاون حبل امان خدا ہور بندیاں یا جزیہ اقبالاں یا دین قرآن قبول کرن ایہ مراد حبل تہیں

وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

اتے مڑے غضب اللہ دے تہیں تے ماری گئی اپر انہاں دے مسکینی ایہ کم بدلا اس دا ہے جو آہے کفر کردے نال آیتاں اللہ دیاں دے

و باز گشتند بخشمی از خدا و زدہ شد بر ایشان فقیری این بسبب آنست کہ کافر مے بودند بآیتہاے خدا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

اوہ لائق غضب خدا تے ماری اے انہاں مسکینی	اے خواری غضب فقیری ہر لہ کفر آیات بے دینی

وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

تے قتل کردے پیغمبراں نوں سوا حق دے ایہ کم نال سبب اس دے ہے جو بےفرمان ہوئے تے آہے حد تھیں لنگھدے

و مے کشتند پیغمبراں را بنا حق این بسبب آنست کہ بیفرمانی میکردند و از حد مے گذشتند

تے اس کارن جو قتل پیغمبر حقوں باہجہ کریندے	ایہ بدلے بیفرمانی ہور جو حدوں باہر ویندے

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ

نہیں برابر بعض اہل کتاب تھیں گروہ قائم ہے پڑھدے ہیں آیتاں اللہ دیاں وچ وقتاں رات دیاں دے

نیستند ہمہ برابر از اہل کتاب گروہی ست ایستادہ یعنی راست کردار میخوانند آیتہای خدا در وقتہائے شب

نہیں برابر سبھے بعضے اہل کتابوں بندے	راہ سدھی قائم پڑھیں قرآن بھی اتیں وقت سونہدے

وَهُمْ يَسْجُدُونَ ۝ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

تے اوہ سجدہ کردے ہیں ایمان لیاوندے ہیں نال اللہ دے تے دینہ آخر دے تے امر کردے ہیں نال بھلیائی دے تے منع کردے ہیں برائی تھیں

و ایشاں سجدہ میکنند ایمان مے آرند بخدا و روز قیامت و میفرمایند بکار پسندیدہ و منع میکنند از ناپسندیدہ

تے سجدہ کرن ایمان لیاون نال اللہ دے پیارے	دینہ آخر منن نیکی دسن بدیوں ورجن ہارے

وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

تے شتابی کردے ہین وچ نیکیاں دے تے اوہ لوک نیکاں تھیں ہین

و مے شتابند در نیکیہائے و ایشاں شائستگان اند

تے کرن شتابی نیکیاں اندر نیکی نا رد جاوے	تے اوہ گروہ نیکاں تھیں ہین نہ پاسہ لوں بہاوے

www.KitaboSunnat.com

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

تے جو کجھ کرن نیکی تہیں پس ہرگز نہ ناشکری کیتے جاون گے تے اللہ جاننے والا ہے نال پرہیزگاراں دے

وانچہ کنند از نیکی پس ناقدردانی کردہ نشوند بآن وخدا تعالیٰ داناست بہ پرہیزگاران

تے جو اوہ کرن نیکی تھیں پس ناشکری نہ کردا	تے اللہ جانے متقیاں نوں قدر پچھانے ہردا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے نہ نفع کرنگا انہاں نوں مال انہاں دا تے نا اولاد انہاں دی اللہ تھیں کجھ

البتہ کسانیکہ کافر شدند نفع نکند از ایشان مالہای ایشان ونہ فرزندان ایشان از عذاب خدا چیزے را

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہرگز نفع نکرے انہاں نوں	مال اولاد انہاں دی بدی دفع نہ کرن بلانوں

وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تے اوہ لوک صاحب دوزخ دے ہین اوہ وچہ اوسدے ہمیشہ رہنے والے ہین

وایشانند باشندگان دوزخ ایشان درآنجا جاویدانند

اتے اوہ لوک دوزخ دے صاحب اسوچہ رہن مدامی	ناکدی لوا نہ باہر آون رہسن اتھ سقامی

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ

مثال اسچیز دی جو خرچ کردے ہین وچہ اس حیاتی دنیا دے مانند مثال واودی ہے جو وچہ اسدے سردی سخت ہے

صفت آنچہ خرج میکنند درین زندگانی دنیا مانند صفت بادیست کہ دران سرما سخت است

اس دی مثال جو خرچن وچہ اس زندگی دنیا والی	جو نکر جھولا جس وچہ سردی اٹھی سخت کمالی

أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۗ

پہونچیا اوہ کھیتی ہک قوم دی نوں جو ظلم کیتا اونہاں جاناں اپنیاں نوں پس نابود کیتس اسنوں

برسید زراعت گروہے را کہ ستم کردند برخویشتن پس نابود ساخت آنرا

ف [illegible] مسلماناں دی دشمنی [illegible] کافراں دا مال تے اولاد [illegible] عذاب الٰہی تھیں نہ بچاسی [illegible] روایت ہے ابن عباس [illegible]

[illegible]

جو داوے گرم ہلاک کردی ہے زراعت نوں اوہ فرج کافراں دے عمل نیک کرن تے انہاں نوں نال عذاب الٰہی دے نال نابود کرنے [illegible] چاہندا [illegible] واللہ اعلم

اوہ پہونچے کھیت گروہاں جنہاں سر خود ظلم کمائے	پس کرے خراب اوہ جھولا کھیتی خیر انہیں اڈ جاوے

وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ۝

تے نہیں ظلم کیتا انہاں نوں اللہ تے ایہ جاناں اپنیاں نوں ظلم کردے ہین

وستم نکرد بر ایشاں خدا ولیکن بر خویشتن ستم مے کردند

تے ظلم نہ کیتا رب انہاں پر ایہ اوہ ہتھیارے یعنے جیونکر جھولا اٹھ کا ماری کھیت وگاڑ دی	اپنے اپر ظلم کردن خود کفر نیکی سب ماری انہیں کفر خبر ایت نیکی ساری مار اڈاوے

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا بِطَانَةً مِّنْ دُوْنِكُمْ لَا يَاْلُوْنَكُمْ خَبَالًا

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے نہ پکڑو یار لکویں غیر اپنے تھیں نہیں کسر رکھدے تساں نوں خرابی ولوں

اے مومناں مگیرید دوست پنہانی از غیر خود قصور نمی کنند شما در فتنہ انگیزی

اے اہل ایمان نہ پکڑو بیلی بن اپنے ہم دینوں	نہ کرن قصور وگاڑ اندر تساں چاہن ضرر یقینوں

وَدُّوْا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَآءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ وَمَا

تُخْفِيْ صُدُوْرُهُمْ اَكْبَرُ

چاہندے ہین کہ پاؤ تسیں تکلیف ظاہر ہوئی دشمنی موہاں انہاندیاں تھیں اتے جو کجھ چھپاندے ہین سینے انہاندے بہت وڈا ہے

دوست دارند رنج شمارا البتہ ظاہر شد دشمنی از دہان ایشاں و آنچہ پنہان داشتہ سینہای ایشاں بزرگتر است

اوہ چاہن دکھ تسانوں ڈاڈھا منہ تھیں دین بلارے	تے جو کجھ سینے انہاں چھپاون پرے ڈاہڈا اوہ بسارے

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيٰتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ۝

البتہ بیان کیتا اساں واسطے تساڈے نشانیاں نوں اگر ہو تسیں عقل والے

البتہ بیان کردیم برائے شما نشانہائے اگر شما دانا ہستید

اساں ٹھیک بیان کیتا تساں کارن ایہ آیاں تمامے	تا تسیں عقل کرو تے چھوڑو پیار کفار حرامی

ل۱ وہ ظلم کی سے کیا ہے جو دین لئی ہے ابن جریر نے ابن اسحاق نے ابن عباس تھیں جو بعضے مسلمان نال یہودیاں دے ملاپ رکھدے سن اگے ہی بسبب ... جاہلیت دے سوگند ہو دوستی دے ... تے ایہ آیت نازل کیتی اللہ تعالیٰ ۱۲

ع ۱۲

ل۲ ... ادہی ... اپنے ...

هٰٓاَنْتُمْ اُولَآءِ تُحِبُّوْنَهُمْ وَلَا يُحِبُّوْنَكُمْ وَتُؤْمِنُوْنَ بِالْكِتٰبِ كُلِّهٖ

خبردار تسیں ای لوکو دوست رکھدے ہو انہاں نوں تے تہیں دوست رکھدے اوہ تسانوں تے ایمان لیاوندے ہو تسیں نال کتاباں ساریاں دے

آگاہ شوید ای قوم کہ دوست میدارید ایشان را و ایشان دوست نمیدارند شمارا و شما ایمان می آرید بکتاب الٰہی ہمہ

ہاں تسیں او جو پیار کرو تہاں اوہ تسیں پیار نہ کردے	تے منوں تسیں کتاباں سبھے منکرنا ہیں ہر دے
توریت انجیل زبور صحیفے منوں تسیں تمامی	تاں بھی اوہ تساں دشمن جانن بے انصاف حرامی
تے اوہ تساں نبی کتابیں منن نہ تسیں پار بنیندے	اوہ باطل جو تساں تھیں محکم سستی تسیں کریندے

وَاِذَا لَقُوْكُمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا ۚ وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوْا عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ

تے جس وقت ملدے ہیں تسانوں کہندے ہیں ایمان لیائے اساں تے جد ہکلے ہوندے ہن کٹدے ہیں اوپر تساڈے انگلیاں غصے تھیں

وچون ملاقات می کنند با شما میگویند ایمان آوردیم و چوں تنہا شوند بگزند بر شما انگشتاں را از خشم

تے جد ملن تسانوں آکھن اسیں ایمان لیائے	جاں خالی ہوون انگلیاں خود کٹن روہ کمائے

قُلْ مُوْتُوْا بِغَيْظِكُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ ۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ

کہہ مر جاؤ نال غصے اپنے دے تحقیق اللہ جاننے والا ہے نال سینیاں والیاں دے

بگو بمیرید بسبب خشم خویش البتہ خداتعالیٰ داناست بآنچہ در سینہاست

توں آکھ انہاں جو مرو تمامی غصے نال بیماری	تحقیق اللہ سب جانے جو وچ دلاں دے اوت بھاری

اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَّفْرَحُوْا بِهَا

جیکر پہنچے تسانوں بھلیائی بری لگدی ہے انہاں نوں تے جیکر پہنچے برائی خوش ہوندے ہیں نال اس دے

اگر برسد شما نیکی ناخوش کند ایشاں را و اگر برسد شما بدی خوش دل شوند بآن

جے پہنچے تساں بھلیائی تاں اوہ بری انہاں نوں بھاوے	تے جیکر پہنچے تساں برائی انہاں نوں خوش آوے

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَاِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا لَا یَضُرُّکُمْ کَیْدُھُمْ شَیْئًا اِنَّ اللّٰہَ بِمَا یَعْمَلُوْنَ مُحِیْطٌ

تے جے صبر کرو تے پرہیزگاری کرو نہ دکھ دیویگی تسانوں مکر خواہی انہاں دی کجھ تحقیق اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہین گھیر نیوالا ہے

واگر صبر کنید و پرہیزگاری نمائید ہیچ زیان نرساند شمارا مکر ایشان چیزے البتہ خدا بآنچہ میکنند در گیرندہ است

جے صبر تے تقوی کرو نہ کھوہے مکر انہاں تیج کائی　　تحقیق اللہ سب گھیر یا جلے جو ایہ کرن کمائی

ایتھوں تیک بیاں آہا سبھ جھگڑا اہل کتاباں　　ہن اگے جنگ احد دا قصہ ہویا شروع خطاباں

وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ اَھْلِکَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِیْنَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰہُ سَمِیْعٌ عَلِیْمٌ

تے جس وقت سویرے ٹریا توں گھر اپنے تھیں جاگہ دیندا سائیں مومنانوں جائیں بیٹھن دیاں واسطے جنگ دی تے اللہ سننے والا جاننے والا ہے

ویاد کن یا محمد چوں پگاہ بر آمدی از اہل خانہ خود نشاندی مومنان را در جایہای جنگ و خدا شنوا دانا ست

جدکیوں سویرے گھر تھیں جاگا ہے نبی اہل ایماناں　　بیٹھن کارن جنگ احد وچہ اللہ سنوا داناں

جاں حضرت مکیوں ہجرت کرکے وچہ مدینے آئے　　مارن ڈیڑھ برس تھیں پچھے جنگ بدر نوں دھائے

وچہ سورت انفال اوہ قصہ ہوسی ذکر تمامی　　کجھ کافر مارے قید ہوئے کجھ فتح رسول گرامی

فر اگلے سال جمع ہو کافر دھائے اوپر مدینے　　تریجا سال آہا اوہ ہجری وچہ شوال مہینے

وچہ سطری کہیا جو ایتھوں لیکر سٹھاں آیتاں تائیں　　جنگ احد دے قصے وچہ فرمایاں اللہ سائیں

بارھویں ماہ شوالوں کافر بدھ دہاڑے آئے　　وچہ احد پہاڑ جو پاس مدینے اتر ڈیرے لائے

تن ہزار جوان اوہ کافر جنگی سخت سنیندے　　یک ہزار یا ساڈھے نوسو آہے یار نبی دے

مصلحت نوں یار سدے بھی ابن ابی لولایا　　اگے کدی نہ سدیا اسنوں اسدن سد بہایا

ابن ابی تے بہت انصاراں عرض رسول سنایا　　جو وچہ مدینے رہنا چنگا ہے اساں خوب آزمایا

جو جد اسیں باہر لڑدے دشمن غالب آوے　　تے جیکر وچہ مدینے آوے دشمن ماریا جاوے

چھوڑ انہاں جو اوتھے بیٹھے رہسن اوکھے ہوسن　　یا مڑ کر فیر پچھاہاں خالی جاسن کرساں روسن

جے وچہ مدینے آکر ڑسن سامنے مرد لڑائیں　　اتوں زناں تے لڑکے پتھر مارن وٹ کڈھائیں

بنی صلاح پسند کیتی ایہ سن اصحاب کباراں　　باجھوں حمزہ حضرت چاچے بھی یک ٹولی یاراں

www.KitaboSunnat.com

جو جنگ بدر وچہ حاضر نا ہے طالب شہادت کردی
حمزہ کہے جو قسم اللہ دی کھانا سول نہ کھاواں
اس روز جمعہ ہور چھیچن روزہ رکھیا کجھ نہ کھایا
نبی کہیا اک خواب میں ڈٹھا کٹھی گاؤ دسبائی
بھی تیغ میری وچہ رخنہ ڈٹھا اس تاویل ہزیمت
اس تاویل ہے نیے کیتی اس وچہ رہن بھلیائی
جاں حضرت حمزے سن ہمراہاں سارا زور لگایا
کوشش صبر دا امر کیتا اتے صبر دں فتح بتائی
پر اکثر لوک نہ راضی حضرت شہر دں باہر جائی
وچہ حجرے عائشہ جاکر پہنی زرہ لوہیدی سر پر
بھی کمر بند بدھا لک محکم تیغ گلا نرے پائی
کیوں تکلیف دتی لتاں سرور باہر جاونوالی
ندیشیمان ہوئے اوہ کیوں اساں بات رسول دہرائی
تا نبی کہیا ہن لائق ناہیں پیدھی زرہ اتاراں
ہن کر دخیال جو محکم کراں لتاں کرہو بعداری
تاں گھوڑے تے چڑھ باہر آئے قوس بھی کندھے پائی
ایہ پچھیا کون تو لوکاں آکھیا ایہ سب قوم یہودی
تاں نبی کہیا اسلام لیا دانہاں قبولیا ناہیں
فر لگے جا کرت کرا اپنا ڈٹھا پیش کرایا
عبداللہ بن عمر انہاں وچہ براء بن عازب نالی
بھی ابو سعید جو خدری اوس بھی بن ثابت انصاری
لوکاں کہیا جو رافع لڑکا جیسگا تیر چلاوے
تا سمرہ کہیا جو میں رافع نوں کشتی کرکے ڈھاہاں

آکھن باہر چل لڑاہیں کہن نہ کیے ڈردسے
جانبجاں وچہ میدان تیغوں کرا انہاں اڈاواں
وچہ احد شہید ہوئے اوہ سبھے باہر جنہاں کڈھایا
نیک تاویل ہیں اسدی کیتی جو ہیں خدا سمجھائی
تے ڈٹھا ہتھ ہیں اپنا پایا اندر زرہ حصینت
گلیاں وچہ مار کفاراں کرسی سخت لڑائی
تا جمعہ نماز پڑھا کر حضرت لوکاں وعظ سنایا
وعدہ فتح نبی تھیں سنکر خوشی لوکاں دل آئی
عصر نماز پڑھا کر سرور وستیاں لوک بلائے
بھی خود لوہے دا سر دھر یا بدھی پگ پیغمبر
سعد اسید لوکاں نوں آکھیا کیا ایتاں نال بھائی
بن معاذ ابن حضیر
جیونکر مرضی حضرت آہی اس وچہ حکمت عالی
آکھن جو ہیں صلاح تساڈی حضرت سو بھلیائی
جد تک جنگ نہ کراں کفاراں جناں بھاویں ہاراں
چلو توکل رب دے اوپر صبر دں فتح تمہاری
جان ڈھلکیا اوپر پہونچے اگے فوج بڑی دسیائی
ابن ابی دے بیلی بھائی جا ہن اوس یہودی
اسیں اہل کفر تھیں مدد نہ چاہاں جاؤ تسیں کہیا ہم
جو پندراں برساں تھیں لڑکے انہاں فیر ہٹایا
زید بن ارقم زید بن ثابت ہور اسیدیہ ٹالے
رافع بن خدیج بھی سمرہ بن جندب اس واری
اسنوں فیر بلایا سرور نال اساڈے جاوے
حضرت کہیا جو کشتی کرہو قوت تساں ڈکھاہاں

www.KitaboSunnat.com

تاسمرے رافع تائیں ڈھایا اوہ بھی نال رلایا — شام عشا اتھائیں پڑھ کے ڈیرہ اتھ جمایا
محمد بن سلمہ دتا پہرا نال سپاہاں — بعد نماز فجر دے رہبر لے کر ٹرے اگاہاں
فراگوں جا کر ابن ابی منافق مڑ گھر چلیا — ترے سو مرد بھی ہور منافق نال اسی دے رلیا
ابو جابر سلمی آکھیا اس نوں تینوں قسم الٰہی — چھوڑ نبی ہور ساتھی ساری کیوں ہٹ چلیا راہی
آکھیوس جنگ جے سانوں جاپے مگر تساڈے آیے — پر ہوت صریح ایہ جنگ نہ دسے کیوں اسیں جان گوایے
بنی سلمہ تے بنی حارثہ دونویں قبیلے خاص انصاری — انہاں بھی ٹرن ارادہ ایہہ اسدے دلی جاری

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

جد قصد کیتا دو فرقیاں تساں تھیں جو کم دلی کرن تے اللہ مددگار انہاں دا ہے اتے اوپر اللہ دے پس چاہیے بھروسہ کرن مومن

چوں خواستند دو فرقہ از شما بزدلی کنند و خدا کارساز ایشاں بود و بر خدا باید کہ توکل کنند مومنان

جد چاہیا دو فرقیاں تساں وچوں جو کم دلی کماون — تے اللہ مددگار انہاندا کیونکر اوہ مڑ جاون
تے اللہ اپر کرن توکل لوک جو اہل ایماناں — ہن اگے فتح بدر دی نعمت ذکر کرے احساناں

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

تے البتہ تحقیق یاری دتی تساں نوں اللہ نے وچ بدر دے تے تسیں ذلیل آہے پس ڈرو اللہ تھیں تاں تسیں شکر کرو

والبتہ فتح داد شمارا خدا بروز بدر و شما ذلیل بودید پس بترسید از خدا تا بود کہ شکر کنید

تے تحقیق فتح تساں دتی اللہ روز بدر جد آہے — تسیں ذلیل تاں ڈرو اللہ تھیں اسدا شکر کریاہے
ایہ ترے سو تیراں یار نبی دے کم سامان ہتھیاروں — تے کافر با اسباب جمعیت آہے قریب ہزاروں

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُنزَلِينَ

جد کہندا سی توں واسطے مومناں دے کیا نہیں کفایت کردا تساں نوں ایہ جو مدد بھیجے تساں نوں رب تساڈا نال ترے ہزار دے فرشتیاں اتاریاں

چوں گفتی برای مومناں آیا کفایت نکند شمارا آنکہ مدد کند شمارا پروردگار شما بہ سہ ہزار کس از فرشتگان فرود آوردہ شدہ

جد کہیا توں اہل ایماناں کیا ایہ کافی نہیں تمہاری — جو مدد تساڈی بھیج فرشتے ترے ہزار اتارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بَلٰۤى اِنْ تَصْبِرُوْا وَ تَتَّقُوْا وَ یَاْتُوْكُمْ مِّنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا یُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلٰفٍ

بلکہ جو صبر کرو تے تقوی کرو تے آون اوہ تساں نوں جوش اپنے ایس تھیں مدد کریگا تساڈی رب تساڈا نال پنج ہزار دے

بلکہ اگر صبر کنید و پرہیزگاری نمائید و بیایند شمارا کافراں بایں جوش خود مدد کند شمارا پروردگار شما بہ پنج ہزار کس

بلکہ جو صبر تے تقوی کردے آون کافر جوشوں
معنے فوراً اصل وچہ جوش بھی غصہ معنے آیا

تے مدد کرے تساں رب بھیجے پنج ہزار سر و شغل
بھی معنی نزرت شتابی ہر ہک ایتھے بندا آیا

مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِیْنَ

فرشتیاں نشان کرنے والیاں تھیں

از فرشتگان نشان مند کنندگاں

فرشتے سبہ نشانیاں والے سر پر پگ دنبالی
اوہ صوف سفید یا سرخ علامت سغہری اندر لیایا
اول ہک ہزار فرشتہ وچہ الانفال جو آیا
گر کافر جابردی جا ہیا مدد کرے کفاری
ضحاک تے عکرمہ کہن ایہ آیت جنگ احد وچہ آئی
پر یاراں صبر نہ کیتا اس دن مدد سول نہ آئی
دو مرد سفید پوشاکاں لڑدے سرور دی ہمراہی

تے گھوڑے پنج کلیاں یا دم ہور سبتھے صفوں والی
بھی لگاں زرد یا چٹیاں لکاں وچہ اوہ جیہن نایا
فر تن ہزار کیتا فر صبروں پنج ہزار بچایا
سنکر اہل اسلام ڈرے ایہ آیت رب اتاری
تقوے صبروں ہم عمدہ مدد اذ تقول تھیں بہائی
سعد کہیا میں ڈٹھا سرورا ندر احد لڑائی
بن ابی وقاص
اوہ جبرائیل تے میکائیل دو گردے پشت پناہی

وَ مَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَ لِتَطْمَىٕنَّ قُلُوْبُكُمْ بِهٖ

تے نہیں کیتا ایہ کم اللہ نے مگر اں خوشخبری واسطے تساڈے تے تاجو آرام کرن دل تساڈے نال اوس دے

و نہ ساخت ایں را خدا مگر بشارت برائے شما تا آرام گیرند باں دلہائے شما

تے کیتی نہیں خدا ایہ مدد مگر بشارت تائیں　|　تے تا دل کرن آرام تساڈے سنکر مدد سائیں

وَ مَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِیْزِ الْحَكِیْمِ

تے نہیں فتح مگر پاسوں اللہ دیوں جو زبردست صاحب حکمت دا ہے

و نیست فتح مگر از نزدیک خدائے غالب استوار کار

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے وچہ حقیقت فتح نہ کائی مگر جو اللہ پاسوں　　جو ہر تے غالب حکمت نال بچاوے خوف ہراسوں

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝

تا کٹ سٹے ہک پاسا اوہناں لوکاں تھیں جو کافر ہوئے یا موڑے اوہناں نوں پس مڑ جاون بے نصیب

تا قطع کند یعنے قتل سازد گروہے را از کافراں یا رد کند آنہارا پس بازگردند بے بہرہ

اوہ مدد اس کارن جو کٹے ٹولہ ہک کفاراں　　یا دھک سٹاوے اوہناں پس مڑ خالی جان خواراں
اوہ ستر ماری جنگ بدر وچہ ستر قیدی آئے　　ایہ چارے آیتاں جنگ بدر وچہ بعضے لکھ سنائے
تے بعضے کہن احد وچہ آیاں سوکلاں کافر مارے　　ال ایاناں فتح دی رب اول کافر ہارے
جد حکم نبید اُلٹ کیتو نے اُلٹ گیا کم سارا　　تا ستر یار شہید ہوئے ہک حمزہ چاچا پیارا

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝

نہیں واسطے تیرے اس کم تھیں کائی چیز یا رجوع کریگا نال رحمت دے اُپر اوہناں دے یا عذاب کریگا اوہناں نوں پس تحقیق اوہ ظالم ہین

نیست ترا از ایں کار چیزے یا برحمت باز گردد بر ایشاں یا عذاب کند ایشاں را پس البتہ ایشاں ستمگاران اند

تیری ہتھ نہ اس کم تھیں کجھ اللہ کرے جو چاہے　　یا تائب کرے یا دکھ دیوے اوہناں ٹھیک اوہ ظالم آہے
جاں دند مبارک حضرت بھناں زخم لگا رخسارے　　تے چہرہ اُپر لہو ہو گیا آکھیا نبی پیارے
کجویں خلاصی پاون جنہاں حال نبی ایہ کیتا　　تد ایہ آیت آئی ویکھو صحیح مسلم وچہ لیتا
تے صحیح بخاری وچہ روایت ابن عمرؓ تھیں لیایا　　جو آکھیا نبی فلانیاں لوکاں توں لعنت کریں خدایا
ابو سفیان نے حارث بھی صفوان سہیل چارے　　اوہناں جیہاں نوں توبہ بخشی مسلم ہوئے پیارے

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

تے واسطے اللہ دے ہے جو کجھ وچ اسماناں دے تے جو کجھ وچ زمین دے ہے بخشے جسنوں چاہے تے عذاب کرے جسنوں چاہے تے اللہ بخشنہار مہربان ہے

و خدای راست آنچہ در آسمانہا ست و آنچہ در زمین ست بیامرزد ہر کرا خواہد و عذاب کند ہر کرا خواہد و خدا آمرزندہ مہربان ست

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

[illegible]

تے جو کجھ وچ زمین بھی اُس دا بخشے جسنوں چاہے تے وڈی رحمت والا ہے اوہ بندیاں عذر نہ چارا	تے خاصہ ملک اللہ دا جو کجھ وچ آسماناں جا بٹ تے کرے عذاب اوہ جسنوں چاہے اللہ بخشنہارا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے نا کھاؤ بیاج کئی حصے ددھا کے تے ڈرو اللہ تھیں تاں تسیں خلاصی پاؤ

اے آنانکہ ایمان آوردہ اید مخورید سود را دو چنداں تو بر تو و بترسید از خدا تا بود کہ رستگار شوید

تے ڈرو اللہ تھیں تاں تسیں کنوں عذاب خلاصی پاؤ مہلت کجھ مقرر کر کے دیکھن منتھ محتاجاں ڈیڈھ سوائی لکھے ملوں سود اس نال رلاون	اے اہل ایمان بیاج نہ کھاؤ کر کے دون دوہاؤ اس آیت تھیں اگے لیندے مومن سود بیاجاں جاں مہلت بجھ نہ لبھے مہلت ہور دوہا ون

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

تے بچو اس اگ تھیں جو تیار کیتی گئی ہے واسطے کافراں دے تے فرمانبرداری کرو اللہ دی تے رسول دی تاں تسیں رحمت کیتے جاؤ

و بپرہیزید از آتش کہ آمادہ ساختہ شد برائے کافراں و فرمانبرداری کنید خدا را و رسول را تا کہ رحمت کردہ شوید

تے رب نبی دا حکم قبولو رحمت برسن باراں جو اہل ایمان نہ ضرر گناہوں آکھن اوہ گمراہی	تے اس اگ تھیں بچو تیار جو کیتی جہت کفاراں اس آیت تھیں رہوے مذہب معتزلی واہی

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

تے دوڑو وطرف بخشش دی رب اپنے تھیں تے بہشت دی جو چوڑان اسدی آسمان تے زمین ہے تیار کیتا گیا ہے واسطے پرہیزگاراں دے

و شتابید بسوی آمرزش از پروردگار خویش و بسوی بہشت کہ پہنائے او آسمانہا و زمین است آمادہ ساختہ شد برائے پرہیزگاراں

دا نگ آسمان زمین آمادہ متقیاں دے تائیں چوڑان جنت انہاں وانگ تباں طول نہایت ناہیں درازی	تے دوڑو بخشش رب اپنے ول جنت کھلیاں جائیں آسمان زمین وچ سمجھ جو اوہناں سب تھیں ڈھیاں جائیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

یعنے جب ایمان لیاؤ سن صاف عقیدہ　　واجب فرض ادا ہر نیکی سب اخلاق حمیدہ
پیر یوں مرضوں ہوتوں اگے فقروں قحط بلاؤں　　بھی دولت برئی جالوں اگے قیامت ہور فناؤں

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

اوہ لوک جو خرچ کردے ہن وچہ حالت فرحت دے تے تنگی دے تے کھاون والے غصے نوں تے معاف کرنیوالے لوکاں نہیں

آن پرہیزگاران کہ خرچ میکنند در حالت خوشی یعنی توانگری و حالت سختی یعنی تنگدستی و فرو خورندگان خشم را و معاف کنندگان مردمان

ستھی اوہ جو خرچ کرن وچہ حالت فرحت تنگی　　تے ہیون غصہ معاف کرن اوہ لوکاں تھیں بدرنگی
یعنے ہر ہر حالت اندر رہن نہ خرچن مالوں　　تھوڑا ابہتا جو دس لگے دیون مال حلالوں
ساریاں خلقاں تھیں رب اول کیتا ذکر سخاوت　　ترمذی اندر ابوہریرہ نبی تھیں کرے روایت
جو سخی قریب اللہ تھیں نالے نیڑے جنت ہویا　　بھی آدمیاں تھیں نیڑے دوزخ کنوں دور کھلویا
بخیل بعید اللہ تھیں نالے دور بہشتوں جاوں　　بھی آدمیاں تھیں دور نیڑے دوزخ کنوں کہیا لون
تے جاہل سخی بخیل عابد تھیں رب نوں بہت پیارا　　کہیا پیغمبر خود سخاوت خلق دا بھارا
بھی کہیا سخاوت رکھ جنت وچہ دنیا شاخاں آیاں　　جو کائی شاخ انہاں تھیں پکڑے جنت لیو بلیاں
تے بخل درخت ایہی وچہ دوزخ دنیا اندر شاخاں　　جو کائی شاخ انہاں تھیں پکڑے دوزخ وڑے سوہرا لہا
بھی حضرت آکھیا اک درم اوہ ودھدا لکھ درم تھیں　　اک مرد پچھیا ایہ کیونکر حضرت کرو بیان کرم تھیں
تا نبی کہیا کوئی لکھ کروڑی اوہ لکھ درم لٹاوے　　تے اک تے دو نویں درم اک بخشی لکھوں ایہہ ودھ جاوے
تے غصہ ہیون ٹالا کرے جو ہوندی تیج آیا　　دل اس دا رب امن امانوں بھرے نبی فرمایا
ایہ مظہری وچہ تے محی السنت باسناد بتادی　　جو ہوندی قوت غصہ ہیوے پیغمبر فرمادی
روز قیامت سب خلقت پر اس نوں رب بلاوے　　مختیر کرے جو حوراں وچوں لوے جو تس من بھاوی
اک یاد حکایت مینوں سنی جو الد بزرگ واروں　　نام کتاب نہ یاد رہیا پر مطلب یاد ہماروں
جو نبیاں وچوں نبی سنا اک سنیوس حکم ربانا　　جو فجری اول چیز جو ویکھیں توں دیکھ اسنوں کھانا
فر دوجی واری جو کجھ ویکھیں اس تے پردہ پاویں　　تے تریجی وار جو ویکھیں سانبھیں کرکے حفظ بچاویں
فجری اٹھ جو ڈٹھا اول سخت پہاڑ دسیایا　　خواب نبیاں وحی سیار کھانا واجب آیا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

دلوچہ ڈریا کیونکر کھاواں فر دل ٹکڑا کیتا
جیوں جیوں ٹہری جاوے تیوں تیوں چھوٹا اوہ سیایا
شہدوں مٹھا حلقوں لنگھا لوں لوں لذت آئی
فاکہ تنداوہ دبی ٹریا ویکھیا فیر بچیا ہاں
وڈ ٹریا فر ویکھیا بچے ننگی فر دسیائی
وت ٹُکے ڈٹھس ٹریا تر بچی وار دسیایوس
کہے کبوتر کہیں بنیا سینوں ظالم مارے
باز کہے یا حضرت مینوں فاقے دکھ ستایا
اوہ عاجز ماں تُرمتاں دو دیر کردے وارو واری
اوہ بوٹی باز لئی خوش ہویا کبوتر گیل چھوڑائی
اوہ سخت پہاڑ مثال غصے دی ادل کوہ دسیوے
تے مہراں پھال مثال نیکی دی لائق تساں لوکاں نوں
کبوتر باز مثال امانت اینویں سانبھن آئی

جو طاقت وددھ تکلیف نہ دیندا اللہ ستہ لیتا
جاں اوتھو ہو بچیا لقمہ ڈٹھا پکڑ لیا مونہہ پایا
فر یک کابلی ٹہراں تہیں پردوجی وار دسیائی
ننگی ہوئی رکابی ڈٹھی دبی فیر سٹھا ہاں
دو ٹکڑا جیہڑا کھٹیا جیوں فوت کرکے سوت دمائی
ہک کبوتر لغل رکاتی گری باز بھی آیوس
بچے میرے چھوٹے اوہ بھی مرسن بھکھ وچارے
ایہ رزق میرا حبیب دیو مینوں ہن ہیں ایہ گھر کایا
اوہ ٹک مغیبر جو دراں نوں بوٹی کٹ اتاری
نبی سوال جنابوں کیتا ہاتف خبر سنائی
جو ہمت کرکے ہووے لقمہ شہدوں مٹھا تیہوے
اوہ بھاویں کتنا لتیں لوکا ہوسکیاں باہر آون
جیونکر اوس پیغمبر سانبھی بوٹی بدن کٹائی

وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ۚ وَالَّذِيْنَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ

تے دوست رکھدا ہے نیکوکاراں نوں تے اوہ لوک جو جداں کردے ہیں بدکاری یا ظلم جاناں اپنیاں نوں

خدا دوست میدارد نیکوکاراں را و آنانکہ چوں کار زشت کنند یا ستم کنند بر جانہائے خود

تے اللہ دوست رکھدا نیکاں جو صاحب احساناں　　تے جیہڑے جد کدی کرن بدی یا ظلم کرن خود جاناں

ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوْا لِذُنُوْبِهِمْ ۠ وَمَنْ يَّغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اللّٰهُ ۠

یاد کردے ہیں اللہ نوں پس بخشش منگدے ہیں واسطے گناہاں اپنیاں دے تے کون بخشے گناہاں نوں سوا اللہ تعالیٰ دے

یاد کنند خدا را پس آمرزش میخواہند برائے گناہاں خود و کیست کہ بیامرزد گناہاں را بجز خدا تعالیٰ

تا یاد اللہ نوں کرن تے بخشش منگن بہت گناہاں　　تے کون گناہاں بخشے اللہ باجھوں ہور کداہاں

www.KitaboSunnat.com

وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ اُولٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَجَنّٰتٌ

تے نہیں ہمیشگی کردے اپر اس چیز دے جو کیتی انہاں تے اوہ جاندے ہین اونہاں نوں بدلہ انہاندا بخشش ہے رب انہاندے تھیں تے باغ

و پیوستہ نباشند بر آنچہ کردند و ایشاں میدانند آن گروہ پاداش ایشاں آمرزش ست از پروردگار ایشاں و بوستانہا

تے نا اوہ نت ہمیش برایاں جان کراہن کردے | انہاں بدلہ بخشش رب کنوں ہور باغ بہشت لہردے

تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ وَنِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ۝

وگدیاں ہین تلے اوس دے نہراں ہمیشہ رہنے والے وچ اوس دے تے خوب بدلہ کار کرنے والیاں دا

میرود زیر آن جویہا جاویداں در آنجا و نیک ست ثواب عمل کنندگان

جو جاری تلے انہاندی نہراں ہسن نت انہائیں
تے چنگا بدلہ کار کنندیاں واہ واہ خوب جزائیں

فاحشہ معنی بری برائی زنا کبیرے سارے
تے جاناں ظلم مراد صغیرے لکھیا بغوی پیارے

بھی بغوی ابوبکر تھیں باسناد جو بینی بتاوے
جو بعد گناہوں بخشش منگے مول اصرار نہ آوے

بھانویں ہکی دینہ وچہ مڑ مڑ کیتس ستر واری
تا بھی اس اصرار نہ ہووے برکت استغفاری

بھی ابوبکر تھیں وچہ معالم حضرت خود فرماوے
جو بندہ مومن کرے گناہ فر وضو خوب بناوے

فر اٹھ نماز گزارے مڑ اوہ رب تھیں بخشش چاہے
اللہ سب گناہ اس بخشے جو اس کیتے آہے

بلکہ ہور روایت ابوہریرہ وں باسناد لیا یا
جو حضرت آکھیا بندے رب دے کسی گناہ کمایا

فر آکھیوس یا رب بخشیں میں نوں بے فرمانی ہوئی
رب کہے جو بندے میرے جاتا ہے میرا رب سوئی

جو بخشنہار گناہاں دا بھی پکڑے جس نوں چاہے
میں بخشیا ٹھیک بندے نوں بخشش منگن ودا لاہے

ہور ابوذر داؤں پیغمبر آکھیا کہندا رب تعالی
اے آدم بیٹے جد لگ منگیں میں ہاں بخشن والا

جد لگ آس اسی نوں کہیں تیں پرواہ نہ کالی
جے شرک نہ لیاویں نال میرے میں بخشاں سب برائی

جے بھر تا گناہ زمین بھر لیاویں اتنی بخشش لیاواں
جے میرے نال شریک نہ لیاویں بدیاں سبہ وگیاواں

www.kitabosunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

تحقیق گذری ہین اگے تساں تھیں طریقے پس پھرو وچ زمین دے فر دیکھو کس طرح ہویا اوڑک جھوٹھا و نوالیاں دا

البتہ گذشتہ اند پیش از شما واقعہ ہا پس سیر کنید در زمین و بہ بینید چگونہ بود آخر کار دروغ دارندگاں

ٹھیک تساں تھیں اگے گذرے طور طریقے جیہڑے پس ٹرو زمین وچہ ویکھو کیونکر اوڑک منکر گھیرے
ایہ جنگ احد وچہ جہت تسلی اہل ایماناں آئی جو صبر کرو جد مہلت تجھی ملسی فتح خدائی

هَٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ

ایہ بیان ہے واسطے لوکاں دے تے ہدایت تے نصیحت ہے واسطے پرہیزگاراں دے

این بیان واضح است برائے مرداں و راہ نمودن و پند دادن برای پرہیزگاراں

ہے ایہ قرآن بیان لوکاں دے کارن راہ نمائی تے خاص نصیحت ایہ پرہیزگاراں دے کارن آئی

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

تے سستی نہ کرو تے نہ غم کھاؤ تے تسیں ہو غالب تر جیکر ہو تسیں ایمان والے

و سست مشوید و اندوہناک مباشید و شما اید غالب اگر مسلماناں ہستید

نہ سستی کرو نہ غم اندوہ تے غالب تسیں کفاروں جے ہو تسیں مومن صبر کرو تساں اوڑک فتح جباروں

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ

جیکر لگے تساں نوں زخم پس تحقیق لگا اس قوم نوں بھی زخم مانند اس دی تے ایہ دینہ ہین پھیرنے ہاں اسیں انہاں نوں وچہ لوکاں دے

اگر برسد شما را زخمی پس البتہ رسیدہ است گروہ کافراں را زخمی مانند آن و این روزہا است میگردانیم آنرا در میان مرداں

جے پہونچیا زخم تساں پس پہونچیا اتنا زخم کفاراں تے ایہ دینہ فتح لوکاں نوں وچہ اسیں فرہندے وار دواراں

www.KitaboSunnat.com

بھی جنگ احد وچہ شست مہاجر ستر مرد انصاری	ہوئے شہید تا یاد کرو پر جنگ بدر دی واری
اوہ ستر قتل تے ستر قیدی کافر روز بدر دے	ایہ واریاں فتح لڑایاں پر تساں غلبہ نال صبر دے

وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَآءَ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ۙ

تے تا جو جانے اللہ انہانوں جو ایمان لیائے تے پکڑے انہاں تھیں شہید تے اللہ نہیں دوست رکھدا ظالماں نوں

و تا ظاہر سازد خدا آناں را کہ ایمان آوردند و بگیرد بعضے را از شما گواہ یا شہید سازد و خدا دوست نمیدارد ستمگاران را

تا جانے اللہ ایماناں نے کرے شہید انہاں ہاں	تے اللہ رسول نہ دوست رکھدا اہل ظلم گمراہاں

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ ۝

تا جو پاک کرے اللہ انہانوں جو ایمان لیائے تے نابود کرے کافراں نوں

و تا خالص و سرہ سازد خدا آناں را کہ ایمان آوردند و نابود سازد کافراں را

تا کھرے کرے رب اہل ایماناں تے کرے نابود کفاراں	یعنے مومن مرن شہید تے کافر خواری ناراں
یعنے فتح شکست دو ہاں دل فردی وارو واری	پر اہل اسلام شکست بھی حکمت اہل کفر نوں خواری
اہل اسلام شہادت پاون کھوں پاک گناہوں	تے اہل نفاق قول ستر آون راضی حکم الٰہوں
تسیں فتح کفر تھیں ایہہ مت سمجھو جو اوہ رہنوں پیارے	اللہ رسول نہ دوست رکھے جو ظالم ہتھیارے

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جٰهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ

کیا گمان کیتا تساں جو داخل ہووگے وچہ بہشت دے تے اجے ظاہر کیتا اللہ نے انہاں نوں جو جہاد کیتو نے تساں تھیں ظاہر کرے صابراں نوں

آیا گمان کردید کہ در آئید در بہشت و ہنوز جدا نہ کردہ خدا آنہا کہ جنگ کردند از شما و ظاہر سازد صبر کنندگاں را

کیا تسیں سمجھے جنت وڑو تے اجے نہ رب نکھیڑے	جیہڑے جنگ تساں نہیں کرن تے صبر کماون جیہڑے

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ ۪ فَقَدْ رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ

تحقیق آہے تسیں چاہندے موت نوں اگے اس تھیں جو ملو سنوں پس تحقیق ڈٹھا تساں سنوں تے تسیں نظر کردے آہے

والبتہ بودید شما کہ آرزو میکردید مرگ را یعنے شہادت را پیش از آنکہ ملاقات آں کنید پس البتہ معاینہ کردید آنرا و شما می‌نگرید

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

تیں آہے چاہ شہادت کردے ایہ جنگ بلنوں اگے ۔ سو تھیک ڈٹھا تاں ایہنوں فیر ویکھیا الیھج وگے
یعنی کئی مومن بدر جیہاد بنہ خواہش کردے آہے ۔ تا جنگ کرن اتے لین شہادت اللہ کری جو چاہے
ست سو مرد نبی دا لشکر باجھوں اہل نفاقوں ۔ ترلیسو تھیں وہ ابن ابی نال ٹرے الفاقوں
ست سو نال کیتا وچ ڈیرا احد دے پاس نبی نے ۔ طرف احد ٹکندی پٹھی سرور منہ کر طرف مدینے
ہور کبھی طرف پہاڑ آہا اتھ تیر انداز کھلارے ۔ عبداللہ ابن جبیر جو جابر دا پیو منصب بھاری
تیر اندازاں دا اوہ افسر کرنا کیہد بنایا ۔ جے سیر الحکم عادل نہ کر سو ہوسی فتح بنایا
تے کیہا پہاڑی تسیں نہ چھوڑ وجہت کت حال تمامی ۔ جد لگ میں پیغام نہ بھیجاں رہنا تساں مقامی
جے کافرنس فتح اساڈی تاں بھی تسیں نہ ہلو ۔ یا اساں شکست آکھاں وریندے تاں بھی تسیں نہ ڈولو
کنڈ اساڈی رکھو کافر نگردوں آون ناہیں ۔ جو تسیں ایہ جاگت دل نہ چھیڑ ولسی فتح تداہیں
ناکافر ہوی مقابل سبھے لشکر خالد آیا ۔ تے عکرمہ ابو جہل دا اکھے زور غرور سوایا
تے نال کفاراں نال جاون فانیے نال کاون ۔ حضرت تیغ پکڑی تک کھیا اسدا حق نبھاون
تا ابو دجانے تیغ نبی آوہ ٹرا یا لشکر اجاوی ۔ بنی کیہا پر پاس جا ہک ایہ چال نہ رب بھاوی
فراتوں تیر انداز لکھو کاون تیراں چھیر لائے ۔ نے اگ ماتر ہو ہیں منہ مارن نہ واہ تیغ بگاے
فرکافراں اپر حملہ کیتا بنی سنے سب یاراں ۔ کافر نٹھے زناں بھی دوڑن چھوڑ کر ہریاں اساں
برا بن عازب آکھیا واللہ ڈٹھیاں نال دسیاں ۔ جہانجراں پنجنیاں کرکنگیاں چادراں اپر چایاں
پھر یا اسباب کفاراں لٹن ائلیا ننوں دسیائی ۔ ابن جبیر نوں ساتھی آکھن لوٹاں لوک رجائے
کافرنس گئے ہن لٹوں اسیں کیوں رہیے خالی ۔ ابن جبیر کہے تساں بھلی بولی حضرت والی
عبداللہ ابن جبیر نہ ہلیا سن تھوڑیاں کچھ یاراں ۔ سب لٹن وچ شاغل ہوئے یا یاد و کفاراں
خالد بن ولید جاں پائی کنڈ اکھی پاں خالی ۔ یاراں نوں سدھا کیتس اصحاباں تے غالی
ستر یار شہید ہوئے اتے سخت ہزیمت ہوئی ۔ ہندراں مرداں باجھوں پاس نہ بیدی رہیا نکوئی
اٹھ مہاجر ست انصاری منظوری اندر لیایا ۔ نے ستر تیغ نبی نوں مونہ پر لگی رب بچایا
مقداد کہیا ہیں قسم اللہ دی سرور ہول نہ دو ۔ ہک بار آون ہٹ نس بھجن اصحاباں دو ٹولی
کدی سر ور تیر چلاوے ڈٹھم تیجھر کدی گھوکاوی ۔ تا عتبہ ابن وقاص نبی ول پتھر چار وگاوے

www.KitaboSunnat.com

ہک وندر باعی سجا تلواں ترٹھ گئے پتھر تھیں
فر حاطب کہیا ابن عتبہ کتھا سر کا فرد الیا یا
عبداللہ بن شہاب جو زہری اس بھی سنگ چلایا
ہور ابن قمیہ پتھر مار یا زخم ہویا رخسارے
فر ابن قمیہ چاہیا کرنا قتل رسول الٰہی
تا ابن قمیہ قتل کیتا اوہ مصعب جھنڈے والا
جوہن ہیں قتل محمد کیتا بھی ابلیس پکاریا
تا سب اصحاب نبی دے کھنڈے سرور کھلا بلاوے
کعب جو بیٹا مالک دا اسن اوس آواز پچھاتا
تا اُچی سد پکاریا جو خوشخبری اہل ایماناں
نبی اپر دو زرہ لوہیدیاں اپر چڑھیا نہ جاوے
کافر آون یا رہٹا وَن ہوئی سخت لڑائی
حضرت تیر پکڑاوے آکھے تیر چلاویں پیارے
ابو طلحہ بھی وڈا زور آور توڑیاں تن کماناں
طلحہ بن عبید اللہ ڈاہ ہتھ اس نبی بچایا
قتادہ بن نعمان دا زخموں آنہ باہر آیا
اس اکھ نرویٔ چنگی ہو نگرا گئے زخموں ہوئی
اکھیوس جے اج بچیوں نا بھی اوڑک بچیں ناہیں
اوہ اگے جد کدے نبی نوں کہیں رکھ گھوڑے
تے حضرت کہیں تینوں کرساں قتل جے اللہ چاہے
گردن کافر دی اس نیزے توڑی گھوڑیوں ڈگا
آکھے مینوں قتل محمد کیتا بولی بالی
جو مینوں کھندا قتل کراں تہن میں کون بچاوے

بھی تلواں ہوٹھ پتھر تھیں زخمی ربدی قضا قدر تھیں
دیکھ نبی خوش ہویا میرے حق نیک دعا فرمایا
ریش مبارک رنگ لہو تھیں فر اسلام لیایا
دو کڑیاں خود دکنوں رخ وڑیاں مظہری ویکھ پیارے
اوہ مصعب ابن عمیر مٹیا جیں ہتھ رایت آہی
تے جالس قتل محمد کیتا سد سنا لوس بالا
نال آواز بلند کہیا جو ٹھیک محمد ماریا
جو ہیں ول آوند یورب دیو ورلاہی کوئی آوے
تے خود وچوں اس کھیاں وشن ڈھیاں زندہ جایا
ہولی ہولی یار اکٹھے ہوئے تریہہ جواناں
طلحہ ہیٹھ بیٹھا تد چڑھیا طلحہ جنت پاوے
سعد ابی وقاص دے بیٹے خوب کمان وگائی
تیں تھیں فدا اساڈے ماپو سعد مراتب بھارے
اوہ تیر چلاوے سرور دیکھے کہتے تیر لگانا
تس ہتھ سکا اس زخموں واہ واہ صدق ثبوت کمالے
رخسارے کتھیں لیکر سرور فر اکھوا نبی پایا
ابی خلف دا بیٹا کافر سرور ملیا سوی
کسے آکھیا ماراں حضرت آکھیا آون دیو اگاہیں
اس ٹھل کراں جڑھ تینوں ماہلی تاہیں فارغ چھوڑے
جاں لسدن کافر نیڑے ڈھکا سر در نیزہ واہے
بیا ارڑاوے کافر مرد اجویں اڑاوے ڈھگا
بیلی کھیوس خبر نہ دسے بولی سرور والی
اوہ ہیں ول ٹھک جوڑا لے تا بھی مینوں مار گواوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس نیزہ ماریا زخم اوہیا کل قبیلے ماری
جد خبر شہادت پیغمبر دی لوکاں وچہ ہولائی
بعضے کہن جو ابن ابی دی طرف کوئی ہن جاوی
منافق کہن جو قتل محمد ٹھیک ہویا شک ناہیں
انس نضر دے بیٹے کہیا جے حضرت رب شہید ہیں
تسیں ایس حیاتی نوں کیا کرسو باجھوں نبی بانی
لیکر تیغ وڑیا فر دل وچہ واہ واہ تیغ وگائی
معالم وچہ ایہہ اگے پچھے قصہ لکھیا بھائی

اوہ ہک دن زندہ رہیا ہویا فر وکیہہ معالم پیارے
تا بعضے یار نبی دے بیٹھے سمجھے واہ نہ کائی
تا ابوسفیان تھیں ساڈے کارن لوی امان بچاوے
تاں لو پھر انویں دین پرانا پکڑو بچو تاہیں
تا رب محمد دا انت زندہ کیوں تسیں رلو بلیدیں
لڑکر مر ہو چلو اوداہیں جت ول پیارے دھانے
اوڑک قتل شہادت لکھی دھن جنیندی مائی
تا اگلی آیت نازل ہوئی ثابت رہن بھلیائی

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ ۚ

تے نہیں محمد مگر پیغمبر تحقیق گذری ہن اگے اس تھیں پیغمبر بھلا فر جیکر مر گیا یا ماریا گیا الٹ جاوگے اپر اڈیاں اپنیاں دے

ونیست محمد مگر پیغمبر البتہ گذشتہ اند پیش از وی پیغمبراں آیا اگر بمیرد یا کشتہ شود باز گردید بر پاشنہ ہائے خود

نہیں محمد مگر نبی تس اگے نبی سدھارے
یعنے جویں پیغمبر گذرے زندہ رہیا نہ کوئی
جو آکھن ولی نہ مردے ہرگز آیت دلوں بھلائی

جے ہویا یا ماریا گیا تا فرسو نہ پچھاں دم دا بارے
توں محمد رہے نہ دائم موت بندیاں سر ہوئی
وچہ قرآن حدیثاں تہناں کوڑیاں سند نہ کائی

وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا ۗ وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

تے جو کوئی پھر جاوے اپر اڈیاں اپنیاں دے پس ہرگز کجھ نہ دیوے گا اللہ نوں کجھ تے جب بدلہ دیوے گا اللہ شکر کرنے والیاں نوں

وہر کہ برگردد بر پاشنہ ہائے خود پس ہیچ زیان نہ رساند خدا را چیزے و زود جزا خواہد داد خدای تعالی شکر گذاراں را

تے جو کوئی الٹا فر دا رب اہر گز کجھ نہ کھوہے
جب بدلہ شاکراں نوں رب دیسی مرندا تے روہے

"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا

تے نہیں واسطے کسی نفس دے جو مرے مگر نال حکم اللہ دے ... لکھیا گیا ہے مقرر کر کے

و نیست ہیچ شخصے را کہ بمیرد مگر بارادہ خدا نوشتہ شدہ مقید بوقت

تے ہرگز کوئی جان نہ مردی باجھوں حکم الٰہی	ہر ہر جی دی اجل مقرر لکھی جیوں کر چاہی

وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

تے جو کوئی چاہے بدلہ دنیا دا دیہاں اسنوں اوس تھیں تے جو کوئی چاہے بدلہ آخرت دا دیواں گے اوسنوں اوس تھیں
تے چھیتی ایس بدلہ دیانگے شکر کرنے والیاں نوں

و ہر کہ خواہد ثواب دنیا بدہیمش از ثواب دنیا و ہر کہ خواہد ثواب آخرت بدہیمش از ثواب آخرت و زود جزا دہیم شکر گذاران را

جو چاہے بدلہ دنیا اسنوں دنیا اوسے دیواہیں	جو آخر چاہے دیئے اس تھیں شاکراں اجر دلیا ہیں
جو طاعت جنگ غنیمت دنیا کھٹن کارن کردا	جو اللہ چاہے اتھے دیوسا گے کجھ نہ فردا
سن جو معالم انس کنوں جو پیغمبر فرماوے	جس عملوں نیت اجر قیامت تس دل رب رجاوے
دل جمعیت نا پریشانی دنیا آپے آوے	جے نیت دنیا اجر تا اسمتھے ننگ لگاوس
دل پریشان کم و کجھ دنیا ودہ نہ پاوے	جتنا رب نصیب لکھیا تس اتنا ہی ہتھ آوے

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

تے کئی پیغمبر جو جنگ کیتا ہمراہ اوسدے خدا پرستاں بہتیاں نے پس سست ہوئے واسطے اسچیز دی جو پہونچی انہاں نوں وچ راہ خدا دے

و بسیار پیغمبر کہ جنگ کردند بکفار ہمراہ او خدا پرستان بسیار پس سستی نہ کردند بسبب آنچہ رسید ایشان را در راہ خدا

تے کئی پیغمبر لڑے اس نال بہتے لوک ربانے	جو سختی پہونچی راہ خدا وچہ سست نہ ہوئے کانے

وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

تے نا ضعیف ہوئے اوہ تے نا عاجزی کیتی انہاں نے اللہ دوست رکھدا ہے صبر والیاں نوں

و نا توانی نکردند و بیچارگی ننمودند و خدا دوست میدارد صبر کنندگان را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

نا عاجز ہوئے نہ ترلے کیتے صبر جمیل کمایا	تے اللہ دوست رکھے صبر کریندیاں درجہ پایا

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِىٓ أَمْرِنَا

تے نہیں سی گل اہناں دا سوا اس کے جو کہندے اے رب ساڈے بخش واسطے ساڈے گناہ ساڈے تے فضول ساڈی وچہ کم ساڈے دے

ونبود قول آن خدا پرستان بجز آنکہ گفتند اے پروردگار ما بیامرز گناہان ما را و از حد گذشتن ما را در کار خویش

تے نہیں سی قول اہناں دا مگر ایہہ آکھیا بار خدایا	بخش گناہ اساڈے ہور اسراف جو اساں کمایا

وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ۝

تے محکم رکھ پیراں اساڈیاں نوں تے یاری دہ ساڈوں اوپر گروہ کافراں دے

و استوار کن پایہائے ما را و نصرت دہ ما را بر گروہ کافران

تے ثابت رکھ اساڈے قدم تے دیہ اسانوں یاری	اوپر قوم کفاراں جیہڑے منیاں تھیں انکاری

ع

فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ ٱلْـَٔاخِرَةِ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ۝

پس دتا اہناں نوں اللہ نے بدلہ دنیا دا تے خوبی ثواب آخرت دی تے اللہ دوست رکھدا ہے نیکوکاراں نوں

پس داد ایشاں را خدا تعالیٰ جزائے نیک در دنیا و خوبی ثواب آخرت و خدا دوست میدارد نیکوکاراں را

پس دتا تہاں ثواب اللہ وچہ دنیا فتح ابراراں	بھی خوبی اجر قیامت اللہ دوست نیکوکاراں
تعلیم اصحاباں کاران اس ایہہ آیات اتاری	جو تساں بھی لاؤ صبر کرو تے رب تھیں منگو یاری

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ۝

اے لوکو جو ایمان لیائے جیکر فرمانبرداری کرو تسیں اہناں دی جو کافر ہوئے موڑ دینگے تسانوں اپراڈیاں تساڈیاں دے پس پرت جاؤ گے زیاں کار ہو کر

اے مومنان اگر فرمانبرداری کنید آنہا را کہ کافر شدند باز گردانند شما را بر پاشنہ ہائے شما پس باز گردید زیاں کار شدہ

اے اہل ایمان جے کہے لگو اہناں جیہڑے کافر ہوئے	تا موڑن تساں نوں پچھاں پھر جاؤ خاسر ہوئے

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النّٰصِرِيْنَ سَنُلْقِيْ فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الرُّعْبَ

بلکہ اللہ کارساز تساڈا ہے تے اوہ بہتر مددگار ہے جھب ڈالاں گے اسیں وچ دلاں انہاں دیاں دے جو کافر ہوئے ڈر

بلکہ خدا تعالیٰ یاری دہندہ شما است و او بہترین مددگاراں ست زود خواہیم انداخت در دلہای کافراں ہیبت را

بلکہ خدا تساں والی تے اوہ بہتر مددگاراں	جھب ہن اللّٰہ گے اسیں دہشت اندر دلاں کفاراں

بِمَآ اَشْرَكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا ۚ وَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ۭ وَبِئْسَ مَثْوَى الظّٰلِمِيْنَ

نال اس سببے دے جو شریک کیتو نے نال اللہ دے اس چیز نوں جو نہیں اتاری نال اوس دے کائی دلیل تے جگہ انہاں دی دوزخ ہے تے بری جگہ ظالماں دی ہے

بسبب آنکہ شریک ساختند با خدا چیزی را کہ نفرستادہ بآں ہیچ حجت و جای ایشاں دوزخ ست و بد جایگاہ ستمگاران ست

جو کرن شریک اللہ دے جو رب نہیں دلیل اتاری	تے جای انہاں دی دوزخ مندی جا گو ظلم کفاری
جد جنگ احد تہیں ٹر کافر مکے طرف روانے	راہ وچہ سخن تاون لگے کیتا برا اساں نے
انہاں بیٹھکی اساں کیوں نہ کیتی تھوڑی باقی ہانے	مڑ ہٹ چلو جو راند کٹیوے دشمن ماریا لائے
جاں کیتا مڑن ارادہ تا رب خوف دلاں وچہ ڈالی	ٹر گئے مکے دی راہیں کہیا معالم والے

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهٗٓ اِذْ تَحُسُّوْنَهُمْ بِاِذْنِهٖ

تے تحقیق سچا کیتا تساں نوں اللہ نے وعدہ اپنا جس وقت مار سو کاندی ساہو انہاں نوں نال حکم اللہ دیدے

والبتہ راست نمود شما را خدا تعالیٰ وعدۂ خویش چوں قتل میکردید کافراں بحکم او

جو وعدہ فتح خدا تساں کیتا کر کے سچ وکھایا	جو حکم اللہ دے نال کفاراں نوں تساں مار گوایا

حَتّٰٓى اِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ

تا اس وقت کہ جد بیٹھ رہے تسیں تے جھگڑا کیتا تساں وچہ کم دے تا آنکہ بزدلی نمودید و بیکدیگر تنازع کردید در کار

تا اس وقت جو بیٹھ رہے تسیں جھگڑے وچہ امر دے	لیتے تیر انداز جو جھگڑے اپنے نال افسر دے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَعَصَيْتُمْ مِّن بَعْدِ مَا أَرَاكُم مَّا تُحِبُّونَ ط

تے بےفرمانی کیتی تساں پچھے اس تھیں جو دکھایوس تساں نوں اوہ چیز جو دوست رکھدے ہو

و بےفرمانی پیغمبر کردید بعد ازانکہ خدا نمود شمارا آنچہ دوست میدارید یعنے فتح

تے بےفرمانی کیتی اس تھیں بعد جو رب دکھائی	جیہڑی چیز تساں نوں پیاری یعنے فتح دسیائی
اس بےفرمانی شامت اس الٹی واؤ دگائی	اگے پرانے پچھے پچھم کھلی ہار دیوائی

مِنكُم مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنكُم مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ج

بعضے تساں تھیں اوہ آہے جو چاہیا دنیا نوں تے بعضے تساں تھیں اوہ آہے جو چاہیا آخرت نوں

از شما کسے بود کہ میخواست دنیا را و از شما کسے بود کہ میخواست آخرت را

بعض تساں تھیں اوہ جو چاہن نعمت دنیا فانی	تے بعض تساں تھیں اوہ جو چاہن آخر دی زندگانی
جو مورچہ چھوڑ لٹن ول دوڑے دولت دنیا چاہی	جو ثابت رہے تے قتل ہوئے انہاں خواہش عاقبت آہی
ایہہ کہیا اصحاباں ڈٹھا دنیا خواہش کردا	مگر جو روز احد دی بعضیاں کیتا الٹ امر دا

ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

فر موڑیا تساں نوں انہاں تھیں تا آزماوے تساں نوں تے تحقیق معاف کیتس تساں تھیں تے اللہ تساں فضل والا ہے اوپر مومناں دے

پس باز گردانید شمارا از ایشاں یعنی بگریختند تا بیازماید شمارا و البتہ عفو کرد از شما و خدا صاحب فضل است بر مومناں

فر تساں موڑ پاریا انہاں تھیں تا جو تساں آزماوے	تحقیق معاف تساں تھیں کیتس تا تساں پیچھ دکھاوے
تے اللہ صاحب فضل وڈے دا اوپر اہل ایماناں	اوہ دیکھ گناہ معاف کرے اتے بخشے بےفرماناں

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ

جس وقت نٹھے جاندے ہو تے نہیں تکدے سا التفات کردے اوپر کسے دے تے پیغمبر بلاندا سی تساں نوں وچہ پچھلی جماعت تساڈی دے

آنگاہ کہ دور میرفتید در گریختن و متوجہ نمی شدید بر ہیچکس و پیغمبر میخواند شمارا در جماعت پسینان شما

www.KitaboSunnat.com

یاد کرو جد نٹھے دوڑ دوڑ کسے تکو نا ہیں
جو ہیں ول اللہ نبی رب دیوآویں ہاں نبی اللہ دا
تے نبی تسانوں سدے وچہ پچھاڑی ٹروکداہیں
جو موڑا کرے سو جنت اسنوں سچا ولی اللہ دا

فَاَثَابَكُمْ غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ

پس بدلہ دتا تسانوں غم نال غم دے تانہ غم کہاؤ اوپر اس چیز دی جو فوت ہوئی تساں تھیں

پس جزا داد شمارا اندوہی بالا اندوہی تا این شید اندوہناک بر آنچہ از دست رفت

پس بدلہ دتس غم تسانوں بدلے غم نبی دے
تا تسیں نہ غم کہاؤ اوپر نعمت فوت ہوئی دی

وَلَا مَآ اَصَابَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

تے نہ اوپر اوس دی جو مصیبت پہونچی تسانوں تے اللہ خبردار ہے نال اس چیز دے جو کردے ہو تسیں

ونہ بر آنچہ رسید بشما و خدا با خبر ست با آنچہ میکنید

تے نہ غم کرو مصیبت جو تساں قتل ہزیمت آئی
جنہاں حکم رسول عدول لیا اہناں غم نبی نوں لایا
بعضے کہن جو غما تے غم ایہہ مراد ایہہ آئی
دوجا غم فر قتل ہزیمت اہل ایمان جو آئے
اس قتل نبی دی خبر اصحاباں ساری غم بھلائے
تے اللہ نوں سب خبر تحقیق جو تسیں کرو کمائی
تا قتل ہزیمت دا غم سبھناں بدلہ اس دا پایا
پہلا غم جو فتح غنیمت پائی فیر وگنجائی
یا پہلا قتل ہزیمت دوجا قتل نبی دی آئے
نہ فتح غنیمت یاد نہ قتل ہزیمت ایہ غم دہائے

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُّعَاسًا يَّغْشٰى طَاۗىِٕفَةً مِّنْكُمْ

فر بھیجے اوپر تساڈے پچھے غم تھیں بے خوفی اونگھ جو کج لیا اوس نے اک گروہ نوں تساں تھیں

باز فرود آورد بر شما بعد از اندوہ ایمنی کہ پینکی بود می پوشید گروہی را از شما

فر بھیجیا اس تساں پر پچھے غم تھیں اونگھ جو آئی
ابو طلحہ کہے جو نیند اسا ڈی جنگ صفا نو جہالی
اس کج لیا اک ٹول تساں تھیں مومن اہل صفائی
مینوں تھوں اسا تیغ ڈگی فر پکڑاں انہیں ہوراں دالی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَطَآئِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ

تے ہک گروہ تحقیق غم لگایا انہاں نوں جاناں انہاں دیاں تے ظن کردے آہے نال اللہ دے ناحق ظن نادانی دا

وگروہے دیگر بودند کہ اندوہناک ساخت ایشاں را فکر خویشتن گمان میکردند بخدا بناحق گمان کفر را

تے دوجا ٹولا جے نفساں اپنیاں غم انہاں نوں لایا
اوہ ظن اللہ پر کرن بناحق ظن جہالت آیا

مومناں نوں رعب نہ بند رہیا جی ول نہیں خوف اٹھائے
اہل نفاق نکھیڑے نیند نہ آئی خوف ودھائے

يَقُوْلُوْنَ هَلْ لَّنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ ؕ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهٗ لِلّٰهِ ؕ

کہندے آہے بھلا ہے واسطے ساڈے اس کم تھیں کجھ اختیار کہہ توں تحقیق کم سارا اوہ واسطے اللہ دے ہے

مے گفتند آیا ہست ما را ازیں امر چیزے بگو البتہ کار ہمہ مر خدا راست

کہن منافق ہے ہتھ ساڈے اس کم تھیں شے کائی
توں آکھ جو ٹھیک ایہہ کم تمامی رب دے وس ایہا ای

يُخْفُوْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ مَّا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ ؕ يَقُوْلُوْنَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ
شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هٰهُنَا ؕ

لکاندے ہن وچ جاناں اپنیاں دے اوہ چیز جو نہیں ظاہر کردے واسطے تیرے کہندے ہن جے ہوندی واسطے
اساڈے اس کم تھیں کائی شے نہ مارے جاندے اسیں ایتھے

پنہاں میدارند در دلہائے خویش آنچہ آشکارا نمی کنند برائے تو میگویند اگر بودے ما را ازیں کار چیزے کشتہ نمی شدیم درینجا

چھپاون وچ دلاں دے جو نہ ظاہر تینوں دسدے
کہن جے کم اساں دے وس کجھ بھی ہوندا نہ ایتھے کسدے

کہن منافق جیکر ہوندا ساڈا عقل ٹکانے
ناں نال محمد کیوں رل ٹردے ہوندی قتل دھگانے

تے بعضے کہن جے دین محمد ہوندا سچا حقانی
تاکیوں ایتھے قتل ہوندی ہور کہی وسواس شیطانی

شاہ عبدالقادر کہیا جے ایہہ گل سست ایمان والی
جو ساڈا کم شکستوں بچیا رہے یا بالکل جائے

لے یا اس سخن دا ایہہ معنے جن کرد ا رب جو چاہے
کجھ اختیار اساڈا ناہیں ظاہر کہندے آہے

تے دلوں ہور مراد جو جیکر رہندی دین مشہوری
جیویں صلاح دتی اساں اول کیوں تنہاں مردی

رب جواب انہاں نوں دتا اس وچہ حکمت عالی آہی — فرق تمیز منافق مؤمن ستھیں اس چاہی

قُلْ لَّوْ كُنْتُمْ فِيْ بُيُوْتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِيْنَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ

توں کہہ جیکر ہوندے تسیں وچ گھراں آپنیاں دے البتہ باہر آندے اوہ کہ جنہاں لکھیا گیا سی اُتے اوہناں دے قتل طرف جگہ مرنے آپنے دی

بگو اگر میبودید بخانہای خویش البتہ بیرون می آمدند کسانیکہ مقدر شدہ بر ایشان قتل بسوے کشتن گاہ خود

توں آکھ جے ہوندے وچہ گھراں دے لکھیا کون مٹاوے — قتل جنہاں دے سر لکھیا جای مرن وی آپے جاوے

وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ ۗ

وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ

تے تا جو آزماوے اللہ اوہ چیز جو وچہ سینیاں تساڈیاں دے ہے تے تا کھرا کرے اوس چیز نوں جو وچہ دلاں تساڈیاں دے ہے تے اللہ جاننے والا ہے نال سینے والیاں چیزاں دے

و تا بیازماید خدا آنچہ در سینہاے شماست و تا کامل عیار سازد آنچہ در دلہای شماست و خدا داناست بآنچہ در سینہاست

تا جو رب آزماوے جو وچہ سینیاں تساں چھپایا — تے کھرا کرے جو تساں دلاں وچہ عالم رازاں آیا

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ ۙ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطٰنُ بِبَعْضِ مَا

كَسَبُوْا ۚ

تحقیق اوہ لوک جو منہ موڑ گئے تساڈے وچوں اس دن جو ملیاں دو ٹولیاں ہور کجھ نہیں جو تھبکایا انہاں نوں شیطان نے نال شامت بعض کمائی اوہناں دی دے

البتہ آنانکہ روگردانیدند از شما روزیکہ بہم آمدند ہر دو جماعت جز این نیست کہ لغزانید ایشان را شیطان بشومی بعض آنچہ کردند

ٹھیک جنہاں منہ موڑیا جس دن ہاں ہر لڑائی — اوہ بعض کمائی مرکے چھوڑیا حکم رسول علیٰ دو لیا

ٹھیک شیطاناں نے اوہناں تھبکایا شامت بعض کمائی — تے یا وسواس شیطاناں نوں تم لسدے حکم قبولیا

وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ۧ

تے البتہ تحقیق معاف کیتا اللہ نے اوہناں تھیں تحقیق اللہ بخشنہار تحمل والا ہے

والبتہ معاف کرد خدا از ایشان البتہ خدا آمرزندہ بردبار ست

تے دتا معاف اوہناں تھیں اللہ کیتا فضل کرم تھمیں — تحقیق اللہ ہے بخشنہار تحمل کرے حلم تھیں

www.KitaboSunnat.com

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ

اے لوکو جو ایمان لیائے ہو نا ہووو مانند انہاں دے جو کافر ہوئے تے آکھیونے واسطے بھایاں اپنیاں دے جد ٹرے وچہ زمین دے

اے مومنان مباشید مانند آنانکہ کافر شدند و گفتند در حق برادران خود وقتیکہ سفر کنند در زمین

اے اہل ایمان نہ ہوو انہاں وانگ جو کافر ہوئے | تے آکھیا اپنیاں بھایاں نوں جد ٹرے سفر وچہ ہوئے

أَوْ كَانُوا غُزًّى لَّوْ كَانُوا عِندَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا

یا آہے غازی جو جیکر ہوندے پاس اساڈے تاں نا مردے تے نا ماریندے

یا باشند بجنگ برآمدہ یعنے آنجا بیرون اگر بودندی نزدیک ایشان نمی مردند و کشتہ نمیشدند

یا آہے غازی قتل ہوئے تد بولن کفر بلارت | جے ہوندے ساڈے پاس نہ مردے نا اوہ مارے جاندے

لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

تاکہ کرے اللہ ایس سخن نوں پشیمانی وچہ دلاں انہاں دیاں اتے اللہ زندہ کردا ہے تے ماردا ہے تے اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہو دیکھنا ہے

تا گرداند خدا این سخن را پشیمانی در دلہائے ایشان و خدا زندہ میکند و میمیراند و خدا بانچہ می کنید بیناست

تا کرے خدا ایہ گل پشیمانی اندر دلاں انہاں دے | تے رب جیواوے مارے دیکھے جو کجھ تسیں کماندے
یعنے نیک اہاں وچہ جو کوئی مرن یا مارے جاون | مومن نا افسوس کرن تقدیر دی ڈے لاون
جو کہن جے ایہ ہوندا اوہ ہوندا اسو منکر تقدیر دے | بھی عاقبت نفع نہ تکن دنیا جا من اس تدبیروں

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

تے جیکر قتل کیتے گئے تسیں وچہ راہ اللہ دی یا مر گئے البتہ بخشش اللہ تھیں تے رحمت بہتر ہے اس چیز تھیں جو اکٹھے کردے ہین

و اگر کشتہ شدید در راہ خدا یا مردید البتہ آمرزش از خدا و بخشایش بہتر است از آنچہ جمع مے کنند

جے قتل ہوو وچہ راہ خدا یا موت آئی مر جاؤ | ہے بخشش رب دے رحمت بہتر جو تسیں جوڑ سب رکھاؤ

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

تے جیکر مر گئے تسیں یا مارے گئے البتہ طرف اللہ دی اُٹھائے جاؤ گے

واگر بمیرید یا کشتہ شوید البتہ بسوی خدا برانگیختہ خواہید شد

جے موتوں مر و یا مارے جاؤ اندر راہ ربانے ۔ تا ربدی طرف اُٹھائے جاسو جر لیو من بھانے

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ

پس نال رحمت اللہ دے تھیں نرم خو ہویا توں واسطے و نہاندے تے جے ہوندا توں بدخو سخت دل البتہ کھنڈ جاندے او دے آلے دوالے تیرے

پس بسبب مہربانی از خدا نرم شدی برائے ایشان اگر بودی درشت خوئے سخت دل البتہ پراگندہ مے شدند از گرد تو

پس رحمت ربدی نال ہویا توں نرم اُنہاندے تائیں ۔ جے بد خو سنگدل ہوندوں جاندے یا سوں کھنڈ کدائیں

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ

پس معاف کر واو نہاں تھیں تے بخشش منگ واسطے او نہاندے تے صلاح کر نال اُونہاندے وچ کم دے

پس درگذر از ایشان و آمرزش خواہ برائے ایشان و مشورہ کن با ایشان درین کار

پس کر تو عفو اُنہاں تھیں بخشش تے تیں منگ تنہاں ۔ نے کر مصلحت نال اُنہاندے اندر کم جنگاہاں

فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

فر جد پکا داعیہ کریں تا تکیہ کر اُپر اللہ تعالیٰ دے البتہ اللہ دوست رکھدا ہے توکل والیاں نوں

پس چونکہ قصد محکم کنی پس تکیہ کن بر خدا تعالیٰ البتہ خدا دوست میدارد توکل کنند گان را

پس جد پکا قصد کریں کر تکیہ اللہ سائیں ۔ تحقیق اللہ ہے دوست رکھدا اہل توکل تائیں

إِن يَنصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ

جیکر یاری کرے تسانوں اللہ نہیں کوئی غالب اُپر تساڈے جیکر دے توفیق چھوڑ دے تسانوں پس کون ہے اوہ جو یاری دیوے تسانوں پچھے اس دے

اگر یاری دہد شمارا خدا پس ہیچ کس غالب نیست بر شما و اگر بغیر یاری گذارد شمارا پس کیست آنکہ یاری دہد شمارا بعد از وے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جے یاری کرے تاں نوں اللہ غالب تساں نہ کوئی — جے مدد نہ کرے تاں کون کری تس تھیں پچھے یاری سوئی

وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ٥

تے اپر اللہ دے پس چاہیے توکل کرن ایمان والے

و بر خدا باید کہ تکیہ کنند مسلمانان

پس اللہ تے کرن توکل اہل ایمان جو سارے — اوہ دنیا دینی دوہیں جہانیں ساری کم سوارے

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَّغُلَّ ۭ وَمَنْ يَّغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ

تے نہیں ہے واسطے کسے پیغمبر دے ایہ جو خیانت کرے تے جو کوئی خیانت کرے لیاویگا اس چیز نوں جو خیانت کیتی اس نے دن قیامت دے

و ہرگز نمی آید از نبی کہ خیانت کند و ہر کہ خیانت کند خواہد آورد چیزے را کہ خیانت کردہ است روز قیامت

تے کدی نہ کردا پیغمبر کوئی چوری دغا خیانت — جو کرے خیانت لیاوی اوہ وست حاضر روز قیامت

جو بار احد وچہ تنہاں نے آپ وہم تنہاں دل آیا — جو ظاہر حضرت راضی رب دل ہو غضب چھپایا

مت فکر دی اوہ غصہ کڈھے آپت رب اتاری — جو ایسے کم خیانت والیوں نہیاں نوں بیزاری

وچہ ترمذی ابو داؤد معالم ابن عباس کہوئی — ہک چادر سرخ بدر دی جنگ وچہ لٹ وچوں گم ہوئی

تا بعضے لوکاں وہم کیتا اوہ شاید نبی رکھائی — ایہ وہم انہاں دا دور کیتا رب آیت ایہ فرمائی

ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ٥

فر پورا دتا جاویگا ہر شخص نوں بدلہ اس چیز دا جو کمایوس تے اوہ ظلم نہ کیتے جاون گے

پس تمام دادہ شود ہر شخصے را جزاء آنچہ کردہ است و ایشان ستم کردہ نہ شوند

فر پورا دتا جاسی ہر جی جو کجھ اوس کمایا — تے انہاں ظلم نہ کیتا جاسی پورا بدلہ پایا

اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْۢ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰىهُ جَهَنَّمُ ۭ

بھلا فر اوہ کوئی جو پچھے لگا رضا اللہ دی ہے مانند اس شخص دی ہے جو لے کر پھرا غضب نوں اللہ تھیں تے جگہ اس دی دوزخ ہے

آیا کسی کہ در پئے خوشنودی خدا رفت مانند آنکس است کہ بازگشت بخشم از خدا و جائے او در دوزخ است

بھلا جو کوئی لگ رضا اللہ دے کد مانند دو جے دی — جو لیایا غضب اللہ تھیں جاگہ دوزخ وچہ لیندے

"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ۝ هُمْ دَرَجٰتٌ عِنْدَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ۝

تے اوہ بری جگہ ہے اوہ درجیاں والے ہین نزدیک اللہ دے تے اوہ ویکھنے والا ہے اوہ چیز جو کردے ہین

و بد جائیست دوزخ ایشان بر درجہا اند نزدیک خدا و خدا بیناست بآنچہ میکنند

تے بری جگہ ہے دوزخ اوہ سب اہین درجیاں والی	پاس خدا تے اللہ ویکھے جو انہاں کرتب چالے
جو حاصل کرن رضا سو یاون وجہ درجیاناں	جو غضب بانہاں لیاون ہادون گراوہ نیرانال

لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ بَعَثَ فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْ اَنْفُسِهِمْ

تحقیق احسان کیتا اللہ نے اوپر مومناں دے جد بھیجیا وچہ انہاں دے پیغمبر جنس انہاں دی تھیں

البتہ احسان کرد خدا تعالیٰ بر مومناں چون فرستاد در ایشان پیغمبرے از جنس ایشان

تحقیق کیتا احسان اللہ نے اوپر اہل ایماناں	جد بھیجیا انہاں وچہ پیغمبر کنوں انہاں دیاں جاناں

يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ

پڑھدا ہے اوپر انہاں دے آیتاں اوسدیاں تے پاک کردا ہے انہاں نوں تے سکھلاندا ہے انہاں نوں کتاب تے علم

میخواند بر ایشان آیتہائے او را و پاک میسازد ایشان را و می آموزد ایشان را کتاب و علم

جو آیتاں پڑھ سنادے انہاں پاک بناوے	کتاب اللہ تے حکمت علم جو دینی انہاں سکھاوے

وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ

اگرچہ آہے اگے وچہ گمراہی ظاہر دے

اگرچہ بودند پیش ازیں در گمراہی ظاہر

بھاویں آہے اگے ستھیں وچہ گمراہی ظاہر	رب کھولی بخت انہاں دے کٹے کفر جہل تھیں ظاہر

اَوَلَمَّآ اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِّثْلَيْهَا ۙ قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا ۭ

بھلا جد پہنچی تسانوں مصیبت جو تحقیق پہنچائی آہی تساں دونی اوس تھیں کہیا تساں کتھوں ہے ایہ

آیا چون رسید بشما مصیبتے کہ البتہ رسانیدہ بودید دو چند از آن گفتید از کجا آمد این مصیبت

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جاں ہوئی سختی تساں تے اگے دلیں تساں ہنجائی　　کہیا تساں ایہ کوہں مصیبت ساڈے اوپر آئی

قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ۝

کہہ اوہ پاسوں نفساں تساڈیاں وچوں ہے تحقیق اللہ اوپر ہر چیز دے قادر ہے

بگو آں سختی از نزدیک　　جانہائے شماست البتہ خدا　　بر ہمہ چیز تواناست

توں آکھ اوہ سختی سب ڈٹھیاں جاناں پاسوں لئی　　تحقیق اللہ ہر شے تے قادر اس وچہ شک نہ رائی

یعنی جنگ احد وچہ ستر شخص تساں نہیں مارے　　اوہ ستر قتل تے ستر قیدی دونے بدر دہاڑے

اس ہار کنوں حیران ہوئے سب یار تسیں گھبرائے　　ایہ ہار تساڈی ولوں جو گھاٹی چھوڑ آپے اٹھ آئی

سن وچہ معالم علی کنوں جو وحی نبی دل آیا　　جاں قیدیاں نوں ہور الیاں تہیں فدیہ یاراں ٹھہرایا

جو فدیہ لین بیٹھے نہ رب نوں ہے اختیار تساں نوں　　جو قتل کرو یا فدیہ لیکر دیہو چھوڑ تنہاں نوں

جے فدیہ لیکے چھوڑو ہوسن ستر قتل تساڈے　　تا یاراں کہیا حضرت ایہ سب بھائی خویش اساڈے

قتل نہ کریئے فدیہ لیئے فدیہ کم لگائیے　　ایہ گل چنگی انہاں جتھی کیدی شہادت پائیے

اوہ ستر چھوڑے تا ہن ستر جنگ احد وچہ ہاری　　قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ ایہ معنی سمجھ پیارے

وَمَاۤ اَصَابَكُمْ یَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِیَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِیْنَ ۙ وَلِیَعْلَمَ الَّذِیْنَ نَافَقُوْا ۚۖ

جو کجھ ہویا تساں نوں جس دن ملے دو لشکر ہن نال حکم اللہ دے ہے تے تا جو جانے اللہ مومناں نوں تے جانے انہاں نوں جو منافق ہن

و آنچہ رسید بشما روزیکہ بہم آمدند دو گروہ پس با رادہ خدا بود تا بداند مومناں را و بداند منافقاں را یعنے تمیز سازد

تے جو تساں ہو گیا جس دن ہویاں دو دین دھراں ملاقی　　سو نال ارادے رب تا جانے مومن ہور نفاقی

وَقِیْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُوْا ؕ

تے کہیا گیا واسطے اونہاں دے جو آؤ لڑو وچہ راہ اللہ دے یا ہٹاؤ

و گفتہ شد آں منافقاں را کہ بیائید جنگ کنید در راہ خدا یا دفع سازید یعنے کافراں را از ملک خود

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے آکھیا گیا اُنہاں نوں آؤ لڑو ہو راہ ربا تے | یا دفع کرو خود ملکوں وانہاں نال اساں بنھ ڈہائے

قَالُوْا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنٰكُمْ

کہیا اونہاں جیکر جانیے اسیں لڑائی البتہ پچھے لگدے تساڈے

گفتند اگر میدانیستیم جنگ را البتہ پیروی شما کردیم

منافق بولے جو اسیں معلم کردے کجھ لڑائی | تا اسیں مگر تساڈے لگدے پر ایہ گل نہ کائی

هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِيْمَانِ يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

اوہ لوک طرف کفر دی اُس دن نیڑے آہے اونہاں تھیں طرف ایمان دی آکھدے نال موہاں آپنیاں دے جو کجھ نہیں وچہ دلاں اونہاں دے

آن گروہ بسوی کفر آنروز نزدیک تر بودند از ایشان بسوی ایمان میگویند بدہان خویش آنچہ نیست در دلہای ایشان

اوہ کفروں اُس دن نیڑے بہت اونہاں تھیں طرف ایمانے | آکھن مونہاں نال جو ناہیں اوہ وچہ کرن بہانے

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُوْنَ ۝ اَلَّذِيْنَ قَالُوْا لِاِخْوَانِهِمْ

تے اللہ بہتر جاننے والا ہے اس چیز نوں جو اوہ چھپاندے ہین اوہ لوک جو کہیا اونہاں واسطے بھائیاں آپنیاں دے

وخدا نے داناتر ست بآنچہ مے پوشند آنانکہ می گفتند در حق برادران خویش

تے اللہ بہتر جانے جو شے دلوچہ اُنہاں چھپائی | جنہاں آکھیا بھائیاں حق جو ونج مارے وچہ لڑائی

وَقَعَدُوْا لَوْ اَطَاعُوْنَا مَا قُتِلُوْا ؕ قُلْ فَادْرَءُوْا عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝

تے آپ بیٹھ رہے جو جیکر اوہ کہیا منندے ساڈا تا مارے نہ جاندے کہہ پس ہٹاؤ جانا آپنیاں تھیں موت نوں جے ہو تسیں سچے

و خود از جنگ باز نشستند کہ اگر فرمانبرداری ما میکردند کشتہ نمے شدند بگو پس باز دارید از خود مرگ را اگر ہستید راستگو

تے بیٹھ رہے خود جو اوہ آکھے لگدے قتل نہ ہوندے | توں آکھ جو ٹھلو آپ تھیں مرنا جے تسیں سچ بولیندے

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ قُتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُوْنَ

تے ہرگز نہ ظن کریں اونہاں لوکاں نوں جو کُٹھے گئے وچہ راہ اللہ دے مردے بلکہ زندے ہین پاس رب آپنے دے رزق دتے جاندے ہین

و ہرگز گمان مبر آنانرا کہ کشتہ شدند در راہ خدا مردگان بلکہ زندہ اند نزدیک پروردگار خود روزی دادہ میشوند

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تو ہرگز سمجھ نہ مردے جے گئے کٹھے راہ ربانے	بلکہ اوہ زندہ پاس خدا تنہاں آمد نعمت کھانے

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ

خوش ہن نال اس چیز دے جو دتی انہاں نوں اللہ نے فضل آپنے تھیں خوشخبری پاندے ہن نال انہاں دے جو نہیں رلے انہاں دے پچھوں وانہاں تھیں

شادمان بآنچہ داده است ایشان را خدا از فضل خود و شادی مے یابند بآنانکہ ہنوز نرسیده اند بایشان از پس ایشان

خوشیاں کرن جو انہاں دتیاں فضلوں رب عطائیں	تے خوشخبری تنہاں نوں جیہڑے پچھوں تے نہیں آئیں

أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ

ایہ جو نہیں کوئی خوف اپر انہاں دے تے نا اوہ غمناک ہووں گے خوش ہوندے نال نعمت دے اللہ تھیں تے فضل دے

آنکہ نیست ہیچ خوف بر ایشان و نہ ایشان غمناک شوند خوشحال مے شوند بہ نعمت از خدا و فضل او

تے نا کجھ خوف انہاں پچھلیاں نہ غم انہاں تائیں	خوشخبری لہن نعمت رب تھیں فضل انعام عطائیں

وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَ
الرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

ایہ جو اللہ نہیں گواندا ثواب مومناں دے نوں اوہ لوک جو قبولے حکم واسطے اللہ دے تے رسول دے پچھے پہنچن لگا زخم

و بآنکہ خدا ضائع نمی کند اجر مومنان را آنانکہ قبول کردند حکم خدا و رسول را بعد از آنکہ رسید بایشان زخم

تے ایہ جو اللہ کرے نہ ضائع بدلہ اہل ایماناں	جنہاں حکم قبولیا رب نبی زخموں بعد جواناں

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ
النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ

واسطے انہاں جو نیکو کاری کیتی انہاں تھیں تے پرہیزگاری بدلہ ہے وڈا ہے اوہ لوک جو کہیا انہاں نوں لوکاں نے تحقیق لوکاں

برائے آنانکہ نیکوکاری کردند از ایشان و تقوی نمودند مزد بزرگ ست آنانکہ گفتند ایشان را مردمان کہ فراہم کردند برائے شما

جو نیکوکار تنہاں تھیں متقی وڈا اجر تنہاں	جنہاں آکھن لوک جو لوک اکٹھے کارن جنگ تساہاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ اِیْمَانًا وَّقَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَکِیْلُ

پس ڈرو انہاں تھیں تا ودھایا اس خبر نے ایمان انہاں دا تے آکھیونے کافی ہے اسانوں اللہ تے چنگا وکیل ہے او

پس بترسید ازان لشکرہا پس زیادہ کرد این سخن ایمان ایشان را و گفتند بس ست ما را خدا و نیکو کارساز ست

تسیں ڈرو انہاں تھیں پس اس بولی انہاں ایمان ودھایا　　تے آکھیا بس اسانوں اللہ نیک وکیل منہ آیا

فَانْقَلَبُوْا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَّمْ یَمْسَسْهُمْ سُوْٓءٌ وَّاتَّبَعُوْا رِضْوَانَ اللّٰهِ

پس مڑ آئے نال نعمت دے اللہ تھیں تے فضل دے نا پہنچی انہاں نوں کجھ برائی تے مگر لگے رضا اللہ دی دے

پس باز گشتند بنعمتے از خدا و فضل نرسید بایشان ہیچ سختی و پیروی کردند خوشنودی خدا را

پس مڑے اوہ مومن لے کر نعمت بہتیں فضل خدائی　　ناں پہنچی انہاں برائی لگے مگر رضا الٰہی

وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَظِیْمٍ

تے اللہ صاحب فضل وڈے دا ہے

وخدا صاحب فضل بزرگ ست

تے اللہ صاحب فضل وڈے دا اوہی جس نوں حج ہے　　رب نبی دی تابعداری دوہیں جہانی لا ہے

اِنَّمَا ذٰلِکُمُ الشَّیْطٰنُ یُخَوِّفُ اَوْلِیَآءَهٗ ص فَلَا تَخَافُوْهُمْ وَخَافُوْنِ اِنْ کُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ

سوا اسکے نہیں جو اوہ شیطان ہے ڈراوندا ہے دوستاں اپنیاں تھیں پس نہ ڈرو انہاں تھیں تے ڈرو میتھوں جیکر ہیں مومن

جز این نیست کہ آن خبر دہندہ شیطان ست می ترساند از دوستان خود پس مترسید از ایشان و بترسید از من اگر

ہے ٹھیک شیطان یاریاں اپنیاں کنوں تساں ڈراوے　　ناں ڈرو انہاں تھیں میتھوں ڈر ہو جی تسیں مومن ہووے
یاریں اسدے ابوسفیان تے ساتھی اسدے ساری　　تے کوڑیاں خبراں ویون الے شیطان منصیارے
سن جیہ معالم السنۃ لبغوی لکھدا یا　　بھی ظاہری اندر ابن عباس تھیں صحیح تھیں لیایا
جو جنگ احد وچ ترے جاں مشرک را وچہ پھیرتانے　　جو برا کیتا تاں یار و دیون بکہ دیر لوں طعنے
نا قتل ہے کیتا نا تہاں ٹھکریاں پکڑ لیائے　　ابوسفیان کہے ہٹ چلو دشمن ہار سدھائے
جو بیج کنی انہاں کرے ہٹ کر زندہ رہے نہ کوئی　　صفوان امیہ دا بیٹا آکھے فتح اسانوں ہوئی

www.KitaboSunnat.com

ٹریاں مت قسم انہانوں ہر ست سبھ ہوں اکٹھے
غصہ کھا کر کرن لڑائی جو اس دن ہٹ بیٹھے

اے خبر نبی جد سنی تاں آکھیا مینوں قسم الٰہی
جو ٹرن کفار تاں پتھر وسن بیچ وجنے گمراہی

فر ابوبکر ہور عمر بلا کر سرور خبر سنائی
انہاں آکھیا مگر کفاراں لگو کریئے خوب لڑائی

فر حکم رسول بلال کیتا جو یاراں سد پکارے
جو جیہڑے کل لڑائی اندر حاضر آہے پیارے

اج بھی اوہو چلن انہاں باجھ نہ جاوے کوئی
بن مرہم بیٹی زخماں دوڑی ذرہ بھی گل نہ ہوئی

نو نو دس دس زخم ہکی ہک وگدیں زخمیں آئے
ٹھہر ستھیاراں ستر غازی نال نبی اٹھ دھائے

تے جیہڑے کل نہ وچہ لڑائی اذن نبی نہیں چاہیا
ہک جابر بن عبداللہ باجھ نہ کوئی ساتھ رلایا

مدینیوں اٹھ کوہاں تے جا کر سرور ڈیرا کیتا
سوار نشکل ہدہ رہیا اتھا ئیں ڈیرا سن توں بیٹھا

دینہ نوں بالن جمع کرن سب اتیں اگاں بالن
پنج سو جا ہک اگ مچاون جو خوف کفاراں ڈالن

بنی خزاعہ کجھ مومن کجھ مشرک وچہ انہاں دی
پر نبی صاحب دے سبھے خیری ناکجھ بات چھپاندے

نام قبیلہ
خزاعی معبد مل حضرت نوں بہت کیتی دلداری
فر ابوسفیان نوں ملیا ڈٹھس کردا جنگ تیاری

پچھیوس معبد نوں دس کیا کجھ آئیوں ویکھ پچھاہاں
اس کہیا محمد سن اصحاباں دوڑیا مگر تساہاں

میں اتے ملک کدی نہ ڈٹھے جتنیوں ایہ دسیائی
اس آکھیا ہے توں کیا آکھیں اساں اوہ مارگوائے

معبد آکھے قسم اللہ دی آکھیں وسدی نامیں
تیں ڈیرا کوچ کرن تھیں پہلے ویکھ انہاں نہیں

ابوسفیان کہیا اساں دا عیہڑ کر انہاں ہو کا داں
معبد کہے میں منع کراں تساں نیک صلاح بتاواں

صفوان بھی اگے منع کیتا سن معبد بہی اس ولے
فر دلیں کفاراں خوف پیا اٹھ چلے جب دل ہلے

تاراہ وچہ ہک کاروان ملے انہاں طرف مدینہ جاندے
ابوسفیان کہیا انہاں ہو تسیں ہک پیغام پہچاندے

انہاں آکھیا آہو آکھیں جا ہو ساڈی خبر سناہو
اساں بہت اکٹھ لڑائی کارن ساڈے ولوں ڈراہو

محمد نوں اساں سن اصحاباں کرنا قتل تمامی
جھوٹھ سنیہا دے کے چلے مکے طرف حرامی

فر حضرت نوں کاروان ملے اوہ کوڑی خبر سنائی
حسبنا اللہ ونعم الوکیل حضرت پڑھیا بھائی

جو آیتاں اول فر ہویاں ایہ شان نزول تہاندا
ہور بھی قول لکھے پر ایسنوں قاضی صحیح بتاندا

مظہری اندر لکھیا ابن عباسوں سند بخاری
ایہ ابراہیم کہیا وچہ آتش نار ہوئی گلزاری

بھی نبی محمد پڑھیا جد اوس لوکاں بہت ڈرایا
ان الناس قد جمعوا النار ڈرنا لائق آیا

"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

تا سرور آکھیا حسبنا اللہ رب اسانوں کافی | ونعم الوکیل اوہ سارے کم سواری کافی وافی

وَلَا یَحْزُنْکَ الَّذِیْنَ یُسَارِعُوْنَ فِی الْکُفْرِ اِنَّھُمْ لَنْ یَّضُرُّوا اللّٰہَ شَیْئًا

تے ناغمناک کرن تینوں اوہ لوک جو دوڑدے ہین وچ کفر دے تحقیق اوہ ہرگز نہ زیان کرن گے اللہ دا کجھ

وغمناک نہ کنند ترا آنانکہ میشتابند در نصرت کفر البتہ ایشاں ہیچ زیان نہ رسانند خدا را چیزے

اوہ تینوں نہ غمناک کرن جو دوڑن وچ کفر دے | الجھول زیان نہ کرن اللہ نوں سر خود اپنا کردے

یُرِیْدُ اللّٰہُ اَلَّا یَجْعَلَ لَھُمْ حَظًّا فِی الْاٰخِرَۃِ وَلَھُمْ عَذَابٌ عَظِیْمٌ

چاہندا ہے اللہ ایہہ جو نا کرے واسطے اوہناں دے حصہ وچ آخرت دے تے واسطے اوہناں دے عذاب وڈا ہے

میخواہد خدا کہ ندہد ایشاں را ہیچ بہرہ در آخرت و برائے ایشاں ست عذاب بزرگ

چاہے رب جو کرے نہ اوہناں حصہ وچ قیامت | تے کارن اوہناں عذاب عظیم جھگھاوے سخت ندرت

اِنَّ الَّذِیْنَ اشْتَرَوُا الْکُفْرَ بِالْاِیْمَانِ لَنْ یَّضُرُّوا اللّٰہَ شَیْئًا وَلَھُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ

تحقیق اوہ لوک جو وٹا جیتا کفر نوں نال ایمان دے ہرگز نہ دینگے اللہ نوں کجھ تے واسطے اوہناں دے عذاب ہے درد والا

البتہ آنانکہ خریدند یعنی اختیار کردند کفر را بعوض ایمان ہرگز ہیچ زیان نہ رسانند خدا را و برائے ایشاں عذاب دردہندہ

تحقیق جہناں ہتھ کفر خرید یا کیتا بدل ایماں نوں | نہ ہرگز رب دا کجھ گواون دکھ عذاب اوہناں نوں

وَلَا یَحْسَبَنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا اَنَّمَا نُمْلِیْ لَھُمْ خَیْرٌ لِّاَنْفُسِھِمْ

تے ہرگز ظن نہ کرن اوہ لوک جو کافر ہوئے ایہہ جو مہلت دینا ساڈا واسطے اوہناں دے بہتر ہے اوہناں نوں

وگمان نکنند کافراں کہ آنچہ مہلت میدہیم ایشاں را بہتر ست برائے ایشاں

تے مت گمان کرن کافر ایہہ مہلت اوہناں جو دیندے | ہے اوہ بھلی اوہناں دی کارن احمق رت نہ لیندے

اِنَّمَا نُمْلِیْ لَھُمْ لِیَزْدَادُوْٓا اِثْمًا وَلَھُمْ عَذَابٌ مُّھِیْنٌ

سوا اسے نہیں مہلت دیندے ہاں اوہناں نوں تا زیادہ ہووے وچ گناہ دے تے واسطے اوہناں دے عذاب ہے خوار کرنے والا

جز این نیست کہ مہلت میدہیم ایشاں را تا زیادہ شوند در گنہگاری و مر ایشاں راست عذاب خوار کنندہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ایہیں مہلت دیندا اس کارن تا کرن گناہ زیادہ	تے اگے سخت عذاب خواری کارن تہاں آمادہ
کسے کیتا سوال نبی نوں سب تھیں بہتر بندہ کیہڑا	نبی کہیا جس عمر دراز تے نیک اعمال وڈیرا
فر پچھیا سب تھیں بدتر کیہڑا اند حضرت فرمایا	جس عمر دراز تے عمل برے وجہ مظہری شنید لیایا

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلٰى مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيْزَ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ

نہیں ہے اللہ جو چھوڑی مومناں نوں اوپر اس حال دے جو تسیں اوپر اوسدے ہو تاجو جدا کردے پلید نوں پاک تھیں

ہرگز نگذارد خدا مومناں را بر آنچہ حالا شما بر آن ہستید تا آنکہ جدا سازد ناپاک را از پاک

نہ ہرگز اللہ اہل ایماناں اس حالت پر چھوڑے	تا جد الطیب پاکاں تھیں کرکے آپو آپ نکھیڑے
یعنے جویں منافق مومن رلے ملے ہن سارے	رلے نہ رکھسی اللہ انہاں کرکے جدا نکھارے
یا وحی نبی ول کرکے اللہ اہل نفاق بتاسی	یا سختی جرگاں وانگ احد دی کرکے جدا دکھاسی

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهٖ مَنْ يَّشَآءُ

تے نہیں ہے اللہ جو خبردار کری تساں نوں اوپر غیب دے و لیکن اللہ برگزیدہ کردا ہے رسولاں اپنیاں تھیں جس نوں چاہے و نیست ہرگز آگاہ کند خدا شما را

تے نہ خبر کرے تساں اوپر غیب جو خاص خدا ہے	اپر اللہ چنے رسولاں اپنیاں تھیں جس چاہے
وجہ مظہری کہیا رسولاں نوں سب جنہوں حبیب بناوے	پر کدی کدی نہ ہر ہر وقت جو جان لوی جد بھاوے

فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ۚ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيْمٌ

پس ایمان لیاؤ نال اللہ دے تے رسولاں اوسدے یاندے تے جیکر ایمان لیاؤ تے پرہیزگاری کرو پس واسطے تساڈے ثواب وڈا ہے

پس ایمان آرید بخدا و پیغمبران وی و اگر ایمان آرید و پرہیزگاری کنید پس شما را ثواب بزرگ باشد

پس منّو پاک اللہ نوں ہور پیغمبر اوس دے سارے	جے تسیں ایمان تے تقوی لیاؤ اجر ملن تساں بھارے

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ بِمَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ ۭ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ

تے ہرگز نہ گمان کرن اوہ لوک جو بخیلی کردے ہین نال اس چیز دے جو دتی انہاں نوں اللہ فضل اپنے تھیں جو اوہ بہتر ہے واسطے انہاں دے بلکہ اوہ

و گمان نکنند آنانکہ بخل میکنند بانچہ داده است ایشان را خدا از فضل خود کہ این بخل بہتر است برای ایشان بلکہ آن بدتر است برای ایشان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

ناں ظن کرن جو بخل کرن سب فضلوں اہناں جو دتا　|　اوہ بھلا اہنانوں بلکہ اوہ برا اہناں دے کارن بیتا

سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ط

شتاب ہے جو طوق گل پایا جاوے گا اہنانوں اوہ مال جو بخیلی کیتی اہناں نال اس دے دن قیامت دے

زود باشد کہ طوق پوشانیدہ شوند آنچہ بخل کردند بآں روز قیامت

جدب طوق بنای جاسن گل اوہ مال جو بخل کریندے
وچہ مظہری ہور معالم جو کئی مال زکوٰۃ نہ دیسن
اوہ سرتا پیراں تیک اتھاں سپ ڈھو بیٹھی کھاوی
جو اللہ جسنوں مال دتا فر ادا زکوٰۃ نہ کردا
اوہ ناگ جباڑیاں پکڑ اس آکھسی میں اوہ تدہ خزانہ

زرچاندی کر آتش روز قیامت گلیں پاویندے
اوہ مال تہاندا سپ بنا کر گل تہاں ٹکٹیسن
بھی وچہ بخاری ابوہریروں خود حضرت فرمادی
اوہ زہری ناگ بنیسن گنجا روز قیامت فردا
فر ایہ آیت شاہد آندی سرور دوہاں جہاناں

وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

تے واسطے اللہ دے ہے ورثہ آسماناں دا تے زیناں دا تے اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہو خبردار ہے

خدائے راست ورثہ اہل آسمانہا و زمین و خدا بآنچہ می کنید خبردار است

تے خاص اس نوں ورثہ اہل آسماناں ہور زمیناں
یعنی سب مر جاسن لوک زمین اسماناں والے

تے اللہ نوں سب خبر تساڈیاں عملاں دا انا بینا
املاک املاک تہاندے فر سب اک مالک سمہالی

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ۘ

تحقیق سنیا ہے اللہ نے سخن اہناں دا جو کہیو نے تحقیق　　اللہ محتاج ہے تے اسیں غنی ہاں

البتہ شنید خدا سخن آنہا را کہ گفتند البتہ خدا فقیر ہست و ما توانگرانیم

تحقیق سنیاں رب قول اہناں دا کہیا جہناں یہود لکھ
من ذا الذی رب آیت بھیجی حسنہ قرض منگایا
وچہ مظہری ہور معالم لکھیا سرور خط لکھایا

جو ٹھیک اللہ محتاج تے ہاں اسیں غنی کہیا مردودیں
تے بدلہ یون سندا وعدہ کیتا دون سوایا
ابوبکر نوں طرف یہوداں دیکر خط چلایا

ع ۹

تاجا کر طرف اسلام بلاوے ہو ریمانہ رکوتاں — تے دیوں قرض اللہ نوں حسنہ وانجہ سنایوس باتاں
فنحاص تے یشیع عالم دونویں وچہ بیوّاں آہے — ابو بکر کہیا ڈر اللہ کولوں دین اسلام منیا ہے
فنحاص نوں اکھیوس توں خود جانے نبی محمد ربدا — اوہ سچا دین لیایا رب تھیں وچہ توریت بھی لبھدا
اوہ جاں ایمان لیایا دیہ حسنہ قرض خدا نوں — تا جنت وچہ کرے تہ داخل دوناں کرے جزا نوں
فنحاص کہیا محتاج ہویا رب قرض اساں تھیں منگیا — تے ہیں غنی سب تھیرے کافر بکدا ہوں نہ سنگیا
توں بھی کہیں جو بہت دیسی رب بدلہ قرض اسانوں — تے ملے بیاج کتھوں خود کسے آپ کیوں لوے سانوں
تا غصہ کھا صدیق تہاں جہ منہ کافر دے ماریا — تے کہیا جے عہد نہ ہوندا تینوں کردا قتل ہتھیاریا
فنحاص گیا وچہ خدمت سرور جھوڑا گیتس ماروں — نبی پچھیا صدیق سنایا قصہ قول نہ خاروں
فنحاص کیتا انکار تا اللہ آیت ایہہ اتاری — فنحاص نوں کوڑا کیتا اللہ ابو بکر سچیاری

سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ

جھب لکھانگے اسیں جیہڑا جو آکھی انہاں نے قتل کرنا انہاں دا پیغمبراں نوں سوا حق دے تے آکھانگے چکھو عذاب آگ بلنے والی دا

زود بنویسیم آنچہ گفتند و بنویسیم کشتن ایشان پیغمبران را بنا حق و بگوئیم کہ بچشید عذاب آتش سوزندہ را

اسیں جھب لکھانگے جو انہاں کہیا تے قتل ناحق نبیاں — تے آکھانگے اسیں چکھو عذاب آتش دیاں لٹیاں

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

ایہہ بدلا اس چیز دا ہے جو لگے بھیجیا ہتھاں تساڈیاں نے تے ایہہ جو اللہ نہیں ظلم کرنے والا واسطے بندیاں دے

این عذاب بسبب عملہا ست کہ پیش فرستادند دستہای شما و بآنکہ خدا نیست ظلم کنندہ برائے بندگان

ایہہ دکھ عذاب اس واسطے جو تساں ہتھیں بھیجیا اگے — تے اللہ ظلم نہ کردا بندیاں ناحق مارن لگے

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ

اوہ لوک جو کہیا انہاں تحقیق اللہ نے حکم بھیجیا ہے طرف ساڈی ایہہ جو نا یقین کریئے اسیں واسطے کسے پیغمبر دے تاجو لیاوے ساڈے کول قربانی

آنانکہ گفتند خدا حکم فرستادہ است بسوی ما آنکہ باور نکنیم رسولے را تا آنکہ بیارد ما را قربانی کہ بخورد آن را آتش

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جنہاں آکھیا عہد کیتا رب اساں نوں کوئی رسول جو آوے ۔ نہ باور کریے جد لگ لیاوے قربانی اگ کھاوے
ان آیت بہو دنبی ول آئے لکھیا بغوی دائے ۔ کہن تعول دعوی کریں رسالت ہور کتاب قرآنے
اسباب وچہ تورات خدا فرمایا نبی یقین نہ کریے ۔ قربانی آوے آتش کھاوے صدق تساں اسیں دھرے
اسرائیلیاں اُپر اٹ حرام اینویں قربانی ۔ لٹ اتے قربانی اُنہاں آتش کردی فانی
اگ سفید اسمانوں لہندی ہوا سوں جد بولے ۔ اوہ لٹ اتے قربان جو کھاوے ایہ نشان قبولی
جے نامقبول ہووے کجھ اُسنوں آتش ڈھکھاوے ۔ ایہ عیسے ہور محمد ایہ آیا پتا بتاوے
نے حکم رب عیسے ہور محمد جو تساں آوے ۔ ترت ایمان لیا ہو جو تساں معجزہ کجھ کھاوے

قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِىْ بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالَّذِىْ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوْهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

کہہ تحقیق آئے تساں نوں پیغمبر اگے میں تھیں نال معجزیاں دے نال معجزہ جو آکھی تساں فیر کیوں قتل کیتو ہی اُنہاں نوں جیکر

بگو البتہ آوردند پیغمبران پیش از من معجزہا و آنچہ شما گفتید پس چرا کشتید آن پیغمبران را اگر شمار ستگو ستید

آکھ لیائی نبی میں اگے معجزے بھی جو تسیں تاہو ۔ فر کیوں تساں نبی اوہ کوہے جو تسیں سچے سا ہو
ایہ دلو چہ بہا جھن تینوں منہ کھیں نہ منناہیں ۔ جویں با اپنا منے نبیاں کہندسن قربانیاں پاہیں

فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَآءُوْ بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ

پس جیکر جھٹلایا انہاں تینوں پس تحقیق جھٹلائے گئے پیغمبر اگے تیں تھیں جو لیائی معجزے تے صحیفے تے کتاباں نورانی

اگر بدروغ نسبت کنند ترا پس البتہ بدروغ نسبت کردہ شدند پیغمبران پیش از تو آوردند حجتہا و صحیفہا و کتاب روشن

جو انہاں جھوٹھایا تینوں اگلیاں اگو بنی جھٹھاوے ۔ جو معجزے ہور صحیفے ہور کتاب نورانی لیائے

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُوْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

ہر جان چکھن والی موت دی ہے تے سوا اس تے نہیں جو پورے دتی جاؤگے اجر اپنے دن قیامت دے

ہر نفسی چشندہ موت است و جز این نیست کہ تمام دادہ شوید مزد خود را روز قیامت

www.KitaboSunnat.com

ہر ہر جان ہے چکھن والی موت نہ رہے سلامت — تے پوری دتے جاسن اجر تساڈوں وِچ قیامت
یعنے دنیا جا کمائی جائے جزا دی ناہیں — جا جزا ہے روز قیامت مرسو لیسو تاہیں

فمن زحزح عن النار وأدخل الجنة فقد فاز وما الحيوة الدنيا الا متاع الغرور

پس جو کوئی دور رکھیا گیا آتش تھیں تے داخل کیتا گیا وِچ بہشت دے پس مراد پایوس تے نہیں حیاتی دنیا دی مگر برخورداری ٹھگ دی

پس کہ دور داشتہ شد از آتش و در آوردہ شد در بہشت پس البتہ مراد رسید و نیست زندگانی دنیا مگر بہرہ فریبندہ

جو اک تھیں رکھیا جنت گھتیا تھیا مراد سہائی — تے نہیں حیاتی دنیا مگراں متاع فریب اہا ہی
متاع اوہ چیز جو ورتی جاوے لوک نفع تس پاون — غرور ٹھگی لا حاصل باطل اہل علم سمجھاون
وِچ دنیا نعمت لذت رلیاں سختیاں دکھ بلائیں — اوہ سفنے وانگ جو ستیاں وسن اوڑک ہندیاں ناہیں

لتبلون في أموالكم وأنفسكم ولتسمعن من الذين أوتوا الكتاب من قبلكم

البتہ آزمائے جاؤ گے تسیں وِچ مالاں تساڈیاں دے تے جاناں تساڈیاں دے تے البتہ سنو گے اُنہاں لوکاں تھیں جو دتے کتاب گئے تساں تھیں

البتہ آزمایش کردہ خواہید شد در مالہائے شما و جانہائے شما والبتہ خواہید شنید از آنکہ دادہ شدند کتاب پیش از شما

تسیں ٹھیک آزمائے جاؤ گے وِچ مالاں تے جاناں — تے سنسو اہل کتاب کنوں جو پیش تساں تھیں دانا

ومن الذين أشركوا أذى كثيرا وإن تصبروا وتتقوا فإن ذلك من عزم الأمور

تے اونہاں لوکاں تھیں جو مشرک ہوئے بدگوئی بہت تے جیکر صبر کرو گے تے پرہیزگاری کرو پس تحقیق ایہ واجباں کماں تھیں ہے

و از آنکہ شرک کردند ایذا بسیار و اگر صبر کنید و پرہیزگاری نمائید پس البتہ این از کارہائے مقصود ست

تے سنسو اہل شرک تھیں بہتیاں جھڑکاں ہور ایذائیں — جو صبر کرو تے تقویٰ لیس ایہ ہمت کم ادائیں
معنے صبر نہ ترسے یعنے سہنا دکھ بلائیں — معنے عزم ارادہ پکا ہور وجوب سنائیں
عزم امور اوہ کم جو اللہ واجب کر فرمائے — عزمت علیکم معنے واجب وِچ حدیثاں آئے
یعنے مال اولاد قبائل تساں مصیبت ہوسی — بھی دشمن دی نیں دکھ دیسن تساں سب کجھ سہناں ہوسی
جویں مکے والیاں تھیں اصحاباں مال اسباب کھوہے — اُنہاں دکھ بلائیں ون یونی دیکھ وطن چھوڑے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

حسن کہے آزمایش مالاں وچہ حقوق زکوتاں ۔ تے جاناں وچہ نمازاں روزے حج جہاد براتاں

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ

تے جس وقت پکڑیا اللہ نے عہد انہاں دا جو دتے گئے کتاب جے البتہ بیان کروسوں واسطے لوکاں دے تے نہ چھپاوسوں

و یاد کن چوں گرفت خدا عہد آنہا کہ کتاب دادہ شدند البتہ بیان کنید کتاب را برائے مردمان و مپوشید آنرا

کریا اللہ جاں عہد لیا انہاں کنوں جو پڑھے کتاباں ۔ جو واضح کر سمجھاؤ لوکاں کرو نہ وچہ حجاباں

فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

پس سٹیو نے اس عہد نوں پچھے کنڈاں اپنیاں دے تے وٹایو نے نال اس دے مل تھوڑا پس بری ہے اوہ چیز جو خرید کردے ہیں

پس انداختند آن عہد را پس پشت خود و گرفتند بعوض آن بہای اندک را پس بد چیزے ست کہ می ستانند

تا سٹیا عہد انہاں پچھے تھوڑا مل وٹایا ۔ بس بری خرید جو اوہ خریدن وڈا گھاٹا پایا

جیونکہ صفت محمد والی اہل کتاب چھپائی ۔ بدلہ لیتا رشوت تحفے کھانے نذر مٹھائی

قتادہ کہے جو عہد لیا سب اہل علم نبیں اللہ ۔ جسنوں علم ہتھ آوے اگاں پڑھا دے نال اتلا

تے علم چھپاون کتیں اس آکھیا اپنا آپ بچاوے ۔ علم چھپاون حق نہ دسن سمجھو سوت بھراؤ

نبی کہیا جس مسئلہ پچھن جاوے حق چھپاوے ۔ تس روز قیامت منہ کڑیالا آتش دتا جاوے

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا

ہرگز ظن کریں نال لوکاں نوں جو خوش ہوندے ہن نال اس چیز دے جو کردے ہن تے دوست رکھدے ہن جو تعریف کیتے جاون نال اس چیز دے جو

مپندار کسانے را کہ خوش میشوند بانچہ کردند و دوست میدارند کہ ستودہ شوند بانچہ نکردند

توں نا کریں ظن تنہاں نوں جو خوش ہوون اپنی کاروں ۔ تے چاہن جو انہاں لوک سلاہن کم نہ کیتے یاروں

فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس نہ ظن کر انہاں نوں وچہ خلاصی دے عذاب کنوں تے واسطے انہاں دے عذاب ہے درد والا

پس مپندار ایشان را در خلاص از عذاب و ایشان راست عذابے درد دہندہ

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

توں نا کرمن انہاں نوں جو اوہ تھیں خلاص عذابوں	تے کارن انہاں عذاب دکھاندی درداں دکھ حسابوں
علماء یہود جاں لٹے مسئلے دسدے رشوت لیندے	کجھ صفت نبیدی بدل کرن فرظاہر خوشی کریندے
جو ساڈی بات نہ موڑی کوئی لوک قبولن عامی	بھی کرن امید جو لوک کہن انہاں سچے عالم نامی
بھی انہویں جو ہن پڑھکے وگڑن مشرک بدعت والے	اوہ جان کراہن حق چھپاون خوشیاں کرن رزالے

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

تے واسطے اللہ دے ہے بادشاہی آسماناں دی تے زمین دی تے اللہ اُتے ہر چیز دے قادر ہے

وخدا یراست بادشاہی آسمانہا و زمین و خدای تعالی بر ہمہ چیز ہا توانا است

تے خاص اللہ نوں ہے بادشاہی سب آسمان زمیناں	تے اللہ ہر شے اُتے قادر منوں نال یقیناں

اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ

تحقیق وچ پیدایش آسماناں دی تے زمین دی تے آون جاون رات دینہ دی البتہ نشانیاں ہن واسطے صاحباں عقلاں دیاں دے

البتہ در آفرینش آسمانہا و زمین و آمد و رفت شب و روز نشانہاست   برائے خداوندان خردہا

ٹھیک پیدایش وچ آسمان زمین نشانیاں قدرت	تے آون جاون رات دیہاں وچ عقلاں والیاں عبرت
جو معجزیاں دی پیغمبر تھیں جانچت تساں کا نبی	ایہ ویکھ نشانیاں وحدت لبھو چنگی بنی بنائی

الَّذِيْنَ يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيٰمًا وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

اوہ جو یاد کردے ہن اللہ نوں کھلوتے بیٹھے تے اُتے پاسیاں اپنیاں دے تے فکر کردے ہن وچ پیدایش آسماناں دی تے زمین دے

آنانکہ یاد میکنند خدا را ایستادہ و نشستہ و بر پہلوہای خود و فکر میکنند در آفرینش آسمانہا   و زمین

جو یاد اللہ نوں کرن کھلے ہور بیٹھے لیٹے پاسے	تے فکر کرن پیدایش وچ آسمان زمین دے خاصے

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا ۚ سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

اے رب ساڈے نہیں بنایا توں ایہ بیہودہ پاکی ہے تینوں پس بچا سانوں عذاب اگ دے تھیں

گویند اے پروردگار ما نیافریدہ این را باطل بے فائدہ پاکی ست ترا پس نگہدار ما را از عذاب آتش

"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

آکھن یا رب یہ خلقت تون باطل نہیں وپائی	پاکی تینوں رکھ عذاب آتش تھیں اسانوں بچائی
بعضے کہن یہ آیت اندر حق نماز اداری	تے اکثر کہن مراد ذکر ہر حالت رکھن جاری

رَبَّنَآ اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهٗ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ

ای ربا ساڈے تحقیق توں جسنوں داخل کیتا وچ دوزخ دے پس بھیک خوار کیتا اُسنوں تے نہیں واسطے ظالماں دے یار ہی کوئی مددگار

اے پروردگار ما البتہ تو ہر کرا در آری بدوزخ پس البتہ خوار کردی او را و نیست برائے ظالماں ہیچ مددگار

یا رب جھبک جس نوں دوزخ ڈالیا خوار کیتوئی	تے نا ہیں اہل ظلم نوں مددیاری الا کوئی

رَبَّنَآ اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُّنَادِيْ لِلْاِيْمَانِ اَنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا ۖۗ

ای ربا ساڈے تحقیق اساں سنیا ہیک پکارنے والا پکاردا واسطے ایمان دے جو ایمان لیاؤ نال رب اپنے پس ایمان لیاندا اساں

ای پروردگار ما البتہ ما شنیدیم ندا کنندہ را ندا می کند برائے ایمان کہ ایمان آرید بہ پروردگار خود پس ایمان آوردیم

یا رب سنیاں اساں منادی طرف ایمان بولاوے	جو رب دے نال ایمان آنوں فراسیں ایمان لیائے

رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ۚ

اے ربا ساڈیا پس بخش واسطے ساڈے گناہ ساڈے تے دور کر اساں تھیں برائیاں ساڈیاں تے مار اساں نوں نال ایمانداں

ای پروردگار ما پس بیامرز گناہاں ما را و دور کن از ما بدیہائے ما و بمیراں ما را ہمراہ نیکوکاراں

یا رب بخش گناہ اساڈے دور کریں برائیاں	تے ماریں ساتھ نیکاں دے سانوں جنہاں نیکیاں کمائیاں

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَّنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ

اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ

ای ربا ساڈے دیہہ سانوں جو کجھ وعدہ کیتا توں سانوں وچ زبان پیغمبراں اپنیاں دی تے خوار نہ کر سانوں دن قیامت دے تحقیق توں

ای پروردگار ما بدہ ما را آنچہ وعدہ کردی بر زبان پیغمبران خود و رسوا مکن ما را روز قیامت البتہ تو خلاف نمی کنی وعدہ را

ربا دیہہ جو وعدہ کیتو نال زبان رسولاں سانوں	تے خوار نہ کر دیہہ حشر نوں پورے کر وعدہ سانوں

توں کریں خلاف نہیں وعدیاں توں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فاستجاب لهم ربهم انى لا اضيع عمل عامل منكم من ذكر او انثى

پس دعا قبول کیتی واسطے انہاں دے رب انہاں دے نے جو میں ضائع نہیں کردا عمل کسی عمل کرنیوالے دا تساں وچوں مرد ہووے یا عورت تسیں

پس قبول کرد دعای ایشانرا پروردگار ایشان آنکہ من ضائع نمیسازم عمل ہیچ عمل کنندہ را از شما از مرد یا زن

پس دعا قبولی رب تنہاں میں ضائع کردا ناہیں | کسے عامل دا عمل تساں تھیں مرد یا زنوں کدا ہیں

بعضكم من بعض فالذين هاجروا واخرجوا من ديارهم واوذوا فى سبيلى

بعضے تساڈے بعض تھیں ہیں پس اوہ لوک جو ہجرت کیتا تے کڈھے گئے گھراں اپنیاں تھیں تے دکھ دتے گئے وچ راہ میرے

بعض شما از جنس بعض ست پس آنانکہ ہجرت کردند و بیرون کردہ شدند از خانہای خود و رنجانیدہ شدند در راہ من

بعضے تساڈے بعضوں یعنی ہک جنسوں سبھے | جنہاں ہجرت کیتی گھراں تھیں کڈھے راہ میرے دکھ پائے

وقاتلوا وقتلوا لاكفرن عنهم سياتهم ولادخلنهم جنت

تے لڑے تے مارے گئے البتہ دور کرساں انہاں تھیں گناہ انہاں دے تے داخل کرساں انہاں نوں وچ باغاں دے

و جنگ کردند و کشتہ شدند البتہ دور کنم از ایشان بدیہای ایشان را و در آرم ایشان را در باغہا

تے راہ میرے وچ لڑے تے مارے بخشساں تنہاں گناہاں | تے داخل کراں انہاں نوں باغاں لحدگاہاں

تجرى من تحتها الانهر ثوابا من عند الله والله عنده حسن الثواب

جو جاری ہین ہیٹھ انہاں دے نہراں ایہ بدلہ ہے پاس اللہ دے تھیں تے اللہ پاس اسدے ہے خوبی ثواب دی

کہ میرود زیر آں جوئہا پاداش از نزدیک خدا و خدا نزدیک اوست نیک جزا

جو جاری تلے انہاں دے نہراں لہ پاس خداوں | تے پاس اللہ دے چنگے بدلے دیندا خوب جزاوں

لا يغرنك تقلب الذين كفروا فى البلاد متاع قليل ثم ماوىهم جهنم

ہرگز نا مغرور کرے تینوں آونا جاونا انہاں دا جو کافر ہوئے وچ شہراں دے ایہ خورداری تھوڑی ہے پھر جا گہ انہاں دی دوزخ

باید کہ نہ فریبد ترا آمد و رفت آنانکہ کافر شدند در شہرہا این بہرہ مندی اندک ست باز جای ایشان دوزخ ست

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَبِئْسَ الْمِهَادُ	تے بری جگہ ہے اوہ دوزخ و بد جائے است آن
نا مغرور کرے تینوں فرنا تہاں وچہ کفاراں مشرک دولتمند سوداگر سفر زمین وچہ کردے جو دشمن رب دے نعمت اندر عیش غریب کھیارے	ایہ جنت اندک فرجا تہاں دوزخ بری جا بکاوا مارا آون جاون نفع کماون بعضے مومن جھردے ایہ آیت ظاہر حکم نبی ول اوہ مراد وچارے

لٰكِنِ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا

لیکن اوہ لوک جو ڈردے ہیں رب اپنے تھیں واسطے انہاں دے باغ ہین جو جاری ہین تلے انہاں دے نہراں ہمیشہ رہنے والے وچہ انہاں دے

لیکن آنانکہ ترسیدند از پروردگار خویش ایشان راست بوستانہا میرود زیر آن نہرہا جاویدان در آنجا

ایہ جیہڑے ڈردے اللہ تھیں جنت اوہناں جائیں	جو جاری تلے انہاں دے نہراں ہسن نت اتھائیں

نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۭ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّلْاَبْرَارِ

معانی ہے پاس اللہ دے تھیں تے جو کجھ پاس اللہ دے ہے بہتر ہے واسطے نیکاں دے

تحفہ از نزدیک خدا و آنچہ نزدیک خدا ست بہتر ست نیکو کاران را

مہمانی ایہ پاس اللہ دیوں کارن تقوی داران سن وچہ معالم عمر کیہا میں پاس نبی دے آیا ایک مرد ازسیتہ سرہانا چموں بھریا چیل کجھور دا میں رووان لگا سر ویکھیا تینوں کون رلوائی توں سختی ہے مولا اللہ دا نبی ایہ بات سنائی	تے جو کجھ پاس اللہ دے ہے اوہ بہتر نیکو کاراں دہ ننگی پھوہڑی اپر ستا گھر وچہ کجھ نہ پایا داغ پھوہڑی دے جسم اپر ڈٹھے آپ حضور دوں میں کہیا جو حضرت قیصر کسرے شان ودی دسیاے تو راضی نہیں جو انہاں دنیا ساڈی عاقبت آئی

وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَمَنْ يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ

تے تحقیق بعض اہل کتاب تھیں البتہ اوہ ہے جو ایمان لیاوندا ہے نال اللہ دے تے نال اس چیز دے جو اتاری گئی طرف تساڈی تے جو اتاری

والبتہ از اہل کتاب ہستند کہ ایمان می آرند بخدا و بآنچہ فرود آوردہ شد بسوی شما و آنچہ فرود آوردہ شد بسوی ایشان

www.KitaboSunnat.com

تے بعض اہل کتاب جو منن اللہ واحد باری　　تے منن جو شے طرف تساں ہور انہاں طرف اتاری

خٰشِعِيْنَ لِلّٰهِ لَا يَشْتَرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا

عاجزی کرنے والے واسطے اللہ دے نہیں وٹاندے نال آیتاں اللہ دیاں دے مل تھوڑا

عاجزی کنندگان برائے خدائے نمی ستانند بعوض آیتہائے خدا بہائے اندک را

اوہ عجز نیاز اللہ دی کارن کردے دلوں زبانوں　　نہ دہاجن آیتاں بدیاں بدلے تھوڑا مل جہانوں

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ

ایہ لوک واسطے انہاں دے ہے بدلہ انہاں دا پاس رب انہاں دے تحقیق اللہ شتاب حساب کرنے والا ہے

آن گروہ برای ایشان ست مزد ایشان نزدیک پروردگار ایشان البتہ خدا زود حساب کنندہ است

اوہ لوک جو ملسی اجر انہاں دا پاسوں رب تہناں دے　　تحقیق اللہ جھب لیکھا کرسی دیسی اجر نیکاں دے

ع ۲۰
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اصْبِرُوْا وَصَابِرُوْا وَرَابِطُوْا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ

اے اوہ لوکو جو ایمان لیایا ئے صبر کرو تے صبر دواہو تے بند وبست کرو تے ڈرو اللہ تھیں تاں تسیں خلاصی پاؤ

اے مومنان صبر کنید و محنت کشید و برای جہاد آمادہ باشید و بترسید از خدا تا باشد کہ رستگار شوید

اے اہل ایمانوں صبر کرو ہک دوجے صبر بتاؤ
ہک کہن جو دین متے صبر کرو ہک آکھن وچہ بلائیں
ایسے ہی قول عالم اندر اہل سلف تہیں لیایا
جو ہک دن کرے رباط سو افضل دنیا کنوں ساری
بھی ہور روایت ابو ہریروں پیغمبر فرماوے
تے درجے کرے بلند وضو وچہ سردی کامل کرنا
تے ہک نمازوں پچھے دوجی کارن کرن اڈیکاں
جاں حضرت وقت تہجد اٹھدے ابن عباس بتایا

وچہ جنگ تیار تے ڈرو اللہ تھیں تا چھٹکارا پاؤ
ہک آکھن اندر جنگ صبر ہک وچہ عبادت سائیں
بھی با اسناد روایت سہل حضرت خود فرمایا
یعنے گھوڑا زین ہتھیار جو کارن جنگ تیاری
میں خبر کراں جس تھیں اللہ بدیاں سب مٹاوی
تے بہتے قدم مسیتاں دیول جہت نمازاں ٹرنا
ہے ایہ رباط نبی فرمایا دو تریے وار رفیقاں
ایہ آخر تک رکوع پڑھدے وچہ بخاری لیایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

سُورَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَسِتٌّ وَسَبْعُونَ آيَةً

یعنے سورۃ نساء مدینے نازل ہوئی ہے اتے ایہ ہک سو چھتر آیت ہے یعنے سورہ نسا بمدینہ آمد یکصد و ہفتاد و شش آیت است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا

اے لوکو ڈرو رب اپنے تھیں او رب جو پیدا کیتس تساں نوں شخص یک تھیں تے پیدا کیتا اُس تھیں بیوی اُس دی نوں

اے مرداں بترسید از پروردگار خویش کہ بیافرید شمارا از یک کس و بیافرید ازاں یک کس زن او را

اے لوکو ڈرو رب اپنے تھیں جس نے تساں اُپایا
شخص یک آدم تھیں اُس تھیں اُس دا جفت بنایا
اوہ شخص یک آدم ہے جس تھیں رب کی رچ وکھائی
تے اُسے دی کھبی وکھی وچوں حوا باہر آئی

وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ

تے کھنڈائے اُنہاں دوہاں تھیں مرد بہتے تے عورتاں تے ڈرو اللہ تھیں اوہ اللہ جو سوال کردے ہو بیچ اُس دے نال اُس دے تے رحماں تھیں

و پراگندہ ساخت از ہر دو کس مردان بسیار و زنان و بترسید از خدا کہ از یکدیگر سوال می کنید بنام او و بترسید از بریدن رحمہا

تے اُنہاں دوہاں تھیں کھنڈائے مرد زنان بسیاری
تے ڈرو اللہ تھیں جس دے ناموں منگو حاجت یاری

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

تحقیق اللہ ہے اُپر تساڈے نگہبان

اللہ خدا ہست بر شما نگہبان

تے قطع رحم تھیں ڈرو نہ توڑو خویشی اپنے خویشاں
اللہ ٹھیک تساڈے اوپر ہے نگہبان ہمیشہ

وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ

تے دیہو یتیماں نوں مال اُنہاں دے تے نہ وٹاؤ پلیتاں پاک دے

و بدہید یتیماں را مال ایشاں و نہ بدل کنید ناپاکیزہ را بہ پاکیزہ

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

www.KitaboSunnat.com

تے نہ ہو یتیماں مال تہاندا اتے نہ مال وٹا ہو | جو اپنی مندی چیز اساندی چنگی تہیں بدلا ہو

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

تے نا کھاؤ مال اہناں دے نال مالاں اپنیاں دے تحقیق اہیہ گناہ ہے وڈا

و مخورید مالہای ایشاں را ہم آوردہ بمالہای خویش البتہ این گناہیست بزرگ

نہ کھاؤ مال یتیماں نال ملا کر اپنے مالاں	ایہ ٹھیک گناہ ہے وڈا ایہو حراموں طلب حلالاں
یتیم نابالغ لڑکا لڑکی جس دا باپ نہ کوئی	بعد بلوغ یتیم نہیں پر نام رہیا انہو سوئی
یتیم جاں بالغ ہو دے اس دا مال دیہو اس تائیں	مندی اپنی چیز نہ دیہو سندی چنگی جائیں
یا اپنا مال حرام تساں نوں بدلو نہیں حلالوں	جو ایہا مال حلال دیہو اتے لیہو حرام اس مالوں
ایہ ولی وصی نوں حکم ہویا سونپو بعض مال یتیماں	جاں بالغ ہوون کرن حوالے انہاں جو مال نعیماں

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُم مِّنَ النِّسَاءِ

اتے جیکر ڈرو ایہ جو نا انصاف کر دگے وچ یتیماں دے پس نکاح کرو جو خوش آوے تساں نوں عورتاں تھیں

واگر بترسید کہ عدل نتوانید کرد در حق دختران یتیمہ پس نکاح کنید آنچہ خوش آید شمارا از زناں

تے جیکر ڈرو جو عدل نہ کرسو حق یتیم زناں دے | پس کرو نکاح جو خوش آوے تساں کنوں نساء اندر

مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ

دو دو تے تن تن تے چار چار پس جیکر ڈرو ایہ جو نا انصاف کرسو پس کرو اِکّا یا اوہ جو مالک ہوئے ہتھ تساڈے

دو دو و سہ سہ و چہار چہار پس اگر بترسید کہ درین صورت نیز عدل نتوانید کرد پس نکاح کنید یکزن را یا آنچہ مالک شدہ دست شما

دو دو تن تن چار زناں پس ڈرو جو ترک انصافوں	تاں ہکا کرو نکاح یا لونڈیاں ملکے نیت صافوں
معالم وچہ بخاری راہوں عائشہ کنوں روایت	جو زناں یتیماں گھر ویاندے حق تہناں ایہ آیت
اوہ تہ مال اہناں دے کارن آپ نکاح کریندے	تے نا مہر تہناں گھٹ تہندے پورا مہر نہ دیندے
رب حکم کیتا جے بے انصافیوں ڈرتا ہو رویا ہو	دو ترے چار زناں تساں جائز کرو جتنیاں چاہو

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جے بہت زنان وچہ بے انصافیوں ڈردا ہر کا کرہو — یا لونڈیاں ملکی وطی کرو تنہاں بھا دیں کتنیاں دہو
تے بعضے کہن جاں مال یتیماں حرمت نازل ہوئی — نالوک ڈری تنہاں مالوں کارگذاری کرے نہ کوئی
ایہ آیت آئی جے تسیں ڈردے حق یتیماں پاسوں — نا زناں کنوں بھی ڈردے ویاہو نال انصاف تیاسوں

ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُوْلُوْاؕ وَاٰتُوا النِّسَآءَ صَدُقٰتِهِنَّ نِحْلَةًؕ

ایہ نزدیک اس دے ہے جو ظلم نہ کرو تے دیہو عورتاں — نوں مہر انہاں دے خوش ہوکر
ایں نزدیک تر است تا کہ ظلم نہ کنید و بدہید — زناں را مہرہاے ایشاں بخوشدلی
ایہ کہدان کرن قریب است جو ظلم نہ کرسو کوئی — تے دیہو زناں جو مہر مقرر نال رضا خوشخوئی

فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَیْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَنِیْٓـًٔا مَّرِیْٓـًٔا۝

پس جیکر خوش ہو کر چھوڑن واسطے تساڈے کجھ مہر تہیں دلوں لا کر پس کھاؤ اس نوں ہضم مبارک ہے
پس اگر زناں معاف کنند شمارا چیزے از مہر بخوشدلی پس بخورید آن را سازگار و خوش گوار
جو بخشن زناں چونت انہیں کجھ حصہ اپنے مہروں — تا کھاؤ اوہ تساں ہضم مبارک ناجھوں ظلموں قہروں

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَآءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتِیْ جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِیٰمًا وَّ
ارْزُقُوْهُمْ فِیْهَا وَاكْسُوْهُمْ

تے نا دیہو بیعقلاں نوں مال اپنے جو کیتے ہیں اللہ نے واسطے تساڈی گذران کھواؤ انہاں نوں اس تھیں تے پہناؤ انہاں نوں
و ندہید بیعقلاں را مالہای خود کہ کردہ است آن را خدا برای شما وجہ معاش و بخورانید ایشان را ازاں مال و بپوشانید ایشاں را
نا دیہو مال بیعقلاں جو رب تساں معاش بنائے — تے انہاں کھواؤ اس تھیں تے پہناؤ راہ دکھائے

وَّقُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا۝

تے آکھو واسطے انہاں دے سخن بھلا
وبگوئید بایشاں سخنے نیکو

تے کہو انہاں نوں سخن بھلا جو مال تیرا ای بھائی — تے سیں تیری برکھو اتنیوں ملسی ہوش جاں آئی
سنہا زناں ہور لڑکے اپنے مال نہ دیہو تہاں نوں — ایہ مال قوام تساڈی جس تھیں معاش تساں نوں

www.KitaboSunnat.com

ابن عباس کہے زن طفلاں مال نہ کرو حوالے — فر تہاں منتہاں ول ویکھو آپ سنبھالو عقلاں والے

آپ کھواؤ تہاں پہناؤ بولو نیک بلارے — تے بعضے کہن جو مال یتیماں دی حق آیت پیارے

جو مال اہناندی سانبھو آپ اہناں تہہ بیٹھراؤ — نہ ضائع کرن بیعقلیوں آپ کھواہو سمجھ پہناؤ

وَابْتَلُوا الْيَتٰمٰى حَتّٰۤى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ ۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِّنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوْۤا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ ۚ

تے ازماؤ یتیماں نوں جس وقت پہونچن نکاح نوں فر جیکر ویکھو اہناں تھیں ہوشیاری پس سونپ دیہو طرف اہناندی مال اہناندے

وازمائش کنید یتیماں را تا آنکہ برسند بحد نکاح پس اگر دریابید از ایشاں ہوشیاری پس سپارید بسوی ایشاں مالہای ایشاں را

ازماؤ عقل یتیماں تا جد پہونچن حد نکاحاں — جو ویکھو تہاں ہوشیاری دیہو تہاں مال تہاہاں

وَلَا تَاْكُلُوْهَاۤ اِسْرَافًا وَّبِدَارًا اَنْ يَّكْبَرُوْا ۭ

تے نہ کھاؤ اہناں نوں اسراف کرکے تے شتابی کرکے اس تھیں جو وڈے ہوون اوہ

ومخورید آن مالہا را باسراف — وشتابی از خوف آنکہ بزرگ شوند

تے نہ کھاؤ تسیں مال یتیماں ناحق خرچ کمینے — نہ کھاؤ جھب جھب اس تھیں مت ہوون یتیم وڈیرے

رفاعہ فوت ہویا اس بیٹا ثابت رہیا چھوٹیرا — اس چاچے پچھیا حضرت تھیں میں نال بھتیجا میرا

کی اسدے مالوں وامینوں کدیواں مال اس نامیں — تد ایہ آیت آئی ویکھو معالم شک دکھائیں

نکاح مراد بلوغ اوہی جد ہوون پندراں سالاں — لڑکا ہے یا لڑکی اوہو قول صحیح اقوالاں

یا حیض آوے نوسالاں پچھے لڑکی بالغ تھیوے — یا بعد نوسالاں منی آوے زن مرد بلوغ کتھیوے

رشد اوہی ہوشیاری تے صلاحیت دنیا دینی — نہ دتے مال بیعقلاں جانجاں تھیوے نہ رشد یقینی

تورڑی بالغ بڈھے ہے کہن ایہ اکثر علماں والے — محمد احمد مالک شافعی ابو یوسف بھی نالے

تے ابوحنیفہ پنجی سالاں پچھے مال دیوادے — جو رشدوں خالی اوہ نہ رہندا اتھوڑا اہتا یادے

وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيْرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوْفِ ۚ

تے جو کوئی ہووے دولتمند پس چاہیے بچیا رہے تے جو کوئی ہووے حاجتمند پس چاہیے کھاوے نال بھلیائی دے

وہر کہ باشد توانگر پس باید کہ پرہیز کند از مال یتیم — وہر کہ محتاج باشد پس باید کہ بخورد — بوجہ پسندیدہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو ولی وصی توانگر کرے پرہیز یتیماں مالوں	تے جو محتاج سو کھاوے نال بھلیائی خوب حالوں
ابوداؤد طریقوں بغوی وچہ معالم لیایا	اک مرد نبیدی خدمت آکر اپنا حال سنایا
جو میں محتاج نہ پاس میرے کجھ نال یتیم ہے میرے	نبی کہیا کھا مال یتیموں بن اسراف گھنیرے
یعنے سوافق محنت اپنی اسدی مالوں کھاوے	اوہ قرض گھنے سر اپنے دیوے سنوں جاں فریادے
معروف مراد جو قرض لوے تس مالوں تاں فرلا ہے	ایہ قول مجاہد ہور سعید بھی عمر خطابؓ کہیا ہے
یا کہن مراد جو قدر عمل ہور محنت اپنی لیوے	ایہ عائشہ قول بھی ہور جماعت آکھن فیر نہ دیوے

فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوْا عَلَيْهِمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ۝

فر جس وقت ہٹا دیہو طرف انہاندی مال انہاندی پس گواہ کرو اپر انہاندے تے کافی ہے اللہ لیکھا کرنے والا

پس چوں رسانید بیتیماں مالہائے ایشاں پس گواہ گیرید بر ایشاں و بس ست خدا حساب کنندہ

جاں دیہو یتیماں مال انہاندی کرو گواہ تنہاں تے	تے کافی اللہ لیکھو والا بھی شاہد سبھناں تے
ایہ شاہد پکڑن فضل جھگڑا تہمت رہے نہ کوئی	ایہ وچہ معالم واجب نا ہیں مظہری وچہ بھی سوئی

لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ

واسطے مرداں دے حصہ ہے اس چیز تھیں جو چھوڑی ماں باپ نے تے خویشاں نے واسطے عورتاں دے حصہ ہے جو چھوڑی ماں پیو تے خویشاں نے

مرداں را حصہ است از آنچہ بگذارند پدر و مادر و خویشاں و زناں را نیز حصہ ست از آنچہ بگذارند پدر و مادر و خویشاں

مرداں حصہ اس تھیں جو چھڈ ماں پیو خویش سدھا ہی	تے زناں بھی حصہ تھیں جو چھڈ ماں پیو سکے دا ہی

مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ۝

اس چیز تھیں جو تھوڑی ہے اس مال تھیں یا بہت ہے حصہ مقرر کیتا گیا

از آنچہ کم باشد از مال یا بسیار	حصہ مقرر کردہ شدہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو کوئی بابا بہتا اس تھیں حصہ فرض ٹھہرایا ۔ اوس بیٹا ثابت انصاری سویا تا حکم ایہہ آیا
اک عورت تری بیٹیاں بھی دو رہی چچیری بھائی ۔ بھایاں مال لیا سب عورت پاس نبیدے آئی
جاہلیت وچہ رسم جو ترکہ مرد وڈے سب لیندے ۔ چھوٹیاں تیراں ہور زناں نوں کیوں کجھ نہ دیندے
تد ایہہ آیت آئی بغوی وچہ معالم لیایا ۔ چھوٹیاں وڈیاں زناں تے مرداں حصہ رب ٹھہرایا
تا بھائیاں نوں فرمایا حضرت ترکہ ونڈو ناہیں ۔ حصے حکم ہویا جد ہو لک مقرر ونڈو تاہیں
ڈر یوصیکم اللہ وحی لیایا حصے ہر فرمائے ۔ ثمن عورت ثلثان دھیاں نوں رہندے بھایاں پائے

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

تے جدوں حاضر ہوون ونڈنے دی تائیں صاحب قرابت دے تے یتیم تے محتاج پس روزی دیوہناں نوں ستھیں تے آکھو واسطے اہناں دے سخن بھلا

وچوں حاضر شوند نزدیک قسمت ترکہ خویشاں و یتیماں و گدایاں پس بدہید ایشاں را چیزے ازاں و گوئید ایشاں را سخنے نیکو

جد حاضر ہوون ونڈن ویلے خویش یتیم گدائی ۔ پس دیو تہناں کجھ اس تھیں بولو سخن چنگیائی
ایہہ آیت ہک منسوخ کہن میراثوں اگے آئی ۔ تے بعضے کہن جو محکم ہے من دیون واجب بھائی
تے بعضے کہن جو واجب ناہیں دیون افضل آیا ۔ معالم اندر بغوی ایہو احسن قول بتایا

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ

تے چاہیئے ڈرن اوہ لوک جو جیکر چھوڑ جاون پچھے اپنے اولاد ضعیف تا خوف کرن اوپر اہناں دے

و باید کہ بترسند از خدا آنانکہ اگر بگذارند پس خود اولاد ناتوان را خوف کنند بر ایشاں کہ ضائع شوند

تے چاہیئے ڈرن اوہ لوک جو چھوڑن اپنے مگر اولادوں ۔ عاجز چھوٹے ڈرن تہناں پر تنگیوں شر فسادوں

فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

پس چاہیئے ڈرن اللہ تھیں تے چاہیئے بولن سخن باصواب

پس باید کہ بترسند از خدا و بگویند سخنے درست

تا چاہیئے ڈر اللہ تھیں بولن سخن درست بلا ریب ۔ یا حکم تہناں جو ہون الیدے حاضر خویش پیارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ہے اسنوں کہن جو وارث تیری تیں کجہ نفع نہ کرسن
خیر خیرات مال لٹاون مرن والے نوں دسن

تا ہتھا مال لٹاون اسدا رب منع فرماوے
چاہیے کہن ترہائی مالوں وہ نہ مال ونجاوے

ایہ اپنا حال خیال کرن جو عاجز رہن اولاداں
جویں ڈٹھن تہاندی تنگیوں اینویں اتھو ڈرن نشاناں

تے بعضے کہن جو ولی تیماں حق تہاندے آئی
جو کرن خیال اولاد اپنی ول مال یتیم بھلیائی

اِنَّ الَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْيَتٰمٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَاْكُلُوْنَ فِيْ بُطُوْنِهِمْ نَارًا ؕ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيْرًا ۠

تحقیق اوہ لوک جو کھاندے ہیں مالاں یتیماں دیاں ناحق سوائے اسدے نہیں جو کھاندے ہیں وچہ پیٹاں اپنیاں دے اگ تے داخل

البتہ آنانکہ میخورند مالہائے یتیماں را بظلم جز این نیست کہ میخورند در شکمہائے خود آتش را و خواہند در آمد بدوزخ

ٹھیک اوہ کھاون مال یتیماں ناحق ظلم ادائیں
اور کھاون شکماں اندر آتش دوزخ سرسن بھائیں

حضرت آکھیا شب معراج ہیں قوم ڈٹھی سیائی
اتلے ہوٹھ ناساں ہیٹھلویں پیٹیاں اپر بھائی

فرشتے سوہاں تہاں وچہ پتھر ڈالن اگ انگیارے
ہیں پچھیا جبرائیل کہیا ایہ مال یتیماں کھارے

يُوْصِيْكُمُ اللّٰهُ فِيْۤ اَوْلَادِكُمْ ۗ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ

حکم کردا ہے تساں نوں اللہ وچہ اولاد تساڈی دے واسطے مرد دے مانند حصے دو عورتاں دی

حکم میکند بشما خدا　در حق اولاد شما　کہ مرد است مانند　حصہ دو زن

کرے وصیت رب تساں نوں اندر حق اولاداں
کاراں مرد مانند دو حصے زناں دو مراداں

صحاح ستہ وچہ چھ محدث تابر کتوں لیائے
جو میں بیمار تے سرور نال صدیق ہیں پچھن آئے

تے میں بیہوش پیا فر حضرت پانی وضو منگایا
وضو کرکے پانی چھڑکیا ہوش اندر میں آیا

میں آکھیا حضرت مال میرے وچہ کیہوں حکم کجیوے
تا یوصیکم اللہ وحی لیایا تے ایک رکوع پڑھیوے

احمد ابوداود تے ترمذی ابن ماجہ وچہ بھائی
جو سعد ربیع دی بیٹے اندر احد شہادت پائی

تا عورت اسدی عمرہ بنت حرام نبی ول آئی
دو بیٹیاں نال لیائی آکھیوس سعد شہادت پائی

انہاں دا سبھو دا مال لیا سب چاچے ایناں کو دیا ہا
نبی کہیا رب حکم کریسی لیایا وحی تداہاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تاں نبی کہیا چاچے نوں دو تریاں بیٹیاں اوہ بس — تے اٹھواں حصہ ایہہ عورت نوں ہندا توں جو ایوا

اس آیت اندر حکم سعد دیاں بیٹیاں آیا — تے آخر آیت جابر دے حق مظہری اندر پایا

جابر تے فرزند نہ کوئی بھیناں وارث آیاں — وچہ اُس بیماری موہانہ جابر آکھ سناوان کہاں پایا

فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً
فَلَهَا النِّصْفُ ۚ

پس جیکر ہوون سبھے زناں اُپر دو تھیں پس واسطے انہاں دے ہن دو تریاں اُس چیز تھیں جو چھوڑ گیا تے جیکر ہووے ہکلّی تاں واسطے اُسدے

پس اگر ہمہ دختران باشند زیادہ از دو پس ایشاں راست دو ثلث از آنچہ میت گذاشتہ واگر یک دختر باشد پس او را نیمہ ترکہ است

جے ہوون دھیاں زیادہ دو تھیں تریاں پاون — تے جیکر ہک بیٹی ادھ لیوے رہندا ہور لیجاون

تے دو دھیاں دا حصہ اس آیت وچہ نظا ہن آہیں — دو بیٹیاں سعد نبی تلثاں دتا اجماع تداہیں

تے پوتریاں نوں حکم دھیاں جے میّت دھی نہ کائی — جے ہک دھی نال پوتریاں نوں حصہ چھواں ایہائی

دھی ادھ لوے چھواں حصہ پوتیاں کل دو تریاں — جے بیٹیاں دو تلثاں لیون دہ پوتیاں خالی آیاں

جے نال انہاں ہک پوترا ہووے عصبہ انہاں بنا دے — دو ثلث دھیاں تھیں بچیا پوتا پوتیاں نال ونڈاوے

جے میّت بیٹا رہیا تا پوتری پوتریاں محروماں — بھاویں اُس اولاد ہوون دو دھیاں جو معدوماں

وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ

تے واسطے ماں پیو اُس میّت دے واسطے ہر ہک دے انہاں تھیں چھواں حصہ اُس چیز تھیں جو چھوڑ گیا جیکر ہووے واسطے اُسدے اولاد

و برائے پدر و مادر میت ہر یکے را از ایشاں ششم حصہ ہست از آنچہ میت گذاشتہ اگر باشد آن میت را فرزندے

لے ماں ہو باپ میّت دے ہر اک چھواں ایہائی — ترکے وچوں جیکر میّت پتر دھی ایہائی

اولاد کنوں دھی پتر پوترا پوتری ہن مراداں — نہ ذوالارحام مراد جو دوہترا دوہتری جیا اولاد

فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ
فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ

پس جیکر نہ ہووے واسطے اُسدے اولاد تے وارث ہوئے اُسدے ماں پیو اُسدے پس واسطے ماں اُسدی دے تریجا حصہ پس جیکر ہوون واسطے اُسدے بھائی پس واسطے ماں اُسدی دے چھواں حصہ

پس اگر نباشد او را فرزندی و وارث شناسد او را پدر و مادرش پس مادرش را سیوم حصہ پس اگر باشد او را برادران پس مادرش را ششم حصہ

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جے نا فرزند تے وارث ماں ہووے میت ماں نوں تربائی
اِخْوَۃٌ ہے لفظ جمع اتھے جمع دا حکم دوہاں نوں رسی
تے رہندے حصے باپ لوے جے باپ ہووے سنگ مائی
جے بھائی بھیناں دو یا زیادہ چھیواں مائی نوں آوے
جے میت ماں نوں نہیں تا نانی دادی سدس لیجاوے
جے باپ نہیں تا دادا میت ہووی دا گنیوے

جے بھائی ہوون تا چھیواں حصہ نال دو بھیناں بھائی
سکے ہوون یا پدری مادری سدس دیواون ماں نوں
باپ ہوندیاں محروم رہن تے کیوں بھیناں بھائی
خود باپ ہوندیاں محروم رہن پر مائی چھیواں لیجاوے
اک ہووے یا دو زیادہ ہکو سدس متھ آوے
تے نانا ہے محروم اگرچہ میت ماں نوں جیوے

مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْ بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ؕ

پچھے ادا وصیت تھیں جو وصیت کرے نال اس دے یا قرض کتھیں

این قسمت بعد از ادائے وصیت است کہ میت بآں فرمودہ یا بعد از ادائے دین اگر بر ذمہ میت بودہ

ایہ ونڈن ادا وصیت کرکے جو مُردا کر ہویا　یا پچھے قرض لاہن تھیں ونڈن جو سر بہت ہویا

اٰبَآؤُكُمْ وَاَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُوْنَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۚ فَرِيْضَةً
مِّنَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ۝

باپ تساڈے تے پتر تساڈے نہیں جاندے تسیں جیہڑا انہاں نزدیک تر ہے واسطے تساڈے وچ فائدہ کرن دے مقرر کیتا ہے اللہ نے تحقیق اللہ ہے سب جانن والا حکمت والا

پدران شما و پسران شما نمی دانید کہ کدام یک از ایشان نزدیک تر است بشما در نفع ساندن معین کردہ شد از جانب خدا البتہ خدا دانا

باپ تے بیٹے تساں نہ جانوں کس تھیں نفع ودھیرا
پتر یا جس نفع زیادہ ہندیاں جنسیر نہ کائی
جے پتر ودہ درجہ وچ جنت ہوسی روز قیامت
انہوں باپ جو ودہ دے پتر نوں نال بلاوے
اول ترکے میت وچوں کفن دفن اس کیجے
فر جے کجھ وصیت مردیاں میت کیتی ہووے

ایہ ونڈ مقرر رب تھیں ہے رب دا نا حکمت گھیرا
اللہ فرض مقرر کیتے حکمت نال دانائی
شفاعت کر کے ہیوں نوں اپنا درجہ کرے کرامت
ایہ وچ معالم جے السنت ابن عباسوں لیا دی
فر سارے ترکے وچوں لہنے والیاں تا میں دیجے
اوہ ترکے حصیوں ادا کیجے پر تریجیوں ودہ نہ کھودے

فرضے والیاں حصے پنجن جویں خدا فرماوے	جو حصے والیاں تھیں بچیا عصبیاں نوں پہنچاوے
جو صحیح بخاری مسلم لکھیا ابن عباس بتایا	حصیاں والیاں حصے دیہو سرور خود فرمایا
جو بچیا حصیاں تھیں عصبیاں دیوو جیہڑا مرد اگیرے	اوہ اول پتر ہے فر پوترا تو پڑپوتے ہین ٹھہیرے
بے پتر پوترا مول نہ میت عصبہ مرد اہیائی	جو باپ نہیں دادا پڑدادا نہیں تاسکا بھائی
جو سکا نہیں تا پدری بھائی ہوسن اولاد بھراواں	فر سکا چاچا فر پدری فر انہاں اولاد بتاواں
جو اوہ بھی نہیں تا ہووے چاچے سکے پدری اینویں	فر انہاں اولاد جو مرد لوں بچ زناں استھے دیویں

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهُنَّ وَلَدٌ

تے واسطے تساڈے ہے ادھ اس چیز دا جو چھوڑ گئیاں بیویاں تساڈیاں جے نہیں واسطے اونہاں دی اولاد

وشمارا ہست نیمہ آنچہ بگذاشتند زنان شما — اگر نہ باشد آن زنان را فرزندے

تے کارن مرداں وہ اس کیوں جیہڑا رہیا زناں تھیں	جیکر نہ فرزند رہیا تنہاں دھیاں یا پتراں تھیں
فرزند مرادجو ورثہ لین دھی پتر پوتیاں پوتے	دو ہتریاں ایہ حکم نہیں جے ورثیوں جدا کھلوتے

فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ

پس جے ہووے واسطے اونہاں دے اولاد تاں واسطے تساڈے ہے چوتھائی اس چیز تھیں جو چھوڑ گیاں پچھے ادا کرنے وصیت دے جو وصیت کرن اوہ یا قرض دے

پس اگر باشد ایشان را فرزندے پس شمارا چہارم حصہ است از آنچہ گذاشتہ اند بعد از ادائے وصیتے کہ بآن فرمودہ باشند یا بعد از ادائے وام

تے جو فرزند ہووے تنہاں فر ارث خصماں چوتھائی	ترکے زن تھیں بعد وصیت یاتس قرض ادائی

وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ

تے واسطے اونہاں دی چوتھائی ہے اس چیز تھیں جو چھوڑی تساں جے نہیں واسطے تساڈے فرزند پس جے ہووے واسطے تساڈے اولاد

و مر زنان راست چہارم حصہ از آنچہ گذاشتید اگر نباشد شمارا فرزندے پس اگر باشد شمارا فرزندے

فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ	پس واسطے اونہاں دے ہے اٹھواں اس چیز تھیں جو چھوڑی تساں
	پس زنان راست ہشتم حصہ از آنچہ گذاشتہ اید

تے زناں چوتھائی مرداں ترکیوں جے فرزند سیت	تے جے فرزند تا اٹھواں حصہ ترکیوں بعد وصیت

مِّنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ

تپچھے ادائے وصیت تھیں جے وصیت کر دیہو تسیں نال اوسدی یا قرض تھیں

بعد از ادائے وصیتی کہ فرمودہ باشید بآں یا بعد از ادای وام

ایہ بعد وصیت قرضوں حصہ اٹھواں یا چوتھائی	ننّں یک ہووی یا دو تن چار برابر وچہ ونڈا ای

وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ

تے جے ہووے اوہ مرد جو ورثہ اسدا ونڈیا جاندا ہے کلالہ یا عورت تے واسطے اوسدے بھائی ہے یا بھین یعنے مادری

واگر باشد مردیکہ ورثہ او بہ بخواہند کلالہ یا زن کلالہ باشد یعنے پدر و فرزند دارد و او را ہست برادر یا خواہر یعنی مادری

بے مرد کلالہ ورثے والا یا ہے عورت کالی	اجس ماپے تے فرزند نہیں یک ہوسن بھین یا بھائی

فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِن كَانُوا أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ

پس واسطے ہر یکہ انہاں دونہہ تھیں چھیواں حصہ ہے پس جے ہوون وہ اسیں پس اوہ شریک ہین بیچ تریہائی دے

پس ہر یکے از ایشاں ششم حصہ است پس اگر باشند مادریان زیادہ از یکے پس ایشاں باہم شریک باشند در سیوم حصہ

یعنے مادری بھین یا بھائی چھیواں حصہ سرآوے کلالا ہے اوہ میت جس دا بیٹا باپ نہ کوئی اینہے مادری بھائی بھین مراد اجماعوں لیکنے آیا ہے ابوبکر وچہ خطبے آکھیا مادری اتھہ مرادی	جے یک تھیں وہ تا سا نجھا ثلث برابر دتا جا وے بک کہن جو بیوے فرزند نا ہوو وارث اوہیں سوئی بھی بعض قرات اندر من ام دا لفظ ودہا یا تے آخر اس سورت دے سکے بھائی بھین ایہ شاد

مِّن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

پچھے ادای وصیت تھیں جو وصیت کیتی جاوے نال اسدے یا قرض تھیں نہ دکھ دینے والا ایہ حکم ہے اللہ تھیں تحقیق اللہ جاننے والا تحمل والا

بعد از ادای وصیتے کہ فرمودہ شد بآں یا بعد ادای وام بغیر آنکہ ضرر رساننده باشد حکم شده از خدا و خدا دانا بردبار است

www.KitaboSunnat.com

ایہ بعد وصیت قرضوں جو نہ ضرر وارث تائیں
ایہ حکم وصیت بتیں ہے رب علیم حلیم دا سائیں

ہے وچہ وصیت وارث ضرر جو وده کنوں ترتائی
یا قرض اقرار کرے کوئی مردہ کوڑا ضرر اہیائی

تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ يُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ

ایہ حداں اللہ دیاں ہین تے جیکوئی فرمانبرداری کرے اللہ تے رسول اللہ دی داخل کریگا اسنوں وچہ باغاں دے جو کہ جاندیاں ہین تلے انہاں دے نہراں

این ہمہ حدہای مقرر کردہ خدا است و ہر کہ فرمانبرداری کند خدا را و رسول او را در آرد او را بہشت کہ میرود زیر آن جوہا

ایہ حداں ہدیاں کرے جو رب نبیدی فرمانداری
اس داخل کرے بہشتیں جیتھے وہندے نہراں جاری

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ

ہمیشہ رہنے والے وچہ اس دے تے ایہ مندی وڈی ہے تے جو بے فرمانی کرے اللہ دی تے رسول اللہ دی

جاودان باشند در آنجا و این ست مطلب یابی بزرگ و ہر کہ نافرمانی کند خدا و رسول او را

اوہ رہن ہمیشہ وچہ تہاں ایہ فتح عظیم اہیائی
تے جو کوئی بے فرمانی رب نبی دی کرے برائی

وَيَتَعَدَّ حُدُوْدَهٗ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيْهَا ۠ وَلَهٗ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ

تے لنگھے حداں اوسدیاں داخل کریگا اسنوں وچہ دوزخ دے ہمیشہ رہنے والا وچہ اوسدے تے واسطے اوسدے ہے عذاب

و بگذارد از حدہای او در آرد او را در آتش جاوید باشد در آنجا و او راست عذاب خوار کنندہ

تے لنگھے حداں ہدیاں اسنوں داخل دوزخ کرسی
اوہ رہے ہمیشہ اس وچہ ذلت عذاب تخوار ہمیشی

سن بھری وچہ اجماع جو ورثہ نبیاں کسے نہ آوی
اوہ جو جھوٹھن وچہ بھلیائی ہماماں تر جیہا داوی

اسو جہ کسی خلاف نہیں بن رافضیاں میتھے ہاریا
الٹی کرن تصدیق اکبر تے عادت رہندیاں ہاریاں

جو فاطمہ نوں ارث نہ آیا ورثہ پاک نبیدا
آکھدے او رہین بہانہ کرکے چھوڑیا حکم لوصی دا

اوہ ملکو کرے حدیث روایت ہوریا کر یندے
جو کی کیا سیں نبیاں ورثہ کسے کدر ہندے

ایہ لوصی تھوں حدیث مخالف ہو آیا توں نالے
وورثت سلیمان داؤد وچہ سورت نمل سالم

بھی سورت مریم اندر یرثنی من ال یعقوب با
ایہ شبہ رد فصل ظہری اند رسیدیاد مجہد

جو ساڈی حق حدیث احادا یہ رن وسطیاں گھتیاں ایں
خود سُنن وچ الینوں متواتر تھیں وچ یقین صفائی
ابو درداء عائشہ ابو ہریرہ ہور حذیفہ آیا
وچ علیؓ عباسؓ زبیر تے سعد بھی عبدالرحمن آہے
خود نبیؐ کہیا اساں کہ صدقہ ورثہ کسے نہ آوے
فر علیؓ عباسؓ نوں آکھیوس قسم اللہ دی تساں وہانوں
وچ کتب وچیاں اصحاباں تھیں تیاں صحیح سناوں
بھی سب امت اجماع اسے پر سبھناں لوں قبولی
محمد بن یعقوب جو رازی کافی اندر لیایا
العلماء ورثۃ الانبیاء عالم وارث نبیاں
باجھ حدیثاں اُنہاں نہ ورثہ جسنوں ایہہ ہتھ آیاں
دو ورثہ سلیمان ہندی آیت او بھی نال پڑھیوے
ہے اوسے آیت وچ بیان وراثت دا فرمایا
بھی یرثنی من آل یعقوب وچ ورثہ علم مراد ہیں
حصیا نوالے ستا ارث وچ اس کوئی دے آئے
ہو مادری بھائی بھیناں وچ کوئی وصی وا لے
جے سکیاں بھیناں نہیں تا حکم سکے دا پدر تائیں
جے سکی ہک تا ادھ کو چھیواں حصہ دیریاں پاون
پدریاں نال جے بھائی پدری عصبہ انہاں بنا لے
تے پوتریاں نوں حکم دھیاں دا جیو نکر لکھ دکھایا
تے نانی دادی جا ہک تے نہ ڈی جے ماں نہ میت آہیں
چھیاں حصیاں دا نام اللہ خود وچ قرآن بتایا
بھی ثلث ادھ تے ثلثاں سُدس تریہائی دو تریہایا

نہ صدیق احاد گنی جو آپ نبی تھیں سُنیاں
بھی ہک صدیق نہ راوی اسدا بلکہ جماعت آئی
بھی صحیح بخاری وچ جو عمر اصحاباں نوں فرمایا
جو قسم اللہ دی تساں جے جانوں ہے جو سچ آکھیا ہے
تاں سبھناں آکھیا بار خدایا سچ جو عمر بتاوے
تساں معلم ایہہ نبی کہیا اُنہاں کہیا جو معلم ساتوں
ہے مشہور حدیث بلا شک ناہیں کنوں آ جاواں
بھی وچ کتاباں افضیاں کے کرے جان فضولی
جو ابو البختری کرے روایت جعفر ایہہ فرمایا
جو نبیاں ورثہ درم دیناراں کجھ نہ تا دنیا
تس حظ نصیب ہتھ دا فر پایاں کل بھلیایاں
نہ لا تقربوا الصلوۃ پڑھکے ترک نماز کچیوے
جو منطق طیر کہیر داں بولی اللہ علم سکھایا
ورثہ مال جو آل یعقوب نہ ممکن جیہی داداں
بیٹے باپ تے ماں ہور عورت خصم حقوق بتائے
تے سکیاں بھیناں بھایاں آخر سورت نساء بتائے
ایہہ ہے اجماع امت دا منظری وچ بتائیں
دو سکیاں تھیں زیادہ بھیناں شیوں خالی جاون
دو تریاں سکیاں ہندا بھیناں نال نہ دادا وے
تے دادا جا گہ پیو دا جاہوں جیکر باپ نہ آیا
ایہہ باراں وارث حصیا نوالے قدر جو ہووے جدا ہیں
نصف تے ربع تے ثمن جو ادھ جو تہائی اٹھواں آیا
چھیویں حصے نوں سدس کہن ہیں آکھ سناون بھایاں

www.KitaboSunnat.com

وَالّٰتِیْ یَاْتِیْنَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَآئِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوْا عَلَیْهِنَّ اَرْبَعَةً مِّنْكُمْ

تے اوہ عورتاں جو آون بےحکم نوں یعنی زنا کرن عورتاں تساڈیاں تھیں پس گواہ طلب کرو اُپر اونہاں دے چار مرد تساں تھیں

واں زنان کہ بیایند بےحیائی را یعنے زنا میکنند از زنان شما پس گواہ طلبید بر ایشان چار مرد از جنس شما یعنے مسلمانان

تے جیہڑیاں کرن بریائی زنان تساں تھیں مسلمانو | تا شاہد لیو تنہاں پر چارے مرد جو اہل ایمانو

فَاِنْ شَهِدُوْا فَاَمْسِكُوْهُنَّ فِی الْبُیُوْتِ حَتّٰی یَتَوَفّٰهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ یَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِیْلًا

بس جیکر گواہی دیون تاں وہناں تا بند رکھو اونہاں نوں وچہ گھراں دے تا جو پوریاں کرے اونہاں نوں موت یا کرے واسطے اونہاں دے کوئی راہ

پس اگر گواہی دہند حبس کنید ایشان را در خانہا تا آنکہ تمام کند عمر ایشان را مرگ یا مقرر کند خدا برائے ایشان راہے

جے چار گواہی دین تاں بنھو ونہاں وچہ گھراں دے
فاحشہ کنوں مراد زنا ہے چار گواہ اس آئے
فر منسوخ ہویا ایہ حکم تاں حضرت خود فرمایا
جے کوارا کواری زنا کرن سو درہ ماریا جاوے
جے ویاہیا ویاہی زنا کرن سو درہ اُنہاں مریوے
ایہ مظہری وچہ صحیح مسلم تھیں نالے بغوی لیایا
ہن کجھی باقی حکم جو ہن تحقیقاتاں تائیں

تاں مار موت اُنہاں نوں یا رب کرسی راہ تنہاں دے
وچہ شروع اسلام زناکر زن گھر بہی مرجاوے
لوکیں تھیں تھیں لوکیں تھیں اللہ اونہاں راہ بتایا
کجھی کہیساں تے نہاں نوں حاکم وطنوں کڈھ رلاوے
فر تھیں مار مریون جانوں ایہ سنگسار سدیوے
اوہ نہن حد نہ آئی مظہری والے صحیح بتایا
ایہ مظہر بوچہ بدلے تھیں سو طلوں کہیا اتھائیں

وَالَّذٰنِ یَاْتِیٰنِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوْهُمَا فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوْا عَنْهُمَا

تے اوہ دو جنے جو آون بریائی نوں تساں تھیں پس دکھ دیہو دوہاں نوں فر جیکر توبہ کرن تے نیک ہوون تاں منہ پھیر دو اوہناں تھیں

واں دو کس کہ زنا میکنند از شما پس آزار دہید ایشاں را پس اگر توبہ کردند و نیکوکاری نمودند پس رو گردانی کنید از ایشاں

تے جو دو جنے بریائی کرن تساں تھیں تنہاں دکھاوو | جے توبہ کرن تے نیک ہوون تاں اُنہاں تھیں منہ پھیرو

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِیْمًا

تحقیق اللہ ہے توبہ قبولن والا مہربان

البتہ خدا ہست باز گردندہ مہربان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بیشک اللہ ہے توبہ قبولن ہارا رحمت والا　　ایہ دکھ دیون ہے گالیاں سنداتھوں باجھتی کھلا

حدوں اگے حکم آیا ایہ حدوں نسخ تھیائی　　وچہ سورت نور جو حد زنا سو درہ کواریاں آئی

تے ویاہیاں دی حد رجم حدیثوں ثابت حضرت ماری　　تے عمر خطاب کہیا وچہ آیت اہی رجم اوتاری

فر منسوخ تلاوت اسدی حکم رہیا تس باقی　　ایہ وچہ معالم ہو رکتاباں مسئلہ ہے اتفاقی

معنے توبہ کرن رجوع جو ہٹے گناہوں بندہ　　تے رب تواب گناہوں ہٹے یا توبہ قبول کنندہ

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ

سوا اسدے نہیں جو توبہ اپر اللہ دے واسطے انہاں دے ہے جو کردے ہیں برائی نال نادانی دے فر توبہ کردے ہین نیڑے تھیں

جز این نیست کہ وعدہ قبول توبہ بر خداست برائے آن کسان کہ میکنند بدی را بنادانی باز توبہ میکنند از نزدیکی یعنی پیش از حضور مرگ

ہے توبہ قبولن رب نے کارن انہاں جو برا کماون　　نال نادانی غفلت فر جھب تائب رب ول آون

فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

پس اوہ لوک رجوع کردا ہے اللہ اپر انہاں دے　　تے ہے اللہ دانا حکمت والا

پس این گروہ باز میگردد خدا برحمت بر ایشان و ہست خدا داننده استوار کار

پس انہاں قبولے توبہ اللہ کرے معاف گناہاں　　ہے اللہ دانا حکمت والا عذر کرن نوں خواہاں

معالم وچہ قتادہ کنوں حدیث ہے اجماع صحاباں　　جو ہر نافرمانی رب دی جہلوں وچہ حساباں

بھاویں جان کیتی یا بھلوں سب ایہی نادانی　　جو لذت دائم عقبے چھوڑے لذت دنیا فانی

جھب توبہ دے معنے اندر اختلاف اقوال اش　　مظہری وچہ صحیح ایہ قول جو وچہ حیاتی حالاں

جان کنندن تھیں اگے جاں جاں رکن نہ آئے ڈٹھے　　ہے وچہ حدیث صحیح ایہ ابن مظہری نقل کیتھے

احمد ترمذی ابن ماجہ ہور حاکم ابن حباناں　　بھی بیہقی ابن عمر تھیں لیاندے آکھیا نبی زباناں

جو توبہ بندہ رب منیوے اگے غرغر دا نالے　　بھی احمد ابو سعید ول لیایا آکھیا شاہ جہاناں

شیطان کہیا سوگند تینوں قسم عزت جلال خدایا　　میں بندیاں گمراہ کرساں جاں جاں وچ جسم جند آیا

تا رب فرمایا قسم مینوں کہی عزت جلال جو میری　　میں بخشاں جد تک آئے بخشش منگ پہن گناہاں تیری

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھی ظہری وچہ صحیح مسلم تھیں غو حضرت فرماوی
تے دینہ نوں ہتھ پساری کشب دا عاصی تائب ہووے
بھی مسلم وچہ جو نبی کہیا دینہ لمندیوں حضرت اگیرکر

رب ہتھ پساری راتیں دینہ دا عاصی توبہ لیاوے
نت اینویں جے لگ سورج نا چڑھ مغرب ولوں کھلووے
جو کوئی توبہ کرے سو رب قبھلے رحمت گھیرے

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

نہیں توبہ واسطے انہاں دی جو کردے ہیں برایاں تا اسوقت تائیں جد حاضر ہوی ہک اونہاں دے نوں موت

و نیست وعدہ قبول توبہ آنان را که می کنند بدیہا تا آنگاہ کہ حاضر شود کسی از ایشان مرگ

تے توبہ نہیں قبول انہاں دی جو نت برا کماون
جاں حاضر موت ہوے گئے انہاں اسو بلے پچھتاون

قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

تا آکھیوس تحقیق میں توبہ کیتی ہن تے نہ واسطے انہاں دی جو مردے ہین تے اوہ کافر ہین ایہ لوک تیار کیتا اساں واسطے انہاں دے عذاب درد والا

گوید البتہ من توبہ کردم این وقت و نہ آنہا را کہ میرند و ایشان کافر باشند ایں گروہ آمادہ ساختیم برای ایشان عذاب درد دہندہ

آکھے ہن میں توبہ تے نہ جیہڑے مرن کفاراں
نہ حالت نزع عذاب قبول جے ویکھ ایمان لیاوے

انہاں کارن اساں تیار کیتے دکھ درداں والیاں مارا
نہ توبہ قبول گناہوں ظہری ہور معالم یاوے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا

اے لوکو جو ایمان لیائے ہو نہیں حلال واسطے تساڈے جو ورثہ پکڑو عورتاں نوں زور وزوری

اے مومنان حلال نیست شمارا آنکہ میراث گیرید زنان را او ایشان ناخوش باشند

اے جو لوک ایمان لیائے نہیں حلال تساں نوں
جاہلیت وچہ رسم مدینے بھی اسلام شروعی
جادر اپنی اس پر ڈالن خود مالک بن بہندی

جو ورثہ کرکے زناں لوچ ناہیں خوشی زناں نوں
جو وارث میت عورت بیوہ کردی باجھ رجوعی
جا ہیں آپ کہن بن مہر دن جا ہن ہور سی پیندی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس وجہ کوئوں مہر کون خود چاہن نہ بند کھاون
تاعورت ورثہ میت موڑے یا اینویں مر جاوے
ابوقیس جاں فوت ہویا زن اُسدی بیوہ ہوئی
اوہ تنگ ہوئی تجا کر حضرت لگے حال سُنایا

دو جا خصم نکرن دیون تن ہیوہ دکھ پہنچاون
سب ورثہ اُسدا اوہو وارث رکھے آپے کھاوے
جو دستور اہا تنہاں لوکاں بیٹے کیتا سوئی
حضرت وحی اڈیکیا تد ایہ آیت وحی لیایا

وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ

تے منع کرو نکاح تھیں ونہانوں تا جو لیجاؤ بعض اس چیز دا جو دتا تساں ونہانوں مگر ایہ جو آون نال برائی ظاہر دے

و منع مکنید ایشاں را یعنے از نکاح دیگرے تا بردستارید بعض آنچہ دادہ اید ایشاں را مگر آنکہ بکنند کار بد آشکارا

تے منع نکاح نہ کرو تنہاں ناحق جیا کجھ موڑاؤ
ہک آکھن وارث دی حق ایہ بھی ہیوہ بند جو کردے
جو مرضی خصم نہ عورت نال نہ تنگ رکھے اُستائیں
ایہ منع کیتا رب مگر جے عورت زنا کرے بدخوئی

مگر جو کرن برائی ظاہر تا دکھ تنہاں پہنچاؤ
پر قول صحیح معالم وچ ایہ عام حکم ہر مردے
تا اپنا آپ چھڑاوے وکھوں مہر موڑ نوسائیں
تا فہر مہر دے بدل خلع کجھ بکڑی رخصت ہوئی

وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا

تے گذران کرو نال اونہاں دی نال بھلیائی دے پس جیکر کراہت کرو اونہاں تھیں پس شاید کراہت کرو کسے چیز تھیں

و زندگانی کنید با زنان بوجہ پسندیدہ پس اگر ناپسند کنید ایشاں را پس شاید ناپسند کنید چیزے را

تے نال نال گذران کرو تسیں نال احسان بھلیائی

جے کرو کراہت اونہاں متاں کرو کراہت کائی

وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

تے کرے اللہ وچ اوسدے بھلیائی بہت
و پیدا کند خدا در آں چیز نیکی بسیار

تے کرے اللہ اُس شے وچ خوبی نیکی بہت تسانوں

یعنے نیک اولاد دیوے یا درجہ اوس جہانوں

وَإِنْ أَرَدتُّمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا

تے جیکر چاہو تسیں بدل کرنا بیوی دا نال بیوی دے تے دتا ہے تساں ہک نوں اونہاں تھیں مال بہت

و اگر خواہید بدل کردن زنے بجائے زنے و دادہ باشید یکے را ازاں انبار یعنے خزانہ و مال بسیار در مہر

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جے تیں چاہو بدل کرو زن جاگہ زن اگلی دے	نے دتا ہے تساں بہت خزانہ مہر اندر بہیں وی کو

فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا ۚ أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

پس نہ پکڑو اوس تھیں کجھ کیا پکڑو گے اوسنوں بہتان تے گناہ ظاہر کرکے

پس باز نگیرید ازاں مال چیزے را آیا میگیرید آں را ناحق و تعدی آشکارا

پس مول نہ پکڑو اس دولت تھیں کجھ نہ ہرگز موڑو	کیا پکڑو اسنوں ناحق تہمت ظلم اوجگر جوڑو

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا

تے کس طرح پکڑو گے اوسنوں تے پہنچیا بعض تساڈا طرف بعض دی تے پکڑیا انہاں نے تساڈے عہد بھارا

چگونہ بگیرید آں را و حالانکہ رسیدہ است بعض شما بسوئے بعض یعنی جماع کردہ و گرفتند زناں از شما عہد محکم یعنے ایجاب و قبول

نے موڑو کویں تے پہنچیا بعض تساڈا بعضے تائیں	تے پکڑیا زناں تساں تھیں بھارا قول قرار اندائیں
یعنے بعد جماعوں کیونکر زن تھیں پھر موڑا دن	بھارا عہد جو وقت نکاح دے والی قول سنا دن
جو دتی تینوں ایہ زن اہ قول اسمدے بھائی	جو رکھو نال بھلیائی یا انہاں چھوڑو نال بھلیائی
نبی نبی کہیا تسیں ڈرو اللہ تھیں اندر حق زناں دے	تساں پکڑیا تہاں امانت رب حلال حکموں فرج تہاندے

وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا

تے نہ نکاح کرو اوہ جو نکاح کیتا باپاں تساڈیاں نے عورتاں وچوں مگر اوہ جو گذر گیا تحقیق ایہہ بےحیائی تے دشمن رکھی گئی خصلت

و نکاح مکنید زنانے را کہ نکاح کردہ باشند پدران شما از زناں مگر آنچہ گذشت بتحقیق است البتہ ایں کار بد و مبغوض است

نا کرو نکاح جو بیوی تساڈیاں کیتیاں زناں نکاحوں	اگر جو گذریا ہے ایہ ٹھیک بے شرمی کم تباہوں

وَسَاءَ سَبِيلًا	تے برا ہے راہ وبد راہ است ایں	تے ہے منکوحہ پیو دی ماں گندی سدا رہو
	جو اگے گذریا جاہلیت وچہ اوہ معاف الٰہی ابو قیس جاں فوت ہویا جو نیک آہا انصاری	یعنے سخت جو ڈاہڈا دشمن فاحشہ سخت برائی بیٹی اسدی متریئی نوں کینی عقد تیاری

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

عورت کہے توں بیٹا میرا پاس نبی دی دھائی — مرو راگے حال سنایوس تدا یہ آیت آئی
برا ابن عازب کہے جو کسے نکاح متر بئی کیتا — نامے میرے حکم نبی تھیں سر اسدا کٹ لیتا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهٰتُكُمْ وَبَنٰتُكُمْ وَاَخَوٰتُكُمْ وَعَمّٰتُكُمْ وَخٰلٰتُكُمْ

حرام کیتیاں تہاں پر تساڈی ماواں تساڈیاں تے بیٹیاں تساڈیاں تے بھیناں تساڈیاں تے پھپھیاں تساڈیاں تے ماسیاں تساڈیاں

حرام کردہ شد بر شما مادران شما و دختران شما و خواہران شما و خواہران پدران شما و خواہران مادران شما

حرام ہویاں تساں اُپر ماواں کر دو عقد انہاں نوں — تے بیٹیاں بھیناں پھپھیاں ماسیاں عقد حرام تساں نوں

وَبَنٰتُ الْاَخِ وَبَنٰتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهٰتُكُمُ الّٰتِيْٓ اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوٰتُكُمْ مِّنَ الرَّضَاعَةِ

تے بھتیجیاں بھائی دیاں تے بیٹیاں بھین دیاں تے ماواں تساڈیاں جنہاں دودھ چنگھایا تساں نوں تے بھیناں تساڈیاں شیر نہیں

و دختران برادر و دختران خواہر و آن مادران شما کہ شیر دادند شمارا یعنی دایہ ہا و خواہران شما از شیر خوارگی

تے بھتیجیاں بھایاں بیٹیاں بھیناں ماواں تساں جو دایاں — جنہاں دودھ چنگھایا دو برساں وچ بھیناں شیر یہی آیاں
حکم ماواں دے اندر داخل نانی بھی پڑنانی — بھی دادی سن پڑدادی جو سبھ اصل حرام ہویانی
تے حکم دھیاں وچ داخل پوتری دوہتری آخر تائیں — تے بھین سکی ہو پدری مادری حکم بکو ہر جائیں
بھی پھپھیاں سکیاں پدری مادری ماسیاں اینویں آیاں — بھی بھائی سکے پدری مادری دھیاں حرام ٹھہرایاں
تے بھیناں تساں رضاعی شیروں سنو رضاعی بھائی — مانوں جیدی تیں شیر دتا یا سنوں تیری مائی
تے بھین سکی ہو پدری مادری کل حرام اولادا — تے ماواں دودھ چنگھایا جنہاں وچ ایاں شیر مراداں
ویچ صحیح بخاری مسلم ہور موطا مالک لیایا — جو حضرت عائشہ کرے روایت پیغمبر فرمایا
جو کجھے حرام رضاعوں جو کجھ تھیوے نسب اولادوں — دودھ پیتا جس بال دائی دا دھی تیرا رشتا دوں
ایس بیوں وچ الیدا ہور سکے دائی کنوں بیگانے — بیو بھائی اسدے نیوں دائی جائز عقد ہویا نے
تے دائی عزیزوں سارے سکے بیوں وانگے تائیں — خصم دائی دا پیو تس لڑکے مانوں نانی سمجھائیں
دائی بھیناں ماسیاں لڑکی بھائی مامے آئے — تر خصمدی بھین پھپھی تس لڑکی بھائی چاچے تائے

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے شیر دو سال اندر جویں گذر یا دودھ پیا ہو	تھوڑا بہتا پیتیاں حرمت ثابت سمجھیاں ہے
ایہ مذہب اہل علم بھی مالک مذہب ابو حنیفے	شافعی مذہب پنجواریں رج پیون شرط وظیفے

وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ

تے ماواں جو تساں دیاں زنانیاں تے دھیاں پچھلگاں تساڈیاں اوہ جو وچ گود تساڈی دے پلیاں انہاں جو بیاں توں جنہاں نال دخول کیتا اے

و مادران زنان شما و دختران زنان شما کہ در کنار شما پرورش یافتہ اند از شکم آن زنان کہ وطی کردید بایشاں

تے ماواں زناں تساڈیاں بھی جیہناں بیٹیاں گود جو ملیاں	جو زناں دخول کیتا پچھلگاں تداں حرامی لیاں

فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ

پس جیکر نہ ہووے دخول کیتا تساں نال انہاں دے پس نہیں گناہ اوپر تساڈے

پس اگر دخول نہ کردہ باشید بایشاں پس ہیچ گناہ نیست بر شما

پس جیکر تساں دخول نہ کیتا نال انہاں مائیں والیاں	تاں نہیں گناہ تساں نوں کرو نکاح جو دھیاں تساڈیاں
وچ گودی پرورش شرط نہیں ایہ قید آئی اتفاقی	ہک علی تے داؤد ظاہری نہاں وچ حرمت شک نہ باقی
تو وچ حرمت سس نہ شرط وطی ہک علی ایہ شرط بتائے	تے زن پیو ترے دے ہم بھی وچ حکم ربائب آئے
بھی وادی نانی سنکوچہ دی مسئلہ ہن تمامی	ایہہ سبھے سانک حرام جگہ دی حرمت انہاں دی دائمی

وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ

تے بیوہاں پتراں تساڈیاں اوہ جو نسل تساڈی ہیں تے ایہ جمع کرو درمیان دو بھیناں دے مگر اوہ جو تحقیق گزر گیا

و زنان پسران شما کہ از پشت شما باشند و حرام است آنکہ جمع کنید میان دو خواہر مگر آنچہ گذشت

تے زناں تساڈیاں پتراں جیہڑے پٹھون تساڈے ہیں	تے جمع کرن دو بھیناں گر جو اسے عقد وچ ہائے
ایتھاں کنوں مراد جو صلبی پتر نہ متبنٰی	متبنٰے دی عورت جائز مومن کرن اسنا
زید جو بیٹا حارث دا متبنٰے سرور سندا	تس عورت زینب چھوڑی ہی نکاحی عقد سوہنا

www.KitaboSunnat.com

پوترے دوہترے دی رن تیر وانگ حرام اِہیائی
تے سرہکی نوں جمع کرن دو بھیناں عقد نہ آیا
بھی پھپھی نال بھتیجی شکی منع حدیثوں آئی
جے شبہ نکاح تھیں وطی کیتے زن حرمت ثابت تھیوے
اس مردے پیو ہور پتر نوں اوہ عورت عقد نہ آوے
ہک آکھن اس تھیں حرمت ثابت جو نکر وطی نکاحوں
ہک کہن جو حرمت نہیں نہ ناہیں علیؓ ابن عباسو
جے شہوت ہتھ کنار یا بوسہ اکثر حرمت آکھن

انہویں پٹ رضاعی وی رن شرط دخول نہ کائی
بھی ماسی نال بھنجیویں جمع نہ جائز نبی بتایا
ایہ وچہ معالم لکھے اہلسنت مالک اہول بابی
اس عورت دی ماں ہور بیٹی مرد حرام گنیوے
جے زنا کرے کسی عورت نال تاں اختلاف تباوی
ایہ ابوہریرہؓ جابرؓ حسن بصریؒ تے حنفی کہن صلاحوں
بھی عروہ زہری ابن مسیب مالک ہو شافعی بیوں
شہوت لظروں کسی نہ آکھی وچہ معالم ویکھن

إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا	تحقیق اللہ بخشنہارا مہربان ہے
	البتہ خدا ہست آمرزندہ مہربان
تحقیق اللہ ہے بخشنہارا رحم کرم دا سائیں	کرے معاف گناہ تقصیراں بدیاں اپنیاں تائیں

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۖ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ

تے حرام ہویاں خصماں والیاں عورتاں تھیں مگر اوہ جو مالک ہوئے ہتھ تساڈے لکھیا اللہ دا اوپر تساڈے ہے

وحرام کردہ شد شوہر دار از زناں مگر آنچہ مالک شدہ است دستہای شما لازم ساختہ است خدا بر شما

تے خصماں والیاں نہ نال جائز مگر جو ملک کنیزاں
خصم والی وچہ عقد یا عدت روا نہ ہورس تائیں
اس اگلا گیا نکاح جاں قیدی مسلماناں ہتھ آئی
ہک کہن جو جو نہیں وچہ صیلاں نہ نال وہ وتساں نوں

جو لکھیا رب تساڈے اپر لازم کرو تمیزاں
مگر جو لونڈی دار حرب نہیں پکڑ لیا یا سائیں
استبرا اک حیضوں پچھے مالک وطی کرائی
مگر جو لونڈیاں ملکے جائز نہیں شمار تتہاں نوں

وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ ۚ

تے حلال کیتیاں گیاں واسطے تساڈے اوہ عورتاں جو سوا انہاں دے ہیں ایہ جو طلب کرو نال مالاں اپنیاں دے نکاح کرنیوالے نہ حرام

وحلال کردہ شد شمارا ما سوای این محرمات آنکہ طلب کنید بمالہای خود عفت طلب کناں نہ شہوت رانندگان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے روا اے تسانوں بھالنا انہاں تئیں طلب کرو سنگ مالاں	نال نکاح پناہ کارن نا زنا دی طلب وبالاں
مالاں نال مراد مہر یا لونڈی مل جو مالوں	محصن اوہ جو کرے پناہ وچہ اپنا نفس وبالوں
سفح دا معنے پانی ویہن سمجھ مسافح زانی	یعنی زناں ویاہو مہروں کردنہ رشوت رانی

فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةً

پس اوہ جو فائدہ پکڑیا تساں نال اوہناں انہاں تئیں پس دیہو انہاں نوں مہر انہاں دے مقرر کیتے ہوئے

پس کیکہ لذت گرفتید باز زنان پس بدہید ایشاں را مہر ایشاں مقرر کردہ شدہ

پس او چیز جو لذت پکڑو اسدے نال زناں نہیں	فر دیہو انہاں نوں مہر تہناں جو ہوئے مقرر تہناں تھیں
ایتھے لذت پکڑن تھیں کرن جماع نکاح صحیح تھیں	جو مہر بدہا سب لین واجب ہوند العد ہ طی تھیں
تے بعضے کہن جو لذت پکڑن متعہ مراد ایہا ای	معنے متعہ جو عقد کرے یک مدت تیک لوکائی
جاں مدت گذری جدا ہو دن رن باجہ طلاقوں آپے	اوہ یک وچہ دا لین نہ ورثہ بھی رن خصم نہ جاپے
ایہ اول روا ہویا کجھ مدت فر منسوخ ہے اٹھایا	ہن قیامت تیک حرام حدیثوں صحیح مسلم تھیں لیا یا

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهٖ مِنْۢ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا

تے نہیں گناہ اوپر تساڈے وچہ اس چیز دے جو راضی ہو جاسیں نال اوس دے پچھے مہر تئیں تحقیق اللہ دانا حکمت والا ہے

و نیست گناہ بر شما در آنچہ راضی شدید با آن بعد از مہر مقرر البتہ خدا ہست دانا استوار کار

تے نہیں گناہ تساں جو خوشیوں وہ گھٹ و دھ کرسو	بعد تعین ہے رب دانا حکمت والا ڈرہو
یعنے جیہڑا مہر مقرر دیون فرض زناں نوں	تے بدھے بعد گھٹا دن مہر دہا دن وادو انہاں نوں

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَّنْكِحَ الْمُحْصَنٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ

تے جو کوئی نہ طاقت رکھے تساں تھیں تونگری ولوں جو نکاح کرے آزاد عورتاں مسلمانال نوں

و ہر کہ نتواند از شما از جہت تونگری کہ نکاح کند زنان آزاد مسلمانان را

تے جیکوئی قادر نہیں تساں تھیں دولت ولوں جو بائی	جو کرے نکاح آزاد زناں جو اہل ایمان لوکائی

از جہت غنای

www.KitaboSunnat.com

فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُم

پس اونہاں تھیں جو مالک ہوئی تہہ تساڈی لونڈیاں تساڈیاں مومناں تھیں تے اللہ دانا تر ہے نال ایمان تساڈے دے

پس نکاح کند از آنچہ مالک شدہ است شما از کنیزکان شما کہ مسلمان باشند و خدا داناتر ست بایمان شما

تا لونڈیاں کنوں نہ ڈریاں ویاہ لونڈی مومن کافی | تے اللہ جانے خوب ایمان تساڈے دا صفائی

بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ ۚ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ

بعض تساڈا بعض تھیں ہے پس نکاح کرو اونہاں نوں نال اذن مالکاں اونہاں دیاں دے تے دیو اونہاں نوں مہر اونہاں دے نال بھلیائی دے

بعض شما از جنس بعض ست پس نکاح کنید کنیزکان را باجازت مالکان ایشاں و بدہید ایشانرا مہرہای ایشاں بوجہ مستحسن

نہیں کجھ وجہ تھیں ہو ویں تاہو لونڈیاں اوہناں ویاہنا | تے دیو اونہاں نوں مہر تہاڈے نال احسان بھلیائیاں

مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَا أُحْصِنَّ

بناہ پانیوالیاں نہ زنا کرنیوالیاں تے نا پکڑنیوالیاں لکویں یار پس جس وقت نکاح کیتیاں گیاں

در حالیکہ عفیفہ باشند نہ زنا کنندہ و نہ گیرندہ دوست پنہانی پس چون در نکاح شوہر آمدند

فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ۚ

پھر جیکر لیاون بدکاری پس اپر اونہاں دے اددھا اس چیز دا جو اوپر آزاداں عورتاں دے ہے عذاب تھیں

پس اگر زنا کنند پس برایشاں ست نیمہ از آنچہ بر زنان آزاد ست از عقوبت یعنی پنجاہ درہ

ویاہو زنان نہ زنا کاراں تے پکڑن والیاں یار اں مسافحہ یعنے زانیہ ہر ول جاوے جدان بولا دے | اجڑ ویاہیاں لونڈیاں نہ کرن تہناں اوہ آزادوں یار ان تے متخذہ ہے یار کی زانیہ نال بکی نہ لاوے

ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنكُمْ ۚ وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ایہ واسطے اوسدے ہے جو ڈرے گناہوں تساں تھیں تے ایہ جو صبر کرو بہتر ہے واسطے تساڈے تے اللہ بخشنہارا مہربان ہے

این نکاح کنیزکان کسی راہست کہ بترسد از گناہ از شما و آنکہ صبر کنید بہتر ست شمارا و خدا آمرزندہ مہربان ست

[illegible]

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

ایہ لونڈیاں عقد جوڑن ستے زنا تھیں کرنا اسنوں لائق　　تے صبر کرن تساں بہتر ہے رب بخشش رحمت فائق
لونڈی یا ہن مرد آزاداں تئیں ان شرطاں آیان　　ہک شرط جو مہر آزاد نہ قدرت دوجی خوف بر پایاں
جس مہر آزاداں قدرت یا تس خوف زنا دا ناہیں　　لونڈی عقد نہ روا رکھن تس ہک شافعی تاہیں
تے حنفی کہن ایہ شرطاں قیداں عادت موافق آیان　　بھی مفہوم مخالف نوں اعتبار نہ مذہب بھایاں
ہوندی سنگ نہ لونڈی کردا عقل تے عزت والا　　جو تیر دھیاں غلام بناوے آدر رب نرالا
بھی باجھ ضرورت کرے نہ کوئی ایسا کم خواری　　بھی کافراں لماب نہ چاہیے اینویں عادت جاری
ایہ تراں کم مکروہ کہن پر حرمت آکھن ناہیں　　جے صبر کرن تساں بہتر اس تھیں آکھیا رب ایہیں

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ

چاہندا ہے اللہ جو بیان کرے واسطے تساڈے تے ہدایت کرے تساں نوں طریقے انہاں دے جو لگے تساں تھیں پہلے تے رجوع کرے اپر تساڈے

میخواہد خدا کہ بیان کند برائے شما و بنماید شمارا راہہائے کسانیکہ پیش از شما بودند و برحمت باز گردد بر شما

چاہے رب جو کرے بیان تساں نوں سبھ بھلیائی　　تے تساں وکھاوے شرع جو اگلیاں کیتی سعادت پائی

وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

تے اللہ جانن والا حکمت والا ہے

و خدا دانا استوار کار است

تے اللہ دانا حکمت والا سب بھلیاں جانے　　اگلیاں شرع حنیفی ملت ابراہیم سیانے

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ
أَن تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا

تے اللہ چاہندا ہے ایہ جو رجوع کرے اپر تساڈے تے چاہندے ہن اوہ لوگ جو پچھے لگے شہوتاں دے ایہ جو
پھر جاؤ تسیں پھرنا وڈا

و خدا میخواہد کہ برحمت باز گردد بر شما و میخواہند آنانکہ پیروی شہوات کنند کہ بگردید کجروی بزرگ

تے چاہے رب رجوع کرے رحمت تھیں اپر تساں　　تے چاہن لوک جو تابع شہوت ڈبو وچہ گناہاں
تابع شہوت لوک مجوس جو بھیناں عقد کریندے　　یا زانی چاہ کرن بدکاری اپنے جیہے بنیندے

www.KitaboSunnat.com

يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُّخَفِّفَ عَنْكُمْ ۚ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَعِيْفًا ۝

چاہندا ہے اللہ جو ہولا کرے بھار تساں تھیں تے پیدا کیتا گیا ہے آدمی ضعیف

میخواہد خدا کہ سبک کند از شما و آفریدہ شد آدمی ناتوان

چاہے رب تخفیف کرے تساں حکم آسان بتاوے	تے پیدا ہویا انسان ضعیف جو تھوڑی الس جھکاوے

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ۟ وقف

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے ہو نا کھاؤ مالاں اپنیاں نوں وچ آپس دے نال ناحق دے مگر ایہ جو ہووے سوداگری خوشی دی تساں تھیں

اے مومنان مخورید مالہای خود را درمیان خویش بناحق مگر آنکہ باشد سوداگری برضا یک دیگر از شما

اے اہل ایمان نہ کھاؤ مال آپس وچہ نال ناحق دے	ملکے ہووے سودا خوشیوں نال رضا ہر ہک دی
ہے ناحق بیاج خیانت چوری رشوت غصب قماراں	بعضے کہن جو فاسد عقدوں بیع شرا اطواراں

وَلَا تَقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ۝

تے نا قتل کرو جاناں اپنیاں نوں تحقیق اللہ ہے نال تساڈے مہربان

ومکشید خویشتن را البتہ خدا ہست بشما مہربان

تے قتل نہ کرو جاناں اپنیاں بکد وحیدی نائیں	ٹھیک خدا ہے نال تساڈے رحمت والا سائیں
یا قتل نہ کرو جاناں اپنیاں مال حرام نہ کھاؤ	یا ایہی متھیں اپنی جان نہ آپے مار وکھاؤ
سعد اندر باسناد جو خود حضرت فرماوے	جو دنیا اندر جس شخص کوئی اپنی جان گواوے
تس روز قیامت اوسے شے دے نال عذاب کریسن	جوں کھا کر زہر موا تس نت قیامت زہر کھویسن

وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَّظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيْهِ نَارًا ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ۝

تے جو کوئی کرے ایہ کم نال تعدی تے ظلم دے پس چھیتی داخل کراں گے اسیں اُس نوں وچ اگ دے تے ہے ایہ اللہ دے آسان

وہر کہ کند این کار بتعدی و بستم پس در آریم او را بدوزخ و ہست این بر خدا آسان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو ایہ کم کرے تعدی ظلموں اسنوں دوزخ ساڑ اہا ۔ تے ہر ایہ کم اللہ نوں سوکھا کن ہوون ہشیار اہا

یعنے نامغرور ہووے جو ایس ایمان لیائے ۔ ظلم تعدی والے مومن دوزخ رب جلائے

عدوان تعدی حدوں لنگھن وچہ معاملہ لیائے ۔ تے معنے ظلم جہ چیز رکائی بن جا ہک اُس نکالے

اِنۡ تَجۡتَنِبُوۡا كَبٰٓٮِٕرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ عَنۡكُمۡ سَيِّاٰتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡـكُمۡ مُّدۡخَلًا كَرِيۡمًا

جے بچو تسیں وڈیاں اُنہاں کماں تھیں جو منع کیتے جاندے ہو تسیں دور کرانگے تساتھیں بدیاں تساڈیاں تے داخل کرانگے تسانوں وچہ جگہ عزت

اگر پرہیز کنید از کبائر آنچہ منع کردہ می شوید از آں نابود سازیم از شما بدیہای شما و در آریم شما را بمحل گرامی

جے کرو پرہیز گناہ کبیریوں بخشاں تساں بدیاں ۔ تے داخل کریے تساں بہشتیں عزت جا وڈیایاں

شمار کبیریاں وچہ بہتا اختلاف لیائے ۔ ہک اکھن اس سو ہن اتھیں اک جیہڑی آئے

اوہ سب گناہ کبیرے ابن مسعودؓ بتائے ۔ تے علیؓ کہے جس اُپر غضب یا لعنت آتش آوے

ضحاک کہے جس اوپر دنیا اندر حد بتائی ۔ تے آخر وچہ عذاب بتایا سب کبیرے بھائی

ہک کہن جو جان کماوے بندہ سب گناہ کبیرہ ۔ جو مجمل خطا اکراہو انہوں مے لدا خیال صغیرا

ہک کہن جو اللہ منع کیتے اوہ سب گناہ کبیرے ۔ جو اُنہاں سمائے ہو لوازم کل گناہ صغیرے

جویں زنا کبیرہ شہوت نظرتے بوسہ مس صغیرہ ۔ ہک کہن جو ر ولہ چھپان کرے اوہ سخت گناہ کبیرہ

جو برا پچھانے بخشش منگے چھوٹی اوہ بریائی ۔ جو بھولا سمجھے وڈا تھیں فڑی صغیرہ بھائی

ابن عباسؓ کہے ہر بدی کبیرہ ہے اصرار نال ۔ تے بھا دیں کہیا گناہ عظیم صغیرہ استغفار نال

وچہ مظہری ہور معاملہ مسلم ہور بخاری لیائے ۔ جو ابو ہریرہؓ کرے روایت پیغمبر فرماوے

پرہیز کرو ست چیزاں تھیں اک جو وچہ ہلاکی پاون ۔ پہلا شرک انہاں تھیں جو رب نال شریک رلاون

بھی جادو خون ناحق کھاون بنا حق تے مال یتیماں ۔ تے پاک زناں بہتان بھی نسن جنگوں کار ثیماں

بھی ہور حدیث بخاری اُوں وچہ پیان پیغمبر مائی ۔ تے کوڑی قسم جو جان کرے ہو بولن کوڑ زبانی

بھی ہور حدیث جو سب تھیں وڈا شرک گناہ پچھانو ۔ بھی زنا گوانڈی عورتاں بھی وچہ ماں رن جانو

وچہ مظہری احمد کنوں روایت پیغمبر فرماوے ۔ جو تساں نہاں کنوں گوانڈھن ہک زنا وڈ جاوے

معاذ ابن مسعود تھیں ہے کہیا رازی اسناد ثقات ہین

www.KitaboSunnat.com

بھی مظہری ہور معالم دیکھ جو حضرت خود فرمایا
اکسے آکھیا ماں پیو اپنیاں نوں کد گالیاں دینا اکوئی
اوہ تیریاں ماپیاں برا اکھن تاں آپے گال دوائی
جو جس وچہ ظلم بندیاں حق تلفی ہے اوہ سب کبیرہ
جیہڑے گناہ اللہ دے بندیاں حق زیان نہ کوئی
وچہ مظہری کہیا گناہ کبیرے تن مراتب آئے
بھی جھوٹھا جان قول پیغمبر ثابت قطعی جیہڑا
جے کر بادیل جھوٹھا ہووے تا اوہ بدعت اہل ہوائیں
دوجا رتبہ جس وچہ بندیاں ظلم زیان ایہا ئی
اس پہلی قسم بخشش ہرگز وچہ قرآن حدیثاں
تے دوجا قسم بھی رب چھوڑے بندیاں باجھ رضا ول
تریجا قسم گناہ جو رب دے بندیاں حق نہ کوئی
وچہ مظہری احمد حاکم بھی طبرانی ہور بزار روں
ہک دفتر پرواہ نہ رب نوں بخشے جس نوں چاہے
دوجا دفتر رب نہ بخشے کفر شرک برائی
سن وچہ معالم محی السنۃ با اسناد لیاوے
جو روز قیامت عرش ولوں ہک کرسی کلا سنادی
تسیں بکھو وڈ نوں ظلم تعدی بخشو جنت جاؤ
بھی مظہری وچہ بخاری لکھوں جو نبی کہیا ترلواراں
نبی کہیا ہک شرک تے دوجا ماپیو بے فرمانی
قاضی کہیا جو قول الزور وں حضرت بہت ڈرایا
جو ہیں شرک پکارن غیر خدا ہور کوڑی قسم گواہی
نبی کہیا جو جھوٹھ میرے سر جان پچھان الاوے

ہو اکبر کل کبیریاں ماپیاں گالیاں دیون آیا
تا نبی کہیا جد ماں پیو لیکاں حق کرے بد گوئی
سفیان ثوری تھیں وچہ معالم جد کبیریاں بھائی
جد لگ کرے معاف نہ بندہ بخشش نہیں وتیرہ
اس وچہ لکھا امیداں بخشش عفو کرم رب ہوئی
پہلا اکبر سب تھیں جو رب نال شریک بنائے
جو صاف صریح جھوٹھلے کافر جانوں بھاویں کیہڑا
جو ہیں خارجی قادری مرجی جہمی ہور بلائیں
خون یا مال یا عزت بندیاں جس وچہ تلف ہویائی
جے سو لوں پیش نہ کیتی توبہ دوزخ انت خبیثاں
یا دنیا وچہ بخشاوے یا اوتھ بدلہ حکم خدا ایں
جو ہیں زنا شراب یا ترک نماز دوں سوز نیوں تجوں ہوئی
جو نبی کہیا ترے دفتر عملاں بدی پاس شماروں
جو بندہ ظلم کرے خود نفس گناہ جو رب دے آہے
تریجا رب نہ چھوڑے بدلہ ظلم بندیاں حق رائی
جو انس کہیا بن مالک حضرت پیغمبر فرماوے
لے ہتھ اکبر لسان بخشی جو کجھ بدی لتا دی
کل مومن مرد زناں تسیں جنت جا ہور رحمت پاؤ
میں اکبر کل کبیریاں دساں آہو آکھیا یاراں
نے قول الزور کیتا تکرار جو ناحق سخن زبانی
اس کارن جو بہت کبیریاں نوں ایہ شامل آیا
بہتان بناون دعویٰ کوڑا جھوٹھ نبی تے واہی
اوہ جا ہک اپنی دوزخ اندر ٹھیک تیار بناوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

بھی غیبت ہو نمیمت چغلی سخن جنہی بھی زور ول — بھی فاسق دی تعریف بھی لعنت کیاں محسوس کھوراں

بھی بولن جھوٹھ بھی وعدہ خلافی طعن بھی مسلمانا — ایہ قول لزور اندر سب داخل سمجھو اہل ایماناں

ہے اصل گناہاں سختی دلدی غافل کری خداؤں — بھی نفس پلیدیاں شہوت غصہ اینویں حرص ہواؤں

تے ممکن نہیں گناہوں بچنا باجھ دوام حضوروں — تے باجھ صفائی دل دی نفسوں مشکل بچن شروں

دوام حضور صفائی دلدی پاون سمجھ کھالوں — باجھوں جذب الٰہی برکت صحبت پیر کمالوں

جو شرعی کامل پیر مکمل ایہیں جوہیں اکسیراں — انہاں صحبت حب اللہ دیوی کری نہال فقیراں

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوْا

تے نا خواہش کرو اس چیز دی جو بزرگی دتی ہے اللہ نے بعض تساڈے نوں اُتے بعض دے واسطے مرداں دے حصہ ہے اس چیز تھیں جو کمائی انہاں

وآرزو مکنید آن چیز را کہ بزرگی داد خدا بآن بعضے را از شما بر بعضے مردان را ہست بہرہ از آنچہ حاصل کردہ اند

تے کرو نہ خواہش اُس دی جو ہک وجیوں رب دہائے — ہے کارن مرداں حصہ اُس تھیں جو انہاں عمل کمائے

وَلِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ وَسْئَلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا

اَتے واسطے عورتاں دے ہے حصہ اس چیز تھیں جو کمائی اونہاں منگو اللہ تھیں فضل اُس دے تھیں تحقیق اللہ ہے نال ہر چیز دے جانن

وزناں را ہست بہرہ آنچہ حاصل کردہ اند وسوال کنید خدا را از بخشایش او البتہ خدا ہست ہمہ چیز دانا

تے کارن ناں ہے حصہ اُس تھیں جو کجھ انہاں کمایا — تے منگو رب تھیں فضل اُسدا رب ہر شے عالم آیا

وچہ مظہری ترمذی کنوں بھی حاکم کنوں روایت لیایا — جو مائی ام سلمہ نے سرور اگے عرض سنایا

جو مرد جہاد کرن اتے ورثہ دونا زناں تھیں لیندے — ہے کاش اسیں بھی مرد ہوندے جنگ کردے ورثہ ودھ پاندے

ایہ آیت آئی رب فرمایا ایہہ آرزو نہ کرو ہو — آرزو ول مت حسد دی دل آفت حسدوں ہو

رب دا ناحکمت اللہ کری سب اُس پر راضی ہووو — نیک اعمال کماؤ ہر یک اپنی حد کھلووو

جو امر دا خاص جہاد عبادت مرداں بھی خاص امر دے — پرورش بچیاں خدمت خصماں نگہبانی گھر دے

ہے حسد حرام کرن بلکہ خواہی نعمت غیر نہ بھاوے — تے غبطت ایہی رو اخو دچاہے اتنی نعمت پاوے

زن نال بھائی مومن دے اچا ہن وانہ مومن تاثیر — اوس جیہا مال تے عورت رب تھیں منگن رو ادعائیں

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ ۚ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ ۚ

تے واسطے ہر یک دے کیتے اساں وارث اس چیز تھیں جو چھوڑی ماں پیو تے خویشاں تے اوہ لوک جو گنڈھ بدھی ہتھاں

تساڈیاں نے پس دیوو انہاں نوں حصہ انہاں دا | وبرائے ہر کس ساختیم وارثان از انچہ گذاشتہ اند پدر و مادر و

خویشاوندان و کسانے کہ گرہ بستہ است عہد شما پس بدہید ایشانرا بہرہ ایشاں

تے ہر ہر کیتے وارث اساں جو چھوڑیا ماں پیو خویشاں | جنہاں عہد سوگند تساں تہاں دیو حصہ نیک اندیشیاں

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝ تحقیق اللہ اوپر ہر چیز دے حاضر ہے

البتہ خدا ہست بر ہمہ چیز حاضر

تحقیق اللہ ہے ہر شے اُتے حاضر سب کچھ جانے

یا کارن ہر یک اساں ٹھہرائے وارث جو اس چھوڑیا

تے جنہاں عہد سوگند مراد جو مولا ہے موالات

جے صاحب فرض عصبیت ذوالارحام نہ کوئی

جے صاحب فرض یا عصبہ کوئی ذو رحماں تھیں باقی

تے اکثر کہن نہ ورثہ اسنوں بیت المال دیوان

جو ذوالارحام ہین اوہ اولی ورثہ لین سوئی

یعنے حصے ہر اک وارث دی خبر خدا نے

تس ماں پیو خویش تے عہد والے سب ونڈن ورثہ جو چھڑیا

جو لا وارث کوئی نال کسے بنھے عہد جیہانی

تا ابوحنیفہ اس مولی نوں ورثہ دیوے سوئی

تا مولی ورثہ مولے آوے مسئلہ ہے اتفاقی

انفال دے آخر والی آیت ناسخ اس بناون

تے ابوحنیفہ تداں دیواوے جاں ذو رحم نہ کوئی

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَا أَنفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ

مرد قائم تے غالب ہیں اپر عورتاں دے نال اس سبب دے جو بزرگی دتی ہے اللہ نے بعض انہاں دے نوں اپر بعض دے تے نال

اس سبب دے جو خرچیا انہاں نے مالاں اپنیاں تھیں

مردان سالار شدہ اند بر زنان بسبب آنکہ فضل دادہ است خدا بعضے از مردمان را بر بعضے و بسبب آنکہ خرج کردند از مالہای خویش

مرد غالب ہر زناں پر جو انہاں دا فضل خدا نے

قوامون تے قیم اوہ جو قائم ہووے نال بھلیائی

کہ دتی ہے فضل جناں نے دتا ہے مرداں نوں

بعضیاں اپر بعضیاں تے جو خرچیا مال تہاں نے

کارسازی تدبیر بھلی ہور ادب سکھاوے بھائی

عقل زیادہ دین بھی وادھا جمعہ جہاد تہاں نوں

www.KitaboSunnat.com

کہی چار زناں لگ مرداں جائز زناں رواہک سائیں — کہی مرداں تہہ طلاق کہی ورثہ بہتا مرداں تائیں
کہی پیت مرداں وددو زناں تھیں مرداں وہ گواہی — کہی فضل نبوۃ مرداں خاص کہی مردکرن بادشاہی
نالے خرچ مال جو مہر تے نفقہ ایہہ کہی تنہاں ڈیائی — معالم اندر با اسناد حدیث معاذوں آئی
جو نبی کہیا میں حکم جے کردا سجدہ غیر خدا نوں — تا زناں تائیں میں کہندا سجدہ کردیاں خصماں نوں

فَالصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتٌ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَیْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ

پس نیک عورتاں فرمانبردار نگہبان ہین واسطے غائب دے نال نگہبانی اللہ دی دے

پس زناں نیکوکار فرمانبردار ندہ نگہدار ندہ اند در غیبت شوہر یعنے مال و آبروی او را بہ نگہداشت خدا

پس نیک زناں فرمانبرداراں غیب اندر نگہباناں — جو نگہبانی رب کیتی او نہاں حکم خصم خصماناں
بما حفظ اللہ زناں رعایت مرداں نوں تاکیداں — جو حق دائی زناں کرن ہو خرچ مہر تشدیداں
غیب مرادجاں خصم نہ گھر وچہ کرن نمول خیانت — یا راز نہانی مال جو لکواں سانبھے خصم امانت
معالم اندر ابو ہریرہ یوں با اسناد لیایا — جو سب زناں تھیں اوہ زن بہتر پیغمبر فرمایا
جے دیکھیں تس خوش کریں تیرا دل کہیں تا آکھیا منے — جے نا گھر ہو ویں نگہ رکھی تن مال نہ تیرے حق جنے
فرایہ آیت شاہ رسولاں پڑھکے آپ سنائی — کہی وچہ معالم سعد بن ربیع بیٹے حق ایہہ آئی
تس عورت نام حبیبہ رٹھی خاوند اُسنوں ماریا — اُس ہو نوں لیکے نال نبی دے اگے عرض گذاریا
نبی کہیا لے بدلہ سعدوں تداًیہ آیت آئی — بدلہ نبی معاف کیتا اُس حکم اللہ دا بھائی

وَالّٰتِیْ تَخَافُوْنَ نُشُوْزَهُنَّ فَعِظُوْهُنَّ وَاهْجُرُوْهُنَّ فِی الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوْهُنَّ

تے اوہ عورتاں جو ڈردے ہو تسیں بے فرمانی اُنہاں دی تھیں پس نصیحت کرو اُنہاں نوں تے جدا کرو اُنہاں نوں وچہ خوابگاہاں دے تے مارو اُنہاں نوں

و آن زناں کہ بترسید از سرکشی ایشان پس پند دہید ایشان را و ترک کنید ایشان را در خوابگاہ و بزنید ایشان را
یعنے مباشرت نکنید

اُنہاں زناں تھیں ڈرو نشوزوں کرو نصیحت اُنہاں — تے کر و جدائی وچہ فراشاں مارو بھی گچہ تنہاں
نشوز دا معنے بے فرمانی اصل کبر وڈیائی — جے خوف نشوز تاکرو نصیحت سو خوف جدائی
جے مڑ نہ اس تھیں اگاہاں وچہ کرو تنہاں جدائی — یعنے کنڈ اُنہاں نوں کرو بات نہ کرو کائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جے مڑن نہ استھیں مار کرو پر سخت نہ مارن آیا
جد کھاویں آپ کھواؤ سنوں جد پہنے تس پہناویں

حق زناں دا ویکھ معالم خود حضرت ﷺ فرمایا
نہ منہ تے مار نہ منہ پھٹکار نہ رس گھروں جاویں

فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا

فر جیکر آکھیا منن تساڈا تاں نا ڈھونڈھو اُپر اونہاں دے رستہ۔ تحقیق اللہ ہے بلند رتبے والا وڈا

پس اگر فرمانبرداری کنند شمارا پس مجوئید برایشان راہے را البتہ خدا ہست بلند مرتبہ بلند قدر

پس جے آکھے لگن فیر نہ ڈھونڈھو راہ تنہاں تے
یعنے کہیا جے منن فیر نہ ڈھونڈھو ظلم بہانے

تحقیق اللہ ہے بہت بلند بھی بزرگ سبہ بندیاں تے
کہیا جے غالب تسیں تناں پر غالب رب جہانے

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا

تے جیکر معلوم کرو مخالفت وچہ دوہاں دے کھلا کرو اک منصف خویشاں مرد دیاں تھیں تے اک منصف خویشاں عورت دیاں

واگر معلوم کردید اے حاکمان مخالفت میان زن و شوہر پس مقرر کنید صلح کارے از خویشان مرد و صلح کارے از خویشان زن

جے ڈرو اجوڑوں وچہ اونہاندے عورت تے مرد دوہاں تھیں
تا بھیجو منصف مرد قبیلیوں بھی عورت خویشاں تھیں

إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا

جے چاہن اوہ دووین منصف سنورنا موافقت کریگا اللہ وچہ اونہاندے تحقیق اللہ ہے جاننے والا خبردار

اگر خواہند این منصفان صلح کنانیدن موافقت کند خدا میان ایشان البتہ خدا ہست دانا آگاہ

جے چاہن منصف دووین بھلیائی رب جوڑ وسنجاوے
یعنے حاکم جے کر جانے عورت خصم اجوڑے
تا دوہاں نوں دو منصف بھیجے حال حقیقت پاون
تا رب موافق کرے دوہاں نوں سبھا جوڑ وسنجاوے

تحقیق اللہ ہے دانا خبر رکھے بھل سنجاوے
نہ عورت منے حق نہ خلع بھی خصم نہ عورت چھوڑے
جے ویکھن صلح تا صلح کران جے نہیں تا جدا کراون
یا صلح ہووے یا تھیوے جدائی اُٹھ اجوڑ سدھاوے

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ

تے بندگی کرو اللہ دی تے شریک نہ ٹھہراؤ نال اُسدے کسے چیز نوں تے نال ماپیاں دے احسان کرنا تے خویشاں دے

و عبادت کنید خدا را و شریک مقرر مکنید با وے چیزے را و بہ پدر و مادر نیکوکاری کنید و بخویشاوندان

تے کرو عبادت رب دی کجھ اس نال شریک نہ لیاہو	تے ماپیو نال احسان بھلا ہو نیک نال کماہو

وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْۢبِ

تے یتیماں دی تے غریباں دی تے گوانڈھی سکاوت والیدی تے گوانڈھی بیگانے دی تے ساتھی دے نال پاسے دی

یتیماں وفقیراں وہمسایہ خویشاوند	وہمسایہ اجنبی وہم نشین	بہ پہلو نشستہ

بھی نال یتیماں تے مسکیناں نال سکے ہمسائے	تے نال بیگانے ہمسائے ہور ساتھی سفر جو آئے

وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ

تے نال راہی دے تے اس چیز دے جو مالک ہوئے ہین ہتھ تساڈے

ومسافر وآنچہ دستہای شما مالکان شدہ اند یعنی غلامان وکنیزکان

تے راہ مسافر یا مہمان تے جیہڑے وچہ ہتھ تساڈے ہاں
ہک آکھن صاحب جنب جو ساتھی سفر اندر ہمراہی
معاذ وچہ معاذ جبل تھیں با اسنا دلیا پایا
کیا حق اللہ دا بندیاں اُتے تینوں خبر معاذا
جو حق اللہ دا بندیاں نے تس پوجا کرن اکلے
تے کیا حق بندیاں اللہ تے جدا یہ کم کیتو نے
تا حق بندیاں دا رب تے جو ناکری عذاب تنہانوں
بھی وچہ بخاری نبی کہیا جو میں سنگ وچہ بہشتاں
بھی با اسناد جو رب دی جہت یتیم دے سر ہتھ پھیرے
بھی با اسناد بخاری راہوں ہر در خود فرماوے
تا اس حد جو ظن کراں اوہ جائے ورثہ پایا
بھی آکھیا نبی حقیر نہ سمجھو تھوڑی جو بھلیائی
جاں لاون کجھ پکاویں گھر وچہ پانی وِدھ ملاونیا

یعنے نال غلاماں اپنیاں بھلا کرو ہور رہیاں
ہک آکھن عورت ہم بستر بالفعل امید جیہں آہی
اس کہیا میں مگر نبیدے پڑھیا نبی سینوں فرمایا
میں کہیا رب نبی نوں معلم کیتا سنیے آوازہ
نہ اس دے نال شریک کرن کجھ پکڑن راہ کولے
توں جانے آکھیو میں نہیں یا حضرت نا فرآپ دسیئے
آکھیوم لوکاں خبر کراں فرمایا چھوڑ انہاں نوں
کارساز یتیماں ہوسی وانگوں انہاں انگشتاں
ہر وال دے نال ملسی ہک نیکی جو ہتھ سدا گھیرے
جو جبرائیل گوانڈھی دے حق نت تاکید لیاوے
بھی نبی کہیا جس نوں ہانڈے اقرب اوہ ہمسایہ
بہاویں ایہ جو کھلے متھے ملیے مومن بھائی
ہمسایاں نوں اس لاون تھیں بھاجی کجھ چکھاویں

بھی مالک راہوں وچہ معالم پیغمبر فرمائے — جس نمیاں رب قیامت عزت دیکو اوہ ہمسائے

جس نمیاں رب قیامت بولی نیک یا چپ کریے — جس نمیاں رب قیامت عزت مہمانانوں دیے

ہکدنیہ رات اُس حق انعام بھی تر دن لک مہمانی — اس تھیں بعد خیرات صدقہ مہمانی حق فانی

تے روا نہیں مہمان جو بہتا ٹھہرے حرج پہنچاوے — ایہہ صحیح بخاری مسلم تھیں وچہ مظہری نبی تباوے

بھی مظہری وچہ حدیث نبی تھیں ضعیفوں لیا یا — جو خویشاوند گوانڈھی اُسدے تریحق نبی بتایا

ہک اسلام دوجا حق خویشی تریجا حق ہمسائے — بیگانے دو اسلام گوانڈھی کا فریک بتائے

بھی با اسناد جو سخن نبی دا آخر وچہ بیماری — جو رکھو نگاہ نمازتے حق اُس جو تُسے ملک تمھاری

حیوان بھی ملکیت وچہ داخل واجب حق اُنہاندا — نبی کہیا ڈرو رب تھیں حق حیوانان مظہری لیاندا

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ

تحقیق اللہ نہیں دوست رکھدا او سنوں جو ہے تکبر والا شیخی والا اوہ لوک جو بخیلی کرن تے امر کرن لوکاں نوں نال بخیلی دے

البتہ خدا دوست ندارد کسے را کہ باشد متکبر خود ستاینده آنانکہ بخل مے کنند و امر میکنند مردمان را بہ بخل

اللہ دوست نہ رکھے جو متکبر چاوڑ ولے — جو بخل کمن خود لوکاں بھی فرماون بخل نوالے

وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

تے چھپاون وہ چیز جو دتی اُنہانوں اللہ نے فضل آپنے تھیں تے تیار کیتا ہے اساں واسطے کافراں دے عذاب خوار کرنیوالا

و مے پوشند آنچہ دادہ است ایشان را خدا از فضل خود و آمادہ ساختہ ایم برائے کافران عذاب رسوا کننده

تے جیہڑے لوک چھپاون جو نعمان وتا فضلوں باری — تیار کیتا اساں جہت کفاراں سخت عذاب خواری

مختیال معنے کبر وڈیائی ہے مختال چوڑ بیتا — فخور جو فخر کرے وڈیائی شیخی اپنی ہیتا

ذکر جتاندے پچھے ایہ رب اس کارن فرمایا — جو فخر وڈیائی والا کبروں چاہے حق دبایا

مالک راہوں وچہ معالم کہیا جو نبی بتاوے — رب رحمت نظر نہ اُس ول چادر جو کبروں ڈھلکاوے

آکھن عرب بخیل جو خیر نہ دیوے سوالی تائیں — تے وچہ شریعت اوہ جو واجب حق نکرے ادائیں

ایہ آیت حق یہوداں صفت نبی دی جنہاں چھپائی — تے لوکاں منع کرن خیر نوں ننگ ہو جاسو بھائی

www.KitaboSunnat.com

وَالَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

تے انہاں لوکانوں جو خرچ کردے ہیں مال اپنیاں نوں واسطے وکھاون لوکاں دے تے نہیں ایمان لیاوندے نال اللہ دے تے دن قیامت دے

و دوست نہ دارد آناں را کہ خرچ مے کنند مالہائے خود را برائے نمائش مردماں و ایمان نمی آرند بخدا و نہ بروز قیامت

تے جیہڑے خرچ کرن خود مالاں لوکاں جھبٹ وکھالے	تے اندر نال ایمان نہ لیاون نا دن آخر والے

وَمَنْ يَّكُنِ الشَّيْطٰنُ لَهٗ قَرِيْنًا فَسَآءَ قَرِيْنًا ۝

تے اوہ کوئی جو ہووے شیطان واسطے اوسدے بیلی پس برا بیلی ہے اوہ

و ہر کہ شیطان یار او باشد پس وے بد یار یست

تے جس دا یار شیطان ہووے پس مندا بیلی سوئی	وچ حق یہودیاں اہل نفاقاں ایہہ بھی نازل ہوئی

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ ط

تے کیا میلی پر اینہاں دے جو ایمان لیاوندے نال اللہ دے تے دن آخر دے تے خرچ کردے اس چیز تھیں جو روزی کیتی انہاں نوں اللہ نے

و چہ زیان بود بر ایشان اگر ایمان آوردندے بخدا و بروز قیامت و خرچ میکردند از آنچہ روزی دادہ است ایشان را خدا

وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيْمًا ۝	تے ہے اللہ انہاں دے جاننے والا
	و ہست خدا بایشاں دانا
تے کیا ہے اُپر اُنہاں جے منن رب قیامت تائیں	تے خرچن رب دے تے تھیں رب کل علم دا سائیں
یعنے کی نقصان اینہاں جے منن رب قیامت	تے رب دے تے تھیں کجہ دیوں حق زکوۃ کرامت

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۚ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُّضٰعِفْهَا وَ

يُؤْتِ مِنْ لَّدُنْهُ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝

تحقیق اللہ نہیں ظلم کردا تول یک ذرے دا تے جیکر ہووے ذرہ نیکی دونا کردا ہے اس نوں تے دیندا ہے پاس اپنے تھیں بدلہ وڈی

البتہ خدا ستم نمی کند وزن یک ذرہ و اگر باشد آں ذرہ نیکی دو چند سازد آں را و بدہد از نزد خود مزد بزرگ

"محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ"

www.KitaboSunnat.com

ہرگز اللہ ظلم نہ کردا اِک ذرہ مقداری
ذرہ معنے رتی کیڑی چھوٹی بہت ایہا ئی
رب اِکو جیہے تے ظلم جو بندیاں ضائع کرے نہ رائی
بلکہ بھی آپے ذرہ ظلم کریسی نیکی ذرہ ونجاوے
ابوہریرہ قسم کرے میں سنیاں پاک نبی تھیں
اجر عظیم کہیا رب جسنوں کون اُس کری اندازہ
جو جس کجھ حق کسے تھیں لینا آوے اوہ حق پاوے
یا بھین بھائی یا عورت سر حق بھاویں ذرہ رائی
ہک بندہ حاضر کرسن ملک منادی سد پکارے
تا حقاں والے آون جو اُنہاں حق اللہ فرماوے
تا حکم ہوسی ملکاں نوں ویکھو نیک عمل اس کوئی
ہک ذرہ نیکی بچے جو اُسدی کہسن ملک خدایا
تا ذریوں ذراں کم ہے رب فضلوں جنت رحمت پاوے
تے جے بندہ بدبخت تا کہن فرشتے عمل نہ رہیا
جو حقداراں دیاں بدیاں لے تس بدیاں نال ملاون
ایہ مظہری ہو معالم اندر بن مسعودوں لیائے
ہک شخص میری امت تھیں وچ حشر دے حاضر ہوسی
رب کہسی ایہ عمل بچے سبھ تیرے یا انکاری
اوہ کہسی یا رب ظلم نہ لکھیا میری سبھ بُرائی
ہو حیران کھلوسی کہسی عذر نہ نیکی کائی
اج تیرے اُپر ظلم نہیں ہک چٹھی ملک لیاون
حکم ہوسی وچ پاس تولاویں کہسی بار خدایا
رب کہسی اج ظلم نہیں تیں سبھ دفتر ہک پلّے

جے نیکی ذرہ ودھائے اُسنوں اجر دیوی خود بھاری
بھی اوہ جو ہوسی اندر گردوں دے تس چند وشنائی
حق والیاں نوں حق دیوا دے ظالم نیک کمائی
بلکہ ثواب دیوے دس حصے ست سو تیک ودھائے
جو ویہ لکھ تیک ودھائے اللہ فضلوں ہک نیکی تھیں
اندر حشر خلائق اُپر کرسی ملک آوازہ
تا جاپے شخص جو ہویا پتر تے حق نکل آوے
فَلَآ اَنْسَابَ بَیْنَہُمْ ایہ آیت شاہد آئی
ایہ شخص فلانا جس کجھ لہنا آوے سُنسن سارے
اوہ کہسی دنیا رہی پچھے ہن بندہ کتھوں لیاوے
حق داراں نوں فیر رحمتا اندا دیہو عملوں سوئی
ہک ذرہ نیکی بچے کہو رب چاہیے ذرہ ودھایا
ایہ آیت شاہد اُس تھیں پچھے بن مسعود لیاوے
تے حقداراں دے حق لے کجھ ہوسی حکم اجیہا
فر دیکر خط روانہ کرتس دوزخ طرف چلاونے
بھی مظہری اندر ابن عمر تھیں حضرت خود فرمائے
ہک کم ہو دفتر تس کھولن لماں نظر جاں ہوسی
یا لکھن والیاں ظلموں لکھی تیرے سر بدکاری
رب کہسی کجھ عذر تینوں یا نیکی رکھے کائی
رب فرماوے نیکی تیری پاس اساڈے ہک آئی
جس وچ شہادت کلمہ ہووے حکم تولاون
اُنہاں طوماراں دفتراں اگے اسدا قدر کی پایہ
تے دو جے پلّے چٹھی بھاری پلہ اوہ نہ چھڈے

www.KitaboSunnat.com

ہے وچہ معالم باسناد جو پیغمبر فرماوے
ربا ظلم نہ کردا مومن نیکی دنیا بدلہ پاوے
بھی روز قیامت بدلہ لیسی رحمت رب دو باری
تے کافر دنیا بدلہ پاوے لگے اوس خواری

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا

پس کیا حال ہوویگا جس وقت لیاندا اساں ہر امت تھیں گواہ تے لیاندا اساں تینوں اُپر اینہاں لوکاں دے گواہ

پس چہ حال باشد آنگاہ کہ بیاریم از ہر قوم گواہے را و بیاریم ترا برایں امت گواہ

پس کیا حال جو ہر امت تھیں شاہد اساں لیاندے
تے تینوں اساں ہولا شاہد آندا اُپر اینہاں دے
رب ہر امت تے نبی اُنہاں دا شاہد تنہاں مع لاسی
تا کفر اسلام تے بھلے برے اعمالاں حال تباسی
ہے مظہری وچہ بخاری تھیں جو ابن مسعودؓ بتایا
جو پڑھکے کجھ سنا قرآنوں نبی ؐ مینوں فرمایا
میں آکھیا تیرے اُپر نازل ہیں تدؐ کویں سنائیں
فرمایا یوں چاہدا ایہہ سوت پرھیوم اس آیت دی تائیں
فرمایا بس کر ہن ڈٹھم اکھیں نیر وہائے
ہک آکھن ہٰؤُلَاءِ اشارت نبیاں دے ول جائے
جان ہر پیغمبر بھرے گواہی امت اپنی اوتے
محمد بھرے گواہی نبیاں سچے سخن پر دتے

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ

اوس دن خواہش کرنگے اوہ لوک جو کافر ہوئے تے بے فرمانی کیتی نے رسول دی جو برابر کیتی جاوے نال اونہاندے زمین

آن روز آرزو کنند آنانکہ کافر شدند و نافرمانی پیغمبر کردند کاشکے ہموار کردہ شود برایشان زمین را

اوس دن چاہن کافر تے جو بے فرمان نبی دے
جو پاٹ زمین نگھیر اونہاں لیں اوہ نال زمیندے

وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

تے نہ چھپاون گے اللہ تھیں کسے بات نوں

ونپوشند از خدا ہیچ سخنے را

تے نا اوہ پردہ کسن اللہ تھیں بات لوکاون کائی
ہر ہر بات انہاں دی جلنی عضو بھرن گواہی
کہے ابن عباسؓ نوں آکھیا میں کجھ وچہ قرآنے پاواں
ہکدو جے دے نال مخالف شک شبہ وچ جاواں
ابن عباس کہیا اوہ جائیں مینوں آکھ سنائیں
اوس ایہہ آیت پڑھی جو رب تھیں کجھ لوکاون ناہیں
تے ما کُنَّا مُشْرِكِينَ جو ہور سنا فرماوے
ابن عباسؓ کہیا جد اول حال کفار دسیلے

پس جو نہ یا اونہاں شرک لوک ہو سورہ انعام ...

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو اہل اسلام گناہ بخشیوی شرک نہ بخشیا جاوے — کس اساں نہ شرک کمایا مت تہاں بخشش پاوے
فر بند زبان تہاں دی ہوسی ہتھ پیر گواہی — تد اقرار کریسن کہ اسیں کیتا برا الٰہی
بھی لا یتساءلون جو سورت مومنوں وچ آیا — جو کجھ وچھے نوں کوئی نہ پچھسی باپچھے فرمایا
علی بعض یتساءلون وچ والصّٰفّٰت بتاوے — جو کجھ وچھے دل ہو متوجہ لوک سوال لیاوے
ابن عباس کہیا جد پہلا نفخہ حشر کریسن — تا کجھ وچھے نوں کوئی نہ پچھسی سب بیہوش ہو ویسن
جاں فر دوجا نفخہ ہوسی کرن فر ہوش لوکاں نوں آوے — تا کجھ وچھے نوں پچھن فر سن خبر خدا فرماوے
اینویں ہی انگوں بہتا جائیں ہو رخلاف لبھیوے — اوہ ہر ہر وقت احوال موافق ہوسی سچ نبیوے
ایہ مظہری اندر صحیح بخاری ہور کبھی نقل لیایا — ہے سب برحق کلام الٰہی شبہ جہل تھیں آیا۔

یٰٓاَیُّہَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَقۡرَبُوا الصَّلٰوۃَ وَ اَنۡتُمۡ سُکٰرٰی حَتّٰی تَعۡلَمُوۡا مَا تَقُوۡلُوۡنَ

ای اوہ کو جو یقین لیائی ہو نا نیڑے جاؤ نماز دے وچہ اس حال نے جو تسیں مست ہو تا جو جانو اوہ چیز جو کہندے ہو

اے مومنان نزدیک مشوید بہ نماز حال آنکہ شما مست باشید تا آنکہ بفہمید آنچہ بزبان میگوئید

اے مومنو پاس نماز نہ جاؤ اندر مستی حالاں — تا جو جانو کیا کہندے تسیں سمجھو آپ مقالاں
وچ مظہری ابوداؤد ترمذی حسن حدیث لیائے — جو علی کہیا ابن عوف اسیں دعوت جہت بلائے
اساں کھانا کھادا خمر پیتا اجے حرمت خمر نہ آئی — وقت نماز ہویا اسیں مست نماز میں تہاں پڑھائی
قل یایہا الکافرون ہیں پڑھیوم آخر تائیں — اعبد ما تعبدون وچ انتم عابدون سب جائیں
چار جائیں لا حرف نفی دا مول نہ پڑھیوم کوئی — معنے الٹ خراب ہوئے ایہ آیت نازل ہوئی
فر اندر وقت نمازاں خمر نہ پیون یار نبی دے — تا حرمت خمر جو مائدہ اندر آئی نال وحی دے
ضحاک کہے وچ نیند غلبے پڑھن نماز نہ آئی — اس آیت تھیں کہ مراد بھی وچ حدیث ایسائی
نبی کہیا جد نیند غالب وچ نماز ہی آوے — جا ہیے سوویں تا نیند رجاوے مت کجھ برا الاوے
ایہ وچ بخاری مسلم ترمذی ابوداؤد لیائے — اس آیت وچ تنبیہ جو وچ نماز نہ بندہ دل لائے

سمجھے جو کجھ پڑھے زبانوں معنیاں فکر دوڑاوے
تے جو شے دل مشغول کرے اس شے نوں دور ہٹاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرِيْ سَبِيْلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوْا ؕ

تے نہ وچ حالت جنابت دے مگر اں ٹرنے والے راہ دے تا جو غسل کرو

ونہ در حالت جنابت نزدیک نماز شوید تا آنکہ غسل کنید مگر آنکہ مسافر باشید

حال جنابت پڑھو نمازاں تا جو غسل کیجیے ۔ مگر جو راہے ملے نہ پانی نہا کوں پاکی تھیوے

جنب جنابت والا شخص برابر مرد زناں نوں ۔ بھی واحد جمع برابر اسوچہ عام ایہی سمجھاوے

جنابت معنے منی ایہی وچہ اصل جنابت دوری ۔ جو وقت جنابت وطی لوکاں تھیں جا نادور ضروری

وَاِنْ كُنْتُمْ مَّرْضٰۤى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَآئِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَآءً

تے جیکر ہوو تسیں بیمار یا اوپر سفر دے یا آیا ہک تساں تھیں پاخانے تھیں یا ہتھ لایا تساں عورتاں نوں فیر نہ پایا

واگر باشید بیمار یا مسافر یا بیاید کسے از شما از جائے ضرور یا مباشرت زناں کنید پس نیابید آب را

تے جیکر تسیں بیمار یا سفری یا کوئی جھاڑیوں آیا ۔ یا کیتی وطی زناں فر پانی جیکر تساں نہ پایا

فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَاَيْدِيْكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُوْرًا ۝

پس قصد کرو خاک پاک نوں فر مسح کرو نال موہاں اپنیاں تے ہتھاں اپنیاں دے تحقیق اللہ ہے معاف کرنے والا بخشنہار

پس قصد کنید زمین پاک را پس مسح کنید بروہای خود و دستہای خود البتہ خدا ہست عفو کنندہ آمرزگار

تاں کرو تیمم پاک مٹی تے مسح منہ ہتھاں آنو ۔ ہے رب معاف کنندہ بخشنہار اٹھیک پچھانو

ہے غائط زمین نیواں اصل وچہ اکثر حاجت بہندے ۔ جو اگلے پچھلے راہوں نکلے مراد اوہ کہندے

لمس اصل وچہ ہتھ لگاون وطی مراد زناں دی ۔ تیمم معنے قصد ایہی تے ہتھوں بدلہ آندی

صعید ایہی منہ زمین جو مٹی ہے بہت پتھر ہووے کینکر ۔ ہک آکھن خاک مراد ایہی جو ہیں شافعی قول نہ پتھر

نہ پانی پاون لنوں مراد جو ورتن قدرت ناہیں ۔ ہے پانی دور یا مول نہ لبھے یا ڈر شہر بلائیں

یا تریہ خوف یا مرضی غالب ڈر سے جو تھیے بیماری	رخمی یار نبی دے جنہی آیت رب اتاری

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا السَّبِيلَ ۚ

کیا نہ ڈٹھا توں طرف انہاندی جو دتے گئے حصہ کتابوں تھیں وہیا جدی میں گمراہی نوں تے چاہندے میں جو بہلا دیسن رستہ

آیا ندیدی بسوی کسانیکہ دادہ شدند بہرہ از کتاب یعنی یہود مے ستانند گمراہی او مے خواہند آنکہ شما گم کنید راہ را

نہ ڈٹھے نہیں کتابوں حصہ ملیا جہناں نوں	وہیا جن خود گمراہی چاہن گمراہ کرن تساں نوں
حصہ بنیا کتابوں یعنے پڑھی کتاب یہاں نوں	تے عمل نصیب نہ اس پر ہویا مضمون ویکھ نیاز نوں

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا

تے اللہ دانا تر ہے نال دشمناں تساڈیاں دے تے کافی ہے اللہ کارساز تے کافی ہے اللہ مددگار

و خدا داناتر ست بدشمنان شما وکافی ست خدا دوست وکافی ست خدا مددگار

تے اللہ بہتر جانے جو کوئی دشمن اہل ایماناں	تے اللہ کافی یار تے کافی ناصر مسلماناں

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا

انہاں لوکاں تھیں جو یہودی ہوئے بدلاوندے میں سخناں نوں ٹکانیاں انہاندیاں تھیں تے کہندے میں سنیاں تے بے فرمانی کیتی اساں

از یہود گروہیست کہ تغیر میکنند سخنہا را از جاہائے آن ومیگویند کہ شنیدیم وعاصی شدیم یعنے بزبان حال میگویند

یعنے کنوں یہوداں پھیرن سخناں اپنی جاؤں	تے کہن جو سنیاں قول تیرا نا منیاں کہن ہیا کو

وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ ۚ

تے سن نہ سنایا گیا تے راعنا پھیر کے زباناں آپنیاں تے طعنہ کر کے وچ دین دے

ومیگویند بشنو حالانکہ شنوانیدہ نشوی وگویند رعنا پیچانند سخن بزبانہائے خویش وطعنہ میزنند در دین

تے مُن توں ساڈا کہیا نہ تینوں کجھ سُنایا جائے	تے راعنا کہن زباناں پھیرن طعنہ دینی بھاوے
تحریفوں الکلم جو صفت نبیدی اوہ بدلاون	ابن عباس کہیا اوہ کافر ایہ نبیدے آون
تسلے پیچن حضرت وے جائے سمجھ نہ سندہا ئے	باہر جا کر ہور ہوڑا دن اپنے دلوں بنائے
غیر مُسمَع دے دو معنے ہک نیک دعا ایہا ئی	توں عزت دار خلاف تیرے کوئی بول نا آکھائی
ہک بری ایہا جو تیرا کہیا نہ سنیں کنوں حقارت	اوہ لفظ دو معنی بولن نیت مندی کرن شرارت
یا غیر مسمع تینیں جنسی نہاں جو تینوں سنیاں نہ جاوے	یعنے مربٹ بولا تھیویں اینویں راعنا بھاوے
جویں پہلے وچہ سپارے گذریا نیت بری ہووا	طعنہ وین اسلام اندر انہاں عادت مردود

وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ

تے جیکر اوہ کہندے سنیاں اساں تے فرمانبرداری کیتی اساں سُن تو تے نظر کر ساڈوں البتہ ہوندا بہتر واسطے اونہاں دے

واگر ایشان گفتندے شنیدیم و فرمانبرداری کردیم و بجائے اسمع غیر مسمع فقط اسمع میگفتند و بجائے راعنا انظرنا میگفتند البتہ بہتر بودے ایشان را

تے جو اوہ کہندے سنیاں تے منیاں سُن توں نال صفائی	تے راعنا جا انظرنا کہندے ہوندا خوب بھلیائی

وَلَٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

تے اپر لعنت کیتی ہے اونہاں نوں اللہ نے نال کفر اونہاں دے پس نہیں ایمان لیاوندے مگر تھوڑا

ولیکن لعنت کردہ است خدا ایشان را بسبب کفر ایشان پس ایمان نمے آرند مگر اندکے

پر لعنت کیتی رب اُنہاں نوں کفر تنہاں دے یار و	تا موں ایمان نہ لیاون مگراں تھوڑے جیہے شمار و

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ

اے جو دتے گئے کتاب ایمان لیاؤ نال اُس چیز دے جو تاری اساں سچا کرنے والی اُس چیز نوں جو نال تساڈے ہے

اے کسانیکہ کتاب بہ داده شده اید ایمان آرید بآنچہ فرود آوردیم باور کنندہ آنچہ باشما است

اے لوک جو دتے گئے کتاب ہر اد یہود ہتھیارے منو جو اساں بھیجیا سچا کرے جو نال تمہارے

www.KitaboSunnat.com

مِّنْ قَبْلِ اَنْ نَّطْمِسَ وُجُوْهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓی اَدْبَارِهَآ اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّآ اَصْحٰبَ السَّبْتِ

اگے اس تھیں جو نا بود کریے اسیں منہاں نوں پھر کریے انہاں نوں پر پٹھاں انہاندیاں یا لعنت کریے انہاں نوں جیوں لعنت کیتی جنہیں چھنچھن والیاں

پیشتر ازانکہ محو کنیم صورتہا رو پس بگردانیم انہارا بر شکل پشتہا رو یا لعنت کنیم ایشانرا چنانکہ لعنت کردیم اہل شنبہ را

اگے اس تھیں جو اسیں منہاں پٹھاں پھیر لایے ۔ یا لعنت کریے چھنچھن والیاں وانگوں شکل پلٹایے

معنے طمس مٹاون یعنے منہ نک اکھ مٹا لیے ۔ کنڈاں مگر لگایے یعنی کیا ٹیڈا نونگ بنایے

وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ۝

تے ہے امر اللہ دا کیتا جانے والا

وہست ارادہ خدا کردہ شدہ

تے جو کجھ امر ارادہ رب دا ہے سچ ہوون والا ۔ اوہ جو چاہے کر سکے آپے فضلوں کرد الا

عبد اللہ ابن سلام جاں سنیا یہ آیت وگدا آیا ۔ منہ تے ہتھ رکھیا اسلام لیا یا عرض سنایا

مینوں خوف جو تیں تے پہونچن اگے منہ پھٹ جاوے ۔ ہبی کعب احبار عمر دے ویلے سنکر ڈریا آوے

جے کہن جو بہت یہود ایمان نہ لیائے پھٹے ناہیں ۔ کہو جو حدیثاں وچ قیامت ہوسن مسخ کلاہیں

بعضے کہن جو مسخ ہوندا جے مومن نہ ہوندے کوئی ۔ جا بعضے انہاں ایمان لیائے مندیاں مسخ نہ ہوئی

تے بعضے کہن وعید قیامت ہوسن پھٹن سارے ۔ ایہو جو معالم وچ السنۃ بغوی لکھیا پیارے

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ

تحقیق اللہ نہ بخشیگا ایہ جو شریک بنایا جاوے نال اوس دے تے بخشیگا سوا اس تھیں جس نوں چاہے گا

البتہ خدا نمی آمرزد کہ شریک مقرر کردہ شود با وی و می آمرزد غیر آن ہر کہ را خواہد

تحقیق نہ اللہ بخشے جو اس نال شریک بناوے ۔ تے بخشے جو بن شرکوں ہیا ، جس نوں اللہ بھاوے

وَمَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓی اِثْمًا عَظِيْمًا ۝

تے جو کوئی شریک لیاوے نال اللہ دے پس تحقیق افترا کیتا اوس نے گناہ وڈا

وہر کہ شریک مقرر کند بخدا البتہ افترا کردہ ست گناہے بزرگ را

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جس شرک کیتا رب نال سو اس نے وڈا طوفان کمایا
سن وچہ معالم با اسناد حدیث نبی تھیں لیا یا

جو اس نال شریک لیاوے مرے سو جنت جاسی
جو شرک لیائے مرے سو دوزخ جاسی کچھوں تاسی

ایہ آیت سب قرآنوں اہل توحید امید ودہاوے
تے مشرک لوکاں گور پرستاں سندا اس ونجاوے

کلبی کہے جو وحشی حق ایہ آیت نازل ہوئی
جنگ احد وچہ حضرت حمزہ قتل کیتا جس سوئی

ایہ وحشی نام غلام قریشاں اسنوں کہیا کفار
جو حمزے مارن تھیں آنا ذبھ لئے انعام ہزاراں

تا حمزہ قتل کیتیس پر مالک مول آزاد نہ کیتا
سن یاراں پشیماں ہویا دل سرور لکھیوس میتا

جو میں ایمان لیا یہ دل نوں بہت ہوئی پشیمان
پر تینوں سنیاں پڑھدا کے آیت ایہ فرقانی

جو جیہڑے شرک تھیوں حقوں کرن بہ ہنیر زنا ملے
جو ایہ کم کرسن دوزخ سٹرسن دائم تہر خداؤں

تے اساں ایہ سبھ کجھ کیتا تاں فر اگلی آیت آئی
مگر جو توبہ کرے ایمان لیاوے نیک کمائی

تا حضرت لکھ بھیجی انہاں ڈٹھی شرط جو نیک عمل دی
شاید عمل نہ ہووے چنگا نہیں تسلی دل دی

فر ایہ آیت آئی حضرت اس ول لکھ وگائی
جو شرک بنا جس چاہے بخشو اللہ سر بر پائی

اس پڑھ کے لکھیا فیر جو سوچ قید جے چاہے اللہ
کیا جاناں اساں چاہے یا نا چاہے نہیں تسلا

فر لا تقنطوا من رحمۃ اللہ وچہ سورت زمر جو آئی
اس وچ قید نہ شرط آہی کجھ سرور لکھ وگائی

تا یاراں سنوا ایمان لیا یا پاس نبی دے آیا
نبی کہیا کویں حمزہ کٹھا قصہ اوس سنایا

نبی کہیا ہن دور نہ میں نوں اپنا مکھ دکھائیں
تا شام ولایت ملی وحشی آئیں موت اٹھائیں

اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِیْنَ یُزَکُّوْنَ اَنْفُسَهُمْ ؕ بَلِ اللّٰهُ یُزَکِّیْ مَنْ یَّشَآءُ

کیا نہ ڈٹھا توں طرف انہاں دی جو پاک گن دے ہیں آپ نوں بلکہ اللہ پاک بناندا ہے جس نوں چاہے

آیا نہ دیدی بسوئے کسانیکہ ستایش میکنند خود را — بلکہ خدا ستایش میکند ہر کرا خواہد

توں ڈٹھا نہیں انہاں نوں پاک جو کہندے اپنے تائیں
بلکہ خدا جس چاہے پاک بناوے کہے ثنائیں

وَلَا یُظْلَمُوْنَ فَتِیْلًا ۝
تے نہ ظلم کیتے جاون سے تند برابر ... در ریسمان
و ستم کردہ نشوند مقدار رشتہ

تے ظلم نہ کیتے جاسن ہرگز اک دہاگے مقدارے
بعضے کہن ایہ آیت آئی حق یہود نصارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جاں آکھیا اُنہاں جو اسیں ہاں رب دے بیٹے ہو پیارے	کدی کہن جو وچ بہشت نہ وڑسی باجھ یہود نصارے
وچ مظہری کہیا جو خاص سبب تا حکم ایہ عام ایہائی	بن مسعود کہیا کہ وچ تے تزکیہ منع ہویائی
جو بعضے لوک سمجھیلے گھر تھیں دین سمت سکھاون	کسے منہ تے کرن سلاہاں خالی دینوں گھر آون

انظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

ویکھ کویں جوڑدے ہین اُپر اللہ دے جھوٹھ تے بہت ہے ایہو گناہ ظاہر

ببین چگونہ مے بندند بر خدا دروغ را و کافی ہست این گناہ آشکارا

ویکھ جو کیونکر اللہ تے ایہ جھوٹھ طوفان بناون	تے ایہو بہت گناہ اجگر جھوٹھ صریح الاون

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

بھلا نہیں ڈٹھا توں طرف اونہاندی جو دتے گئے حصہ کتاب تھیں یقین لیاوندے ہین نال جبت تے طاغوت دے

آیا ندیدی بسوی کسانیکہ دادہ شدند بہرہ از کتاب معتقد میشوند بت را و معبود باطل را

توں ڈٹھا نہیں اُنہاں نوں جنہاں حصہ ملیا کتابوں	جو نال جبت طاغوت ایمان لیاون حال خرابوں

وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا

تے کہندے ہین واسطے اونہاندے جو کافر ہوئے جو ایہ لوگ وڈے ہدایت والے ہین اونہاں تھیں جو ایمان لیائے راہ وچوں

و مے گویند در حق مشرکان کہ ایشان راہ یابندہ تر اند از مسلمانان از روئے راہ

تے آکھن اہل کفر نوں جو ایہ چنگے اہل ایماناں	ایہ راہ ہدایت اُپر وڈے اُنہاں تھیں کہن طوفاناں

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا

ایہ لوگ وہ ہین جو لعنت کیتی ہے اونہاں نوں اللہ نے تے جسنوں لعنت کرے اللہ بس ہرگز نہ پاوینگا واسطے اوسدے کوئی مددگار

ایشان آنہا اند کہ لعنت کرد ایشان را خدا و ہر کرا لعنت کند پس ہرگز نیابی او را ہیچ یاری دہندہ

جنہاں لعنت کیتی رب جنہاں نوں	ایہ ٹولہ کنوں ہووے وال لعنت کیتی ربّ کوئی مددگار تنہاں نوں

هَاَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ جٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُّجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

آگاہ شوید شما اگروہ ستید کہ خصومت کردید از جانب خیانت کنندگان در زندگانی دنیا پس کہ خصومت خواہد کرد با خدا از جانب ایشان روز قیامت

خبردار تھیو اوہ لوک سو جو جھگڑو کیا تہ اونہان لاءِ حیاتی دنیا ۾ پوءِ کیر جھگڑو کندو الله سان اونہان لاءِ قیامت ڏینهن

ہاں تم ہو لوگ اونہا تہیں جھگڑو دنیا زندگانی میں	پس کون جھگڑا کریگا اونہان لئی قیامت ۾

اَمْ مَّنْ يَّكُوْنُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ۝ یا کیست کہ باشد بر ایشان کارساز ۝ یا کون سی جو ہوویگا ان تہ اونہان جو

یا کون وکیل اونہا تہ ہوسی روز قیامت	جو رب دے غضب عذاب تہ رکھی اونہان

وَمَنْ يَّعْمَلْ سُوْٓءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝

وہر کہ بکند کار بد یا ظلم کند بر جان خود باز آمرزش خواہد از خدا بیابد خدا را آمرزندہ مہربان ۝

تی جیکو کری برائی یا ظلم کری نفس اپنی تی پوءِ بخشش گھری الله کھان تہ پائیگا الله کی بخشنہار مہربان

تی جو کوئی کری برائی یا خود نفسی ظلم کماوی	فر بخشش منگی رب تہیں بخشنہار پاوی

وَمَنْ يَّكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهٗ عَلٰى نَفْسِهٖ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ۝

وہر کہ بکند گناہی پس جز این نیست کہ میکند آنرا بر جان خویش وہست خدا دانا استوار کار

تی جو کوئی کماوی گناہ پس سوا اسکے نہیں جو کماندا ہی ان جان اپنی تی ہی الله جانن والا حکمت والا

تی جو کوئی کری گناہ سو کر وال اپنی جان برائی	ہی الله جانن والا حکمت وال اوہا

وَمَنْ يَّكْسِبْ خَطِيْٓئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهٖ بَرِيْٓئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَّاِثْمًا مُّبِيْنًا ۝

وہر کہ بکند خطائی یا گناہی باز تہمت کند آن بیگناہی را پس البتہ برداشت افترا و گناہ ظاہر را

تی جو کوئی کماوی خطا یا گناہ فر تہمت لگاوی ان سان بیگناہ کھی پس تحقیق چالیا ہی بہتان تی گناہ ظاہر

جو آپ گناہ یا برائی کری فر پا کدی ذمی لاوی	سو ٹھیک ووڈا بہتان گناہ بہی ظاہر سر چاوی

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ؕ

واگر نبودی فضل خدا بر تو و بخشایش او البتہ قصد کردہ بود گروہی از ایشان کہ گمراہ کنند ترا

تی جیکر نہوندا فضل الله دا ابر تیری رحمت اوسکے البتہ قصد کیتا سی ہک ٹولہ اونہا تہیں جو گمراہ کرن

وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا	تے دتی اساں انہاں نوں بادشاہی وڈی ودادیم ایشاں را بادشاہی بزرگ
یا حسد کرن لوکاں نوں جو انہاں دتا فضل الٰہی یعنے ننگ نہاک یہود انکار نبوت کردے جے بادشاہی انہاں ملدی ہرگز لوکاں کجھ نہ دیندی ہن بھی ویں ننگ بھی حسد کرن کجھ لوکاں بے حجے دیندا ابنی اولاد خلیلوں جنہاں وڈا فضل الٰہی توراۃ انجیل زبور صحیفے ابراہیم گھرانے بھی ہن قرآن نبوت اوسے گھر وچ رب اتاری یہود پلید حسود حقارت نبی دی کردے آہے اس آیت وچ جواب انہاں دا سیا پاک الٰہی	اساں دتا آل خلیل کتابیں علم تے وڈی شاہی جے بادشاہی انہاں ہوندی شاہی جاون تیں ٹھٹ دردے ہے بخل کمال انہاں وچ کیونکر بادشاہی پایہ لیندے وچ اسمٰعیلیاں نبی کیتا رب اینہاں دا کیا لیندا علم کتاباں اینہاں نبوت رب دتی ہور شاہی طالوت یوسف داؤد سلیمان تے شان جہانے بادشاہی دنیا ہور دینی نبیاں دی سرداری ہن محمد نبی جے ہوندا زناں کیوں بہت دیوے داؤد دی سو بی بی ہک ہزار سلیمان آہی

فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا

پس انہاں وچوں کئیں ہے اوہ جو ایمان لیایا نال اوسدے تے انہاں وچوں ہے اوہ جو ہٹ رہیا اس تھیں تے بہت ہے جہنم بلنے والا

پس بعضے از کفار کسے ہست کہ ایمان آورد بآں کتاب و از ایشاں کسے ہست کہ باز ماند از وے و کفایت ست دوزخ آتش افروختہ

پس بعض انہاں منیاں اسنوں بعضے ہٹے پچھاہاں	اتے کافی انہاں یہوداں دوزخ ساڑن بلدیاں ہاہاں

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے نال آیتاں ساڈیاں دے جھب اسیں داخل کرانگے انہاں نوں وچ اگ دے

البتہ کسانیکہ کافر شدند بآیتہائے ما در آریم ایشاں را آتش

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے ساڈیاں نال کتاباں	جھب داخل کرساں اسیں انہاں نوں وچ آتش سخت عذاباں

كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ

ہر واری جو گل جاونگے چمڑے انہاں دے وٹا دانگے اسیں انہاں نوں چمڑے ہور سوا انہاں دے تا چکھن عذاب نوں

ہر گاہ کہ سوختہ و گداختہ شود پوستہائے ایشاں بدل سازیم ایشاں را پوستہائے دیگر تا بچشند عذاب را

ہر وار جو گلسن چم تہاں اسین چڑھے ہور دلبا اہیں
تا چکھن سخت عذاباں وا اہم دوزخ وچہ رکھاہیں

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

تحقیق اللہ ہے غالب پکیاں کماں والا ہے
البتہ خدا غالب استوار کار ست

ٹھیک اللہ ہے غالب جو کجہ چاہے سو کر سکے
اللہ یک ساعت وچہ سو سو واری چم تہاں بدلاوے
قد کفاراں وڈے تھیسن حد قیاسوں باہر

اوہ حکمت نال کریندا سب کجہ کم کرے اوہ پکے
چم اموماتر دل بینڈ اپیغمبر فرماوے
تا دوزخ نال انہاں دی بھر سن ظہری اندر ظاہر

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

تے اوہ لوک جو ایمان لیائے تے عمل کیتے نیک جھب داخل کرانگے انہانوں وچہ باغاں دے جو وگدیاں ہیں تلے انہاں دے نہراں

وکسانیکہ ایمان آوردند و کردند کارہای شائستہ زود در آریم ایشان را بہ بوستانہا کہ میرود زیر آن جوئے ہا

تے جیہڑے لوک ایمان لیائے کیتیاں نیک کمایاں
جھب داخل کریے وچہ بہشتاں نہراں تلے وگایاں

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

ہمیشہ رہن والے وچہ انہاں دے ہمیشہ واسطے انہاں دے وچہ بہشتاں دے بیویاں ہیں ستھریاں تے داخل کرانگے انہانوں وچہ سایہ درارد

جاودان باشند در آنجا ہمیشہ ایشان راہست در آنجا زنان پاک کردہ شدہ و در آریم ایشان را بسایہ نیک یعنی جنت تمام

اوہ وچہ بہشتاں ہردم رہسن بیویاں پاک اتھائیں
اوہ بیویاں پاک نبی فرمایا حیضوں غائط بولوں
بھی نبی کہیا یک کہ جنت وچہ چلے سوار جو سائے
ظل ممدود فر پڑھ کے آیت نبی سنائی
وچہ سورۃ واقعہ

تے داخل کریے چھاواں لمیاں اندر اوہناں تائیں
بھی سینڈ کھنگاروں ہنی کجھ تھیں پاک بھی سند تولوں
یک سو سال چلے جے سائے تا بھی ہر سے نہ جائے
ایہ صحیح بخاری مسلم تھیں وچہ ظہری لکھیا بھائی

إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا

تحقیق اللہ امر کردا ہے تسانوں ایہ جو ادا کرو امانتاں طرف صاحباں انہاں دیاں دی

البتہ خدا حکم میکند شمارا کہ ادا کنید امانتہا را بسوئی اہل آن

الربع

[illegible]

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تحقیق خدا فرماوے تساں جو ادا امانت کرہو　　صاحبانوں فردیو سلامت کنوں خیانت ڈرہو

وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوْا بِالْعَدْلِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهٖ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيْعًۢا بَصِيْرًا

تے جس وقت حکم کرو وچہ لوکاں دے تاحکم کرو نال انصاف دے تحقیق اللہ چنگی چیز ہے نصیحت کردا ہے تساں نوں نال اوس دے تحقیق اللہ

وچون حکم کنید میان مردمان حکم کنید بانصاف البتہ خدا نیکو چیز یست کہ پند میدہد شمارا بآن البتہ خدا ہست شنوا بینا

تے جدتسیں حکم کرو وچہ لوکاں حکم کرو انصافی　　رب خوب نصیحت کردا ہے رب شنوا بینا صافی

مظہری اندر لکھیا جس دن فتح مکہ رب کیتا　　عثمان بیٹا طلحہ دا جہی کافر آہا میتا

کعبے دے دربان آہے اوہ کنجی اُس تے آہی　　حضرت اُتھیں کنجی کعبے دے کھولن نوں چاہی

اوہ دیون لگا کہیا عباس جو منوں دے دربانی　　جویں سقایت ہتھ ساڈے جاہ زمزم دا پانی

عثمان ہٹایا ہتھ نبی فرمایا دیہ عثمانا　　آکھیوس لیکن امانت ربدی پکڑی شاہ جہاناں

درکھولیا وچہ کعبے وڑیا پڑھیا نفل دوگانہ　　فر باہر آیا اتھا آیت پڑھدا نبی یگانہ

ایہ کعبے اندر آیت نازل تد عثمان بولایا　　دے کنجی رہیے تساں تھیں دائم آپ نبی فرمایا

فر عثمان ایمان لیایا بھریوس سچ گواہی　　میں نہیاں اندر باجہ شبہ یاشک سچ رسول الٰہی

حق عثمان اہی ایہ آیت شان نزول تباوے　　پر حکم الٰہی ہر مومن شامل ہر جا ایہ سمجھاوے

نبی کہیا ایمان نہیں جس نہیں امانت داری　　جس عہد نہ سچا دین نہیں تس آکھیا نبی دوباری

ایہ بیہقی کنوں لیایا قاضی کردا ایس روایت　　بخاری مسلم کنوں خیانت خاص نفاق علامت

بھی حکم کرن وچہ لوکاں علم لون قسم امانت آیا　　تے حکم ناحق خیانت ہے وچہ مظہری لکھ سدایا

بھی اگلی آیت حکم جو رب بندی تابعداری　　بھی حاکم تابعداری ایہ بھی قسم امانت داری

ابو ذر کہیا جو حضرت دیچے کارداری کجھ منوں　　نبی کہیا ایہ بھار امانت گناں ضعیف ہیں تینوں

کارداری ہر روز قیامت خواری تے پشیانی　　مگر جو ادا کرے حق اسدا خاص بندہ رحمانی

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَاُولِي الْاَمْرِ مِنْكُمْ ۚ

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے ہو کہیا منو اللہ دا تے کہیا منو رسول دا تے صاحباں حکم دیاں دا تساں وچوں

اے کسانیکہ ایمان آوردہ اید فرمانبرداری کنید خدارا و فرمانبرداری کنید پیغمبر را و حاکمان را از جنس خود

اے اہل ایمانو رب نبی دی کرہو فرماں داری	تے جو سردار امیر تساں تھیں تہاں بھی تابعداری

فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

پس جے جھگڑا کرو تسیں وچ کسی چیز دے تا موڑ لیاؤ اُسنوں طرف اللہ دی تے رسول دی جیکر ہوا ایمان لیاوندے نال اللہ دے تے دینہہ آخر دے

پس اگر اختلاف کنید در چیزے پس باز آرید او را بسوئے خدا و پیغمبر اگر ایمان میدارید بخدا و بروز قیامت

پس جے جھگڑو چیز کسے وچ رب نبی ول لیا ہو	جے تساں رب قیامت منی اُستھیں وکھ نجا ہو

ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

ایہ بہتر ہے تے خوبتر از روے انجام دے	این بہتر ست و نیکوتر باعتبار عاقبت و مآل

ایہ رب نبی ول لیاون بہتر ایہی نیک انجامی	اسدا اورک نیک اُس تھیں جو کرو نا ویلاں خامی
منظہری وچہ بخاری مسلم ابن عباسوں لیایا	عبد اللہ ابن حذافہ افسر لشکر نبی بنایا
ہو لشکر اُپر وہی آکھیوس نبی تساں فرمایا	جو میرا آکھیا منو اونہاں آکھیا ٹھیک بتایا
اُس آکھیا بالن جمع کرو اُنہاں کیتا اگ مچائی	آکھیوس وڑو آتش وچہ بعضے وڑن لگے وچہ کھائی
بعضے ٹھیلن کہن آتش تھیں نس نبی ول آئے	ہن کیوں آتش سڑیے آتش بجھ گئی رب بچائے
اُس غصہ ہٹیا نبی سُنیاں فرمایا جے اگ وڑدے	قیامت تیک آتشو چہ ہندے روز خدا وچہ سڑدے
جو فرمانداری نیک کماں وچہ بریاں وچہ نہ آئی	ایہ صحیح بخاری اندر لکھیا علی روایت بھائی
ہے مقصود اس آیت تھیں جے جھگڑا اہل علم نوں	یو ہی تا طرف قرآن حدیث لیاون وس حکم نوں
جو نال قرآن حدیث موافق پاون عمل کماون	خلاف قرآن حدیث جے حاکم کہے تا پاس نجاون
بخاری مسلم وچہ علی تھیں کہیا نبی فرماوے	جو وچہ گناہ نہ کسی اطاعت نیک کماں وچہ آوے
بھی احمد حنبل حاکم سند صحیح حدیث لیائے	لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ نبی بتائے
تو اولی الامر جو صاحب حکماں عام ایہی ہر جائیں	اطاعت بادشاہاں سرداراں فرض رعیت تائیں
علی کہیا ہی فرض شاہاں تے حکم قرآن موافق	ادا امانت کرن جو رب نبی فرمان مطابق
جاں ایہ حکم کرن تا فرض رعیت اُتے تابعداری	ابو ہریرہ کنوں روایت مسلم وچہ بخاری

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

جو نبی کہیا فرمانبرداری میری طاعت رب دی
تے میری بیفرمانی کرنی ہے معصیت رب دی

جس منیاں حکم امیر سواس نے منیاں آکھیا میرا
جو بیفرمان امیر سو میرا ایہے فرماں ودہیرا

بھی اس آیت وچہ داخل خاوند حکم جو کرنے نانوں
بھی اک حکم غلاماں ہاں پیو حکم جو فرزنداں نوں

ابن عمرؓ تھیں صحیح بخاری مسلم اندر آیا
الا کلکم راع سب تھیں حاکم نبی بتایا

وکلکم مسئول سبہ پچھے جاسو روز قیامت
عن رعیتہ ہر حال پوچھیسی خاص رعیت

بادشاہ سب لوکاں حاکم پچھیا جاسی ہرتیں
ہر مرد جو حاکم گھر اپنے دا پچھیا جاسی گھرتھیں

عورت حاکم گھر خاوندی بھی اسدیاں فرزنداں
لتین ہر ہر حاکم پچھے جاسو کر ہوکم پسنداں

اہل علم بھی اسوچہ داخل ہیر استاد شرع دے
ایہ وارث نبیاں حکم انہاں دا لازم اے تبع دے

جے مجتہد دا حکم خلاف قرآن حدیثوں باون
وچہ مظہری لکھیا فرض لوکاں تس فتوی نگر بجاون

قرآن حدیث متابعت وجب لوکاں اپر آئی
بیہقی مدخل اندر لکھیا سند صحیح کتھیں بھائی

جو ابن مبارک کہیا جو ابو حنیفہؒ خود فرمایا
جاں آوے حکم نبی تھیں سر اکھیں تے من آیا

بھی وصنۃ الفقہاء اندر ایہ قول امام اہیا ئی
جو چھوڑو قول میرے نوں نال حدیث نبی دی بھائی

بھی قول میرے نوں چھوڑ و جد تساں پہونچے قول اصحاباں
بھی جہاں حدیث صحیح تاں سو میرا مذہب تاباں

بن کے حنفی قول نہ چھوڑن الٹ حدیث قرآنوں
جو سچے حنفی ابو حنیفہؒ من ست ایہا نوں

اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِیْنَ یَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَیْكَ وَمَاۤ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

کیا نہ ڈٹھا تو طرف انہاں دی جو گمان کر دے ہیں ایہ جو ایمان آندا ہو انہاں نال اس چیز دے جو اتاری گئی طرف تیری تے جو اتاری گئی

آیا ندیدی بسوی کسانیکہ دعوی میکنند کہ ایشاں ایمان آوردہ اند بانچہ نازل کردہ شد بسوی تو و آنچہ نازل کردہ شد پیش از تو

توں ڈٹھا نہیں انہاں ول جہناں سخن زبان الایا
جو منیاں انہاں جو تیں ول نازل بھی جو لگے آیا

یُرِیْدُوْنَ اَنْ یَّتَحَاكَمُوْۤا اِلَی الطَّاغُوْتِ وَقَدْ اُمِرُوْۤا اَنْ یَّكْفُرُوْا بِهٖ ؕ

چاہندے ہیں ایہ جو جھگڑا لیجاون طرف شیطان دی تے تحقیق امر کیتے گئے ایہ جو انکار کرن نال اوسدے

میخواہند کہ قضیہ با خود بسوی سرکش برند و حالانکہ فرمودہ شدہ ایشانرا کہ انکار آرند بآن

www.KitaboSunnat.com

چاہن پھیر جو جھگڑے جھیڑے طرف شیطان لیجاون
تے تحقیق حکم رب کیتا انہاں شیطانوں ورسدہاں

وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ○

تے چاہندا ہے شیطان ایہ جو بھلاوے انہاں نوں بھلاونا دور
و میخواہد شیطان کہ گمراہ سازد ایشان را گمراہی دور

اتے چاہے شیطان جو اوہناں کر گمراہ بھلاوے
ہک شخص منافق نام بشر اوہ جھگڑیا نال یہودی
جو جانا ٹھیک یہود محمد رشوت راہ نہ جاوے
منافق چاہے جھگڑا کوہن لیجاوے طرف یہودی
کعب جو بیٹا اشرف وڈا عالم سر گمراہاں
یہودی ہول نہ منے مگراں طرف محمد جاون
جاں باہر آئے پھیر منافق مگر یہودی لگیا
عمر نوں کہیا یہود محمد اسنوں جھوٹھا کیتا
تاں پچھیا عمر منافق تھیں اس آکھیا اینویں ہوئی
فر کہیا میں اینویں حکم کراں جو حکم نہ نبی قبولے
جبرئیل کہیا ہو عمر فاروق جو باطل حق نکھیڑے

جو دور ہدایت تھیں گمراہی سدھ وچہ ڈگاوے
یہودی کہیا محمد دے ول جاون ہے یہودی
نہ ردی سعایت کر کسی دی جھگڑے حق ہوکاوے
جو رشوت لیکر نیاوں چکاون عادت ایہہ مردوداں
اوہ رشوت لین البتہ کہیا میں اوس ول جاون چاہاں
فر گئے نبی دل حضرت سچا شخص یہود بتاون
من حق نہ ہویا چل عمر دل گھن یہودی وگیا
اوہ حکم پسند نہ آیا اسنوں تیں ول رستہ لیتا
گھر وڑیا تیغ لیایا کٹھا بشر منافق سولی
ندا ایہہ آئیاں آئیاں مظہری اندر شک نہ ہولے
تے کعب دا نام دھریا طاغوت جو جھگڑے جھوٹھ بھیڑے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ○

تے جد کہیا جاوے انہاں نوں آؤ طرف اس چیز دی جو اتاری ہے اللہ تعالیٰ نے تے طرف رسول دی ویکھیں تو منافقاں نوں ہٹدے ہین تیتھوں ہٹنا

و چون گفتہ شود ایشان را بیائید بسوئے آنچہ نازل کردہ است خدا و بسوئے پیغمبر ببینی منافقان را باز می ایستند از تو باز ایستادن

جد آکھیا گیا انہاں نوں آؤ طرف قرآن نبی دی
تاں ویکھیں اہل نفاق تیتھوں ہٹ جاون کراں پلیدی

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ

فر کیا حال ہسو وقت پہنچے انہاں نوں سختی سبب اس چیز دے جو اگے بھیجی ہتھاں انہاندیاں پھر آئے تیرے پاس قسماں کردے نال اللہ دے

پس چگونہ حال باشد آنگاہ کہ برسد ایشان را مصیبتے بسبب آنچہ پیش فرستادہ است دستہائے ایشان پس بیایند پیش تو قسم میخورند بخدا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

پس کیا حال جاں ہیونچو انہاں مصیبت عوض کمائی	تا آون پاس تیرے اوہ کوڑیاں قسماں کر اخدائی

اِنْ اَرَدْنَآ اِلَّآ اِحْسَانًا وَّتَوْفِيْقًا ۝ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ ق

جو نہیں چاہیا اساں مگر بھلیائی تے موافقت نوں ایہ لوگ اوہ ہین جو جاندا ہے اللہ جو کجھ وچ دلاں اونہاں دے بدی ہے

کہ نخواستہ بودیم مگر نیکو کاری و موافقت را این گروہ آنانند کہ میداند خدا آنچہ در دلہای ایشان ست

جو اساں ارادہ نا ہا مگراں نیکی تے اتفاقوں	ایہ لوگ جو جانے اللہ جو وچ انہاں دلاں نفاقوں

فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَّهُمْ فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيْغًا ۝

پس منہ پھیر لے انہاں تھیں تے نصیحت کر انہاں نوں تے کہہ واسطے اونہاں دے وچ جاناں انہاندیاں دے سخن اثر کرنے والا

پس روے بگرداں از ایشاں و پند دہ ایشاں را و بگو با ایشاں سخنے رسندہ و اثر کنندہ در دلہائے ایشاں

پس منہ پھیر انہاں تھیں کریں نصیحت نیک انہاں نوں	تے آکھ انہاں نوں سخن ہو تر دھاوے خوب دلانوں
ایہ جاہی آیاں آیاں قصہ بشر منافق والے	تس وارث آئے پاس نبی دے منگن خون منہ کالے
قسماں کرن جو طرف عمر دے سیں قصد صلح دا آئے	جو صلح اتفاق کرا دیہے اس نے جانوں مارو کجائے
مصیبت پہونچی قتل بشر دا کیتے اپنے بدلے	جو حکم رسول پسند نہ کیتس قتل ہویا وچ بدلے
منہ پھیر انہاں تھیں عذر قبول نہ کرتوں رسول انہاں دا	یا دعوی خون انہاندا ناسن کہیا خون کشیاں دا
تے سخن بلیغ ڈرا انہاں قتلوں جے ناٹرن نفاقوں	یا خوف خدا تھیں انہاں ڈراتوں تھیوں اہل وفاقوں

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ

تے نہیں بھیجیا اساں کوئی پیغمبر مگر واسطے اس جو فرمانبرداری کیتا جاوے نال حکم اللہ دے

ونہ فرستادیم ہیچ پیغمبر را مگر برائے آنکہ فرمانبرداری کردہ شود بحکم خدا

اساں بھیجیا نہیں پیغمبر مگر جو کہیا اوس منیوے	حکم اللہ دے نال جو کہیا نہ منے قتل کجیوے

وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَّلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ جَآءُوْكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ

تے جے اوہ جس وقت ظلم کردے جاناں اپنیاں نوں آوندے تیرے تائیں فر بخشش منگدے اللہ تھیں

واگر ایشاں وقتیکہ ستم کردند بر خویشتن بیامدندے نزد تو پس آمرزش خواستندے از خدا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے جد اوہ لوگ منافق جدّاں ظلم کرن خود جاناں ۔۔۔ آون تیرے پاس تاں بخشش منگن رب جہاناں

وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ۝

تے بخشش منگدا واسطے اوہناں دے پیغمبر البتہ پاوندے اللہ نوں توبہ قبولن والا مہربان

و آمرزش خواستے برای ایشان پیغمبر البتہ یافتندی خدا را رجوع کنندہ بازآیندہ مہربان

تے بخشش منگے اوہناں کارن رب دا نبی پیارا ۔۔۔ تاں پاون رب نوں توبہ قبولن والا بخشنہارا

یعنی غرض رسالت ایہو آکھیا نبی سنیوے ۔۔۔ فرجو حکم رسولؐ نہ منے کافر قتل کچیوے

جے بعد نفاقوں حکم عدولیوں کردے عذر اخلاصوں ۔۔۔ تے نبی بھی بخشش منگدا بخشش لبھدی رب دے پاسوں

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ

پس قسم ہے رب تیرے دی مومن نہیں ہوندے ایتھوں تیکر حاکم کرن تینوں وچ اس چیز دے جو جھگڑا ہووے وچ اوہناں دے

پس قسم بپروردگار تو کہ ایشان مسلمان نباشند تا آنکہ حاکم کنند ترا در آنچہ اختلاف کردند میان خود

پس قسم ہے رب تیرے دی جو ایہ مومن ہوندے ناہیں ۔۔۔ جاں حاکم جھگڑیاں تے نہ بناون مومن تھیں تداہیں

ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

فر نا پاون وچ جاناں اپنیاں دے تنگی اس چیز تھیں جو حکم کیتا تو تے من لین من لینا

باز نہ یابند در دلہائے خود تنگی از آنچہ حکم فرمودی و قبول کنند قبول کردنی

فر پاون نہیں دلاں وچ تنگی تیرے حکم تھیں اوں ۔۔۔ تے کرن تسلیم من کھاون دلوں بجان صفاؤں

معالم وچ مجاہد شعبی کہن جو ایہ بھی آیت ۔۔۔ بشر منافق دے حق آئی گندی جو ہے حکایت

صحاح ستہ وچ کہن زبیر جو نبی پھپھیر ا بھائی ۔۔۔ عوام دا بیٹا ابوبکر دا آہا اوہ جوائی

گواندھی نال پئی تس جھگڑا سانجھی نہر دو ہاندی ۔۔۔ آکھیا نبی زبیر لیا اسنے دیوے فیر گواندھی

گواندھی غصے ہو کر بولیا بھائی ہو یا جو تیرا ۔۔۔ یعنی کریں رعایت اسدی بھائی جان پھوپھیرا

گواندھی اوہ منافق آہا قوم وچوں انصاراں ۔۔۔ سر ہند غصے آیت آئی مظہری وچ اخباراں

www.KitaboSunnat.com

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ ط

تے جے اسیں لکھ دیے اُپر انہاں دے ایہ جو قتل کرو جاناں اپنیاں یا نکل جاؤ گھراں اپنیاں تھیں نہ کردے ایہ کم مگر تھوڑے اوہناں تھیں

واگر ما مے نوشتیم یعنے واجب میکردیم بر ایشاں کہ بکشید خویشتن را یا بیروں شوید از خانہا نمی کردند این را مگر اندکے از ایشاں

جے لکھدے سیں انہاں پر ایہ جو قتل کرو خود جاناں	یا نکلو گھروں نہ کردے مگراں وچوں اہل ایماناں
جیوں اسرائیلیاں حکم جو مارن جاناں اپنیاں تائیں	تے صرف چھوڑ تے بنے یاراں انہاں منیاں رب سنائیں
کد اہل نفاق کرن ایہ جیہڑے سوکھے حکموں چلے	نگر جو در لا تبعد نفاقوں راہ اخلاص ہلے

وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ۝

تے جے اوہ کردے اوہ چیز جو نصیحت کیتے جاندے ہیں نال اوس دے البتہ ہوندا بہتر واسطے انہاں دے تے محکم تر ثابتی ولوں

واگر ایشاں میکردند آنچہ پند دادہ میشوند باں البتہ بودے بہتر برائے ایشاں و محکم تر در استواری دین

تے جے ایہ کردے جو کجھ انہاں نصیحت کیتی جاوے	تا ہوندا بہتر انہاں دے واڈھا صدق ثبوت سوہاوے
اک مرد یہودی کہیا اساں مارن جاناں رب فرمایا	اساں قتل کیتا خود جاناں ایہ کم اہل اسلام نہ آیا
ثابت بیٹا قیس صحابی کر کے قسم الایا	جو اساں حکم تاں کردے ٹھیک ایہ آیت وحی لیایا

وَإِذًا لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

تے اوس وقت البتہ دیندے اسیں انہاں نوں نزدیک اپنے تھیں اجر وڈا تے البتہ ہدایت کردے اسیں انہاں نوں راہ سدھا

وآنگاہ البتہ میدادیم ایشاں را از نزد خود مزد بزرگ و البتہ دلالت میکردیم ایشاں را راہ راست

جاں ایہ کم کرن تاں اپنے پاسوں اجر عظیم دلوائیں	تے ٹھیک بہ ایتا وہناں ستہ سدھا اسیں کراہیں

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

تے جس نے فرمانبرداری کیتی اللہ تے رسول دی پس اوہ لوک ہمراہ انہاں دے ہیں جو انعام کیتا ہے اللہ نے اوپر انہاں دے

و ہر کہ فرمانبرداری کند خدا و رسول را پس آں گروہ ہمراہ آں کساں اند کہ انعام کردہ است خدا بر ایشاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو کرن اطاعت رب نبی دی سچے صدق ایمانوں
ایہ ٹولہ ساتھ انہاں دے جنہاں فضل کرم رحمانوں

مِنَ النَّبِيّٖنَ وَالصِّدِّيْقِيْنَ وَالشُّهَدَآءِ وَالصّٰلِحِيْنَ ۚ وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفِيْقًا ۝

پیغمبراں تھیں تے صدیقاں تے شہیداں تے نیکو کاراں تھیں تے سوہنا سنگی ہے ایہ گروہ

از پیغمبران و صدیقان یعنی اولیاء الله و شہیدان و صالحان ایشان نیکو رفیق اند

نبیاں نال صدیقاں ہور شہیداں نیکو کاراں
تے واہ واہ سوہنا ساتھ سوہا وی ٹولہ ایہ ابراراں

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيْمًا ۝

ایہ فضل ہے اللہ تھیں تے کافی ہے اللہ جانن والا
این فضل ست از خدا و بس ست خدا داننده

ایہ فضل اللہ تھیں ہے تے اللہ کافی جانن والا
اس وڈا پیار نبی دا ڈٹھے با جھ آرام نہ آوے
حضرت پچھیا حال تاں آکھیوس درد نہ ول بیماری
عاقبت فکر کیتا میں ڈر با ئیں تھیں جدا ہو جاواں
تد ایہ آیت آئی وچہ معالم لکھ سنایا
جو یک مرد نبی دل آیا پچھیوس پاک نبی نوں
جو توں کہیا تیار کیتا اس کارن آکھیوس کجھ نہ کیتا
نبی کہیا توں نال اوسے دے جیہڑا تدھ پیارا
صدیق جو صدق کمال تنہاں ہور کامل تابعداری
تے اوہ شہید جنہاں خرچ جاناں خرچیاں راہ ربانے
بر ملا قرآن ترک گناہاں دل وچہ عشق الٰہی

ثوبان غلام نبی دا اس حق آیت ایہہ کہاں
ہک دن آیا رنگ تغیر چہرہ زرد لگا و سنے
بن ڈٹھے تیرے دہشت گھیرے اوداسی بھاری
تیرا اعلیٰ درجہ وچہ جنتاں میں ہور جا گہ پاواں
ہور صحیح بخاری مسلم اندر لکھیا انس بتایا
جو کداں قیامت ہوسی حضرت آکھیا تینوں
مگر محبت رب نبی دی میں دل اندر سیتا
تاں ڈاڈھی خوشی ہوئی صحابیاں بعد اسلام دے یارا
وچہ ظاہر باطن تابع نبیاں بدعت کنوں بیزاری
تے صالح اوہ جنہاں نفس سواری بہت خدا نوں بھانے
ہر دم ذکر اللہ دا رکھن غیروں بے پرواہی

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا خُذُوْا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوْا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوْا جَمِيْعًا ۝

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے پکڑو ہتھیار بچاؤ اپنا پس کوچ کرو ٹولہ ٹولہ یا کوچ کرو اکٹھے ہو کے

اے مومناں بگیرید سلاح خود را پس بیرون روید براے جنگ گروہ گروہ شده یا بیرون روید ہمہ جمع شده

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ای اہل ایمان پھڑو ہتھیاراں کارن جنگ کفاراں حذر تی حذر اوہ چیز جو اپنی جان اُس نال بچائیے	غر نکلو ٹولے ٹولے یا سب نکلو رل ہک واراں جو ہن جمع حذر زرہ ہتھیار تمامی ہین جنگا نوں جائیے

ثبات ہے جمع ثبہ دی ٹولہ ٹولے جا ہو یا سب مکٹھے ملکر شکر جا ہو جیونکر چاہو	توضیح داجامہ ۱۲

وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ

تے تحقیق تساں تھیں البتہ وہ شخص ہے جو دیر کردا ہے پس جیکر پہنچے تساں نوں سختی کہندا ہے تحقیق انعام کیتا ہے اللہ نے اُتے میرے

والبتہ بعضے از شما ہست کہ درنگ میکند از رفتن بجنگ پس اگر برسد بشما مصیبتے گوید البتہ انعام کرد خدا بر من

اِذْ لَمْ اَكُنْ مَّعَهُمْ شَهِيْدًا	جد نہیں آہا میں نال ونہاندے حاضر چون نبودم با ایشان حاضر
تے جے تساں تھیں ڈھل کریں فر پہنچے تساں جی کاہا	آکھے کرم اللہ دا ہیں پر جو اُنہاں نال نہ آہا

وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَيَقُوْلَنَّ كَاَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهٗ مَوَدَّةٌ

تے البتہ جیکر پہنچے تسانوں فضل اللہ تھیں ضرور کہندا ہے گویا کہ نہیں سی درمیان تساڈے تے درمیان اُسدے کجھ دوستی

والبتہ اگر برسد شما را فضلے از خدا یعنے فتح و غنیمت بگوید گویا | ہرگز نبود میان شما | و میان او دوستی

تے جی تساں پہنچے فضل اللہ تھیں فتح غنیمت پائی	تا آکھے گویا تساں سے راسو چہ دوستی مول نہ کائی

يٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوْزَ فَوْزًا عَظِيْمًا

اے افسوس میں ہوندا نال اونہاندے پس مراد پاوندا میں مراد پاونی وڈی

کاشکے بودمے ہمراہ ایشان پس کامیاب گشتمی کامیابی بزرگ

ایہ صفت منافق حسد کری جد لٹاں پاون پیارے	جو ہا فسوس میں نال ہوندا تہاں لیندا مطلب بھارے

فَلْيُقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ

پس چاہیے جنگ کرن وچ راہ اللہ دے اوہ لوک جو ویچدے ہین حیاتی دنیا دی نال آخرت دے

پس باید کہ جنگ کنند در راہ خدا آنانکہ مے فروشند زندگانی دنیا را بعوض آخرت

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

پس چاہیے لڑن اللہ دے راہ جو ویچن دنیا فانی | زندگی دنیا ویچ خریدن آخر دی زندگانی

وَمَنْ يُّقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا

تے جو کوئی جنگ کرے وچ راہ اللہ دے فر ماریا جاوے یا غالب آوے پس جھب ایس دیولانگے اسنوں اجر وڈا

وہر کہ جنگ کند در راہ خدا پس کشتہ شود یا غالب آید پس زود بدہیم او را مزد بزرگ

تے جو کوئی لڑے اللہ دے راہ فر قتل ہووے یا مارے | اسیں دیئے اسنوں وچ بہشتاں اجر مراتب بھارے

بخاری مسلم ابو ہریرہ یوں کہیا نبی فرماوے | جو ضامن ہے رب جو کوئی راہ تیرے وچ باہر آوے

اس مینوں منکناں سچے نبیاں باہر گیا ہیں | جو دے موڑاں لے کر اجر غنیمت یا وچ جنتاں جائیں

جے کر کے فتح مڑے تاں اجر بھی نال غنیمت لیاوے | جے تھیوے شہید تاں جنت پاوے غالی ہون جاوے

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَآءِ وَالْوِلْدَانِ

تے کیا ہے واسطے تساڈے جو جنگ نہیں کردے وچ راہ اللہ دے تے واسطے عاجز کیتے گیاں مرداں تے عورتاں تے لڑکیاں تھیں

وچیست شمارا کہ جنگ نمیکنید در راہ خدا و برائے بیچارگان از مردان و زنان و کودکان یعنی گرفتاران مکہ بدست کفار

تے کیا ہے تساں جو جنگ نہ کردے اندر راہ ربانی | تے کارن لسیاں مرد زناں ہور لڑکیاں جو نتر انے

الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَّنَا

اوہ جو کہندے ہیں اے رب ساڈے کڈھ لیجا سانوں اس پنڈ تھیں جو ظالم ہے لوگ اسدے تے بنا واسطے ساڈے

آنانکہ میگویند اے پروردگار ما بیروں آر ما را ازیں دہ کہ ستمگار اند اہل آں و مقرر کن برائے ما

مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا وَّاجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ نَصِيْرًا

پاس اپنے تھیں کارساز تے بنا واسطے ساڈے پاس اپنے تھیں مددگار

از نزدیک خود کارسازے و بگردان برائے ما از نزد خود مددگارے

تے آکھن یا رب اس پنڈ ظالم تھیں اساں کڈھ لیجائیں | تے کر اساں کارن دوست بھی کوئی مددگار بنائیں

مکے اندر مومن عاجز مرد زناں ہور لڑکے | کافر بہت دیون دکھ انہاں کرن دعائیں مڑکے

فر مکہ فتح کیتا رب کر کے اوہناں قبول دعائیں | عتاب بن اسید نوں حضرت کیتا اوہناں سائیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

سب کھوہ دیکھاں انصاف کیتا اس جیہ سعالم لیا دی	اوہ مظلوماں نوں ظالم پاسوں ہر یک حق دیوادی

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ

اوہ لوک جو ایمان لیائے جنگ کردے ہیں وچ راہ اللہ دے تے جو لوک کافر ہو جنگ کردے ہیں وچ راہ بتاں دے

آنانکہ ایمان آوردہ اند جنگ میکنند در راہ خدا و آنانکہ کافر شدند جنگ میکنند در راہ معبود باطل

تے جیہڑے کافر لڑدے اندر راہ بتاندے واہی	جو لوک ایمان لیائے لڑدے اندر راہ الٰہی

فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

پس جنگ کرو نال دوستاں شیطان دیاندے تحقیق فریب شیطان دا ہے سست

پس جنگ کنید با دوستان شیطان البتہ حیلہ شیطان سست ہست

بے ٹھیک فریب شیطان ضعیف جو کرو خوار کفاراں	پس جنگ کرو تسیں اہل ایماں نوں نال شیطانی براں
جو تسیں روز بدر کرو وعدہ کفاراں نٹھا فیر سراساں	کجھ ہور شیطان نہیں کر سکدا باجھ مکر وسواساں

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

کیا نہ ڈٹھا توں طرف انہاندی جو کہیا گیا واسطے انہاندے بند رکھو ہتھاں اپنیاں نوں تے قائم کرو نماز تے دیہو زکوۃ

آیا ندیدی بسوی کسانیکہ گفتہ شد ایشان را کہ باز دارید دست خود را یعنی از جنگ کفار و برپا دارید نماز و بدہید زکوۃ

تے قائم کرو نماز تے دیہو زکوۃ غرض تسیں جو ہو	توں نہ ڈٹھا نہیں تہاں جہناں نوں ہویا حکم ہتھاں بند کرو

فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً

فر جد لکھیا گیا اپر انہاندی جنگ اچانچک ہک ٹولہ انہاں تھیں ڈردے ہیں لوکاں تھیں مانند خوف اللہ دے یا بہت تر خوف

پس چوں نوشتہ شد بر ایشان جنگ ناگاہ گروہی از ایشان می ترسند از مردمان مانند ترسیدن از خدا یا زیادہ تر ترسیدن

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جاں لکھیا گیا انہاں پر جنگ تاں ٹولہ اک انہاں تھیں ڈرن لگا کاں تھیں خوف خدا جیوں یا وده خوف خدا تھیں

وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ

تے کہیا انہاں اے رب ساڈے کیوں لکھیا توں ساڈے لڑنا کیوں نہ مہلت دتی سانوں تا وقت نزدیک تائیں

وگفتند اے پروردگار ما چرا نوشتی بر ما جنگ را چرا نہ مہلت دادی ما را تا وقتے نزدیک

تے آکھن یا رب کیوں توں لکھیا لڑنا اپر اساہاں کیوں نا مہلت دتی سانوں نیڑے تیک تداہاں

قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

کہہ برخورداری دنیا دی تھوڑی ہے تے آخرت بہتر ہے واسطے اسکے جو پرہیزگاری کرے تے ظلم نہ کیتے جاوو گے تند برابر

بگو بہرہ مندی دنیا اندک است و آخرت بہتر است کسی را کہ پرہیزگاری کند و ظلم کردہ نہ شوید مقدار رشتہ

کہہ برخورداری دنیا تھوڑی تھوڑے عمر زیادہ تے اجر قیامت بہتر متقیاں نوں خاص آمادہ

تے ظلم نہ کیتے جا سو ہرگز اک دھاگے مقداری تساں اجر اعمالاں پورا ملسی دنیا بے اعتباری

معالم وچہ بھی مظہری نسائی حاکم کنوں لیایا جو عبد الرحمن ہن کجھ یاراں پاس نبیدے آیا

ہجرت اگے مکے وسدیاں آکھیا پاک رسولا وچہ حالت کفر سیں آہے غالب با عزت مقبولا

ہن بعد ایمان ذلیل ہوئے سیں عاجز بہت نمانے اوہ جنگ اجازت نبی تھیں منگن پر نہیں ترانے

نبی کہیا اجے حکم نہ جنگاں صبر خدا فرماوے ہن کرو نماز زکوٰۃ ادا ایہ کم اللہ نوں بھاوے

جاں گئے مدینے حکم لڑن دا کیتا پاک الٰہی تا بعضے سست لڑائیوں ہوئے خوف کفاراں دا ہی

ایہ آیت قرآنی ہن کیوں جنگوں سستی ہالی جد حکم نہ آہا منگدے حکم ہویاں کیوں سستی آلی

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِككُّمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ

ہر جگہ جو ہوو لبھیں ملے گی تساں نوں موت اگرچہ ہوو وچہ برجاں پکیاں دے

ہر جا کہ باشید دریابد شمارا مرگ اگرچہ باشید در محلہاے محکم

تسیں جتھے ہوو موت ہر وچہ برجاں اچیاں توڑے یا قلعے ملن جو نیچے گوٹاں اندر موت نہ موڑے

مشید معنے چونے لنبیا چونہ شید ایہا ای — ایہ عکرمہ قول معالم اندر لکھیا ویکھو بھائی
جنگ احد اندر بن اجل نہ مرسو لکیاں ہوتا پکو رکے — اہل نفاقاں وکیتا ربنگو کہن جو جیہ کے

وَاِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِكَ ؕ

تے جیکر پہنچے اونہاں نوں بھلیائی کہندے ہین ایہ پاسوں اللہ تعالیٰ دے ہے تے جیکر پہنچے اونہاں نوں سختی کہندے ہین ایہ پاسوں تیرے ہے
واگر رسد ایشان را نعمتے گویند این از نزدیک خداست و اگر رسد بایشان سختی گویند یا محمد این از نزدیک تست

جے پہنچے اُنہاں بھلیائی آکھن ہے ایہ رب دے پاسوں — جے پہنچے اُنہاں برائی کہن ایہ تیری شامت حال
جد گئے مدینے سر کہن منافق ہور یہودی — جے برکت نال ہے کال تاریخ دلوں کہن یہودی
جے قحط وبا بلائیں اینہاں شامت کفروں آون — ایہ کہن جد تسی کے آئے آیاں تیرے ذمے لاون
ایہ مظہری وچہ معالم ہور عباسی اندر آیا — تے عبد القادر حق جنگاں وچ فتح ہزیمت لایا
جو جی تدبیر درست لڑائی فتح غنیمت پاون — منافق فتح کہن تقدیروں نا تدبیر سلاحوں
جے ہار ہزیمت اہل اسلام تاکہن نبی تدبیروں — رب فرمایا فتح ہزیمت سبہ ربدی تقدیروں
تدبیر نبیدی غلط نہ سمجھو ہے الہام الہوں — ہار اندر بھی حکمت اللہ کردا پاک گناہوں

قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ فَمَالِ هٰٓؤُلَآءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ حَدِيْثًا

کہہ توں سبہ پاسوں اللہ دے تھیں ہے پس کیا ہے اس قوم نوں نہیں نیڑے جو سمجھن بات نوں
بگو ہمہ از نزدیک خداست پس چہ حال ست این قوم را — نزدیک نیستند کہ بفہمند سخنے را

توں آکھ محمد بھلا برا سبہ ربدے پاسوں آوے — پس کی ہار اس قوم نہ بابت سمجھن نیڑے جاوے
حدیث مراد قرآن آیات نہ سمجھن نا سمجھواناں — یا نہیں حرج نہیں بھلے برکہ انہاں سمجھ نہیں لیواناں

مَآ اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ۫ وَمَآ اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَّفْسِكَ ؕ

جو پہنچے تینوں بھلیائی تھیں پس اللہ تھیں ہے تے جو پہنچے تینوں برائی تھیں پس نفس تیرے تھیں ہے
آنچہ رسید ترا از نعمت پس از جانب خداست و آنچہ رسید ترا از بدی و محنت پس از جانب نفس تست

جو پہنچے تینوں اے انسان بھلیائی سبھ خدا اُوں	جو پہنچے تیں برائی جان جو شامت آپنی داؤں
جے نیکی کریں تابجھ خدا توفیقوں فضل انعاموں	جے برا کریں تابجھ جو شامت نفسوں انجاموں
جے نعمت آوے جان جو ربدی رحمت فضلوں آئی	جے سختی آوے جان جو آئی شامت نفس برائی
جو صحیح بخاری مسلم لکھیا خود سرور فرماوے	جو سختی مومن کنڈی تائیں بدیایاں بخشاوے

وَاَرْسَلْنٰكَ لِلنَّاسِ رَسُوْلًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا

تے بھیجیا اساں تینوں واسطے لوکاں دے رسول تے کافی ہے اللہ گواہ

وفرستادیم ترا برائے مردمان پیغمبر و بس است خدا حاضر و گواہ

تے بھیجیا اساں پیغمبر تینوں رحمت لوکاں تائیں	تے کافی اللہ شاہد شامت کفر نفاق بلائیں

مَنْ يُّطِعِ الرَّسُوْلَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَآ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا

جسنے فرمانبرداری کیتی پیغمبر دی پس تحقیق فرمانبرداری کیتی اوسنے اللہ دی تے جسنے منہ موڑیا پس نہیں گھلیا اساں تینوں

ہرکہ فرمانبرداری کند پیغمبر را پس البتہ فرمانبرداری کرد خدا را و ہرکہ اعراض کرد پس نہ فرستادہ ایم ترا بر ایشان نگہبان

جسنے کہیا نبی دا فرمان دار اللہ دا سو ئی	جو منہ موڑے اساں تینوں نہیں بھیجیا رکھوالا کوئی
تینوں اس بھیجیا پہنچاون اُنہاں پیغام الٰہی	ہور نہیں کجھ تیرے ذمے پکڑن گمراہی

وَيَقُوْلُوْنَ طَاعَةٌ فَاِذَا بَرَزُوْا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ

تے کہندے ہین کم ساڈا فرمانبرداری ہے فیر جد نکلدے ہین پاس تیرے تھیں راتیں صلاح بدلاندا ہے ہک ٹولہ اونہاں

ومیگویند در دل فرمانبرداریست پس چون بیرون روند از نزدیک تو رائے میزند بشب گروہے از ایشان

تے کہن منافق تینوں کار اساڈی فرمانداری	جاں نکلن پاس تیرے تھیں کردی ہور صلاح بدکاری

غَيْرَ الَّذِيْ تَقُوْلُ	سوا اس بات دے جو کہیں توں یا کہے اوہ ٹولہ
	غیر آنکہ تو فرمائی

باجھ اس بات توں آپ جو آکھی یا توں کہی انہاں	یعنے تیرے پاسوں نکل کرکے ہور صلاحاں

وَاللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُوْنَ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا

تے اللہ لکھدا ہے او جیہڑی صلاح کردے ہن بس منہ پھیر اوہناں تھیں تے تکیہ کر اپر اللہ دے تے کافی ہے اللہ کارساز

و خدا می نویسد آنچہ مصلحت میکنند پس روی بگرداں از ایشان و توکل کن بر خدا و بس ست خدا کارساز

تے اللہ لکھے جو کرن صلاحاں پس منہ پھیر انہاں تھیں	تے رکھ توکل رب تے کافی رب وکیل بنایاں تھیں

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوْا فِيْهِ اخْتِلَافًا كَثِيْرًا

بھلا فکر کیوں نہیں کردے وچہ قرآن دے تے جے ہوندا اوہ پاسوں غیر اللہ دے ہوں البتہ پاؤندے وچہ اوسدے اختلاف بہت

آیا پس تامل نمی کنند قرآن را و اگر بودے از نزدیک غیر خدا البتہ یافتندے دران اختلاف بسیار

کیوں فکر نہ کرن قرآن اندر جے ہوندا بغیر خدا ایتھیں	تا لبھدے اسوچہ اختلاف بہتیرے بہتے جا تھیں
کجھ معنیاں نوں وچہ تناقض یا وچہ لفظ تفاوت ہوندا	جو کجھ فصیح بلیغ عبارت غیر فصیح کجھ ہوندا
یا خبراں اگلیاں پچھلیاں نوں وچہ کجھ فرق وگھٹ دسیندا	ایتھے ناسخ تے منسوخ نہ اختلاف گنیندا
اوہ ناسخ کرے بیان جو مدت پہلے حکم بتاوے	فر حکمت کجھ مصالح کارن جیاں خدا بدلاوے

وَاِذَا جَآءَهُمْ اَمْرٌ مِّنَ الْاَمْنِ اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوْا بِهٖ

تے جد آوے اوہناں نوں کائی بات بے خوفی یا خوف تھیں کھنڈاندے ہن اوسنوں

و چون بیاید ایشان را خبرے از ایمنی یا ترس مشہور سازند آن را۔

جاں آوے اہل نفاقاں بات بیخوفی یا ڈر والی	تا کر مشہور ہولاون اُسنوں لوکاں اندر حالی

وَلَوْ رَدُّوْهُ اِلَى الرَّسُوْلِ وَاِلٰٓى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِيْنَ يَسْتَنْبِطُوْنَهٗ مِنْهُمْ

تے جیکر پھیر دیندے اوسنوں طرف پیغمبر دی تے طرف حاکماں دی اوہناں تھیں البتہ جاندے اوسنوں اوہ لوک جو مصلحت کڈھدے ہن اوہناں تھیں

و اگر راجع کردندے آنرا بسوئے پیغمبر و بسوئے سرداران اہل اسلام البتہ دانستے مصلحت آن خبر را کسانیکہ مصلحت برآرند از ایشان

جے موڑ لیاون خبر نبی ول یا بھی آئینیاں سرداراں	تا لبھدے اوس حقیقت جیہڑی سودہ لوکاں جاناں

www.KitaboSunnat.com

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطٰنَ اِلَّا قَلِيْلًا

تے جیکر نہ ہوندا فضل اللہ دا اپر تساڈے تے رحمت اوسدی البتہ پیروی کردے تسیں شیطان دی مگر تھوڑے

واگر نبودے بخشائش خدا بر شما و رحمت او البتہ پیروی مے کردید شیطان را مگر اندکے

جے فضل خدا نے رحمت اسدی اپر تساں نہ ہوندا | تاں لگدے مگر شیطان تسیں سبھ گراں دلا ہوندا
اذاعت معنے مشہور کرنا استنباط نکالن | جو خبر سنن بد بنیک تاں اسدی تہ حقیقت بھالن
معاملہ وچہ جو حضرت نے بھیجن جنگ کفاراں | جب جب خبر منافق کچھدے حال تہاں اپراں
جے غالب یا مغلوب سنن کر مشہور خبراں داون | جدنگ نبی نہ خبر کرے اوہ خبر نہ روا ہو لاون
تے اولی الامر اوہ یار نبی دے جہناں نال اصلاحاں | ابوبکر عمر عثمان علی جو اسدی خیر خواہاں
وچہ مشکوٰۃ مسلم کنوں جو حضرت عمر ہوراں فرمایا | جاں زناں تھیں نبی کنارہ کیتا میں وچہ مسجد آیا
ڈٹھم اک جو بہن جھوٹی بیٹھی نال حیرانی | کہن طلاق نبی خود دیو یاں دتی ایہہ پریشانی
میں در مسجد دے اپر نال بلند آواز پکاریا | جو نبی طلاق نہیں کسے دتی جھوٹھ لوکاں اڈایا
تداں ایہہ آیت آئی ہیں نال خبراں سودھن والا | سن کوڑیں دایاں خبر مولاون وچہ جیا رب تعالی

فَقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِيْنَ

پس جنگ کر وچہ راہ اللہ دے نہیں تکلیف دتی جاندی تینوں مگر جان تیری تھیں تے رغبت دہ موماناں نوں

پس جنگ کن یا محمد در راہ خدا تکلیف دادہ نمیشود ترا مگر از جان خود و رغبت دہ مومنان را

پس لڑتوں راہ خدا وچہ تیں تکلیف نہ بن خود جانوں | تے رغبت اہل ایماناں ہے جوڑن وہ صدق ایمانوں

عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّكُفَّ بَاْسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَّاَشَدُّ تَنْكِيْلًا

نزدیک ہے جو اللہ بند کرے لڑائی انہاں لوکاں دی جو کافر ہیں تے اللہ ڈاڈھا ہے لڑائی وچ تے ڈاڈھا ہے عذاب دلوں

نزدیک است کہ خدا بند سازد جنگ کافران و خدا سخت تر است از روئے جنگ و سخت تر است از روئے عذاب کردن

جب اللہ بند کرسی جنگ کفاراں حال خراباں | تے اللہ ڈاڈھا جنگ وچ لڑن تے ڈاڈھا ولوں عذاباں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

معالم وچ جو جنگ احد تھیں پچھے شاہ رسولاں
جو فراساں نال لڑائی کرنا وچ ذیقعد مہینے
تاں بعضے سست لڑائیوں ہوئے تدایہ آیت آئی

ابو سفیان نوں وعدہ کیتا جو سردار جہولاں
جاں مہلت پہنچی اہل ایمان بولائے پاک نبی نے
اوہ صغریٰ بدر جو اس قصہ وچ آل عمران اہیائی

مَنْ يَّشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَّكُنْ لَّهٗ نَصِيْبٌ مِّنْهَا ۚ وَمَنْ يَّشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَّكُنْ لَّهٗ كِفْلٌ مِّنْهَا ۭ

جو کوئی سفارش کرے سفارش نیک تاں ہووے گا واسطے اوسدے حصہ اس تھیں تے جو کوئی سفارش کرے سفارش بری تاں ہووے گا

ہر کہ سفارش کند سفارش نیک باشد او را بہرہ از ثواب آں و ہر کہ سفارش کند سفارش بد باشد او را حصہ از گناہ آن

جو کرے سفارش نیک تاں اسنوں حصہ اس تھیں آوے

جو کرے سفارش بری سو حصہ اس بربادیوں پاوے

وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيْتًا ۝

تے ہے اللہ اوپر ہر چیز دے قادر

و ہست خدا بر ہمہ چیز توانا

تے ہو اللہ ہر شے تے قادر ہر دا اوہ رکھوالا
جیہڑا پاس امیر سفارش کرکے چیز فقیر دلاوے
جے حاکم پاس سفارش کرکے چور شریر چھڑاوے
وچ صحیح بخاری مسلم حضرت ابو موسیٰ فرماوے
تاں نبی کہے اساں کرو سفارش اجر تساں نہ آوے
یعنی حاجت ملن نہ ملن نہ ہتھ کسے دے آئیاں
بھی نیک سفارش قسموں سو من غائب حق دعائیں

مقیت صاحب قوت دا بھی جو قوت پہنچاون والا
اس خیر اندر اس حصہ سیری اجر برابر پاوے
تن چوری شر فسادوں حصہ ایہہ بھی پورا پاوے
جاں شخص سوالی حاجت منگن پاس نبی کئی آوے
تے حکم زبان پیغمبر تے اللہ کسی جیونکر بھاوے
اوہ وس اللہ دے ملے یا نہ تساں اجر سفارش پایا
بھی لڑدیاں صلح کراون چنگا بولن بھی ہر تائیں

بنّی

منہا

وَاِذَا حُيِّيْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوْا بِاَحْسَنَ مِنْهَآ اَوْ رُدُّوْهَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ حَسِيْبًا ۝

تے جس ویلے دعا دتی جاوے تساں نوں نال سلام دے پس دعا دیوو نال بہتر دے اوس تھیں یا موڑ دیوو اوہا تحقیق اللہ ہے ہر چیز دی

و چوں تعظیم کردہ شود بہ سلامی پس تعظیم کنید بہ کلمہ بہتر ازاں یا ہماں کلمہ جواب دہید البتہ خدا ہست بر ہمہ چیز حساب کنندہ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جدا کہیا گیا سلام نساں نر بہتر دیہو جیہا اہاں
تحیۃ مصدر رحیا اک اللہ عادت عرب دعائیں
جاں دین اسلام ہویا اس بدلے رب سلام بتایا
بخاری مسلم ابوہریرہ یوں کہیا نبی فرمایا
فرحکم کیتا دیچ آکہیہ سلام جماعت ملکاں تائیں
اوہ تیری ہور اولاد تیری دے حق تحیت آیا
السلام علیک ورحمۃ اللہ ملکاں لفظ ودھایا
جو کوئی سلام یا وچہ جواب کو جتنا لفظ ودھاوے
ہک شخص تکے نبی ول آیا کہیا سلام علیک نبی نوں
فرہور کہیا سلام علیکم رحمت اللہ بھی نال لے
فرہور کہیا سلام علیکم رحمت اللہ برکاتاں
ایہ ترمذی ابوداؤد دکنوں وچہ مظہری لکھیا نال کے
نبی کہیا لتیں وڑو نہ جنت تا ایمان نہ لیاؤ
میں دساں اوہ شے جنوں کیتیاں پیار تساں وچہ ہووے
وچہ مظہری بیہقی کنوں جو آکہے حضرت نبی اساڈا
اوہ رب نوں بہت پیارا جیہڑا اُٹھ سلام الاوے
بخاری مسلم کنوں جو کہے سوال نبی نوں لیتا
جو دیہن طعام تے کہن سلام بھی ہر آشنا بیگانے
اسوار سلام پیادے کہے پیادہ بیٹھے تائیں
چھوٹا کہے وڈے نوں وچہ روایت صحیح بخاری
بھی کہیا سلام زبانوں سر دراحمد کنوں روایت
ترمذی کنوں جو نبی انس نوں آکھیا جاں گھر آویں
شرعۃ سلام اندر جد خالی گھر کوئی آوے

پایا اوہ ہوئیر دیہو رب ہر شے کردا خوب حساباں
یعنے تدہ جوانے اللہ لمی عمراں تائیں
السلام علیک ایہا النبی آپ خدا فرمایا
جاں اللہ آدم نا تھیا سٹھ گز لماں قد اوپایا
تے سن کیا کہن جواب تیرا اوہ دلوچہ یاد ٹکائیں
وچ آدم کہیا سلام علیکم انہاں جواب الایا
ایہ اخرس لیعنے اینویں آکھن زیادہ فضل آیا
اتنا اودہ ثواب سلے تس فضل زیادہ پاوے
نبی جواب دتا اوہ بیٹھا نبی کہیا دہ تیہنوں
نبی جواب دتا فرمایا دیہ اس آکھن والے
نبی جواب دتا فرمایا اسنوں ترتیہ براتاں
جتنا لفظ ودھایا اتنی نیکی بھی وددہ پائی
تے مومن نہیں نا کدوچے دیہ نال پیار نہ پاؤ
بہت سلام کہو تکدوچے مسلم صحیح وکھیوے
جو اول کہے سلام سو ہوندا کبروں پاک دوراڈا
ایہ احمد ترمذی ابوداود وچ مظہری وچہ تاوے
جو کیا خصلت اسلامی بہتر نبی کہیا سن بیٹا
ایہ سب بیتاں مظہری اندر لکھیاں ویکھ لیگانے
تے تھوڑے کہن گھنیاں نوں وچہ بخاری مسلم پائیں
نبی سلام کہیا لڑکیاں نوں وہاں روایت ساری
بے شہوت خوف جوان عورت نوں کہن سلام کرتت
خود گھر یاں کہیں سلام جو تو سن گھر دیاں برکت پاویں
السلام علینا من ربنا تا صالحین الاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بھی ترمذی کنوں جابر آکھے سرور خود فرمایا
بھی ہر ملاقات سلام کہو وچہ ابوداؤد لیایا
ہور وقت وداع سلام کہن بھی سنت پہلی جیہا
جو غائب کنوں سلام پہونچاوے کہو سلام دوہاں دا
یہود نصاریاں اول آپ نہ کہو سلام کفاراں
جو پڑھے قرآن بلند تے سنوں کہے سلام جو کوئی
تکرار حدیث یا دینی علم یا اندر بانگ قامت
جے وچہ نماز یا خطبے حالت کہے جواب نہ آیا
بھی کرن مصافحہ سنت بھی گل ملنا دوروں آوے
جعفر نوں گل ملیا حضرت متھا چمیاں نالے
کرو مصافحہ کینہ جاوے ہدیہ پیار ودھاوے
جاں دو مومن کرن مصافحہ رہے گناہ نہ کوئی
حسیبا رب حساب کنندہ بدلہ دیون والا
اوہ حق حقوق بندیاں دے ملدہ جزا جو کجھ آئی
مومن اُپر مومن دا حق وچہ حدیثاں آیا
بھی دعوت کرن قبول تے ملیاں کہن سلام ایہائی
بھی بادھ دیون تکی دشمن منع کرن بریائیوں

جو کہن سلام کلام سوں گے امت نوں سمجھایا
بھاویں رکھ دیا ارآوے سب پیغمبر فرمایا
اللہ ترمذی ابوداؤد دوں امت پہونچایا نبی سنیہا
علیک وعلیہ السلام نبی تھیں ابوداؤد لیایا ندا
جے اوہ کہن علیک کہو بس صحیح مسلم اخباراں
واجب اوس جواب نہیں پر کہنا منع نہ ہوئی
کو کہو سلام جواب نہ واجب جانہہ کہن کرامت
ایہ مظہری اندر مسئلہ دینی قاضی لکھ سدھایا
تمام سلام مصافحہ تھیں ایہ احمد ترمذی لیائے
ایہ مظہری اندر ابوداؤد دوں طالب مسئلہ بھالے
ایہ مالک وچہ موطا الکھیا پیغمبر فرماوے
ایہ بیہقی شعب ایمانوں مظہری والا لکھ گیوئی
بک کہن حفیظا معنے یعنے سرشتے دار رکھوالا
جویں کجھ جواب سلام بھی لیکھا رکھ بھل جائی
وچہ بیماری پچھن ہویا جنازہ نہی فرمایا
بھی کجھ جواب بھی خیر خواہی وچہ ترمذی ہے دسنائی
تے بھلے راہ وکھاون کرکے یاری کدہ اکھیاں

اَللّٰہُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ھُوَ لَیَجْمَعَنَّکُمْ اِلٰی یَوْمِ الْقِیٰمَةِ لَا رَیْبَ فِیْهِ ط وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰہِ حَدِیْثًا

اللہ کوئی معبود نہیں مگر وہ اللہ جمع کریگا تسانوں دینہ قیامت دے نہیں شک وچہ اوسدے تے کون ہے سچا اللہ تھیں وچہ بات دے

اللہ ہیچ معبود نیست بجز او البتہ جمع خواہد کرد شمارا بروز قیامت ہیچ شک نیست دراں و کیست راست تر از خدا در سخن

اللہ اوہ جو اسدے باجھوں ہور الٰہ نہ کوئی
تساں کرے اکٹھے روز قیامت جیہہ شک نکوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے کون جو سچا ودھ اللہ تھیں اندر سخن بیانی	جو اللہ کہے یقین کرو سب شک نہ اس وچہ رائی

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنٰفِقِيْنَ فِئَتَيْنِ وَاللّٰهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوْا

پس کیا ہے تساں نوں وچہ منافقاں دے دو گروہ ہوئے تے اللہ رد کیتا اوہناں نوں نال کمائی اوہناں دے

پس چیست شمارا اے مسلماناں در حق منافقان دو گروہ شدید و خدا انگونسار ساخت ایشاں را بسبب آنچہ کردند

پس کیا ہے تساں ہو دو ٹوٹے اندر اہل نفاقاں	تے اللہ رد انہاں نوں کیتا پاروں عمل ناپاکاں

أَتُرِيْدُوْنَ أَنْ تَهْدُوْا مَنْ أَضَلَّ اللّٰهُ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا

بھلا چاہندے ہو تسیں جو ہدایت کرو اسنوں جو گمراہ کیتا اللہ نے تے جسنوں گمراہ کرے اللہ ہرگز نہ پاویں گا توں واسطے اس دے راہ

آیا میخواہید کہ راہ نمائید کسے را کہ گمراہ ساختہ است او را خدا و ہر کرا گمراہ سازد خدا پس ہرگز نیابی برای او ہیچ راہے

بھلا چاہو تسیں جو کرو ہدایت جسنوں رب بھلاوے	تے جسنوں رب بھلاوے فر اوہ کدی نہ رستہ پاوے
وچہ صحیح بخاری جنگ احد نوں جاں سرور چڑھ جاوے	بعضے لوک منافق جنگوں لگے مڑ گھر آوے
فر حق تنہاندے جھگڑا کیتا پاک صحابیاں راں	بعضے کہن منافق ہن ایہناں لڑیوانگ کفاراں
تے بعضے کہن نہ لڑیے اوہناں وچہ ہے نحو اسلامی	تدا یہ آیت آئی تا فرمایا نبی گرامی
ایہ پاک مدینہ باہر سٹے اہل نفاق پلیداں	جیونکر آتش میل لوہے دی سٹے غیر مفیداں
ہور وچہ معالم شان نزول اس بہت اقوال لیایا	پر صحیح بخاری والا بہتر اوہ جو پہلے لکھ ہور نہ پایا

وَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ سَوَآءً

چاہندے ہن جو کافر ہو تسیں جویں کافر ہوئے اوہ پس ہو جاؤ برابر

دوست میدارند منافقاں کاشکے شما نیز کافر شوید چنانکہ ایشان کافر شدند پس باشید برابر

چاہن تسیں جو کافر ہو وچہ راہ کافر واہی	پس ہو جاؤ اوہناں نال برابر کفر اندر گمراہی

فَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ أَوْلِيَآءَ حَتّٰى يُهَاجِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوْهُمْ

پس نہ پکڑو اوہناں تھیں یار تا جو ہجرت کرن وچہ راہ اللہ دے پس جیکر منہ موڑن تا پکڑو اوہناں نوں

پس مگیرید کسے از ایشان دوست تا آنکہ ہجرت کنند در راہ خدا پس اگر رو بگردانند از ہجرت پس اسیر گیرید ایشان را

www.KitaboSunnat.com

نا پکڑو اہناں یار تا ہجرت کرن اوہ راہ ربانے | جھوڑن بکھ ایمان تا ہجروں کرہو قید نمانے

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

تے قتل کرو اہناں نوں جتھے پاؤ اہناں نوں تے نا پکڑو اہناں تھیں دوست تے نا مددگار

وبکشید ایشان را ہر جا کہ یابید و مگیرید کسے را از ایشان دوست و نہ یاری دہندہ

تے قتل کرو جتھے پاؤ سول نہ پکڑو یار اہناں نوں
وچہ مظہری ہری کنوں جو منگیا نبی تھیں اذن انصار
ہیو مدینے انصاراں دے یار پرانے آہے
نبی کہیا اساں لوڑ نہیں کجھ یاری اہناں خبیثاں
اے ہجرت ہورنہ اوہ جو کیوں یار مہاجر دہائے

نہ مددگار رہناؤ اپنے اہل نفاق گندیاں نوں
جد ابن ابی منافق ٹریا احد کنوں سن یاراں
انصاریاں کہیا اوہ یاری کرسن جیکر ہر وچا ہے
حتی یہاجروا وچہ معالم عکرمہ کنوں حدیثاں
انھ مراد جو ہو کر مخلص نال نبی جنگ جائے

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ

مگر اوہ لوک جو پیوندی رکھدے ہیں طرف اس قوم دی جو درمیان تساڈے تے درمیان اہناں دے عہد ہے

مگر آناں را کہ پیوندے دارند با گروہے کہ میان شما و میان ایشان عہد ست

مگر جوڑن اہناں سنگ جہناں صلح اقرار تساڈے | تاں نا اہناں قتل نہ قید کرو پر میاردں ہو دوراڈے

أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ ۚ

یا آون تسانوں تنگ ہوئے ہوئے سینے اہناں دے اس تھیں جو لڑن نال تساڈے یا لڑن نال قوم اپنی دے

یا بیایند نزد شما حال آنکہ تنگ آمدہ است سینہ ہاے ایشان از آنکہ جنگ کنند با شما یا جنگ کنند با قوم خویش

یا اہناں سنگ جو ہو دل تنگ اوہ پاس تساڈے آئے | جو نال تساڈے لڑن یا بھایاں نال لڑن دل جائے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ ۚ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ

وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ

تے جیکر چاہے اللہ مسلط کرے اہناں نوں اوپر تساڈے پس لڑن نال تساڈے پس جیکر نا لڑن تساں تھیں پس نا لڑن تساڈے نال تے آکھن طرف تساڈے صلح

واگر خواستے خدا مسلط ساختے ایشاں را بر شما پس جنگ کردندے با شما پس اگر یکسو شوند از شما و جنگ نہ کنند با شما و بیفگنند بسوئے شما

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جے چاہے رب انہاں بھیجر اوپر تساں جو کرن لڑائی — تے جو اوہ ٹلن نہ لڑن تساں سنگ چاہن صلح صفائی

فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيْلًا ﴿٩٠﴾

پس نہیں کیتا اللہ نے واسطے تساڈے اوپر انہاں دے رستہ

پس نہ کردہ است خدا شمارا بر ایشاں راہے

پس کھوندے تساں نوں انہاں پر راہ لڑائی — جو صلح اقراراں والے ہور جو بن تہاندے بھائی
بنی اسلم تے بنی بکر انہاں عہد نبی سنگ کیتا — نہ نال تساں اسیں لڑاں نہ دشمن یاری دیبے بیتا
جو ساڈے نال لے ہور قوموں اوہ بھی چاہا ماناں — انہاں ساریاں نال لڑائی روا نہ آکھی اہل ایماناں

سَتَجِدُوْنَ اٰخَرِيْنَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّاْمَنُوْكُمْ وَيَاْمَنُوْا قَوْمَهُمْ

جھب پاؤ گے تسیں دوسریاں نوں جو چاہسنگے ایہ جو بیخوف ہوون تساں تھیں تے بیخوف ہوون قوم اپنی تھیں

خواہید یافت دیگراں را کہ میخواہند با امن شوند از شما و ایمن شوند از قوم خود

جھب پاؤ گے کئی ہور جو چاہن ہن بیخوف تساں تھیں — بھی اپنی قوموں ایمن ہوون رکھن صلح دوہاں تھیں

كُلَّمَا رُدُّوْٓا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوْا فِيْهَا

ہر واری جو موڑے جاندے طرف فتنے دی الٹے مارے جاندے ہیں وچہ اوسدے

ہر گاہ باز گردانیدہ شوند سوی فتنہ انگیزی نگونسار انداختہ شوند دراں

جاں فتنے طرف بلائے جاون موڑے جاں اوہنہاں تیر — فتنہ شرک یا جنگ مراد یا شر فساد بلائیں

فَاِنْ لَّمْ يَعْتَزِلُوْكُمْ وَيُلْقُوْٓا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ
فَخُذُوْهُمْ وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوْهُمْ

فرجے نا ٹلن تساں تھیں تے نہ ڈالن طرف تساڈی صلح آ تے نہ بند کرن ہتھ اپنے پس پکڑو انہاں نوں تے قتل کرو انہاں نوں جتھے پاؤ انہاں نوں

پس اگر یکسو نشوند از جنگ شما و نیفگنند بسوی شما پیغام صلح را و باز ندارند دست خود را پس اسیر گیرید ایشاں را

و قتل کنید شاں ہر جا کہ یابید ایشاں را

جے ٹلن نہ جنگوں صلح نہ کرن تے بند نہ کرن ہتھاں نوں — تاں پکڑو قید تے قتل کرو تہاں جتھے ملو انہاں نوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

ع ۱۲ ۹

وَاُولٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ۝

تے ایہ گروہ کیتا اساں واسطے تساڈے اپراونہاں دے غلبہ ظاہر

واین گروہ کردہ ایم شمارا برایشان غلبۂ حجت ظاہر

اساں اینہاں صفتاں والیاں تے تساں غلبہ دتا ظاہر اسد اتے غطفان دیاں قوماں وسدے پاس مدینے بھی اہل اسلام بھی کفر سنگ رکھدے صلح صفائی	اونہاں پکڑو مارو کٹو آیا کفر اونہاں دا باہر دشمن مومنوں منافق ظاہر کرسے ڈیگوں دیندے جے ظاہر تھیسے شرارت مارو ایہ آیت فرمائی

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَّقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ۚ وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا

تے نہیں لائق واسطے مومن دے ایہ جو قتل کرے مومن نوں مگر بھل کے تے جو کوئی قتل کرے مومن نوں بھل کے

ولائق نیست برائے مومن کہ قتل کند مومن را مگر بخطا وہر کہ قتل کند مسلمانے را بخطا

تے روانہ مومن تائیں مارن مومن جے بھولاوے	جو قتل کرے مومن نوں بھلوں فرض کفارت آوے

فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّصَّدَّقُوْا ۭ

پس آزاد کرنا گردن مسلمان دی لازم ہے تے دیت جو سونپی جاوے طرف خویشاں اُس دے باندی مگر ایہ جو صدقہ کرن اوہ

پس لازم ست آزاد کردن بردہ مومن وخون بہا سپردہ شدہ بسوئے خویشان مقتول مگر آنکہ خویشان او صدقہ کنند یعنی معاف نمایند

اک بندہ مومن کرے آزاد بھی دیت لازم ہوئی ایہ دیت والا مسئلہ واضح اندر فقہ کتاباں	جو سونپی جاوے وارثاں اُس دے مگر جو بخشے سوئی او تساں نوں کیہ تسیں جدکر شوق ہوون اجبالے

فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۭ

پس جیکر آہا اوہ قوم دشمناں تساڈیاں وچوں تھیں تے اوہ مومن آہا پس آزاد کرنا گردن مسلمان دا لازم ہے

پس اگر باشد مقتول از گروہ دشمنان شما واو مومن ست پس لازم ست آزاد کردن بردہ مسلمان

جے آہا قوموں جہڑی تساں دشمن جو دا اوہ مومن بھائی	تاں فرض آزادی بندہ مومن قاتل اُپر آئی۔

www.KitaboSunnat.com

وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۚ

تے جیکر آہا اس قوم تھیں جو درمیان تساڈے تے درمیان انہاں دے صلح ہے پس لازم ہے دیت جو سونپی جاوے طرف وارثاں دے اس دے

و اگر باشد از گروہی کہ میان شما و میان ایشاں عہد است پس لازم است خون بہا رسانیدہ شدہ سوے وارثان او و آزاد کردن

تے جے آہا اس قوموں نال جہناں دی صلح تساڈی | تاں دیت دیوے وارث بندہ مومن فرض آزادی

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ۡ تَوْبَةً مِّنَ اللّٰهِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا

پس جو کوئی نہ پاوے بندہ پس روزے دو مہیناں دے اتوڑ وتی توبہ ہے اللہ ولوں تے ہے اللہ جاننے والا حکمت والا

پس ہر کہ نیابد بندہ را پس لازم است روزہ داشتن دو ماہ پے در پے این شرعیت کفارہ بجہت قبول توبہ است از جانب خدا

جس بندہ نہیں تاں روزے اتوڑوتی فرض دو ماہاں | ایہ توبہ رب ولوں ہے اللہ حکمت علم تہاہاں

اس شان نزول معالم اندر لکھیا نال صفائی | عیاش ربیعے دا مخزومی ابوجہل دا بھائی

اوہ ہجرت اگے مکے وسدیاں پاس نبی دے آیا | مسلم ہویا تے قوموں ڈردا اس مدینے دھایا

تس مائی روے نیر اکھے دوہاں تیراں ماتیں | جو ابوجہل اتے حارث اوسدے تر سخت بلائیں

جو قسم خدا ایں وڑاں نہ گھر وچہ ناکجھ بیواں کھاواں | جد اگ نا عیاش ملا ہو سخت محبت ماں واں

اوہ گئے مدینے جنال پائی دا اسنوں کھول سناون | نہ دینوں تدہ ہٹایے نہ دکھ دیے قسماں کھاون

جاں باہر لیائے شکاں بدھیاں اسنوں سوجہ پاس لایا | فرمائی پاس لیائے شکاں بدہاں دسیا یا

اکھیوس قسم خدا ایں تینوں قیدوں نہ چھڈ کاٹیں | جد لگ فیر نہ کافر ہو ویں جھلسیں سخت ایذائیں

فر بدہا جکڑ یاد ہیپے سٹیا کجہ مدت دکھ جھریا | اوڑک کہیا انہاں منہاں فر ظاہر دینوں فریا

فر حارث بیٹا زید دا اسنوں آکر طعنہ مارے | جو جے اوہ دین ہدایت سی ہن چھڈیا کیوں ہتھیارے

تے جیکر اوہ گمراہی سی کیوں نہیوں وچہ گمراہی | ایہ طعنہ سن عیاش نوں غصہ کھادی قسم الٰہی

جو جتھے ملاں ہکا تینوں قتل کراں ہیں واللہ | فر ہجرت بعد نبی دے اس بھی ہجرت کیتی للہ

فر حارث بیٹا زید بھی مسلم ہو کر گیا مدینے | عیاش نوں ملیا قتل کیتیس پر خبر نہ رلیا دینے

www.KitaboSunnat.com

لوکاں آکھیا مسلم سی ایہ توں کیوں مار گوایا
تد ایہ آیت آئی کر ہو بھائی فکر صفائی
ہن کوئی کسے نہ کوہے مارے ڈنا من آکھی
ہمت کر دو خدا تھیں ڈر دے تے طور دین نبی دا

اُس آکھیا جبر اسلام نہ مینوں پاین بیسے آیا
جو اوہناں لوکاں کیا کیا سختی کارن بن بھائی
ہن جھرف باجھ کاندیوں ڈرسے ڈبد یوچہ گمراہی
جس نے جانے سخت کسائے اکلیاں بنھ عقیدا

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا

تے جو کوئی قتل کرے مومن نوں جانکے پس سزا اُس دی دوزخ ہے ہمیشہ رہنے والا اوچہ اُس دے

وہر کہ قتل کند مسلمانے را دانستہ بقصد پس جزائے او دوزخ ست جاوید ماند دران

تے جو کوئی قتل کری مومن جانے بُجھ کے لاہیں
تا بدلہ اُس دا دوزخ دائم ہر دم سڑسی بھائیں

وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

تے غصے ہویا اللہ اُپر او سدے تے لعنت کیتی اوسنوں تے تیار کیتا واسطے اُس دے عذاب وڈا

و خشم گرفت خدا بر و ولعنت کرد اورا و تیار ساخت برائے او عذابے بزرگ

تے غضب کیکر رب اُس پر لعنت رحمت تھیں دھکارے
ہک کہن قبول اُس توبہ خونی ہک مقبول نہ آون
وچہ تطابق دوہاں قولاں ظاہری وچہ لیاوے
ہک حق بندیاں بھار دوجا رب دی سِفر ہانی
تے بندے حق نہ بخشیا جاوے باجھ قصاص رہیں

تے سخت عذاب عظیم آیا دوہ کارن کرن تمہارے
ہر کہ قتل قرآن سکھے حدیثوں سندلیاں
جو جان کر اہن خون کرے مسعود تعلیل جاوے
توبہ نال گناہ رب بخشے جو کجھ حق رب ہا
یا دنیا وچہ یا روز قیامت لیسی جدسی اہیں

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے جس وقت جاؤ تسیں وچہ راہ اللہ دے پس خوب تحقیق کرو

اے مومنان چون سفر کنید در راہ خدا یعنے برائے جہاد پس نیک تفحص کنید

اے اہل ایمان جاں سفر کرو تسیں اندر راہ ربانے
تا کرو تحقیق حقیقت جیہی کم نہ بھانے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

تے نہ کہو واسطے اس شخص دے جو ڈالے طرف تساڈی سلام نہیں توں مسلمان ڈھونڈدے ہو اسباب حیاتی دنیا دا

و مگوئید کسی را کہ بیندازد بسوی شما سلام را کہ نیستی مومن می طلبید اسباب زندگانی دنیا را

نہ کہو جب کہے سلام تساں نوں جو توں مومن ناہیں	تساں طلب اسباب حیاتی دنیا کردی حرص تہاہیں

فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ ۚ كَذَٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ

پس پاس اللہ دے ہیں لٹاں بہت اینویں ہی آہے تسیں اگے اس تھیں

پس نزدیک خدا غنیمتہا است بسیار ہمچنین بودید شما پیش ازیں

نال اللہ دے بہتیریاں لٹاں کریں سبھ بے پرواہی	اینویں تسیں بھی آہے اگے ساری وچ گمراہی

فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

فر احسان کیتا اللہ نے اتے تساڈے پس تامل کرو تحقیق اللہ ہے نال اس چیز دے جو کردے ہو۔ خبردار

پس انعام کرد خدا بر شما پس تحقیق نمائید البتہ خدا با نچہ مے کنید آگاہ است

فر احسان کیتا تساں اتے لیں ہدایت پائی	پس کرو تامل ٹھیک اللہ سبھ خبر جو تساں کمائی
سن وچ معالم کلبی راہوں ابن عباسوں لیا یا	جو غالب ابن فضالہ لیثی افسر نبی بنایا
اہل فدک سن لشکر نٹھے کافر گئے کدائیں	ہک مرداس نہ بھکا ڈاہیٹا مومن ہیا اتھائیں
جد فوج ڈٹھی اس ڈر بہت کئی ہو ولن ناچہ اصحاباں	بھاڑ ابیرسن اتے چڑھیا ڈٹھس شان احباباں
سن تکبیراں جاتس جو ایہہ یار نبی دے پیارے	تاں کلمہ پڑھدا اترا ہو یوں سلام علیکم لکارے
اسامی بن زید دے بیٹے اسنوں کیتا نال شتابی	آتراد دے اوہ لیا ئے جیتی نال خرابی
حضرت خبر سنی جد آئے سرور غصے بھریا	تساں اتھے کارن قتل کیتا اس مومن کلمہ پڑھیا
ایہہ آیت حق اسامی حضرت پڑھ کے آپ سنائی	اسامی کہیا ہیں کارن بخشش منگو بہر خدائی
کو بس لا الہ الا اللہ نبی کہیا ترے واری	تا بہت ہویا غمناک اسامہ کیتس عرض دو باری

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

پ ۵ ع ۱۴

اس نوں دیتے تیغوں کلمہ پڑھیا پھر سرور دھمکایا	توں ہا پڑھنا ویکھا دل اُس دے جو لوں ہا ہوون اللہ یا
فر بخشش منگی رب تھیں جت اسامی نبی کرم تھیں	تے کیہا غلام آزاد کریں ہک فدیہ ایہین جرم تھیں

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ

نہیں برابر بیٹھنے والے مومناں تھیں سوا صاحب عذراں دے تے جنگ کرنے والے وچ راہ اللہ دے نال مالاں آپنیاں دے تے جاناں آپنیاں دے

برابر نیستند نشینندگان از مسلماناں بجز صاحبان عذر و جہاد کنندگان در راہ خدا بمالہائے خویش و جانہائے خویش

نہیں برابر بیٹھے مومن گر جو عذراں والے	تے جیہڑے جنگ کرن رب دے لاں جاناں نالے

فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ

بزرگی دتی ہے اللہ نے جنگ کرنے والیاں نوں نال مالاں آپنیاں تے جاناں آپنیاں دے اُتے بیٹھن والیاں دے درجہ وچ تے ہر اک نوں وعدہ کیتا

بزرگی داد اللہ مستعد جہاد کنندگان را بمالہا خود و جانہای خود بر نشینندگان مرتبہ را وعدہ کرد ست خدا نیک

فضل کیتا رب جنگ کرنیاں نال مال جاناں	بیٹھیاں اُپر درجہ ہر اک نوں وعدہ رب چنگا آکھیا

وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

تے بزرگی دتی ہے اللہ نے جنگ کرنے والیاں نوں اُتے بیٹھن والیاں دے اجر وڈا

و بزرگی دادہ ست خدا جہاد کنندگان را بر نشینندگان مزد بزرگ۔

تے فضل دتا رب جنگاں والیاں بیٹھن والیاں اُتے	اجر عظیم ثواب بہے اور کناہ اوہ کری گھٹے
صحیح مسلم تھیں مظہری اندر ابو سعید وں لیایا	ابو سعید کہیا خود سرور میں نوں ایہ فرمایا
جس اللہ رب پسند کیتا تے دین پسند اسلامی	تے نبی پسند محمد نے اوہ جنت اوس گرامی
میں عرض کیتا فر آکھو حضرت سرور فیر سنایا	فر کیہا جو سو درجے وچ جنت ہر درجے فرق بتایا
جیونکر وچ آسمان زمیں وچ اینویں ہر درجہ آگی	جو کجھ پڑھانے سو درجہ رب کر راہ لڑائی

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

۱۴ ع ۵ ۱۰

دَرَجٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَّرَحْمَةً ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۟

درجے اللہ تھیں تے بخشش تے رحمت تے ہے، اللہ بخشنہار مہربان

افزون دادہ ست خدا درجہا از جانب خود و آمرزش و بخشایش و ہست خدا آمرزندہ مہربان

ایہ درجے رب ولوں تے بخشش رحمت مہر خدائی — تے اللہ بخشنہار رحمت والا بے انت لیہائی
اس آیت تھیں معلوم ہویا جو فرض جہاد کفایا — جے بعضے ادا کرن تاں رہندیاں ترک گناہ نہ آیا
تی عذر والیاں ہر فرض نہ لڑنا غازیاں اجر زیادہ — تی غازی غیر غازی ہر مؤمن اجر بہشت آمادہ

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ قَالُوْا فِيْمَ كُنْتُمْ ؕ

تحقیق وہ لوک جو قبض کیتی جان اونہاندی فرشتیاں نے وچہ اس حال دے جو ظلم کرنیوالے جاناں آپنیاں دے ہین کہیا وچہ

البتہ آنانکہ قبض کردند جان ایشان را فرشتگان درحالیکہ ستمگار بودند بر خویشتن گفتند فرشتگان در چہ حال بودید

ٹھیک فرشتے مارن جنہاں ظالم نفساں آہے — کہن فرشتے اونہانوں کس حالت اندر سا ہے

قَالُوْا كُنَّا مُسْتَضْعَفِيْنَ فِي الْاَرْضِ ؕ قَالُوْٓا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوْا فِيْهَا ؕ

کہیا اونہاں آہے اسیں بیچارے وچہ زمین دے کہیا فرشتیاں کیا نہیں آہی زمین اللہ دی فراخ پس ہجرت کردے

گفتند بودیم بیچارگان در زمین گفتند آیا نبود زمین خدا فراخ تا ہجرت می کردید در ان ۔

ظالم کہن جو عاجز ساں آہے وچہ زمین بیچارے — اوہ کہن نہ زمیں فراخ اللہ دی ہجرت کردی سارے

فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَسَآءَتْ مَصِيْرًا ۟

پس ایہ لوک جگہ اونہاندی دوزخ ہے تے بری جگہ پھرنے دی ہے اوہ

پس این گروہ جای ایشان دوزخ ست و بد جاے ست آن

ایہ لوک اونہاندی جاہ دوزخ مندی جاہ ایہائی — ظالم نفساں دے جو ہجرت کرنوں جان لکائی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

مظہری وچہ بخاری کنوں جو ابن عباس رضؓ بتاوے	بعضے مسلمانان تھیں نال کفاراں رہنا بھاوے
جد کافر نال نبیڑی لڑدے ہوندے نال کفاراں	اوہ بھی نال کفاراں مکے جاندی ہتھوں یاراں
معالم وچہ جو اہل مکے کچہ کلمہ ہوہوں الا دن	جاں ہجرت فرض اوہ ہوندی قدرت ہجرت نا کرجاون
فرنگی لمبے وچہ ساتھ کفاراں باہر آئے مارے	ایہ آیت حق تہناندے آئی ہجرت فرضوں ہارے
قول صحیح جو ہجرت ثابت ہے منسوخ نہ ہوئی	لا ہجرۃ بعد الفتح مکے تھیں ہجرت کرے نہ کوئی
احکام اسلام نہ جتھے حاصل غلبے کنوں کفاراں	او تھوں ہجرت فرض جو قادر ساتھ دلیے ابراراں

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۝

مگر بیچارے مرداں تے عورتاں تے لڑکیاں تھیں جو نہیں کرسکدے کوئی حیلہ تے نہیں پاوندے راہ

مگر آنانکہ بیچارہ اند بحقیقت از مرداں و زناں و کودکاں نمیتوانند ہیچ حیلہ ساختن و نمییابند راہے

مگر جو عاجز مرد زناں ہور لڑکے قدرت ناہیں	نہ حیلہ کجھ کرسکن نا انہاں سُوجھ جو چلن راہیں

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ۝

پس ایہ لوک نزدیک ہے اللہ جو معاف کرے انہاں تھیں تے ہے اللہ معاف کرنے والا بخشنہار

پس ایں گروہ نزدیک ست کہ خدا معاف کند از ایشاں و ہست خدا عفو کنندہ آمرزگار

پس ایہ لوک قریب جو اللہ کرے معاف تنہاں ہاں	تے رب معاف کنندہ ہے ہور بخشنہار گناہاں

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ

تے جو کوئی ہجرت کرے وچہ راہ اللہ دے پاویگا وچہ زمین دے　　جگہ رہنے دی تے کشایش

و ہر کہ ترک وطن کند در راہ خدا بیابد در زمین جائے اقامت بسیار و فراخی معاش

تے ہجرت کرے جو راہ رب دے وچہ زمین دے پاوے
جائے اقامت امن بہتیرے رزق فراخ تھیاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَمَنْ يَّخْرُجْ مِنْ بَيْتِهٖ مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ

تے جو کوئی نکل گھر اپنے تھیں ہجرت کر کے طرف اللہ دی تے رسول اُسدے دی فر پہنچے اُسنوں موت پس ثابت ہویا اجر اُسدا اپر اللہ دی

وہر کہ بیروں آید از خانہ خود ہجرت کناں بسوئے خدا و رسول او پس دریابد او را مرگ پس البتہ ثابت شد مزد او بر خدا

جو نکلے گھر تھیں ہجرت کر کے رب نبی ول دھایا	فر آوس موت ثواب جو اُسدا اللہ اپر آیا

وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝

تے ہے اللہ بخشنہار　مہربان

وہست خدا　آمرزندہ　مہربان

ہے رب غفور رحیم کسے دا اجر نہ ضائع کردا	ایہو حکم جو طلب علم یا حج جہاد دے مردا

وَاِذَا ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوْا مِنَ الصَّلٰوةِ ۖ

تے جو وقت سیر کرو تسیں وچہ زمین دے پس نہیں گناہ اپر تساڈے ایہ جو کوتہ کرو کجھ نماز تھیں

وچوں سفر کنید در زمین پس نیست بر شما گناہ ہے در آنکہ کوتہ سازید قدرے از نماز

تے جد تسیں ٹرو زمین اندر پس نہیں گناہ تسانوں	جو قصر نمازوں کرو دوگانہ دو کر پڑھو چوہاں نوں

اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَّفْتِنَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ اِنَّ الْكٰفِرِيْنَ كَانُوْا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ۝

جیکر ڈرو اس تھیں جو سختی پہنچاون تسانوں اوہ لوک جو کافر ہین تحقیق کافر ہین واسطے تساڈے دشمن ظاہر

اگر ترسید از آنکہ در بلا افگنند شمارا آنانکہ کافر اند البتہ کافران ہستند شمارا دشمن آشکارا

جیکر خوف ہووے تساں سختی پہونچے ولوں کفاراں	ٹھیک کفار تساڈے دشمن ظاہر ویر اشراراں
چار رکعاتی نوں پڑھیں دوگانہ فجر تے مغرب پوری	اسیر ہے اجماع ہست دا ظہری ویکھ ضروری
بخبی ظہری اندر ابن جریر علی تھیں کرے روایت	جو بعضے بنی نجاراں کیتی اگے نبی شکایت
اسیں سفر زمیں وچہ کردے کیونکر پڑھیے سفر نمازاں	تد ایہ آیت وحی لیا یا اللہ واقف رازاں
حد سفر دی وچہ حدیث صحیح دے ذکر نہ کوئی	اہل علم صحاب اماماں بحث اس اندر ہوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

امام اوزاعی کہے جو مدینہ پینڈے سفر کچیرے — کوہ اشتالی مالک آکھے اس کم قصر نہ تھیوے

اینویں شافعی احمد حنبل مظہری اندر جبانی — ابو حنیفہ تے مدینہ پینڈا آکھے جال میانی

ابو یوسف آکھے دو دینہ پینڈا اکثر تیجے دن دا — ایہ مظہری اندر اہل علم دے قول مختصر کیتا

جے پوری پڑھے نماز مسافر شافعی روا اتباوے — ابو حنیفہ قصر ضروری تھیں گناہ فرماوے

ہر اک سند حدیثوں کھن مظہری اندر لیا یا — پڑا قولی قصر ایہی اجماعوں قاضی لکھ سدا یا

وَاِذَا كُنْتَ فِيْهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَاْخُذُوْٓا اَسْلِحَتَهُمْ

تے جد ہوویں توں وچ اونہاں دے پس قائم کریں واسطے اونہاں دے نماز پس چاہیے جو کھلووے اک ٹولا اونہاں تھیں نال تیرے تے پکڑن ہتھیار اپنے

و چون باشی یا محمد در میان مومنان پس برپا کنی برای ایشان نماز را پس باید که بایستد گروہے از ایشان با تو و باید کہ بگیرند سلاحہای خود را

تے جد توں ہوویں وچ اونہاں دے تنہاں نماز پڑھاویں — اک ٹولہ نال کھلووے تیرے پکڑ ہتھیاراں تائیں

فَاِذَا سَجَدُوْا فَلْيَكُوْنُوْا مِنْ وَّرَآئِكُمْ وَلْتَاْتِ طَآئِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوْا

فر سجدہ کر لین تاں چاہیے ہو جاون پچھے تساڈے تے چاہیے آوے اوہ ٹولا دوجا جو نہیں نماز پڑھی اونہاں

پس چون سجدہ کنند پس باید کہ ایشان در پس شما شوند و بیاید گروہ دیگر کہ ہنوز نماز نخواندہ اند

جاں سجدہ کرن اوہ رکعت پوری پشت طرف سدھاون — تے دوجا ٹولا جس پڑھی نہ اوہناں طرف تیری ہن آون

فَلْيُصَلُّوْا مَعَكَ وَلْيَاْخُذُوْا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ

پس چاہیے نماز پڑھن نال تیرے تے پکڑن بچاؤ اپنے تے ہتھیار اپنے

پس نماز کنند با تو و بگیرند حذر خود را و سلاحہای خود را و مراد از حذر سپر و خود و زرہ است

اوہ فر پڑھن نال تیرے سب کرن نماز نوں پوری — تے پکڑن بچاؤ ہتھیار جو ڈھالاں خود زرہ ضروری

وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَاحِدَةً

چاہیا اونہاں لوکاں جو کافر ہوئے جے غافل ہوؤ تسیں ہتھیاراں آپنیاں تے اسباباں تھیں پس حملہ کرن اُتے تساڈے حملہ ہکو

دوست مے دارند کافران کہ غافل شوید از سلاحہائے خود و اسباب خود پس حملہ کنند بر شما حملہ یکبارگی۔

کافر چاہن غافل ہوؤ ہتھیاروں اسباباں — تا حملہ کرن تساڈے اُپر ال یکبار شتاباں

حذر پناہ بچاؤ جو اپنا خود زرہ ہور ڈھالاں — امتعہ جمع متاع جو رخت اسباب ہور مقالاں

وچ مظہری احمد بیہقی کنوں بھی حاکم کنوں لیایا — عسفان اُپر جد جنگ کرن جی چڑھ کے سر دھایا

خالد سی سردار کفاراں گوں کافر آئے — حضرت تا ظہر پڑھی سنگ یاراں اہل کفر پچھتائے

جو کیوں نہ وچہ نماز اونہاں اسیں حملہ کر کے دھائے — فر کہیا جو عصر نماز اونہاں پیاری جان اولاد تھوں لاگے

جاں عصر پڑھن تد حملہ کریے متا کفار پکایا — تا ظہر عصر دے سنہ ایہ آیت جبریل لیایا

بہتی وچ تفسیریں وچہ حدیثاں خوف نماز ایہائی — جس شوق ہووے اوتھ ویکھے ایتھے گھٹ گنجائی

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰ أَن تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ

تے نہیں گناہ اُپر تساڈے جیکر ہووے نال تساڈے دکھ مینہ تھیں یا ہووو بیمار ایہ جو اتارو ہتھیار آپنے تے پکڑو بچاؤ آپنا

و نیست گناہے بر شما اگر باشد بشما رنجے از باران یا باشید از بیماران در آنکہ بنہید سلاحہائے خود را و بگیرید حذر خود را

تے نہیں گناہ تساں پچ جو دکھ مینہ یا تساں بیماری — جو لاہ رکھو ہتھیار تے پھڑو بچاؤ رکھو ہشیاری

إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

تحقیق اللہ نے تیار کیتا ہے واسطے کافراں دے، عذاب خوار کرنے والا

البتہ خدا آمادہ ساختہ است برائے کافران عذابے رسوا کنندہ

تیار کیتا رب اہل کفر نوں سخت عذاب خواری ۔ وچہ دنیا قتل تے قیدی آخر دوزخ دائم ناری

منظہری وچہ بخاری کنوں جو ابن عباسؓ بتایا ۔ جو عبدالرحمن عوف دے حق ایہ آیت وحی لیایا

اُس زخم آہا ہتھیار اوتارن رخصت رب فرمائی ۔ تے کلبی بو صالح تھیں اوہ ابن عباسؓ سوں بھائی

جو بنی انمار تے قوم محارب تے چڑھ حضرتؐ دھایا ۔ وچ لشکر اُتریا ہک جا ہک تے دشمن نظر نہ آیا

لاہ ہتھیار دھرے اصحاباں حضرتؐ حاجت جائے ۔ رکھ ہتھیار گئے لنگھ وادی اُتے بینہ برسائے

اصحاباں تھیں وکھ ہویا بیٹھے تلے شجر دے ۔ غورث کافر حارث بیٹھے تکے وچہ نظر دے

آکھیوس قتل کراں اَج اُسنوں لئی منیوں مارکے ۔ پکڑ تلوار پہاڑوں لتھا چمک تلوار او لار کے

فر آکھیوس کون محمدؐ تینوں تھوں اج بچاوسے ۔ حضرتؐ کہیا جو اللہ کافر منہ پرنے بھوئیں آوے

ہتھوں تیغ ڈگی تس حضرتؐ بھر کے تیغ اولاری ۔ فر آکھے کون بچاوی تینوں اللہ دتی واری

کافر کہیا نہیں کوئی حضرتؐ آکھیا کلمہ پڑھ توں ۔ تا تیغ تیری فر تینوں دیساں قتلوں مول نہ ڈر توں

اُس کہیا نہ کلمہ پڑھاں تے تیری نال نہ کراں لڑائی ۔ حضرتؐ تیغ دتی اُس کہیا توں ہیں تھیں بہتر بھائی

تد ایہ آیت آئی اللہ حکم کیتا ہوشیاری ۔ جو باہر قلعے یا لشکر تھیں نہ جاہون بن ہتھیارے

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِكُمْ

پس جس وقت پورا کرو نماز نوں تا یاد کرو اللہ نوں کھلے تے بیٹھے تے اوپر پاسیاں آپنیاں دے

پس چون تمام کردید نماز را پس یاد کنید خدا را استادہ و نشستہ و بر پہلوہائے خویش

فر جد کرو نماز ادا پس یاد اللہ نوں کرہو ۔ کھلے تے بیٹھے پلسے پرنے چت ایسے دل دھرہو

فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ إِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا

فر جد آرام پکڑو تا قائم کرو نماز نوں تحقیق نماز ہے اوپر مؤمناں دے فرض وقتو وقتی مقرر کیتا گیا

پس چون آرام گیرید پس برپا کنید نماز را یعنے بطریق نماز بے خوفی البتہ نماز ہست بر مؤمنان فرض وقت معین کردہ شدہ

جاں تھیوی آرام بے خوفی پڑھو نماز اں جویں ملائی ۔ تحقیق نماز ہے مؤمناں اُتے فرض موقت نامی

www.KitaboSunnat.com

یعنے یاد الٰہی ہر دم رکھو دلوں زبانوں
جو وچہ نماز قصور رہن وروں ذکروں نورا تھیونے
ہک کہن مراد نمازاں ذکروں صحبت کھلا گدارے
کتاب کنوں مکتوب مراد جو لکھیا فرض ٹھہرایا
وچہ مظہری کہیا اجماع جو بعد زوالوں وقت ظہردا
دھپ نہ رد ہوون تھیں پیچھے دیگر پڑھنی ہے تحریمہ
جو آخر وقت ظہر دا اول وقت عصر دا سوئی
وچہ کل حدیثاں اینویں آیا نہیں مخالف کائی
ابو یوسف ہور محمد اینویں سبہ شاگرد بتاون
جو ٹھنڈی کر و ظہر وچہ گرمی خود حضرت فرمایا
قاضی دقیاس کیتا ایہہ بہت ضعیف نہایت
جو ٹھنڈا کرنا کم اضافی ساعت لبا عت تنذیرا
ہک مثل سائے جے گرم زیادہ ہوندا وقت زوالوں
ہے وچہ حقیقت وقت زوالوں کجھ ٹھنڈ ھد دیری
جتھے ذکر سائے دا اندر صحیح حدیثاں آیا
ہک قول بھی ابو حنیفے اینویں ویکھو شرح وقایہ
نہ اصلی سائے ذکر حدیثاں اندر ملب کدایں
وچہ ہاڑ مہینیاں سایہ اصلی نہیں مدینے مکے
اقلیم تریجی ملک اساڈا جو تھی ہے کشمیروں
وچہ موسم سیال زیادہ مثلوں سایہ وقت زوالے
وقت فجر دا بعد صبح صادق دے شک نہ کوئی
دینہ لتھیوں پچھے مغرب جا کجاں باقی شفق جو لالی
شفق ایہائی سرخی جیوں کر وچہ حدیثاں آیا
عائشہ کہیا جو سر ور رکھدے یا دھندا ہر آنوں
ہر حالت اچہ کھلیں بیٹھیاں ستیاں یاد کجیوے
جو مریض یا زخم تا بیٹھا پیا جے کرن قیام ہی ری
بیان اوقات نمازاں وچہ حدیثاں نبی بتایا
تنک عصر تے دینہ لہندے رنگ آخر وقت عصر دا
ایہ نال اجماع بتایا قاضی مظہری وچہ کریا
جاں سایہ چیز برابر اس دے تھیا تا ظہر گیوئی
بھی مالک شافعی احمد حنبل مذہب اینویں بھائی
ہک ابو حنیفے قول دو مثلاں سند حدیث بناون
ہک مثل سائے وہ گرمی مکے قیاس حنیفے آیا
وچہ ایس حدیث دلیل نہ ہرگز تیک دو مثلاں غایت
تے وقت زوال نہایت گرمی مشکل وقت دیر دہیرا
تا ٹھنڈا کرن ظہر نوں ہوندا نال زوال وصالوں
کجھ حاصل سردی تھیا بس جو پڑھیے مثلوں کجھ اگیری
ہر جا وقت ظہر دا ہے یک مثل تائیں فرمایا
دو مثلاں فیر رجوع امام بھی بعض کتابیں پایا
پر ہے ایہہ ٹھیک ضروری مسئلہ اس تھیں چارہ نائیں
اقلیم اول اوہ سر پر سورج اکھن عالم پکے
اینہیں ملکیں ہاڑ بھی سایہ اکھیں ویکھ لنظیروں
ہے سنوں مثلوں جدا نہ جیسے ظہر نہ لبھے دانے
سورج نکلن تائیں آخر ہے اجماعوں سوئی
شفقوں پچھے صبح تائیں ہے وقت عشا دا حالی
ہک ابو حنیفے قول سفیدی تے رجوع بھی پایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ

تے نا سستی کرو وچہ ڈھونڈھنے قوم دی جیکر ہو تسیں درد رکھدے پس اوہ بھی درد رکھدے ہن جیویں تسیں درد رکھدے ہو

وسستی مکنید در جستجوی کافران اگر شما دردناک میشوید پس ایشان نیز دردمند میشوند چنانکہ شما مے شوید

تے سستی کرو نہ اہل ایمانوں ڈھونڈن وچہ کفاراں	جو درد تسانوں زخموں انہاں بھی درد زخم ہتھیاراں

وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

تے امید رکھدے ہو تسیں اللہ تھیں اوہ جو نہیں امید رکھدے اوہ تے ہے اللہ دانا حکمت والا

وشما امید دارید از خدا آنچہ ایشاں امید ندارند و ہست خدا دانا استوار کار

تے تساں امید ثواب اللہ تھیں انہاں امید نہ کائی	تے ہے رب دانا حکمت والا دسو کم بھلیائی
یعنے خواہش جنگ تے صبر مناسب بہت تسانوں	جو تساں امید ثواباں گے نہیں امید انہاں نوں
معالم وچہ جو غزوے حمراء اسد ایہہ آیت آئی	جو احد دوں پچھے مگر کفاراں کیتی نبی چڑھائی
بعضے یاراں درد زخم تھیں کیتی تداں شکایت	نوکدیاں زخماں نال چڑھے سبہ جد ایہہ آیت آئی

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ ۚ

تحقیق اساں اتاری طرف تیری کتاب نال حقدے تا جو حکم کریں توں درمیان لوکاں دے نال اس چیز دے جو دکھائی تینوں اللہ نے

البتہ ما فرود آوردیم بسوی تو کتاب را براستی تا حکم کنی درمیان مردمان بآنچہ نمود ترا خدا

تحقیق اتاری اساں تیرے ول ایہہ کتاب تعالیٰ	تا حکم کریں وچہ لوکاں جو سمجھایا رب تعالیٰ

وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ۝ وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

تے نا ہو واسطے خیانت کرنوالیاں دے جھگڑا کرنے والا تے بخشش منگ اللہ تھیں تحقیق اللہ ہے بخشنہار مہربان

ومباش برائے خیانت کنندگان خصومت کنندہ و آمرزش خواہ از خدا البتہ خدا ہست آمرزندہ مہربان

تے نا ہو ولوں خیانت دیاں جھگڑا کرنیوالا	تے بخشش منگ اللہ تھیں ہے غفور رحیم تعالیٰ

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وجہ مظہری حاکم کنوں صحیح بھی ترمذی کنوں لیا یا	جو نام بشیر منافق نوں تھی خائن رب بتایا
اس زرہ ہتھیار لے آ گھروں فاعز تجوری کیتے	جاں ہالک کہیا نام لبید نہیں ڈاکو روں لیتا
رفاعے ہور قتادے نالش پاس نبی دے کیتی	بشیر دے یار بھی ہوئے اٹھے پاک بنن بدبختی
کہن قتادے ہور رفاعے تہمت ساڈوں لائی	نہ شاہد کوئی نہ مدعا ثابت سونپن اساں بریائی
فر سرور لڑیا قتادے کیوں لبید تہمت نیکاں لاؤ	ایہہ آکھیاں اٹھ عظیما تائیں آیاں فکر دوڑاؤ
جو سرور غیب نہ جانے جد لگ وحی خبر لیائے	جاں سنی بشیر تا کافر ہو کر نٹھا مکے جاوے
تے وجہ معالم طعمہ نام اس چور جو زرہ چورائی	فر زید سمین یہودی نوں اس دی تے لائی
بعد تلاشی زید گھروں اوہ زرہ رفاعہ پائی	کہے یہود جو طعمہ دتی تاہیں آپ چورائی
فر طعمے قوم نبی ول آئی کہن کرو ہمراہی	تا ساڈا یار خوار نہ ہووے یاری حضرت چاہی
یہودی دا منہ کٹ چاہیا ندا ایہہ آکھیاں آیاں	جو طعمے خائن ولوں نہ جھگڑیں بخشش منگ بریائی

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ ۚ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

تے نا جھگڑا کر اونہاں ولوں جو خیانت کردے ہن نفساں اپنیاں دی بیچ سلاتا ندی تحقیق اللہ نہیں دوست رکھدا اسنوں جو ہے خیانت

وخصومت مکن از جانب کسانیکہ خیانت میکنند با نفس خویش ہر آئینہ خدا دوست ندارد آنرا کہ باشد خیانت کنندہ گناہگار

نہ جھگڑا کر اونہاں ولوں جو کرن خیانت اپنیاں جاناں	اللہ ٹھہائے دوست کسے خائناں بے فرماناں

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ

لکدے ہن آدمیاں تھیں تے نہیں لکدے اللہ تھیں تے اوہ نال اونہاں دے ہے جس وقت صلاح کردے ہن راتیں

یعنی قوم ابیرق دی

پنہاں میکنند از مردمان و پنہاں نمیکنند از خدا و او با ایشان ست آنگاہ کہ مشورہ میکنند بشب

جو لکن لوکاں کنوں نہ لکن رب تھیں شرم نہ دھردے	تے اوہ نال اونہاں دے جد اوہ راتیں باتاں کردے

مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا

اوہ جو نہیں پسند کردا اللہ سخن تھیں تے ہے اللہ نال اس چیز دے جو کردے ہن گھیرنے والا

آنچہ خدا نمی پسندد از تدبیر و ہست خدا بآنچہ میکنند در گیرندہ

کرن صلاحاں راتیں جو گل رب پسند نہ آوے	تے اللہ گھیرن والا ہے اوہ قوم جو عمل کماوے

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ

خبردار تسیں اوہ لوک ہو جو جھگڑا کیتا تساں انہاں ولوں وچہ حیاتی دنیا دی پس کون جھگڑیگا نال اللہ دے انہاں ولوں دن قیامت دے

آگاہ باشید شما آن گروہ ہستید کہ خصومت کردید از جانب خیانت کنندگان در زندگانی دنیا پس کہ خصومت خواہد کرد با خدا از ایشان

ہاں تسیں لوگ انہاں ہیں جھگڑو وچہ دنیا زندگانی	پس کون حشر دیہ جھگڑے انہاں ولوں جناب ربانی
أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا	یا کون ہو جو ہوویگا اپر اوہناں دے کارساز
	یا کیست کہ باشد بر ایشاں کارساز
یا کون وکیل انہاں دا حامی ہوسی روز قیامت	جو رب دا غضب عذاب ہٹاوے رکھے انہاں سلامت

وَمَن يَعْمَلْ سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝

تے جو کوئی کرے برائی یا ظلم کرے نفس اپنے تے فر بخشش چاہے اللہ تھیں پاویگا اللہ نوں بخشنہار مہربان

وہر کہ بکند کار بد یا ظلم کند بر جان خود باز آمرزش خواہد از خدا بیابد خدا را آمرزندہ مہربان

تے جو کوئی کرے برائی یا خود نفسی ظلم کماوے	فر بخشش منگے رب تھیں رب نوں بخشنہار اپاوے

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

تے جو کوئی کماوے گناہ پس سوا اس دے نہیں جو کماندا ہے اپر جان اپنی دے تے ہے اللہ جاننے والا حکمت والا

وہر کہ بکند گناہ پس جز این نیست کہ میکند آن را بر جان خویش وہست خدا دانا استوار کار

تے جو کوئی کرے گناہ سو کردا اپنی جان برائی	تے اللہ جانن والا علاں حکمت وال ایہائی

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ۝

تے جو کوئی کماوے خطا یا گناہ فر تہمت لگاوے نال اس دے بے گناہ نوں پس تحقیق چالیا اس نے بہتان تے گناہ وڈا

وہر کہ بکند خطائے یا گناہے باز تہمت نہد آن بے گناہے را پس البتہ برداشت افترا و گناہ ظاہر را

جواب خطا یا گناہ کرے فریاک دے ذمے لائے　　سو ٹھیک نہ اہتان گناہ بھی ظاہر سر پر چاوے

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ؕ

تے جیکر نہ ہوندا فضل اللہ دا اُپر تیرے تے رحمت اوسدی البتہ قصد کیتا سی کجھ لوکاں انہاں وچوں جو گمراہ کرن تینوں

واگر نبودے فضل خدا بر تو و بخشایش او البتہ قصد کردہ بود گروہے از ایشاں کہ گمراہ کنند ترا

جے ربدا فضل تے رحمت اُپر تیرے ہوندی ناہیں　　قصد کیتا اک ٹولے انہاں تینوں بھلاون ندہ کوراہیں

وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّوْنَكَ مِنْ شَيْءٍ ؕ

تے نہیں گمراہ کردے مگر جاناں اپنیاں نوں تے نا ضرر کرن گے تینوں کجھ بھی

و گمراہ نمی کنند مگر خویشتن را و ضرر نرسانند بتو چیزے

تے نا اوہ کسے بھلاون گمراہ جاناں اپنیاں تائیں　　تے نا اوہ ضرر کرن کجھ تینوں حافظ تیرا سائیں

وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ؕ
وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ○

تے اتاری اللہ نے اُپر تیرے کتاب تے علم دینی تے سکھایا تینوں اوہ کجھ جو نہیں آہا توں جاندا آہو فضل اللہ دا اُپر تیرے وڈا

و فرود آوردہ است خدا بر تو کتاب و دانش را و آموختہ است ترا آنچہ نمیدانستی و ہست فضل خدا بر تو بزرگ

تے بھیجی اللہ تدہ کتاب تے حکمت علم حقانی　　تے علم دتا تدہ جو نا جانے فضل عظیم ربانی

لَا خَيْرَ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنْ نَّجْوٰىهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ مَعْرُوْفٍ
اَوْ اِصْلَاحٍۢ بَيْنَ النَّاسِ ؕ

نہیں بھلیائی وچ بہتیاں مشورہ دیاں اوساریاں انہاں دیاں نہیں مگر اوہ جو امر کرے نال صدقے دے یا بھلیائی دے یا صلحکاری دے وچہ لوکاں دے

نیست خوبی در بسیارے از مشورہ پنہانی ایشاں مگر مشورہ کسیکہ امر کند بصدقہ یا بکار پسندیدہ یا صلح کاری میان مردماں

نہیں بھلیائی کائی اندر بہتی انہاں اوساری　　ناں جو دسے صدقہ نیکی یا وچہ لڑیاں سواری

www.KitaboSunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

صدقہ فرض زکوۃ مراد تے نیکی نفل خیرات | تے لڑیاں ٹھیاں صلح کراون وڈا اجر نہایت

وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝

تے جو کوئی کرے ایہہ کم واسطے چاہنے رضا اللہ دی دے پس جھب دیواں گے اسنوں اجر وڈا

وہر کہ بکند ایں کار برائے طلب رضائے خدا پس بدہیم اورا مزدے بزرگ

تے جو کوئی ایہ کم کردا کارن طلب رضا ربانی | اسیں اجر عظیم دیوا ہیں اسنوں بدلہ کار حقانی

وَمَنْ يُّشَاقِقِ الرَّسُوْلَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ

تے جو کوئی خلاف کرے پیغمبر دا پچھے اس تھیں جو روشن ہوئی واسطے اسدے ہدایت تے تابع ہووے سوا راہ مومناں دی

وہر کہ مخالفت کند پیغمبر را بعد از انکہ ظاہر شد او را ہدایت و پیروی کند غیر راہ مسلماناں

تے جو کوئی کرے خلاف پیغمبر بعد بیان ہدایت | تے اہل ایماناں دے راہ باجھوں چلے راہ غوایت

نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ ؕ وَسَآءَتْ مَصِيْرًا ۝

دوست بناواں گے اوسنوں اسے چیز دا جو دوست بنیاں اوہ تے ڈالاں گے اسنوں دوزخ تے بری جگہ ہے اوہ

متوجہ کنیم او را بانچہ میل آن کردہ و در آریم او را بدوزخ و آن بد جائیست

اسیں یار بنایئے اسنوں جسدا آپ بنیاں اوہ بیلی | تے داخل کریئے اسنوں دوزخ سندی جا دہیلی
وجہ مظہری کہیا جو بعد بیان ہدایت الٹ کماوے | جو نال دلیل یقینی ثابت حکم نبی دا پاوے
فر کرے خلاف نبی دا ایس اوہ دوزخ بالن بنیا | تے جیکر نال دلیل یقینی ثابت حکم نہ سنیا
یا سنیا پر سمجھوں بھلا کوشش اجتہادوں | ایہ عذر امید معافی اسدی خطا فسادوں
ہک کہن مراد خلاف نبید اکرے جو دینوں فردا | اہل ایماناں دا راہ چھوڑ سدے پکڑے راہ کفر دا
جوئیں لشتبر یا طعمہ دینوں مڑ کر کافر ہویا | اوہ سنگ کو سنگ لیا خود آپے بالن دوزخ ہویا
تے غیر سبیل المؤمنین جو کرے خلاف اجماع ول | وجہ عمل یا وجہ عقیدے ہے گمراہ بھلا سچ راہوں
جو بعضیاں نال ہوا فق تا اوہ سو جہ دخل نا ہیں | صحابی کالنجوم جو آیا سبہ ہدایت راہیں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

جو سبھناں کنوں مخالف ہے اوہ بھاسکدا راہوں
جو ایہ امت گمراہی تے رب جمع نہ کرے کداہیں

ترمذی بیہقی ابن عباسوں کہن رسول اکھوں
تے رب دا ہتھ جماعت تے جو پاٹا تر سی بھاہیں

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

تحقیق اللہ نہ بخشیگا ایہ جو شریک بنایا جاوے نال اوسدے تے بخشیگا اوہ کجھ جو سوا اسدے ہے جنہوں چاہے

البتہ خدا نمی آمرزد آنکہ شریک ساختہ شود با وے و مے آمرزد آنچہ سوائے شرک است ہر کہ را خواہد

تحقیق نہ بخشے اللہ جو اس نال شریک بناوے
تے بخشے جو کجھ باجھ شرک تھیں جد یاں جنہوں بھاوے

وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

تے جو کوئی شریک بناوے نال اللہ دے پس تحقیق گمراہ ہویا گمراہی دور حق تھیں

ہر کہ شریک ساخت بخدا پس البتہ گمراہ شد گمراہی دور

تے جو کوئی مشرک نال اللہ دے غیر شریک بناوے
معالم وچ اعرابی بڈھا پاس نبی ﷺ دے آیا
ہیں جد تھیں رب پچھاتا منیاں شرک نہ ڈر کیتا
تے ناہیں پاپ گناہیں کر کے اللہ نال دلیری
تے ہیں پشیمان گناہاں تھیں من توبہ استغفاراں

اوہ ٹھیک ہویا گمراہ بیہودہ بھلا دور بھلاوے
ہیں وچ گناہاں ڈبا آکھیوس شرک نہ ہول کمایا
نہ اللہ باجھوں ہور کسے نوں وَلِیّ بنایا میتا
تے نادل وہم جو رب تھیں لسن وہرن طاقت میری
پس کی حال میرا کہہ حضرت ابا یا وحی اخباراں

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ۝ لَعَنَهُ اللَّهُ

نہیں پوجدے پکاردے سوا اوسدے مگر زنان بیجان نوں تے نہیں پوجدے پکاردے مگر شیطان سرکش نوں جو لعنت کیتی اوسنوں اللہ نے

نمی پرستند مشرکاں بجز خدا مگر بتان زنانہ و نمی پرستند مگر شیطان سرکش را کہ لعنت کردہ او را خدا

نہ اللہ باجھ پکارن پوجن مگر بے جان زنانے
یدعون پکارن پوجن معنے اصل پکارن آیا
الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ سچ نبی ﷺ فرمایا

نہ پوجن پر شیطان جو سرکش جس لعنت کمائی
الدُّعَاءُ وَالدَّعْوَةُ خواندن یعنے سد بولایا
وچ ترمذی ابوداؤد نسائی ابن ماجہ وچ آیا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

کو جس دی کرے عبادت سنوں حاجت وقت پکارے	ایہہ مظہری وچہ ثناء اللہ خود قاضی لکھیا پیارے
ایہہ مکے والیاں دے حق آیت وچہ معالم لیایا	اناث مراد اوثان زنانی ناموں ایہہ فرمایا
جو لات منات بھی عزیٰ مشرک رکھدے نام زنانے	وچہ لغت اناث جمع انثے بھی ہر شے جو ٹھنجانے
مردے تے ماردا دو جو اس وچہ خیر نہ کجھ بھلیائی	اتھے مراد جو سرکش عاصی بے فرمان خدائی
جو شے پوجن مشرک اس وچہ شیطوں حاضر آوے	او دو بت یار کھ یا قبر ہووے ہر شیطوں پوجیا جاوے

وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۙ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ

تے کہیا شیطان نے البتہ پکڑاں گا میں بندیاں تیریاں تھیں حصہ مقرر کیتا ہویا تے البتہ گمراہ کرانگا انہانوں

وگفت شیطان البتہ بگیرم از بندگان تو حصہ مقرر کردہ شدہ در علم ازلی تو و البتہ گمراہ سازم ایشاں را

تے کہیا شیطان جو ٹھیک میں لیساں بندیاں کنوں خدایا	حصہ جدا مقرر اپنا جاہاں انہاں بھولایا

وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ

تے البتہ آرزو دیوانگا انہاں نوں تے البتہ حکم کرانگا انہاں نوں پس ضرور چیرن لگے کن چوپایاں دے تے البتہ حکم کرانگا انہانوں

والبتہ در آرزوئے باطل افگنم ایشاں را والبتہ بفرمائم ایشاں را پس شگافند گوشہائے چارپایاں را والبتہ بفرمائم ایشاں را

تے آرزواں انہاں باطل دیساں بھی تہاں اہر کریساں	تا کن چیرن کن چوپایاں ہور حکم فرمیساں

فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ ط

پس متغیر کرن گے پیدائش اللہ دی نوں تے جس نے پکڑیا شیطان نوں دوست سوا اللہ دے

پس تغیر دہند آفرینش خدا را و ہر کہ بگیرد شیطان را دوست بجز خدا

تا کرن تغیر خلق خدا نوں بدل کرن گمراہی	تے جس شیطان بنایا والی باجھوں ذات الٰہی
فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ۝	پس تحقیق گھاٹا پایوس گھاٹا ظاہر
	پس البتہ زیانکار شد زیانکارے ظاہر
سو بے شک اس کیتا اس نے پا ظاہر گھاٹا کھایا	جو وچ بہشت حرید یا دوزخ کیڈا گھاٹا آیا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

وعدہ کردا ہے انہاں نوں تے آرزو دیندا ہے انہاں نوں تے نہیں وعدہ دیندا انہاں نوں شیطان مگر فریب

وعدہ میدہد ایشاں را شیطان و در آرزو مے اندازد و وعدہ نمیکند ایشاں را شیطان مگر فریب

تے وعدہ کرے شیطان انہاں نوں آرزواں وچہ پا دی
جد ابلیس نہ کیتا سجدہ حضرت آدم تائیں
میں قسم تیری گمراہ سب کرساں جو آدم اولاداں
ایہ وچہ حدیث صحیح دے آیا مظہری اندر قصہ
گمراہ کرے حق راہ بھلائے گھت وسوسہ دل انہاں
بھی حشر حساب عذاب نہ کوئی وسواساں سمجھائے
شیطان فریب وچہ آدم جیسے جیونکر لوہیہ دھائے
تے کن کٹن مونہہ چیرن رسم کفار جو سکے والے
تے کرن تغیر خلق خدا جویں خصی کرن غلاماں
وشم جو سوئیاں کھوبھ بدن وچہ نیل یا سرمہ پاون
ہک کہن تغیر فطرت رب دی جو اسلام ایمانی

تے وعدہ کرے شیطان انہاں باجہ فریب بھلائے
تا اداس نوں لعنت کیتی آکھیوس یا رب سائیں
جو لگ جان جسم وچہ اوہناں پاواں شرک فساداں
ہزار دچوں ہک جنت لائق رہسی شیطوں حصہ
تے آرزواں جیسا برن بھلاوے لمی عمر انساں نوں
تے کیے جو کردے گناہ رب بخشی فضلوں جنت پاوے
ایہ مظہری وچہ بخاری مسلم کنوں حدیث لیائے
اوہ چیرن کن حیواناں کرن بتاں دے نام رزالے
بھی نک کن کٹن ہو جھل انہوں وشم تے وشر حراماں
تے وشر جو دنداں جھل کراین تیز باریک بناون
ایہ سارے کم شیطانی مظہری اندر لکھے بھائی

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۝

ایہ لوگ جا گہ انہاں دی دوزخ ہے تے نا پاون گے اس تھیں جاگہ نسنے دی

این گروہ جائے ایشاں دوزخ ست و نیابند ازاں جائے گریز

ایہ لوک انہاں دی جاہگ دوزخ سرسن نال شیطاناں

تے نس جان نہ پاون اتھیں جتول ہوون روواناں

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

تے اوہ لوگ جو ایمان لیائے تے کیتو نے عمل نیک جھٹ داخل کراں گے انہاں نوں وچہ باغاں دے جو وگدیاں ہن تلے انہاں دے نہراں

و آنکہ ایمان آوردند و کردند کارہائے نیکو در آریم ایشاں را بہ بوستانہا کہ میرود زیر آں جوہا

وعدہ کردا شیطان ... نال وسوسہ ... (حاشیہ، نیم خواندنی)

سورہ انفال ... زینت ... باطل ... مظہری

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

تے جیہڑے لوک ایمان لیائے نیک اعمال کمائے | جب داخل کریسی باغیں تلے جنہاں دی کتن چلائے

خٰلِدِیْنَ فِیْهَآ اَبَدًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِیْلًا ۝

ہمیشہ رہن گے وچہ اوسدے وعدہ کیتا ہے خدا نال سچائی تے کون ہے سچ کہنے والا بہت خدا تھیں وچہ گلدے

جاوداں باشند در آنجا وعدہ کردہ ست خدا براستی وکیست راستگوتر از خدا در سخن

اوہ رہسن اسو چ جنت ہمیشہ وعدہ سچ خدائی | تے کون زیادہ سچا رب تھیں اندر سخن اہیائی
یعنے سب اللہ دے وعدے سچ شک نہ کوئی | تے وعدے سب شیطان غرور فریب ٹھگی ہوئی

لَیْسَ بِاَمَانِیِّكُمْ وَلَآ اَمَانِیِّ اَهْلِ الْكِتٰبِ ؕ مَنْ یَّعْمَلْ سُوْٓءًا یُّجْزَ بِهٖ ۙ

نہیں معاملہ نال آرزوواں تساڈیاں دی تے نا آرزوواں اہل کتاب دے یاندی جو کوئی عمل کرے برا بدلہ دتا جاویگا نال اوسدے

نیست کار بحسب آرزوہائے شما و نہ بحسب آرزوہائے اہل کتاب ہر کہ کند کار بد جزا دادہ خواہد شد بآں

نہ خواہش نال تساڈے کم نہ خواہش اہل کتاباں | جو برا کماوے بدلہ پاوے ایہہ پایا گھ عذاباں

وَلَا یَجِدْ لَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِیًّا وَّلَا نَصِیْرًا ۝

تے نہ پاوے گا واسطے آپنے سوا اللہ دے کوئی یار تے نہ کوئی مددگار

و نیابد برائے خود بجز خدا ہیچ دوستی و نہ یاری دہندہ

نہ پاوے باجھ خدا کوئی اپنا یار نہ مدد والا | وچہ مظہری ابن عباس کنوں اس شان نزول حوالا
جو کہن یہود جو باجھ یہوداں جنت ملسی ناہیں | نصاری کہن نہ باجھ اساں کسی جنت ملکدا ہیں
تے کہن قریش جو موتوں پچھے جیون فیر نہ کوئی | ایہہ خطاب قریشاں کیتا خواہش باطل ہوئی
مَن ہے کلمہ عام جو شامل مومن کافر تائیں | بھاویں خاص سبب نزول ایہہ حکم الٰہی سبھ جائیں
جو برا کماوے بدلہ پاوے تھوڑے وچہ دنیا دی | مومن دنیا اندر بدلہ پاوے بنی لیتاندے
تے اہل ایماناں اللہ والی مددگار بھی سوئی | خود بخشے فضلوں خطا یا کرے شفاعت اُدھوں نبی
تے جنہاں باجھ اللہ تھیں والی ناصر دلوں بنائے | اوہ باطل آرزوواں نہاں وہیں جہان کم نہ آئے

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ نَقِيْرًا

تے جو کوئی عمل کرے نیکیاں تھیں مرد یا عورت تے اوہ مومن ہوئیاں ایہ لوک داخل ہوونگے وچ بہشت دے تے نہ ظلم کیتے جاونگے نقیر

وہر کہ کند اعمال ہائے نیکو مرد باشد یا زن و او مسلمان ہست پس این گروہ در آیند بہشت و ظلم کردہ نشوند بقدر نقیر

تے جو کوئی نیک اعمال کرے زن مرد جو اہل ایمانوں	سو وچ بہشتاں ورسن ناتہاں ظلم نہ ذرہ زیانوں
نہ ظلم کرے رب ذرہ جو بدلہ نیکی کجھ گھٹا وے	نہ بدیاں بدلہ ودہ باری تھیں ذرہ عذاب ودہاوے
جاں پہلی آیت آئی کہن کفار یہود نصارے	اہل اسلام نوں لستیں تے اسیں برابر اس وچ سارے
تا ایہ آیت رب بھیجی نالے اگلی آیت آئی	وچ اعمل نقیر جو کنڈ گٹک تے ذرہ نوان ایہائی

وَمَنْ اَحْسَنُ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ

تے کون خوب تر ہے دین ولوں اس شخص کنوں جس نے مطیع کیتا منہ اپنا واسطے اللہ دے

وکیست نیکوتر اندر وی دین از کسے کہ مطیع ساخت روئے خود را برائے خدا

تے کیہڑا بہتر دین ولوں اس کنوں جو مسلم ہویا		جس منہ دل اپنا اللہ دیول خالص کرکے دھویا

وَهُوَ مُحْسِنٌ وَّاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيْمَ خَلِيْلًا

تے اوہ نیکوکار ہے تے تابع ہویا دین ابراہیم دے حنیف ہوکے تے پکڑیا اللہ نے ابراہیم نوں دوست

و او نیکوکار ہست و پیروی کرد ملت ابراہیم را در حالتیکہ حنیف بود و گرفت خدا ابراہیم را دوست

تے نیکوکار جی تابع ملت ابراہیم حنیفا		تے پکڑیا اللہ ابراہیم نوں دوست خاص لطیفا

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيْطًا

تے واسطے اللہ دے ہے جو کجھ وچ اسماناں دے ہے تے جو کجھ وچ زمین دے ہے تے ہے اللہ ہر شے دی گھیرن والا

و برائے خدا است آنچہ در آسمانہا است و آنچہ در زمین ہست و ہست خدا بہمہ چیز در گیرندہ

تے مالک اللہ دا جو کجھ وچ آسماناں زمیناں آیا ۔ تے اللہ قدرت علموں ہر شے اپر گھیرا پایا
ایہہ گھیرا پاون قدرت علموں بے کیف نہیوے ۔ لس قدرت علموں جو اسنوں اتھیں باہر کجھ نہ تھیوے
محسن اوہ جو نیکی کیے تے ترک کرے برایاں ۔ بھی دائم حضور اخلاصوں نظری وچ بتایاں
وچ صحیح بخاری مسلم حضرت عمر خطابوں آیا ۔ جو جبریل احسان نبی تھیں پچھیا نبی بتایا
جو کریں عبادت رب دی گویا تو ویکھیں اس تائیں ۔ جے توں نہ ویکھیں اوہ تینوں ویکھے اس وچ شک نا ہیں

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ

تے فتوی پچھدے ہین تینوں وچ حق عورتاں دے کہہ اللہ فتوی دیندا ہے تساں نوں وچ انہاں دے

وطلب فتوے میکنند ترا در حق زنان بگو خدا فتوے میدہد شمار ادر باب زنان

تے پچھن لوک رسولا تینوں فتوی حق زناں دے ۔ کہہ اللہ فتوی دیوے تساں نوں ان اندر حق انہاندے

وَمَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ

تے اوہ کجھ جو پڑھیا جاندا ہے اوپر تساڈے وچ کتاب دے وچ حق یتیماں عورتاں دے اوہ جو نہیں دیندے تسیں انہاں نوں جو کجھ لکھیا گیا

وانچہ خواندہ میشود بر شما در کتاب در حق یتیمان از زنان کہ نمید ہید ایشاں را آنچہ مقرر کردہ شد برائے ایشان

تے فتوی کہے تساں جو آیت وچ قرآن پڑھیوے ۔ یتیم زناں حق تسیں نہ دیندے جو انہاں حق لکھیوے

وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ

تے رغبت کردے ہو ایہہ جو نکاح کرو انہاں نوں
ورغبت میکنید کہ نکاح کنید ایشاں را

تے رغبت کرو نکاح تہاں جے ہن حسن جمالاں ۔ یا روگردانی کرو نکاحوں جے بد شکل اوہ زالاں

وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ

تے وچ حق عاجزاں دے لڑکیاں تھیں تے ایہہ جو قائم رہو واسطے یتیماں دے نال عدل دے

ودر حق بیچارگاں از کودکاں وحدا حکم کرد بانکہ قائم باشید برائے یتیمان با انصاف

تے حق ضعیفاں لڑکیاں جہناں ورثہ کجھ نہ دیندے ۔ تے قائم رہو یتیماں کارن عمل انصاف کریندے

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيْمًا

تے جو کجھ کرو تسیں بھلیائی تھیں پس تحقیق اللہ ہے نال اوسدے جاننے والا

وآنچہ میکنید از نیکی پس البتہ خدا ہست بآں دانا

تے جے تسیں کرو بھلیائی حق یتیماں ہور زناں دے
پس ٹھیک عطا او جاتے دیسی مے سب عملاں دی

وچہ مظہری ابن عباسوں کافر ورثہ زناں نہ دیندے
نہ چھوٹیاں ہتراں ورثہ دیندے ڈوڈی مردر کھیندے

معالم ہور بخاری کنوں جو وارث زناں یتیماں
تہاں ہند لکا حوں کھدے ساجہا مال یتیماں

جو سوہنی شکل تا عقد کرن خود مشکلوں مہر گھٹاون
جے مندی شکل نہ آپ کرن نہ دوجے عقد کراون

جو نا او چہ خصم نہ ورثہ منگے رکھن تِنّ کواری
جاں مرن تاں ورثہ سب سہماں منع کیتا اتھ باری

وما یتلے تہیں کہن مراد جو آیت ورثے والی
بھی مہر دیواون والی آیت رکھو یاد سمہالی

اوہناں آیتاں طرف حوالہ رب ایتھے فرمایا
تے عدل انصاف ضعیفاں دی حق کرتا کید بتایا

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوْزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا

تے جیکر عورت ڈرے خصم اپنے دی سرکشی یار وگردانی تھیں پس نہیں گناہ اوہناں دے جو صلح کرن وچہ آپسدے صلح

واگر زنے بترسد از شوہر خود سرکشی یا روگردانی پس نیست گناہ برایشاں در آنکہ صلح کنند درمیان خود صلح

تے جو کائی عورت ڈرے خصم تھیں نفرت یا روگردانی
تاں نہیں گناہ جو صلح الیسوچہ کرن اوہ مرد زناں

وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ

تے صلح بہتر ہے تے حاضر کیتے گئے ہیں نفس بخیلی نوں

وصلح بہتر کار است وحاضر کردہ شدہ اند نفسہا بخل

تے صلح کرن ہے بہتر کنوں طلاق تے خانہ جنگی
تے حاضر کیتیاں گئیاں جاناں بخل حرص ہو ننگی

www.KitaboSunnat.com

وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝

تے جیکر احسان کرو نے پرہیز گاری کرو پس اللہ ہے نال اس چیز دے جو کردے ہو تسیں خبردار

واگر نیکو کاری و پرہیز گاری کنید پس البتہ خدا ہست بآنچہ مے کنید آگاہ

تے جو تسیں کرو احسان بھیا تقوی خوف خدائی	تا اس خبر ہو عمل کرو تسیں اتے تسیں ملک نہ کائی
بخاری نسائی ابو داؤدوں مظہری وچ بیانی	جو بی بی سودہ حرم نبی اسے حق ایہ آیت آئی
وچہ ای۔ جو منسلمی حضرت چھوڑی ہوئی جاں اللہ دوہائی	کیبوں بیبی نوبت اپنی عائشہ بخشی حضرت خاطر تیری
سعے شح نفسی ہنسکی نال ہوں دے بیائی	اپنے نگی وچ پیدا اتی انسان اہا یائی
وہ تنگی نفس چھڈ داں مگر لباں جسندوں رب بچاوے	ہر کوئی اپنا فائدہ چاہے غیراں افضل نہ بھاوے

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ

تے ہرگز نہ کرسکو گے ایہ جو عدل کرو درمیان زناں دے اگرچہ حرص کرو

و ہرگز نتوانید کہ عدل کنید درمیان زناں اگرچہ حرص آں کنید

نے ہرگز تساں نہ طاقت کرو جو عدل میان زناں	بہتیری حرص کرو تسیں چاہو عدل انصاف نشانے

فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ

پس نہ جھکو سب جھکنا کر چھوڑو اس یک نوں مانند معلقہ دی یعنے لٹکائی ہوئی

پس مائل مشوید تمام میل تا بگذارید آں را مانند معلقہ

پس نہ ظلم کرو کل ظلم جو یک نوں چھوڑو خالی	وانگ معلقہ ہووے بیوہ نا اوہ خاوند والی

فَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

تے جیکر سوار دتیں تے پرہیز گاری کرو پس تحقیق اللہ ہے بخشنہار مہربان

واگر اصلاح کنید و پرہیز گاری نمائید پس البتہ خدا ہست آمرزندہ مہربان

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے جو تسیں کرو صلاح سوار و جو حق زناں گوایا	تے ڈرو اللہ تھیں اوہ بخشنہار رحم سوایا
یعنے جیونکر حق عدل دا وچہ زناں دے آیا	ہر گز تساں نہ اسدی طاقت ضعف طبع وچہ پایا
ترمذی احمد ابو داؤد دوں لیایا مظہری اندر	جو ونڈ زناں وچہ عدلوں کرکے کہندا آپ پیغمبر
ایہہ یا رب ونڈ برابر میری جو میں وس ایہا ای	پس نہ مینوں پکڑ جو ملیں وس میرے وس نہ آئی
یعنے دل دا پیار تے رغبت وس بندے دی ناہیں	جو پیار جماع کجہ ودھ گھٹ ہووے تھیا معاف اہیں
بھی چار سنن وچہ ابو ہریرہ خود مسند فرمائے	جس دو زناں نہ عدل حشر دینہ پاسا جھکدا آوے

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

تے جیکر جدا ہو جاوے سو ہر دو دیں بے پرواہ کر دیگا اللہ ہر یک نوں اللہ فراخی فضل اپنے دی تھیں تے ہے اللہ فراخ رحمت والا

واگر جدا شوند از یکدیگر بے نیاز کند خدا ہر یکے را از کشایش خود و ہست خدا کشادہ رحمت استوار کار

جے جدا ہووَن نہ خصم کرے رب ہر نوں بے پرواہی	فضل فراخ اپنے تھیں حکمت فضل فراخ الٰہی

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ

تے واسطے اللہ دے ہے جو کجہ وچہ آسماناں دے تے زمین دے ہے تے البتہ تحقیق حکم کیتا اساں انہاں نوں جو دتے گئے کتاب اگے تہیں

وخدای راست آنچہ در آسمانہاست و آنچہ در زمین ست و البتہ حکم فرمودیم آنانرا کہ دادہ شدند کتاب پیش از شما

جو کجہ وچہ آسمان زمین ہے خلق سبے رب اُس دی	تے ٹھیک حکم اساں کیتا جنہاں ملی کتاب اگاہوں

وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ

تے تساں نوں بھی ایہہ جو ڈرو اللہ تھیں تے جیکر کافر ہو و پس تحقیق واسطے اللہ دے ہے جو کجہ وچہ آسماناں دے تے جو کجہ وچہ زمین دے ہے

و شمارا نیز آنکہ بترسید از خدا و اگر کافر شوید پس البتہ خدای راست آنچہ در آسمانہاست و آنچہ در زمین ست

بھی حکم تساں نوں کیتا ایہہ جو ڈرو اللہ تھیں سارے
جو کفر کرو ہے رب دا جو وچہ زمین آسمان نیارے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيْدًا ۝ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ۝

تے ہے اللہ بے پرواہ سراہیا گیا تے واسطے اللہ دے ہے جو کجھ وچ آسماناں دے تے جو کجھ وچ زمین دے ہے تے کافی ہے اللہ کارساز

وہست خدا توانگر ستودہ شدہ و خدا یراہست آنچہ در آسمانہاست و آنچہ در زمین ست و بسندہ ہست خدا کارساز

تے اللہ ناپرواہ کسے دی سوہنیاں صفتاں والا	ہے رب دے اجو آسماناں تے زمین وچ بس وکیل تعالیٰ

اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا ۝

جے کر چاہے اللہ لیجاوے تساں نوں اے لوکو تے لیاوے ہوراں نوں تے ہے اللہ اپر اس دے قادر

اگر خواہد دور سازد شما را اے مردمان و بیارد دیگران را و ہست خدا برایں کار توانا

جے چاہے تساں لیجاوے سارو غفلت ہور لیاوے	تے ہے رب اس کم اپر قادر وجو کجھ بھاوے

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا بَصِيْرًا ۝

جو کوئی ہے چاہندا بدلہ دنیا دا پس پاس اللہ دے ہے بدلہ دنیا دا تے آخرت دا تے ہے اللہ سننے والا ویکھنے والا

ہر کہ باشد طلب کنندہ جزاء دنیا را پس نزدیک خداست جزاء دنیا و آخرت و ہست خدا شنوا بینا

جو چاہے دنیا اجر تا بدلہ اللہ پاس دوہاں دا	تے اللہ سنن تے ویکھن والا جانے راز دلاں دا
یعنی جو کوئی عمل کماوے بدلہ دنیا تا ہے	اس احمق گھاٹا کھادا بھلا پاس خدا سب لاہے
سبھے دوہاں جہاناں بدلے بے دو بانو یہ دیکھ	سبھے اجر قیامت چاہے پاوے دنیا وچ بھی لیوے

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ

اے او لوکو جو ایمان لیائے ہو رہو قائم نال عدل دے گواہی دینو والے واسطے اللہ دے

اے مومنین باشید قائم بانصاف گواہی دہندہ برائے خدا

اے اہل ایمان ہو سب قائم دائم سید دے	سبھے شاہد اللہ کاران کوڑے شاہد گلدے

www.KitaboSunnat.com
" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ۚ

اگرچہ اپر جاناں اپنیاں دے یا ماپیو دے　　یا خویشاوندی ہووے

اگرچہ بر جانہائے خود باشد و یا بر پدر و مادر و خویشاوندان باشد

بھاویں اُپر جان اپنی یا ماپیو حق یا خویشاں　|　سچ گواہی دیو کاراں غنیاں بھی درویشاں

اِنْ يَّكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا ۫

جیکر ہووے او دولتمند یا غریب پس اللہ ودہ مہربان ہے نال دوہاں دے

اگر باشد دولتمند یا تنگدست پس خدا مہربان تر ہست بایشاں

جے دولتمند یا تنگ ہووے تسیں دیو سچ گواہی　|　ہے رب اوہناں دا اولی زیادہ تساں حمایتی ہی

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوْا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا اَوْ تُعْرِضُوْا

پس پیروی نہ کرو خواہش نفسانی دی تسیں جو عدل کردے جیکر ول پاہو یا منہ موڑو

پس پیروی مکنید خواہش نفس را از عدل کردن و اگر پیچانید سخن را یا روگردانی کنید

خواہش نفساں پچھے لگو عدل انصاف نہ چھوڑو　|　تے جے ول پاہو دیہہ گواہی یا تسیں مکھ موڑو

فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۞　|　پس تحقیق ہے اللہ اس چیز دے جو کردے ہو خبردار
　|　پس البتہ خدا ہست بآنچہ میکنید خبردار

ناں اللہ نوں سب خبراں جو کجھ کردے تسیں کمائی　|　تہاں لیسی خبر جو ول پاون یا شاہدی جہاں چھپائی

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰى رَسُوْلِهٖ
وَالْكِتٰبِ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۭ

اے لوکو جو ایمان لیائے ہو ایمان لیاؤ نال اللہ دے تے رسول اوسدے تے نال اس کتاب دے جو بھیجی اپر رسول اپنے دے تے نال اس کتاب دے

اے مسلماناں ایمان آرید بخدا و پیغمبر او و بکتابیکہ فرو فرستادہ است بر پیغمبر خویش و بکتابیکہ فرو فرستادہ است پیش ازیں

[illegible]

بھی نال قرآن ایمان بھی کتباں اگلیاں سبھ مناؤ	اے اہل ایمانو نال خدا تے نبی دے ایمان لیاؤ

وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا بَعِيْدًا

تے جو کوئی کافر ہووے نال اللہ دے تے فرشتیاں اسدیاں دے تے کتاباں اسدیاں دے تے پیغمبراں اسدیاں دے تے دینہ

وہر کہ کافر شود بخدا و فرشتگان او و کتابہای او و فرستادہ ہای او و بروز قیامت پس البتہ گمراہ شد گمراہی دور

تے روز قیامت منکر بھلا دور گیا وچ بھولاں	جو منکر نبی خدا ہوور ملکاں کتباں ہور رسولاں
یعنے ثابت رہن ایمان پر محکم قدم ہو جاون	ایہ اہل ایماناں حکم جو سبھناں نال ایمان لیاون
سبب نفع زبان اللہ یقین سمجھن ہر کم دنیا دینوں	کمال ایمان تے اوس حقیقت حاصل کرن یقینوں
عبداللہ ابن سلام تے اسد اسید کعب دے جائے	ہک کہن ایہ اہل کتاب حکم جو دین اسلام لیائے
ایہ نال قرآن تے نبی محمد مومن ہوئے سارے	بھی لغت ... تے سبھ ہور سلام پیارے
ہے وچہ عالم حق تنہاں ایہ آیت نازل ہوئی	توریت عزیر تے موسیٰ منن ہور نہ جانن کوئی

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا

تحقیق اوہ لوک جو ایمان لیائے فیر کافر ہوئے فیر ایمان لیائے فیر کافر ہوئے فیر زیادہ ہوئے وچ کفر دے

البتہ آنانکہ ایمان آوردند باز کافر شدند باز ایمان آوردند باز کفر نمودند باز زیادہ شدند در کفر

فر مومن فر کافر ہوئے مڑ فر کفر ودھایا	ٹھیک جو لوک ایمان لیائے مڑ فر کفر کمایا

لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيْلًا

نہیں اللہ جو بخشے انہاں نوں تے نا جو دکھاوے انہاں نوں راہ

ہرگز نباشد کہ خدا بیامرزد ایشان را و ہرگز نباشد کہ ہدایت کند ایشان را راہے

یعنے کہن ایہ اہل کتاباں حق خدا فرماوے	ہرگز انہاں نوں اللہ بخشے نا تنہاں راہ پر لیاوے
فر تاب فر نال عیسیٰ دے کفر کیتا مدنیتی	جو موسیٰ نال ایمان آندا فر بوجا وچھے کیتی

www.KitaboSunnat.com

فرناں قرآن محمد کا فرڈا تے ویکھا لے	پکا لگن ایہہ مرتداں وے حق وچ معالم آئے
جو کئی وار ہیں ایمان لیا نے ٹھٹھ کا فر ہوئے	اینہاں دل اکھیں پر مہر کیتی رب تا گمراہی وچ پائے

بَشِّرِ الْمُنٰفِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمَا ۙ الَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۭ

خبر دے منافقاں نوں نال اس کے جو واسطے اینہاں دے ہے عذاب درد دینے والا جو پکڑدے ہیں کافراں نوں دوست سوا موناں دے

خبر دہ منافقاں را بانکہ ایشاں راست عذابے درد دہندہ آنانکہ میگیرند کافراں را دوست بجز مومناں

دے خبر توں اہل نفاقاں جو تہاں سخت عذاب کمایا	جو اہل کفر نوں مومناں باجھوں پکڑن دوست پیارا

اَيَبْتَغُوْنَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۭ

کیا ڈھونڈھدے ہیں پاس اینہاں دے عزت پس تحقیق عزت واسطے اللہ دے ہے ساری

آیا مے جویند نزدیک ایشاں عزت را پس البتہ عزت مر خدا ئے راست ہمہ

کیا ڈھونڈھن پاس کفاراں عزت ایہ احمق ہتھیارے	سو ہے تحقیق اللہ نوں عزت بھی غلبہ جگ سارے

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا

تے تحقیق اتاریا اس نے اپر تساڈے وچ کتاب دے ایہہ جو جس وقت سنو تسیں آیتاں اللہ دیاں جو انکار کیتا جاندا ہے نال اینہاں دے

والبتہ خدا فرو فرستادہ است بر شما در کتاب کہ چوں بشنوید آیتہائے خدا را کہ کفر کردہ میشود بآنہا

تے تھیک اتاریاں رب تساں نوں وچ قرآن کتاباں	جو جد تسیں سنو آیات خدا سنگ کفر انکار پلیداں

وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوْا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖٓ

تے ٹھٹھا کیتا جاندا ہے نال اینہاں دے پس نہ بیٹھو نال اینہاں دے تاشروع کرن بات سوا اس دے

و مسخری کردہ میشود بآنہا پس منشینید با ایشاں تا کہ شروع کنند در سخنی بجز آن

تے ٹھٹھا کرے نال تہاں پس بہو نہ نال اینہاں	تاجو شروع کرن گل دوجی مجلس سنہ تہاں ہاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

اِنَّكُمْ اِذًا مِّثْلُهُمْ ؕ

تحقیق تسیں اسوقت مانند اونہاں دی ہووگے

البتہ شما آنگاہ کہ بنشینید مانند آن کافراں باشید

جے بیٹھو نال تنہاں اس ویلے ہوسو مثل تنہاں دی
بھی مظہری اندر ابن عباسوں داخل اس وچہ پیارے

وچہ مظہری خوشی رضا کفر تے کفر نفاق ہوجاندی
صحبت ملحد بدعتیاں جو تیک قیامت سارے

اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنٰفِقِیْنَ وَ الْكٰفِرِیْنَ فِیْ جَهَنَّمَ جَمِیْعَا ۙ الَّذِیْنَ یَتَرَبَّصُوْنَ بِكُمْ

تحقیق اللہ اکٹھا کرنوالا ہے منافقاں تے کافراں نوں وچہ دوزخ دی سبھناں نوں اوہ لوک جہڑے اڈیک کھڑے میں نال تساڈے

البتہ خدا جمع کنندہ ہست منافقاں و کافراں را در دوزخ ہمہ را آن منافقاں کہ انتظار مے کنند بہ شما

ٹھیک اللہ رب جمع کریسی اہل نفاق کفاراں　وچہ دوزخ سارے جیہڑے کرن تساں سنگ انتظاراں

فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللّٰهِ قَالُوْۤا اَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ ۖؗ وَ اِنْ كَانَ لِلْكٰفِرِیْنَ
نَصِیْبٌ ۙ قَالُوْۤا اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَیْكُمْ

پس جیکر ہووے واسطے تساڈے فتح اللہ دی طرف تھیں کہندے ہیں بھلا نہیں ہے اسیں نال تساڈے تے جیکر ہووے واسطے کافراں دے حصہ کہندے ہیں بھلا

پس اگر باشد شمارا فتحے از خدا گویند آیا نبودیم ہمراہ شما و اگر باشد برائے کافراں بہرہ از فتح گویند با کافراں آیا غالب نشدیم برشما

جے ہووے فتح تساں نوں آکھن کہ اسیں نال نہ آہے　جے فتح نصیب کفاراں آکھن اسیں نہ غالب آہے

وَ نَمْنَعْكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ؕ

تے نہ بچایا اساں تساں نوں مومناں تھیں
و باز نداشتیم شمارا از ضرر مسلماناں

تے اساں تساں نوں مسلماناں تھیں کر کے خبر بچایا
تا مسلماناں تھیں لٹوں حصہ چاہن نال جو آہے
جو جو اسیں سنگ صحاباں لڑدے تسیں فساد ہوجاندے

یعنی جیکر فتح تے غلبہ مسلماناں ہتھ آیا
جر فتح کفاراں آکھن تنہاں اساں بھلو تساڈی چاہیم
اساں یاری انہاں نہ دتی نال بے خبر تساں ہو بچاندے

فَاللّٰهُ یَحْكُمُ بَیْنَكُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ وَ لَنْ یَّجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكٰفِرِیْنَ عَلَی الْمُؤْمِنِیْنَ سَبِیْلًا ۱۴۱

پس اللہ حکم کریگا درمیان تساڈے دینہ قیامت دے تے ہرگز نہ کھولیگا اللہ واسطے کافراں دے اوپر مومناں دے　راہ

پس خدا حکم خواہد کرد میان شما بعد قیامت و ہرگز نہ کشادہ نگرداند خدا کافراں را　بر مسلماناں　راہے

www.KitaboSunnat.com

پس اللہ حکم کریسی روز قیامت وچہ تاہاں ❊ تے کرے نہ اللہ اہل کفر نوں مومناں تے راہاں
اہل ایمان بہ جنت گھلسی دوزخ اہل نفاقاں ❊ تے اہل کفر نوں کریگا نہ غالب اپر اہل وفاقاں
عورت مومن عقد نہ جائز مرد جو اہل کفر دے ❊ جو مرتد ہویا مرتد تا حکم جدا زن عالم کردے

إِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ

تحقیق منافق ٹھگی کردے ہیں اللہ نوں تے اوہ ٹھگی دا بدلہ دینے والا ہے انہاں نوں

البتہ منافقان فریب میکنند با خدا و خدا نیز فریب دہندہ است ایشان را

ٹھیک منافق ٹھگی کردے رب دی نال ہتھیارے ❊ تے اللہ بدلہ ٹھگی انہاں دیسی حشر دیہاڑے

وَإِذَا قَامُوْٓا إِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوْا كُسَالٰى يُرَآءُوْنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ إِلَّا قَلِيْلًا ۝

تے جد اٹھدے ہیں طرف نماز دی اٹھدے ہیں سستی کر کے وکھاندے ہیں لوکاں نوں تے نہیں یاد کردے اللہ نوں مگر تھوڑا

وچوں برخیزند منافقان بسوئے نماز برخیزند سستی کنان مینمایند مردمان را و یاد نمی کنند خدا را مگر اندکے

جاں اٹھن طرف نماز نا اٹھن سستی آلس مارے ❊ کرن وکھالا لوکاں احمق ذکر خدا تھیں ہارے
نہ طلب ثواب نمازوں نا اوہ ترکوں ڈرن عذابوں ❊ لوکاں کرن وکھالا ناہیں پڑھدے حال خرابوں
نہ فضل وقت نماز گذارن طلب جماعت نہ کردے ❊ نہ ذکر تے تسبیح درود دعائیں ثابت پڑھدے

مُّذَبْذَبِيْنَ بَيْنَ ذٰلِكَ ۖ لَآ إِلٰى هٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلٰى هٰٓؤُلَآءِ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ۝

مذبذب ہیں وچ میاں اس دے نا طرف انہاں دی نہ طرف انہاں دی تے جس نوں گمراہ کرے اللہ پس ہرگز نہ پاویگا توں واسطے اس دے راہ

متردد اند میان این و آن نہ بسوئے اینان اند نہ بسوئے آنان و ہر کرا گمراہ کند خدا پس ہرگز نیابی او را ہیچ راہے

پھر تو گھر تو سندے دو ہاندے نا اودہر نا ایدھر ❊ تے جس نوں رب بھلاوے راہ نہ پاویں اس نوں خود ہر
یعنے کفر ایمان اندر متردد فرن ہتھیارے ❊ نہ مومناں طرف نہ طرف کفاراں وچہ وچہ فرن وچارے

صحیح مسلم دے وچہ ابن عمر تھیں سرور خود فرماوے	منافق صفت جو بکری وچہ پھری وایڑا نوں جاوے
کدی تواں کدی تواں جا وے ایویں پھرکی پھرکاندی	ایہ صفت مثال منافق سنہری وچہ حدیثوں آندی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ

اے اوہ لوکو جو ایمان لیائے ہو نا پکڑو کافراں نوں دوست سوا مومناں دے

اے مومناں مگیرید کافران را دوست بجز مسلمانان

اے اہل ایمان نہ پکڑو دوست اہل کفر دے تائیں	باجھوں اہل ایماناں یار نہ پکڑو وہور بلائیں

أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

بھلا چاہندے ہو تسیں ایہ جو بناؤ واسطے اللہ دے اپر آپنے الزام ظاہر

آیا میخواہید کہ ثابت کنید برائے خدا بر خویشتن الزام ظاہر

نہ کرو خدا دا اپنے اوپر سخت الزام آشکارا	اہل نفاق پیار کفاروں ڈبیا ٹولہ سارا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا

تحقیق منافق وچہ منزل تلے تر دے ہین اگ تھیں تے ہرگز نہ پاویں گا توں واسطے اونہاں دے مددگار

البتہ منافقاں در طبقہ زیر ترین انداز آتش و ہرگز نیابی برائے ایشان یاری دہندہ

ٹھیک منافق درکے سبہ تھیں تلے والے وچہ ناروں		تے مول نہ پاویں اونہاں کارن ہرگز مددگاروں
درجہ کہن جو طبقہ منزل ہووے طرف اوتاہاں		درکہ اوہ جو طبقہ منزل لہندا طرف ہیٹھاہاں
درکہ اسفل وچہ معالم لوہے کنوں صندوقاں		قفل لگو وچہ بھڑکے آتش جای نفاق فسوقاں
اہل کفر تھیں اہل نفاقاں دے عذاب کیوں آیا	جواب	انہاں نال کفر دی ٹھٹھا رسول تے دین ملایا
بھی دغا فریب مسلماناں ہمیش کماون		بھی دنیا وچہ تلواروں ڈریوں بنا آپ بچاون

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ

مگر اوہ لوک جو تائب ہوئے تے نیکو کار بنے تے چنگل پاونے نال اللہ دے تے خالص کیتو نے دین آپنا واسطے اللہ دے

مگر کسانیکہ توبہ کردند و صلاح پذیرفتند و چنگ زدند بخدا و خالص ساختند دین خود را برائے خدا

مگر جو توبہ کرن نفاقوں نیک اعمال کماون　　تے دین اسدا محکم پکڑن خالص دین بناون

فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا

پس ایہ لوک نال مومناں دے رہسن تے جلدی دیویگا اللہ مومناں نوں اجر وڈا

پس این گروہ ہمراہ مومنانند وزود بدہد خدا مومنان را مزد بزرگ

پس اوہ چھٹ نفاقوں ہونے ساتھی اہل ایماناں　　تے جلدی دیسی اہل ایماناں اجر عظیم جاناں

اخلاص مراد جو عمل ایمانوں چاہے رب خدائیں　　نہ لوکاں کنوں صلا من چاہیناں کہ عفت ثنائیں

معاذ جبل نوں کہیا پیغمبر کھرا جے عمل کماویں　　تاں تھوڑے عمل نہ حاجت تھوڑے عملوں بھی ترجاویں

بی بی کہیا جو طوبےٰ خوشیاں اہل اخلاصاں تائیں　　اوہ ہن چراغ ہدایت کھولن فتنے سخت بلائیں

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيْمًا

کیا کرنا ہے اللہ نے عذاب تساڈے نوں جیکر شکر کردسیں تے ایمان لیا ؤ تے ہے اللہ قدرداں جاننے والا

چہ کار کند خدا بعذاب شما اگر شکر کردید وایمان آوردید وہست خدا قدر شناس دانا

کیا کریگا رب عذاب تساں جو شاکر مومن ہووو　　ہے اللہ قدر شناس تے دانا کفروں دو رکھلوو

یعنے رب نفع نہ لوڑ جو کرے عذاب تساں نوں　　جو شکر گذاری کردے دل تھیں مومن خدا نوں

شکو دے تے شاکر اسم خدا جو کردا شکر گذاری　　ہے قدر شناس جو تھوڑے عملوں اجر دیوے بسیاری

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا

نہیں دوست رکھدا اللہ اچا بولن نال برائی دے سخن تھیں مگر اوہ جو ظلم کیتا گیا تے ہے اللہ سننے والا جاننے والا

دوست نمیدارد خدا بلند گفتن بد را از سخن مگر سخن کسے کہ ظلم کردہ شدہ است وہست خدا شنوا دانا

نہ دوست رکھے رب بلندی سخن جو نال برائی　　مگر جو ہے مظلوم تے ہے رب شنوائی دانائی

یعنے مندا سخن بلند بھی ہولی رب نہ بھاوے　　ہر سخن بلند برا ہے بدتر مظہری اندلیا وے

مگراں جو مظلوم جے ظالم دے حق بری دعائیں　　یا نالش فریاد دکھاوے عیب نہیں اس تائیں

بھی گالیاں تہ ہاون مگر جو اوہ ظلم کماوے	مظلوم برابر لیوے جائز وہ گناہ ہو جاوے
وچہ مظہری لکھیا صحیح مسلم یقین پیغمبر فرمایا	دو آپس وچہ جو گالیاں دہن گناہ پہلے سر آیا
جس شروع کیتی سر بھارا اوسے پر جھلے عیب کوئی	جے پچھلا پہلے تھیں ودھ جاوے سر او ہارو اندی سوئی

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا

جیکر ظاہر کرو نیکی یا چھپاؤ اوسنوں یا معاف کرو برائی تھیں پس تحقیق اللہ ہے معاف کرنے والا قدرت والا

اگر آشکارا کنید کار نیک را یا پنہاں کنید آنرا یا معاف کنید از بدی پس البتہ خدا ہست عفو کنندہ توانا

جے ظاہر کرو بھلیائی نیکی یا آپس خیر چھپاؤ	یا کرو معاف برا رب بخشنہارا قادر پاؤ
وچہ اس آیت ترغیب معافی عفو بھلا مظلوماں	جو ظالم کنوں معافی بہتر بدلہ لیکن نہ شوماں
جے پورا بدلہ لین تا جائز بخشن خلق وڈیاں	وچہ ترمذی ابوداود جو یاراں پچھیا شاہ نبیاں (ابن عمر ہیں)
جو کتنا قدر معاف کیجیوے خادم تھیں برائی	کہیا پیغمبر ستر واری ہر دن بخشو بھائی

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوندے ہین نال اللہ دے تے پیغمبراں اوسدیاں دے تے چاہندے ہین جو فرق کرن وچہ اللہ دے تے پیغمبراں اوسدیاں دے

البتہ کسانیکہ کافر میشوند بخدا و پیغمبران او و مے خواہند کہ فرق کنند درمیان خدا و پیغمبران او

ٹھیک اوہ لوک جو کافر رب تھیں نالے کنوں رسولاں	تے چاہن فرق کیتا وچہ رب دے تے نبیاں مقبولاں

وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا

تے کہندے ہیں ایمان لیاوندے آں اسیں نال بعضے دے تے انکار کردے آں نال بعضے دے تے چاہندے ہین جو پکڑن درمیان اس دے راہ

و میگویند ایمان مے آریم ببعض پیغمبران و انکار مے کنیم به بعضے و مے خواہند کہ بگیرند درمیان این راہے

تے کہن اساں منیں بعض پیغمبر بعض کنوں انکاری	تے چاہن پکڑیا سنا ایمان تے کفر طریقہ جاری

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

ایہ لوک اوہ ہی کافر ہیں تحقیق تے تیار کیتا ہے اساں واسطے کافراں دے عذاب خوار کرنے والا

این گروہ ایشانند کافران بتحقیق و آمادہ ساختہ ایم برائے کافران عذابے رسوا کنندہ

www.KitaboSunnat.com

ایہ لوک جو بعض رسولاں منکر کافر شک نہ رائی — تے اساں تیار کفاراں کارن کیتا دکھ رسوائی
ایہ آیت حق یہوداں بارے دیکھو معالم شانوں — محمد ہور عیسیٰ تھیں منکر بھی انجیل قرآنوں
جو ہک نبی تھیں منکر ہے اوہ سبھناں تھیں انکاری — کیوں جو ہر پیغمبر جانے ہک دوجے سچیاری
جو ہک کتاب یا نبی نہ منے رب تھیں منکر ہویا — اوہ کافر کا شک نہ کوئی دوزخ دیوں ڈھویا

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوْا بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ
فَاُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ ۭ

تے اوہ لوگ جو ایمان لیائے نال اللہ دے تے رسولاں اسدیاں دے تے نا فرق کیتو نے درمیان کسے دے انہاں تھیں ایہ لوک جھب دیویگا

وکسانیکہ ایمان آوردند بخدا و پیغمبران او و فرق نکردہ اند درمیان ہیچ یکے از ایشاں این گروہ زود دہد ایشاں را خدا

وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۧ	تے ہے اللہ بخشنہارا مہربان
	وہست خدا آمرزندہ مہربان
تے جنہاں منیا رب تے کل پیغمبر فرق نکردی	تنہاں دیسی اجر خدا رب بخشنہارا نال مہر دے

يَسْــَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتٰبًا مِّنَ السَّمَاۗءِ فَقَدْ سَاَلُوْا
مُوْسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوْٓا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً

سوال کردے ہیں تینوں اہل کتاب ایہ جو اتاریں توں اپر انہاں دے کتاب آسمان تھیں پس تحقیق سوال کیتا سی انہاں موسیٰ نوں
وڈا اس تھیں پس آکھیونے دکھا اسانوں اللہ ظاہر ∴ درخواست میکنند از تو اہل کتاب کہ فرود آری بایشاں کتابے از
آسمان پس البتہ سوال کردہ بودند موسیٰ را سخت تر ازیں پس گفتہ بودند بنما بما خدا آشکارا ∴

جیکر سوال ہود جو لیا ویں انہاں کتاب اسمانوں	انہاں سوال موسیٰ تھیں وڈا کیتا رب کھال عیانوں
فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ	پس پکڑیا انہاں نوں بجلی نے نال ظلم انہاندے دے
	پس بگرفت ایشاں را صاعقہ بسبب گناہ ایشاں
پس پکڑیا انہانوں بجلی مار بشامت ظلم گناہاں وچہ بیظھری ہور معالم اسدا شان نزول لیائے کعب جو موسیٰ رب تھیں تختے سب تورت لیایا	ایہ قصہ وچہ سپارے پہلے مٹ کر و یکہ کہاں جو کعب اتے فنحاص یہودی پاس نبی دے آئے جے توں بھی تختے لیاویں تینوں جانیے سچ منا با

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَٰلِكَ

فیر پکڑیو نے وچھا پچھے اس تھیں جو آئے اونہاں نوں معجزے فیر معاف کیتا اساں اس تھیں

باز معبود گرفتند گوسالہ را بعد از آنکہ آمد بایشان معجزہا پس در گذشتیم ازین گناہ

فیر پکڑیا وچھا انہاں خدا جد آیاں صاف دلیلاں	فیر کیتا اساں معاف انہاں تھیں توبہ قبول فیلاں

وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُبِينًا

تے دتا اساں موسیٰ نوں غلبہ ظاہر

ودادیم موسےٰ را غلبہ ظاہر

تے دتا اساں موسےٰ نوں غلبہ ظاہر قتل کراوے	یا اوہ نشان جو وچہ توریت دے وچہ آسرا جو آوے

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا

تے اٹھایا اساں اُپر اونہاں دے طور نوں واسطے عہد پکڑنے اونہاں دے تے کہیا اساں اونہاں نوں کہ داخل ہوو دروازے نوں سجدہ کر کے

و برداشتیم بالائے ایشان طور را برائے گرفتن عہد ایشان و گفتیم ایشان را در آئید بدروازہ سجدہ کنان

تے چایا اساں انہاندیاں اُپر طور کارن میثاقے	تے کہیا انہاں نوں ٹرو بوہے وچہ جھک کے نال فراغے

وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

تے کہیا اساں وانہاں نوں نہ لنگھو وچہ شکار چھنچھر دے تے پکڑیا اساں انہاں تھیں عہد بھارا

و گفتیم ایشان را تجاوز مکنید در شنبہ و گرفتیم از ایشان عہدے محکم

تے کہیا انہاں نوں حد نہ لنگھو اندر چھنچھر وارے	تے پکڑیا اساں انہاں تھیں قول قرار میثاق بھاری جو

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ

فیر نال سبب توڑنے اونہاں دے عہد اپنے نوں تے انکار اونہاں دے نال آیتاں اللہ دیاں کر

پس بسبب شکستن ایشان عہد خود را و کفر کردن ایشان بآیتہائے خدا

و لعنت کیتی اساں انہاں نوں عہد توڑن دی بار	اتے بدلے کفر تنہاں جو کیتے نال آیات ہنکار دے

[illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ

تے نال قتل کرنے اوہناں دیدے پیغمبراں نوں سوا حق دے تے کہنے انہاں دیدے جو دل ساڈے غلاف میں

وکشتن پیغمبراں را بنا حق وگفتن ایشاں کہ دلہائے ما در پردہ اند

تے قتل نبیاں ناحق بدلے اساں سزا پہونچائی | تے بدلے قول انہاں دے جو دل ساڈے پردہ بھالی

بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

بلکہ مہر کیتی ہے اللہ نے اوپر دلاں دے نال کفر انہاں دے پس نہیں ایمان لیاوندے مگر تھوڑے

نے بلکہ مہر نہادہ است خدا بر دل ایشاں بسبب کفر ایشاں پس ایمان نیارند مگر اندکے

بلک دلاں پر مہر کیتی رب بدلے کفر تہاں دے | پردہ دلاں نہیں ہے مہر تا گھٹ ایمان لیاندے

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا

تے نال کفر انہاں دیدے تے کہنے انہاں دیدے اوپر مریم دے بہتان وڈا

وبسبب کفر ایشاں وگفتن ایشاں بر مریم بہتانے بزرگ یعنے تہمت زنا

تے بدلے کفر تہاں دی لعن تے بدلے قول تہاں ہاں | اپر مریم تہمت بھاری نسبت زنا گناہاں

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ

تے نال کہنے انہاں دیدے جو تحقیق اساں قتل کیتا ہے مسیح عیسیٰ بیٹے مریم دے نوں جو رسول اسدا آہا

وبسبب گفتن ایشاں کہ البتہ ما کشتیم مسیح عیسیٰ پسر مریم را کہ بحقیقت رسول خدا بود

تے بدلے کفر تہاں دے جو اساں قتل مسیح نوں کیتا | جو عیسیٰ بیٹا مریم دا پیغمبر رب دا ہیتا

وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ

تے نہیں قتل کیتا نے اسنوں تے نا سولی چڑھایا نے اسنوں اپر شبہ الیا گیا واسطے انہاں دے

ونہ کشتہ اند او را ونہ بردار کردہ اند ولیکن مشتبہ شد بر ایشاں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے قتل نہ کیتا انہاں اسنوں نا اوہ سولی دھریا
ایہہ شبہ پیا کفاراں اوہ آسمانی چڑھیا

وَاِنَّ الَّذِیۡنَ اخۡتَلَفُوۡا فِیۡهِ لَفِیۡ شَكٍّ مِّنۡهُ ؕ مَا لَهُمۡ بِهٖ مِنۡ عِلۡمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ

تے تحقیق اوہ لوک جو اختلاف کیتا انہاں وچہ اسدے البتہ وچہ شک دے ہیں اس تھیں نہیں واسطے انہاں دے نال اسدے علم مگر پیروی ظن دی

والبتہ کسانیکہ اختلاف کردند در باب عیسیٰ البتہ در شک اند از حال او نیست ایشاں را بآن ہیچ یقینے لیکن پیروی ظن میکنند

تے جھیڑے جھگڑا کرن قتل وچہ شک اندر خود سارے
نہ انہاں علم یقین قتل دا ظناں مگر سدھارے

اوہ بعضے کہن جو قتل ہویا تے بعض انکار لیاون
تے بعضے کہن آسمانی چڑھیا ڈٹھا اساں بتاون

وَمَا قَتَلُوۡهُ يَقِيۡنًا ۢ ۙ بَلۡ رَّفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيۡهِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيۡزًا حَكِيۡمًا ۚ

تے نہیں قتل کیتا نے نال یقین دے بلکہ اٹھا لیا اسنوں اللہ نے طرف اپنی تے ہے اللہ غالب حکمت والا

ونکشتند او را بیقین بلکہ برداشت او را خدا بسوئے خود وہست خدا غالب استوار کار

تے قتل نہ کیتا انہاں یقینوں اسنوں رب اٹھایا
اپنی طرف تے اللہ غالب صاحب حکمت آیا

ایہہ قصہ وچہ سپارے ترتیجے چوتھے پاؤ شروع ول
کجھ اگے کجھ پچھے لکھیا کر کے دیکھہ رجوع ول

وَاِنۡ مِّنۡ اَهۡلِ الۡكِتٰبِ اِلَّا لَيُؤۡمِنَنَّ بِهٖ قَبۡلَ مَوۡتِهٖ ۚ وَيَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ يَكُوۡنُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيۡدًا ۚ

تے نہیں کوئی اہل کتاب تھیں مگر ایمان لیاویگا نال اسدے اگے موت اسدی دے تے دینہ قیامت دی ہوویگا اوپر انہاں دے گواہ

و نباشد ہیچکس از اہل کتاب مگر ایمان آرد بعیسیٰ پیش از موت او و روز قیامت باشد عیسیٰ بر ایشاں گواہ

تے نا کوئی اہل کتابوں مگر اس نال ایمان لیاوے
اس موتوں پیش تے روز حشر انہاں اوپر شاہد آوے

بلکہ ضمیر جو وچہ بہ دے اکثر کہن عیسیٰ ول آیا
یک کہن محمد طرف تے بعضیاں ربی طرف بتایا

یعنی قبل موتہ سب کتابی منن موتوں اگے
دیکھہ عذاب فرشتے منے ہر کوئی مرن جاں لگے

جو اللہ یا کہ محمد رسل عیسیٰ رسل بندہ
پر اس ویلے نفع نہ منیاں ہن ایمان سو مندا

یا ایہہ مراد جو بعضے ولمنیں من اہل کتابی
محمد عیسیٰ حق نبی طرف صندول کرن خرابی

www.KitaboSunnat.com

تے بعضے کہن ضمیر دو دیں ایہہ عیسیٰ دے دل جاون
جو آگے موت عیسیٰ سبھ اہل کتاب ایمان لیاون

وچ صحیح بخاری مسلم ابو ہریرہ یوں نبی بتاوے
جو عیسیٰ حاکم عادل وچ دنیا دے اترآوے

صلیب نصاریاں توڑے خوکاں مارے جزیہ دیسے
تے مال بے اوڑک ویسے بھُکھے کوئی قبول نہ کرسی

فرایہا آیت پڑھ کے ابو ہریرے آکھ سنائی
نا باجھ اسلام نہ دین ہے کوئی ہور روایت آئی

پر پہلا قول صحیح فرمایا قاضی مظہری والے
تے جو کجھ وچ حدیثاں اوہ بھی ثابت شک نہ ڈالے

تے روز قیامت عیسیٰ ہو محمد بھرسے گواہی
تے اللہ بندیاں شاہد جاسے سبھ نیکی گمراہی

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ

پس نال ظلم دے انہاں تھیں جو یہودی ہوئے حرام کیتیاں اساں اوپر انہاندی پاکیزہ چیزاں جو حلال کیتیاں گیاں

پس بسبب ظلم کہ بظہور آمد از یہوداں حرام ساختیم بر ایشاں چیزہای پاکیزہ کہ حلال بود بر ایشاں

فر بدلے ظلم یہوداں اساں حرام تنہاں پر کیتا
پاک حلال چیزاں تھیں اوہ محروم ہوئے سن میتا

وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ۝ وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ

تے نال روکنے انہاں دے ہر راہ اللہ دی تھیں بہتیاں نوں تے لینے انہاندے بیاج تے تحقیق منع کیتے گئے ہیں اس تھیں

و بسبب باز داشتن ایشاں از راہ خدا بسیار مردمان را و بسبب گرفتن ایشاں سود را حالانکہ منع کردہ شدہ اند ازاں

تے اس بدلے جو بند کرن اوہ بہتیاں راہ خدا تھیں
تے لین بیاج یہودی تے رب انہاں کیتا منع اوتھیں

وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

تے نال سبب کھانے انہاندے مالاں لوکاندیاں نوں نال ناحق دے تے تیار کیتا ہے اساں واسطے کافراں دے انہاں تھیں عذاب دردناک

و بسبب خوردن ایشاں اموال مردم را بناحق و تیار کردیم برائے کافراں از ایشاں عذاب درد دہندہ

تے اس کارن جو مال لوکاں دے کھاون باطل راہیں
تساں تیار کفاراں کارن کیتیاں دوزخ بھاہیں

ظلم مراد جو ذکر ہوئے وچ اس رکوع سارے
جو چیز حلال حرام کیتی انعام سورہ وچ بیارے

تے باطل راہوں مال جو کھاون رشوت غصب ہزیبوں
جو دین بہن بھی طال ست کماون خوشامد ریبوں

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

تے شاہ ولی اللہ لکھیا جیہڑاں اک حلال ہو آہیاں	نبوت بادشاہی ہور نصرت انہاں کنوں ہٹایاں

لٰكِنِ الرّٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ

ایہہ محکم قدم والے وچ علم دے انہاں تھیں تے مومن ایمان لیاوندے ہیں

لیکن ثابت قدمان در علم از اہل کتاب و مومنان ایمان مے آرند

پر محکم قدم علم وچ جیہڑے کنوں یہوداں آئے	تے مومن سارے کل کتاباں نال ایمان لیائے

بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيْمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ

نال اس چیز دے جو اتاری گئی ہے طرف تیری تے اس چیز دے جو اتاری گئی اگے تیں تھیں تے قائم کرنیوالے نماز نوں تے دینے والے زکوۃ نوں

بانچہ فرستادہ است بسوی تو و آنچہ فرو فرستادہ شد پیش از تو و قائم دارندگان نماز را و ادا کنندگان زکوۃ را

جو تیرے اوپر نازل بھی جو آیاں اگے تیرے	تے جیہڑے قائم کرن نماز تے دیہن زکوۃ چنگیرے

٢٢ ع١٠ ٢ وَالْمُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ سَنُؤْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝

تے ایمان لیاون والے نال اللہ دے اتے دینہ آخر دے ایہہ لوک جھب دیواں گے اسیں انہاں نوں اجر وڈا

و ایمان آرندگان بخدا و روز قیامت این گروہ زود بدہیم ایشان مزد بزرگ

تے اللہ نال ایمان لیاون ہور روز قیامت ایہہ استثنا فرمایا اللہ نیک یہود لکاں لے	انہاں سبھناں اجر عظیم دیسا ہین جنت وچ کرمت جویں عبداللہ ابن سلام تے ہور ہدایت والے

اِنَّآ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ كَمَآ اَوْحَيْنَآ اِلٰي نُوْحٍ وَّالنَّـبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۚ

تحقیق اساں وحی کیتا طرف تیری جویں وحی کیتا طرف نوح دی تے پیغمبراں دی پچھے اس تھیں

البتہ ما وحی فرستادیم سوی تو چنانکہ وحی فرستادیم سوی نوح و پیغمبران پس از نوح

ٹھیک اساں وحی تیرے دل گھیجیا نبی محمد پیارے عدی یہودی کہیا جو موسٰے پچھے وحی نہ آیا	جویں گھیجیا نوح ول ہور نبیاں اس تھیں بعد جو سارے تد ایہہ آیت نازل ہوئی مظہری اندر پایا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

معالم وچ ایہ رکوع جان تجھیلا جیسر اسنل لیا یا ۔۔ سب عیب گناہ یہوداں ظاہر غصہ انہاں وہایا
آکھن ہرگز کسے بندے تے رب نہ کجھ اوتاریا ۔۔ وما قدروا اللہ حق قدرہ آیت آئی پیاریا
بھی انا اوحینا رب بھیجیا بنی تسلی کیتی ۔۔ جو عند الکار یہود یہودہ حسد کنوں بدنیتی
نوح دا ذکر اس کارن اول کیتا رب تعالے ۔۔ جو اپنے تیجے آدم دا اگوں سب دا باپ نرالا
تے پہلا صاحب اوہ شریعت شرکوں اوس ڈرایا ۔۔ تے سب نبیاں تھیں عمر زیادہ جیڈا وال نہ آیا
نہ ڈنڈ بھنا اس عمر اندر نا قوت ناقص ہوئی ۔۔ ساڈھے نو سو سال نصیحت کیتی لفع نہ کوئی
اتنی عمر اس صبر کمایا جالے دکھ ایذائیں ۔۔ تے اول امت اسدی فانی سندیاں نال ہوائیں
تے اس تھیں بعد ادریس شعیب تے صالح ہودا بھائی ۔۔ ایہ مظہری اندر قاضی صاحب لکھیا ویکھو بھائی

وَاَوْحَيْنَآ اِلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ

تے وحی کیتا اساں طرف ابراہیم تے سمعیل تے اسحاق تے یعقوب دی تے پوتریاں دی

وحی فرستادیم بسوی ابراہیم و سمعیل و اسحاق و یعقوب و اولاد یعقوب

تے جویں اساں وحی کیتا ول ابراہیم تے سمعیل ۔۔ اسحاق اتے یعقوب تے باراں بیٹے اسرائیلے

وَعِيْسٰى وَاَيُّوْبَ وَيُوْنُسَ وَهٰرُوْنَ وَسُلَيْمٰنَ ۚ وَاٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا

تے طرف عیسی تے ایوب تے یونس تے ہارون تے سلیمان دی تے جویں دتی اساں داود دتوں زبور

و عیسی و ایوب و یونس و ہارون و سلیمان و چنانکہ دادیم داود را زبور

تے عیسی ہور ایوب تے یونس ہارون بھی سلیمانی ۔۔ تے دتی اساں داود کتاب زبورا یہ بنی ربانی

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ؕ

تے جویں بھیج گئے رسول جو تحقیق اساں قصہ کیتا ہے انہاں دا اپر تیرے پہلے اگے دکی رسول جو نہیں قصہ کیتا انہاں دا اوپر تیرے

و چنانکہ فرستادیم پیغمبران کہ قصہ ایشاں بر تو کردہ ایم پیش ازیں و پیغمبران کہ قصہ ایشان نگفتہ ایم بر تو

تے بعض رسول جو قصے تینوں اگے اساں سنائے ۔۔ تے بعض رسول جو قصہ اوہناں تینوں نہیں سنائے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

وچہ مظہری احمد کنوں روایت خود حضرت فرمایا ترے سو پندرہ وچہ انہاں دے مرسل نبی اتباکر	جو لکھ چوبی ہزار پیغمبر بھیجیا رب دا آیا نہ شرط ایمان شمار تنہاں سبھ من لازم آئے

وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى تَكْلِيْمًا ۚ رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ

تے کلام کیتی اللہ نے موسیٰ نال کلام کرنی بھیجیا پیغمبراں نوں خوشخبری دینے والے تے ڈرانیوالے

وسخن گفت خدا با موسیٰ سخن گفتن فرستادیم پیغمبراں مژدہ دہندگان و بیم کنندگان

کلام کیتی رب نال موسیٰ دے خوب کلام حقانی بشیر بشارت دیون والا جو خوش خبر لیاوے	کل رسول بشیر نذیر سبھا دن حکم ربانی نذیر ڈراون والا جیہڑا سختی خبر سناوے

لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا

تاں نہ ہووے واسطے لوکاں دے اپر اللہ دے کوئی الزام پچھے پیغمبراں دے تے ہے اللہ غالب حکمت والا

تا نباشد مردماں را بر خدا الزام بعد از فرستادن پیغمبراں و ہست خدا غالب استوار کار

تا ہے نہ لوکاں نا ہیں رہے تے حجت بعد رسولاں یا کہن نہ لوگ عذاب جاں دیکھن یا رب سچ سائیں	تے اللہ غالب حکمت والا جن بھیجیا مقبولاں کیوں نہ نبی نہ بھیجے تا اسیں ہوندے تابع نبیاں تائیں

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَآ اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهٗ بِعِلْمِهٖ ۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُوْنَ

پر اللہ گواہی دیندا ہے نال سچ دی جو اتاری اس نے طرف تیری اتاریا اسنوں نال علم اپنے دے تے فرشتے بھی گواہی دیندے ہین

لیکن خدا گواہی میدہد بر حق آنچہ فرستادہ است بسوی تو کہ فرستادہ است آنرا بعلم خود و فرشتگان نیز گواہی میدہند

پر اللہ بھرے گواہی جو کجھ تیری طرف اتاریا	اتاریا نال علم خود اتے فرشتے شاہد بھاریا

وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا	تے کافی ہے اللہ گواہی دینے والا و بسندہ است خدا گواہ

تے کافی اللہ شاہد بابت حاجت ہور گواہی بھیجیا نال علم خود یعنے سچیاں خبراں غیبی	جدا اہل عدل خود حاکم سچا جانے بے پرواہی وچہ قرآن جو اگلیاں پچھلیاں جانے اوہ لاریبی

www.KitaboSunnat.com

یارب لن نوں عام جو کیتا بندہ اہل نبوت آیا	یا علم بھلیائی دوہاں جہاناں اس وچ ہے دسّ بتایا
معالم وچہ جو تکے والیاں آکھیا سرور تائیں	اساں تیرا حال یہودوں پچھیا انہاں نہ پچھانو تائیں
ایہ آیت اللہ بھیجی جے نا مُنّن یہود گواہی	تا اللہ ہور فرشتے شاہد تیسنوں بے پرواہی

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے تے روکیونے راہ اللہ دے تھیں ٹھیک گمراہ ہوئے گمراہی دور دی

البتہ کسانیکہ کافر شدند و بازداشتند مردماں را از راہ خدا بتحقیق گمراہ گشتند گمراہی دور

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے تے روکیا راہ خداؤں	ٹھیک بھلے گمراہی دوری باطل نفس ہواؤں
ایکا فر لوک یہود جو ضدوں حسدوں خود انکاری	تے صفت نبی الامی پایا لوکاں وچہ خواری

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۝

تحقیق اوہ لوک جو کافر ہوئے تے ظلم کیتے نہ ہرگز ہوویگا جو اللہ بخشے واسطے انہاں دے تے نا جو ہدایت کرے انہاں نوں راہ

البتہ کسانیکہ کافر شدند و ظلم کردند ہرگز نباشد کہ خدا بیامرزد ایشاں را و نہ ہدایت کند ایشاں را راہے

ٹھیک اوہ لوک جو کافر ہوئے تے ظاہر ظلم کمائے	نہ ہرگز بخشے رب تنہاں اتے نہ راہ سدھے لائے

نہ راہ اسلام دکھاوسی

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

مگر راہ دوزخ دا ہمیشہ رہنے والے وچہ اوسدے ہمیشہ تے ہے ایہ کم اپر اللہ دے سوکھا

مگر راہ دوزخ جاودان باشند در آنجا ہمیشہ و ہست ایں کار بر خدا آسان

مگر اوہ دوزخ دا رہسن اس وچہ نت مدامی	تے ہے ایہ بات اللہ نوں سوکھی نا مشکل انجامی

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ ط

اے لوکو تحقیق آیا تساں نوں پیغمبر نال حق دے رب تساڈے تھیں پس ایمان لیاؤ ہوویگا بہتر واسطے تساڈے

اے مردمان البتہ آمد بشما پیغمبر براستی از پروردگار شما پس ایمان آرید بہتر باشد شمارا

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اے لوکو آیا تساں پیغمبر رب دے ولوں حقانی	پس منو اسنوں ہے تساں کارن بہتر کار ایمانی

وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ۝

تے جیکر کافر ہو وسیں پس تحقیق واسطے اللہ دے ہے او چیز جو وچ آسماناں دے تے زمین دے ہے تے ہے اللہ جاننے والا حکمتوں والا

واگر کافر شوید پس البتہ خدای راست آنچہ در آسمانہا و زمین ست و ہست خدا دانا استوار کار

تے جے تسیں کرو انکار تاں رب دا ملک جو وچ آسماناں	تے جو کجھ وچ زمین تے ہے رب صاحب حکمت دانا
یعنی رب نوں ضرر نہ کفر ولوں اس پرواہ نہ کائی	نفع ایمان زیان کفر دا کارن تساں اہیا ئی

يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ وَلَا تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ؕ

اے صاحب کتاب دے نہ غلو کرو وچہ دین اپنے دے تے نا کہو اپر اللہ دے مگر سچ

اے اہل کتاب از حد مگذرید در دین خود و مگوئید بر خدا مگر سخن راست

اے اہل کتاب نہ حد ولوں کڈھو اندر دین خدائی	تے آکھو نہیں اللہ پر مگر جو سچا سخن صفائی

اِنَّمَا الْمَسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُوْلُ اللّٰهِ وَكَلِمَتُهٗ ۚ اَلْقٰىهَاۤ اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوْحٌ مِّنْهُ ۫

سوا اسدے نہیں جو مسیح عیسی بیٹا مریم دا رسول اللہ دا ہے تے سخن اسدا ڈالیا اس سخن نوں طرف مریم دی تے روح ہے اسدی

جز این نیست کہ مسیح عیسی پسر مریم رسول خدا است و فیض اوست انداخت آنرا بسوی مریم و روح ست از جانب خدا

ٹھیک مسیح عیسی بن مریم مسیح رسول ربانا ں	تے سخن خدا مریم ول ڈالیا روح اسدا جد بھانا ں

فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ۚ وَلَا تَقُوْلُوْا ثَلٰثَةٌ ؕ اِنْتَهُوْا خَيْرًا لَّكُمْ ؕ

پس ایمان لیاؤ نال اللہ دے تے رسولاں اسدیاں دے تے نا آکھو جو ترے ہین باز آجاؤ ہو ویگا بہتر واسطے تسادے

پس ایمان آرید بخدا و پیغمبران او و مگوئید کہ خدا سہ کس اند باز آئید از ین سخن بہتر باشد شمارا

پس منو رب منو دے گھلدوں ہور پیغمبر سارے
نہ کہو خدا ترے ہٹو اس قولوں بہتر حق تمہارے

www.KitaboSunnat.com

إِنَّمَا اللّٰهُ إِلٰهٌ وَّاحِدٌ سُبْحٰنَهٗ أَنْ يَّكُوْنَ لَهٗ وَلَدٌ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

سو ایہو ہے نہیں جو اللہ معبود ہکو ہے پاکی ہے اسنوں جو ہووے واسطے اوسدے پتر اوسدا ہے جو کجھ وچ اسماناں دے

جز این نیست کہ خدا معبود یگانہ ہست پاکی ست او را از انکہ باشد او را فرزند مر او راست آنچہ در آسمانہا

وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا

تے جو وچ زمین دے ہے تے بس ہے اللہ کم بناون والا

وانچہ در زمین ست و بس ست خدا کارساز

ہے ٹھیک اللہ معبود ہکلا پاکی تس فرزندوں | ہے اس دا جو آسمان زمین وچ رب وکیل بسندوں

کلمے کنوں مراد جو کن فیکون رب او پایا | تے روح اللہ دے دلوں فرشتہ مریم دیول لیایا

یا روح اس نام جو زندا کردا مردیاں مردلاں نوں | یا روح اوہ پھوک جو پھوکی جبرائیل عیسیٰ دی ماں نوں

یا روح مراد جو رحمت ہے اوہ کارن اہل ایماناں | یا روح مراد وحی مریم دل بھیجیا رب جہاناں

ایہ آیت حق نصاریاں بغوی مظہری بھی فرماوے | اوہ چار گروہ نصاریٰ ہک یعقوبی ٹول سداوے

بھی ملکائیہ نسطوریہ مرقوسیہ چارے | عیسیٰ نائیں اللہ آکھن پہلے دو ہتھیارے

نسطوریہ بیٹا رب کہن مرقوسیہ ترن تاون | مریم عیسیٰ ترئیجا اللہ ترے معبود بناون

وچ تمہید لیا یا خواجہ تراے ٹول نصاریٰ | ملکائیہ نسطوریہ یعقوبیہ سارے

یہوداں نال عداوت انہاں جھگڑا سخت لڑائی | بہت یہودی قتل کیتے انہاں فتح نصاریاں آئی

ہک عالم وڈا شریف یہوداں فتنہ جس دے یار ول | اس تدبیر کیتا ہک حیلہ دغا فریب ہنجاروں

اس اپنی اکھ نکالی آپے پاس نصاریاں آیا | آکھیوس مینوں تسیں پچھانوں آہو انہاں الایا

فر آکھیوس آسماناں تھیں آیا عیسیٰ سات فلانی | آکھیوس توں کیا کیتی میری مت نال نادانی

تے منہ میرے تے مار طمانچہ میری اکھ نکالی | میں ہن بیزار یہودیت تھیں باطل جاتم حالی

ہن میں نال تساڈے سچ دوں ہویا نصرانی | انہاں جاتا سچ کہے ہن بنیاں پکا اہل ایمانی

انہاں اوہدے پیر ہن بھالے اسنے تن ہن ہوتے پڑھے | یعقوب تے نسطور تے ملکا عالم وڈے بنائے

ہکدن ملکا نیں آکھیوس عیسیٰ کویں توں جاتا | اس کہیا جو نبی رسول اللہ دا بندہ روح پچھاتا

اس آکھیا نہ ہویاں جاوان پیدا کرن نہ تھی | نہ کوڑھیاں صحت کرن نہ دیون انہیاں نوں فراخی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اوہ نبی آکھ اللہ آسمانوں دنیا اوپر آیا — جو کجھ چاہیا کیتا اتھے فر آسمان سدھایا
نہ ایہہ گل وچ کتے سنائیں اوہ ایہہ خوب جماتیں — اس سن لئی استاد نصیحت کیتی جو اس تائیں
فر نسطور ہکلے آکھیو عیسیٰ کویں توں جانا — اس کہیا جو بندہ نبی اللہ دا روح رہ دل سنبھاتا
فر ملکے وانگوں نس ہو یا اوس بندہ مول نجانی — اوہ بیٹا رب آسمانوں آیا چڑھیا فیر آسمانی
نسطوریہ بھی اونویں منیاں فر یعقوب نوں پاس بلایا — سنوں اونویں پچھیوس اگے اونویں اوس جواب سنایا
آکھیوس بندہ مول نجانی ایہ کم بندیاں ناہیں — اوہ ملک اکہ دا بیٹا آیا زمیں کدائیں
اوہ لاہوت آسمانوں لتھا وچہ ناسوت ملایا — فر آسمانی چڑھیا ہے اوہ ہک ترینہ تھیں آیا
فر استاد گیا اتے وچہ شاگرداں بحث لڑائی — چہل ہزاراں تھیں مارے رہیا خلاف جدائی
وچہ صحیح بخاری مسلم لکھیا پیغمبر فرماوے — جو اللہ ہک محمد بندہ سچ رسول بتاوے
تے عیسیٰ بندہ نبی اللہ دا کلمہ روح پچھانے — بھی جنت دوزخ حق گواہی جنت اوس ٹکانے

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ ۚ

ہرگز عار نہیں رکھدا عیسیٰ ایہ جو ہووے بندہ واسطے اللہ دے تے نا فرشتے مقرب

ہرگز عار و ننگ ندارد عیسیٰ از آنکہ باشد بندہ برائے خدا و نہ فرشتگان مقرب عار دارند

نہ ہرگز عار مسیح کرے جو ہووے رب دا بندہ — تے نا ایہہ عار فرشتے کردے جہاں قرب سوہندا
نصاریاں کہیا پیغمبر نوں تو عیب عیسیٰ نوں لاویں — نبی کہیا کیا عیب کہیا انہاں بندہ نبی بتاویں
نبی کہیا تس عار نہیں کجھ ہوون رب دا بندا — تد ایہہ آیت آئی وچہ معالم مظہری آندا
ہے بندگی شرف کمال اللہ دی بندیاں نوں وڈیائی — بندگی باجہ نہ شرف بندے نوں عار کویں ہے آئی

وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

تے جو کوئی عار کرے بندگی اوسدی تھیں تے تکبر کرے پس جھب حشر کریگا انہاں نوں طرف اپنی سبھ نوں

وہر کہ ننگ دارد از بندگی او و سرکشی کند پس خواہد برانگیخت ایشاں را نزدیک خود ہمہ را

تے جو کوئی عار عبادت اسدیوں کرتے کبر لیاوے — پس حشر کرے جھب انہاں اپنی طرف تمام بلاوے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ

پس ایہ جو لوک جو ایمان لیائے تے عمل نیک کمائے پس پوری دیویگا انہاں نوں اجر انہاں دے تے ودھ دیویگا انہاں نوں فضل

پس اما کسانیکہ ایمان آوردند و کارہای شائستہ کردند پس تمام دہد ایشانرا مزد ایشان و زیادہ دہد ایشان از فضل خود

پس جیہڑے لوک ایمان لیائے عمل بھی نیک کمائے	پین پورے ویسی اجر تہاں رب فضلوں ہور دہا

وَاَمَّا الَّذِيْنَ اسْتَنْكَفُوْا وَاسْتَكْبَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ وَّلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ

تے ایہ جو لوک جو عار کرن تے تکبر کرن پس عذاب کریگا انہاں نوں عذاب درد والا تے نا پاونگے واسطے اپنے

واما کسانیکہ ننگ داشتند و سرکشی کردند پس عذاب کند ایشانرا عذاب دردہندہ و نیابند برائے خود

مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ؁	سوا اللہ دے کوئی دوست تے نا مددگار
	بجز خدا ہیچ دوستی و نہ یاری دہندہ
تے جہاں عار تکبر کیتا تہاں عذاب دکھیارے	نہ پاون اللہ باجھوں اپنا یار نہ مددگارے

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَاۤ اِلَيْكُمْ نُوْرًا مُّبِيْنًا ؁

اے لوکو تحقیق آیا تساں نوں برہان رب تساڈے ولوں تے اتاریا اساں طرف تساڈی چانن ظاہر

اے مردمان البتہ آمد بشما دلیلے از پروردگار شما و فرستادیم بسوئے شما روشنی آشکارا

اے لوکو آیا ٹھیک تساں برہان دلیل خداوں	تے بھیجیا اساں تساں ول چانن روشن نور ضیاؤں
رب دی ولوں دلیل برہان محمد نبی ایہائی	تے نور مبین قرآن انہیریاں کیتی جس روشنائی

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوْا بِهٖ

پس ایہ جو لوک جو ایمان لیائے نال اللہ دے تے ہتھ پایو نے نال اوسدے

واما کسانیکہ ایمان آوردند بخدا و چنگ زدند باو

فر جیہڑے لوک ایمان لیائے اللہ پاک منیو نے	تے محکم کر کے دین ایمان قرآن نوں ہتھ گھتیو نے

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَسَيُدْخِلُهُمْ فِيْ رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ ۙ وَّيَهْدِيْهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ؕ

پس چھیتی داخل کریگا انہاں نوں وچ رحمت اپنی دے تے فضل دے تے وکھاویگا انہاں نوں طرف اپنی راہ سدھا

پس زود در آرد ایشاں را در رحمت خود و فضل خود و بنماید ایشاں را بسوی خود راہ راست

جھب داخل کریسی انہاں نیں رحمت فضل الٰہی
تے اپنی طرف دکھاسی وہناں سدھا راہ پناہی

يَسْتَفْتُوْنَكَ ؕ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِي الْكَلٰلَةِ ؕ

فتوی چاہندے نیں تیتھوں کہہ نوں خدا فتوی دیندا ہے تسانوں وچ کلالہ دے

طلب فتوی میکنند از تو بگو خدا فتوے میدہد شمارا در باب لاولد

ایہ فتوی تیتھوں منگدے، کہہ تساں اللہ فتوی دیندا | وچ شخص کلالہ یعنی جسدا بیٹا باپ نہ رہندا

اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ لَيْسَ لَهٗ وَلَدٌ وَّلَهٗۤ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ

جے کوئی مرد مر گیا نہیں واسطے اسدے اولاد تے واسطے اسدی بھین ہے پس واسطے اوسنوں ادھا ہے اس چیز تھیں جو چھوڑی اس نے

اگر مردے بمیرد کہ نیست او را فرزندے و او را خواہرے ہست پس خواہر راست نیمہ از آنچہ گذاشتہ است

جے مرد ہو یا فرزند نہ تس ہک سکی بھین رہی ہی | اس بھین سکی اوہ ترکہ لیوے جو کجھ چھوڑی بھائی

وَهُوَ يَرِثُهَاۤ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ؕ

تے اوہ بھائی ورثہ لیوے گا اس بھین دا جیکر نہ ہووے واسطے اس بھین دے اولاد

و آں برادر وارث آں خواہر گردد اگر نہ باشد خواہر را فرزندے

جے بھین ہوئی فرزند نہیں تس ورثہ بھائی آوے | ایہ سکو بھائی بھین اجماعوں ظاہری وچ تباوے

پر بھائی سبھ ترکہ تس لیوے جے بیٹا باپ نہ کوئی
جے دھی بیٹ دیناں تا دھی بھین بھی کھیناں سوئی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثٰنِ مِمَّا تَرَكَ ؕ وَاِنْ كَانُوْٓا اِخْوَةً رِّجَالًا وَّنِسَآءً

پس جیکر ہوون دو بھیناں پس واسطے دوہاں دے دو تریہایاں ہن اس چیز تھیں جو چھوڑ گیا میت تے جیکر ہوون بھائی کئی

پس اگر باشند خواہران دو پس ایشان راست دو ثلث از آنچہ میت گذاشتہ و اگر باشند برادران مرداں و زناں

فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ

تاں واسطے مرد دے مانند حصے دو عورتاں دی ہے

پس برائے مرد مانند بہرہ دو زن باشد

پس جے ہوون بھیناں تاں انہاں تے کیوں دو تریہایاں
دو یا ودہ جے نریاں بھیناں دو تریہایاں پاون
ہک ہک حصہ بھین لوے ہر دو حصے ہر بھائی
یعنے حکم جو ذکر ہویا جد دھی پت میت نا ہیں
جے پتر پوترا میت باقی بھایاں کجھ نہ آوی
جے دھی یا پوتری میت باقی نال بھیناں بھائی
جے دو دھیاں یا پوتریاں اوہ نیون دو تریہایاں
خود وچ حدیث صحیح دے آیا حضرت خود فرمایا
ابو موسیٰ سلمان دوہاں نوں پچھن آیا کوئے
انہاں آکھیا بیٹی ادھ کوئے اوہ رہندا بھین لیجاوے
اوہ گیا تاں ابن مسعود کہیا کیوں بھلا ابو الکرام ہیں
ہے بیٹی ادھ چھواں انگ پوتری کامل دو تریہایاں
جے سکا بھائی ہک میت تاں پدریاں کجھ نہ آوی
جو سکا بھائی ورثہ پاون پدریاں کجھ نہ دیون
اس پر ہے اجماع امت دا مظہری اندر پایا
تے چھواں حصہ پدری نوں بھاویں ہک ستے بھاویں گھنیاں

تے جیکر بہتے بھائی بھیناں دونا حصہ بھایاں
جے بھائی بھیناں لوین سارا ترکہ ونڈ لیجاون
جے پوترا پوتری میت تھیں جے ایہی ولد ابھائی
بھی پوترا پوتری کوئی نہ ہووے ہوا ایہہ حکم تداہر
تے نال بھیناں نوں اجماعوں مظہری وچ بتاوے
اوہ ترکہ دھی پوتری لیوے رہندا انہاں ونڈائی
باقی ہک تریہائی ونڈن آئی بھیناں بھایاں
جو نال دھیاں دے بھیناں تائیں عصبہ کرا آیا
جو ہک بیٹی ہک پوتری میت سکی بھین بھی ہوئی
تے جاہ توں ابن مسعود نے جھب انہوں اوہ بتاوے
میں حکم کراں جو پیغمبر کیتا ہرگز بھلاں ناہیں
رہندا بھین تریہائی وچ بخاری خبراں آیاں
وچ مظہری ترمذی علی کنوں جو سرور خود فرماوے
جے ہک سکا سبہ ترکہ سکنوں پدری کجھ نہ لیون
جے ہک سکی ہور پدری بھیناں اوہ سکی نوں آیا
تے جے دو سکیاں دو تریہایاں لین دوویں جنیاں

عربی باب [illegible] لفظ دار النبی [illegible] الاخوات مع البنات عصبۃ [illegible]

لینی [illegible] حدیث ترمذی [illegible] حارث [illegible] ضعیف [illegible] ترمذی سے معلوم [illegible] حارث [illegible] اجماع [illegible] والله اعلم [illegible]

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

پدر زیادیاں نوں اتھے کجھ نہ ملسی مسئلہ ہوا اجماعوں
جے سکا بھائی بھین نہیں نہ پدری حکم سکے دا
ہے سیت باپ یا پتر پوترا بھین بھائی کجھ وہاں
دادی نال دادوں بعضے بھایاں بھیناں تائیں

مگر جو پدریاں نال بھائی خود وندن ثلث شراعوں
ہے مظہری وچہ اجماع بھی ایہ سیست پاک نبی دا
سکے پدری مادری بھائی بھیناں سبھ معدماں
تے بعضے ہون دیون بھایاں بھیناں کجھ تائیں

يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوْا ۭ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ

بیان کردا ہے اللہ واسطے تساڈے تاجو گمراہ نہ ہووتے اللہ نال ہر چیز دے جانن والا ہے

بیان میکند خدا برائے شما تا گمراہ نشوید و خدا بہمہ چیز دانا ہست

کرے بیان خدا انسان کارن تا نہیں بھلونا ہیں
براء بن عازب کنوں روایت مسلم وچہ بخاری
تے آیتاں وچوں آخر آیت یستفتونک آئی
جو آیتاں وچوں آخر آیت آئی بیاج ربودی
تے سورتاں کنوں اوہ جا آخر ابن عباسؓ تبایا
جو ناویں ہجری سال پیغمبر بھیجیا ابوبکرؓ نوں
ابوبکر جد پڑھیا پچھوں سورت توبہ آئی
جو چالی آیتاں اول سورت توبہ کنوں سناوے
تے جس دن مکہ فتح پیغمبر داخل ہویا مکے
تے فتح کے تھیں بعد پیغمبر ڈھائی سال حیاتی
لکھ لکھ حمد خدا شکر اے جس ایہ آس پجائی

تے اللہ ہر شے جانن والا چلو ہدایت راہیں
جو سورتاں وچوں سبھ تھیں آخر سورت توبہ ساری
تے وچہ معالم ابن عباسوں کجھ روایت بھائی
تے ہور روایت واتقوا یوما ختم کلام خدادی
اک ہور روایت حضرت قاضی مظہری اندر لیایا
حاجیاں دا سردار کیتا فر مگر گھلیا حیدرؓ نوں
تاہیں بھیجیا سرور پچھوں حیدرؓ اپنا بھائی
فر ہنداں ماں تے کجھ اپر جیویا نبی تباوے
سورت نصر پیغمبر پڑھدا اوڑک آکھیا مکے
یعنی نصر نہ آخر سورت اس قصے تھیں جاپی
نال توفیق الٰہی منزل پہلی اج ہو کائی

یا رب جویں ایہ منزل کیتی فضل کرم تھیں پوری
دیہ توفیق جو آخر تائیں کراں تمام ضروری

تمت

حسب فرمائش عبدالرحیم و عبدالرحمن پسران مولوی رحیم بخش صاحب مرحوم تاجران کتب لاہور مسجد چینیانوالی

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

در وفات حسرت آیات عالم تحریر فاضل بے نظیر محدث بے بدل شاعر بے مثل جامع معقول ومنقول حاوی فروع واصول المقبول بارگاہ احد مولنا مولوی حافظ محمد بن بارک اللہ ساکن لکھوکے ضلع فیروز پور

از فکر ناقص خاکسار بندگان احد بندہ ولی محمد بن رحیم بخش متوطن کوٹ کیرہ ضلع منٹگمری حال وارد لاہور مزنگ کوٹ عبد اللہ شاہ

لکھوار شکر اس یا رب خدا جس کار عجیب تمامی
بن حکمت شفقت رحمت کوئی عالم اوس ندامی
پھر نعت رسول نبی مقبول قبول سنے سب یاراں
بھی آل اولاد امجاد کلی اصحاب دھی تابعداراں
پھر سامی شان گرامی فاضل نامی جگ نرالے
علامی خاص فہامی عرش مقامی لکھوالے
ہمنام محمد نام انہاں علام خدا دے پیارے
ناکام تمام انجام کیتے اوہ پیارے لد سدھارے
کس نال زبان بیان کراں ہن شان انہاں دی عالی
ابجان میری انجان کرے کس نال ذکر متعالی
ربانی بحر معانی شیر حقانی رب دے پیارے
جہاں دار الفانی سمجھ فانی جانی چھوڑ سدھارے
اوہ نوری خاص حضوری نیکی پوری خلق سکھاون
مجبوری ہجر ضروری پر اساں دوری دکھ ستاون
تصنیف شریف ظریف انہاں تعریف کیتی جاوے
تالیف سنیف ضعیف ولی تصنیف کی آکھ سناوے
خورشید ضمیر اس بدر منیر عجب تاثیر دکھائی
تحریر وجہ تقریر اس نادر نظیر دے فیض سمائی
مضمون جو گوناگوں اندر تصنیف لطیف سمائے
کیا شان زبان جو بیان کرے کہ نکتیوں ہلائے
بھی قلم بچاری ہمت ساری ہاری فر کر بیانوں
دکھیاری کٹ وڈہ ماری مضمون عاری دردی نشانوں
عبارت گنج بشارت اہل بصارت دیدی کھلن
ظرافت عجب لطافت اہل کثافت راہوں بھلن
ہر گلشن فیض کتاب انہاں مہتاب جویں چمکائے
جہاں مغز خرافت تاب جواب ہوون بیتاب نکارے
فصاحت حسن بلاغت جن بدر جیوں جگ روشنایاں
ہر فقرہ یوں احسن اہل صلاحت خوشیاں دون سوایاں
ہر حرف حرف دی طرف طرف وچہ ظرف ظرف ہملیایاں
رنگ روپ سروپا نوپ عبارت بدر کھلار وشنایاں
ہر لفظ معانی در یگانی نور نہانی چمکن
انوار جواہر کانی آب حیوانی چہرے دمکن
گلزاراں نت بہاراں دیبی باراں عیش سہاون
گوڈیاراں سینے خاراں سر تلواراں حق ستاون

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "

www.KitaboSunnat.com

اس شیہ شرع شمشیر شرع وہ واہی نال صفائی
چو فیر لگا ڈھیر وڈے وڈ واہی لوک تباہی

اس فیض سائیں والیاں نالیاں جگا نوچہ ڈگایاں
تے گھر گھر لہراں بحراں دینی بہاباں دین صفایاں

اوہ ابر بہار رحمت باری جیہا اکوار جب
اوتھے ساری گرد غباری دا لکیا معدا اکیا

جان جنت دیاں آیاں دکھ غماں دیاں فوجیں باسی
سب بہایاں اہل صفایاں نجوا مارے بھریں کہایاں

اساں حرقت غربت فرقت دے خود ماری کوچ نقارے
وچہ محنت تکبرن فکرت سانوں ہیئے وچھوڑے سہارے

اوہ نوری بلبل بے بل بے تل بیوہ بچی جنت باغاں
وچہ آہیں سرداں گرداں دیداں چھوڑ گئی سانوں داغاں

اس بانہ غضب پرد چھڈی سب ساز اوڈاری ماری
پر فلق پئی وچہ قلق گئے سک حلق کر زباں زاری

لگے جانی دکھ ہانی تاں زندگانی ممکن ناہیں
حیرانی سرگردانی کیوں پانی سکن ناہیں

وچھوڑے غم دکھ جوڑے بھن سر وڈی ہڈ تمامی
نہ تھوڑے داغ دوڑی جگری پھوڑی دکھن مدامی

دل درد نے آہیں سرد گالی کرد وچھوڑی بہایاں
کل وسد غماندی گرد کیتا رنگ زرد دیاں مکھ چھایاں

دعرا دھر ہجوماں ہندی جند پیری دو دال ماری
کیوں نکل پیہر جاندی ایہ دکھیاری نکلن ہاری

رہی سار نہ کجھ گھر بار اندر بیزار طبیعت ہوئی
گھر کار دے بال ہزار پیئے پر جا ج فرق نہ کوئی

دن رین نہ رہیا چین غماندی پین وہیر ہزاراں
دکھی نین ٹھنڈی ساہ لین کرن نت رین جو بین دکھیاراں

ہر حال غماندی خیال دکھاندی جال تے درد ستا دن
ہر وال ہیرا پایا مال کھاندی نال بھی جان سکاون

ہر آن ایہو دل دھیان گئیو نہ جوان اوہ شیر الٰہی
نقصان بھری یہ جان ہنہاندی شان نوں گھول گھمائی

جیہہ تیر لگن تقدیر اوتھے تدبیر کی چارے چلن
دلگیر فقیر حقیر جیہے بن ڈہلاں تیراں جھلن

جو دوست ربانی گنج معانی ایہ جگ فانی جانن
انہاں پانی حرف نوائی دنیا جانی خوب پچھانن

اوہ جائیں جائیں جنت جائیں جاون دیرنہ لاون
اتھے ٹہراں لہراں نوری باون عیش اوڈاون

پر باقی ماندیاں سہندیاں دردار سہندیاں حال اکوئی
غم ساڑن سینے پاڑن اگیں واڑن دکھاں ڈھوئی

لکھ واری کر گزاری جب میں سوداں لعل پیوطن
ہر واں ایہ جان سوارین عطا دیں ہوداں خوب ملوداں

سرد آہیں جگرے بھاہیں قیامت تائیں بلن انگیارے
کداہیں تھسن ناہیں وہ رب سائیں صبر دکھیار کر

من حکم حکیم اس رب عظیم رضا تسلیم وچاریں
سب بہایاں یار رب سایاں دیو نہ ڈھیاں صبر اوتاریں

جو اگلے پچھلے ساری مومن پیارے جیڈ سہ عاری
اتے رحمت برکت نعمت جنت ہر حق ولی جیارے

www.kitabosunnat.com

" محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ "